NORA ROBERTS

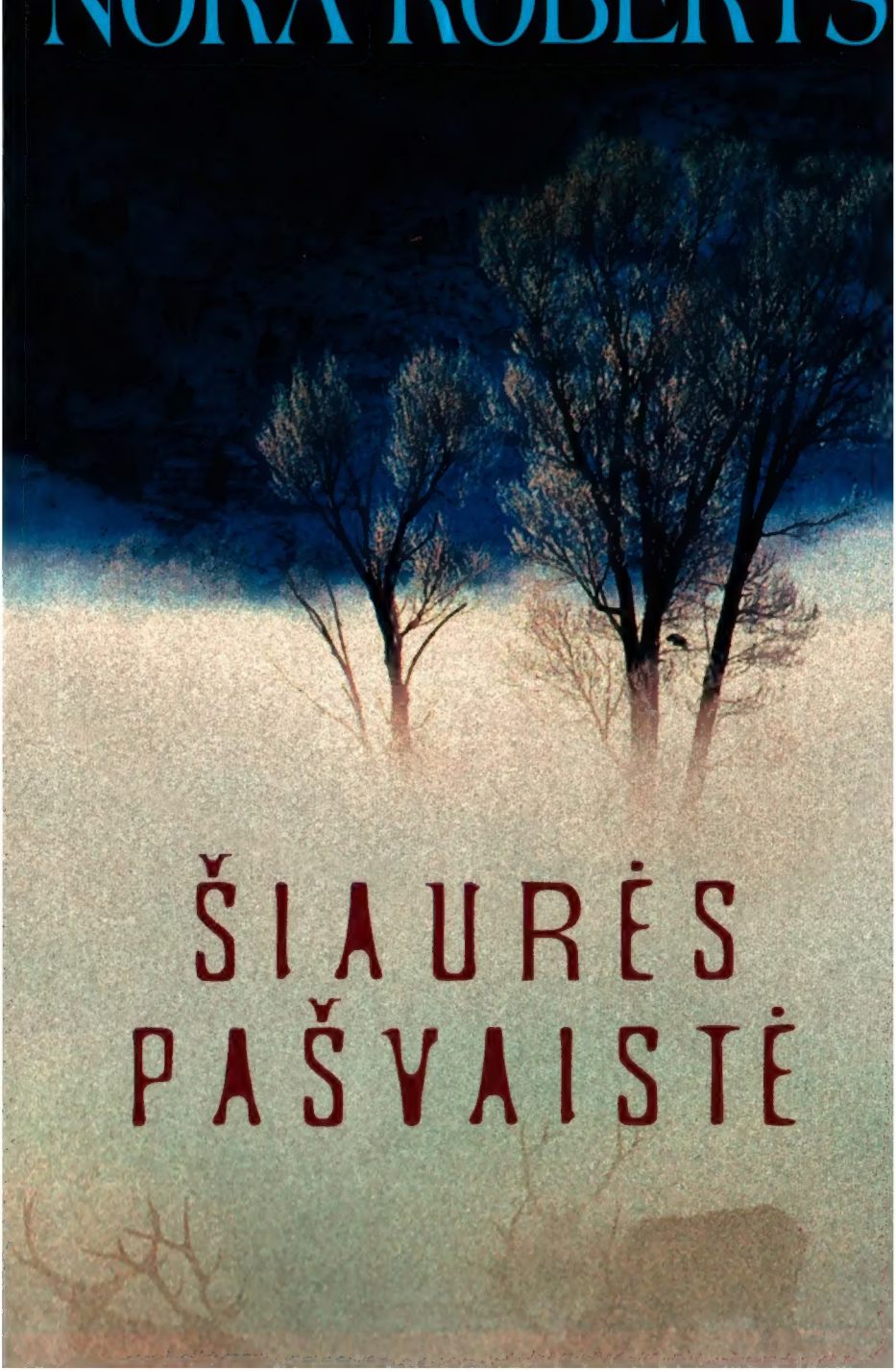

ŠIAURĖS PAŠVAISTĖ

NORA ROBERTS

Šiaurės pašvaistė

Jotema

UDK 820(73)-3
Ro-04

Nora Roberts
NORTHERN LIGHTS
New York, G. P. Putnam's Sons, 2004

Copyright © 2004 by Nora Roberts
© Vertimas į lietuvių kalbą,
Vilma Krinevičienė, 2005
© UAB „Jotema", 2006

ISBN 9955-13-062-8

Mano brangiajam Loganui, mano sūnaus sūnui

Gyvenimas bus tavo lobių skrynelė,
pripildyta čiurlenančio juoko, nuotykių
jaudulio, atradimų džiaugsmo, magijos žybsnių.
Tarp šių brangakmenių rasi neblėstantį
meilės spindesį.

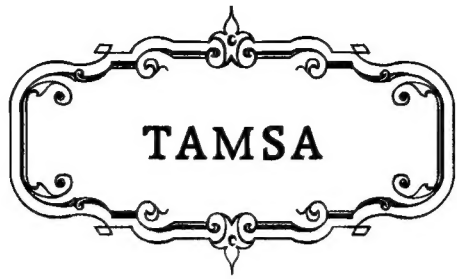

Baiki, geroji moterie; skaisti dienos šviesa užgeso,
atsėlina tamsa.

VILJAMAS ŠEKSPYRAS

O tamsa, tamsa, tamsa vidurdienio spinduliuose,
Neatitaisoma tamsa, visiškas užtemimas,
Nepaliekantis jokios vilties dienai!

DŽONAS MILTONAS

Prologas

ĮRAŠAS ŽURNALE ◆ *1988-ųjų vasario 12-oji*

Vidurdienį nusileidome ant Saulės ledyno. Skrydis išblaškė pagirias ir nukirto smaugiančias realybės šaknis, jungiančias su pasauliu apačioje. Dangus giedras it žydras krištolas. Toks dangus piešiamas ant atvirlaiškių, norint privilioti turistų — kartu su spindinčia netikrąja Saule aplinkui šaltą, baltą saulę. Priimu tai kaip ženklą, jog šiam žygiui lemta įvykti. Vėjas maždaug dešimties mazgų. Temperatūra — dešimt laipsnių žemiau nulio. Ledynas platus kaip kekšės Keitės užpakalis ir šaltas kaip jos širdis.

Vis dėlto vakar vakare Keitė išlydėjo mus tinkamai. Netgi davė tai, ką galėčiau pavadinti nuolaida grupei.

Nežinau, kokį velnią mes čia veikiame, tik žinau, kad turime kažkur būti ir kažką veikti. Tad žiemos žygis į Bevardę irgi geras užsiėmimas, netgi geresnis už kitus.

Vyrui reikia nuotykių — tokių nuotykių, kur nėra blogo alkoholio ir pasileidusių moterų. Kaip gali įvertinti alkoholį ir moteris, jei neatsiplėši nuo jų nė savaitei?

O tai, kad atsitiktinai sutikau porą bičiulių iš Lunasės, padidino ne tik mano sėkmę prie stalo, bet ir pakėlė nuotaiką. Nieko nėra blogiau kaip dirbti už atlyginimą, suktis lyg voverei rate, bet toji moteris moka spaudyti mygtukus.

Ši netikėta sėkmė turėtų patenkinti mano merginas, todėl dabar nusprendžiau ištrūkti keletui dienų tik su savo bičiuliais.

Kad priminčiau sau esąs gyvas, turiu eiti prieš srovę, rizikuoti gyvybe ir sveikata, pasikliauti kitais. Ir darau tai ne dėl pinigų, ne iš pareigos, ne todėl, kad manoji moteris įgriso man iki gyvo kaulo, bet iš gryno kvailumo, kuris palaiko sielos ugnelę.

Apačioje darosi ankšta. Driekiasi nauji keliai, kurių niekada nebuvo, gyvena žmonės, kurių anksčiau nė kvapo nebūta. Kai atvykau čionai pirmą kartą, jų tiek daug negyveno ir prakeikti federalai nereguliavo gyvenimo.

Leidimas kopti į kalnus? Kad pasivaikščiotum viršuje? Velniop tai, velniop tuos storašiknius federalus su jų taisyklėmis ir popieriais. Kalnai stovėjo dar prieš tai, kai kažkoks valdininkėlis sugalvojo būdą, kaip užsidirbti iš jų vieną kitą žalią. Ir dar ilgai stovės po to, kai šis iškeliaus į pragarą.

Dabar aš esu žemėje, kuri niekam nepriklauso. Šventa žemė negali niekam priklausyti.

Jei būtų galima išgyventi viršūnėje, pasistatyčiau palapinę ir niekada nenusileisčiau į apačią. Tačiau šventa ar ne, ji nužudys tave greičiau nei bambanti žmona — ir be jokio pasigailėjimo.

Todėl šią savaitę kartu su bendraminčiais lipsiu į šią viršūnę, kuri neturi pavadinimo ir kyla aukštai virš miestelio, upės ir ežerų, nubrėždama sienas, kurias daro federalai, taip demonstruodami savo apgailėtinus bandymus sukultūrinti ir išsaugoti žemes.

Aliaska niekam nepriklauso, tik sau, nesvarbu, kiek kelių nutiestų, ženklų pastatytų ar taisyklių jie sukurtų. Ji paskutinė iš laukinių moterų, ir Dievas už tai ją myli. Aš myliu.

Mes įsikūrėme stovyklą; saulė jau užlindo už aukštų viršūnių atsiųsdama mums tamsą. Susibūrę palapinėje valgome, leidžiame ratu suktinę ir kalbamės apie rytojų.

Rytoj pradėsime lipti.

... 1 ...

PAKELIUI Į LUNASĘ ◆ *2004-ųjų gruodžio 28-oji*

Prisiseges saugos diržais drebančioje sriubos skardinėje — liežuvis neapsivertė vadinti ją lėktuvu, — šokinėjančioje nuo skaudžių oro kumščių skurdžioje žiemos šviesoje per snieguotas kalnų viršūnes ir tarpeklius miestelio, vadinamo Lunase, link, Ignatijus Burkė meldėsi.

Jis dar nebuvo pasiruošęs mirti, kaip manė.

Velniškai sunku susitaikyti su mintimi, kad tavo gyvybė kabo ant plauko, kurį laiko nepažįstamasis, susigūžęs geltonuose kailiniuose, o jo veidą beveik slepia nušiurusi odinė piloto kepurė, užmaukšlinta ant raudonos megztos kepuraitės.

Nepažįstamasis atrodė gana pasitikintis savimi Ankoridže, kai, stipriai paspaudęs Neitui ranką, pabaksnojo pirštu į skardinę su propeleriais.

„Vadink mane tiesiog Džerku", — tada pasakė jis Neitui. Štai tą akimirką Neitas ir pajuto pirmuosius nerimo požymius.

Koks idiotas liptų į skraidančią skardinę, kurią pilotuoja tipas, vardu Džerkas*?

Tačiau šiuo metų laiku į Lunasę galima patekti tik lėktuvu.

Bent jau taip jam pareiškė merė Hop, kai jis tarėsi su ja dėl kelionės.

Lėktuvas smarkiai pasviro į dešinę, ir Neito skrandis pasekė jo pavyzdžiu. Įdomu, kaip merė Hop supranta žodį *užtikrintai*.

Jis manė, kad jam niekas neberūpi. Gyventi ar mirti — jokio skir-

---

* Jerk (*angl.*) — mulkis, kvailys.

tumo. Įsėdęs į didžiulį lėktuvą Baltimorėje, nusiteikė taip, jog vienaip ar kitaip vyksta užbaigti savo gyvenimo.

Skyriaus psichiatras įspėjo jį, jog negalima priimti svarbių sprendimų, kai kenti nuo depresijos, tačiau jis priėmė pasiūlymą dirbti policijos viršininku Lunasėje* be jokios paaiškinamos priežasties — vien todėl, kad miestelio pavadinimas pasirodė jam tinkamas.

Sutikdamas tik gūžtelėjo pečiais.

Netgi dabar, svaigdamas nuo pykinimo ir virpėdamas, Neitas suvokė, kad jį jaudina ne pati mirtis, o jos būdas. Jis paprasčiausiai nenorėjo užbaigti gyvenimo atsitrenkęs į uolą šioje sumautoje tamsoje.

Jei jis būtų pasilikęs Baltimorėje ir parodęs bent kiek draugiškumo psichiatrui bei savo kapitonui, būtų galėjęs grįžti į tarnybą ir žūti jos metu. Tai nebūtų buvę taip blogai.

Bet ne, jis nusviedė ženklelį ant stalo — ne tik sugriovė, bet ir sudegino tiltus. Ir štai turės baigti dienas kažkokioje skylėje Aliaskos valstijoje.

— Dabar truputį papurtys, — teksasietiška tarme nutęsė Džerkas.

Neitas nurijo tulžį.

— Lyg iki šiol buvo lygu.

Džerkas išsišiepė ir mirktelėjo.

— Tai niekis. Pabandytum skristi prieš priešpriešinį vėją.

— Ne, ačiū. Ar dar ilgai?

— Nelabai.

Lėktuvas trūkčiojo ir drebėjo. Neitas atsiduso ir užsimerkė mintyse melsdamasis, kad nepažemintų savo mirties apvemdamas batus.

Daugiau niekada neskris lėktuvu. Jei išgyvens, iš Aliaskos išvažiuos mašina. Arba išeis pėsčiomis. Iššliauš. Bet tikrai nebeskris.

Lėktuvas staigiai smigo žemyn, ir Neitas skubiai atsimerkė. Pro priekinį langą triumfuodama švystelėjo saulė, stebuklingai nudažydama tamsą balkšva spalva ir atverdama apačioje baltai mėlyną pasaulį su kalnagūbriais, spindinčiais ledo ežerais ir milžiniškais sniegu pasidengusiais miškų plotais.

Rytuose dangų temdė masyvas, kurį vietiniai vadino Detali, arba tiesiog Kalnu. Tik pašaliečiai vadino jį Makinliu.

Vienintelė rišli Neito mintis purtantis ore buvo ta, kad joks realus

---

* Lunacy (*angl.*) — pamišimas.

daiktas negali būti toks didžiulis. Saulės spinduliai, prasiveržę pro tamsius debesis, metė šešėlius ant spindinčio baltai melsvo ledinio veido.

Kažkas krustelėjo jo viduje, ir minutėlę Neitas pamiršo blogumą skrandyje, netylantį burzgimą ausyse, netgi šaltį, kuris it rūkas kybojo lėktuve.

— Milžiniškas išpera, ar ne?

— Aha, — iškvėpė Neitas. — Velniškai.

Jie pasuko į vakarus, tačiau jis nepaleido iš akių kalno. Dabar Neitas suprato, jog tai, ką manė esant apledėjusį kelią, yra vingiuojanti užšalusi upė. O jos pakrantėje įsikūręs žmogus — su savo namais, kitais pastatais, automobiliais ir sunkvežimiais.

Jam atrodė, kad tą sniego rutulį reikia gerai supurtyti, nes viskas pernelyg ramu, balta ir sustingę.

Apačioje kažkas dunkstelėjo.

— Kas tai?

— Šasi. Mes jau Lunasėje.

Lėktuvas ėmė riaumodamas leistis, ir Neitas įsikibo į kėdę.

— Ką? Mes leidžiamės? Kur? Kur?

— Ant upės. Šiuo metų laiku ji gerai užšalusi. Nesijaudink.

— Bet...

— Nusileisime ant slidžių.

— Slidžių? — Neitas staiga prisiminė nekenčiąs žiemos sporto. — Gal geriau ant pačiūžų?

Džerkas griausmingai nusikvatojo ir pasuko lėktuvą ledo juostos link.

— Tai bent atrodytų. Lėktuvas su pačiūžomis. Velniai rautų.

Lėktuvas palietė žemę, susimėtė ir nuslydo ledu drauge su Neito viduriais. Tada grakščiai sustojo. Džerkas išjungė variklius, ir staiga stojusioje tyloje Neitas išgirdo savo širdies plakimą.

— Jie turėtų gerai tau mokėti, — išspaudė Neitas. — Turėtų mokėti velniškai gerus pinigus.

— Kad tave kur! — Džerkas pliaukštelėjo Neitui per petį. — Tai ne dėl pinigų. Sveiki atvykę į Lunasę, viršininke.

— Tu velniškai teisus.

Jis nusprendė nebučiuoti žemės. Atrodytų ne tik juokingai, bet dar ir prišaltų. Neitas iškėlė drebančias kojas į nežemišką šaltį melsdamasis, kad jos atlaikytų jį iki kokios nors šiltos vietelės.

Svarbiausia pereiti ledu nenusilaužus kojos ar sprando.

— Nesirūpink dėl daiktų, viršininke! — šūktelėjo Džerkas. — Aš juos atitempsiu.

— Ačiū.

Stengdamasis išlaikyti pusiausvyrą, Neitas pastebėjo figūrą sniege. Ji buvo įsisupusi į rudus kailinius su gobtuvu, puoštu juodu kailiuku, ir trumpai, nekantriai užsitraukdama, rūkė cigaretę. Naudodamasis dūmais kaip kelrodžiu, Neitas kiek įmanydamas oriau prisiyrė prie jos per nelygų ledą.

— Ignatijus Burkė.

Kartu su dūmų kamuoliu jį pasiekė gergždžiantis moters balsas. Neitas slystelėjo, bet išsilaikė; jo širdis, rodės, tuoj pramuš šonkaulius.

— Anastasija Hop. — Moteris ištiesė pirštinėtą ranką, kažkaip sugebėjo sugriebti jo ir energingai pakratė. — Vis dar išbalęs. Džerkai, ką išdarinėjai su viršininku pakeliui iš miesto?

— Nieko, ponia. Oras nekoks.

— Kaip visada. O tu dailus. Nors ir pabalęs. Imk, truktelk.

Ji išsitraukė iš kišenės sidabrinę gertuvę ir atkišo Neitui.

— Aaa...

— Gurkštelk. Tu dar ne tarnyboje. Gurkšnis brendžio padės apsiraminti.

Nutaręs, kad blogiau nebus, jis atsuko kamštelį, užsivertė gertuvę ir lėtai nurijo gurkšnį, kuris tučtuojau nudegino jo virpantį skrandį.

— Dėkoju.

— Mes įkurdinsime tave „Kalnų viešbutyje" ir leisime atsipūsti. — Hop rodė kelią eidama gerai sutryptu takeliu. — Miestelį aprodysime vėliau, kai galva praskaidrės. Ilgas kelias iš Baltimorės.

— Taigi.

Neitas jautėsi it kine. Žali ir balti medžiai, upė, sniegas, rąstinės trobelės, iš kaminų rūkstantys dūmai. Viskas liejosi akyse, ir jis suvokė, jog ne tik blogai jaučiasi, bet ir yra velniškai pavargęs. Jis negalėjo užmigti lėktuve, ir dabar jau beveik para, kai paskutinį kartą buvo horizontalioje padėtyje.

— Gera, giedra diena, — tarė Hop. — Kalnai lyg parodai išstatyti. Toks vaizdas pritraukia turistus.

Vaizdas iš tiesų buvo tobulas it atvirukas, netgi šiek tiek per

ryškus. Neitas jautėsi lyg būtų patekęs į filmą arba kieno nors kito sapną.

— Džiaugiuosi matydama, kad tinkamai apsirengei. — Kalbėdama ji matavo jį žvilgsniu. — Daugybė kraštiečių suvažiuoja čionai su madingais paltukais ir bateliais, o paskui šąla.

Viską, ką jis dėvėjo — net šiltus apatinius — Neitas užsisakė iš Edžio Bauerio internetu po to, kai gavo patarimų iš merės Hop.

— Jūs labai tiksliai numatėte, ko man gali prireikti.

Ji linktelėjo.

— Tiksliai žinau, ko reikia ir mums. Nenuvilk manęs, Ignatijau.

— Neitas. Neketinu, mere Hop.

— Tiesiog Hop. Taip visi mane vadina.

Ji užlipo į ilgą medinę verandą.

— Čia „Kalnų viešbutis". Kambariai, baras, restoranas, klubas. Už kambarį išskaitysime iš tavo atlyginimo. Jei nuspręsi gyventi kitur — prašom. Ši vieta priklauso Šarlinei Haidel. Ji skaniai gamina, rūpinasi švara. Ji pasirūpins tavimi. Ir taip pat bandys numauti tau kelnes.

— Atsiprašau?

— Tu išvaizdus, o gražūs vyrai Šarlinės silpnybė. Ji tau per sena, bet jai taip nepasirodys. Jei susitarsite, tavo reikalas.

Hop nusišypsojo, ir Neitas pamatė, kad po gobtuvu jos veidas rausvas ir apvalus kaip obuolys. Akys buvo riešuto rudumo, gyvos, burna didelė, lūpos plonos, kampučiuose užsirietusios.

— Vyrų pas mus netrūksta, kaip ir visoje Aliaskoje. Bet tai nereiškia, kad vietinės damos neateis apsiuostyti. Tu šviežiena, ir daugeliui norėsis jos paragauti. Laisvalaikiu elkis kaip išmanai, Ignatijau. Tik nedulkink merginų tarnybos metu.

— Pasižymėsiu tai.

Hop juokas nuaidėjo lyg rūko sirena — du greiti ūktelėjimai. Išskirdama juos, ji kumštelėjo jam į ranką.

— Taip ir padaryk.

Ji atplėšė duris ir įleido jį į palaimingą šilumą.

Jis užuodė malkų dūmus, kavą, keptus svogūnus ir aitrius moteriškus kvepalus.

Tai buvo erdvus kambarys, neoficialiai padalytas į restoraną su dviviečiais, keturviečiais ar penkiaviečiais staliukais ir barą su sėdynių nutrintomis raudonomis kėdėmis.

Dešinėje buvo plati anga, pro kurią matėsi pulo stalas, kažkas panašaus į stalo futbolą ir automatinis patefonas.

Toje pačioje pusėje, tik kiek tolėliau, buvo matyti kita anga, regis, fojė. Neitas pastebėjo spinteles, raktų lentyną, keletą laiškų, įkištų šalia.

Traškėdamas degė ilgas rąstas, pro priekinius langus galėjai stebėti nuostabų kalnų vaizdą.

Po kambarį sukiojosi nepaprastai stora nėščia padavėja, susipynusi plaukus į ilgą žvilgančią kasą. Jos veidas buvo toks išskirtinis, toks atšiauriai gražus, kad Neitas net sumirksėjo. Ji atrodė it aliaskiška Madonos versija — su be galo švelniomis tamsiomis akimis ir auksine oda.

Padavėja pylė kavą dviem vyrams prie staliuko. Už gretimo stalo sėdėjo maždaug ketverių metų berniukas ir spalvino knygelę. Šalia baro su cigarete ir gerokai aptrinta knyga sėdėjo vyriškis tvido švarku. O prie tolimojo stalo rudabarzdis vyras su flaneliniais marškiniais, rodės, piktai ginčijosi su savimi.

Galvos pasisuko į jų pusę, pasigirdo sveikinimo šūksniai, kai Hop nusimetė gobtuvą atidengdama nepaklusnių žilų plaukų kupetą. Tada žvilgsniai susmigo į Neitą. Juose atsispindėjo smalsumas, nepatiklumas, o rudabarzdis dėbsojo su neslepiamu priešiškumu.

— Tai Ignatijus Burkė, mūsų naujasis policijos viršininkas, — paskelbė Hop atsisegdama kailinius. — Štai prie to stalo sėdi Deksas Trilbis ir Hansas Finklis, o tas paniurėlis— Bingas Karlovskis. Roza Itu — padavėja. Kaip kūdikis, Roza?

— Nerimsta. Sveiki atvykę, viršininke Burke.

— Dėkoju.

— O čia Profesorius. — Hop patapšnojo tvido švarko savininkui per petį. — Kas nors nauja šioje knygoje nuo tada, kai skaitei ją paskutinį kartą?

— Visada kažkas nauja. — Jis pasitaisė akinius metaliniais rėmeliais, kad geriau matytų Neitą. — Ilga kelionė.

— Tai jau tikrai, — pritarė Neitas.

— Ir ji dar nesibaigė. — Profesorius vėl pasitaisė akinius ir įsmeigė akis į knygą.

— O šis gražuolis velniūkštis yra Džesis, Rozos sūnus.

Berniukas pakėlė galvą nuo knygelės ir iš po tankių juodų garbanų sužibo tamsios akys. Jis ištiesė ranką ir truktelėjo Hop kailinių kraštą, kad ji pasilenktų ir išgirstų jo šnabždesį.

— Nesijaudink. Mes parūpinsime jam.

Plačiai atsidarė baro durys ir tarpduryje pasirodė didžiulis juodas kalnas su plačia balta prijuoste.

— Didysis Maikas, — pranešė Hop. — Jis virėjas. Tarnavo laivyne, kol jį pasičiupo viena iš mūsų vietinių merginų.

— Pakabino mane kaip upėtakį, — nusišiepė Didysis Maikas. — Sveiki atvykę į Lunasę.

— Ačiū.

— Mūsų naujasis policijos viršininkas norės ko nors skanaus ir karšto.

— Turime skanios žuvienės, — tarė jai Didysis Maikas. — Turėtų patikti. Nebent norėtumėte užkrimsti raudonos mėsytės, viršininke.

Neitas ne iškart suprato, jog tai jis. Minutėlę visų akys susmigo į jį.

— Tiks žuvienė. Skamba viliojamai.

— Tada tuojau atnešime. — Didysis Maikas dingo virtuvėje, iš kur netrukus pasigirdo jo sodrus baritonas, traukiantis „Mažyte, lauke šalta".

Scenos dekoracija, atvirukas, pagalvojo Neitas. Arba spektaklis. Kad ir kaip pavadintum, dvelkia apdulkėjusia butaforija.

Hop davė Neitui ženklą palaukti, o pati nužingsniavo į fojė ir nuėmė nuo lentynėlės vieną raktą.

Tą akimirką atsidarė durys ir į kambarį įžengė stulbinamai atrodanti moteris.

Ji buvo blondinė — Neito nuomone, stulbinamos moterys visada būna blondinės. Šviesių plaukų bangos krito jai ant krūtinės, glamonėdamos įspūdingas krūtis, kurios veržte veržėsi pro aptempto mėlyno megztuko iškirptę. Neitas ne iš karto pažvelgė jai į veidą, nes megztukas buvo sukištas į tokius ankštus džinsus, kad jis stebėjosi, kaip jie nesuspaudžia kurių nors vidinių organų.

Jis, žinoma, neturėjo nieko prieš.

Moters veide išsiskyrė ryškiai mėlynos nekaltos akys ir pavojingai putlios raudonos lūpos. Ji buvo truputį per ryškiai pasidažiusi ir priminė Neitui lėlę Barbę.

Vyrų žudikė Barbė.

Nepaisant ankštos aprangos, viskas, kas galėjo krutėti, krutėjo, kol ji kraipydama klubus apėjo aplink barą ir pasirodė [illegible]orano pusę. Tada gundoma poza atsirėmė į barą.

— Sveikas, gražuoli.

Jos balsas priminė katės murkimą. Tikriausiai specialiai treniravosi — tam, kad vyrams išdžiūtų smegenys, o intelekto koeficientas taptų žemesnis nei ropės.

— Šarline, elkis padoriai. — Hop sužvangino raktu. — Vyrukas pavargęs ir vos laikosi ant kojų. Dabar jis neturi jėgų aiškintis su tavimi. Viršininkas Burkė, Šarlinė Haidel. Tai jos viešbutis. Už tavo kambarį ir išlaikymą bus mokama iš miesto biudžeto, tad nesijausk jai skolingas ir nesiūlyk nieko mainais.

— Hop, tu tokia *bloga*. — Tačiau Šarlinė šypsojosi kaip glostomas kačiukas. — Aš palydėsiu viršininką Burkę į jo kambarį ir padėsiu įsikurti. Tada atnešime ko nors karšto.

— Aš jį palydėsiu. — Hop ryžtingai suspaudė kumštyje raktą, skambtelėdama didoka juoda plokštelė su kambario numeriu. — Džerkas atneš jo daiktus. O Roza tegu atneša žuvienės, kurią verda Maikas. Eime, Ignatijau. Pabendrausi, kai tvirčiau laikysiesi ant kojų.

Jis būtų pats už save pakalbėjęs, bet nematė reikalo. Tad nusekė paskui Hop koridoriumi ir it paklusnus šunytis užlipo paskui ją laiptais.

Neitas išgirdo, kaip kažkas pavymui ištarė „čičiako" — tiksliau, spjaute išspjovė tą žodį it neskanų kąsnį. Jis suprato, jog tai įžeidimas, tačiau nuleido negirdomis.

— Šarlinė nėra bloga, — kalbėjo Hop. — Bet jei leisi, ji negyvai užerzins tave.

— Nesirūpinkite dėl manęs, mamyt.

Ji vėl ūktelėjo it sirena ir įkišo raktą į 203-iojo kambario durų spyną.

— Vyras paliko ją maždaug prieš penkiolika metų, viena pati turėjo užauginti dukrą. Megė puiki mergina, nors ji ir motina pjaunasi kaip dvi katės. Šarlinė turėjo daugybę vyrų, o pastaruoju metu renkasi vis jaunesnius ir jaunesnius. Prieš tai sakiau, kad ji tau per sena. — Hop žvilgtelėjo per petį. — Nors žiūrint į ją atrodo, kad tu jai per senas. Tau trisdešimt dveji, ar ne?

— Buvo, kai išvykau iš Baltimorės. Prieš kiek metų tai buvo?

Hop papurtė galvą ir atidarė duris.

— Šarlinė vyresnė už tave kokiu tuzinu metų. Turi suaugusią dukrą, beveik tavo amžiaus. Turėk tai galvoje.

— Maniau, kad jūs, moterys, džiaugiatės, kai viena iš jūsų pasičiumpa jaunesnį vyrą.

— Neką teišmanai apie moteris. Mus tai siutina — kad ne mes pirmos jį pasičiupome. Na štai.

Neitas įžengė į mediena iškaltą kambarį su geležine lova, tualetiniu staliuku bei veidrodžiu palei vieną sieną, mažu apskritu staleliu su dviem kėdėmis ir nedideliu rašomuoju stalu palei kitą.

Kambarys buvo švarus, kuklus ir paprastas kaip baltų ryžių maišelis.

— Yra maža virtuvėlė, — Hop atitraukė juodai ir mėlynai margintą užuolaidą, už kurios stovėjo nykštukinis šaldytuvas, dviejų degiklių viryklė ir Neito delno dydžio kriauklė, — jei valgio gaminimas yra tavo aistra arba hobis, tačiau tavimi dėta, valgyčiau apačioje. Maistas ten geras.

— Tai ne „Ritz" viešbutis, nors Šarlinė turi ir geresnių kambarių, bet mus varžo biudžetas. — Hop perėjo per kambarį ir atidarė duris. — Vonia. Tualetas.

— Oho. — Neitas kyštelėjo galvą į vidų.

Kriauklė didesnė nei virtuvėje, bet nedaug. Vonios nebuvo, tačiau jam tiks ir dušo kabina.

— Štai jūsų daiktai, viršininke. — Džerkas įnešė du lagaminus ir kelioninį krepšį, tarsi jie būtų tušti. Kai numetė juos ant lovos, čiužinys nuo svorio įlinko. — Jei ko reikės, būsiu apačioje, ketinu nugriebti ką nors valgomo. Šiąnakt nakvosiu čia, o rytą išskrisiu į Talkytną.

Atsisveikindamas jis palietė pirštu kaktą ir išširgliojo.

— Velniai rautų. Palūkėk. — Neitas kyštelėjo ranką į kišenę.

— Aš pasirūpinsiu jo arbatpinigiais, — sulaikė jį Hop. — Kol nepradėjai tarnybos, esi Lunasės miestelio tarybos svečias.

— Dėkoju.

— Tikiuosi, atidirbsi už tai.

— Kambarių tarnyba! — išdainavo Šarlinė įeidama su padėklu. Siūbuodama klubais it metronomu, priėjo prie stalo ir padėjo padėklą. — Atnešiau skanios žuvienės, viršininke, ir didžiulį sumuštinį. Kava karšta.

— Skaniai kvepia. Dėkoju, panele Haidel.

— Oi, liaukitės, jums aš Šarlinė. — Ji sumirksėjo vaikiškomis žydromis akutėmis. Taip, pagalvojo Neitas, ji specialiai treniruojasi. — Mes čia viena didelė ir laiminga šeima.

— Tokiu atveju mums nereikėtų policijos viršininko.

— Oi, negąsdink jo, Hop. Ar kambarys patinka, Ignatijau?

— Neitas. Taip, ačiū, jis puikus.

— Įmesk į skrandį maisto ir pailsėk, — patarė Hop. — Kai atsigausi, paskambink. Aprodysiu miestelį. Tavo pirmasis oficialus darbas prasidės rytoj po pietų — turėsi dalyvauti posėdyje, kuris vyks rotušėje. Tada ir supažindinsiu tave su visais, kas nepatingės ateiti. Prieš tai tikriausiai norėsi pamatyti nuovadą, susipažinti su savo pavaduotojais ir Pyč. Be to, duosime tau žvaigždę.

— Žvaigždę?

— Džesis nori, kad būtinai turėtum žvaigždę. Eime, Šarline. Palikime jį ramybėje.

— Paskambinkit į apačią, jei ko norėtumėt. — Šarlinė kviečiamai nusišypsojo. — *Bet ko.*

Šarlinei už nugaros Hop užvertė į viršų akis. Ryžtingai paėmusi Šarlinę už rankos, nusivedė prie durų. Pasigirdo kulniukų kaukšėjimas, moteriškas cyptelėjimas, tada durys užsidarė.

Pro jas Neitas girdėjo įsižeidusį Šarlinės balsą:

— Kas *yra*, Hop? Aš elgiausi draugiškai.

— Yra skirtumas tarp draugiškumo, kurį demonstruoja viešbučio savininkė ir kurį — viešnamio savininkė. Kada nors tu tai suprasi.

Neitas palaukė, kol jos nuėjo, prišoko prie durų ir pasuko raktą. Paskui nusitraukė kailinius, numetė juos ant grindų, kepurę nusviedė šalia. Nusivyniojo šaliką, tą irgi švystelėjo į krūvą. Ten pat atsidūrė šildoma liemenė.

Likęs su marškiniais, kelnėmis, šiltais apatiniais ir batais, jis priėjo prie stalo, pasiėmė lėkštę su sriuba, šaukštą ir nusinešė viską prie tamsių langų.

Šalia lovos stovintis laikrodis rodė pusė keturių po pietų, o jau tamsu kaip vidurnaktį. Srėbdamas sriubą, Neitas nužvelgė gatvės žibintus, namų šešėlius, spalvingas šventines dekoracijas, Kalėdų senius ant stogų ir kartoninius elnius.

Nebuvo matyti nė vieno žmogaus, jokių gyvybės ženklų, jokio judėjimo.

Valgė mechaniškai, nes buvo per daug pavargęs, pernelyg išalkęs, kad pajustų skonį.

Tikrų tikriausia filmo scenos dekoracija, galvojo jis. Pastatų fasadai, be abejo, netikri, saujelė žmonių, kuriuos sutiko apačioje, irgi tik iliuzijos veikėjai.

Gal tai kokia nors įmantri haliucinacija, atsiradusi dėl depresijos, liūdesio, pykčio — jis jautėsi tarytum išmestas į tuštumą.

Rytoj jis pabus savo namuose Baltimorėje ir pasistengs išspausti šiek tiek energijos, kad išgyventų dar vieną dieną.

Neitas pasiėmė sumuštinį ir valgė jį stovėdamas palei langą, žiūrėdamas į tuščią nespalvotą — baltą ir juodą pasaulį su jo keistai šventiškomis šviesomis.

Gal jis pats atėjo į šį tuščią pasaulį. Tapo keistos iliuzijos veikėju. Paskui jis susilies su tamsa kaip paskutinis seno filmo kadras. Ir viskas baigsis.

Kol jis stovėjo galvodamas, jog tai pabaiga, ir beveik vildamasis, kad taip ir bus, scenoje pasirodė figūra. Ji buvo apsirengusi raudonai — erzinamai ryškiai, — atrodė, jog toji spalva tuoj iššoks iš bespalvės scenos ir įneš gyvybės.

Jos judesiai buvo užtikrinti, tikslūs. Gyvenimo, turinčio savo misiją ir tekančio tikslingai. Skubūs, ryžtingi žingsniai paliko pėdsakų šešėlius baltame sniege.

Aš čia. Aš gyva ir aš čia.

Jis negalėjo pasakyti, ar tai buvo vyras, ar moteris, o gal vaikas, bet jo dėmesį patraukė ir sudomino ryški spalva bei tvirta eisena.

Tarsi būtų pajutusi, jog yra stebima, figūra stabtelėjo ir pakėlė galvą.

Neitas vėl pamatė juodą ir baltą spalvas. Baltas veidas, juodi plaukai. Tačiau viską slėpė tamsa ir atstumas.

Kurį laiką figūra stovėjo sustingusi. Paskui vėl pradėjo žingsniuoti viešbučio link, kol pagaliau dingo iš akių.

Neitas užtraukė užuolaidą ir žengtelėjo nuo lango.

Minutėlę pasvarstęs, nukėlė nuo lovos lagaminus ir neiškrautus numetė ant grindų. Tada nusirengė, nekreipdamas dėmesio į šaltuką, glostantį jo nuogą kūną, ir palindo po krūva antklodžių tarsi lokys savo žiemos guolyje.

Jis, trisdešimt dvejų metų vyras su netvarkinga kaštoninių plaukų, banguojančių aplink pailgą kaulėtą veidą, kupeta, gulėjo suglebęs iš nuovargio ir nevilties, temdančios jo padūmavusias akis. Po šeriais jo oda buvo išblyškusi nuo išsekimo. Nors maistas apramino įsiaudrinusį skrandį, Neitas jautėsi praradęs paskutinius energijos lašus kaip žmogus, negalintis atsikratyti jėgas džiovinančio gripo.

Verčiau Barbė — Šarlinė — būtų atnešusi butelį vietoj kavos. Jis nelabai mėgo alkoholį, ir tai, žinojo, jam padėjo nenugrimzti bent jau į alkoholizmą. Vis dėlto pora gurkšnių būtų ne pro šalį — galbūt „išjungtų" smegenis ir leistų jam išsimiegoti.

Už lango kaukė vėjas. Anksčiau jis nebuvo toks stiprus, tik dejavo palei langus. Neitas klausėsi, kaip girgžda pastatas, girdėjo savo paties kvėpavimą.

Trys vieniši garsai dar vienišesni kartu.

Išjunk juos, tarė jis sau. Išjunk visus.

Reikia pamiegoti bent porą valandų, galvojo jis. Tada nusiplaus kelionės purvą ir pamėgins atgauti jėgas išgerdamas kavos.

O paskui nutars, ką, velniai rautų, daryti toliau.

Neitas išjungė šviesą, ir kambarys paskendo tamsoje. Netrukus ir pats nugrimzdo į tamsą.

... 2 ...

TAMSA SUPO JĮ, traukė it dumblas, kai sapnas išstūmė iš miego. Jis šnopavo veržđamasis į paviršių, skynėsi kelią į orą. Po krūva antklodžių oda buvo lipni nuo prakaito.

Ore tvyrojo nepažįstamas kvapas — kedro, išsivadėjusios kavos, citrinų. Tada prisiminė, jog jis nebe Baltimorėje.

Jis išsikraustė iš proto, nes dabar yra Aliaskoje.

Šviečiantis laikrodžio ciferblatas rodė be dvylikos šeštą.

Vadinasi, jis buvo užmigęs, kol sapnas parginė į realybę.

Sapne irgi buvo tamsu. Juoda naktis, blyškus, nešvarus lietus. Kordito ir kraujo kvapas.

Jėzau, Neitai. Mane pašovė.

Šaltas lietus sruvo jo veidu, šiltas kraujas tekėjo pro pirštus. Jo kraujas, sumišęs su Džeko krauju.

Jo pastangos sustabdyti plūstantį kraują buvo neką sėkmingesnės nei būtų mėginimas sustabdyti pliaupiantį lietų. Tai ne jo valioje, ir toje Baltimorės alėjoje jis daugiau nieko negalėjo padaryti.

Ten turėjau būti aš, galvojo jis. Ne Džekas. Jis turėjo būti namuo-

se, su žmona ir vaikais, o aš turėjau merdėti toje alėjoje merkiamas murzino lietaus.

Tačiau kulkos, pataikiusios jam į koją ir šiek tiek virš juosmens, pakirto jį, sulėtino jo ataką, todėl Džekas nuskubėjo pirmas.

Sekundės, nedidelės klaidos, ir gero žmogaus nebėra.

Dabar jam reikia su tuo gyventi. Jis norėjo nusižudyti, tačiau suprato, jog tai būtų savanaudiškas sprendimas, kuris niekuo nepagerbtų jo draugo, jo partnerio. Gyventi su šia našta buvo sunkiau nei mirti.

Gyvenimas didesnė bausmė.

Jis atsikėlė, nuėjo į vonios kambarį, ir kai karšto vandens srovė palietė jo galvą, pasijuto keistai dėkingas. Prireiks dar daug laiko, kol nusiplaus visi tie purvo ir prakaito sluoksniai, kuriuos jautė ant savo kūno, bet nieko tokio. Laiko jis turi.

Jis apsirengs ir nusileis į apačią išgerti kavos. Paskui galbūt paskambins merei Hop ir nueis apžiūrėti nuovados. Gal tada jausis jau geriau ir sugebės pataisyti pirmąjį blogą įspūdį apie save.

Nusiprausęs ir nusiskutęs išties pasijuto geriau. Tada išsiėmė švarius drabužius ir apsirengė.

Pasiėmęs kailinius, žvilgtelėjo į save veidrodyje. „Policijos viršininkas Ignatijus Burkė, Lunasė, Aliaska". Jis papurtė galvą ir vos vos šyptelėjo.

— Ką gi, viršininke, eime pasiimti žvaigždės.

Neitas pasuko laiptų link, stebėdamasis keista tyla. Tokiose vietose kaip „Kalnų viešbutis" buriasi vietiniai. Žiemos vakarai ilgi, tamsūs ir vieniši, todėl jis tikėjosi išgirsti triukšmą, pulo kamuoliukų taukšėjimą, galbūt net kokią senų laikų muziką.

Kai jis įžengė į salę, gražioji Roza, kaip ir anksčiau, pilstė kavą. Turbūt netgi lankytojai buvo tie patys — jis nebuvo tuo tikras. Rozos sūnus sėdėjo prie stalo ir susikaupęs spalvino knygelę.

Neitas pasitikrino laikrodį, kurį buvo nusistatęs pagal vietinį laiką. Dešimt po septynių.

Roza atsisuko ir nusišypsojo jam.

— Viršininke.

— Tylu šįvakar.

Jos veidą nutvieskė plati šypsena.

— Jau rytas.

— Prašau?

— Septinta valanda ryto. Kertu lažybų, kad mielai ko nors užkrimstumėt.

— Aš...

— Reikia laiko, kad priprastum. — Ji linktelėjo į tamsius langus. — Švis tik po kelių valandų. Prisėskit. Atnešiu kavos.

Neitas buvo išmiegojęs dvylika valandų. Nežinojo, ar turėtų susigėsti, ar apsidžiaugti. Negalėjo prisiminti, kada paskutinį kartą miegojo daugiau nei keturias ar penkias valandas.

Neitas numetė kailinius ant suolelio ir nusprendė, jog laikas pamėginti užmegzti santykius su visuomene. Priėjęs prie Džesio, jis parodė į kėdę.

— Galima?

Berniukas atsargiai nužvelgė jį ir linktelėjo. Prikandęs liežuvį tęsė darbą, nekreipdamas dėmesio į Neitą.

— Kokia graži raudona karvė, — pasakė Neitas, stebėdamas jo pastangas.

— Raudonų karvių nebūna, nebent jas taip nuspalvini.

— Girdėjau apie tai. Mokaisi dailės mokykloje?

Džesis išpūtė akis.

— Aš nelankau mokyklos, man tik ketveri.

— Juokauji. Ketveri? Pamaniau, kad tau šešiolika. — Neitas atsilošė kėdėje ir mirktelėjo Rozai, atnešusiai jam didelį baltą puodelį ir pilančiai į jį kavos.

— Buvo mano gimtadienis, mes valgėme tortą ir žaidėme su balionais — jų buvo koks milijonas. Taip, mama?

— Taip, Džesi. — Ji padėjo valgiaraštį Neitui prie alkūnės.

— Ir mes greitai turėsime kūdikį. Aš turiu du šunis ir...

— Džesi, leisk viršininkui Burkei perskaityti valgiaraštį.

— Tiesą sakant, norėjau prašyti Džesio, kad jis man patartų. Kokie pusryčiai skaniausi, Džesi?

— Blyneliai!

— Vadinasi, blyneliai. — Jis grąžino valgiaraštį Rozai. — Viskas.

— Jei norėsite dar ko nors, pasakykite. — Jos skruostai nuraudo iš pasitenkinimo.

— Kokie tavo šunys? — pasiteiravo Neitas ir likusią pusryčių dalį klausėsi išsamaus Džesio pasakojimo apie jo augintinius.

Lėkštė blynų ir pokalbis su žaviu berniuku buvo kur kas geresnis

būdas pradėti rytą nei pasikartojantis košmaras. Neito nuotaika pasitaisė, ir jis buvo beskambinąs Hop, kai ši įėjo pro duris.

— Girdėjau, kad jau gyvas, — tarė nusiimdama gobtuvą. Jos kailiniai buvo snieguoti. — Šiandien atrodai geriau nei vakar.

— Atsiprašau, kad nuvyliau.

— Jokių problemų. Gerai išsimiegojai, padoriai papusryčiavai, maloniai pabendravai, — pridūrė ji nusišypsodama Džesiui. — Pasiruošęs ekskursijai?

— Žinoma. — Jis atsistojo pasiimti kailinių.

— O tu liesesnis nei maniau.

Jis žvilgtelėjo į Hop. Žinojo, kad atrodo perkaręs. Ko gi dar galima tikėtis iš žmogaus, kuris, būdamas beveik dviejų metrų ūgio, numetė penkis kilogramus svorio.

— Nieko, tuoj atsigausiu, jei ir toliau rytais valgysiu blynus.

— Ir plaukuotas.

Jis užsitraukė kepurę.

— Jie želia it pašėlę.

— Man patinka plaukuoti vyrai. — Hop atplėšė duris. — Raudonplaukiai irgi.

— Jie rudi, — automatiškai pataisė Neitas ir užsitraukė kepurę dar labiau.

— Kaip pasakysi. Atsipūsk, Roza, — šūktelėjo ji atsigręžusi ir išėjo į vėją ir sniegą.

Šaltis smogė jam it įsibėgėjęs traukinys.

— Jėzau Kristau. Net akių obuoliai šąla.

Neitas įšoko į fordą, kurį Hop buvo pastačiusi prie šaligatvio.

— Tavo kraujas dar skystas.

— Nors būtų ir pastos tirštumo, vis tiek suknistai šalta. Atsiprašau.

— Neraudonuok dėl tiesmukiškos kalbos. Žinoma, kad suknistai šalta, juk gruodis. — Suūbavusi savo keistu juoku, Hop užvedė variklį. — Pradėsime ekskursiją mašina. Nėra prasmės klaidžioti tamsoje.

— Kiek žmonių miršta nuo šalčio ir hipotermijos per metus?

— Kalnuose žūsta ne vienas, bet dažniausiai turistai arba pamišėliai. Buvo toks Tykas; prieš trejus metus, sausį, prisigėrė ir mirtinai sušalo savo namuose skaitydamas „Playboy". Bet jis buvo idiotas. Žmonės, kurie čia gyvena, žino, kaip pasirūpinti savimi, o čičiakai, kurie išgyvena žiemą, išmoksta arba išvyksta.

— Čičiakai?

— Atvykėliai. Negalima ignoruoti gamtos, reikia išmokt gyventi su ja ir, jei esi protingas, priversti ją dirbti tau. Įsilieti į ją — slidinėti, naudotis sniegbačiais, čiuožinėti upe, imtis poledinės žūklės. — Hop gūžtelėjo pečiais. — Saugotis ir mėgautis, nes ji čia tokia yra ir bus.

Ji užtikrintai vairavo snieguotomis gatvėmis.

— Čia mūsų klinika. Turime gydytoją ir slaugytoją.

Neitas apžiūrėjo nedidelį, neaukštą pastatą.

— O jei jie nepajėgia susidoroti?

— Tada ligonius skraidiname į Ankoridžą. Turime vietinę pilotę, gyvenančią už miestelio. Megė Gelovėj.

— Moteris?

— Diskriminuoji moteris, Ignatijau?

— Ne. — Gali būti. — Tik klausiu.

— Megė — Šarlinės duktė. Velniškai gera pilotė. Truputį pamišusi, bet, mano nuomone, geras vietinis pilotas turi būti šiek tiek pamišęs. Ji būtų atskraidinusi tave iš Ankoridžo, tačiau tu atvykai diena vėliau nei tikėjomės, o ji turėjo kitą užsakymą, todėl paskambinome Džerkui iš Talkytnos. Greičiausiai pamatysi Megę vėliau, tarybos susirinkime.

Kaip bus smagu, pagalvojo Neitas.

— Kampo parduotuvė — rasi viską, ko reikia, arba jie tau suras. Seniausias Lunasės pastatas. 1800-ųjų pradžioje jį pastatė traperiai; Haris ir Debė praplėtė jį 1983-iaisiais.

Pastatas buvo dvigubai didesnis nei klinika, dviejų aukštų. Languose jau spindėjo šviesos.

— Paštas laikinai įsikūręs banko patalpose, bet vasarą surasime jam atskirą plotą. O šalia — itališka picerija. Skanios picos. Už miestelio ribų nepristato.

— Picerija.

— Prieš trejus metus čionai užklydo italas iš Niujorko. Pamedžioti. Įsimylėjo. Taip ir neišvažiavo. Džonis Trivianis. Iš pradžių ši vieta ir vadinosi jo vardu, bet visi kiti vadino ją „Pas italą“, tad jis nusileido. Kalbama, kad netrukus atidarys kepyklą. Jis sako norįs užsisakyti internetu rusę nuotaką. Gal taip ir padarys.

— Tai turėsim šviežių blynų?

— Galime tikėtis. Čia įsikūrusi leidykla, — tarė Hop, rodydama į parduotuvės fasadą. — Pora, kuri jai vadovauja, išvykusi iš miesto.

Vaikams kalėdinės atostogos, tai jie išvežė juos į San Diegą. O ten — KLUN, vietinis radijas. Jame tvarkosi Mičas Doberis. Gana linksmas vyrukas.

— Reikės nusistatyti.

Hop apgręžė mašiną ir pasuko atgal.

— Už pusės mylios į vakarus nuo miestelio yra mokykla — nuo vaikų darželio iki dvyliktos klasės. Šiuo metu joje mokosi septyniasdešimt aštuoni mokiniai. Yra ir suaugusiųjų klasės. Sporto, dailės būreliai. Nuo proveržio iki užšalimo jie veikia vakarais. Kitu metu — dienomis.

— Proveržio? Užšalimo?

— Kai upėje ima skilinėti ledas, ateina pavasaris. O kai ji užšąla, trauk šiltas kelnes.

— Supratau.

— Miestelyje gyvena penki šimtai šešios dūšios, o apylinkėse — dar maždaug šimtas dešimt. Tai tavo valdos.

Neitui vis dar atrodė, kad jis kine, toli nuo realybės. O sąvoka, kad tai dabar jo valdos, buvo dar nerealesnė.

— Gaisrinės skyrius įsikūręs štai ten. O čia — rotušė. — Hop sustabdė mašiną ties pailgu pastatu. — Prieš trylika metų mano vyras padėjo ją statyti. Jis buvo pirmasis Lunasės meras ir liko tame poste iki mirties — vasarį bus ketveri metai, kai jis mirė.

— Nuo ko?

— Žaidžiant ledo ritulį ant ežero, jį ištiko širdies smūgis. Įmušė įvartį, parkrito ir mirė. Tai jam būdinga.

Neitas sekundėlę patylėjo.

— Kas laimėjo?

Hop nusikvatojo.

— Jo įvartis viską išsprendė. Jie taip ir nebaigė to žaidimo. — Ji lėtai pavažiavo į priekį. — O štai tavo vieta.

Neitas prisimerkė stengdamasis įžiūrėti per tamsą ir siautėjantį sniegą. Tai buvo tvarkingas medinis pastatas, akivaizdžiai naujesnis nei jo kaimynai. Priminė gyvenamąjį namą su nedidele uždara veranda ir dviem langais abipus durų, juos dengė žalios langinės.

Nuo gatvės iki durų vedė nukastas arba gerai ištryptas takas, o neilga įvaža į kiemą — iš visko sprendžiant neseniai nuvalyta — jau buvo apnešta šviežio sniego sluoksniu. Ten stovėjo mėlynas pikapas; nuo jo iki durų vedė dar vienas vingiuojantis takelis.

Abiejuose languose degė šviesos, iš juodo kamino ant stogo vertėsi pilki dūmų kamuoliai.

— Mes jau dirbame?

— Kaip matai. Jie žino, kad šiandien ateisi. — Hop sustojo už pikapo. — Pasiruošęs susipažinti su komanda?

— Visada pasiruošęs.

Jis išlipo ir vėl nusistebėjo geliančiu šalčiu. Kvėpuodamas pro sukąstus dantis, nusekė paskui Hop prie durų.

— Mes vadiname tai arktiniu įėjimu. — Ji įžengė į uždarą verandą, pasislėpdama nuo vėjo ir šalčio. — Jis padeda išlaikyti šilumą pagrindiniame pastate. Čia galima pasikabinti kailinius.

Ji nusivilko savuosius ir pakabino ant kablio šalia kitų. Neitas pasekė jos pavyzdžiu, tada nusimovė pirštines ir sukišo jas į kailinių kišenes. Kažin ar jis kada nors pripras prie to, jog kiekvieną kartą prieš išeinant laukan reikia apsirengti it Šiaurės ašigalio tyrinėtojui, pagalvojo.

Hop atidarė duris, ir jie įžengė į malkų dūmo ir kavos aromato kvapų mišinį.

Sienos buvo išdažytos gelsva spalva, grindys išklotos margu linoleumu. Dešiniajame kampe ant neaukštos krosnies šnypštė didelis metalinis virdulys.

Kambario dešinėje suglaustos stovėjo dvi metalinės kėdės, o kitoje pusėje — eilė plastmasinių kėdžių ir žemas stalas, nukrautas žurnalais. Palei tolimąją sieną glaudėsi rašomasis stalas, kompiuteris ir keraminė nenatūraliai žalia kalėdinė eglė.

Neitas pastebėjo dvejas duris ir skelbimų lentą, ant kurios buvo prismeigta įvairių raštelių.

Ir tris žmones, bandančius nespoksoti į jį.

Tiedu vyrai — tikriausiai mano pavaduotojai, pagalvojo jis. Vienas atrodė toks jaunas, kad vargu ar turėjo teisę balsuoti, o antrasis tokio amžiaus, kad tikriausiai jau balsavo ir už Kenedį. Abu mūvėjo storas vilnones kelnes, avėjo tvirtais batais ir vilkėjo flaneliniais marškiniais su ženkleliais.

Jaunesnysis buvo vietinis, juodais tiesiais plaukais, siekiančiais pečius, giliomis, įkypomis akimis, tamsiomis kaip vidurnaktis, ir graudžiai vaikišku nekaltu veideliu.

Vyresnysis buvo kresnas, tvirtas, vėjo nugairintu veidu, iš kurio

žvelgė blyškiai mėlynos akys. Tvirta jo laikysena dar labiau pabrėžė partnerio gležnumą. Tikriausiai buvęs kariškis, pamanė Neitas.

Moteris buvo apvalutė kaip prisirpusi uoga, rausvais skruostais ir įspūdinga krūtine po rožiniu megztuku, išsiuvinėtu snaigėmis. Jos žilstelėję plaukai buvo susukti į kuodą viršugalvyje. Burnoje laikė įsikandusi pieštuką, o rankose — lėkštę su lipniomis bandelėmis.

— Štai jūsų būrys. Viršininke Ignatijau Burke, čia jūsų darbuotojai. Pavaduotojas Otas Gruberis.

Kresnasis žengė į priekį ir ištiesė ranką.

— Viršininke.

— Pavaduotojau Gruberi.

— Pavaduotojas Piteris Notis.

— Viršininkas Burkė.

Vaikino dvejojančioje šypsenoje buvo kažkas pažįstama.

— Pavaduotojau, ar judu su Roza giminės?

— Taip, sere. Ji mano sesuo.

— Ir paskutinė, bet ne mažiau svarbi — jūsų dispečerė, sekretorė ir bandelių su cinamonu kepėja Marieta Pyč.

— Džiaugiamės jūsų sulaukę, viršininke Burke. — Jos balse buvo girdėti ryškus pietietiškas akcentas, primenantis mėtų limonadą, gurkšnojamą verandoje vasarą. — Tikiuosi, jaučiatės geriau.

— Puikiai. Dėkoju, ponia Pyč.

— Aš aprodysiu viršininkui likusią nuovados dalį, tada paliksiu jus susipažinti. Ignatijau, ar nenorėtumėt apžiūrėti jūsų... svečių kambarių?

Hop atidarė duris dešinėje. Už jų buvo dvi kameros su gultais. Sienos šviežiai išdažytos, grindys neseniai išplautos. Neitas užuodė lizolio kvapą.

Kameros buvo tuščios.

— Ar daug tų svečių būna? — paklausė Neitas.

— Dažniausiai svečiuojasi girtuokliai ir triukšmadariai. Bet turi būti visiškai girtas ir labai triukšmingas, kad praleistum naktį Lunasės kalėjime. Teks susidurti su išpuoliais, vandalizmo atvejais, bet tai dažniausiai nuobodžiaujančių vaikėzų darbas. Pavaldiniai papasakos tau apie nusikaltimus Lunasėje. Mes neturime advokato, bet jei kam nors labai prireikia, skambiname į Ankoridžą arba Ferbanksą, nebent

žmogus pats pažįsta advokatą kur nors kitur. Tačiau turime pensininką teisėją, nors jis dažniau žvejoja nei nagrinėja teisinius klausimus.

— Supratau.

— Varge, man jau ausys įskaudo nuo tavo šnekumo.

— Aš taip ir neišmokau prikąsti liežuvio.

Hop trumpai nusijuokė ir papurtė galvą.

— Eime į tavo kabinetą.

Jie perėjo pagrindinį kambarį, kur visi apsimetinėjo dirbą. Kitapus ponios Pyč stalo, netoli įėjimo buvo ginklų spinta. Neitas suskaičiavo penkis šautuvus, šešis medžioklinius, aštuonis revolverius ir keturis grėsmingai atrodančius peilius.

Jis susikišo rankas į kišenes ir papūtė lūpas.

— Ką? Kardų nėra?

— Apsimoka būti pasiruošusiems.

— Aha. Būsimai invazijai.

Hop tik šyptelėjo ir įėjo į kitą kambarį.

— Čia tavo kabinetas.

Jis buvo maždaug dešimties pėdų, su langu už pilko metalinio stalo. Ant stalo stovėjo kompiuteris, telefonas ir juoda lenkta lempa, prie sienos — dvi spintos, kurias skyrė neilgas staliukas. Ant jo buvo kavos aparatas — jau pilnas — du puodeliai, krepšelis su grietinėlės ir cukraus paketėliais. Ant sienos kabėjo lenta — tuščia, po ja stovėjo dvi kėdės lankytojams.

Šviesos, atsispindinčios juodame lango stikle, kūrė keistą ir svetimą atmosferą.

— Pyč paruošė tavo stalą, bet jei dar ko nors reikės — sandėlis koridoriuje. Priešais jį — tualetas.

— Gerai.

— Turi klausimų?

— Daugybę.

— Kodėl neklausi?

— Na, pateiksiu vieną, nes visi kiti su juo susiję. Kodėl pasamdėte mane?

— Ką gi, turi teisę į atsakymą. Nieko prieš? — Hop parodė į kavos aparatą.

— Prašom.

Ji įpylė abiem, padavė puodelį jam, tada atsisėdo į vieną iš kėdžių.

— Mums reikėjo policijos viršininko.

— Galbūt.

— Mūsų miestelis mažas, nuošalus ir mes neblogai susitvarkome, tačiau tai nereiškia, kad visai nereikia policijos, Ignatijau. Kad nereikia linijos tarp gėrio ir blogio ir žmogaus, kuris stovėtų ant tos linijos. Mano vyras daugelį metų dirbo šį darbą, kol įmušė paskutinį įvartį.

— O dabar tai darote jūs.

— Tiesa. Dabar tai darau aš. Be to, nuosavos policijos pajėgos čia reiškia, kad esame gana savarankiški. Kad federalams ir Valstijoms nėra ko kištis. Tokio miestelio negalima ignoruoti vien dėl jo dydžio ar vietos žemėlapyje. Dabar mes turime policiją, gaisrinę. Turime gerą mokyklą, gerą viešbutį, savaitinį laikraštį, radijo stotį. Kai blogas oras atkerta mus nuo pasaulio, mokame išgyventi. Tačiau mums reikia tvarkos. Ir šio pastato, ir žmonių, simbolizuojančių tą tvarką.

— Jūs pasisamdėte simbolį.

— Viena vertus, taip, būtent tai aš padariau. — Jos rudos akys įsmigo į Neito veidą. — Žmonės jaučiasi saugesni turėdami simbolius. Kita vertus, tikiuosi, jog dirbsi savo darbą, kurio svarbi dalis — be tvarkos palaikymo — yra santykiai su bendruomene, todėl aš aprodžiau tau svarbiausius miestelio objektus, pasakiau pavardes tų, kurie jiems vadovauja. Bet tai dar ne viskas. Bingas turi garažą, remontuoja įvairiausius variklius, turi sunkiosios technikos. Sniego valytuvų, ekskavatorių. *Lunatic Air* gabena krovinius ir žmones, pristato į miestelį atsargas, aprūpina atokiau gyvenančiuosius.

— *Lunatic Air.*

— Tai Megė, — šyptelėjo Hop. — Mūsų miestelis įsikūręs žemyno pakrašty, o solidi bendruomenė išaugo iš pirmųjų nuotykių ieškotojų, hipių ir chuliganų gyvenvietės. Tu susipažinsi su miestelio žmonėmis, išsiaiškinsi giminystės ryšius, santykius ir nuoskaudas. Tada žinosi, kaip elgtis su jais.

— Aš vėl grįžtu prie savo klausimo. Kodėl pasamdėte mane? Kodėl ne ką nors kitą, kuris jau viską žino?

— Man atrodo, kad tas, kuris jau viską žino, gali ateiti į darbą su savo planu. Su savo nuoskaudomis, ryšiais. Žmogus iš Šalies — nešališkas. Tu jaunas; tai buvo taškas tavo naudai. Neturi žmonos ar vaikų, kurie nesusitaikytų su gyvenimu čia ir spaustų tave grįžti Žemiau 48-osios. Turi dešimties metų patirtį policijoje. Turi visas būtinas savybes, kurių ieškojau, be to, nesiderėjai dėl atlyginimo.

— Suprantu, ką norite pasakyti, bet yra ir kita pusė. Aš nežinau, kokį velnią čia veikiu.

— Mmm. — Hop baigė gerti kavą. — Tu darai protingo vyruko įspūdį. Išsiaiškinsi. Ką gi. — Ji atsistojo. — Leisiu tau pradėti. Susitikimas antrą valandą miestelio rotušėje. Tau teks pasakyti porą žodžių.

— O varge.

— Dar kai kas. — Ji pasirausė kišenėje ir ištraukė dėžutę. — Tau jos prireiks. — Hop atidarė dėžutę, ištraukė iš jos sidabrinę žvaigždę ir prisegė jam prie marškinių. — Pasimatysime antrą, viršininke.

Jis liko stovėti kambario viduryje, mąsliai žvelgdamas į savo kavą ir klausydamasis prislopintų balsų už durų. Jis tikrai nežino, ką čia veikia — šventa tiesa, — tad bus geriausia, jei susigalvos pradžią ir nuo jos pradės.

Hop teisi. Jis neturi nei žmonos, nei vaikų. Jis neturi nieko, ir niekas netraukia jo Žemiau 48-osios. Į pasaulį. Jei jis ruošiasi pasilikti, tai turėtų pasistengti. Nes jei susimaus čia, šiame pasaulio pakrašty, nebebus kur eiti. Nebebus ką daryti.

Jausdamas nervingus spazmus skrandyje kaip ir tada, lėktuve, nuėjo nešinas kava į bendrąjį kambarį.

— Hm, norėčiau poros minučių dėmesio.

Jis nežinojo, kur turėtų stovėti, suvokė, jog iš viso neturėtų stovėti. Padėjo puodelį ir nuėjęs atnešė porą plastmasinių kėdžių. Pastatęs jas prie stalo, vėl pasiėmė kavą ir išspaudė šypseną Pyč.

— Ponia Pyč? Gal prisėstumėt? — Nors blyneliai strigo skrandyje, Neitas pasistengė nusišypsoti. — Ir gal atsineštumėte tas bandeles su cinamonu. Jos velniškai skaniai kvepia.

Akivaizdžiai pamaloninta, moteris atsinešė prie stalo lėkštę ir pluoštą servetėlių.

— Vaišinkitės.

— Suprantu, kad jums, kaip ir man, nėra labai lengva, — pradėjo Neitas, dėdamas ant servetėlės bandelę. — Jūs manęs nepažįstate. Nežinote, koks aš policininkas, koks žmogus. Aš nevietinis ir nė velnio nežinau apie šią pasaulio dalį. O jūs turėtumėt paklusti mano įsakymams. Turite paklusti įsakymams, — pasitaisė jis ir atsikando bandelės.

— Nuodėmingai skanu, ponia Pyč.

— Tai dėl kiaulės taukų.

— Mat kaip. — Mintyse jis jau matė, kaip kemšasi jo arterijos. —

Sunku priimti įsakymą iš žmogaus, kurio nepažįsti, kuriuo nepasitiki. Jūs neturite pagrindo pasitikėti manim. Kol kas. Aš darysiu klaidų. Ir nepyksiu, jei parodysite man jas asmeniškai. Savo ruožtu priklausysiu nuo jūsų, nuo jūsų teikiamos informacijos. Jūs turite pasakyti man, ką ir kokius žmones turėčiau pažinoti. Tačiau pirmiausia aš noriu paklausti, ką manote apie mane. Pasikalbėkime atvirai.

Otas šliurptelėjo kavos.

— Nežinau ką galvoti, nes nežinau, iš ko pats nulipdytas.

— Ganėtinai sąžiningas atsakymas. Kai sužinosite, pasakysite. Galbūt sutiksiu su jumis, o galbūt pasiųsiu po velnių. Tačiau tada bus aišku, ko tikimės vieni iš kitų.

— Viršininke Burke?

Neitas pažvelgė į Piterį.

— Neitas. Labai tikiuosi, kad jūs nepaseksite merės Hop pavyzdžiu ir nevadinsite manęs kiekvieną kartą Ignatijumi.

— Na, aš pamaniau, kad iš pradžių aš arba Otas galėtume lydėti jus į iškvietimo vietas. Kol susipažintumėte su aplinka.

— Gera mintis. Ponia Pyč ir aš sudarysime budėjimo grafiką.

— Galite vadinti mane Pyč. Aš tik norėčiau pasakyti, kad ši vieta turi būti švari ir kad kasdieniai darbai — įskaitant tualeto valymą, Otai — turi būti įrašyti į grafiką, kaip ir visa kita. Šluotos ir kibirai nėra įrankiai, skirti vien moterims.

— Aš atėjau čionai dirbti pavaduotoju, ne tarnaite.

Pyč veidas buvo švelnus ir motiniškas, tačiau, kaip ir kiekviena griežta motina, ji galėjo vien rūsčiu žvilgsniu prikalti nusikaltusįjį prie sienos.

— O man moka už tai, kad dirbu dispečere ir sekretore, o ne už tualetų grandymą. Tačiau ką reikia padaryti, tą reikia.

— Kodėl mums nepasiskirsčius šių darbų eilės tvarka? — įsiterpė Neitas, pamatęs kovingai atrodančius veidus. — O aš pakalbėsiu su mere Hop dėl mūsų biudžeto. Gal pavyks išspausti pinigų, kad galėtume pasamdyti valytoją, kuri nors kartą per savaitę tvarkytų nuovadą. Kas turi raktus nuo ginklų spintos?

— Jie užrakinti mano stalčiuje, — tarė Pyč.

— Norėčiau juos gauti. Taip pat norėčiau žinoti, kokiais ginklais moka šaudyti pavaduotojai.

— Bet kokiu, — atšovė Otas.

— Tikiu, bet mes nešiojame ženklelius. — Neitas atsilošė kėdėje, kad galėtų pamatyti ginklą Oto dėkle. — Norite pasilikti šį 38-o kalibro revolverį kaip tarnybinį?

— Jis mano ir man tinka.

— Puiku. Aš ketinu pasiimti SIG-ą iš spintos. Piteri, tau tavasis tinka?

— Taip, sere.

— Pyč, ar mokate naudotis šaunamuoju ginklu?

— Stalčiuje turiu 45-o kalibro koltą. Jis priklausė mano tėvui, kuris išmokė mane šaudyti, kai man buvo penkeri. Moku naudotis bet kuriuo iš esančių spintoje, kaip ir šis eilinis Džo.

— Aš tarnavau laivyne, — karštai atšovė Otas. — Aš jūrų pėstininkas.

— Ką gi. — Neitas krenkštelėjo. — Kiek, jūsų manymu, ginklų turi gyventojai?

Visi trys nutilo ir įsistebeilijo į jį, kol pagaliau Otas kreivai šyptelėjo.

— Sakyčiau, visi.

— Nuostabu. Ar yra sąrašas tų, kurie turi leidimą nešiotis ginklą?

— Galiu sudaryti, — pasisiūlė Pyč.

— Būtų gerai. O municipaliteto nutarimo kopija?

— Turime, atnešiu.

— Ir paskutinis klausimas, — tarė Neitas, kai Pyč atsistojo. — Jei kas nors areštuojamas — kas nustato terminą, baudos dydį, užstato sumą ir panašiai?

Stojo ilga tyla.

— Tikriausiai jūs, viršininke, — pagaliau ištarė Piteris.

Neitas sunkiai iškvėpė.

— Bus smagu, ar ne?

Jis nuėjo į savo kabinetą, pakeliui pasiimdamas dokumentus, kuriuos atnešė Pyč. Skaitė juos neilgai, bet užtat turėjo ką prismeigti ant skelbimų lentos kabinete.

Jam darbuojantis, įėjo Pyč.

— Atnešiau jums raktus, Neitai. Nuo ginklų spintos. O čia nuo nuovados durų — priekinių ir galinių, nuo kamerų ir jūsų automobilio. Visi sužymėti.

— Automobilio? Kokį turėsiu?

— „Grand Cherokee". Stovi gatvėje. — Ji įspraudė raktus jam į delną. — Hop liepė kuriam nors iš mūsų parodyti jums, kaip veikia variklio šiluminis blokas.

Neitas buvo skaitęs apie tokius. Jie skirti tam, kad palaikytų variklio šilumą jam nedirbant žemoje temperatūroje.

— Vėliau.

— Saulė teka.

— Ką? — Neitas atsisuko ir pažvelgė pro langą.

Jis sustingo spausdamas rankoje raktus ir stebėdamas oranžinį saulės kamuolį, kylantį į dangų. Kalnai atgijo nuo šviesos, sužibo baltomis ir auksinėmis gijomis. Jie užpildė jo langą.

Neitas stovėjo netekęs amo.

— Niekas neprilygsta pirmajai žiemai Aliaskoje.

— Tikrai. — Jis lyg užburtas priėjo arčiau lango.

Štai upė, ant kurios jis nusileido, ilga, įdubusi prieplauka, kurios anksčiau nebuvo pastebėjęs, o toliau tik blizgantis ledas po šviesėjančiu dangumi, sniego kalnai, netvarkingai išsimėtę namai, medžiai ir, pastebėjo jis, žmonės. Žmonės, taip storai apsimuturiavę, kad atrodė kaip spalvos lašeliai, slydinėjantys po baltą lapą.

Iš kaminų kilo dūmai ir... Dievulėliau, kas ten? Erelis? Bežiūrint į jį, prie upės atbėgo būrelis vaikų, nešini ledo ritulio lazdomis ir pačiūžomis.

O virš viso to it dievai dunksojo kalnai.

Žiūrėdamas į juos, Neitas pamiršo šaltį, vėją, vienišumą ir savo paties išgyvenimus.

Žiūrėdamas į juos jis jautėsi gyvas.

... 3 ...

Nežinia, ar dėl to, kad spaudė velniškas šaltis, ar kad žmonės buvo geranoriškai nusiteikę, o gal dėl šventiškos nuotaikos, vyraujančios tarp Kalėdų ir Naujųjų metų, pirmasis skambutis pasigirdo tik vidurdienį.

— Neitai? — Pyč kyštelėjo pro duris galvą, laikydama rankose

porą virbalų ir raudonų vilnonių siūlų kamuolį. — Skambino Šarlinė iš viešbučio. Regis, pora vyrukų susikibo žaisdami pulą. Kažkas ten vyksta.

— Gerai. — Neitas atsistojo ir sužvejojo kišenėje dvidešimt penkių centų monetą. — Sakykit, — tarė jis Otui ir Piteriui.

— Herbas. — Otas padėjo į šoną žurnalą, o Neitas švystelėjo monetą į orą.

Ši nukrito jam į delną.

— Skaičius. Ką gi, Piteri, eisi su manim. Neramumai viešbutyje. — Neitas čiupo portatyvinę radijo stotelę ir prisisegė prie diržo.

Jis nuėjo į verandą ir ėmė rengtis.

— Jei jie nebus išsiskirstę, kai mes nuvažiuosime, — tarė jis Piteriui, — noriu, kad paaiškintum man situaciją. Ar, tarkim, tos peštynės gali virsti kuo nors rimtesniu, ar tiesiog pakanka keleto stipresnių žodžių?

Kai jis atidarė duris, veidą nutvilkė šalto oro gūsis.

— Šis mano? — paklausė rodydamas juodą džipą gatvėje.

— Taip, sere.

— O tas laidas, įkištas į stulpą, tikriausiai prijungtas prie variklio šildytuvo?

— Jis reikalingas, kai variklis kurį laiką nedirba. Bagažinėje yra speciali antklodė, palaikanti variklio šilumą maždaug dvidešimt keturias valandas. Bet kartais žmonės pamiršta ją nuimti, tada variklis perkaista. Akumuliatoriaus laidai irgi bagažinėje, — tęsė Piteris, ištraukdamas laidą. — Ten rasite signalinę lempą, pirmosios pagalbos vaistinėlę ir...

— Apie tai vėliau, — nutraukė jį Neitas, svarstydamas, ar pasivažinėjimui keliu, kuris vadinasi Lunatikų gatvė, gali prireikti signalinės lempos ir vaistinėlės. — Pažiūrėkim, ar sugebėsiu nuvežti mus iki viešbučio sveikus ir gyvus.

Neitas atsisėdo už vairo, įkišo raktelį.

— Šildomos sėdynės, — pastebėjo jis. — Dievas yra.

Dienos šviesoje miestelis atrodė kitaip. Kažkoks mažesnis, pagalvojo Neitas, manevruodamas snieguotu keliu. Balti šaligatviai buvo pajuodavę nuo išmetamųjų dujų, parduotuvių langai irgi netviskėjo, o dauguma kalėdinių papuošimų saulės šviesoje atrodė prasčiau.

Tai jau nebe atvirukas, nebent žiūrėtum į kalnus, tačiau ne taip ir baisu.

Ne baisu — atšiauru, nutarė jis. Ledo ir sniego miestelis, įsikūręs palei vingiuojančią upę, apsuptas miškų, kuriuose, jis neabejojo, klaidžioja vilkai.

Įdomu, ar tuose miškuose yra ir meškų, svarstė Neitas, bet nutarė, jog iki pavasario dėl jų nėra ko nerimauti. Nebent tos kalbos apie žiemos miegą yra nesąmonė.

Nuo nuovados iki viešbučio buvo dvi minutės kelio. Gatvėje jie sutiko dešimt žmonių, prasilenkė su galingu pikapu, nerangiu universalu, suskaičiavo tris stovinčius sniegaeigius ir vieną porą slidžių, atremtų į itališkos picerijos sieną.

Regis, Lunasės žmonės, skirtingai nuo meškų, neužmiega žiemos miegu.

Neitas įėjo į viešbutį pro pagrindines duris; Piteris sekė jam iš paskos.

Peštynės nebuvo pasibaigusios. Iš salės sklido garsūs šūksniai — *Spirk jam į tą storą subinę, Meki!* — buvo girdėti kūnų žlegsėjimas ir urzgimas. Tikriausiai tai tipiškas Lunasės gyventojų pasilinksminimas, pagalvojo Neitas, žvelgdamas į penkis žiūrovus, kurių vienas, atidžiau įsižiūrėjus, pasirodė esąs moteris.

Pusračio vidury grūmėsi pora pasišiaušusių rudaplaukių vyrų, stengdamiesi kuo smagiau užvožti vienas kitam. Jų vienintelis ginklas buvo sulūžusi pulo lazda.

— Broliai Mekiai, — tarė Piteris.

— Broliai?

— Aha. Dvyniai. Jie jau gimdoje pradėjo peštis. Kitų beveik niekada neliečia.

— Aišku.

Neitas prasiyrė pro glaudžiai susibūrusius žiūrovus, priėjo prie peštukų ir nutempė viršutinį Mekį nuo apatinio Mekio. Šūksniai nutilo, minia ėmė šnabždėtis.

— Viskas, liaukitės. Sėdėk, — paliepė jis, bet antrasis Mekis skubiai pašoko, atsitraukė ir stipriai smogė broliui į smakrą.

— *Raudonoji upė,* kiaušingalvi! — sušuko jis šokdamas pergalės šokį, kai brolis sudribo Neitui į glėbį.

— Piteri, dėl Dievo, — paragino Neitas, kai jo pavaduotojas ir toliau stovėjo nejudėdamas.

— O, atsiprašau, viršininke. Džimi, nusiramink.

Tačiau Džimis Mekis toliau strapaliojo meškos šokį, o minia džiaugsmingai šūkavo.

Neitas pastebėjo, kaip kai kurie apsikeitė pinigais, bet nusprendė nekreipti dėmesio.

— Laikyk šitą. — Neitas stumtelėjo suglebusį kūną Piteriui, o pats atsistojo priešais apsišaukėlį čempioną. — Pavaduotojas jums įsakė.

— Tikrai? — Jis nusišiepė atidengdamas kruvinus dantis; jo akys spindėjo it dvi sagos. — Ir ką? Aš neprivalau klausyti to tešlagalvio įsakymų.

— Privalote. Tuoj parodysiu kodėl. — Neitas apsuko vyruką, prispaudė jį prie sienos, užlaužė rankas ir uždėjo antrankius per dešimt sekundžių.

— Ei! — apstulbęs išspaudė čempionas.

— Dar paspurdėsi, sėsi už grotų už pasipriešinimą pareigūnui — be viso kito. Piteri, atvesk savąjį į nuovadą, kai atsigaus.

Minia, netekusi favorito, perkėlė susižavėjimą į Neitą, palydėdama jį plojimais ir švilpimu.

Neitas stabtelėjo pamatęs Šarlinę.

— Ketinate pateikti ieškinį? — paklausė jis.

Šarlinė išpūtė akis, paskui sumirksėjo.

— Nežinau... prakeikimas, nežinau. Niekas šito anksčiau neklausdavo. Kokį ieškinį?

— Jie kai ką sulaužė.

— A. Na, jie visada vėliau sumoka. Tačiau jie išbaidė keletą turistų, kurie norėjo papietauti.

— Bilis pirmas pradėjo.

— Užsičiaupk, Džimi, jūs abu pradėjote. Kiekvieną kartą tas pats. Jau sakiau, nenoriu, kad ateitumėt čionai ir peštumėtės, nes žmonėms nepatinka. Aš neketinu teikti jokių ieškinių. Tik noriu, kad tos nesąmonės baigtųsi. Ir kad sumokėtumėt už padarytą žalą.

— Supratau. Eime, Džimi, išsiaiškinsim.

— Nesuprantu, kodėl turiu...

Neitas išsprendė klausimą išstumdamas vyruką į šaltį.

— Ei, dėl Dievo, man reikia mano daiktų.

— Pavaduotojas Notis juos atneš. Lipk į mašiną arba stovėk, kol sustingsi į ledo gabalą. Kaip nori. — Neitas atidarė duris ir stumtelėjo Džimį vidun.

Kai Neitas atsisėdo už vairo, Džimis atgavo šiek tiek orumo, nepaisant kruvinos burnos ir užgriuvusios akies.

— Nemanau, kad šitaip galima elgtis su žmonėmis. Tai neteisinga.

— O aš nemanau, kad teisinga „išjungti" savo brolį, kai kažkas kitas laiko jo rankas.

Džimis tariamai apgailestaudamas nuleido galvą.

— Nesusilaikiau. Karštis tik tvoskė į galvą. Bet tas kalės vaikas mane užkniso. Tai jūs tas pašalietis, policijos viršininkas, ar ne?

— Greitai sumetei, Džimi.

Likusį kelią iki nuovados Džimis niūriai tylėjo.

— Tie iš Žemiau 48-osios, — tarė jis, vos pamatęs Otą ir Pyč, — nesupranta, kaip reikalai tvarkomi Lunasėje.

— Tai gal paaiškink jiems? — Oto akyse suspindo žiburėlis. Galbūt net piktdžiugiškas.

— Man reikia vaistinėlės. Užeik į mano kabinetą, Džimi.

Neitas atidarė jam duris, tada, išlaisvinęs vieną Džimio ranką iš antrankių, prisegė antrąją prie kėdės.

— Oi, liaukitės. Jei sugalvočiau išeiti, išsineščiau tą kėdpalaikę su savim.

— Nė neabejoju tuo. Tada prie visų kaltinimų pridurčiau policijos nuosavybės vagystę.

Džimis vėl paniuro. Jis buvo kaulėtas, maždaug trisdešimties, su kupeta šiurkščių rudų plaukų virš siauro, įdubusiais skruostais veido. Akys rudos, tik viena dabar beveik dingusi nuo brolio smūgio kumščiu. Iš prakirstos lūpos varvėjo kraujas.

— Tu man nepatinki, — nusprendė jis.

— Tai neprieštarauja įstatymams. Prieštarauja triukšmavimas, nuosavybės naikinimas, užpuolimas.

— Čia, jei žmogus nori užvažiuoti savo broliui, yra tik jo reikalas.

— Jau nebe. Čia — nuo šiol — žmogus gerbs privačią ir visuomeninę nuosavybę. Ir gerbs teisėtai paskirtus įstatymo prižiūrėtojus.

— Piterį? Tą mažą tešlagalvį?

— Nuo šiol jis pavaduotojas Tešlagalvis.

Džimis taip smarkiai iškvėpė orą, kad net kraujo purslai ištiško į šalis.

— Jėzau Kristau, aš pažįstu jį nuo gimimo.

— Kai jis segi ženklelį ir liepia tau nusiraminti, tu nusiraminsi, nesvarbu, kad pažįsti jį *in vitro*.

Džimis nutaisė susidomėjusį ir kartu suglumusį žvilgsnį.

— Nesuprantu, apie ką čia, velniai rautų, kalbi.

— Taip ir pamaniau. — Neitas atsisuko, kai įėjo Pyč.

— Atnešiau vaistinėlę ir ledo. — Ji pamėtėjo ledo paketą Džimiui, o vaistinėlę padėjo priešais Neitą. Tada įsirėmė į klubus. — Džimi Meki, taip ir neįgijai proto, ką?

— Bilis pradėjo. — Jis nuraudęs prisidėjo ledą prie kraujuojančios lūpos.

— Tai tu taip sakai. Kur Bilis?

— Piteris jį atves, — tarė Neitas. — Kai anas atsigaus.

Pyč šnirpštelėjo.

— Tavo motina įtaisys tau mėlynę po kita akimi, kai ateis pasiimti. — Tai tarusi, išėjo piktai trinktelėdama durimis.

— *Jėzau!* Juk nesodinsite manęs į cypę vien todėl, kad užvažiavau savo broliui?

— Galėčiau. Bet kadangi tai pirmoji mano darbo diena, galbūt pasigailėsiu. — Neitas atsilošė kėdėje. — Dėl ko pešėtės?

— Gerai, paklausyk. — Nusprendęs gintis, Džimis susidėjo rankas ant kelių. — Tas besmegenis mulkis sako, kad *Pašto karieta* buvo pats geriausias vesternas, kai visi žino, jog geriausias buvo *Raudonoji upė*.

Neitas ilgai tylėjo.

— Ir viskas?

— Tai *aišku*!

— Tik noriu būti tikras. Tu ir tavo brolis užsipuolėte vienas kitą, nes nesutarėte dėl meninių *Pašto karietos* ir *Raudonosios upės* privalumų Džono Veino kūryboje.

— Dėl ko?

— Judu mušėtės dėl Džono Veino filmų.

Džimis pasimuistė kėdėje.

— Na, taip. Mes atsilyginsime Šarlinei. Ar jau galiu eiti?

— Jūs atsilyginsite Šarlinei ir kiekvienas sumokėsite po šimtą dolerių baudos už viešosios tvarkos trikdymą.

— Eik tu sau. Negali...

— Galiu. — Neitas palinko į priekį ir įsmeigė į Džimį šaltą pilkų akių žvilgsnį. — Džimi, paklausyk, ką pasakysiu. Nenoriu, kad daugiau judu su broliu muštumėtės „Kalnų viešbutyje". Ir kitur, jei apie tai kalbame, tačiau dabar apsistokime ties viešbučiu. Ten vienas mažas berniukas praleidžia beveik visą dieną.

— Kad tave kur, Roza visada išveda Džesį į virtuvę, kai kyla sambrūzdis. Mes su Biliu tikrai nenuskriaustume to vaikio. Mes tik, na, supranti, karštakošiai.

— Nuo šiol miestelyje tramdykite savo temperamentą.

— Po šimtą dolerių?

— Galite sumokėti Pyč per dvidešimt keturias valandas. Jei nesumokėsite, bauda bus padvigubinta — kuo ilgiau delsite, tuo labiau ji didės. Jei nenorite mokėti baudos, galite tris dienas pasinaudoti mūsų kameros privalumais.

— Sumokėsime, — sumurmėjo Džimis ir pasimuistęs atsiduso. — Bet dėl Dievo. *Pašto karieta...*

— Man asmeniškai patinka *Rio Bravo.*

Džimis prasižiojo ir vėl užsičiaupė. Matyt, jam reikėjo laiko apsvarstyti pasekmes.

— Tai velniškai geras filmas, — ištarė po kurio laiko, — bet jis neprilygsta *Raudonajai upei.*

Jei ir toliau sulauksiu tik tokių kvailų skambučių, nutarė Neitas, tai mano sprendimas atvykti į Lunasę buvo teisingas. Brolių peštynės čia turbūt sunkiausias nusikaltimas.

O jis ir neieško iššūkių.

Broliai Mekiai jų nepateikė. Jo pokalbis su Biliu vyko maždaug vienodai kaip ir su Džimiu, tik Bilis įnirtingiau ginčijosi ir karščiavosi dėl *Pašto karietos.* Jam, regis, buvo ne taip skaudu, jog gavo į nosį, kaip dėl to, kad jo mėgstamas filmas buvo nuvertintas.

Piteris kyštelėjo galvą.

— Viršininke? Šarlinė sako, kad ateitumėt ir papietautumėt viešbučio sąskaita.

— Dėkoju, bet turiu pasiruošti susitikimui rotušėje. — Be to, pro jo akis neprasprūdo Šarlinės išraiška, kai jis tempė iš viešbučio Džimį Mekį. — Noriu, kad tu užbaigtum šį reikalą, Piteri. Nueik ten ir sudaryk nuostolių sąrašą. Tegu Šarlinė įvertina žalą. Tada pasirūpink, kad jį gautų broliai Mekiai ir apmokėtų per dvidešimt keturias valandas.

— Žinoma. Puikiai susitvarkėte, viršininke.

— Kad nebuvo ką tvarkyti. Parašysiu ataskaitą. Paskui paprašysiu tave peržiūrėti ir papildyti, jei bus būtina.

Jis apsidairė išgirdęs langus drebinantį garsą.

— Žemės drebėjimas? Vulkanas? Atominis karas?

— Bebras, — atsiliepė Piteris.

— Žinau, kad čia Aliaska, bet tokio dydžio bebrų, kurie taip triukšmautų, neturite.

Piteris pritariamai nusijuokė ir mostelėjo į langą.

— Megės Gelovėj lėktuvas. Vadiname jį Bebru. Ji atgabena produktų.

Atsisukęs Neitas spėjo pamatyti raudoną lėktuvą, kuris atrodė it žaislinis. Bet prisiminęs, kad pats atskrido neką didesniu, pajuto virpėjimą paširdžiuose ir nusisuko.

Jį išgelbėjo sučirškęs vietinis telefonas.

— Taip, Pyč.

— Keletas vaikėzų mėto sniego gniūžtes į mokyklos langus. Vieną išmušė ir pabėgo.

— Ar žinoma, kas jie?

— Taip. Turiu visų trijų pavardes.

Neitas minutėlę patylėjo svarstydamas.

— Pavesiu tai Otui.

Jis vėl atsigręžė į Piterį.

— Turi klausimų?

— Ne. Ne, sere. — Piteris išsišiepė. — Tiesiog malonu dirbti, ir tiek.

— Taip. Dirbti malonu.

Neitas darbavosi, iki atėjo laikas važiuoti į susirinkimą. Ten buvo nagrinėjami ūkiniai ir organizaciniai klausimai, tačiau jie padėjo Neitui apsiprasti, pajusti, kur jo vieta.

Nesvarbu, kaip ilgai jis čia bus.

Jis pasirašė sutartį metams, tačiau ir jis, ir miestelio taryba pritarė bandomajam šešiasdešimties dienų laikotarpiui, kai kuri nors šalis gali nutraukti sutartį.

Jis jautėsi ramiau žinodamas, kad gali išvykti nors ir rytoj, jei panorės. Ar kitą savaitę. Jei po dviejų mėnesių jis dar bus čia, turės laikytis sutarties sąlygų.

Neitas nusprendė eiti į rotušę pėsčiomis. Gėda važiuoti tokį trumpą atstumą.

Dangus buvo giedras, akinamai mėlynas, ir jo fone baltų kalnų

viršūnės atrodė it ploni, aštrūs peiliai. Temperatūra tikriausiai siekė stulpelio apačią, bet jis pamatė porą vaikų, išgriūnančių iš parduotuvės su šokoladukais rankose, nekantraujančių kuo greičiau juos išsivynioti ir susikišti į burną.

Vos tik jie nubėgo šaligatviu, prie durų pasirodė rankos ir pakeitė lentelę su užrašu „Atidaryta" į užrašą „Uždaryta".

Dabar gatvėje buvo daugiau automobilių; kai kurie stovėjo, kiti palengva yrėsi sniegu otu keliu.

Regis, rotušėje bus ankšta.

Neitas pajuto staigų gnybtelėjimą paširdžiuose, pažįstamą nuo koledžo laikų, kai reikėdavo sakyti viešas kalbas. Baisus dalykas pareigūnui. Gyveni ir mokaisi.

Jam patiko prasmingi pokalbiai. Su įtariamuoju, kurį reikia apklausti, liudytoju, kurį reikia išklausyti, — jokių problemų, bent jau tada nebuvo. Tačiau atsistoti prieš auditoriją ir pakalbėti rišliais sakiniais? Jo nugara ėmė pamažu prakaituoti.

Iškęsk, įsakė sau. Iškentėk šią valandą, ir daugiau tau niekada neteks to daryti. Tikriausiai.

Jis įžengė vidun, į šilumą ir balsų šurmulį. Fojė, kurioje dominavo didžiausia Neito gyvenime matyta žuvis, stoviniavo keletas žmonių. Jis net negalėjo žuvies aprėpti akimis, pasvarstyti, kas tai — gal koks mažas mutantas banginis — ir kaip, po galais, jį kažkas sugebėjo pagauti ir atitempti čionai.

Tai padėjo jam šiek tiek apsiraminti ir nekreipti dėmesio į žvilgsnius, susmigusius į jį vos pasirodžius. Kai kurie dalyviai jau sėdėjo salėje ant kėdžių, sustatytų priešais sceną ir oratoriaus tribūną.

— Karališkoji lašiša, — pasigirdo už nugaros Hop balsas.

Neitas negalėjo atitraukti akių nuo milžiniškos sidabrinės žuvies, rodančios juodas žiotis.

— Tai lašiša? Esu valgęs lašišos. Restoranuose. Jos tokio dydžio. — Jis išskėtė rankas.

— Tada nesi valgęs aliaskiškos karališkosios lašišos. Nors, tiesą pasakius, ši didžiulė. Mano vyras ją sugavo. Svėrė per devyniasdešimt svarų. Valstijos rekordo nesumušė, bet pati žuvis buvo geras prizas.

— Ką jis naudojo? Krautuvą su šakėmis?

Hop suūbavo savo juoku ir linksmai paplekšnojo jam per petį.

— Žvejoji?

— Ne.

— Visiškai?

— Nieko neturiu prieš, tiesiog niekada nebandžiau. — Neitas tik dabar atsisuko į ją ir nustebęs kilstelėjo antakius. Hop vilkėjo griežtu dalykiniu kostiumėliu smulkiais juodais ir baltais dryželiais. Jos ausyse blizgėjo perlų auskarai, lūpos buvo padažytos raudonai.

— Atrodote... įspūdingai, mere.

— Dviejų šimtų metų sekvoja atrodo įspūdingai.

— Na, ketinau pasakyti — pritrenkiamai, bet pamaniau, kad būtų nevietoje.

Ji plačiai nusišypsojo.

— Tu protingas vyrukas, Ignatijau.

— Nelabai.

— Jei aš galiu atrodyti pritrenkiamai, tu gali būti protingas. Priklauso nuo to, kaip save pateiksi. Tad gal pradėkime šou. Pristatysiu tave tarybos nariams. Tada visi išrėš savo kalbas. — Ji paėmė Neitą už parankės — kaip moteris, lydinti vyrą į kokteilių vakarėlį. — Girdėjau, jau susipažinai su broliais Mekiais.

— Tarp jų įvyko nedidelis ginčas dėl vesternų.

— Man labiau patinka filmai su Klintu Istvudu. Ankstyvieji. Edai Vulkotai, prašom susipažinti su mūsų naujuoju policijos viršininku.

Neitas susipažino su Vulkotu, rūsčios išvaizdos penkiasdešimtmečiu. Šis paspaudė Neitui ranką it politikas. Jo vešlūs žili plaukai buvo sušukuoti atgal nuo išdžiūvusio veido. Virš kairiojo antakio ėjo nedidelis baltas randas.

— Aš vadovauju bankui, — tarė jis Neitui. Dabar aišku, kodėl jis dėvi tamsiai mėlyną kostiumą ir ryški kaklaraištį, prismeigtą smeigtuku. — Tikiuosi, kad netrukus atsidarysite pas mus sąskaitą.

— Reikės tuo pasirūpinti.

— Mes čia ne tam, kad sudarinėtume sandorius, Edai. Leisk man baigti pažindinti Ignatijų su kitais.

Jis susipažino su Debe ir Hariu Maineriais, Kampo parduotuvės savininkais, Alanu B. Roisu, teisėju pensininku, Valteriu Nočiu, Piterio tėvu, keliauninku ir roginių šunų augintoju — visais, kurie priklausė miestelio tarybai.

— Kenas Darbis, mūsų gydytojas, ateis, kai tik galės.

— Nieko tokio. Man reikia laiko, kad visus įsiminčiau.

Tada priėjo Besė Meki — ilga kaip kartis, su dažytų plaukų kupeta. Ji sustojo priešais Neitą, sukryžiavo ant krūtinės rankas ir šnirpštelėjo.

— Tai jūs šiandien sutvarkėt mano berniukus?

— Taip, ponia, galima būtų pasakyti ir taip.

Ji vėl šaižiai įkvėpė ir dukart linktelėjo.

— Gerai. Kitą kartą duokite abiem į galvą, nereikės man vargti.

Gana šiltas sutikimas, nutarė Neitas, atsižvelgiant į aplinkybes.

Hop nusivedė jį prie scenos, kur buvo paruoštos kėdės jai ir Neitui. Dar viena kėdė skirta Vulkotui, merės pavaduotojui.

— Iš pradžių Debė aptars miestelio reikalus, paskelbs naujienas ir panašiai, — paaiškino Hop. — Tada kalbės Edas, pristatys mane. Aš savo ruožtu pristatysiu tave. Po to, kai pasakysi žodį, oficialioji dalis baigsis. Nebent iškiltų kokių kausimų.

Neito skrandis smuktelėjo.

— Gerai.

Ji pamojo jam sėstis, atsisėdo pati ir linktelėjo Debei Mainer.

Debė, kresna moteriškutė dailiu veideliu ir smulkiomis šviesiomis garbanomis, užlipo ant scenos ir pasiruošė kalbėti.

Mikrofonas burzgė ir cypė, kol ji suderino jį, paskui per salę nuaidėjo Debės krenkštelėjimas.

— Laba diena visiems. Prieš pradėdama kalbėti apie svarbiausius reikalus, noriu pranešti, kad Naujųjų metų vakarėlis „Kalnų viešbutyje" prasidės apie devintą. Gros grupė „Šiaurės elniai". Pasilinksminimui bus renkami pinigai, tad nešykštėkite. Kitą savaitę mokykla ruošia spagečių vakarienę — jos metu surinktos lėšos bus skirtos ledo ritulio komandos uniformų fondui. Turime galimybę tapti regiono čempionais, tad padėkime mokyklai įsigyti uniformas, kad nepadarytume sau gėdos. Vakarienės pradžia — penktą valandą. Į ją įeina užkandis, salotos, bandelė ir nealkoholinis gėrimas. Suaugusiems šeši doleriai, vaikams nuo šešerių iki dvylikos — keturi. Iki šešerių metų — nemokamai.

Toliau Debė ėmė pasakoti apie būsimą kino vakarą rotušėje. Neitas klausėsi puse ausies, stengdamasis negalvoti, kada ateis jo eilė kalbėti.

Tada jis pamatė įeinant ją.

Raudoni kailinukai, jos eisena sakė jam, kad jis mato tą pačią moterį, kurią matė vakar pro viešbučio langą. Ji buvo be gobtuvo, plaukus dengė juoda kepuraitė.

Daug juodų tiesių plaukų.

Jos veidas tarp dviejų stiprių spalvų atrodė blyškus, skruostikauliai išsišovę. Mėlynos akys švytėjo iš toli. Ryškios, ledo žydrumo akys.

Ant peties ji turėjo pasikabinusi drobinį maišą, vilkėjo plačiomis vyriškomis kelnėmis ir avėjo tvirtais juodais batais.

Ledinės mėlynos akys įsmigo tiesiai į ją. Nenukreipdama žvilgsnio, moteris ėjo takeliu tarp kėdžių, tada klestelėjo į vieną iš jų šalia aukšto, liekno vyro, kuris, rodės, buvo vietinis.

Jie nesikalbėjo, tačiau kažkas kuždėjo Neitui, kad jiedu — ne intymiai, ne fiziškai — artimi. Ji nusimetė kailinukus. Debė tuo metu baigė pasakoti apie kino vakarą ir pradėjo kalbėti apie artėjančias ledo ritulio žaidynes.

Pro raudonus kailinukus šmėstelėjo alyvuogių žalumo megztukas. Po megztuku, kaip įtarė Neitas, buvo tvirtas, treniruotas kūnas.

Jis bandė įvertinti, ar ji graži. Nelabai — antakiai per tiesūs, nosis kreivoka, burna plati.

Nepaisant mintyse vardijamų trūkumų, jo pilve kažkas krustelėjo. Įdomi, pagaliau nutarė jis. Pastaruosius keletą mėnesių Neitas laikėsi atokiau nuo moterų, ir tai, turint galvoje jo psichinę būklę, nebuvo labai sunku. Tačiau ši iš pažiūros atšiauri moteris privertė jo širdį plakti smarkiau.

Ji išsitraukė iš kuprinėlės rudą maišelį ir, Neito nuostabai, ėmė triaukšti spragėsius, nepamiršdama pasiūlyti šalia sėdinčiam vyriškiui. Debė baigė savo kalbą.

Kai į jos vietą stojęs Edas ėmė kalbėti apie miestelio tarybos darbą, naujoji dalyvė išsitraukė iš kuprinės sidabrinį termosą ir įsipylė į puodelį kavos.

Kas ji tokia, po galais? Gal to vietinio dukra? Amžiumi tiktų, bet visai nepanašūs.

Ji neraudo ir nesimuistė nuo Neito žvilgsnio, ramiai kramtė spragėsius, gurkšnojo kavą ir spoksojo į ją.

Edas suteikė žodį Hop, pasigirdo plojimai. Neitas prisivertęs sukaupė dėmesį į kalbėtoją.

— Neketinu gaišti laiko politikavimui. Mes visi nutarėme siekti miesto teisių pagal savo Valstijos tradicijas. Balsavome už tai, kad būtų pastatyta policijos nuovada, suformuotas policijos skyrius. Išklausėme daugybės nuomonių, teigiamų ir neigiamų, diskutavome, ginčijomės.

Galiausiai balsavome už tai, kad būtų pakviestas žmogus iš Šalies, žmogus su patirtimi ir neturintis jokių ryšių su Lunase. Teisingas, protingas, taikantis įstatymą visiems vienodai ir be išankstinio nusistatymo. Tai šiandien jis ir įrodė uždėdamas antrankius Džimiui Mekiui už muštynes su broliu „Kalnų viešbutyje".

Pasigirdo juokas. Broliai Mekiai, pasidabinę veidus mėlynėmis, išsidrėbė ant kėdžių.

— Ir dar nubaudė! — šūktelėjo Džimis.

— Ir papildė miestelio iždą dviem šimtais dolerių. Jei taip ir toliau, netrukus judu nupirksite mums naują gaisrinį automobilį. Ignatijus Burkė yra iš Baltimorės Merilendo valstijoje, kur jis vienuolika metų tarnavo Baltimorės policijos skyriuje, iš jų aštuonerius metus — detektyvu. Mums pasisekė, kad turime tokį patyrusį žmogų. Tad pasveikinkime savo naująjį policijos viršininką.

Velniai rautų, mintyse nusikeikė Neitas stodamasis. Jo galva buvo tuščia kaip ką tik nuvalyta lenta. Kažkas iš minios šūktelėjo: „Čičiako".

Nuvilnijo murmesiai, tylūs šnabždesiai, vienas kitas nepasitenkinimo šūksnis. Blykstelėjęs susierzinimas padėjo Neitui prašnekti.

— Teisingai, aš toks. Čičiako. Svetimas. Pašalietis iš Žemiau 48-osios.

Jis nužvelgė minią, ir murmesiai nutilo.

— Tai, ką žinau apie Aliaską, patyriau iš turistų vadovo, interneto arba filmų. Beveik nieko nežinau apie šį miestelį, išskyrus tai, kad čia velniškai šalta, kad broliai Mekiai mėgsta talžyti vienas kitą ir kad vaizdas, kurį matote, gali priversti sustoti ne vieną širdį. Tačiau aš išmanau policininko darbą, todėl ir esu čia.

Išmaniau, pagalvojo jis. Ir jo delnai sudrėko.

Tuoj ims mikčioti — jis tai jautė, — bet tą akimirką pamatė tas ledo mėlynumo akis. Moters veide atsirado kažkas panašaus į šypseną — nežymią, — o jos akys virš sidabrinio puodelio krašto įdėmiai jį stebėjo.

Neitas išgirdo save kalbant. Galbūt jis kalbėjo tik jai.

— Mano darbas — saugoti miestelį ir tarnauti jo žmonėms. Tai ir ketinu daryti. Galbūt nekęsite manęs, nes aš pašalietis, kuris sakys jums, kaip daryti negalima, bet turėsime prie to priprasti. Aš stengsiuos. O jūs spręsite, ar pakankamai. Viskas.

Pasigirdo pavieniai pliaukštelėjimai, paskui jie sustiprėjo. Neito akys vėl susidūrė su mėlynakės moters žvilgsniu. Jo skrandis susi-

traukė, atsileido ir vėl susitraukė, kai jos plati burna išsikreipė į keistą šypseną.

Jis išgirdo, kaip Hop paskelbė susirinkimą esant baigtą. Keletas žmonių prisiyrė prie jo pasikalbėti, ir jis pametė moterį iš akių. Kai vėl ją pamatė, raudoni kailinukai suko prie galinių durų.

— Kas ji? — Jis palietė Hop ranką. — Moteris, kuri pavėlavo — su raudonais kailinukais, juodaplaukė, mėlynakė?

— Tai Megė. Megė Gelovėj. Šarlinės dukra.

Ji norėjo geriau apžiūrėti jį, geriau nei vakar, kai pastebėjo stovintį prie lango it niūrų gotų romano herojų.

Gražus, nusprendė ji, tačiau iš arti jis atrodė labiau liūdnas nei niūrus.

Gaila. Jai labiau patinka paniurėliai.

Reikia pripažinti, jis susitvarkė. Nurijo įžeidimą — tas idiotas Bingas, — pasakė ką norėjo ir, trumpam užsikirtęs, tęsė toliau.

Policija, kaišiojanti nosį Lunasėje — galėjo būti ir blogiau. Nors kas jai darbo, svarbu, kad jis nesikištų į jos reikalus.

Kadangi jau ji miestelyje, reikia atlikti kai kuriuos reikalus, pasipildyti atsargų.

Pamačiusi užrašą „Uždaryta", sunkiai atsiduso. Tada susižvejojo kuprinėlėje raktų ryšulį. Susirado pažymėtą raidėmis KP ir atsirakino parduotuvės duris.

Pasigriebusi porą dėžių, pasuko tarp lentynų. Sausi pusryčiai, makaronai, kiaušiniai, konservuoti produktai, tualetinis popierius, miltai, cukrus. Ji numetė vieną dėžę ant prekystalio ir ėmė pildyti kitą.

Jai tempiant per penkiasdešimt svarų sveriantį šunų ėdalo maišą, atsidarė durys ir įėjo Neitas.

— Uždaryta, — iškvėpė Megė, statydama maišą šalia prekystalio.

— Matau.

— Jei matai, kad uždaryta, tai ką čia veiki?

— Keista. To paklausti norėjau aš.

— Kai ko reikia. — Ji užlindo už prekystalio ir nusitvėrė porą dėžučių šovinių.

— Taip ir pamaniau, bet kai žmonės ima daiktus iš uždarytos parduotuvės, tai vadinama vagyste.

— Esu girdėjusi apie tai. — Megė susirado didžiulį žurnalą po prekystaliu, atsivertė. — Kertu lažybų, kad ten, Žemiau 48-osios, už tai areštuojama.

— Taip. Būtent.

— Ketini įvesti tokią politiką Lunasėje?

— Taip. Būtent.

Megė nusijuokė — Hop juokėsi kaip sirena, o Megė — kaip rūkas, — pasiėmė rašiklį ir pradėjo rašyti į žurnalą.

— Ką gi, leisk man baigti, tada galėsi suimti. Bus trys areštai per dieną. Tikriausiai rekordas.

Jis persilenkė per prekystalį, pastebėjo, kad ji tvarkingai vardija dėžių turinį.

— Veltui švaistyčiau laiką.

— Taip, bet mes čia jo turime. Prakeikimas, pamiršau muilą. Gal surastum? Merfio skystas muilas, štai ten.

— Žinoma. — Jis nuėjo prie lentynos, nužvelgė prekes ir paėmė buteliuką. — Mačiau tave vakar pro langą.

Megė įrašė žurnale muilą.

— Ir aš tave mačiau.

— Tu pilotė.

— Aš daug ką darau. — Ji pakėlė galvą ir pažiūrėjo į jį. — Pavyzdžiui, vagiu.

— Ką dar?

— Toks patyręs policininkas iš miesto turėtų greitai sužinoti.

— Kai ką jau žinau. Tu gamini valgį. Turi šunį. Gal net porą didelių šunų. Mėgsti savo namus. Esi sąžininga, bent jau kai to nori. Mėgsti juodą kavą ir daug sviesto ant spragėsių.

— Tai tik įbrėžimai paviršiuje. — Ji pabaksnojo rašikliu į žurnalą. — Norėtum pasiknisti giliau, viršininke Burke?

Tiesmukiška, pagalvojo Neitas. Ką gi, jis irgi kalbės tiesiai.

— Galvoju apie tai.

Jos veide vėl atsirado toji keista šypsena.

— Šarlinė jau užšoko ant tavęs?

— Atsiprašau?

— Klausiu, ar Šarlinė jau pasveikino tave, atvykusį į Lunasę?

Neitas nebuvo tikras, kas suerzino jį labiau — klausimas ar šaltas žvilgsnis, kuriuo ji stebėjo jį klausdama.

— Ne.

— Ne tavo tipo?

— Nelabai. Be to, man nepatinka aptarinėti tavo motiną tokiu būdu.

— Jautrus, a? Nesijaudink. Visi žino, kad Šarlinė mėgsta barškintis su dailiais vyrais, atvykstančiais čionai. O aš nerenku to, kas lieka po jos. Bet jei dabar yra taip, kaip sakai, galbūt suteiksiu tau šansą pasiknisti giliau.

Ji užvertė žurnalą ir padėjo jį į vietą.

— Gal padėtum nunešti dėžes į mašiną?

— Žinoma. Bet aš maniau, kad atskridai.

— Atskridau. Tik susikeičiau ratais su draugu.

— Aišku. — Neitas užsivertė ant peties maišą su šunų ėdalu.

Raudono pikapo kėbule jau buvo brezentas, stovyklavimo įranga, sniegbačiai ir pora kanistrų benzino. Kabinoje, specialiai įtaisytame stove ginklams, stovėjo šratinis ir graižtvinis šautuvai.

— Medžioji? — pasiteiravo Neitas.

— Nelygu ką. — Megė užtrenkė kėbulo dureles ir nusišypsojo jam. — Ką, velniai rautų, veiki čia, viršininke Burke?

— Neitas. Kai išsiaiškinsiu, pasakysiu.

— Gana sąžiningas atsakymas. Gal pasimatysime per Naujųjų metų balių. Pažiūrėsime, kaip mums seksis bendrauti.

Ji įsėdo į kabiną ir įjungė variklį. Driokstelėjo *Aerosmith*, ir Megė pajudėjo gatve. Ji pasuko į vakarus, kur saulė jau leidosi už kalnų viršūnių, nudažydama jas liepsnojančia aukso spalva. Dienos šviesa virto prieblanda.

Buvo trečia valanda penkiolika minučių po pietų.

... 4 ...

ĮRAŠAS ŽURNALE ◆ ***1988-ųjų vasario 14-oji***

Suknistai šalta. Mes apie tai nekalbame, nes išprotėtume, bet aš rašau apie tai. Kad vieną dieną — galbūt liepą, — kai sėdėsiu su alaus

bokalu, apkvaišęs nuo žolės, vaikydamas kregždės dydžio uodus, — prisiminčiau tą baltą kalę.

Tada žinosiu, kad buvau čia, kad padariau tai. Ir alus taps skanesnis.

Bet dabar vasaris ir liepa už kalnų. Kalės taisyklės.

Temperatūra su vėju krenta iki trisdešimties keturiasdešimties laipsnių. Kai ji tokia žema, keletas laipsnių nieko nereiškia. Nuo šalčio sugedo vienas žibintas ir mano kailinių užtrauktukas.

Naktis tęsiasi šešiolika valandų, ir mes kuriamės stovyklą tamsoje. Šlapinimasis tampa jėgų ir ryžto išbandymu. Nors mes dar laikomės, nepalūžtame.

Tokios patirties nė už ką nenusipirksi. Kai šaltis it stiklo šukė raižo tavo gerklę, žinai, kad esi gyvas, kiek gyvas gali būti kalnuose. Kai minutėlei išeini už palapinės ir pamatai šiaurės pašvaistę, tokią spindinčią, žaižaruojančią, kad, rodos, galėtum ištiesti ranką ir pasikrauti ta mirguliuojančia elektrine žaluma, tada supranti, kad niekur kitur nenorėtum būti gyvas.

Kopiame lėtai, tačiau neatsisakome tikslo pasiekti viršūnę. Mums trukdo nuošliaužų sangrūdos. Įdomu, kas palaidota po jomis, kiek yra stovyklavę prieš mus ir ar greitai kalnai padengs sniego urvus, kuriuos mes iškirtome.

Aršiai susiginčijome, kaip apeiti sangrūdas. Aš ėmiausi vadovavimo. Kol įveikėme jas, praėjo, regis, du gyvenimai, bet greičiau buvo neįmanoma, nesvarbu, ką kas galvoja. Tai pavojinga vieta, žinoma kaip Slankiojo smėlio perėja, nes ledynas juda po tavimi. Tu nematai to, nejauti, bet jis trūkčioja ir slydinėja po tavimi. Ir gali įtraukti, nes po šia balta antklode yra bedugnės, kurios tik ir laukia paruošusios karstus.

Mes įkopėme į Vienišąjį kalnagūbrį — ledo kirtikliai skamba ore, šaltis lipdo blakstienas. Vėliau, įveikę Šėtono kaminą, papietavome ant nepaliesto sniego antklodės.

Saulė tarsi auksinio ledo kamuolys.

Surizikavau padaryti keletą kadrų, bet bijojau, kad šaltis sugadins kamerą.

Po pietų kopėme sunkiai, tačiau entuziastingai. Spardėme ir keikėme kalnus ir vienas kitą. Kiekvienas žingsnis kainavo didžiules pastangas ir truko valandų valandas, bent jau taip atrodė. Auksinis kamuolys ėmė leistis ir virto piktu oranžiniu žiburėliu, uždegančiu sniegą. Netrukus jis užgeso ir paliko mus žudančioje tamsoje.

Užsižiebėme prožektorius, kad galėtume įkalti į sniegą kuolus palapinei. Čia apsistojome nakčiai ir dabar klausomės kaukiančio vėjo, slopindami nuovargį žole ir dienos sėkme.

Mes ėmėme vadinti vienas kitą vardais iš *Žvaigždžių karų*. Dabar mes Hanas, Lukas ir Dartas. Aš Lukas. Linksminamės apsimesdami, jog esame ledo planetoje Hote su misija sunaikinti Imperiją. Žinoma, tai reiškia, kad Dartas veikia prieš mus, bet taip dar smagiau.

Linksminamės kaip išmanome.

Šiandien nemažai nuėjome, bet daromės irzlūs. Jaučiau malonumą kapodamas kirviu Bevardės pilvą. Daug rėkavome, įžeidinėjome vienas kitą — iš pradžių skatindami, vėliau piktai, ypač kai apačion ėmė kristi ledo gabalai. Keletas pataikė Dartui į veidą, paskui jis visą valandą keikė mane.

Akimirką maniau, kad jis pratrūks ir pamėgins sukruvinti man veidą, kaip kad aš jam. Netgi dabar jaučiu, kad jis kunkuliuoja, svaidydamas negerus žvilgsnius man į pakaušį. Hano knarkimas darosi garsesnis už vėjo kaukimą.

Jis nusiramins. Mes komanda, ir kiekvieno iš mūsų gyvybė kito rankose. Kai vėl pradėsime kopti, jis nusiramins.

Galbūt reikėtų sumažinti greitį, bet pora sėkmingų žingsnių suteikia adrenalino, padeda pamiršti šaltį ir nuovargį.

Pasaulyje nėra nieko panašaus į tai, ką mes patiriame. Akinantis sniego spindesys, ledo kirtiklių pokšėjimas, sniego gurgždėjimas, kaplių džeržgimas, laisvas virvės kritimas, tekanti ledinė saulė.

Netgi dabar, nors sėdžiu susigūžęs palapinėje ir rašau, o mano pilve raitosi sušalę troškinio gabaliukai, kūną maudžia iš nuovargio, o baimė sušalti ir numirti it žiurkė graužia mano smegenis, aš nenorėčiau būti niekur kitur.

Apie septintą Neitas nutarė, jog šiai dienai gana. Išeidamas pasiėmė radijo siųstuvą. Jei kas nors skambintų į nuovadą po darbo valandų, skambutis būtų perduotas į jo telefoną.

Jis būtų mieliau valgęs savo kambaryje, vienas, tylumoje, kad jo smegenys galėtų atsikratyti per dieną sukauptų detalių. Ir todėl, kad jam patiko būti vienam.

Tačiau šiame miestelyje vargu ar rasi nuošalią vietą, todėl teks grįžti į viešbučio restoraną.

Iš gretimo kambario sklido pulo kamuoliukų kaukšėjimas ir kantri stiliaus muzika. Keletas vyrų, parimę prie baro, gurkšnojo alų ir žiūrėjo ledo ritulį per televizorių. Restorane daugiau kaip pusė staliukų buvo užimti, tarp jų su padėklais ir pašluoste bėgiojo padavėja.

Vyras, kurį Hop buvo pristačiusi kaip Profesorių, atslinko prie Neito staliuko.

Iš jo tvido švarko kišenės kyšojo „Uliso" egzempliorius.

— Nieko prieš, jei prisėsčiau? — paklausė jis, laikydamas rankoje alaus bokalą.

— Prašom.

— Džonas Malmontas. Jei norite išgerti, prie baro gautumėt greičiau. O jei pavalgyti, Sisi netrukus prieis.

— Noriu pavalgyti, bet neskubu. Daug žmonių šįvakar. Tai įprasta?

— Miestelyje tik dvi vietos, kur gali gauti karšto maisto, jei pats negamini. Ir vienintelė, kur gali gauti stipraus alkoholio.

— Tada viskas aišku.

— Gyventojai čia gana draugiški — bent jau tarpusavyje. O per šventes visi stalai būna užimti. Siūlyčiau užsisakyti oto. Skanus.

— Tikrai? — Neitas paėmė valgiaraštį. — Seniai čia gyvenate?

— Jau šešiolika metų. Aš iš Pitsburgo, — vyriškis nuspėjo klausimą. — Dėsčiau Karnegio Melono koledže.

— Ką dėstėte?

— Anglų literatūrą jauniems ambicingiems protams, kurių dauguma mėgo nagrinėti ir kritikuoti seniai mirusių baltųjų darbus.

— O dabar?

— Dabar mokau nuobodžiaujančius paauglius, kurie mieliau tyrinėtų vienas kito kūną nei literatūrinio pasaulio stebuklus.

— Sveiki, Profesoriau.

— Sisi. Viršininke Burke, susipažinkite su Sesilija Fišer.

— Malonu susipažinti, Sisi. — Ji buvo liesa kaip pagalys, trumpais sušiauštais plaukais, nudažytais keliais raudonais atspalviais, ir sidabriniu auskaru virš kairiojo antakio.

Ji plačiai nusišypsojo.

— Ir man. Ko pageidautumėt?

— Valgysiu otą. Girdėjau, kad skanus.

— Žinoma. — Ji skubiai pasižymėjo bloknote. — Kokiu būdu paruošti?

— Gal ant grotelių?

— Puiku. Dar gausite dubenį salotų, padažą galite pasirinkti. Šefo padažas tikrai ypatingas. Didysis Maikas pats jį gamina.

— Gerai.

— Ko norėtumėt — keptų bulvių, bulvių košės, gruzdintų bulvyčių, laukinių ryžių?

— Ryžių.

— Ko nors gersite?

— Kavos, ačiū.

— Tuoj atnešiu.

— Puiki mergina, — tarė Džonas, valydamasis akinius balta kaip sniegas nosinaite. — Užklydo į miestelį prieš porą metų su būriu draugų, norėjo lipti į kalnus. Vaikinas, su kuriuo ji atvažiavo, paliko ją be nieko — tik su kuprine ant pečių. Ji neturėjo pinigų grįžti namo, nors sakė ir nenorinti grįžti. Šarlinė davė jai kambarį ir darbo.

Jis gurkštelėjo alaus.

— Vaikinas sugrįžo po savaitės. Šarlinė jį išvijo.

— Šarlinė?

— Virtuvėje ji iki ausų ginkluota. Vaikinas pasižiūrėjo į tuos vamzdžius ir nusprendė išvykti be Sisi. — Džonas pasuko galvą, ir linksmą spindesį akyse pakeitė ilgesys — tik akimirką.

Neitas pamatė, į ką žiūri Profesorius. Objektas slydo jų link su kavinuku rankose.

— Tik pažiūrėkite. Du gražiausi Lunasės vyrai prie to paties staliuko. — Šarlinė įpylė Neitui kavos, tada patogiai įsitaisė šalia. — Ir apie ką gi judu kalbatės?

— Apie gražią moterį, žinoma. — Džonas kilstelėjo alaus bokalą. — Skanaus, viršininke.

— Tai... — Šarlinė pasisuko taip, kad jos krūtis liestų Neito ranką. — Ir kas toji moteris?

— Džonas pasakojo, kaip Sisi atsidūrė čia.

— O? — Ji perbraukė liežuviu per šviežiai padažytą apatinę lūpą. — Nusitaikėte į mano padavėją, Neitai?

— Tik vildamasis, kad ji netrukus atneš man vakarienę. – Jis negalėjo pabėgti, nes tai būtų buvę kvaila. Bet negalėjo ir pajudėti neatsitrenkęs į kurią nors jos kūno dalį. — Ar broliai Mekiai jau atlygino žalą?

— Buvo užsukę prieš valandą, viskas gerai. Noriu padėkoti, kad pasirūpinot manimi, Neitai. Jaučiuosi saugi žinodama, kad jūs tik per telefono skambutį nuo manęs.

— Turėdama tokį arsenalą virtuvėje tikriausiai jaučiatės gana saugi.

— Hm. — Ji pakreipė galvą, šyptelėjo. — Tai tik dėl vaizdo. — Ji prigludo dar arčiau, ir iš iškirptės padvelkė geidulingų kvepalų kvapas. — Tokioje vietoje sunku būti vienai. Ilgos žiemos naktys. Šalta. Ir vyrams pasidaro šalta. Man malonu žinoti, kad toks vyras kaip jūs miega po tuo pačiu stogu. Galbūt vėliau mes galėtume palaikyti vienas kitam kompaniją.

— Šarline. Tai... tai pasiūlymas, aš suprantu. — Jos ranka nuslydo jo šlaunimi. Neitas sugriebė jos ranką ir prispaudė ant stalo, nors jo kūnas įsitempė ir įkaito. — Gal šią minutę tuo ir baikim.

— Tikiuosi, kad tai truks ilgiau nei minutę.

— Cha cha. — Jei ji ir toliau glaustysis primindama jam, kiek laiko jis neturėjo moters, tai nereikės nė minutės. — Šarline, tu man patinki, į tave malonu žiūrėti, bet nemanau, kad tai gera mintis... Aš dar nė kojų neapšilau čia.

— Aš irgi šąlu. — Ji ėmė sukti aplink pirštą plaukų sruogą. — Jei šiąnakt kankins nemiga, paskambink man. Parodysiu tau, ką turiu galvoje kalbėdama apie prideramą aptarnavimą.

Spoksodama į jį mėlynomis it kūdikio akutėmis, Šarlinė išsirangė iš už stalo, pakeliui spėdama dar kartą gundomai brūkštelėti jam per šlaunį. Neitas luktelėjo, kol ji kraipydama klubus nuėjo per kambarį, tada lengviau atsipūtė.

Jis miegojo blogai. Motinos — dukters paveikslas nedavė jam ramybės. O tamsa buvo aklina ir bekraštė. Primityvi tamsa, skatinanti vyrą susiraityti šiltame urve šalia šiltos moters.

Jis ilgai degino stalinę lempą — iki vėlumos skaitė miestelio nuostatus, mąstė, tada užsnūdo, kol šaižus žadintuvo skambutis išvertė iš lovos.

Dieną jis pradėjo kaip ir vakar, pusryčiaudamas su mažuoju Džesiu.

Jam patiko rutina. Labiau nei rutinos jis ilgėjosi įprastų vėžių, kai nereikia galvoti, kurios vis gilėja ir gilėja, kol pradedi nieko nematyti

aplinkui. Jis galėtų priprasti prie gyvenimo čia, spręsdamas smulkius ginčus, matydamas tuos pačius veidus, girdėdamas tuos pačius balsus, atlikdamas tas pačias užduotis.

Galėtų būti vovere rate. Ir tas keistas šaltis neleistų jam suirti. Tada niekas nežinotų, kad jis jau miręs.

Jam patiko sėdėti savo kabinete ir skirstyti darbus Otui, Piteriui ir sau. Išeidamas pasiimdavo vieną iš pavaduotojų, kurie paaiškindavo situaciją ir nustatydavo ritmą.

Bent jau susipažino su kolektyvu. Piteriui dvidešimt treji, jis visą savo amžių gyvena šiame miestelyje ir, atrodo, visus pažįsta. Regis, jį visi mėgsta.

Otas — buvęs JAV Karinių laivyno pajėgų seržantas — atvyko į Aliaską pamedžioti ir pažvejoti. Prieš aštuoniolika metų, po pirmųjų skyrybų, jis nusprendė apsigyventi čia nuolatos. Žemiau 48-osios gyvena jo trys suaugę vaikai ir keturi anūkai.

Jis vedė dar kartą — pasak Pyč, blondinę, kurios krūtinė didesnė nei jos intelekto koeficientas, — tačiau po poros metų vėl išsiskyrė.

Jiedu su Bingu manė esą tinkami postui, kurį užėmė Neitas. Bingas piktinosi miestelio sprendimu pasikviesti pašalietį, Otas — tikriausiai todėl, kad buvo įpratęs priiminėti įsakymus — sutiko užimti pavaduotojo vietą.

Pyč, pagrindinis jo informacijos šaltinis, gyvena Aliaskoje jau trisdešimt metų — nuo tada, kai pabėgo iš namų su vaikinu iš Meikono ir atidūmė į Sitką. Jis, vargšelis, mirė — iškrito iš žvejybinio tralerio į jūrą praėjus pusei metų nuo jų pabėgimo.

Ji ištekėjo dar kartą. Antrasis vyras — augalotas žaliūkas, tikras grizlis — išsivedė ją gyventi į mišką, ir jie tik retkarčiais atklysdavo į besikuriantį Lunasės miestelį.

Kai jis irgi mirė — pateko į properšą ežere ir mirtinai sušalo, — ji susidėjo daiktus ir persikėlė į Lunasę.

Ištekėjo Pyč trečią kartą, bet tai buvo klaida, ir ji išginė girtuoklį apgaviką vyrą atgal į Šiaurės Dakotą, iš kur jis buvo kilęs.

Jei pasitaikytų tinkamas vyras, ji galbūt tekėtų ketvirtą kartą.

Pyč kai ką papasakojo ir apie kitus. Edas Vulkotas norėtų tapti meru, bet jam teks palūkėti, kol Hop nuspręs, kad jai jau gana. Jo žmona, Arlinė, tikra pasipūtėlė, bet ji iš turtingos šeimos, tad nenuostabu.

Kaip ir Piteris, Bingas gyveno čia visą laiką, jo tėvas rusas, motina

norvegė. Jo motina pabėgo su pianistu, kai Bingui buvo maždaug trylika. Po dvylikos metų jo tėvas — tas žmogus galėdavo vienu mauku išgerti pusę litro degtinės — grįžo atgal į Rusiją, pasiimdamas kartu Bingo jaunesniąją seserį Nadią. Buvo kalbama, kad ji laukėsi, o vaiko tėvas buvo vedęs.

Rozos vyras, Deividas, dirba gidu — velniškai geras vadovas, — o kai turi laiko, griebiasi kitų darbų.

Haris ir Debė turi du vaikus — berniukas kelia jiems šiokių tokių bėdų. Šeimoje įsakinėja Debė.

Bet tai dar ne viskas. Pyč dar turi ką papasakoti. Po savaitės ar dviejų, pagalvojo Neitas, jis žinos apie Lunasę ir jos gyventojus viską, kas reikalingiausia. Tada darbas grįš į įprastas vėžes.

Tačiau, stovėdamas prie lango ir stebėdamas virš kalnų tekančią saulę, jis jautė žariją, žaižaruojančią savyje. Mažą karščio žiburėlį, sakantį jam, kad jame dar rusena gyvybė.

Bijodamas, kad ji įsiplieks, Neitas nusisuko į tuščią sieną.

Trečiąją darbo dieną Neitui teko aiškintis techninės avarijos aplinkybes tarp pikapo, universalo ir briedžio. Briedžiui pasisekė labiausiai; jis stovėjo už penkiasdešimties jardų nuo metalo krūvos ir žiūrėjo.

Neitas pirmą kartą matė tikrą briedį — didesnį ir bjauresnį nei įsivaizdavo, — todėl šis jį domino labiau nei vienas kitą įžeidinėjantys ir kaltinantys vyrai.

Buvo aštuonios dvidešimt ryto, tačiau kelyje, kurį vietiniai vadino Leik Draivu, tamsu kaip duobėje.

Merės pavaduotojo ir kalnų gido, Holėjaus, automobiliai susidūrė priešpriešiais. Fordas nuskriejo į griovį, pilną sniego; jo gaubtas buvo susiraukšlėjęs kaip akordeonas; ševroleto markės pikapas gulėjo ant šono, it būtų nusprendęs nusnausti.

Abiejų vyrų veidai buvo kruvini, o akys kibirkščiavo pykčiu.

— Nusiraminkite. — Neitas tyčia paeiliui pašvietė prožektoriumi jiems į akis. Abu, pastebėjo jis, teks siūti. — Nusiraminkite, pasakiau! Netrukus viską išsiaiškinsime. Otai? Ar kas nors turi vilkiką?

— Bingas. Paprastai jis tvarko tokius reikalus.

— Tai paskambink jam. Tegu nutempia šiuos automobilius į miestelį. Noriu, kad jie kuo greičiau dingtų nuo kelio. Jie kelia pavojų. Taigi...

Jis atsisuko į vyrus.

— Kuris galite ramiai ir rišliai papasakoti, kas atsitiko?

Jie prapliupo vienu metu, tačiau Neitas užuodė nuo Holėjaus sklindantį viskio tvaiką, todėl kilstelėjo ranką ir parodė į Edą Vulkotą.

— Jūs pradėkite.

— Atsargiai ir saugiai važiavau į darbą...

— Nesąmonės, — įsiterpė Holėjus.

— Jums bus suteiktas žodis. Pone Vulkotai?

— Pamačiau labai sparčiai artėjančius žibintus.

Vos tik Holėjus prasižiojo, Neitas kilstelėjo pirštą.

— Tada iš kažkur išdygo briedis. Aš sulėtinau ir pasukau į šoną, kad išvengčiau susidūrimo, bet tą akimirką pajutau, kad tas *kledaras* lekia į mane. Mėginau pasukti į kitą kelio pusę, bet jis, jis *nusitaikė* į mane. Ir bum! — nustūmė mane nuo kelio, sudaužė automobilį. Tai mašinai tik šeši mėnesiai! Jis vairavo pavojingai, be to, *girtas*.

Edas piktai linktelėjo, sukryžiavo ant krūtinės rankas ir ėmė niūriai dėbčioti.

— Aišku.

— Bingas atvažiuoja, — pranešė Otas.

— Gerai. Pone Vulkotai, gal paėjėkite į šalį, Otas surašys protokolą. Holėjau? — Neitas mostelėjo galva ir nuėjo prie pikapo. Minutėlę pastovėjo varžydamasis žvilgsniais su briedžiu. — Gėrėte?

Holėjus buvo aukštas vyrukas su rusva barzdele. Kraujas, nutekėjęs iš žaizdos žandikaulyje, buvo užšalęs.

— Na, taip, porą gurkšnių.

— Dar nėra nė devynių.

— Velnias. Žvejojau. Nelabai kreipiu dėmesį, koks paros metas. Mano mašinoje yra geros žuvies. Važiavau namo, norėjau sutvarkyti žuvį, užkąsti ir griūti į lovą. Tada tas bankininkas pamato tą prakeiktą briedį ant kelio ir ima mėtytis. Šokinėja šen, ten, o briedis stovi — jie kvaili gyvuliai, suprantat, — tad man teko mestis į šoną. Mašina susimėtė, ir Vulkotas trenkėsi tiesiai į mane. Taip ir susitrenkėme.

Neitas jau seniai buvo dirbęs Kelių policijoje, juo labiau jam niekada neteko aiškintis avarijos priežasčių tamsoje, sniege, tokiame šaltyje. Tačiau, kai jis prožektoriumi apšvietė kelią, patyrinėjo vėžes, Holėjaus versija pasirodė įtikinamesnė.

— Matai, tu gėrei. Teks nustatyti tavo girtumo laipsnį. Apsidraudęs?

— Taip, bet...

— Išsiaiškinsime, — pakartojo Neitas. — Nešdinamės iš to šalčio.

Jis grįžo į miestelį su Holėjumi ir Edu; pastarasis surūgęs tylėjo sėdėdamas ant galinės sėdynės. Neitas išleido juos prie ligoninės, paliko su jais Otą, o pats nuvažiavo į nuovadą alkoholio matuoklio.

Nuovadoje jis patikrino abiejų vairuotojų įrašus ir, brandindamas galvoje sprendimą, pasuko atgal į ligoninę.

Laukiamajame buvo keletas žmonių. Jauna moteris su miegančiu kūdikiu, senis su purvinu rudu kombinezonu, čiulpiantis pypkę.

Už žemo staliuko sėdėjo moteris. Ji skaitė romaną minkštais viršeliais, ant kurių glėbesčiavosi pusnuogė porelė. Tačiau jam priėjus ji pakėlė galvą.

— Viršininke Burke?

— Taip.

— Aš Joana. Daktaras sakė, kad galite užeiti, kai atvažiuosite. Jis pirmame priėmimo kambaryje, apžiūri Holėjų. Nita — antrame, siuva Edą.

— Otas?

— Jis gydytojo kabinete. Tikrina, kaip sekasi Bingui.

— Norėčiau pamatyti Holėjų. Į kurią pusę eiti?

— Aš jus palydėsiu. — Ji pasižymėjo skaitomą vietą blizgančia folijos juostele, atsistojo ir nuvedė prie durų dešinėje. — Štai čia. — Ji pasibeldė. — Daktare? Viršininkas Burkė atvyko.

— Įeikite.

Tai buvo standartinis apžiūros kambarys — stalas, nedidelė kriauklė, atlenkiama kėdė. Daktaras vilkėjo prasegtais flaneliniais marškiniais, po kuriais buvo matyti šilti apatiniai. Jis pakėlė akis nuo žaizdos Holėjaus kaktoje.

Tai buvo jaunas, įpusėjęs trisdešimtuosius, vyras, lieknas, sportiško kūno, su gelsva barzdele ir kupeta garbanotų plaukų. Po apvaliais akiniais spindėjo žalsvos akys.

— Kenas Darbis, — tarė jis. — Paspausčiau ranką, bet jos užimtos.

— Malonu susipažinti. Kaip pacientas?

— Keletas įbrėžimų ir mėlynių. Tau pasisekė, Holėjau.

— Pasakyk tai, kai pamatysi mano mašiną, kad tave kur. Prakeiktas Edas. Važinėja kaip aštuoniasdešimtmetė boba, pametusi akinius.

— Tau teks papūsti.

Holėjus dvejodamas nužvelgė alkoholio matuoklį.

— Aš negirtas.

— Tada nebus jokių problemų, ar ne?

Holėjus nepatenkintas sumurmėjo, tačiau pakluso. Kenas tuo tarpu užklijavo pleistru žaizdelę.

— Ką gi, Holėjau, beveik ant ribos. Dabar turėsiu spręsti, ar teikti tau kaltinimą, jog vairavai išgėręs.

— Ot, velnias.

— Bet atsižvelgiant į tai, jog riba neperžengta, ir į tai, kad nematyti ypatingų girtumo požymių, šį kartą apsiribosiu įspėjimu. Kitą kartą, kai važiuosi žvejoti ir pasiimsi porą gurkšnių, nesėsk už vairo.

— Prakeikimas, nebeturiu vairo.

— Briedžiui kaltinimų pateikti negaliu, todėl tavo draudimo kompanija turės aiškintis su Edu. Tavo sąskaitoje yra pora įrašų dėl greičio viršijimo, Holėjau.

— Pagavo. Mulkiai iš Ankoridžo.

— Galbūt. Kai atgausi ratus, laikykis greičio apribojimų ir nevairuok išgėręs. Paprašyk ką nors, kad parvežtų. Ir mudu neturėsime jokių problemų. Pavėžėti tave namo?

Holėjus pasikasė sprandą; Kenas tepė įbrėžimą ant jo kaktos.

— Na, būtų ne pro šalį. Bet pirmiau turiu pažiūrėti, kaip atrodo mano mašina, pasikalbėti su Bingu.

— Kai baigsi, ateik į nuovadą. Parvešime tave namo.

— Ką gi, bent jau tiek.

Edas nebuvo patenkintas sprendimu. Jis sėdėjo ant apžiūros stalo; skruostai buvo nubrūžinti oro pagalvės, lūpos ištinusios nuo smūgio.

— Jis buvo *girtas*.

— Leistina norma neviršyta. Tiesa ta, kad kalčiausias čia briedis, o vietinei laukinei faunai baudos negaliu skirti. Jums tiesiog nepasisekė. Du automobiliai susidūrė dėl briedžio kelyje. Judu abu apdrausti, tad, manau, gausite daugiau nei kainuotų briedis. Nė vienas iš jūsų rimtai nesusižeidė. Tad abiem pasisekė.

— Nemanau, kad sudaužytą mašiną ir mano sužalotą veidą būtų galima pavadinti sėkme, viršininke Burke.

— Čia kaip pažiūrėsi.

Edas nušoko nuo stalo ir piktai kilstelėjo smakrą.

— Tai šitaip jūs ketinate laikytis įstatymų Lunasėje?

— Panašiai.

— Regis, mes mokame jums ne už šiltą kėdę kabinete.

— Man teko sušildyti automobilio sėdynę ir atvažiuoti į avarijos vietą.

— Nepatinka man jūsų požiūris. Galite būti tikras, kad šį incidentą ir jūsų elgesį aptarsiu su mere.

— Gerai. Jus pavežti namo ar į banką?

— Aš pats nusigausiu kur man reikės.

— Tada netrukdysiu jums.

Neitas susitiko su Otu už kabineto durų. Vienintelis ženklas, rodantis, kad Otas nugirdo jų pokalbį, buvo išriesti antakiai. Bet kai jiedu paėjėjo tolėliau, jis atsikrenkštė.

— Įgijote priešą.

— O aš maniau, kad elgiuosi draugiškai. — Neitas patraukė pečiais. — Negali tikėtis, kad žmogus džiūgautų, kai jo mašina sudaužyta, o paties veidas susiūtas.

— Taip. Edas mėgsta girtis ir naudotis savo įtaka. Turi pinigų daugiau už bet kurį kitą šiose apylinkėse ir nuolat primena apie tai.

— Turėsiu galvoje.

— Holėjus neblogas vyrukas. Gyvena miške, pažįsta kalnus. Spalvinga asmenybė, patinka turistams, bet neįkyrus. Jis geria, bet nepasigeria. Mano nuomonė? Sąžiningas sprendimas.

— Tai svarbu. Dėkoju. Parašysi protokolą, Otai? Aš važiuosiu patikrinti, kaip sekasi ištraukti mašiną.

Kelionė į avarijos vietą buvo tik dingstis, bet niekas neturėjo to žinoti.

Jis rado Bingą ir dar kažkokį susisukusį žmogeliuką. Jie kasė iš griovio mašiną. Pareiga Neitui liepė sustoti, išlipti, prieiti ir pasiteirauti, ar nereikia pagalbos.

— Mes žinome ką darome. — Bingas užmetė kastuvą sniego ant Neitui ant batų.

— Tada leisiu jums toliau darbuotis.

— Mulkis, — tyliai sumurmėjo Bingas, kai Neitas žingtelėjo automobilio link.

Šis atsisuko, minutėlę pasvarstė.

— Mulkis šiek tiek geriau nei čičiako ar blogiau?

Mažasis žmogeliukas suprunkštė, įbedė kastuvą į sniegą ir pasirėmė ant jo, o Bingas piktai nužvelgė Neitą.

— Tas pats mėšlas.

— Tik pasitikrinau.

Neitas įsėdo į mašiną, palikęs nirštantį Bingą.

Jis pasuko tolyn nuo miestelio, aplinkui ežerą.

Žinojo, kad šiame kelyje gyvena Megė, o pamatęs ant užšalusio paviršiaus lėktuvą įsitikino, jog pateko ten, kur reikia.

Neitas įsuko į keliuką, iškirstą tarp medžių, ir nudardėjo namo link.

Jis nežinojo, ko tikėjosi, bet tik ne šito. Nuošalumas nestebino, kaip nestebino ir kvapą gniaužiantis vaizdas, atsiveriantis į visas puses. Toks jau čia gamtovaizdis.

Namas buvo gražus, tarytum įmantri trobelė, pagalvojo jis. Mediena, stiklas, dengtos verandos, ryškiai raudonos langinės abipus langų.

Iš kiemo priekinės verandos link vedė nukastas takelis. Į kitus pastatus ėjo išmindžioti takai. Vienas iš pastatų tarp namo ir miško pakraščio kilo ant statramsčių.

Verandoje gulėjo tvarkingai sukrauta malkų krūva.

Jau kilo saulė, nuliedama vietovę keista aušra. Į šviesėjantį dangų iš trijų akmeninių kaminų kilo dūmai.

Neitas susižavėjęs išjungė variklį.

Ir išgirdo muziką.

Ji užpildė pasaulį.

Stiprus, malonus moteriškas balsas susiliejo su aušra ir bekrašte baltuma.

Jis persmelkė Neitą vos išlipus iš mašinos ir, rodės, sklido iš visur — iš dangaus, žemės ir oro.

Tada jis pamatė ją — ryškiai raudonus kailinukus, artėjančius nuo užšalusio ežero, lydimus dviejų šalia bėgančių šunų.

Jis nešūktelėjo jai, nežinojo, ar turėtų. Jis matė paveikslą, ir jo mintys nuspaudė fotoaparato mygtuką. Tamsiaplaukė moteris su raudonais kailiniais, einanti per nepaliestą baltumą su dviem gražiais šunimis iš šonų, ir ryto aušroje paskendę kalnai už jos.

Pirmieji jį pamatė ar užuodė šunys. Orą perskrodė lojimas ir užgožė muziką. Jie pasileido į jį it dvi pilkos kulkos.

Jis pajuto norą liuoktelėti atgal į mašiną, bet pagalvojo, kad tai tik sustiprintų jo kaip mulkio čičiako statusą.

Gal jo drabužiai pakankamai stori, kad apsaugotų odą nuo šunų dantų, vylėsi Neitas.

Jis liko stovėti, it mantrą kartodamas: geri šuneliai, gražūs šuneliai.

Ir pasiruošė puolimui tikėdamasis, kad jie nekibs į gerklę. Šunys atlėkė pustydami sniegą, tada sustojo priešais jį iššiepę dantis, drebantys iš nekantrumo. Pasiruošę pulti.

Jų akys buvo mėlynos, ledo mėlynumo, kaip ir jų šeimininkės.

Neitas išpūtė oran kvapą.

— O Dieve, — sumurmėjo jis. — Kokie gražuoliai.

— Rokai! Buliau! — sušuko Megė. — Draugas.

Šunys tučtuojau atsipalaidavo ir prislinko apuostyti jį.

— Jei paliesiu juos, ar nenuplėš rankos? — šūktelėjo jis Megei.

— Ne dabar.

Pasikliaudamas lemtimi, jis paglostė šunims galvas. Jiems tai, regis, patiko, todėl Neitas priklaupė ir paglostė juos drąsiau.

— O tu su kiaušais, Burke.

— Tikėjausi, kad šitie padarai į juos nesitaikys. Tai roginiai šunys?

— Ne. — Jos skruostai buvo raudoni nuo šalčio, kai ji prisiartino. — Aš rogėmis nesivažinėju, tačiau jie kilę iš tokių. Tik pas mane jie poniškai gyvena.

— Jų akys kaip tavo.

— Gal ankstesniame gyvenime buvau eskimų šuo. Ką čia veiki?

— Aš tik... Kokia čia muzika?

— Loryna Makenit. Patinka?

— Nuostabi. Tarsi dainuotų... Dievas.

Megė nusijuokė.

— Tu pirmas mano sutiktas vyras, kuris pripažįsta, jog jis Moteris. Šventinė išvyka?

Neitas atsistojo.

— Šventinė?

— Juk Naujųjų metų išvakarės.

— Och! Ne. Leik Draive įvyko nedidelė avarija. Ieškau tiesioginių liudytojų. Gal tu jį matei? Toks stambus, su keturiomis kojomis, keista skrybėle. — Jis pirštais parodė ragus.

Gražuoli, galvojo Megė, kodėl tavo akys liūdnos net kai šypsaisi?

— Tiesą sakant, šiose apylinkėse mačiau net du tokius.

— Tokiu atveju turėčiau užrašyti tavo parodymus.

— Mielai juos duočiau, bet teks palaukti. Turiu skristi. Grįžau tam, kad parvesčiau šunis ir išjungčiau muziką.

— Kur skrisi?

— Reikia nugabenti maisto produktų į kaimelį miške. Turiu paskubėti, jei noriu grįžti iki vakarėlio pradžios. — Ji pakreipė galvą. — Nori kartu?

Neitas žvilgtelėjo į lėktuvą ir pagalvojo: juo? Nė už ką.

— Aš budžiu. Gal kitą kartą.

— Žinoma. Rokai, Buliau, namo! Tuoj grįšiu, — tarė ji Neitui.

Šunys nubėgo, ir Neitas suprato, kad vienas iš tų dailių pastatų yra įmantri šunidė, papuošta primityviai menišku stiliumi išdrožtais totemais.

Poniškas gyvenimas.

Megė dingo name. Po minutėlės muzika nutilo. Netrukus moteris vėl pasirodė, persimetusi per petį kuprinę.

— Iki, viršininke. Kurią nors dieną pakalbėsime apie mano parodymus.

— Lauksiu. Skrisk saugiai.

Ji atmetė atgal plaukus ir nužingsniavo prie lėktuvo.

Jis stovėjo ir stebėjo ją.

Ji įmetė vidun kuprinę, įlipo pati.

Suburzgė variklis, tylą perskrodė kurtinantis riaumojimas. Sujudėjo propeleris, ir lėktuvas nuslydo ledu sukdamas ratus, pasiremdamas tai viena, tai kita slide, kol pagaliau atsispyrė ir pakilo.

Kurį laiką pro kabinos langą jis matė raudonus kailinukus ir juodus plaukus, paskui vaizdas susiliejo.

Jis atlošė galvą stebėdamas ją ore. Lėktuvas pakrypo ir atsisveikindamas pamojo sparnu.

Netrukus mėlynėje liko vos įžiūrimas taškelis.

... 5 ...

Neitas girdėjo, kaip apačioje įsisiūbuoja vakarėlis. Kaimo muzika ir triukšmas veržėsi į kambarį pro ventiliacijos angas. Balsų

šurmulys lipo prie sienų ir grindų. Aidėjo juokas, kartas nuo karto pasigirsdavo šokančiųjų trypimas.

Jis sėdėjo tamsoje vienas.

Depresija užgriuvo jį neįspėjusi, nė nemirktelėjusi. Vieną minutę jis sėdėjo prie stalo skaitydamas bylas, kitą jo pečius prislėgė dusinanti tamsa.

Taip buvo atsitikę ir anksčiau — be jokių nerimo požymių, atslenkančio liūdesio. Tiesiog atsirisdavo skandinanti tamsos banga. Tarsi kažkas staiga išjungtų šviesą.

Tai nebuvo bejėgiškumas. Vilties sąvoka turi tapti faktu, kad imtum gailėtis jos netekęs. Tai nebuvo liūdesys, neviltis ar pyktis. Su tokiomis emocijomis jis būtų susitvarkęs.

Tai buvo tuštuma. Neišmatuojama, juoda, dusinanti, ir ji traukė į save.

Jis gali ją pakelti, jau išmoko. Jei tuštuma tampa nepakeliama, žmonės ima klausinėti, nerimauti, ir jų rūpestis tik stumia tave į dar gilesnę duobę.

Jis gali vaikščioti, kalbėti, egzistuoti. Bet negali gyventi. Taip jis jaučiasi, kai patenka į jos šilkinius gniaužtus. Jaučiasi tarsi būtų vaikštanti mirtis.

Taip jis jautėsi ligoninėje, kai mirė Džekas — skausmas kunkuliavo giliai, nuslopintas vaistų, o suvokimas, kas atsitiko, tiesė kelią į nebūtį.

Tačiau jis gali funkcionuoti.

Jis baigė darbo dieną, užrakino nuovadą. Parvažiavo į viešbutį, užlipo į savo kambarį. Kalbėjosi su žmonėmis. Neprisimena su kuo ir apie ką, tačiau žinojo, kad jo burna judėjo, iš jos sklido žodžiai.

Paskui jis užsirakino kambaryje ir paniro į žiemos tamsą.

Ką, velniai griebtų, jis čia, šioje vietoje, veikia? Šitoje šaltoje, tamsioje ir tuščioje skylėje? Negi jis toks permatomas, toks apgailėtinas, kad pasirinko šį miestą su amžina žiema, nes tai puikiai atspindi jo vidų?

Ką jis nori įrodyti atvažiuodamas čia, prisisegdamas ženklelį ir apsimesdamas, kad jam rūpi jo darbas? Jis paprasčiausiai slepiasi. Slepiasi nuo to, koks buvo, kuo buvo, ką prarado. Bet juk negali pasislėpti nuo to, kas tavyje — kas kiekvieną minutę, kiekvieną dieną tik ir laukia progos iššokti ir nusijuokti tau į veidą.

Žinoma, jis turi piliulių. Atsivežė jų. Vaistų nuo depresijos, nuo nerimo. Nuo nemigos, kad nepersekiotų košmarai.

Piliulių, kurias liovėsi gėręs, nes jos vertė jį jaustis menkesniu — labiau nei pati depresija, nerimas ar nemiga.

Jis negali grįžti atgal, negali eiti į priekį, tad kodėl nenugrimzdus čia? Vis giliau ir giliau, kol pamažu nebegalės ir nebenorės išsliaužti iš tuštumos. Jis žinojo, dalis jo žinojo, kad jam patinka tūnoti šioje tamsioje tuštumoje, mėgautis savo skausmu.

Prakeikimas, jis galėtų susikurti čia namus, kaip tie pamišėliai, gyvenantys tuščiuose konteineriuose po tiltu. Gyvenimas toks paprastas, kai gyveni kartoninėje dėžėje ir niekas nieko iš tavęs nesitiki.

Jis prisiminė seną patarlę apie medį, nukertamą miške, ir apsukęs ją pritaikė sau. Jei netektų proto Lunasėje — ar kam nors nuo to būtų blogiau?

Jis nekentė tos savo dalies, kuri norėjo gyventi.

Jei pats nenulips į apačią, kas nors užlips pas jį. Tai būtų dar blogiau. Keikdamasis prisivertė atsistoti. Gal tie krustelėjimai viduje, tos užsižiebiančios ir skubiai užgęstančios gyvybės žiežirbos yra tik tam tikras pasityčiojimas? Gal lemtis rodo jam, ką reiškia būti gyvam, ketindama vėl nugramzdinti į duobę?

Šį kartą pyktis padės jam išsikapstyti; jis dar turi pakankamai pykčio. Jis ištvers šią naktį, šią paskutinę metų naktį. Ir jei kita neatneš nieko gero, jam nuo to tikrai nebus blogiau.

Tačiau šįvakar jis budi. Neitas pačiupinėjo ženklelį, kurio dar nebuvo išsisegęs. Keista, kaip ramina pigaus metalo gabaliukas, pagalvojo. Bet tai padės jam išgyventi naktį.

Šviesa nutvilkė akis, kai jis uždegė ją, ir teko sukaupus visą valią atsitraukti nuo jungiklio, kad vėl neužgesintų. Kad vėl stotų tamsa.

Jis nuėjo į vonios kambarį, atsuko šaltą vandenį. Apsiprausė veidą kvailai tikėdamasis, kad vanduo nuplaus nuovargį, besisukiojantį aplink depresiją.

Ilgai tyrinėjo save veidrodyje ieškodamas ko nors neįprasta. Tačiau matė tik paprastą vyruką be jokių rūpesčių. Akys galbūt šiek tiek pavargusios, skruostai įdubę, bet nieko, kas patrauktų dėmesį.

Ir kol visi mato tą patį, to pakanka.

Triukšmas smogė jam į veidą, kai jis atidarė duris. Prisivertęs žengė į šviesą, nes pagunda atsitraukti buvo per didelė.

Jis davė Otui ir Piteriui laisvą vakarą. Tegu valgo, geria ir linksminasi. Jie turi draugų, šeimas, žmones, su kuriais palydės senuosius.

Neitas jau ne pirmą mėnesį vienas, tai kodėl šįvakar turėtų būti kitaip?

Sunkiai, it švino pripildytomis kojomis jis ėmė lipti į apačią.

Muzika buvo garsesnė ir geresnė nei jis tikėjosi. Salė pilna žmonių. Stalai buvo perstatyti, kad žmonėms liktų vietos šokiams, ir svečiai mielai ja naudojosi. Nuo lubų kabėjo kaspinai ir balionai, dalyvių apdarai irgi buvo šventiški.

Jis pastebėjo keletą senamadiškų kostiumų, kuriuos Pyč apibūdino kaip Aliaskos smokingus. Tai buvo tvirti darbiniai kostiumai, išvalyti specialiai šiai progai. Kai kurie vyrai ryšėjo kaklaraiščius ir, keisčiausia, dėvėjo popierines kepuraites.

Dauguma moterų buvo pasipuošusios blizgančiomis suknelėmis arba sijonais, į viršų sukeltais plaukais, su aukštakulniais bateliais. Jis pastebėjo Hop, apsitempusią raudona kokteilių suknele, šokančią — fokstrotą? — Neitas neturėjo supratimo, — su plaukus susilaižiusiu Hariu Maineriu. Roza sėdėjo už baro šalia vyriškio, kuris, nusprendė Neitas, tikriausiai jos vyras, Deividas. Jis švelniai glostė jai nugarą.

Ji nusijuokė iš to, ką jai pasakė ligoninės administratorė. Neitas žiūrėjo, kaip ji pakelia galvą, pasižiūri į vyrą. Jų žvilgsniai spinduliavo tokią šilumą ir meilę, kad jis pasijuto vienišas ir sušalęs.

Jokia moteris taip nežiūrėjo į jį. Netgi kai buvo vedęs, moteris, kuri, kaip jis manė, buvo jo, niekada nežiūrėjo į jį su tokia atvira, nevaržoma meile.

Neitas nusigręžė nuo jų.

Jis policininko akimis nužvelgė minią — matuodamas, vertindamas, pasižymėdamas. Šis bruožas skyrė jį nuo kitų, ir jis tai žinojo. Bet negalėjo liautis to daręs.

Jis pamatė Edą ir jo pasipūtusią žmoną, Arlinę. Mičą iš radijo stoties KLUN, susirišusį geltonus plaukus į uodegą ir apsikabinusį merginą, kuri nebuvo tokia graži kaip jis. Keną su havajietiška apranga, gyvai diskutuojantį su Profesoriumi, vilkinčiu įprastą tvido švarką.

Draugiška atmosfera, galvojo Neitas. Kai kurie jau buvo girti, tačiau vis tiek draugiški. O jis buvo pašalietis.

Jis pajuto Šarlinės kvepalus, tačiau nespėjo pabėgti. Geidulingas moteriškas kūnas prigludo prie jo, šilkinės lūpos nuslydo jo lūpomis, klastingai prasiskirdamos ir išleisdamos liežuvį. Jos rankos glostė ir spaudinėjo jo užpakalį, dantys kramsnojo jo apatinę lūpą.

Paskui Šarlinė atšlijo ir mieguistai nusišypsojo jam.

— Laimingų Naujųjų, Neitai. Čia buvo tam atvejui, jei nepasigaučiau tavęs vidurnaktį.

Jis negalėjo išlementi nė žodžio, dar blogiau, jautė, jog rausta. Kažin ar tai jos akivaizdžiai netinkamas siūlymasis sujudino jo gėdą, kuri prasimušė pro tamsą, pagalvojo jis.

— Ir kurgi tu slėpeisi? — Šarlinė sunėrė rankas jam ant kaklo. — Vakarėlis vyksta daugiau nei valandą, o tu dar nepašokai su manimi.

— Aš... buvau užsiėmęs.

— Darbas, darbas, darbas. Gal eime paišdykauti?

— Man reikia pasikalbėti su mere. — Dieve, prašau, padėk man.

— O, dabar ne metas politikuoti. Čia *šventė*. Eime, pašoksime. Paskui išgersime šampano.

— Tai svarbu. — Jis uždėjo rankas jai ant klubų, tikėdamasis atstumti ją per saugų atstumą, tuo pačiu metu akimis ieškodamas Hop — savo išgelbėtojos. Jo žvilgsnis susidūrė su Megės akimis.

Ji lėtai šyptelėjo ir pašaipiai kilstelėjo taurę.

Pro šalį praskriejo šokėjų poros, ir Megė dingo.

— Dar grįšime prie tavo pasiūlymo. — Neitas pastebėjo pažįstamą veidą ir griebėsi jo lyg skęstantysis šiaudo. — Otai. Šarlinė nori pašokti.

Nespėjus nė vienam prasižioti, Neitas skubiai pasišalino. Jis pasislėpė kitame salės gale ir tik tada lengviau atsiduso.

— Keista, lyg ir nepanašus į bailį.

Šalia stovėjo Megė. Dabar ji laikė dvi taures.

— Išvaizda apgaulinga. Ji mirtinai mane gąsdina.

— Negaliu pasakyti, kad Šarlinė nekenksminga, nes tai būtų netiesa. Bet jei nenori ryti jos liežuvio, tau teks pasakyti tai. Garsiai, aiškiai, vienskiemeniais žodžiais. Imk. Atnešiau tau išgerti.

— Aš budžiu.

Ji prunkštelėjo.

— Nemanau, kad taurė šampano ką nors pakeistų. Kad tave kur, Burke. Juk čia susirinkęs beveik visas miestelis.

— Tu teisi. — Jis paėmė taurę, bet negėrė. Tačiau bent jau sugebėjo sutelkti dėmesį į ją. Megė vilkėjo suknelę. Raudoną ir prigludusią tarsi antra oda. Po ja išryškėjo stamantrus, sportiškas kūnas, ir į jį žiūrint Neitui kilo minčių, kurias kai kas būtų pavadinęs nusikalstamomis.

Juodi tiesūs plaukai krito ant baltutėlių pečių. Itin aukšti kulniukai pabrėžė lieknas, raumeningas kojas.

Ji kvepėjo gaiviai ir paslaptingai.

— Atrodai stulbinamai.

— Pasistengiu, kai yra proga. O tu, beje, atrodai pavargęs. — Ir sužeistas, pagalvojo ji. Būtent tokia mintis šovė jai į galvą, kai pamatė Neitą nulipantį laiptais. Jis atrodė tarsi žmogus, kuris žino, kad jo kūne žiojėja didelė žaizda, bet neturi jėgų ją surasti.

— Dar neįprantu prie miego režimo. — Neitas gurkštelėjo šampano. Jo skonis buvo kaip pasaldinto sodos vandens.

— Atėjai čia atsipalaiduoti ar niūriai vykdyti savo pareigas?

— Labiau tiktų antras variantas.

Megė papurtė galvą.

— Išmėgink pirmąjį. Pamatysi, kas iš to išeis. — Ji ištiesė ranką ir nusegė ženklelį.

— Ei.

— Jei reikės skydo, išsitrauksi, — tarė ji, įkišdama ženklelį į priekinę kišenę. — O dabar pašokim.

— Aš nemoku taip, kaip jie ten šoka.

— Nieko tokio. Aš parodysiu.

Megė ėmė jį vedžioti po salę, ir Neitas susijuokė. Juokas sudirgino jautrią gerklę, tačiau jis pasijuto geriau.

— Grupė vietinė?

— Čia visi vietiniai. Pianinu groja Mindi. Ji dirba mokytoja pradinėje mokykloje. Gitaristas — Pargo. Dirba banke. Smuiką laiko Čakas. Jis reindžeris. Federalas, bet toks mielas, kad mes apsimetame, jog jis dirba tikrą darbą. O būgnus daužo Didysis Maikas, virėjas. Viską įsiminei?

— Atsiprašau?

— Matau, kaip mintyse klasifikuoji tuos vardus ir veidus.

— Apsimoka prisiminti.

— Kartais ne pro šalį pamiršti. — Jos žvilgsnis nuslydo į dešinę. — Man moja. Maksas ir Kerė Hobeikeriai. Jiedu vadovauja vietiniam laikraščiui. Šią savaitę buvo išvykę iš miestelio. Jie nori interviu su naujuoju policijos viršininku.

— Maniau, kad čia vakarėlis.

— Jie vis tiek tave susimedžios, kai tik muzika nutils.

— Ne, jei paspruksi su manimi ir mes surengsime vakarėlį kur nors kitur.

Ji pakėlė galvą ir pažiūrėjo jam į akis.

— Mintis įdomi, jei kalbi rimtai.

— Kodėl turėčiau kalbėti nerimtai?

— Būtent. Mes dar grįšime prie šio klausimo.

Neleisdama jam pasirinkti, Megė apsuko ir šokio žingsniu nusitempė jį su savimi prie Hobeikerių. Supažindinusi dingo, palikusi jį spąstuose.

— Labai malonu susipažinti. — Maksas energingai papurtė Neitui ranką. — Mudu su Kere ką tik grįžome į miestelį, tad neturėjome galimybės pasveikinti jus. Norėčiau, kad skirtumėt laiko interviu laikraščiui.

— Turėsiu peržiūrėti darbotvarkę.

— Galėtume dabar prisėsti fojė ir...

— Ne dabar, Maksai, — nusišypsojo Kerė. — Šįvakar jokių darbų. Bet prieš pratęsiant šventę, viršininke Burke, norėčiau pasiteirauti, ar neturėsite nieko prieš, jei įtrauksime į laikraštį policijos skiltį. Manau, kad bendruomenė norėtų žinoti, ką veikiate, kaip tvarkotės. Dabar, kai turime oficialų policijos skyrių, norime, kad laikraštis tai nušviestų.

— Pyč gali teikti jums informaciją.

Megė nusiyrė prie baro, pasiėmė dar vieną taurę šampano ir atsisėdo ant kėdės, kad galėtų stebėti šokančiuosius.

Šarlinė prisėdo šalia.

— Aš pirma jį pamačiau.

Megė stebėjo šokėjus.

— Svarbiau ką jis mato, ar ne?

— Tu žiūri į jį tik todėl, kad aš jo noriu.

— Šarline, tu nori visų, kas turi pimpalą. — Megė užsivertė taurę. — Bet aš nelabai žiūriu į jį. — Ji nusišypsojo į taurę. — Pirmyn, žaisk savo žaidimus. Manęs tai neliečia.

— Pirmas *įdomus* vyras po daugelio mėnesių. — Šarlinė susijaudinusi palinko arčiau dukters. — Ar žinai, kad jis kiekvieną rytą pusryčiauja su mažuoju Džesiu? Argi tai ne miela? O būtum mačiusi, kaip jis susitvarkė su Mekiais. Be to, jis *paslaptingas*. — Ji atsiduso. — Leipstu dėl paslaptingų vyrų.

— Tu leipsti dėl vyro, jei tik jam dar stovi.

Šarlinė pasipiktinusi sučiaupė lūpas.

— Kodėl tu tokia šiurkšti?

— Tu atėjai pasakyti man, kad tikiesi išdulkinti naująjį policijos viršininką. Gali puošti tai kaspinais, Šarline, vis tiek bus šiurkštu. Aš paprasčiausiai nuplėšiu kaspinus.

— Tu tokia pati kaip tavo tėvas.

— Visada taip sakai, — sumurmėjo Megė, kai Šarlinė įsižeidusi nuėjo.

Šarlinės vietą užėmė Hop.

— Judvi susiginčytumėte ir dėl to, kiek kritulių iškrito per pastarąją liūtį.

— Tai mums per daug filosofiška tema. Ką geri?

— Ketinau pasiimti dar taurę to bjauraus šampano.

— Aš atnešiu. — Megė apėjo aplink barą, įpylė į taurę šampano ir pripildė savąją. — Ji nekantrauja paragauti Burkės.

Hop pažvelgė Neito pusėn. Šis jau buvo besprunkąs nuo Hobeikerių, bet jį pasigavo Džo ir Lara Vaisai.

— Jų reikalas.

— Jų reikalas, — sutiko Megė, susidauždama taurėmis su Hop.

— Tačiau tai, kad, regis, jis rodo didesnį susidomėjimą viena iš jūsų, nepagerins tavo santykių su motina.

— Ne. — Megė susimąsčiusi gurkštelėjo šampano. — Užtat kurį laiką bus įdomu. — Pamačiusi, kaip Hop užvertė aukštyn akis, nusijuokė. — Nieko negaliu padaryti. Man patinka problemos.

— Jis bus viena iš jų. — Hop pažiūrėjo į salę, kur Šarlinė vėl pasigavo Neitą ir išsitempė į šokių aikštelę. — Žinai, kas sakoma apie tylias kiaules. Tokį tipą sunku suvaldyti.

— Jis turbūt liūdniausias vyras, kokį esu sutikusi. Liūdnesnis nei tas klajūnas, kuris buvo užsukęs čionai prieš porą metų. Kuo jis buvo vardu? Makinonas. Išsitaškė sau smegenis Holėjaus slaptavietėje.

— Buvo siaubinga, ar ne? Galbūt Ignatijus yra pakankamai nusivylęs, kad įsikištų į burną vamzdį, tačiau per daug tvirtas, kad nuspaustų gaiduką. Be to, jis pernelyg mandagus.

— Todėl tu manai, kad to nepadarys.

— Taip. Todėl. Prakeikimas. Atliksiu paskutinį gerą darbą šiais metais — išgelbėsiu jį nuo Šarlinės.

Liūdni, mandagūs vyrai tikrai ne jos tipas, galvojo Megė. Jai pa-

tiko beatodairiški, nerūpestingi tipai. Vyrai, kurie rytui išaušus išeidavo namo. Su tokiais gali įversti burnelę, sujaukti paklodes, jei yra nuotaika, ir keliauti savo keliais.

Jokių nuoskaudų ar žaizdų.

Toks vyras kaip Ignatijus Burkė? Susidūrimas su juo bus skausmingas, žaizda neabejotinai liks. Vis dėlto verta pamėginti.

Kad ir kaip būtų, jai patinka su juo kalbėtis, o į tai, jos nuomone, negalima neatsižvelgti. Kartais ji dienų dienas, netgi savaites su niekuo nesikalba. Tad įdomūs pokalbiai vertingi. Be to, jai patinka stebėti liūdesį, pasirodantį ir dingstantį jo akyse. Keletą kartų liūdesys buvo dingęs. Kai jis stovėjo prie jos namų klausydamasis Lorynos Makenit, paskui porą kartų, kai jie šoko.

Muzikos ir aplinkinio šurmulio fone Megė suvokė, jog norėtų dar kartą tai išvysti. Ir žinojo, kaip tą pasiekti.

Ji užėjo už baro, susirado atidarytą butelį ir dvi taures. Pasiėmusi viską, paslapčia išslydo pro duris.

Hop patapšnojo Šarlinei per petį.

— Atleisk, Šarline, turiu pasikalbėti su viršininku Burke.

Šarlinė tik dar labiau prisispaudė prie Neito. Tuoj išlįs per nugarą, pagalvojo jis.

— Rotušė uždaryta, Hop.

— Rotušė visada atidaryta. Nagi, paleisk vyruką iš savo gniaužtų.

— Gerai jau. Tikiuosi, baigsime šį šokį, gražuoliuk.

— Eime į ramesnį kampą, Ignatijau. — Hop skynė taką per minią, kol surado stalą, kurį kažkas buvo atstūmęs į pulo kambarį. — Nori išgerti?

— Ne, noriu pabėgti pro galines duris.

— Gali bėgti, tačiau šiame miestelyje nepasislėpsi. Anksčiau ar vėliau teks su ja pasikalbėti.

— Geriau vėliau. — Jis norėjo grįžti į savo kambarį, atgal į tamsą. Galva plyšo, skrandis susitraukė nuo streso, kurį sukėlė buvimas čia.

— Atsitempiau tave čionai ne tik tam, kad išgelbėčiau iš Šarlinės glėbio. Mano pavaduotojas velniškai supykęs ant tavęs.

— Žinau. Mano nuomone, tai buvo išmintingiausias ir teisingiausias sprendimas.

— Aš netikrinu ir nesikišu į tavo darbą, Ignatijau. — Hop numojo ranka. — Tik sakau, kaip yra. Edas iš tiesų yra pasipūtęs, laiko save labai

svarbiu asmeniu ir dažniausiai būna tikra rakštis subinėje. Tačiau jis geras žmogus ir daug daro miestelio labui.

— Tai nereiškia, kad jis moka vairuoti.

Hop šyptelėjo.

— Jis visada buvo netikęs vairuotojas. Bet yra įtakingas, turtingas ir kerštingas. Jis nepamirš, kad perėjai jam kelią. Ši situacija gali pasirodyti mažmožis, palyginti su tuo, ką tau teko dirbti, tačiau Lunasėje tai įvykis.

— Negali būti, kad aš vienintelis perėjau jam kelią.

— Ne. Aš su juo nuolat ginčijuosi. Tačiau šiuo atveju suprantu jo požiūrį. Netgi pateisinu jį. Tu pašalietis, ir jis tikisi, kad būsi nuolankus. Kita vertus, jei nusižemintum, aš labai nusivilčiau. Nepavydėtina padėtis, a?

— Esu ne kartą tai patyręs. Ar nuolankumas kaip nors susijęs su karve?

Minutėlę ji spoksojo į jį, paskui nusikvatojo.

— Koks mandagus ir klastingas būdas pasakyti man, kad rūpinčiausi savo reikalais. Gerai jau, tik norėčiau dar kai ką pridurti. Jei atsidursi tarp Šarlinės ir Megės, tau bus karšta kaip pragare.

— Tada geriau ten neatsidurti.

— Teisingai mąstai. — Ji kilstelėjo antakius išgirdusi suskambant jo telefoną.

— Skambučiai iš nuovados peradresuojami į mano asmeninį, — paaiškino jis išsitraukdamas mobilųjį iš kišenės. — Burkė.

— Čiupk paltą, — tarė Megė. — Susitinkam po penkių minučių lauke. Noriu tau kai ką parodyti.

— Taip. Gerai. — Jis įsikišo telefoną atgal į kišenę. — Nieko svarbaus, — tarė atsakydamas į Hop žvilgsnį. — Aš dingstu.

— Mmm. Išeik pro virtuvės duris.

— Ačiū. Ir laimingų Naujųjų.

— Ir tau to patiles. — Jam nuėjus, Hop papurtė galvą. — Bus bėdos.

JIS NUSKUBĖJO Į KAMBARĮ, užsimetė kailinius ir išėjo į lauką. Pusiaukelėje staiga suprato, kad nepajuto noro užsirakinti kambaryje ir pasislėpti tamsoje.

Gal tai pažanga. Arba geidulys stipresnis nei depresija.

Ji laukė jo sėdėdama ant vienos iš dviejų kėdžių, pastatytų gatvės vidury.

Šampano butelis styrojo įkištas į sniego pusnį. Megė buvo apsiklojusi kelius stora antklode.

— Negali sėdėti čia su ta suknele, nors ir su paltu bei antklode...

— Aš persirengiau. Kuprinėje visada nešiojuosi drabužių.

— Gaila. Tikėjausi pamatyti tave su ta suknele dar kartą.

— Kitą kartą ir kitoje vietoje. Sėskis.

— Gerai. Kodėl mes sėdime gatvėje, kai... liko dešimt minučių iki vidurnakčio?

— Nesu minios žmogus. O tu?

— Irgi ne.

— Kurį laiką su jais smagu, ypač tam tikromis progomis. Tačiau aš pavargstu jau po poros valandų. — Ji ištiesė jam taurę. — Čia geriau.

Neitas nustebo pamatęs, kad šampanas neužšalo.

— Manau, būtų geriau viduje, kur nėra pavojaus sušalti.

— Nėra taip šalta. Nėra vėjo. Bus apie nulį. Be to, iš vidaus to nepamatysi.

— Ko nepamatysiu?

— Pakelk galvą, pašalieti.

Neitas pažiūrėjo, kur ji rodė, ir jam užgniaužė kvapą.

— Dieve šventas.

— Taip, aš visada maniau, kad tai nežemiška. Natūralus reiškinys, kurį sukelia platuma, saulės dėmės ir taip toliau. Moksliniai paaiškinimai nesumenkina jo grožio ir magijos.

Šviesa danguje buvo žalia su auksiniais ir raudonais atspalviais. Ilgi bauginantys dryžiai, rodės, pulsavo ir kvėpavo, suteikdami tamsai gyvybės.

— Šiaurės pašvaistę geriausia stebėti žiemą, bet paprastai būna per šalta, kad galėtum mėgautis ja. Pamaniau, kad ši naktis — išskirtinė.

— Esu girdėjęs apie ją. Mačiau paveiksluose. Bet čia nieko panašaus...

— Paveikslai neatstoja puikiausių dalykų. Juos reikia stebėti gamtoje. O dar geriau — naktį kalnuose. Vieną naktį, kai man buvo septyneri, mes su tėvu nuėjome į kalnus ir įsikūrėme nakčiai, kad tik galėtume tai pamatyti. Gulėjome valandų valandas — vos nesušalome — ir stebėjome dangų.

Nežemiška žaluma judėjo, žaižaravo, plėtėsi, mirgėjo. Rodės, jog lijo skystais spalvotais brangakmeniais.

— Kas jam atsitiko?

— Galima sakyti, kad vieną dieną iškeliavo ir nusprendė negrįžti. Tu turi šeimą?

— Lyg ir.

— Ką gi, negadinkime vakaro liūdnomis istorijomis. Tiesiog pasigrožėkime reginiu.

Jie tylėdami sėdėjo gatvės vidury ant sniege įstrigusių kėdžių ir grožėjosi liepsnojančiu dangumi.

Tos liepsnos įžiebė kažką jo viduje, apmalšino galvos skausmą, įtampą, ir jis nustebęs pajuto, jog gali kvėpuoti.

Megė dirstelėjo į viešbutį, kur triukšmas dar pasmarkėjo. Pasigirdo šūksniai, skaičiuojantys iki vidurnakčio likusias sekundes.

— Regis, likome tik aš ir tu, Burke.

— Geresnė metų pabaiga nei tikėjausi. Nori, kad apsimesčiau bučiuojąs tave, nes tokia tradicija?

— Velniop tradicijas. — Ji sugriebė jo veidą pirštinėtomis rankomis ir prisitraukė prie savęs.

Jos lūpos buvo šaltos, tačiau sušilusios prie jo lūpų nusmelkė Neitą galinga liepsna. Bučinys sudrebino apsnūdusį kūną, perskrodė pilvą, užkaitino kraują.

Jis girdėjo triukšmą — tačiau jis buvo duslus ir tolimas, — kai išmušė vidurnaktį. Suskambo varpai, ėmė pypsėti automobilių signalai, žmonės šūkavo ir plojo. O pro visą šį šurmulį jis girdėjo — aiškiai ir neklystamai — savo širdies plakimą.

Jis paleido iš rankos taurę, nustūmė į šoną antklodę, kad galėtų paliesti ją, tada nusivylęs kimiai aiktelėjo apčiuopęs storą drabužių sluoksnį. Jis troško šio stipraus kūno, jo išlinkimų, kvapo ir skonio.

Staiga jis atšoko išgirdęs šūvius.

— Šventinės salvės, ir tiek. — Ji pamėgino prisitraukti jį atgal. Šis vyras moka bučiuotis, ir ji norėjo pratęsti malonumą, norėjo, kad jo lūpos, liežuvis, dantys užkariautų jos burną.

Kam reikia pigaus šampano?

— Galbūt, bet... reikia patikrinti.

Ji susijuokė, tada pasilenkė, norėdama pakelti taures.

— Žinoma, reikia.

— Mege...

— Eik, viršininke. — Ji draugiškai patapšnojo jam per kelį, nusišypsojo toms žavioms, tačiau kartu susirūpinusioms pilkoms akims. — Darbas yra darbas.

— Aš neužtruksiu.

Ji tuo tikėjo. Keletas šūvių į orą buvo įprastas dalykas per šventes, vestuves, gimimus — netgi per laidotuves, priklausomai nuo sentimentų mirusiajam.

Tačiau laukti būtų neišmintinga. Ji nunešė į verandą kėdes, butelį ir taures, įmetė į mašiną antklodę.

Tada nuvažiavo namo, lydima danguje žaidžiančių žalių liepsnelių. Žinodama, kad Hop buvo teisi. Neitas Burkė pridarys problemų.

... 6 ...

THE LUNATIC
Policijos skyrius
Pirmadienis, vasario 3-ioji

8.03. Hansas Finklis pranešė, kad iš jo namų dingo sniegbačiai. Į įvykio vietą išvyko pavaduotojas Piteris Notis. Finklio pastebėjimas, „kad (spalvingų būdvardžių nekartosime) Trilbis ėmėsi senų triukų", nebuvo patikrintas. Netrukus sniegbačiai buvo rasti Finklio sunkvežimyje.

9.22. Pranešta apie avariją Renkor Roude. Į įvykio vietą išvyko policijos viršininkas Burkė ir pavaduotojas Otas Gruberis. Įvykio kaltininkai — Bretas Truperis ir viskis. Niekas nesusižeidė, tik Truperis užsigavo kojos pirštą spardydamas sumaitotą automobilio bamperį. Kaltinimai niekam nepateikti.

11.56. Pranešta, kad susiginčijo Deksteris Trilbis ir Hansas Finklis. Ginčas, kuriame buvo vartojami įvairūs spalvingi epitetai, manoma, kilo dėl ankstesnio nesusipratimo dėl sniegbačių. Viršininkas Burkė nuvyko išsiaiškinti ir po tam tikrų debatų pasiūlė jiems išspręsti ginčą

prie šachmatų lentos. Kai medžiaga jau buvo parengta, sužinojome rezultatą: dvylika — dešimt Trilbio naudai. Kaltinimai nepateikti.

13.45. Skyrius gavo pranešimą, kad Karibu vysta lenktynės ir garsiai groja muzika. Įvykio vieton išvyko viršininkas Burkė ir pavaduotojas Notis. Ant ežero sniegaeigiais lenktyniavo ir garsiai leido „Born to Be Wild" įrašą Džeimsas ir Viljamas Mekiai. Po trumpų ir, pasak liudininkų, smagių gaudynių kilo karštas ginčas su pareigūnais ir jo metu konfiskuotas įrašas. Džeimsas Mekis pareiškė, kad „Lunasėje darosi velniškai liūdna". Abu Mekiai buvo nubausti už greičio viršijimą.

15.12. Pranešta apie riksmus Renkor Vude, 2,1 mylios nuo miestelio pašto. Į įvykio vietą išvyko viršininkas Burkė ir pavaduotojas Gruberis. Pasirodė, būrys berniūkščių žaidė karą, apsiginklavę oriniais pistoletais ir pomidorų padažo buteliukais. Viršininkas Burkė tučtuojau paskelbė paliaubas ir palydėjo karius — gyvus, mirusius ir sužeistus — namo.

16.58. Pranešta apie neramumus Muse. Į vietą išvyko viršininkas Burkė ir pavaduotojas Notis. Nesutarimai, kilę tarp šešiolikmetės ir tokio pat amžiaus jaunuolio dėl tariamo merginos flirto su kitu šešiolikmečiu, buvo išspręsti. Kaltinimai niekam nepateikti.

17.18. Šešiolikmetis nubaustas už neatsargų vairavimą ir triukšmavimą Muse.

19.12. Atsakydamas į žmonių prašymus, viršininkas Burkė pašalino Maiklą Salivaną nuo šaligatvio, kur jis garsiai ir ne į taktą dainavo „Viskį ąsotyje". Salivanas dėl savo paties saugumo praleido naktį kalėjime. Kaltinimai nepateikti.

Neitas perskaitė dienos, o paskui visos antrosios savo darbo savaitės veiklą laikraštyje *The Lunatic*. Pasirodžius pirmajam numeriui su policijos informacija, jis laukė skundų. Bet jų nebuvo. Matyt, žmonėms nė motais, kad spausdinami jų vardai, juo labiau tokiame kontekste.

Jis įkišo laikraštį į stalčių, kur jau gulėjo pirmasis numeris. Dvi savaitės, pagalvojo Neitas. O jis vis dar čia.

◆ ◆ ◆

Sari Parker stovėjo parimusi ant prekystalio Kampo parduotuvėje. Jos sniegbačiai ir kailinukai gulėjo prie durų, o ji pati čiupinėjo kramtomąją gumą, kurią nusitvėrė iš lentynos prie kasos.

Atėjo čia papliaukšti liežuviu, o ne pirkti, ir guma buvo pigiausia bei patogiausia išeitis. Ji paglostė galvą Sesiliui, Debės karališkajam pudeliui, kuris, kaip ir kiekvieną dieną, drybsojo minkštame krepšyje ant prekystalio.

— Beveik nematau viršininko Burkės „Kalnų viešbutyje".

Debė dėliojo cigarečių ir kramtomojo tabako pakelius į lentyną. Jos parduotuvė buvo miestelio paskalų centras. Jei ji ko nors nežinojo, vadinasi, dar neatsitiko.

— Ir čionai beveik neužeina. Labai jau užsisklendęs.

— Kiekvieną rytą pusryčiauja su Rozos berniuku, vakarieniauja irgi dažniausiai viešbučio bare. Nepasakyčiau, kad būtų valgus.

Kadangi, šiaip ar taip, guma jau buvo jos rankose, Sari atplėšė pakelį.

— Kiekvieną rytą tvarkau jo kambarį — bet kad nėra nė ką tvarkyti. Tas žmogus nieko neturi, tik drabužių ir skutimosi priemonių. Nei fotografijų, nei knygų.

Sari buvo „Kalnų viešbučio" patarnautoja, tad manėsi esanti žmonių elgsenos ekspertė.

— Gal jam dar atsiųs.

— Nemanyk, kad nepaklausiau. — Sari apžiūrėjo gumą, tada įsikišo į burną. — Tiesiai šviesiai. Sakau jam: „Tai, viršininke Burke, likusius daiktus jums atsiųs?" O jis sako: „Viską atsivežiau kartu". Niekam neskambina, bent jau iš kambario. Ir jam niekas neskambina. Kiek matau, jis tik miega ir miega.

Nors tuo metu parduotuvėje nebuvo žmonių, Sari nuleido balsą ir palinko artyn.

— Ir nors Šarlinė kabinasi jam ant kaklo, jis miega vienas. — Ji reikšmingai linktelėjo. — Kai keiti paklodes, matai, ką vyras veikė naktį.

— Gal jie tai daro duše ar ant grindų. — Debė mintyse šyptelėjo pamačiusi, kaip apstulbo mažas it burunduko Sari veidelis. — Įstatymai nenumato, kad turi barškintis tik lovoje.

Profesionalė paskalų srityje, Sari greitai atsitokėjo.

— Jei Šarlinė bent kartą permiegotų su juo, tai nesivaikytų jo kaip skalikas triušio, a?

Debė pakrapštė šilkinį Sesilio paausį.

— Ko gero, ne.

— Vyras, kurio visas turtas tik drabužiai ant kupros, pats visą laiką tūno kambaryje, vengia norinčios jo moters ir vos teikiasi burbtelėti žodį, kai prispaudi — žinai, jis kažkoks keistas. Jei paklaustum manęs...

— Ne jis pirmas toks čionai.

— Gali būti. Bet pirmas, kurį mes išrinkome policijos viršininku. — Sari vis dar niršo, kad prieš savaitę jis nubaudė jos sūnų už greičio viršijimą. Tarsi dvidešimt penki doleriai augtų ant medžių. — Jis kažką slepia.

— Dėl Dievo, Sari. Ar žinai tokį, kuris ko nors nesléptų?

— Man nerūpi, kas ką slepia, jei jis neturi įgaliojimų pasodinti mane į kalėjimą.

Netekusi kantrybės, Debė suspaudė kasos mygtukus.

— Nebent nesumokėtum už gumą — kitu atveju tu nepažeidi įstatymo. Todėl tavimi dėta nesijaudinčiau.

Aptarinėjamasis tuo metu sėdėjo prie savo stalo. Tik šį kartą įspraustas į kampą. Dvi savaites jam sekėsi išvengti, išsisukti ar pergudrauti Maksą Hobeikerį. Jis nenorėjo, kad iš jo imtų interviu. Neito nuomone, spauda lieka spauda, nesvarbu, mažo miestelio savaitinis laikraštis ar didelio miesto dienraštis.

Gal Lunasės gyventojams nerūpi, kad jų vardai minimi laikraštyje, tačiau jis vis dar pamena, kaip šlykščiai jautėsi, kai po to susišaudymo jį užpuolė žurnalistai.

Tačiau, kai į jo kabinetą įžingsniavo Hop su Maksu, jis suprato, kad teks nuryti dar vieną bjaurų kąsnį.

— Maksui reikia interviu. Miestelis turi žinoti, koks žmogus prižiūri įstatymų laikymąsi ir tvarką. Šį kartą taip paprastai neišsisuksi, aš noriu to straipsnio. Tad... pradėk.

Ji išdundėjo palikusi juos vienus.

Maksas narsiai nusišypsojo.

— Sutikau merę pakeliui į čia. Kaip tik ėjau paklausti, gal turite laisvą minutę pasikalbėti su manim.

— Uhu, hm. — Neitas vylėsi pažaisti kortomis kompiuteriu arba paprašyti Piterį, kad pamokytų jį naudotis sniegbačiais, todėl negalėjo teigti neturįs laiko.

Maksas Neitui darė moksliuko vėplos įspūdį — tokio, kuris mokykloje neturėjo pasisekimo. Apskritas malonus veidas, šviesiai rudi, vietomis retėjantys plaukai. Maždaug dešimt svarų antsvorio, daugiausia ant pilvo.

— Kavos?

— Neatsisakyčiau.

Neitas atsistojo ir įpylė du puodelius.

— Su kuo?

— Su grietinėle ir cukrumi. Hm, kaip jums patinka naujoji skiltis? Policijos skyrius?

— Man tai naujas dalykas. Jūs nieko nepamiršote. Labai detaliai viską aprašėte.

— Kerė to labai norėjo. Aš įrašinėsiu mūsų pokalbį, jei jūs nieko prieš. Žinoma, ir užsirašinėsiu, bet norėčiau turėti įrašą.

— Gerai. — Neitas padavė Maksui kavą. — Ką norite sužinoti?

Maksas įsitaisė patogiau, išsitraukė magnetofoną, pasidėjo jį ant stalo, pažymėjo laiką ir įjungė. Tada išsitraukė iš kišenės bloknotą ir rašiklį.

— Manau, mūsų skaitytojams būtų įdomu sužinoti apie žmogų, segintį ženklelį.

— Skamba kaip filmo pavadinimas. Atsiprašau, — tarė Neitas, kai Maksas susiraukė. — Nėra ką pasakoti.

— Pradėkime nuo pradžių. Gal pasakytumėt savo amžių?

— Trisdešimt dveji.

— Jūs dirbote detektyvu Baltimorės policijos skyriuje?

— Teisingai.

— Vedęs?

— Išsiskyręs.

— Ką gi, taip jau atsitinka. Turite vaikų?

— Ne.

— Baltimorė — jūsų gimtasis miestas?

— Visą gyvenimą ten praleidau, išskyrus pastarąsias dvi savaites.

— Tai kodėl detektyvas iš Baltimorės atsidūrė Lunasėje, Aliaskoje?

— Mane pasamdė.

Makso veide išliko draugiška išraiška, balsas nepakito.

— Bet tam, kad pasamdytų, reikėjo pareikšti, jog dalyvaujate žaidime.

— Norėjau pokyčių. Naujos pradžios. Paskutinio šanso.

— Kai kas pamanytų, jog tai labai dramatiškas pokytis.

— Jei jau iškrypsti iš įprastų vėžių, kodėl nepakeitus krypties? Man patiko siūlomas darbas, vieta. Dabar turiu galimybę dirbti darbą, kurį išmanau, tik kitoje vietoje, kitu ritmu.

— Mes ką tik kalbėjome apie policijos skiltį. Tai negali prilygti tam, ką jūs dirbote. Nesibaiminate, kad taps nuobodu? Atvykus iš skubančio, judraus miesto į miestelį, kuriame mažiau nei septyni šimtai gyventojų?

Atsargiau, pagalvojo Neitas. Argi jis ką tik nesėdėjo nuobodžiaudamas? Ar prislėgtas? Sunku pasakyti, kur skirtumas. Kartais jis nė negalėdavo pasakyti, kuo skiriasi tie jausmai, nes abu priversdavo jį jaustis bejėgiu ir nereikalingu.

— Baltimorė — didelis mažas miestas. Dauguma pastangų lieka nepastebėtos, neįvertintos. Vienas policininkas niekuo nesiskiria nuo kito, viena byla gula į krūvą ant kitos.

Ir jų visų niekada neužbaigi, pagalvojo Neitas. Nesvarbu, kiek laiko tam skiri, negali ištirti visų, ir tada tave ima persekioti nebaigtų bylų košmarai.

— O čia, jei kas nors paskambina, — tęsė jis, — žino, kad situaciją aiškinsiuosi aš arba vienas iš dviejų mano pavaduotojų. Kai geriau susipažinsiu su darbu ir žmonėmis, žinosiu, kas prašo pagalbos. Tai nebus tik vardas byloje, tai bus žmogus, kurį aš pažįstu. Tikiuosi, šitai suteiks daugiau pasitenkinimo darbu, kurį dirbu.

Neitas nustebo pajutęs, jog sako tiesą, kurią nė neįtarė esant savyje.

— Medžiojate?

— Ne.

— Žvejojate?

— Kol kas nemėginau.

Maksas papūtė lūpas.

— Žaidžiate ledo ritulį? Slidinėjate? Laipiojate į kalnus?

— Ne. Šiuo metu Piteris moko mane naudotis sniegbačiais. Sako, kad pravers.

— Jis teisus. Tad kuo jūs domitės, ką veikiate laisvalaikiu?

Darbas beveik nepalikdavo jam laisvo laiko. Tiksliau, pasitaisė Neitas, jis leisdavo darbui užimti visą jo laiką. Argi ne todėl Reičel ėmė dairytis į šoną?

— Esu atviras naujiems iššūkiams. Pradėsiu nuo sniegbačių, paskui pažiūrėsime, gal dar kas sudomins. O kaip jūs čia atsidūrėte?

— Aš?

— Norėčiau šį tą sužinoti apie žmogų, kuris pateikia man klausimus.

— Ką gi, jūs teisus, — po minutėlės ištarė Maksas. — Šeštame dešimtmetyje mokiausi Berklyje. Seksas, narkotikai ir rokenrolas. Turėjau moterį — kaip ir priklausė — ir mes patraukėme į šiaurę. Kurį laiką gyvenome Sietle. Susipažinau su vyruku, pamišusiu dėl kalnų. Užsikrėčiau ir aš. Judėjome vis tolyn į šiaurę, toji moteris ir aš. Neigiantys pastovų gyvenimo būdą, vegetarai, intelektualai.

Jis nusišypsojo — pilvotas, plinkantis vidutinio amžiaus vyras, kuriam smagu prisiminti, koks jis buvo ir koks yra dabar.

— Ji ketino tapyti, aš ketinau rašyti romaną, atskleidžiantį žmogaus silpnąsias vietas. Paskui susituokėme, ir tai viską sugadino. Ji grįžo į Sietlą, aš atsidūriau čia.

— Leisti laikraštį, užuot rašius romaną.

— O, aš jo dar nepamiršau. — Jo veidas apniuko ir truputį sunerimo. — Kartais išsitraukiu, parašau. Mėšlas, bet vis dar dirbu prie jo. Vis dar nevalgau mėsos, vis dar esu žaliasis — aplinkosaugininkas, — ir tai erzina daugelį žmonių. Prieš penkiolika metų sutikau Kerę. Susituokėme. — Jo veidas vėl nušvito. — Šį kartą pavyko.

— Turite vaikų?

— Mergaitę ir berniuką. Dvylikos ir dešimties. Bet grįžkime prie jūsų. Baltimorės policijoje išdirbote vienuolika metų. Kai kalbėjausi su leitenantu Fosteriu...

— Jūs kalbėjotės su leitenantu?

— Jūsų buvusiu viršininku. Norėjau informacijos. Jis apibūdino jus kaip kruopštų ir atkaklų detektyvą, kuris išsiaiškina bylas iki galo ir sugeba dirbti sunkiomis sąlygomis. Mes, žinoma, nieko prieš, kad mūsų policijos viršininkas pasižymi tokiomis savybėmis, tačiau jūs, manau, esate per daug kvalifikuotas šiam darbui.

— Tai jau mano problema, — pareiškė Neitas. — Daugiau laiko jums skirti negaliu.

— Dar tik porą klausimų. Po incidento praeitą balandį, kai jūsų partneris ir įtariamasis buvo nušauti, o jūs sužeistas, du mėnesius gydėtės. Paskui grįžote į darbą keturiems mėnesiams, o po to atsistatydinote. Spėju, kad tas įvykis nulėmė jūsų sprendimą priimti pasiūlymą dirbti čia. Aš teisus?

— Aš jau paaiškinau, kodėl nutariau priimti šį pasiūlymą. Mano partnerio mirtis neturi jaudinti Lunasės gyventojų.

Makso veide atsispindėjo ryžtas, ir Neitas suprato deramai neįvertinęs šio žmogaus. Žurnalistas visur žurnalistas, priminė sau, kad ir apie ką klausinėtų. O šis užuodė istoriją.

— Tačiau ji jaudina jus, viršininke. Ji susijusi su jūsų patirtimi, motyvacija, profesine biografija.

— Sakyčiau, su profesine biografija.

— *The Lunatic* nedidelis laikraštis, bet aš, kaip leidėjas, turiu atlikti namų darbus ir pateikti tikslią bei išbaigtą istoriją. Žinau, kad susišaudymo aplinkybės buvo ištirtos ir nustatyta, kad ginklą panaudojote teisėtai. Vis dėlto tą naktį jūs nušovėte žmogų, o tai turėtų slėgti.

— Ar manote, kad ženklelis ir ginklas naudojamas sportui, Hobeikeri? Tam, kad pasirodytum, koks kietas esi? Policininkas žino — kiekvieną kartą, kai paimi į rankas ginklą, tau gali tekti jį panaudoti. Taip, tai slegia.

Pyktis plykstelėjo jame, ir balsas tapo šaltas kaip sausio vėjas, kalenantis į langus.

— Tai didelė atsakomybė — ginklas ir tai, ką gali padaryti su juo. Ar gailiuosi, kad panaudojau ginklą? Nesigailiu. Gailiuosi, kad nesuspėjau iššauti greičiau. Jei būčiau buvęs greitesnis, geras žmogus tebebūtų gyvas. Moteris nebūtų našlė, o du vaikai tebeturėtų tėvą.

Maksas pasimuistė kėdėje ir nervingai apsilaižė lūpas. Bet neatlyžo.

— Jūs kaltinate save?

— Iš tos alėjos aš vienintelis išėjau gyvas — Pyktis atslūgo, akyse pasirodė nuovargis. — Ką dar turėčiau kaltinti? Išjunkite magnetofoną. Mes baigėme pokalbį.

Maksas nuspaudė mygtuką.

— Atsiprašau, kad užkliudžiau skaudamą vietą. Miestelis nedidelis, tačiau tie, kas čia gyvena, turi teisę žinoti.

— Jūs, žurnalistai, visada taip sakote. Man reikia grįžti prie darbo.

Maksas paėmė magnetofoną, įsikišo į krepšį, tada atsistojo.

— Man, hm, reikia nuotraukos prie straipsnio. — Pamatęs Neito žvilgsnį, Maksas atsikrenkštė. — Kerė galėtų užsukti vėliau. Ji fotografė. Dėkoju jums už laiką. Ir... sėkmės su sniegbačiais.

Likęs vienas, Neitas nurimo. Laukė, kad sugrįžtų įniršis, bet tasai negrįžo. Jis mielai priimtų laukinį, akinantį pykčio pliūpsnį. Tačiau nesulaukė.

Neitas žinojo, kas bus, jei ir toliau sėdės sustingęs. Jis atsistojo — lėtai, kontroliuodamas kiekvieną judesį. Tada nuėjo į bendrąjį kambarį ir pasiėmė portatyvinę radijo stotelę.

— Turiu trumpam išeiti, — tarė jis Pyč. — Jei kas atsitiks, pranešk man per radiją arba paskambink į mobilųjį.

— Artinasi pūga, — perspėjo jį Pyč. — Ir, regis, didžiulė. Nenuklyskite per toli, kad spėtumėte grįžti iki vakarienės meto.

— Grįšiu. — Jis išėjo į priebutį, susirinko daiktus. Stengdamasis nieko negalvoti, įsėdo į mašiną ir nuvažiavo. Sustojo prie Hop namų, nuėjęs prie durų pasibeldė.

Ji atidarė duris. Ant storų velvetinių marškinių kabėjo akiniai.

— Ignatijau. Įeik.

— Ne, ačiū. Daugiau niekada nepalikite manęs tokioje padėtyje.

Čiupinėdama akinių grandinėlę, ji kurį laiką žiūrėjo į jį.

— Įeik, pasikalbėsime.

— Tai viskas, ką norėjau pasakyti. Viskas, ką pasakysiu.

Jis nusisuko ir nužingsniavo, palikęs ją stovinčią tarpduryje.

Neitas važiavo, kol atsidūrė už miestelio ribų. Ant ežero čiuožinėjo žmonės. Netrukus turės keliauti namo, pagalvojo jis, jau temsta. Kiek tolėliau, ant ledo pakylos, stūksojo apgriuvęs žvejų namelis.

Megės lėktuvo nematyti. Jis nematė jos nuo tada, kai jiedu stebėjo šiaurinę pašvaistę.

Jis turėtų grįžti, daryti tai, už ką jam mokama. Nors daro labai mažai. Vis dėlto jis važiavo toliau.

Megės šunys budriai saugojo jos namus. Jis išlipo, minutėlę padvejojo nežinodamas, kaip jie sureaguos į netikėtą svečią.

Šunų galvos pasisuko beveik vienu metu, ir abu pasileido Neito link draugiškai lodami. Kurį laiką jie šokinėjo aplinkui, suko ratus, tada vienas iš jų nudūmė prie šunidės, uždundėjo laiptais ir įlindo vidun. Sugrįžo nešinas didžiuliu kaulu.

— Kieno čia kaulas? Mamuto?

Apkramtytą ir seilėtą, Neitas paėmė jį ir nusviedė lyg ietį.

Šunys puolė į priekį, stumdydamiesi ir grumdamiesi it pora futbolininkų, lenktyniaujančių dėl kamuolio. Jie nėrė į pusnį ir išlindo snieguoti, draugiškai įsikandę kaulą. Minutėlę pakovoję, abu atšuoliavo atgal, tarsi būtų surišti viena virvele.

— Komandinis darbas, a? — Neitas vėl paėmė kaulą ir pakartojo žaidimą.

Po ketvirto metimo šunys staiga nulėkė į priešingą pusę, sukdami ežero link. Netrukus Neitas išgirdo tai, ką pajuto jie. Vis garsėjant variklio riaumojimui, jis nusekė paskui šunis prie ežero.

Ant stiklo atsispindėjo rausvi besileidžiančios saulės atspindžiai. Neito akimis, ji leidosi per greitai ir per žemai. Jam atrodė, kad geriausiu atveju lėktuvo slidės užsikabins už medžių viršūnių, o blogiausiu — nosimi trenksis į ledą.

Triukšmas užgožė viską. Neitas šiurpdamas stebėjo, kaip ji suka ratus, pakreipia lėktuvą ir slysta ant ledo. Netrukus stojo tokia tyla, kad, regis, jis girdėjo alsuojant orą.

Šalia jo nekantriai virpėjo šunys, paskui jie iššoko iš sniego ant ledo. Kai durys atsivėrė, abu slysčiodami ir lodami puolė prie Megės apsalę iš džiaugsmo. Megė iššoko ant ledo. Neitas išgirdo, kaip skambtelėjo jos batai. Ji pritūpė ir leidosi laižoma, atsakydama jiems energingomis glamonėmis. Paskui atsistojo, išsitraukė iš kabinos kuprinę. Ir tik tada pažiūrėjo į Neitą.

— Dar kas nors sukūlė bamperius?

— Negirdėjau nieko panašaus.

Lydima nerimstančių šunų, ji perėjo per ledą ir užsiropštė neaukštu snieguotu ežero krantu.

— Seniai čia?

— Keletas minučių.

— Tavo kraujas dar per skystas, kad atlaikytum šį šaltį. Eime vidun.

— Kur buvai?

— A, šen bei ten. Prieš keletą dienų paėmiau grupę turistų — jie šaudė karibu — su fotoaparatais. Šiandien nuskraidinau juos į Ankoridžą. Kaip tik laiku, — pridūrė ji žvilgtelėdama į dangų. — Artinasi pūga. Oras neleido nuobodžiauti.

— Ar kartais tenka išsigąsti ten, viršuje?

— Ne. Bet kartais būna gana įdomu. — Ji įžengė į priebutį ir nusivilko kailinius.

— Esi kada nors kritusi?

— Kartą, sakyčiau, teko staiga leistis. — Megė nusitraukė batus, tada pasičiupo rankšluostį, atsitūpė ir ėmė valyti šunims kojas. — Tu eik vidun. Aš tuoj ateisiu — čia keturiems per ankšta.

Jis įžengė į kambarį, uždarydamas paskui save vidines duris, jau išmokęs taupyti šilumą.

Lange švietė paskutiniai trumpos dienos spinduliai, todėl kambarys buvo pilnas šviesos ir šešėlių. Jis užuodė gėles — ne rožes, bet kažką primityvaus, atsiduodančio žeme. Kvapas buvo sumišęs su šunų ir degančių malkų kvapu.

Neitas tikėjosi pamatyti kaimišką stilių, tačiau netgi blankioje šviesoje pastebėjo, jog labai klydo.

Erdvaus gyvenamojo kambario sienos buvo išdažytos blyškia geltona spalva. Tikriausiai kad atspindėtų saulę, pagalvojo jis, ir išvaikytų tamsą. Židinys buvo iš poliruoto auksinio atspalvio akmens; jame žaižaravo baigiančios degti žarijos. Ant atbrailos stovėjo žemos keturkampės geltonos ir mėlynos žvakės. Mėlyną spalvą atkartojo ilga sofa, nukrauta pagalvėlėmis, kurias moterys kažkodėl deda visur. Atlošas apdengtas storu užtiesalu, kuriame liejosi pagrindinės kambario spalvos.

Kambaryje buvo keletas lempų su dažytais gaubtais, nublizgintų staliukų, margas kilimas ir dvi didelės kėdės.

Sienas puošė akvarelės, aliejiniai paveikslai, pastelės su Aliaskos vaizdais.

Laiptai kairėje vedė į viršų. Neitas šyptelėjo pamatęs totemą, išdrožtą laiptų kolonoje.

Durys atsidarė. Pirmieji įbėgo šunys ir sušoko ant vienos iš kėdžių.

— Ne tai, ko tikėjausi, — pastebėjo jis.

— Jei gauni tai, ko tikiesi, tampa nuobodu. — Megė perėjo per kambarį, atidarė didelę raižytą dėžę ir ištraukė malkų.

— Leisk, padėsiu.

— Jau nešu. — Ji pasilenkė, padėjo malkas ir atsisuko į jį. — Nori valgyti?

— Ne. Ne, ačiū.

— Išgerti?

— Nelabai, ne.

Ji priėjo prie vienos iš lempų, įjungė.

— Tada lieka seksas.

— Aš...

— Gali eiti į miegamąjį. Jis viršuje, antros durys po kairei. Aš tik pašersiu ir pagirdysiu šunis.

Ji skubiai iššingsniavo, palikusi jį stovėti. Šunys spoksojo į jį kristolinėmis akimis. Neitas galėjo prisiekti, kad jie šaipėsi.

Kai ji grįžo, jis tebestovėjo toje pačioje vietoje.

— Neradai laiptų? Tai bent detektyvas.

— Paklausyk, Mege... aš tik užsukau... — Jis persibraukė ranka plaukus suvokdamas, jog neturi kuo pasiteisinti. Išvažiavo iš miestelio, nes jautė atsiveriančią juodumą, tačiau žaidžiant su šunimis ji užsivėrė.

— Nenori sekso?

— Klastingas klausimas.

— Ką gi, kol galvosi, kaip į jį atsakyti, aš lipsiu į viršų ir nusirengsiu. — Ji papurtė plaukus. — Nuoga atrodau tikrai gerai, jei kartais abejoji.

— Įtariu.

— Tu liesokas, bet nieko tokio. — Ji nuėjo prie laiptų, atsisuko, nusišypsojo ir pamojo pirštu. — Eime, gražuoliuk.

— Taip paprastai?

— Kodėl ne? Tai neprieštarauja įstatymams, bent jau kol kas. Seksas paprastas dalykas, Neitai. Visa kita yra sudėtinga. Elkimės paprastai.

Ji ėmė lipti laiptais. Neitas žvilgtelėjo į šunis ir iškvėpė.

— Pažiūrėkim, ar aš prisimenu, kaip būti paprastam.

Jis užlipo į viršų, stabtelėjo prie pirmųjų durų. Sienos liepsnojo raudona spalva, išskyrus tą, kurią dengė veidrodis. Priešais veidrodinę sieną buvo lentyna su televizoriumi, DVD grotuvu, muzikiniu centru. Tarp jų jis nustebęs pamatė moderniausius treniruoklius. Elipsinis treniruoklis stovėjo priešais televizorių, suolelis su svarmenimis ir atsispaudimų treniruoklis — palei veidrodinę sieną.

Mini šaldytuvuose, spėjo Neitas, tikriausiai vanduo, galbūt kokie nors energiniai gėrimai.

Šis kambarys patvirtino, jog tas nuogas kūnas, kurį pamatys, rimtai lavinamas.

Megė buvo palikusi miegamojo duris atviras, o pati klūpojo priešais kitą židinį degdama prakuras. Kambario vidury stovėjo milžiniška lova raitytais mediniais galais. Paveikslai, lempos su žalios ir dramblio kaulo spalvos gaubtais.

— Mačiau tavo įrangą.

Ji tingiai šyptelėjo jam per petį.

— Dar ne.

— Cha. Turiu galvoje treniruoklius aname kambaryje.

— Sportuoji, viršininke?

— Kažkada sportavau. — Iki Džeko mirties. — Pastaruoju metu beveik ne.

— Man patinka lieti prakaitą ir jausti endorfinų antplūdį.

— Man irgi patiko.

— Tai pradėk iš naujo.

— Ko gero, teks. Gražūs namai.

— Ketverius metus įsirenginėjau. Man reikia erdvės, kitaip imu nerimauti. Šviesą palikti ar išjungti? — Kai jis neatsiliepė, ji atsistojo ir vėl dirstelėjo per petį. — Atsipalaiduok, viršininke. Nesiruošiu tavęs skriausti — nebent paprašytum.

Megė priėjo prie naktinio staliuko, atidarė stalčių.

— Pirmiausia — saugumo priemonės, — pranešė ji mesdama jam sargį.

— Tu per daug mąstai, — nutarė ji, nužvelgusi sutrikusį Neito veidą. Ir, pagalvojo ji, labai žaviai atrodai su tais susivėlusiais kaštoniniais plaukais, tomis sužeisto didvyrio akimis. — Mes tuojau viską sutvarkysime. Tau reikia tinkamos atmosferos. Man irgi.

Ji uždegė žvakę, paskui nuėjo per kambarį uždegdama kitas.

— Dabar muzika.

Ji įjungė grotuvą, sumažino garsą. Šį kartą dainavo Alanis Moriset apie palaimos baimę.

— Gal reikėjo šiek tiek išgerti iš pradžių, bet dabar jau per vėlu.

— Tu nepakartojama, — sumurmėjo Neitas.

— Gali lažintis dėl to iš savo dailaus užpakaliuko. — Ji nusitraukė per galvą megztuką, numetė jį ant kėdės. — Šilti apatiniai neleidžia labai erotiškai nusirenginėti, bet tau bus atlyginta kuo kitu.

Jis jau buvo kietas kaip plyta.

— Pats nusirengsi ar nori, kad tavim pasirūpinčiau?

— Aš jaudinuosi. O tai sakydamas jaučiuosi dar kvailiau.

O taip, vėl pagalvojo ji, velniškai žavus. Vyro atvirumas — jaudinantis dalykas.

— Jaudiniesi, nes galvoji. — Ji išžengė iš kelnių, tada atsisėdo ant

lovos ir nusitraukė kojinaites. — Jei Naujųjų metų naktį tavęs nebūtų pašaukusi pareiga, mes būtume užbaigę vakarėlį lovoje.

— Kai grįžau, tavęs nebebuvo.

— Nes aš pradėjau galvoti. Matai, tai pavojinga. — Ji atvertė antklodę.

Neitas tvarkingai paguldė marškinius ant megztinio, tada ištraukė iš kišenės mobilųjį, padėjo šalia ir truktelėjo pečiais.

— Aš tarnyboje.

— Ką gi, tikėkimės, visi gerai elgsis. — Megė nusisegė šiltą liemenėlę. Neito raumenys susitraukė į kumštį.

Ji atrodė it porcelianinė — švelni, balta oda, grakštūs apvalumai. Tačiau joje nebuvo nieko trapaus. Greičiau nepalaužiamas pasitikėjimas savimi, nespalvota fotografija auksinės šviesos fone.

O kai ji pasisuko užgesinti šviesą, jis nustebęs pamatė ant jos užpakaliuko nedidelę tatuiruotę — raudonus išskleistus sparnus — ir tai dar labiau sužadino jo aistrą.

— Pusė minčių jau išgaravo.

Megė nusijuokė.

— Pašalinkime ir kitą pusę. Maukis kelnes, Burke.

— Klausau, ponia.

Jis atsisegė diržą ir negrabiai nuleido rankas, kai ji ėmė plėšti nuo jo likusius šiltus drabužius. Jo burna buvo išdžiūvusi kaip dykuma.

— Tu teisi. Tikrai gerai atrodai nuoga.

— Norėčiau pasakyti tą patį, jei kada nors išsikrapštysi iš tų drabužių. — Ji išsitiesė ant lovos. — Eikš, gražuoliuk. Paimk mane.

Stebėdama jį, Megė perbraukė pirštu sau per krūtį.

— Mmm, neblogai, bent jau viršutinė dalis. Gražiai raumeningas, kaip žmogus, sportuojantis nereguliariai. Ir... — Ji nusišypsojo pasiremdama ant alkūnės, kai jis pagaliau išsinėrė iš kelnių. — Regis, iš tiesų nustojai galvojęs. Aprenk kareivį, eime kariauti.

Jis pakluso, tačiau, kai atsisėdo ant lovos, paprasčiausiai paglostė jai pečius.

— Duok man minutėlę apgalvoti mūšio strategiją. Dar niekada nesu matęs tokios odos. Ji tokia tyra.

— Nespręsk apie knygą iš jos viršelio.

Megė pasikėlė, sugriebė jį už plaukų ir prisitraukė prie savęs.

— Duokš šen tas savo lūpas. Aną kartą nespėjau išragauti.

Staiga visi poreikiai, neviltis, karštligiškas noras susiliejo į akinančią aistrą. Jos skonis pasklido po jo kūną, prinokęs, nekantrus karštis uždegė kraują. Jo lūpos įsisiurbė į josios, gerdamos jos syvus, kol jame pabudo pamirštas gyvenimo geismas.

Jis negalėjo atsitraukti nuo jos burnos, smakro, krūtų. Jos aikčiojimai ir dejonės raižė jo nuogą kūną, skatindami reikalauti daugiau.

Jis įspraudė ranką jai tarp šlaunų ir pašėlo pajutęs drėgmę ir šilumą; ji pasiekė viršūnę taip greitai ir įnirtingai, kad abu net sudrebėjo.

Tai tarsi lipimas į ramų, žalią kalną, kuris staiga virsta vulkanu. Toks jis yra, suvokė ji. Po sužeista ramybe slepiasi pavojingas siurprizas. Ji norėjo jo, norėjo tų liūdnų akių, to tykaus būdo. Bet nežinojo, ką jis pateiks, kai bus nuplėšta kaukė.

Apstulbusi išsirietė priimdama jo šėlstantį kūną. O šūksnis, išsprūdęs iš jos lūpų, išreiškė beprotišką malonumą. Ji raičiojosi su juo, nagais, dantimis, rankomis glamonėdama jo slidų kūną.

Kvėpuoti darėsi vis sunkiau.

Jis norėjo užvaldyti, niokoti ir pavergti. Jis įėjo į ją — norėjo įsikniaubti į jos plaukus, tačiau ji sugavo jo veidą į savo rankas. Ir stebėjo jį panyrantį į ją. Stebėjo, kol jis išsiliejo joje.

Jį AIŽĖ, KOL VIDUJE NIEKO NEBELIKO, tik oras kevale. Jis negalėjo prisiminti, kada pastarąjį kartą jautėsi toks sunkus ir bejėgis, kai išsiversti iš lovos prireikia visų valios ir ryžto pastangų.

Jautėsi aklas, kurčias ir prisisotinęs. Jei net būtų tokiu būdu grimzdęs į nebūtį, nebūtų išspaudęs nė žodžio.

— Nedrįsk užmigti, kol tebesi mūšio lauke.

— A? Ką?

— Keisk kryptį, gražuoliuk.

Vis dėlto jis neaklas. Mato šviesą, šešėlius, kontūrus. Nieko neatpažįsta, tačiau mato. Ir akivaizdu, kad girdi, nes balsas — jos balsas — sklinda pro silpną burzgimą jo galvoje.

Ir jis jaučia ją, suglebusią po savimi — minkštą, atletišką, dailų kūną, drėgną nuo prakaito, dvelkiantį muilu, seksu ir moteriškumu.

— Labiau stumtelėk, — po minutėlės atsiliepė jis. — Tikriausiai mane paralyžiavo.

— Nepasakyčiau. — Bet ji įrėmė ranką jam į petį ir pastūmė. Tada giliai įkvėpė, iškvėpė ir sumurmėjo: — Dieve...

— Man regis, aš akimirką mačiau Jį, tokį neryškų. Jis šypsojosi.

— Tai buvau aš.

— Och.

Megė tingėjo net pasirąžyti, todėl tik nusižiovavo.

— Kažkas buvo *labai* pritvinkęs. Mmm. Man pasisekė.

Mikroschemos jo galvoje pamažu pradėjo veikti. Jis beveik girdėjo jas šnypščiant.

— Jau kurį laiką to nedariau.

Ji smalsiai pakreipė galvą. Pamatė randus, kuriuos buvo užčiuopę jos pirštai. Užsitraukusios žaizdos, kulkų žaizdos, žinojo Megė, ant šono, ant šlaunies.

— Apibrėžk „kurį laiką". Mėnesį? — Jis gulėjo užsimerkęs, tačiau lūpos susičiaupė. — Du mėnesius? Negi daugiau?! Tris?

— Metus, sakyčiau.

— Eik tu sau! Nenuostabu, kad mačiau žvaigždes.

— Tau skaudėjo?

— Nebūk kvailas.

— Gal ir ne, bet aš tikrai pasinaudojau tavimi.

Ji tyčia perbraukė pirštu per randą ant jo šono. Jis nekrūptelėjo, tačiau įsitempė, todėl ji nusprendė kol kas jo nespausti.

— Sakyčiau, mes pasinaudojome vienas kitu, ir taip gerai, taip išsamiai, kad visi, kas gyvena šimto mylių spinduliu nuo šios lovos, galėjo prisidegti cigaretę.

— Tu nieko prieš?

— Tau trumpos atminties sindromas, Burke. — Dabar Megė pasirąžė ir kumštelėjo jam alkūne. — Kieno mintis tai buvo?

Kurį laiką jis tylėjo.

— Buvau vedęs penkerius metus. Buvau ištikimas. Paskutiniai dveji santuokos metai buvo audringi. Tiesą sakant, paskutiniai visiškai neįmanomi. Seksas tapo skaudžiausiu klausimu. Mūšio lauku. Ginklu. Nieko panašaus į natūralų malonumą. Todėl aš piktas ir nelabai žinau, ko šioje srityje nori moteris.

Tokiu atveju kuo mažiau jautrumo, nutarė Megė.

— Aš nesu moteris. Aš esu aš. Man labai gaila, kad tavo buvusi žmona šokdino tave už pimpalo, bet galiu patikinti, kad toji galūnė vis dar puikiai veikia, tad gal būtų laikas viską pamiršti.

— Tai jau praeitis. — Jis pakišo po ja ranką ir pajuto, kaip ji truputį

įsitempė, bet paskui atsipalaidavo ir leido sau padėti galvą jam ant peties. — Bet nenoriu, kad tai būtų pabaiga. Tarp mūsų.

— Pažiūrėsime, ką galvosime apie tai kitą kartą.

— Norėčiau pasilikti, bet turiu grįžti. Atleisk.

— Aš nekviečiau tavęs pasilikti.

Jis pasuko galvą, kad galėtų matyti jos veidą. Jos skruostai tebebuvo įraudę, akys mieguistos. Tačiau jis buvo per daug geras policininkas, kad nepastebėtų jose atsargumo.

— Norėčiau, kad pakviestum mane pasilikti, tačiau turėčiau atsisakyti, todėl tai būtų tuščias noras. Bet aš norėčiau sugrįžti.

— Šįvakar negalėsi sugrįžti. Kai prasidės pūga, negalėsi išeiti, nes keliai bus užpustyti. Tai gali tęstis keletą dienų. Man tai nepatiktų.

— Jei bus taip blogai, grįžk į miestelį su manim.

— Ne. Tai *tikrai* man nepatiktų. — Vėl atsipalaidavusi, ji paglostė jam krūtinę, perbraukė per žandikaulio liniją, sušiaušė plaukus. — Man čia gerai. Turiu pakankamai atsargų, malkų, savo šunis. Man patinka pūga, patinka vienišumas.

— O kai ji nurims?

Ji pakėlė galvą jam nuo peties, nusirito per lovą. Tada nuoga nuėjo prie spintos. Židinio liepsna žaidė ant jos baltos odos su išskleistais raudonais sparnais. Megė išsitraukė chalatą.

— Tada galbūt paskambinsi man ir, jei būsiu namie, galėsi atvežti man picą.

Ji susiveržė chalatą ir nusišypsojo jam.

— Arbatpinigiai bus tikrai geri.

... 7 ...

GRĮŽTANT Į MIESTELĮ, pradėjo kristi pirmosios snaigės. Storos ir minkštos, jos neatrodė ypač grėsmingos. Tiesą sakant, Neitui jos pasirodė labai gražios. Priminė jam vaikystę, kai snigdavo naktį ir rytą ir jis pabudęs nekantriai šokdavo pažiūrėti pro langą.

Pamokų nebus!

Jis nusišypsojo prisiminęs tas dienas, kai sniegas nešdavo ne

sunkumus ar pavojų, o tikrą džiaugsmą. Gal būtų ne pro šalį atgauti dalelytę to vaikiško susižavėjimo.

Apsižvalgyti, pamatyti beribius sniego vandenynus ir upes, apmąstyti galimybes. Jis jau mokosi vaikščioti sniegbačiais, tad galbūt reikėtų išmokti slidinėti. Būtų smagu. Be to, jis neteko daug svorio per pastaruosius keletą mėnesių. Sportas ir reguliarus maitinimasis padėtų atsigauti.

Gal reikėtų nusipirkti slides ir paslidinėti po apylinkes. Savo malonumui, dėl Dievo. Tada pamatytų vietovę ne pro mašinos langą.

Jis stabtelėjo pažiūrėti į elnių bandą, vingiuojančią pro medžius. Nušiurę jų kailiai juodavo it dėmės sniege, kuris sėmė jų kelius. Jei elniai turi kelius.

Miesto vaikui tai visiškai naujas pasaulis, nutarė Neitas, nes iki šiol jo kaimiški nuotykiai apsiribojo pora turistinių žygių į vakarų Merilendą.

Jis sustojo priešais nuovadą, prisiminė, jog reikia įjungti variklio šildytuvo bloką, tada minutėlę stebėjo, kaip Otas ir Piteris tempia palei šaligatvį virvę maždaug ties juosmeniu. Užsimovė pirštines ir nuėjo jiems padėti.

— Ką čia darote?

— Kelrodė virvė, — atsakė Otas, vyniodamas ją aplink lempos stulpą.

— Kam?

— Žmonės gali pasiklysti pūgoje vos iškėlę koją iš namų.

— Neatrodo, kad būtų taip blogai. — Neitas nužvelgė gatvę ir nepastebėjo žvilgsnio, kuriuo persimetė Otas su Piteriu. — Kokios prognozės?

— Iki keturių pėdų.

Neitas skubiai atsisuko.

— Jūs ką, tyčiojatės iš manęs?

— Kyla vėjas, todėl gali prisnigti du ar tris kartus tiek. — Oto balse skambėjo neslepiamas pasitenkinimas. — Čia jums ne sniegas Žemiau 48-osios.

Neitas pagalvojo apie Baltimorę, kur šeši coliai baltos masės surakindavo miesto judėjimą.

— Reikia pašalinti iš gatvės mašinas ir patikrinti sniego valymo įrangą.

— Žmonės paprastai palieka mašinas ten, kur pastato, — tarė jam Piteris. — Vėliau atsikasa.

Neitas buvo bepasiduodąs taisyklei: kieno ratuose sėdi, to ir giesmę giedok, bet paskui papurtė galvą. Jie moka jam už tai, kad būtų tvarka, tad, dėl Dievo, jis pasistengs ją įvesti.

— Pašalinkite mašinas iš gatvės. Tai, kas liks gatvėje po valandos, bus nutempta. Aliaskoje ar Baltimorėje, mes kalbame apie keturias pėdas sniego gatvėse. Kol pūga nenurims, mes budėsime dvidešimt keturias valandas per parą. Kaip paprastai elgiamasi su kaimų gyventojais?

Otas pasikrapštė smakrą.

— Niekaip.

— Liepsiu Pyč sudaryti sąrašą, tada susisieksime su kiekvienu iš jų. Pasirūpinsime, kad jie turėtų kur apsistoti, jei norėtų atvykti į miestelį.

Šį kartą pro jo akis neprasprūdo pavaduotojų susižvalgymas. Piteris mandagiai šyptelėjo.

— Niekas nenorės.

— Gal ir ne, bet pasiūlyti reikia. — Jis pagalvojo apie Megę — už šešių mylių, visiškai atkirstą. Ji tikrai niekur neis, tai jis jau žinojo. — Kiek turime virvės?

— Pakankamai. Žmonės paprastai prisiriša aplink namus savas.

— Patikrinsime. — Neitas įėjo vidun duoti nurodymų Pyč.

Jis užtruko dešimt minučių organizuodamas darbus ir dar dešimt bandydamas atsikratyti Kerės Hobeiker, kuri įlėkė paskui jį su savo skaitmeniniu fotoaparatu. Kitaip nei jos vyras, ji trumpai ir aiškiai nurodinėjo jam, ką daryti, kad ji galėtų fotografuoti.

Jis leido jai fotografuoti, tuo pat metu aptarinėdamas su Pyč artėjančią pūgą. Neturėjo laiko jaudintis ar galvoti, kaip pavyko jo interviu su Maksu.

— Ar su visais susisiekėte? — paklausė jis Pyč.

— Liko dar dvylika.

— Kas nors atvažiuoja?

— Kol kas ne. — Ji brūkštelėjo varnelę sąraše. — Žmonės gyvena nuošaliai, Neitai, nes jiems taip patinka.

Jis linktelėjo.

— Vis tiek paskambinkite jiems. Tada eikite namo, o kai grįšite, pasukite man.

Jos putlūs skruostai nušvito šypsena.

— Jūs tikra višta perekšlė.

— Visuomenės saugumas yra mano pareiga.

— Ir kažkoks žvalesnis. — Ji išsitraukė iš kuodo rašiklį ir pamojavo jam. — Malonu matyti.

— Tikriausiai pūga pažadino manyje paukštį giesmininką.

Neitas nustebęs dirstelėjo į duris, kai jos vėl atsidarė. Negi Lunasėje per pūgą niekas nesėdi namuose?

Hop papurtė plaukus.

— Jau sninga, — pranešė ji. — Girdėjau, kad liepei pašalinti iš gatvės mašinas, viršininke.

— Sniego valytuvai netrukus išvažiuos į gatves.

— Valyti teks ne kartą.

— Numanau.

Ji linktelėjo.

— Turi laisvą minutę?

— Tik minutę. — Neitas pakvietė ją į kabinetą. — Turėtumėt būti namuose, mere. Jei tikrai prisnigs iki keturių pėdų, įsmigsite iki pažastų.

— Aš maža, bet tvirta, ir jei niekur neišlendu per pūgą, man prasideda namų karštinė. Sausis, Ignatijau. Mes žinome, ko tikėtis.

— Nors jau po penkių, tamsu nors į akį durk, o sniego per pėdą.

— Laikai pirštą ant pulso.

— Vietinis radijas pranešė. — Jis parodė į nešiojamąjį imtuvą ant stalo. — Pūgos metu žada informuoti žmones ištisą parą.

— Visada taip daro. Kalbant apie spaudą...

— Aš daviau interviu. Kerė nufotografavo.

— O tu vis dar siunti. — Hop pakraipė galvą. — Miestelyje susikūrė pirmasis oficialus policijos skyrius, ir jo viršininkas atvyko iš Šalies. Tai naujienos, Ignatijau.

— Nesiginčiju.

— Tu išsisukinėjai nuo Makso.

— Greičiau vengiau. Neseniai išmokau, kaip tai daryti.

— Kad ir ką darei, aš padariau tam galą. Ir jei tuo peržengiau ribą, atsiprašau.

— Priimta.

Kai Hop ištiesė ranką, Neitas, jos nuostabai, draugiškai ją paspaudė.

— Keliaukite namo, Hop.

— Pasakysiu tą patį.

— Negaliu. Pirmiausia turiu įgyvendinti vaikystės svajonę. Ketinu pasivažinėti sniego valytuvu.

Kas kartą įkvėpęs Neitas pajusdavo nosyje ledo drožles. Tos pačios drožlės lindo pro akinius į akis. Kiekvienas jo kūno lopinėlis buvo dvigubai ar trigubai apvyniotas, tačiau vis tiek velniškai šalo.

Vaizdas buvo absoliučiai nerealus. Stūgaujantis vėjas, kurtinantis variklio riaumojimas, balta siena, kurios beveik neįveikė žibintai. Šen bei ten jis sugaudavo šviesą lange, tačiau likęs pasaulis, rodės, susivedė į žibintų apšviestą pusės pėdos kelio ruožą.

Jis nemėgino užvesti pokalbio. Ir nemanė, kad Bingas to norėtų, nes per triukšmą tai vis tiek nebūtų įmanoma.

Turėjo pripažinti, kad Bingas valdė valytuvą sumaniai ir tiksliai it chirurgas. Neitas tikėjosi, kad jis susems ir išmes sniegą, tačiau nieko panašaus nebuvo. Bingas važiavo pagal tam tikrą maršrutą, valydamas gatvę, grandydamas šaligatvius, kartu nuvalydamas įvažas į kiemus, nustumdamas sniegą į specialiai tam skirtas aikštelės — ir viską darė tokiu greičiu, kad Neitas nespėjo slopinti pasibaisėjimo šūksnių.

Jis neabejojo, kad Bingui be galo patiktų, jei jis imtų spiegti kaip mergiščia, todėl tik dar tvirčiau sukando dantis, idant neprasprūstų joks garsas.

Nustūmęs dar vieną sniego partiją, Bingas išsitraukė iš po sėdynės rudą butelį, atsuko kamštelį ir gerokai gurkštelėjo. Stiprus tvaikas smogė Neitui į veidą, ir jis vos neapsiašarojo.

Jie sėdėjo žvelgdami į vis didėjantį sniego kalną, todėl Neitas nusprendė surizikuoti.

— Girdėjau, kad alkoholis sumažina kūno temperatūrą, — šūktelėjo jis.

— Suknista propaganda. — Įrodymui Bingas vėl užsivertė butelį.

Atsižvelgdamas į tai, kad jiedu buvo vieni tamsoje, pūgoje, ir kad Bingas svėrė turbūt dvigubai daugiau nei jis, ir į tai, neabejojo Neitas, kad Bingas mielai palaidotų jį šio sustumto sniego kalne, kol jo sušalęs negyvas kūnas būtų rastas pavasarį, prasidėjus atšilimui, jis nusprendė nesiginčyti. Ir neminėti, kad įstatymas draudžia turėti atsuktą butelį alkoholio mašinoje, juo labiau gerti vairuojant sunkiasvores transporto priemones.

Bingas pakrutino savo masyvius pečius. Neitas nematė jo veido, tik akių rėžius tarp kepurės ir šaliko.

— Pats išmėgink. — Jis įgrūdo butelį Neitui į ranką.

Užsiminti apie tai, kad jis beveik negeria, buvo ne pats tinkamiausias momentas. Bus geriau, nusprendė jis, ir draugiškiau, jei truktelės. Kai tai padarė, galvoje nugriaudėjo sprogimas, o gerklė ir skrandis užsiliepsnojo.

— Gailestingoji Dievo motina!

Jis užsikosėjo, o kai įkvėpė, nurijo liepsną, ne ledo drožles. Pro ūžesį ausyse išgirdo juoką. O gal tai kokio milžiniško vilko maniakiškas kaukimas?

— Koks čia suknistas mėšlas? — sušvokštė jis. Iš akių ritosi ašaros ir šalo ant veido. — Akumuliatoriaus rūgštis? Plutonis? Pragaro liepsna skystu pavidalu?

Bingas atsiėmė butelį, truktelėjo ir užsuko.

— Arklių mėšlo viskis.

— Nuostabu.

— Vyras, kuris nepakelia viskio, ne vyras.

— Jei tokie kriterijai, geriau būsiu moterimi.

— Nuvešiu tave atgal, Marija. Šiuo metu daugiau nieko negalime padaryti.

— Galime pasimelsti už kūdikėlį Jėzų.

Aplink Bingo akių kampučius susimetė raukšlės, tai galėjo reikšti šypseną. Jis apsuko mašiną.

— Pastačiau dvidešimtinę, kad susidėsi daiktus dar nesibaigus mėnesiui.

Neito gerklė degė, akys ašarojo, o kojos buvo lyg du aisbergai, nepaisant šiltų kojinių ir batų.

— Kas renka pinigus?

— Liesasis Džimis, dirba viešbučio bare.

Neitas tylėdamas linktelėjo.

Jis nenutuokė, kaip Bingas žino, kur važiuoti, bet nutarė, kad tas tipas būtų galėjęs vesti patį Magelaną. Sukiodamas vairą po akinantį sniegą, išdygo visai prie pat „Kalnų viešbučio".

Neitas vos sulenkė kojas, kai reikėjo išlipti. Sniegas ant šaligatvio siekė sustingusius kelius, o vėjas šiurkščiai braižė veidą. Jis įsikibo į virvę ir prislinko prie durų.

Karštis viduje buvo skausmingas. Užimą ausyse pakeitė Klinto Bleko daina. Prie baro ir už stalų sėdėjo žmonės. Jie gėrė, valgė, šnekučiavosi, tarsi jiems būtų nė motais, kad už durų Dievas lieja savo įniršį.

Pamišėliai, pagalvojo jis. Visi iki vieno.

Jis troško kavos — verdančios — ir raudonos mėsos. Būtų suvalgęs ją ir žalią.

Linktelėjo atsakydamas į sveikinimo šūksnius ir ėmė knebinėti užtrauktuką. Atskubėjo Šarlinė.

— Vargšeli! Tikriausiai sušalai į ledo gabalą. Leisk, padėsiu nusirengti.

— Jau atsegiau. Aš...

— Tavo pirštai sustirę.

Buvo per daug keista, per daug siurrealistiška leisti motinai moters, su kuria šią popietę gulėjo lovoje, atseginėti jo snieguotus kailinius.

— Viskas gerai, Šarline. Bet norėčiau kavos. Būčiau be galo dėkingas.

— Tuoj atnešiu. — Ji patapšnojo jam per šaltą skruostą. — Tu prisėsk.

Tačiau Neitas, pagaliau išsirengęs iki marškinių ir kelnių, nuėjo prie baro. Jis išsitraukė piniginę ir pamojo Liesajam Džimiui.

— Štai šimtas, — garsiai tarė jis. — Statau už tai, kad pasiliksiu.

Jis įsikišo piniginę į kišenę, tada atsisėdo šalia Džono.

— Profesoriau.

— Viršininke.

Neitas pakreipė galvą, kad galėtų perskaityti knygos pavadinimą.

— O, gera. Ačiū, Šarline.

— Nedėkok. — Ji pastatė kavą. — Šįvakar turime skanaus troškinio. Sušildys tave. Nebent nori, kad aš tuo pasirūpinčiau.

— Bus gerai ir troškinys. Ar turite kambarių, jei kas nors šįvakar norėtų apsistoti?

— Mes visada turime kambarių. Atnešiu troškinio.

Neitas pasisuko ant kėdės ir gurkšnodamas kavą nužvelgė salę. Kažkas įjungė Briusą Springstyną; jis uždainavo apie šlovingas dienas, o pulo kamuoliukai antrino jam krisdami į kišenes. Neitas atpažino visus veidus — nuolatiniai lankytojai, žmonės, kuriuos mato beveik kiekvieną vakarą. Pulo žaidėjų nematė, tačiau girdėjo jų balsus. Broliai Mekiai.

— Jei tie žmonės pasigers, ar mėgins grįžti namo? — paklausė jis Džoną.

— Mekiai gali, bet Šarlinė juos atkalbės. Dauguma išsiskirstys po valandos, o kiečiausieji liks iki ryto.

— O jūs kurioje stovykloje?

— Priklauso nuo jūsų. — Džonas kilstelėjo alaus bokalą.

— Ką tai reiškia?

— Jei priimsite Šarlinės pasiūlymą, tada eisiu į savo kambarį vienas. Jei ne, eisiu į jos.

— Aš čia tik tam, kad pavalgyčiau.

— Tada aš naktį praleisiu jos kambaryje.

— Džonai, jūsų tai neerzina?

Džonas susimąstęs žiūrėjo į alų.

— Tai, kad aš erzinuosi, nieko nekeičia. Tokia jau ji yra. Romantikai sako, kad neturi pasirinkimo, jei myli. Nesutinku. Žmonės renkasi. Tai mano pasirinkimas.

Šarlinė atnešė troškinį, krepšelį šviežios duonos ir didelį gabalą obuolių pyrago.

— Kai žmogus dirba tokiame ore, jam reikia valgyti. Pasistiprink, Neitai.

— Būtinai. Ar turi žinių iš Megės?

Šarlinė sumirksėjo, lyg būtų išgirdusi žodžius svetima kalba.

— Ne. Kodėl klausi?

— Tik pamaniau, kad judvi galėjote susisiekti. — Neitas čiupo duonos riekę, leisdamas troškiniui truputį atvėsti. — Nes ji viena ten, pūgoje.

— Niekas nemoka pasirūpinti savimi geriau už Megę. Jai nieko nereikia. Nei vyro, nei motinos.

Ji nuėjo į virtuvę užtrenkdama paskui save duris.

— Skaudi vieta, — pastebėjo Neitas.

— Jautri. Skaudesnė, jei ji mano, kad domitės jos dukra labiau nei ja.

— Labai gaila, kad esu to priežastis, bet taip ir yra. — Neitas paragavo troškinio. Bulvės, morkos, pupelės, svogūnai ir kažkokio laukinio žvėries mėsa — tikrai ne karvės.

Valgis nuslydo į pilvą, priversdamas pamiršti šaltį.

— Kokia čia mėsa?

— Briedienа.

Neitas pakabino dar šaukštą, pažiūrėjo.

— Ką gi, — sumurmėjo nurydamas.

◆ ◆ ◆

Snigo visą naktį, o jis miegojo it užmuštas. Kai pabudo, vaizdas pro kambario langą priminė atmosferinius trukdžius televizoriaus ekrane. Jis girdėjo kaukiant vėją, jautė šį spaudžiantis prie lango.

Šviesos nebuvo, tad jis užsidegė žvakes, ir jos priminė jam Megę.

Jis apsirengė žiūrėdamas į telefoną. Tikriausiai išsikrovęs. Be to, juk neskambinsi moteriai pusę septynių ryto vien todėl, kad su ja mylėjaisi. Nėra pagrindo dėl jos nerimauti. Ji čia leidžia visą gyvenimą. Jaukiai įsitaisiusi namuose su dviem šunimis ir židiniu.

Bet jis vis tiek nerimavo, kai lipo žemyn pasišviesdamas kelią prožektoriumi.

Tai buvo pirmas kartas, kai jis matė tuščią salę. Stalai buvo nuvalyti, baras sutvarkytas. Nesijautė verdamos kavos, kepamos šoninės kvapo. Jokių rytinių pokalbių, triukšmo. Nei berniuko, kuris paprastai pasitikdavo jį skubria šypsena.

Nieko, tik tamsa, stūgaujantis vėjas ir... knarkimas. Jis nuslinko garso link, ir prožektoriaus spindulys apšvietė brolius Mekius. Jiedu gulėjo susiglaudę ant pulo stalo ir knarkė po krūva antklodžių.

Neitas nutipeno į virtuvę ir, gerai paieškojęs, rado keksą. Tada apsirengė, įsikišo keksą į kišenę ir atidarė lauko duris.

Vėjas vos neišvertė jo iš kojų. Galingas gūsis kartu su skaudžiu sniegu smogė į veidą, nosį, burną.

Lauke prožektoriaus šviesa beviltiškai išsisklaidė, bet jis sugebėjo nuslinkti iki virvės. Tada įsikišo prožektorių į kišenę, įsikibo į virvę ir ėmė pamažu slinkti priekin.

Ant šaligatvio sniegas siekė šlaunis. Žmogus gali ir paskęsti jame, nespėjęs nė numirti iš šalčio, pagalvojo Neitas.

Šiaip ne taip jam pavyko pasiekti gatvę, kur Bingo valytuvo ir arklių mėšlo viskio dėka sniegas tesiekė kulkšnis, nebent patektum į pusnį.

Teks eiti aklai ir be virvės, kad pakliūtų į skyrių. Neitas užsimerkė įsivaizduodamas gatvę, joje esančius pastatus. Tada įtraukė galvą, susilenkė, paleido virvę ir ėmė žingsniuoti.

Nors jis žinojo, jog eina per miestelį su asfaltuotomis gatvėmis ir šaligatviais, kur už plytų ir lentų sienų miega žmonės, jautėsi taip, tarsi eitų per dykynę. Ausyse šniokštė vėjas, atkakliai stumiantis jį atgal, ir Neitas turėjo kovoti dėl kiekvieno žingsnio.

Žmonės dažnai žūsta eidami gatve, priminė jis sau. Gyvenimas kupinas pavojingos rizikos ir dar pavojingesnių netikėtumų. Iš dviejų vyrukų, išėjusių iš baro, vienas gali nepasiekti namų.

Kitas kvailys gali sugalvoti pasivaikščioti pro pūgą, bandyti pereiti gatvę ir beklaidžiodamas mirtinai sušalti per metrą nuo namų.

Jis nusikeikė, kai batai atsitrenkė į kažką kietą. Spėdamas, jog tai šaligatvis, Neitas aklai pagraibė tamsą ir rado virvę.

— Ką gi, į žygį, — sumurmėjo užsiropšdamas ant šaligatvio. Yrėsi tolyn, kol apčiuopė virvių susikirtimą, tada pakeitė kampą ir nuklampojo prie išorinių nuovados durų.

Stebėdamasis, kam vargo jas rakindamas, susižvejojo raktus ir pasišviesdamas prožektoriumi atsirakino duris. Priebutyje nusipurtė sniegą, tačiau nenusirengė. Kaip ir įtarė, nuovadoje buvo šalta it šaldytuve. Net langai iš vidaus apšarmoję.

Kažkas sumanesnis už jį buvo prikrovęs malkų prie krosnies. Jis užkūrė ugnį ir kurį laiką stovėjo atkišęs į ją pirštinėtas rankas. Kai pagaliau atgavo kvapą, uždarė krosnies dureles.

Jis susirado žvakių, akumuliatoriumi kraunamą lempą ir paskelbė pradedąs darbo dieną.

Įsijungęs radiją, nustatė vietinę stotį. Kaip ir žadėta, jie buvo eteryje, ir kažkas, turįs iškreiptą humoro jausmą, leido *„Beach Boys“* muziką.

Atsisėdęs už stalo, viena ausimi klausydamasis KLUN'o, kita — Pyč portatyvinės radijo stotelės, ilgėdamasis rytinės kavos, Neitas ėmė kramsnoti keksą.

Pusę devintos jis tebesėdėjo vienišas. Pakankamai padorus laikas, nutarė prisėsdamas prie trumpųjų bangų siųstuvo. Pyč buvo pamokiusi juo naudotis, ir Neitas nusprendė patikrinti savo sugebėjimus.

— KLPD kviečia KUNĄ. KUNA, atsiliepkite. Mege, ar girdi? Atsiliepk arba duok kokį ženklą. — Jis pasiklausė burzgimo, keistų cypčiojimų. — KLPD kviečia KUNĄ. Gelovėj, atsiliepk.

— Čia KUNA. Ar turi leidimą naudotis šiuo radiju, Burke? Baigiau.

Jis žinojo, jog tai juokinga, tačiau jam nepaprastai palengvėjo išgirdus jos balsą. Jis nudžiugo.

— Aš skyriaus viršininkas. Teises įgyju kartu su ženkleliu.

— Sakyk „baigiau“.

— Gerai, baigiau. Ne, kaip tu ten? Baigiau.

— Viskas gerai. Mums jauku ir šilta. Klausomės taku. O tu? Baigiau.

— Įveikiau žygį per gatvę. Kas tas taku? Roko grupė? Baigiau.

— Tai piktas, žiaurus vėjas, Burke. Tas, kuris šią minutę drebina tavo langus. Ką, po galais, veiki nuovadoje? Baigiau.

— Budžiu. — Jis apsidairė ir pajuto kambaryje tvyrantį savo paties kvapą. — Pas tave irgi nėra elektros?

Ji sekundę patylėjo.

— Pasakysiu „baigiau" už tave. Žinoma, nėra. Bet turiu generatorių. Viskas gerai, viršininke. Nereikia jaudintis. Baigiau.

— Vis pranešk apie save, tada nesijaudinsiu. Ei, žinai, ko ragavau vakar? Baigiau.

— Be manęs? Baigiau.

— Cha. — Dieve, kaip gera, pagalvojo jis. Nesvarbu, kad pragariškai šalta. — Taip. Ragavau arklio mėšlo viskio ir briedienos troškinio. Baigiau.

Ji nusijuokė. Garsiai ir skambiai.

— Padarysime iš tavęs senbuvį, Burke. Turiu eit pašerti šunis ir pakurstyti ugnį. Iki pasimatymo. Ryšį baigiau.

— Ryšys baigtas, — sumurmėjo jis.

Kambaryje jau buvo pakankamai šilta, kad jis galėtų nusimesti kailinius, bet kepurę ir šiltą liemenę pasiliko. Jis vartė bylas, ieškodamas kuo užsiimti, kai pro duris įgriuvo Pyč.

— Svarsčiau, ar atsiras pamišėlių, kurie šiandien ateitų į darbą, — tarė ji.

— Tik aš. Kaip, po galais, jums tai pavyko?

— A, Bingas atvežė mane savo valytuvu. — Ji nusipurtė melsvą bluzoną.

— Sniego valytuvas vietoje taksi. Leiskit, aš paimsiu. — Prišokęs paėmė iš jos didelį maišą. — Nereikėjo ateiti.

— Darbas yra darbas.

— Taip, bet... kava? Čia kava? — Jis ištraukė iš maišo termosą.

— Nebuvau tikra, kad būsite įjungę generatorių.

— Ne tik kad neįjungiau, net nežinau, kur jis yra. O kadangi mechanika nėra mano stiprioji pusė, nežinočiau, ką su juo daryti, net jei ir rasčiau. Čia tikrai kava. Tekėkit už manęs ir pagimdykit man daug daug vaikų.

Ji sukikeno it mergaitė ir pliaukštelėjo jam.

— Atsargiau su tokiais pasiūlymais. Tai, kad buvau tris kartus ištekėjusi, dar nereiškia, kad nesutikčiau ir ketvirtą. Pirmyn, pilkitės kavos, imkite bandelę.

— Tai galbūt galėtume gyventi kartu nuodėmėje. — Jis padėjo maišą ant stalo ir skubiai prisipylė didelį puodą kavos. Dvieviškas aromatas smogė jam į nosį it kumštis. — Amžinai.

— Jei dažniau šitaip šypsositės, galiu ir sutikti. O, žiūrėkite, ką atpūtė taku, — tarė ji, kai vidun įsvirduliavo Piteris.

— Kad jį kur. Siaubinga. Kalbėjausi su Otu. Jis pakeliui.

— Ir tave Bingas atvežė?

— Ne, mes su tėčiu atvažiavome šunų kinkiniu.

— Šunų kinkiniu. — Kitas pasaulis, pagalvojo Neitas. Bet Pyč teisi, darbas yra darbas. — Ką gi, Piteri, tada įjunk generatorių. Pyč, susisiekit su gaisrine. Sudarykime komandą ir nuvalykime šaligatvius, kad žmonės galėtų išlįsti iš namų, jei prireiktų. Svarbiausia nuvalyti ligoninės ir nuovados prieigas. Kai pasirodys Otas, pasakykite jam, kad broliai Mekiai tyso ant pulo stalo viešbutyje. Tegu pasirūpina, kad jie saugiai parkeliautų namo.

Neitas užsimetė kailinius, mintyse sudarinėdamas darbų sąrašą.

— Pažiūrėkim, ar pavyks sužinoti, kada ruošiamasi atnaujinti elektros tiekimą. Žmonės norės tai žinoti. Tas pats ir dėl telefono linijų. Kai sugrįšime, paruošime pranešimus ir perduosime juos radijui, kad paskelbtų. Noriu, kad žmonės žinotų, jog jie ne vieni.

O padėti, pajuto Neitas, yra malonu.

— Piteri?

— Einu, viršininke.

ĮRAŠAS ŽURNALE ◆ *1988-ųjų vasario 18-oji*

Šiandien vos nepraradome tarpeklyje Hano. Viskas atsitiko taip greitai. Mes lipame kupini vilties, esame vos per keletą valandų nuo viršūnės. Sušalę, alkani, pikti, bet kupini vilties. Tik alpinistas gali suprasti tokios kombinacijos prieskonį. Šį kartą veda Dartas — tai vienintelis būdas sulaikyti jį nuo dar vieno priepuolio — paskui jį eina Hanas, aš paskutinis.

Bet aš pamiršau vakarykštę dieną. Dienos jau ima lietis — vienos šaltos baltos durys atsiveria į kitas šaltas baltas duris.

Aš buvau įsijautęs į savos širdies plakimą, užsimiršęs kalnuose. Mes šliaužėme aukštyn uolotu šlaitu, tiesiai į dangų.

Išgirdau, kaip Dartas šūktelėjo: *akmuo*! Iš viršaus atskriejo didžiulis luitas, kurį jis išjudino tenai, ir prazvimbė pro Hano galvą. Turėjau sekundę laiko pagalvoti — ne, aš nenoriu taip mirti, sutraiškytas Dievo kumščio, akmens paklydėlio. Jis pralėkė pro mane, kaip ir pro Haną, vos per colį, it žaibo žybsnis, nusinešdamas žemyn dar krūvą akmenų.

Mes keikėme Dartą, bet dabar keikiame vienas kitą už bet ką. Dažniausiai draugiškai juokaudami. Tai padeda palaikyti adrenalino antplūdį, nes kuo aukščiau, tuo oras labiau retėja ir kvėpavimas tampa skausmingu, kankinančiu darbu.

Žinojau, kad Hanas silpsta, tačiau vis tiek stūmėmės į priekį. Stūmėmės varomi įkyrios minties apie viršūnę ir nesibaigiančių Darto įžeidinėjimų.

Jo akys po akiniais atrodo it pamišėlio. Pamišėlio ir apsėstojo. Kai aš galvoju apie kalną, lyginu jį su kekše, kurios pilvą kapoju kirvuku ir kabinuosi sustingusiais pirštais, bet aš myliu tą kekšę. Dartui, manau, jis it demonas, ir yra pasiryžęs jį nugalėti.

Tą naktį nakvojome susirišę kobiniais — po mumis buvo juodas pasaulis, virš mūsų — juodas dangus.

Stebėjau švieseles, skysto nefrito žiburėlius juodame veidrodyje.

Šiandien vėl vadovauja Dartas. Regis, būti pirmuoju yra dar viena jo manijų, o mes nenorime gaišti laiko ginčams. Kad ir kaip būtų, man labiau rūpi Hanas, todėl pasiryžau eiti paskutinis, kad silpniausias liktų vidury.

Tokiu būdu Darto noras būti vedliu ir mano ėjimas voros gale išgelbėjo vienam iš mūsų gyvybę.

Mes jau buvome susidėję virves. Jau sakiau, kad kopti su virvėmis buvo per šalta, ar ne? Mums puikiai sekėsi, sparčiai judėjome į priekį, stengdamiesi išnaudoti trumpą dieną; netgi savo keiksmų negirdėjome per riaumojantį vėją.

Staiga pamačiau, kaip Hanas parklupo ir ėmė slysti. Tarsi po juo būtų prasivėrusi žemė.

Minutė neapdairumo, sniego sauja į akis, ir jis ėmė ristis į mane. Prisiekiu, nežinau, ar aš jį sugavau, ar jis išskleidė sparnus ir ėmė skristi.

Bet mūsų rankos susirakino; aš įkirtau kirvį į ledą melsdamasis, kad laikytųsi, melsdamasis, kad toji kekšė neišspjautų mūsų abiejų į tuštumą. Rodės, visą amžinybę tysojau ant pilvo laikydamas Haną už rankų, o jo kojos spurdėjo virš bedugnės. Mes rėkėme, abu, aš bandžiau įsispirti į sniegą batų galais, bet mes vis slydome. Dar keletas sekundžių, ir būtų tekę jį paleisti arba abu būtume nukritę.

Tada šalia manęs į ledą įsmigo Darto kirvukas — per colį nuo mano peties, ir manoji spurdanti širdis ėmė kalenti it kūjinis perforatorius. Dartas įsikibo į kirvuką ir pasilenkęs sugriebė Hano ranką. Mano verkiantys raumenys išsilaisvino nuo dalies svorio, ir aš, įsispyręs į sniegą, galėjau pašliaužti pilvu atgal. Taip gulėdami ant pilvų mes traukėme Haną į viršų. Ausyse kunkuliavo kraujas, širdys karštligiškai trankėsi.

Mes nusiritome nuo bedugnės krašto ir kurį laiką gulėjome ant sniego, drebėdami po šalta geltona saule. Purtėmės, rodės, valandų valandas, vos per pėdą nuo mirties ir nelaimės.

Iš šito negalime juoktis. Netgi vėliau nė vienas iš mūsų neturėjo jėgų paversti tą košmarą pokštu. Mes per daug sukrėsti, kad liptume toliau, ir Hano kulkšnis sutinusi. Jis nepajėgs pasiekti viršūnės, ir mes visi tai žinome.

Neturime kitos išeities, kaip sukapoti platformą ir palapinę, pasidalyti maistą ir mūsų nykstančias atsargas. Hanas ryja skausmą malšinančius vaistus. Jis silpnas, bet ne toks, kad vartytų iš baimės akis, kai vėjas ima niršiai smūgiuoti plonas palapinės sienas.

Turėtume grįžti.

Turėtume grįžti. Bet kai apie tai užsiminiau, Dartas pasiuto, ėmė keikti Haną, it boba spiegti ant manęs. Jis atrodo pusiau išprotėjęs — gal net daugiau nei pusiau — tūno tamsoje apšarmojusia barzda, piktai žybčiodamas akimis. Atsitikimas su Hanu atėmė iš mūsų dieną, ir jis pasiruošęs viskam, jei tai sutrukdys pasiekti viršūnę.

Jis teisus, negaliu to paneigti. Mes per plauką nuo tikslo. Gal po nakties poilsio Hanas irgi pajėgs kopti.

Lipsime rytoj, o jei Hanas negalės, paliksime jį, padarysime tai, ko čia atėjome, o grįždami jį pasiimsime.

Žinoma, tai beprotybė, nes netgi prisigėręs vaistų Hanas atrodo sugniuždytas ir išsigandęs. Bet aš negaliu trauktis. Per vėlu.

Vėjas kaukia it šimtas pasiutusių šunų. Vien tai gali išvaryti žmogų iš proto.

... 8 ...

SNIEGAS KRITO ir vėjas stūgavo trisdešimt valandų. Pasaulis buvo šaltas, baltas žvėris, siautėjantis dieną ir naktį, iššiepęs iltis, išskėtęs letenas, pasiruošęs įkasti ir papurtyti kiekvieną drąsuolį ar kvailį, pasiryžusį su juo susiremti.

Gaudė generatoriai, ryšiai buvo palaikomi tik su radiju. Keliauti tapo neįmanoma, nes žvėris, atrėpliojęs iš žemyno, pasuko į pietryčių Aliaską. Automobiliai ir sunkvežimiai buvo palaidoti po sniegu, lėktuvai prirakinti prie žemės. Netgi šunų kinkiniai negalėjo pravažiuoti.

Lunasės miestelis buvo atkirstas nuo pasaulio, užšalusi sala aklinos baltos jūros vidury.

Per daug užsiėmęs, kad niūrotų, per daug apstulbęs, kad keiktųsi, Neitas rūpinosi neatidėliotinais reikalais — vaiku, kuris nukrito nuo stalo ir jį reikėjo nugabenti į ligoninę, vyru, kurį ištiko širdies smūgis, kai bandė atkasti sunkvežimį, gaisru, kilusiu kamine, šeimyniniu ginču.

Neužrakintoje kameroje ant gulto ilsėjosi Girtuoklis Maikas — ne Didysis Maikas, virėjas; užrakintoje dūmojo Menis Ozenburgeris — už tai, kad pervažiavo pikapu per kaimyno sniegaeigį.

Sniego valymo komanda reguliariai valė pagrindines gatves, tad Neitas gana lengvai nuklampojo iki Kampo parduotuvės.

Haris ir Debė sėdėjo prie kortų stalo priešais konservuotas gėrybes ir žaidė džiną, o Sesilis snaudė krepšelyje.

— Pragariškas oras, — tarė Haris.

— Ne, tai pats pragaras.

Neitas nusismaukė kailinių gobtuvą ir stabtelėjo paglostyti Sesilį. Sunkiai gaudė kvapą ir beveik stebėjosi, jog dar tebėra gyvas.

— Reikia atsargų. Ketinu įsikurti nuovadoje, kol visa tai baigsis.

Debės akys suspindo.

— O? Kas nors atsitiko viešbutyje?

— Ne. — Neitas nusitraukė pirštines ir ėmė rinktis pagrindinius produktus, palaikančius žmogui gyvybę. — Kažkam reikia budėti prie radijo, be to, turime porą svečių.

— Girdėjau, Girtuoklis Maikas užkibo. Džinas.

— Džinas? Kad tave kur, Hari.

— Užkibo, — linktelėjo Neitas, kraudamas ant prekystalio duoną, kumpį ir traškučius. — Svirduliavo gatve dainuodamas Bobo Segerio dainas. Parkrito kniūbsčias į sniegą — gerai, kad jį pastebėjo sniego valymo komanda ir atitempė į nuovadą. — Neitas pasiėmė kokakolos pakuotę. — Jei nebūtų pamatę, nebūtų atvedę, balandį būtume radę negyvą kaip Elvį.

— Išrašysiu sąskaitą, viršininke. — Haris išsitraukė savo žurnalą, surašė pirkinius. — Aš nesu įsitikinęs, kad Elvis miręs. Jums šito užteks?

— Turės užtekti. Nes grįžti dar kartą būtų per didelis nuotykis.

— Kodėl jums neprisėdus trumpam, išgertumėt kavos? — Debė jau stojosi. — Padarysiu jums sumuštinį.

Neitas minutėlę spoksojo į ją. Paprastai žmonės taip nesielgia su policininkais.

— Ačiū, bet turiu grįžti. Jei ko nors prireiktų — prakeikimas, — iššaukite signalinę raketą.

Jis užsimovė pirštines, užsimaukšlino gobtuvą ir pasiėmė krepšį su pirkiniais.

Oras nė kiek nepasikeitė. Stingdantys pūgos pirštai ir dantys kabinosi į jį, bandydami atplėšti nuo virvės.

Kaip švyturį, jis buvo palikęs nuovadoje šviesą.

Neitas girdėjo duslų Bingo valytuvo burzgimą ir labai tikėjosi, kad Bingas nevažiuoja jo pusėn ir nesitaiko jį netyčia — arba tyčia — suvažinėti. Žvėris, kaip jis galvojo apie pūgą, daro viską, kad išsityčiotų iš valymo komandos pastangų, bet jie nepasiduoda.

Jis klampojo per sniegą užuot plaukęs.

Tada jis išgirdo šūvius. Tris iš eilės greitus šūvius. Jis stabtelėjo, apsižvalgė, paskui papurtė galvą ir patraukė toliau, nuoširdžiai tikėdamasis, kad niekas neguli sniege su šautine žaizda, nes jis nieko negali padaryti.

Jis buvo per dešimt pėdų nuo nuovados, sutelkęs dėmesį į šviesos spindulį ir džiaugdamasis, kad netrukus pateks į šilumą, kai iš baltumos išlindo Bingo valytuvas.

Neito širdis sustojo. Jis fiziškai išgirdo spragtelėjimą, tada pajuto išbėgantį iš kūno kraują. Valytuvas atrodė milžiniškas, tarsi sniego kalnas, artėjantis jo link.

Ir sustojo per plauką nuo jo kojų.

Bingas iškišo pro langą galvą su snieguota barzda, kuri darė jį panašų į išprotėjusį Kalėdų Senį.

— Vaikštinėji?

— Aha. Neatsidžiaugiu geru oru. Girdėjai šūvius?

— Nu. Ir ką?

— Nieko. Tau reikia pailsėti. Pas mus šilta. Pasidarysime sumuštinių.

— Kodėl užrakinai Menį? Timas Baueris laksto tuo suknistu sniegaeigiu kaip koks nesusitupėjęs paauglys. Jis tikras mulkis.

Buvo velniškai šalta, todėl Neitas nusprendė praleisti dalį apie asmeninės nuosavybės gadinimą ir nerūpestingą vairavimą.

— Timas Baueris buvo ant to suknisto sniegaeigio, kai Menis sulygino jį su žeme.

— Bet gana greitai nulipo, ar ne?

Nepaisant visko, Neitas šyptelėjo.

— Nėrė į artimiausią pusnį. Liesasis Džimis matė tai. Sakė, kad pusnis pasidarė dviguba.

Bingas tik krenkštelėjo, įtraukė galvą į kabiną ir patraukė valytuvą.

Patekęs į patalpos vidų, Neitas padarė sumuštinių, nunešė vieną susiraukusiam Meniui ir aplankė Girtuoklį Maiką.

Pats nusprendė pavalgyti prie radijo. Jam patiko girdėti Megės balsą, jausti keistą seksualinį ryšį. Jau seniai jis buvo pasakojęs kam nors apie savo dieną, seniai buvo jautęs norą su kuo nors pasikalbėti. Pokalbis paskanino jo paprastą valgį ir pamalonino vienatvę.

— Negaliu suskaičiuoti, kiek kartų Timas buvo sugadinęs tą sniegaeigį, — tarė ji, kai jis papasakojo jai apie įvykį. — Menis padarė visiems paslaugą. Baigiau.

— Galbūt. Manau, kad pavyks įkalbėti Timą atsisakyti kaltinimo, jei Menis sumokės už jį. Ar planuoji atvažiuoti į miestelį, kai praeis pūga? Baigiau.

— Nemėgstu planuoti. Baigiau.

— Netrukus kino vakaras. Tikėjausi, kad pavaišinsi spragėsiais. Baigiau.

— Gali būti. Kai baigsis pūga, turiu susikaupusių užsakymų. Bet man patinka kinas. Baigiau.

Jis gurkštelėjo kolos ir įsivaizdavo Megę sėdinčią prie radijo — su šunimis prie kojų ir už nugaros žėruojančiu židiniu.

— Tai skiriam pasimatymą? Baigiau.

— Aš neskiriu pasimatymų. Baigiau.

— Niekada? Baigiau.

— Visko pasitaiko. Kadangi mums abiem patiko seksas, gali būti, jog vėl pasimatysime.

Megė nepasakė „baigiau", tad Neitas suprato, jog ji galvoja. Jis tikėjosi.

— Žinai ką, Burke, kai vėl pasimatysime, galėsi papasakoti man savo ilgą liūdną istoriją.

Jis įsivaizdavo raudoną tatuiruotę ant jos užpakaliuko.

— Kodėl manai, kad turiu ką pasakoti? Baigiau.

— Gražuoliuk, tu liūdniausias vyras, kokį tik esu mačiusi. Tu papasakosi man savo istoriją, tada pažiūrėsim, kaip viskas bus. Baigiau.

— Jei mes... prakeikimas!

— Koks ten triukšmas? Baigiau.

— Regis, Girtuoklis Maikas pabudo ir vemia kameroje. Suprantama, kad Meniui tai nepatinka, — pridūrė jis, kai iš kamerų pasigirdo gargaliavimas ir keiksmai. — Turiu eiti. Baigiau.

— Varge, faro gyvenimas kupinas pavojų. Ryšys baigtas.

TOKIOMIS APLINKYBĖMIS Neitas nutarė išleisti abu kalinius namo valytuvu. Tada nuėjo įpilti dar degalų į generatorių.

Trumpai padvejojęs, atsitempė vieną iš gultų ir pasidėjo jį šalia radijo. Dar kiek pasvarstęs, patikrino Pyč stalčius ir rado vieną iš jos skaitomų romanų minkštais viršeliais.

Jis įsitaisė su knyga — mintyse pasižymėdamas nepamiršti padėti jos į vietą. Už lango tebešėlo pūga.

Knyga pasirodė esanti geresnė nei jis tikėjosi; ji nunešė jį į vešlius žalius Airijos laukus, į pilių ir bokštų dienas. Istorija buvo persunkta gera magijos ir fantazijos doze, tad Neitas gana susidomėjęs sekė burtininkės Moiros ir princo Lajemo nuotykius.

Pirmoji meilės scena privertė jį stabtelėti ir pagalvoti apie motiniškąją Pyč, skaitančią apie seksą — laisvu nuo telefono skambučių ir bandelių kepimo metu. Tačiau knyga užvaldė jo dėmesį.

Jis užmigo su knyga ant krūtinės, palikęs degančias šviesas.

◆ ◆ ◆

Burtininkė turėjo Megės veidą. Jos juodi kaip rašalas plaukai plaikstėsi vėjyje. Ji stovėjo ant baltos kalvos ryškioje saulės šviesoje, persismelkiančioje per ploną raudoną suknelę, kurią vilkėjo.

Ji kilstelėjo rankas, nutraukė nuo pečių suknelę, ir ši nuslydo jos kūnu. Nuoga ėmė artintis prie jo. Jos akys buvo ledo žydrumo; ji išskėtė rankas ir apkabino jį.

Jis pajuto jos lūpas. Karštas. Alkanas. Jis buvo po ja, apsuptas jos. Jai atsistojus, vėjas sušiaušdavo jos plaukus. Jai palinkus virš jo, jos kūno karštis degindavo jį.

— Ko tu toks liūdnas?

Staiga malonumą perskrodė skausmas, staigus, smelkiantis. Jis sudejavo, jo kūnas įsitempė. Į jį įsikirto deginančios kulkos.

Bet ji tik šypsojosi.

— Tu gyvas, ar ne? — Ji kilstelėjo ranką, suteptą jo krauju. — Jei kraujuoji, esi gyvas.

— Mane pašovė. Aš sužeistas.

— Ir gyvas, — pridūrė ji, lašindama kraują nuo rankos ant veido.

Jis buvo alėjoje, kurioje atsidavė krauju ir karditu. Atliekomis ir mirtimi. Drėgme. Balandis, tačiau velniškai šalta. Šalta, drėgna ir tamsu. Viskas susiliejo — šūksniai, šūviai, skausmas, kulkoms pataikius į koją.

Jis atsiliko, ir Džekas nubėgo pirmas.

Jų neturėtų ten būti. Ką gi jie ten veikia?

Dar daugiau šūvių, šviesos žybsniai. Kažkas dunksi. Plienas atsimušė į kūną? Vėl tas beprotiškas skausmas. Reikia šliaužti. Jis šliaužia, šliaužia per šlapią betoną, kur jo partneris, jo draugas merdi.

Tik šį kartą Džekas pasuka galvą; jo akys raudonos kaip kraujas, žliaugiantis iš jo krūtinės.

— Tu nužudei mane. Prakeiktas kalės vaike. Jei kas ir turėjo mirti, tai tu. Pažiūrėsim, ar galėsi gyventi tai žinodamas.

Neitas pabudo išpiltas šalto prakaito; galvoje tebeskambėjo partnerio balsas. Jis prisivertęs atsisėdo ant gulto krašto ir susiėmė rankomis už galvos.

Kol kas jam velniškai nesiseka gyventi.

Jis sunkiai atsistojo, nunešė gultą atgal į kamerą. Pagalvojo apie tabletes, užkištas jo stalčiuje, tačiau susilaikė neužėjęs į kabinetą. Vietoj to nuslinko supilti paskutinius degalus į generatorių.

Ir tik pasukęs vidun jis suvokė, kad snigti liovėsi.

Oras buvo nepaprastai tylus ir ramus. Virš sniego jūrų ir kalnų švytėjo melsva mėnulio šviesa, suteikdama baltumui blyškiai melsvą atspalvį. Jo kvėpavimas sustingo į debesį, kol stovėjo žvalgydamasis — kaip vabzdys, patekęs į krištolą, o ne į gintarą, pagalvojo jis.

Pūga praėjo, o jis vis dar gyvas.

Pažiūrėsim, ar galėsi gyventi tai žinodamas. Ką gi, pažiūrėsim. Jis nesiliaus stebėjęs, ar gali su tuo gyventi.

Neitas išsivirė kavos, įjungė radiją. Mieguistas balsas — prisistatęs Miču Doberiu, Lunasės balsu — ėmė skaityti žinias, pranešimus ir oro prognozę.

Iš namų pradėjo lįsti žmonės, it lokiai išsliaužė iš savo irštvų. Jie kasė ir valė kiemus, būriavosi paplepėti, valgė, vaikščiojo ir miegojo.

Jie gyveno.

THE LUNATIC
Policijos skyrius
Trečiadienis, sausio 12-oji

9.12. Pranešta apie gaisrą Berto Majerso namuose. Į įvykio vietą išvažiavo savanoris gaisrininkas Menis Ozenburgeris ir viršininkas Ignatijus Burkė. Gaisras kilo susidarius kreozotui. Majersas nusidegino ranką bandydamas ištraukti iš židinio degantį pagalį. Ozenburgeris pavadino šį poelgį kvailyste.

12.15. Penkiametis Džėjus Finklis susižeidė miegamajame savo namuose, nukritęs nuo triratuko. Viršininkas Burkė padėjo Polui Finkliui, Džėjaus tėvui, nugabenti sužeistą berniuką į Lunasės kliniką. Džėjus buvo „pavaišintas" keturiais dygsniais ir vynuoginiu ledinuku. „Greitieji ratai" nenukentėjo, o Džėjus pareiškė, jog ateityje vairuos atsargiau.

14.00. Timotis Baueris pateikė kaltinimą Meniui Ozenburgeriui. Liudininkai patvirtino, jog Ozenburgeris trenkėsi sunkvežimiu į Bauerio

sniegaeigį, kai šis juo važiavo. Nors neoficiali apklausa rodo, jog 52 procentai tiki, kad Baueris pats tai išprovokavo, Ozenburgeris buvo grąžintas į kalėjimą. Jo laukia bausmė. Lunasės savanoriškosios gaisrininkų pajėgos organizuoja akciją, skirtą Menio išlaisvinimui.

14.55. Keitė Iglberi pranešė, kad savo namuose Renkor Roude ją sužalojo jos partneris, Deividas Bančas. Bančas savo ruožtu teigia, kad jį užsipuolė Iglberi. Įvykio vieton nuvyko viršininkas Burkė ir pavaduotojas Otas Gruberis. Abu pareiškėjai pateikė įkalčius — veido ir kūno sužalojimus; Bančo atveju tai buvo kąstinė žaizda ant sėdmenų. Kaltinimai nepateikti.

15.40. Džeimsas ir Viljamas Mekiai buvo nubausti už nesaugų vairavimą ir greičio apribojimo nesilaikymą. Viljamas Mekis pareiškė, kad „sniegaeigiai — tai ne kažkokie prakeikti automobiliai". Jo nuomone, pramogoms skirtoms priemonėms nederėtų taikyti bendrų taisyklių; jis ketina iškelti šį klausimą kitame miestelio susirinkime.

17.25. Sniego valymo komanda aptiko žmogų, klaidžiojantį šalia pietinio Renkor Vuds kelio. Teigiama, kad jis dainavo „Vieningą tautą". Nustačius, jog tai Maiklas Salivanas, vyras buvo nuvežtas į Lunasės policijos skyrių ir perduotas policijos viršininkui Ignatijui Burkei.

Neitas peržvelgė likusią suvestinę. Ją tęsė pranešimai apie girtuoklius, triukšmadarius, paklydusius ir atsiradusius šunis, skambutį iš vieno kaimo gyventojo, kurį ištiko rimta uždarų patalpų karštinė. Jis teigė, kad jo verandoje gauja vilkų žaidžia pokerį.

Kiekviename pranešime buvo minimos pavardės, neatsižvelgiant į tai, kad tam žmogui gali būti labai nesmagu. Įdomu, kaip sureaguotų Baltimorės gyventojai, jei pamatytų tokį nuoseklų ir negailestingą skambučių, pavardžių ir policijos veiksmų sąrašą, pagalvojo jis.

Nors, prisipažino Neitas, skaityti velniškai smagu.

Tikriausiai Maksas ir Kerė rengė numerį kartu ir puolė spausdinti tą pačią minutę, vos tik nurimo pūga, svarstė jis. Nuotraukos, įamžinusios pūgą ir ramybę po jos, buvo irgi be galo geros. O Makso komentarai beveik poetiški.

Jo paties pavardė laikraštyje beveik neerzino, bent jau ne taip, kaip jis tikėjosi. Tiesą sakant, jis ketino pasilaikyti šį numerį — kaip ir pirmuosius du.

Kai ištaikys progą nuvažiuoti pas Megę, nuveš ir jai vieną.

Praėjus savaitei po pūgos, keliai buvo beveik nuvalyti. To, kad jis užsuks pas ją su laikraščiu, negalima laikyti pasimatymu.

To, kad jis paskambins jai — tik kad įsitikintų, jog ji namie, o ne kažkur išskridusi, irgi negalima vadinti planavimu.

Tai paprasčiausias praktiškumas.

Jo darbuotojai galėjo pasirodyti bet kurią minutę, todėl Neitas įkišo laikraštį į stalčių ir nuėjo pakurstyti krosnį.

Pro duris įvirto Hop.

— Turime bėdą, — tarė ji.

— Didesnę nei keturios pėdos sniego?

Ji nusismaukė gobtuvą. Veidas buvo baltas kaip paklodė.

— Dingo trys berniukai.

— Klok smulkmenas. — Jis atsitraukė nuo krosnies. — Kas, kada ir paskutinį kartą juos matė.

— Styvenas Vaisas, Džo ir Laros sūnus, jo pusbrolis Skotas iš Talkytnos ir vieno iš jų koledžo draugas. Džo ir Lara manė, kad Styvenas su Skotu leidžia žiemos atostogas Princ Viljame. Skoto tėvai galvojo tą patį. Vakar vakare Lara ir Skoto motina kalbėjosi per vietinį radiją ir staiga išaiškėjo, jog kai kurie jų sūnų pasakoti dalykai nesutampa. Joms kilo įtarimas, ir Lara paskambino Styvenui į koledžą. Jo ten nėra, Skoto irgi.

— Kur tas koledžas, Hop?

— Ankoridže. — Ji persibraukė ranka veidą.

— Tada jie turi įspėti Ankoridžo policiją.

— Ne. Ne. Lara susisiekė su Styveno mergina. Tie idiotai mėgina kopti pietine Bevardės puse.

— Kas toji Bevardė?

— Tai prakeikta kalno viršūnė, Ignatijau. — Jos akyse atsispindėjo baimė. — Velniškai aukšta viršūnė. Jų nėra jau šešta diena. Lara kraustosi iš proto.

Neitas nužingsniavo į kabinetą, išsitraukė žemėlapį.

— Parodyk, kur tas kalnas.

— Čia, — dūrė pirštu Hop. — Jį labai mėgsta vietiniai, o daugelis atvykėlių kopia į jį savo malonumui arba ruošdamiesi kopimui į Denali.

Tačiau lipti sausio mėnesį yra beprotybė, ypač trims nepatyrusiems berniūkščiams. Reikia paskambinti Paieškos ir gelbėjimo tarnybai. Pakelti į orą visus lėktuvus — vos tik prašvis.

— Turime tris valandas. Aš susisieksiu su gelbėtojais. Kviesk per radiją Otą, Piterį ir Pyč. Dar noriu žinoti, kas, išskyrus Megę, moka pilotuoti lėktuvą.

Jis peržvelgė tvarkingai surašytus telefono numerius.

— Kokie šansai, kad jie dar gyvi?

Laikydama rankose kilnojamąją radijo stotelę, Hop sunkiai atsisėdo.

— Įvyktų stebuklas, jei būtų gyvi.

SULAUKUSI SKAMBUČIO, Megė susiruošė per penkias minutes. Ji gundėsi neatsiliepti į radijo šaukinį iš Lunasės policijos skyriaus, bet paskui nusprendė, jog jie gali turėti naujos informacijos apie dingusius vaikinus.

— KUNA klauso. Baigiau.

— Aš skrisiu kartu. Paimk mane prie upės. Baigiau.

Megė, grūsdama papildomą vaistinėlę į krepšį, suirzo.

— Man nereikia antro piloto, Burke. Ir neturiu laiko aprodyti tau gražiausias vietas. Pranešiu tau, kai rasiu juos. Baigiau.

— Aš skrendu kartu. Tie berniukai nusipelno dar vienos poros akių, o manosios geros. Lauksiu pasiruošęs. Ryšys baigtas.

— Prakeikimas. Nekenčiu didvyrių. — Ji užsivertė kuprinę ir išėjo į priebutį lydima šunų. Ten susirinko įrangą, įjungė prožektorių ir nuklampojo ežero link.

Jau buvo atlikusi porą reisų nuo tada, kai pasitaisė oras, tad, ačiū Dievui, jai nereikėjo atkasinėti lėktuvo. Ji negalvojo apie berniukus — gyvi jie ar mirę kalnuose. Ji paprasčiausiai veikė.

Megė nutraukė sparnų dangas, sudėjo jas. Tai buvo darbas, bet mažesnis nei grandyti sniegą nuo neuždengtų sparnų. Apžiūrėjusi sparnus ir talpyklas, užlipo patikrinti degalų lygio. Papildė baką. Paskui patikrino skydelius, uodegos spraustelius, kiekvieną judančią lėktuvo dalį, kad įsitikintų, jog viskas veikia.

Ji žinojo, kiek gyvybių prarasta dėl atsipalaidavusio varžto.

Keletą kartų apsuko propelerius, kad pašalintų susikaupusius te-

palus. Tik tada sumetė vidun įrangą ir įlipo pati. Pasuko starterį, įjungė variklį. Propeleriai pajudėjo, iš pradžių tingiai, variklis išspjovė dūmų kamuolį. Kol variklis šilo, ji patikrino matuoklius.

Čia viską kontroliuoja ji — kiek įmanoma tai kontroliuoti.

Dar dorai neprašvitus, ji atleido stabdį. Nustatė skydelius, patikrino pakilimo įrangą, įsitikino, jog juda eleronai, klauso aukščio vairai. Patenkinta išsitiesė sėdynėje.

Ji pabučiavo savo pirštus ir palietė jais Bičiulio Holio nuotrauką, užkištą už valdymo skydelio. Ir pajudėjo ledu.

Megė dar nebuvo nusprendusi, skristi į Lunasę ar ne. Lėtai sukdama ratus, didindama greitį pakilimui, leido sprendimui kyboti ore.

Gal užsuks, o gal ne.

Lėktuvo nosis šovė į viršų sulig pirmaisiais aušros spinduliais. Tada, pasiraukiusi, pasuko Lunasės pusėn.

Jis stovėjo ten, kur ir žadėjo. Ant ledinio pakraščio, apsuptas sniego. Per petį buvo persimetęs krepšį. Jai teliko tikėtis, kad kas nors pasakė tam čičiako, ką veztis tokiu atveju. Šalia Neito stovėjo Hop ir — Megės širdis smuktelėjo atpažinus — Džo ir Lara.

Tai privertė ją pagalvoti, kas gali jų laukti. Apie tai, kiek kūnų jau yra pargabenusi. Ir kad šiandien gali vėl pargabenti.

Ji nutupdė lėktuvą ant siauros ledo juostos, palaukė, kol Neitas pribėgo.

Propeleriai pūtė jo striukę, kedeno plaukus. Jis įlipo, numetė krepšį ir įsitaisė sėdynėje.

— Tikiuosi, žinai ką darai, — tarė ji.

— Neturiu nė menkiausio supratimo.

— Gal taip net geriau. — Megė, pabučiavusi pirštus, perdavė bučinį Bičiuliui. Nežiūrėdama į išsigandusį veidą dešinėje, pajudėjo, kad pakiltų.

Tada per rankinį mikrofoną susisiekė su Talkytnos oro kontrolės punktu ir perdavė jiems savo duomenis. Netrukus jie jau skrido virš medžių, sukdami į šiaurės rytus, balkšvos kylančios saulės pusėn.

— Tu būsi akys ir balastas, Burke. Jei Džeikobas nebūtų išvykęs į Nomą pas sūnų, nebūčiau tavęs ėmusi.

— Supratau. Kas tas Džeikobas?

— Džeikobas Itu. Geriausias pilotas, kokį pažįstu. Jis išmokė ir mane.

— Tas, kurį vaišinai spragėsiais miestelio susirinkime?

— Tas pats. — Jie pateko į oro duobę, ir Megė pastebėjo, kaip jis sugniaužė kumščius. — Jei apsivemsi, tikrai neapsidžiaugsiu.

— Neapsivemsiu. Tiesiog nemėgstu skraidyti.

— Ir kodėl gi?

— Žemė traukia.

Megė nusišypsojo. Lėktuvą vis labiau mėtė.

— Jei nepakenti turbulencijos, tavęs laukia sunki diena. Dar nevėlu grįžti.

— Pasakyk tai tiems trims vaikams, kurių ieškome.

Šypsena išblėso. Ji stebėjo kalnus, jų rūsčias viršūnes, debesų nuklotus tarpeklius.

— Todėl esi faras? Gelbėti žmones tavo misija?

— Ne. — Jis nutylėjo, kai lėktuvą vėl supurtė oro duobės. — Kam tau toji nuotrauka kabinoje?

— Kad primintų, jog visko būna. — Blykstelėjo saulė, ir Megė išsitraukė iš kišenės akinius. Apačioje vingiavo šunų traukiamų rogių vėžės, rūko kaminai, būriavosi medžiai, bangavo žemė. Ji buvo įpratusi stebėti žemę taip pat atidžiai kaip ir matuoklius.

— Žiūronai štai ten, — tarė Megė, nežymiai pakeisdama propelerių eigą.

— Nusipirkau savus. — Neitas atsisegė striukę ir išsitraukė ant kaklo kabėjusius žiūronus. — Sakyk, kur žiūrėti.

— Jei jie bandė lipti iš pietų pusės, juos turėjo išlaipinti ant Saulės ledyno.

— Išlaipinti? Kas?

— Štai čia paslaptis, ar ne? — Ji sukando dantis. — Koks nors galvijas, kuriam terūpi pinigai. Daug kas turi lėktuvus ir daug kas jais skraido. Tačiau jie nėra pilotai. Tas, kas tai padarė, tikrai nepranešė jiems, kad prasidėjo pūga, ir — galvą guldau — nepaėmė jų iš kalnų.

— Kažkoks pamišimas.

— Nieko tokio, jei esi tik pamišęs, blogai, kai esi kvailas. O šis atvejis yra būtent kvailas. Kai įskrisime į kalnus, oras pablogės.

— Neminėk žodžių „įskristi" ir „kalnas" tame pačiame sakinyje.

Jis pažvelgė žemyn — medžių juosta, sniego vandenynas, ledo lėkštė — ežeras, kur ne kur išsimėčiusios trobelės. Atrodytų, tuščias ir nykus vaizdas, tačiau savaip stulbinantis. Dangus jau švito gilia mėlyne, į kurią įsirėžę dunksojo rūsčiai elegantiški kalnai.

Jis pagalvojo apie trijulę, jau šešta diena esančią jų spąstuose.

Megė pakreipė lėktuvą ant dešinio šono, ir Neitas turėjo labai pasistengti, kad neužsimerktų. Vaizdą prarijo mėlynai balti didžiuliai kalnai. Ji nėrė į tarpeklį, ir kurį laiką jis matė tik uolas, ledą ir mirtį.

Pro variklių užesį pasigirdo garsas, primenantis griaustinį. Staiga nuo kalno ėmė ristis sniego cunamis.

— Kas čia?

— Griūtis. — Megės balsas buvo visiškai ramus, nors lėktuvas ėmė drebėti kaip dėžutė. — Gal geriau įsikibk.

Balta marška uždengė lėktuvo langus, riaumojimas sustiprėjo ir ledinis vulkanas išsiveržė. Lėktuvas ėmė mėtytis į kairę, į dešinę, į viršų, žemyn.

Jam pasigirdo, jog Megė nusikeikė. Lėktuvas purtėsi it apšaudomas priešlėktuvinės ugnies. Kalno išspjauta audra svaidėsi nuolaužomis. Neitą sukaustė ne baimė. Jį surakino siaubas.

Ledo gabaliukai it kulkos kapojo ir daužė lėktuvą, o vėjas taip purtė ir plakė jį, kad Neitui atrodė, jog jie neišvengiamai trenksis į uolą arba sprogs ore.

Staiga prieš jų akis siaurame ledo slėnyje sužibo mėlynė.

— Pabučiuok man į uodegą! — nusikvatojo Megė atmesdama galvą. — Čia tai bent pasiskraidymas.

— Nepakartojama, — pritarė Neitas ir pasisuko sėdynėje norėdamas išvysti šou pabaigą. — Nieko panašaus nebuvau matęs.

— Kalnai kaprizingi. Niekad nežinai, kada jie smogs. — Ji tiriamai nužvelgė jį. — Gana ramiai atlaikei ugnį, viršininke.

— Tu irgi. — Jis atsigręžė. Kažin ar besiblaškanti širdis nesulaužė šonkaulių? — Tai... dažnai čia atskrendi?

— Kai tik galiu. Jau pradėk dairytis. Reikia patikrinti gana didelį plotą, ir mes ne vieninteliai tai darysime. Tad įtempk akis. — Ji pasitaisė ausines. — Aš palaikysiu ryšį su valdymo punktu.

— Kur man nukreipti savo aštrų žvilgsnį?

— Ten. — Ji kilstelėjo smakrą. — Į Pirmąją valandą.

Palyginti su Denali, jis atrodė beveik prijaukintas, o jo grožis kažkoks paprastas šalia kalnų didybės. Tarp Bevardės ir Denali tiesėsi smulkesnių viršūnių virtinė, o už jų tarsi dantyta siena driekėsi didesnės, aštresnės.

— Koks jos aukštis?

— Dvylika tūkstančių pėdų su trupučiu. Smagu kopti balandį ar gegužę, šiek tiek sunkiau, nors įmanoma, žiemą. Nebent esi koledžo vaikis, susiruošęs paišdykauti — tada tai beveik savižudybė. Kai surasime, kas nuskraidino ir paliko tris nepilnamečius vaikus sausį, bus daug triukšmo.

Jis žinojo, ką reiškia šis jos balso tonas — ramus, be emocijų.

— Tu manai, kad jie negyvi.

— Taip.

— Bet vis tiek esi čia.

— Ne pirmą kartą ieškau kūnų — ar surandu. — Ji pagalvojo apie atsargas bei įrangą lėktuve. Maistas, medikamentai, šiltos antklodės. Ir mintyse pasimeldė, kad būtų kam visa tai panaudoti.

— Dairykis daiktų. Palapinių, įrangos — taigi ir kūnų. Čia daug plyšių. Aš nusileisiu kaip įmanoma žemiau.

Jis norėjo, kad jie būtų gyvi. Jau pakankamai matė mirčių, nereikalingų aukų. Jis atskrido ieškoti ne kūnų, o berniukų. Išsigandusių, pasiklydusių, galbūt sužeistų, bet gyvų, galinčių sugrįžti pas savo tėvus.

Neitas nužvelgė apylinkes pro žiūronus. Matė šiurpinančias angas, plonytes atbrailas, gryno ledo sienas. Jis neklausinėjo savęs, kodėl žmonėms šauna į galvą rizikuoti gyvybe arba sveikata kopiant tokiomis pavojingomis sąlygomis, badauti ir kentėti, žingsnis po žingsnio skintis kelią į viršūnę. Yra dar pavojingesnių sporto rūšių.

Jo pasąmonė užregistravo lėktuvą smūgiuojančius vėjus, atšiaurias nenugalimas uolas ir užsklendė savyje baimę.

Jis dairėsi, kol įskaudo akys, tada nuleido žiūronus ir sumirksėjo.

— Kol kas nieko.

— Kalnas didelis.

Megė suko ratus ir pranešinėjo koordinates valdymo punktui, o Neitas ieškojo. Jis pastebėjo dar vieną lėktuvą, mažą geltoną paukštelį, skraidantį vakarinėje pusėje, bei tamsų sraigtasparnio korpusą. Kalnas užstojo viską. Jis jau nebeatrodė toks mažas. Jo vaizdą formavo atskiros detalės — raibuliuojančio ledo plokštumos, sniego laukai, juodų uolų kumščiai, išsišovę iš skardžių, grakščios ledo upės, pasidengusios spindinčia danga.

Neitas matė šešėlius, kurių, jo nuomone, niekada nepasiekdavo saulė, klastingas prarajas į niekur. Nuo vienos į jį atšoko saulės spindulys, kaip saulė atšoka nuo krištolo.

— Kažką matau! — šūktelėjo jis. — Metalas arba stiklas. Atsispindi. Toje angoje.

— Apsuksiu ratą.

Neitas nuleido žiūronus ir pasitrynė akis gailėdamasis, kad nepasiėmė akinių nuo saulės. Akinantis švytėjimas žudė.

Ji pakilo, apsisuko, ir Neitas vėl pastebėjo sniege kažką sužybsint.

— Palauk. Štai. Kas ten? Ties ketvirta valanda? Taip, Mege, ties ketvirta.

— Kad tave kur. Vienas iš jų gyvas.

Dabar jis matė — ryškiai mėlyną spalvą, judesį, kažką panašaus į žmogaus figūrą, karštligiškai mojuojančią rankomis. Megė pamojavo sparnais — į kairę, į dešinę, tada šovė atgal.

— Čia BNZAT. Vieną turime, — tarė ji į mikrofoną. — Gyvas, šiek tiek virš Saulės ledyno. Imu jį.

— Tu ketini nusileisti? — nustebo Neitas, kai ji pakartojo pranešimą ir pranešė koordinates. — Tenai?

— Sugalvojau geriau, — atsiliepė ji. — Nusileisi tu. Aš negaliu palikti lėktuvo — kryžminiai vėjai per daug pavojingi, o prisirišti nėra nei laiko, nei vietos.

Jis stebeilijo žemyn. Figūrėlė parkrito ir nusirideno, tada liko tysoti beveik nematoma baltoje pusnyje.

— Sakyk, ką turiu daryti, ir kuo greičiau.

— Aš nusileidžiu, tu išlipi, užlipi, paimi jį ir atneši. Tada visi skrendame namo ir įverčiame alaus.

— Trumpa pamoka.

— Ilgesnei neturime laiko. Priversk jį eiti. Jei negalės, tempk. Pasiimk akinius. Prireiks. Darbas nesudėtingas. Tas pats, ką perplaukti tvenkinį ir palypėti akmenine siena.

— Tik kad tvenkinys tūkstančiai pėdų virš jūros lygio. Nieko tokio.

Megė šyptelėjo, tuo pačiu metu mėgindama suvaldyti lėktuvą, kovojantį su vėjais.

— Šaunuolis.

Vėjas draskė lėktuvą, o jis nepasidavė, tiesino nosį, lygino sparnus. Megė nusitaikė į tikslą, išjungė pavarą ir sumažino greitį.

Neitas nusprendė nesulaikyti kvėpavimo, nes galimybė įkvėpti ir iškvėpti gali ir nepasitaikyti. Megė nuleido lėktuvą ant ledyno, tarp bedugnės ir sienos.

— Pirmyn! — paliepė ji, bet Neitas jau traukė nuo savęs saugos diržą. — Lauke tikriausiai dvidešimt šalčio, tad pasiskubink. Nepulk tikrinti, ar jis sužeistas, tą padarysime lėktuve — nebent man tektų pakilti be jūsų. Tiesiog paimk jį, atitempk ir įstumk vidun.

— Supratau.

— Dar kai kas! — sušuko ji, kai jis atplėšė duris ir į vidų įsiveržė riaumojantis vėjas. — Jei man teks pakilti, nepanikuok. Aš sugrįšiu.

Neitas iššoko ant kalno. Nebuvo kada klausinėti ar galvoti. Šaltis raižė it peiliai, oras buvo toks skystas, kad degino gerklę. Baltos kalvos ritosi į baltas kalvas, liejosi į jūras, šešėlius, vandenynus.

Užuot sparčiai pasileidęs, kaip kad tikėjosi, jis ėmė svirduliuodamas bėgti ristele.

Pasiekęs uolą, ėjo instinktyviai ieškodamas kelio, kaukšėdamas ledu kaip ožys arba nugrimzdamas iki kelių sniege.

Jis girdėjo variklio gausmą, vėją ir savo sunkų kvėpavimą.

Neitas sudribo šalia berniuko ir, nepaisydamas Megės instrukcijos, apčiuopė pulsą. Vaikio veidas buvo pilkas su šiurkščiomis dėmėmis ant skruostų ir smakro.

Bet jo blakstienos virpėjo.

— Man pavyko, — kimiai sušvokštė jis. — Pavyko.

— Taip. Nešdinkimės iš čia.

— Jie oloje. Nesugebėjo nusileisti. Skotas serga, Bredas — manau, jam lūžo koja. Aš nusileidau ieškoti pagalbos. Aš atėjau...

— Viskas gerai. Parodysi, kur jie, kai būsime lėktuve. Gali paeiti?

— Nežinau. Pabandysiu.

Neitas pakėlė berniuką, perėmė jo svorį.

— Eime, Styvenai. Pamažu. Tu jau taip toli atėjai.

— Nejaučiu kojų.

— Tiesiog kelk jas vieną po kitos. Jos klausys. Reikia nulipti žemyn. — Neitas jautė, kaip pro pirštines skverbiasi šaltis ir pasigailėjo neužsimovęs dvigubų. — Aš tavęs nepanešiu. Laikykis manęs, padėk man nulipti. Mes turime nulipti, kad padėtume tavo draugams.

— Aš turėjau juos palikti, turėjau eiti ieškoti pagalbos. Turėjau palikti juos su tuo negyvėliu.

— Viskas gerai. Mes grįšime jų. O dabar lipsime žemyn. Pasiruošęs?

— Aš pajėgsiu.

Neitas nuėjo pirmas. Jei vaikis nukristų, apalptų, paslystų, jis jį

sulaikytų. Nesiliovė raginęs, šūkavo, kad berniukas susikauptų ir neprarastų sąmonės.

— Ar seniai palikai draugus?

— Nežinau. Prieš dvi dienas. Ar tris? Hartbornas taip ir nesugrįžo. O gal... man pasirodė, kad mačiau, bet paskui nebemačiau.

— Gerai. Beveik prieš tris dienas. Netrukus parodysi, kur tavo draugai.

— Ledo oloje, kartu su lavonu.

— Kieno lavonu? — Neitas pargriuvo. — Kas tas negyvas žmogus?

— Nežinau. — Berniuko balsas tapo vangus; susvirduliavęs jis sudribo Neitui į glėbį. — Radome jį oloje. Suledėjęs, akys stiklinės. Pastėrusios. O krūtinėje kirvukas. Kraupus vaizdas.

— Įsivaizduoju. — Neitas pusiau tempė, pusiau nešė Styveną į drebantį lėktuvą.

— Jis žino, kur kiti. — Neitas įlipo, įtraukė vaiką. — Gali mums parodyti.

— Tempk jį į galą, po antklodėmis. Vaistinėlė krepšyje. Termose karšta kava. Neleisk jam daug gerti.

— Aš vis dar gyvas? — Berniukas tirtėjo nuo šalčio.

— Gyvas.

Neitas paguldė jį tarp lėktuvo sėdynių ir apklojo antklodėmis. Megė pakilo.

Jis išgirdo vėjų ir variklių kaukimą ir pagalvojo, kad dabar tikriausiai lėktuvas išlėks į šipulius.

— Pasakyk, kur tavo draugai.

— Aš galiu parodyti. — Kalendamas dantimis, Styvenas pamėgino paimti puoduką su kava.

— Nagi, leisk man. Gurkštelėk.

Vaikis gurkštelėjo kavos, ir jam iš akių pasipylė ašaros.

— Nesitikėjau, kad man pavyks. Maniau, kad jie mirs ten, nes aš nesugebėsiu nueiti iki lėktuvo.

— Tau pavyko.

— Bet lėktuvo ten nebuvo. Jo ten nebuvo.

— Mes buvome. Mes atskridome. — Stengdamasis neišlieti kavos, Neitas atsargiai kilstelėjo puodelį.

— Beveik pasiekėme viršūnę, bet Skotas susirgo, o Bredas pargriuvo. Susižeidė koją. Mes nuslinkome į olą, radome ją prieš prasidedant pūgai. Ten ir buvome. Ten yra lavonas.

— Jau sakei.

— Aš neišsigalvoju.

— Parodysi, — linktelėjo Neitas.

... 9 ...

Neitas nekentė ligoninių. Jos buvo viena iš priežasčių, nustumiančių jį atgal į tamsą. Vienoje jų jis praleido daug laiko gydydamasis žaizdas. Pakankamai, kad skausmas, liūdesys ir kaltės jausmas įstumtų jį į žiojinčią depresijos duobę.

Jis nesugebėjo jos išvengti. Troško užsimiršti miegodamas, tačiau miegas reiškė sapnus, o sapnai buvo blogiau nei tamsa.

Jis pasyviai tikėjosi, jog mirs. Tiesiog tyliai užges. Apie savižudybę negalvojo. Ji reikalauja per daug pastangų, per daug veiksmo.

Niekas nekaltino jo dėl Džeko mirties. Jis to norėjo, tačiau jie nešė jam gėles, reiškė užuojautą, netgi žavėjosi. Ir tai slėgė jį tarsi švinas.

Jis beveik nesiklausė patarimų dėl gydymo, psichologo, antidepresantų. Tik mechaniškai vykdė paliepimus, kad atsikratytų gydytojų ir susirūpinusių draugų.

Taip jis gyveno ištisus mėnesius.

Dabar jis vėl ligoninėje ir jaučia, kaip ji tiesia į jį savo minkštus, lipnius beviltiškumo pirštus. Lengviau, kur kas lengviau būtų pasiduoti, paskęsti tamsoje.

— Viršininke Burke?

Neitas stebeilijo į kavos puodelį rankoje. Juoda kava. Jis jos nenori. Net neprisimena, kaip ji atsidūrė jo rankose. Jis per daug pavargęs gerti kavą. Per daug pavargęs atsistoti ir išpilti.

— Viršininke Burke?

Jis pakėlė akis, sutelkė dėmesį į veidą. Moteris, maždaug penkiasdešimties, rudos akys už mažų akinių juodais rėmeliais. Jis neprisiminė, kas ji.

— Taip, klausau.

— Styvenas norėtų pasimatyti su jumis. Jis pabudo, jaučiasi gana žvalus.

Mintys lėtai, tarsi šliaužiamos per purvą, grįžo. Trejetas berniukų, kalnai...

— Kaip jis?

— Jis jaunas ir stiprus. Neteko daug skysčių, gali būti, kad teks nupjauti porą kojos pirštų, bet gal ir nereikės. Jam labai pasisekė. Kiti du pakeliui į ligoninę. Tikiuosi, ir jiems viskas bus gerai.

— Jie išgelbėti. Iš kalnų.

— Man taip sakė. Galite pasikalbėti su Styvenu.

— Ačiū.

Jis nusekė paskui ją, uosdamas ligoninės kvapus, klausydamasis balsų, spygčiojimų, vaiko kūkčiojimo.

Nuėjo į priėmimo kambarį ir pamatė berniuką ant lovos. Jo veidas tebebuvo pilkas ir dėmėtas. Šviesūs plaukai susivėlę, akys kupinos nerimo.

— Jūs mane išgelbėjote.

— Neitas Burkė. Naujasis Lunasės policijos skyriaus viršininkas. — Kadangi Styvenas ištiesė ranką, Neitas atsargiai, bijodamas užkliudyti adatas, paspaudė ją. — Tavo draugai jau pakeliui.

— Girdėjau. Bet niekas nesako, kaip jie.

— Sužinosime, kai tik juos atgabens. Jie nebūtų išgyvenę, Styvenai, jei nebūtum parodęs tos vietos. Tai beveik atlygina tą kvailystę, kad iš viso ten atsidūrėte.

— Tuo metu tai atrodė gera mintis. — Jis šyptelėjo. — Viskas vyko ne taip, kaip tikėjomės. Manau, kažkas atsitiko Hartbornui. Mes davėme jam tik pusę pinigų, kad būtume garantuoti, jog sugrįš.

— Mes tikriname tai. Koks jo visas vardas, iš kur jis?

— Na, jį pažinojo Bredas. Tiesą sakant, Bredas pažįsta vyruką, kuris pažinojo Hartborną.

— Gerai. Pasikalbėsiu su Bredu.

— Tėvai mane užmuš.

O, jaunystė, pagalvojo Neitas. Tėvų rūstybė baugina labiau nei mirties pavojus.

— Gali tuo neabejoti. Papasakok apie tą negyvėlį oloje, Styvenai.

— Aš neišsigalvojau.

— Nesakau, kad išsigalvojai.

— Mes visi jį matėm. Negalėjom išeiti iš olos, negalėjom palikti Bredo. Nutarėm, kad aš leisiuosi žemyn, pasitiksiu Hartborną, iškviesiu

pagalbą. Jiems teko pasilikti ten su juo. Su Ledo žmogumi. Jis sėdėjo ir spoksojo priešais save. Iš krūtinės kyšojo kirvukas. Aš nufotografavau.

Styvenas išplėtė akis ir pamėgino atsisėsti.

— Nufotografavau, — pakartojo jis. — Fotoaparatu. Jis... jis turėtų būti liemenės kišenėje. Pažiūrėkite.

— Minutėlę. — Neitas nuėjo prie krūvos drabužių, pasklaidė, surado liemenę. Vidinėje kišenėje buvo mažas skaitmeninis fotoaparatas, neką didesnis už kreditinę kortelę.

— Nemoku juo naudotis.

— Aš parodysiu. Reikia įjungti, tada — matote langelį? Galite „išsišaukti" nuotraukas iš atminties. Paskutinėse turi būti tas vyrukas. Padariau tris kadrus, nes norėjau... Štai!

Neitas atidžiai apžiūrėjo veidą mažame ekrane. Vyro plaukai galėjo būti juodi arba rudi, tačiau šaltis ir ledas buvo padengęs juos sidabru. Ilgoki, beveik iki pečių; ant jų užtempta kepurė. Veidas siauras, baltas, su tiesiais apledėjusiais antakiais. Išplėstose mėlynose akyse atsispindėjo mirtis.

Neitas pažiūrėjo ankstesnį kadrą. Jame — vyro kūnas. Galėtų būti nuo dvidešimties iki keturiasdešimties metų. Sėdėjo atsirėmęs nugara į ledinę sieną, išskėtęs kojas. Dėvėjo juodą geltonai pamargintą striukę, šiltas kelnes, avėjo alpinisto batais, mūvėjo storomis pirštinėmis. Iš krūtinės kyšojo mažas kirvukas.

— Ar lietėte kūną?

— Ne. Na, aš bakstelėjau jam... į jį. Sušalęs į ledo gabalą.

— Man teks pasiskolinti tavo fotoaparatą, Styvenai. Vėliau grąžinsiu.

— Žinoma. Jokių problemų. Gal jis ten guli jau ne pirmus metus? Gal kokius dešimt, ką? Prisipažinsiu, mes išsigandom, bent jau liovėmės galvoję, į kokį mėšlą patys įklimpom. Kaip manote, ar jie jau žino ką nors apie Bredą ir Skotą?

— Aš pasiteirausiu. Einu pakalbėti su gydytoju. O mums teks pasikalbėti dar kartą.

— Bet kada. Labai ačiū, kad išgelbėjote man gyvybę.

— Geriau rūpinkis ja.

Neitas pasuko prie durų kišdamas aparatą į kišenę. Reikės susisiekti su Valstijos policija, pagalvojo jis. Žmogžudystė kalnuose — ne jo jurisdikcijoje. Bet tai nereiškia, kad jis negali pasidaryti kopijų.

Kas tas vyras? Kaip ten pateko? Kiek laiko išbuvo ten? Kodėl buvo

nužudytas? Tie klausimai nedavė jam ramybės, kol atvyko gelbėjimo komanda ir atgabeno kitus du berniukus.

Neitas nusprendė nesimaišyti po kojomis ir pamatęs Megę nuskubėjo prie jos.

— Jiems labai pasisekė, — tarė ji.

Neitas pastebėjo vieno iš jų veidą ir papurtė galvą.

— Kažin.

— Jei grįžti iš kalnų gyvas, manyk, kad tau pasisekė. — Tai, kad ji pargabeno juos, o ne jų kūnus, dar labiau ją džiugino. — Galbūt kai ką teks pašalinti, o tas vaikis su lūžusia koja turės rimtai gydytis, bet jie gyvi. Jau sutemo, ir aš nematau prasmės skristi tokiu vėlyvu metu. Šiąnakt į miestelį negrįšime. Išnuomosiu mums kambarį vietiniame viešbutyje. Kainos normalios, maistas geras. Pasiruošęs?

— Dar turiu porą reikalų. Aš susirasiu tave.

— Jei užtruksi ilgiau nei dvidešimt minučių, rasi mane bare. Noriu alkoholio, maisto ir sekso. — Megė gundomai šyptelėjo. — Maždaug tokia seka.

— Neturiu nieko prieš. Tuoj ateisiu.

Megė užsisegė kailinius.

— Beje, tas atspindys, kurį pastebėjai, — tai lėktuvo nuolauža. Tikriausiai to vyruko, kuris juos nuskraidino. Vis dėlto kalnai pasiėmė vieną auką.

NEITAS UŽTRUKO devyniasdešimt minučių vietoj dvidešimties, bet Megę, kaip ji ir žadėjo, rado bare.

Jis buvo iškaltas mediena, prirūkytas ir papuoštas žvėrių galvomis. Megė leido laiką prie alaus ir viskio bokalų bei lėkštės užkandžių, primenančių meksikietiškus traškučius. Ji buvo susikėlusi kojas ant antrosios kėdės, tačiau nukėlė, kai Neitas priėjo prie stalo.

— Pagaliau. Ei, Stju? To paties mano draugui.

— Tik alaus, — pataisė Neitas. — Skanūs? — paklausė jis, nugriebdamas traškutį.

— Užkemša skrandį. Kai padoriai apsinešime, eisime valgyti kepsnių. Aplankei berniukus?

— Taip. Ir dar kai ką nuveikiau. — Neitas nusitraukė kepurę, persibraukė ranka plaukus. — Gelbėjimo komanda nėjo į olą?

— Vaikinai patys iššliaužė išgirdę lėktuvą. — Ji pakabino traškučiu padažo. — Svarbiausia buvo kuo greičiau nugabenti juos į ligoninę. Kas nors vėliau nuskris paimti jų daiktų.

— Ir lavono.

Ji kilstelėjo antakius.

— Patikėjai ta istorija?

— Taip. Nes tas vaikis jį nufotografavo.

Megė papūtė lūpas, įmerkė į padažą dar vieną traškutį.

— Rimtai?

— Jūsų alus, — pasigirdo šūktelėjimas nuo baro.

— Sėdėk, — tarė ji Neitui. — Aš atnešiu.

— Dar vieną, Mege? — paklausė Stju.

— Tegu pirma jis mane pasiveja. — Ji čiupo nuo baro rudą butelį ir atnešė ant staliuko.

— Jis nufotografavo lavoną?

Neitas linktelėjo, gurkštelėjo alaus.

— Skaitmeniniu fotoaparatu, kurį turėjo kišenėje. Įkalbėjau vieną vyruką ligoninėje, kad padarytų man nuotraukas. — Jis numetė ant stalo voką. — Nes fotoaparatą turėjau atiduoti Valstijos policijai. Nežinau, ar jie įtrauks mane į tyrimą, gali būti, kad ne, — gūžtelėjo pečiais Neitas.

— O tu nori būti įtrauktas?

— Nežinau. — Jis vėl patraukė pečiais, pabeldė pirštais į stalą. — Nežinau.

Jis nori, pagalvojo ji. Matė, kaip jis mintyse jau sudarinėja kažkokį sąrašą. Policininko veiksmų sąrašą. Jei to reikia, kad tos liūdnos, pilkos akys taptų aštrios, galvojo Megė, verčiau jau Valstijos vaikinai įtrauktų jį į žaidimą.

— Tikriausiai jis neilgai ten prabuvo.

Megė kilstelėjo bokalą.

— Kodėl taip manai?

— Kas nors būtų jį radęs.

Ji papurtė galvą, gurkštelėjo viskio.

— Nebūtinai. Tokias olas palaidoja pūgos, paskandina griūtys, ir alpinistai jų nepastebi. Dar viena griūtis, ir žiūrėk — vėl ola. Priklauso nuo to, kur jis buvo oloje, kaip giliai. Galėjo išbūti ten tik žiemą, bet galėjo ir penkiasdešimt metų.

— Na, ekspertizė nustatys. Tada galės nustatyti ir jo asmenybę.

— Tu jau įsivėlei į tyrimą. — Megė šypsodamasi prisitraukė voką. — Pažiūrėkim. Gal mudu būsime kaip Nikas ir Nora Čarliai.

— Tai ne filmas, Mege, vaizdas nelabai patrauklus.

— Skrosti briedį irgi nelabai smagu. — Ji įsimetė į burną dar vieną traškutį, tada atidarė voką. — Jei jis vietinis, galbūt jį kas nors atpažins. Nors į Bevardę lipa labai daug pašaliečių. Jo drabužiai turėtų...

Staiga jos veide neliko nė lašo kraujo, o akys pastėro. Neitas mintyse nusikeikė. Tačiau kai ištiesė ranką paimti iš jos nuotraukas, ji piktai atsitraukė ir laisvąja ranka atstūmė jį.

— Nežiūrėk į tai. Padėkime jas atgal į voką.

Jai reikėjo pažiūrėti. Nesvarbu, kad oras užstrigo plaučiuose, o skrandis nusirito į kulnus. Bet jai reikėjo pažiūrėti. Pabrėžtinai ramiai ji išėmė iš voko likusias nuotraukas ir išdėliojo ant stalo. Tada užsivertė ir vienu gurkšniu ištuštino taurę viskio.

— Aš žinau, kas jis.

— Tu jį pažįsti? — Neitas skubiai prisitraukė kėdę arčiau jos, kad galėtų kartu pažiūrėti į nuotraukas. — Esi tikra?

— O taip, tikra. Tai mano tėvas.

Megė atsistūmė nuo stalo. Jos veidas buvo išblyškęs, tačiau ji nė nevirptelėjo.

— Sumokėk už gėrimus, gerai, viršininke? Vakarienę teks atidėti.

Neitas skubiai sugrūdo nuotraukas į voką, numetė ant stalo keletą banknotų, tačiau Megė jau ėjo per fojė. Jis sugavo ją ant laiptų.

— Mege.

— Palik mane ramybėje.

— Pasikalbėk su manim.

— Ateik po valandos. 232-as kambarys. Eik šalin, Ignatijau.

Ji nesidavė sulaikoma, lipo laiptais neleisdama sau galvoti, neleisdama jausti. Ne dabar, vėliau, kai bus už uždarų durų. Šią akimirką ji norėjo pabūti viena.

Jis nesivijo. Dalelė Megės smegenų pastebėjo tai ir padėkojo už susivaldymą ir galbūt jautrumą. Ji įėjo į kambarį, kur jau buvo palikusi daiktus, užsirakino ir užkabino grandinėlę.

Tada pasuko tiesiai į vonią ir ėmė vemti. Baigusi atsisėdo ant šaltų grindų ir pasidėjo galvą ant kelių. Ji neverkė. Tikėjosi, kad verks, vylėsi, kad galės paverkti. Bet ašarų nebuvo. Ji jautėsi sukrėsta, įskaudinta ir — ačiū Dievui — pikta.

Kažkas nužudė jos tėvą ir paliko kalnuose. Metų metams. Ji šitiek metų gyveno be jo. Tikėdama, kad jis paliko ją nė nepagalvojęs; kad ji nebuvo jam pakankamai svarbi, gera; nebuvo pakankamai protinga ir graži. Ji kaltino save kuo tik įmanydama, kai imdavo graužti ilgesys.

Bet jis jos nepaliko. Jis išėjo į kalnus; tai buvo įprastas dalykas, kaip įprotis kvėpuoti. Ir mirė ten. Tačiau jį nužudė ne kalnai. Tokį faktą ji būtų priėmusi kaip lemtį, likimą. Jį nužudė kitas žmogus, o to ji priimti negali. Negali atleisti. Negali leisti, kad tas žmogus liktų nenubaustas.

Ji atsistojo, nusirengė, atsuko šaltą vandenį ir įlipo į dušą. Tol stovėjo po srove, kol migla galvoje ėmė sklaidytis. Tada vėl apsirengė ir neuždegusi šviesos atsigulė į lovą. Gulėjo ir galvojo apie paskutinį kartą, kai matė savo tėvą.

... Jis atėjo į jos kambarį, kur ji apsimetinėjo, kad ruošiasi istorijos rašomajam. Jei mokydavosi, jai nereikėdavo padėti namų ruošoje, kurios nekentė.

Megė prisiminė, kaip suspurdo jos širdis pamačius, jog atėjo tėvas, o ne motina. Jis *niekada* nepriekaištaudavo jai dėl mokslų ar namų ruošos.

Jos nuomone, jis buvo gražiausias vyras pasaulyje, su ilgais tamsiais plaukais, besišypsantis. Išmokė ją visko, kas, jos manymu, buvo svarbiausia. Aiškino apie žvaigždes, kopimą į kalnus, išgyvenimą laukinėje gamtoje. Kaip susikurti laužą, kaip sugauti žuvį, ją išvalyti ir iškepti.

Jis imdavo ją kartu skrisdamas su Džeikobu — tai, kad Džeikobas mokė ją skraidyti, buvo jų maža paslaptis.

... Ji tysojo ant lovos, o šalia gulėjo atversta knyga. Tėvas žvilgtelėjo į viršelį ir pavartė akis.

— Nuobodybė.

— *Nekenčiu* istorijos. Rytoj kontrolinis.

— Kankynė. Bet tu susidorosi. Visada susidoroji. — Jis prisėdo ant lovos, pakuteno jai šoną. — Klausyk, vaikeli, man reikia kuriam laikui iškeliauti.

— Kodėl?

Jis kilstelėjo ranką ir patrynė nykštį su smiliumi.

— Ką, mums trūksta pinigų?

— Tavo mama sako, kad trūksta. Ji žino.

— Girdėjau, kaip pykotės šį rytą.

— Nieko baisaus. Mums patinka ginčytis. Susirasiu darbelį, padarysiu šlamančiųjų. Visi bus patenkinti. Tik porai savaičių, Mege. Galbūt trims.

— Aš neturiu ką *veikti*, kai tu išeini.

— Rasi kuo užsiimti.

Tačiau ji jautė, kiek gali jausti trylikos metų mergaitė, kad mintyse jis jau iškeliavęs. Jis nerūpestingai, it koks svetimas dėdė, patapšnojo jai per galvą.

— Kai grįšiu, eisime į poledinę žūklę.

— Žinoma. — Ji paniuro, pasiruošusi atsikratyti jo, kol jis nespėjo atsikratyti jos.

— Iki pasimatymo, keksiuk.

Ji vos susitvardė nepašokusi ir neapkabinusi jo.

Nuo tos dienos ji ne kartą gailėjosi, kad nepasidavė impulsui, nepalietė jo paskutinį kartą.

Gailėjosi ir dabar, gulėdama ir prisimindama.

Ji gulėjo, kol pasigirdo beldimas į duris. Tada nuolankiai atsikėlė, įjungė šviesą, persibraukė ranka plaukus, kurie dar buvo drėgni.

Neitas stovėjo laikydamas rankose padėklą; dar vienas buvo ant žemės prie durų.

— Mums reikia pavalgyti. — Nesvarbu, kad jam pačiam nepatiko, kai žmonės įkyriai siūlydavo maistą ar kitokią paguodą juodžiausiu metu. Svarbu, kad tai padėdavo.

— Gerai. — Ji mostelėjo ranka į lovą, nes tai buvo vienintelis ganėtinai platus paviršius kambaryje. Tada pasilenkė ir paėmė antrąjį padėklą.

— Jei vėliau norėsi likti viena, aš išeisiu į kitą kambarį.

— Nėra prasmės. — Ji atsisėdo ant lovos, sukryžiavo kojas ir, nekreipdama dėmesio į salotas, kibo į kepsnį.

— Šis mano. — Neitas sukeitė padėklus. — Jie sakė, kad mėgsti su krauju. Aš nemėgstu.

— Viskuo pasirūpinai, a? Išskyrus tai, jog atnešei kavos, o ne viskio.

— Užsakysiu tau butelį, jei nori.

Megė atsiduso ir ėmė valgyti.

— Neabejoju. Kaip čia atsitiko, kad valgau kepsnį Ankoridže su tokiu maloniu vyriškiu?

— Nesu itin malonus. Daviau tau valandą, kad atsigautum. O

maisto atnešiau todėl, kad susikauptum pasakodama apie savo tėvą. Užjaučiu, Mege, tai skaudus smūgis. Kai pasikalbėsime, reikės pranešti atsakingam detektyvui.

Ji atsipjovė dar kąsnelį, pasmeigė permirkusią padažu bulvytę.

— Ar ten, iš kur atvykai, buvai geras policininkas?

— Tai tikriausiai vienintelis darbas, kurį tikrai išmanau.

— Tyrei žmogžudystes?

— Taip.

— Aš pasikalbėsiu su atsakingu detektyvu, bet noriu, kad tu tirtum šį reikalą — dėl manęs.

— Nelabai kuo galėsiu padėti.

— Kuo galėsi, tuo padėk. Aš sumokėsiu tau.

Neitas valgė susimąstęs.

— Skaudus smūgis, — pakartojo jis. — Todėl netrenksiu tau antausio už šį įžeidimą.

— Nepažįstu žmonių, kuriuos įžeistų pinigai. Bet tiek to. Noriu, kad mano tėvo žudiko ieškotų žmogus, kurį pažįstu.

— Tu beveik nepažįsti manęs.

— Žinau, kad esi geras lovoje, — šyptelėjo Megė. — Suprantu, vyrukas gali būti paskutinis mulkis, bet lovoje eržilas. Tačiau aš žinau, kad moki dirbti sudėtingomis aplinkybėmis ir esi pasišventęs arba pakankamai kvailas, kad liptum ant ledyno gelbėti vaikų, kurių nė nepažįsti. Taip pat esi gana supratingas ir nepamiršti pasiklausti restorane, kokį kepsnį mėgsta Megė. Tu patinki mano šunims. Padėk man, viršininke.

Jis ištiesė ranką ir paglostė jos vis dar drėgnus juodus plaukus.

— Kada paskutinį kartą jį matei?

— 1988-ųjų vasarį. Vasario šeštąją.

— Ar žinai, kur jis ruošėsi keliauti?

— Sakė, kad ieškosis darbo. Tikriausiai čia, Ankoridže, pamaniau, arba Ferbankse. Jis ir mano motina ginčijosi dėl pinigų ir daugelio kitų dalykų. Tai buvo įprasta. Sakė, kad jo nebus porą savaičių. Bet taip ir negrįžo.

— Ar tavo motina paskelbė jo paiešką?

— Ne. — Megė suraukė antakius. — Bent jau aš taip nemanau. Mes manėme, visi taip manė, kad jis paprasčiausiai pabėgo. Jie barėsi, — tęsė ji, — galbūt dažniau nei paprastai. Jis nenustygo vietoje. Net

aš tai mačiau. Jis nebuvo žemės druska, Neitai. Nebuvo atsakingas tipas, nors man jis visuomet buvo geras, mes niekada dėl nieko nesipykdavome. Šarlinei visada trūko pinigų, ir jie pykosi.

Ji susitvardė, bet dabar valgė mechaniškai.

— Jis gėrė, rūkė žolę, lošė, kai norėjo, dirbo, kai norėjo, ir dulkinosi, kai norėjo. Aš jį mylėjau — galbūt dėl viso šito. Jam buvo trisdešimt treji, kai išėjo — dabar, kai esu suaugusi, suprantu, kad jis velniškai bijojo to amžiaus. Bijojo būti paauglės tėvu, bijojo susisaistyti su ta pačia moterimi. Gal jis stovėjo tam tikroje kryžkelėje, supranti? Gal buvo nutaręs paskutinį kartą pakvailioti, atsisveikinti su jaunyste — o gal iš viso nebūtų grįžęs. Bet kažkas nusprendė už jį.

— Jis turėjo priešų?

— Tikriausiai, bet tokių, kurie galėtų pakenkti jam, — nežinau. Jis nervindavo žmones, bet nedarydavo jiems nieko bloga.

— O tavo patėvis?

Megė knebinėjo šakute salotas.

— O ką jis?

— Ar Šarlinė greitai ištekėjo, dingus tavo tėvui? Kaip ji išsiskyrė?

— Visų pirma, jai nereikėjo skirtis. Ji nebuvo ištekėjusi už mano tėvo. Jis netikėjo teisėtais santuokiniais ryšiais ir taip toliau. Ji ištekėjo už senio Haidelio praėjus maždaug metams. Jei manai, kad Karlas Haidelis užkopė į Bevardę ir suvarė kirvuką tėvui į krūtinę, gali pamiršti tai. Jam buvo šešiasdešimt aštuoneri ir jis buvo storas kaip maišas, kai Šarlinė jį pakabino.

Sekundėlę padvejojusi, Megė ėmė valgyti salotas.

— Rūkė kaip kaminas. Jis vos laiptais užlipdavo, ką jau kalbėti apie kalnus.

— Kas būtų lipęs su tavo tėvu?

— Vaje, Neitai, bet kas. Bet kuris, trokštantis adrenalino. Matei tuos vaikinukus? Praeis kiek laiko, ir jie kalbės apie šį įvykį kaip apie vieną įdomiausių gyvenimo nuotykių. Alpinistai dar labiau išprotėję nei pilotai.

Kai Neitas neatsiliepė, ji atsiduso.

— Jis buvo patyręs laipiotojas, visi tai žinojo. Gali būti, kad sutiko pabūti vedliu kokiai nors žiemos sporto mėgėjų grupei. Arba susidėjo su panašaus mąstymo besmegeniais bičiuliais ir nutarė pabezdėti mirčiai į veidą.

— Jis nevartojo jokių stipresnių narkotikų, tik žolę?

— Gal retkarčiais. Šarlinė turėtų žinoti. — Megė pasitrynė akis. — Prakeikimas. Turėsiu jai pasakyti.

— Mege, ar jiedu turėjo kitų draugų, kol gyveno kartu?

— Jei taip delikačiai teiraujiesi, ar jie dulkinosi dar su kuo nors, tai aš nežinau. Paklausk jos.

Jis jos netenka. Dar minutė kita, ir prasiverš jos pyktis ir nekantrumas.

— Sakei, jis lošė. Rimtai?

— Ne. Nežinau. Negirdėjau, kad būtų buvęs rimtas lošėjas. Būtų puotavęs, jei būtų turėjęs daugiau pinigų. Arba būtų prisikrovęs krūvą skolos raštelių, nes dažniau pralošdavo. Bet nedidelėmis sumomis. Bent jau šiose apylinkėse. Niekada negirdėjau, kad jis būtų daręs ką nors nelegalaus, išskyrus atpalaiduojančių narkotikų vartojimą. Yra dau g žmonių, kurie mielai pasakytų man, jei jis būtų buvę kitoks. Ne todėl, kad žmonės jo nemėgo. Mėgo. Tiesiog žmonėms patinka pasakoti tokius dalykus.

— Gerai. — Neitas paglostė jos šlaunį. — Aš pasiklausinėsiu, tada pamėginsiu prisigerinti prie to, kas imsis bylos, kad jis mane informuotų.

— Ką gi. Dingstam iš čia. — Megė nusirito nuo lovos, palikusi nebaigtą valgyti vakarienę. Ji nekantriai paplekšnojo sau per kojas. — Žinau vieną vietą. Muzika gera. Galėsime dar išgerti, tada grįšime ir sudrebinsime lovą.

Užuot komentavęs jos nuotaikos pasikeitimą, jis tik žvilgtelėjo į seną išgulėtą lovą.

— Ji neatrodo labai tvirta.

— Gyvenimas — pavojingas dalykas, — nusijuokė ji.

... 10 ...

Kai jis pabudo, sapnas sklaidėsi, palikdamas tik karčiai sūrų skonį burnoje. Tarsi jis būtų nurijęs ašaras. Jis girdėjo Megės kvėpavimą, tylų ir ritmingą. Dalis jo, gniaužiama nevilties, norėjo atsisukti į ją. Paprašyti paguodos ir užsimiršimo sekse.

Ji atgytų ir sušildytų jį.

Tačiau jis nusisuko. Žinodamas — jis *žinojo*, jog gniuždo save pasirinkdamas nevilties glėbį. Išlipo tamsoje iš lovos, susirado drabužius. Apsirengė ir paliko ją miegančią.

Sapne jis lipo į kalną. Sunkiai skynėsi kelią per ledą ir uolas, tūkstančiai pėdų virš pasaulio. Kopė į beorį dangų, kur kiekvienas kvėptelėjimas kėlė agoniją. Jis turėjo lipti, privalėjo kabintis vis aukščiau, colis po colio, pėda po pėdos, kol po juo nebeliko nieko, tik banguojanti balta jūra. Jei nukristų, paskęstų joje be garso.

Todėl jis kopė, kol ėmė kraujuoti pirštai, palikdami raudonas dėmes ant apledėjusių uolų.

Išsekęs, tačiau pažvalėjęs, jis prisitraukė ant atbrailos. Ir pamatė olos žiotis. Iš jų pulsavo šviesa, ir jis, įšliauždamas į ją, pajuto sužibant viltį.

Ola atsivėrė, praplatėjo tarsi kokie mistiški ledo rūmai. Nuo lubų kabėjo milžiniški varvekliai, nuo grindų kilo pilioriai ir vaiduokliškai melsvos arkos, o ledas spindėjo it tūkstančiai deimantų. Lygios sienos blizgėjo it veidrodžiai, mesdami šimtus jo atvaizdų.

Jis atsistojo ir apsidairė, apakintas spindesio, erdvės ir grožio.

Jis galėtų gyventi čia. Vienas. Tai būtų jo vienišumo tvirtovė. Atrastų čia ramybę, tylą, grožį ir vienatvę.

Staiga jis pastebėjo, jog nėra vienas.

Prie spindinčios sienos, laiko ir šalčio prikaustytas prie jos, gulėjo kūnas. Iš jo krūtinės kyšojo kirvukas, o ant juodų kailinukų švietė sušalęs raudonas kraujas.

Ir jo širdis smuktelėjo supratus, kad jis atėjo čionai ieškoti ne ramybės, bet iš pareigos.

Kaip jis nugabens kūną žemyn? Kaip atlaikys svorį tokioje ilgoje ir sunkioje kelionėje atgal į pasaulį? Jis nežino kelio. Neturi nei įgūdžių, nei įrankių, nei jėgų.

Artėdamas prie kūno, jis matė savo atspindį ant sienų ir pilierių. Šimtai jo, šimtai mirusiojo. Kur tik jis pažiūrėdavo, šalia būdavo mirtis.

Ledas ėmė traškėti. Sienos sudrebėjo. Pasigirdo kurtinantis griaustinis, ir jis suklupo prie kūno. Negyvas Gelovėjaus kūnas atsisuko į jį, ir veide pasirodė kruvina grimasa.

Staiga vietoj jo atsirado Džeko veidas — ir pro griūvančių kolonų, sproginėjančių grindų triukšmą pasigirdo Džeko balsas:

— Kelio atgal nėra, niekas iš čia neišeis. Mes visi mirę.

Jis pabudo, kai jį prarijo ola.

◆ ◆ ◆

Megė nenustebo neradusi Neito. Jau buvo po aštuntos, kai ji pabudo, todėl pamanė, jog jam pasidarė nuobodu arba išalko laukdamas, kol ji atsikels.

Ji buvo dėkinga jam už palaikymą ir užuojautą, įvyniotą į paprastumą. Jis leido jai pačiai susidoroti su šoku ir skausmu — ar ką ji tuo metu jautė. Tai, jos nuomone, buvo vertinga draugo — arba meilužio — savybė.

Ji buvo tikra, kad jis jai ir draugas, ir meilužis.

Jos laukia dar daug išbandymų — teks susitvarkyti su savimi, su motina, pasakyti miestelio gyventojams. Pasikalbėti su policija.

Tačiau dabar nėra prasmės apie tai galvoti. Pagalvos, kai grįš į Lunasę.

Ji numanė, jog suras Neitą arba jis suras ją, kol ateis laikas grįžti. O šią akimirką ji nori kavos.

Valgomasis buvo paruoštas pusryčiams; bufetas lūžo nuo užkandžių. Pigūs kambariai ir geras maistas priviliodavo į Ankoridžą daug turistų ir gidų. Ji pastebėjo keletą pažįstamų veidų.

Tada ji pamatė Neitą.

Jis sėdėjo vienas pačiame kampe. Kadangi tai buvo geriausia vieta salėje, Megė spėjo, kad jis čia jau senokai. Ant stalo stovėjo puodelis kavos ir gulėjo laikraštis. Tačiau jis negėrė ir neskaitė. Jis buvo kažkur toli, paskendęs savo mintyse. Juodose ir liūdnose mintyse.

Stebėdama jį iš kitos kambario pusės, Megė galvojo, jog dar niekada nebuvo mačiusi liūdnesnio žmogaus.

Jo istorija, regis, tikrai ilga ir liūdna.

Pajudėjus jo link, kažkas pašaukė ją vardu. Megė pamojavo atsiliepdama, tačiau spėjo pamatyti, kaip Neitas krūptelėjo, grįžo į realybę. Jis prisitraukė kavos puodelį, pakėlė galvą ir nusišypsojo jai.

Nerūpestinga šypsena, liūdnos akys.

— Gerai miegojai.

— Pakankamai. — Ji atsisėdo priešais jį. — Valgei?

— Dar ne. Ar žinojai, kad Montanos gyventojai važinėdavo čionai dirbti į konservų fabrikus?

Ji žvilgtelėjo į laikraštį ir į straipsnį, kurį jis skaitė.

— Tiesą sakant, taip. Čia geras uždarbis.

— Taip, bet tai nėra kasdienė kelionė į darbą per piko valandas. Galvojau: Montanos žmonės augina arklius arba karves, organizuoja sukarintas stovyklas. Suprantu, tai apibendrinimas, bet vis tiek.

— Tu tikras Rytų pakrantės pilietis. Sveika, Vanda.

— Mege. — Žvitri dvidešimtmetė padavėja pastatė ant stalo puodelį kavos ir išsitraukė bloknotą. — Ko pageidautum?

— Kiaušinienės su kanadietiška šonine, skrudintų bulvių, kvietinių skrebučių. Kur Džoko?

— Išspyriau.

— Sakiau tau, kad jis nevykėlis. Ką valgysi, Burke?

— Ach... — Jis bandė sužadinti sau apetitą, tad nusprendė, kad maisto vaizdas ir kvapas jam padės. — Omletą su sūriu ir kumpiu ir kvietiniu skrebučiu.

— Gerai. Dabar susitikinėju su tokiu biču, Baironu, — tarė padavėja Megei. — Jis rašo eilėraščius.

— Kuo toliau, tuo geriau. — Vanda nuėjo, ir Megė atsisuko į Neitą. — Vandos tėvai buvo vieni iš tų, kurie dirbo konservų fabrike. Tada ji buvo dar vaikas. Leisdavo čia vasaras. Jai patiko, ir pernai ji persikėlė čionai visam laikui. Šiaip jau visi jos vaikinai tikri mulkiai, tačiau ji pati visai nieko. Apie ką mąstei prieš man prieinant?

— Apie nieką. Tiesiog skaitinėjau laikraštį.

— Meluoji. Bet kadangi padarei man vakar paslaugą, neklausinėsiu.

Jis nepaneigė, ji nespyrė. Ir nepaglostė jam skruosto, nors ir labai norėjo. Kai jai būdavo liūdna, ji nenorėdavo, kad ją kas guostų. Todėl suprato jį ir atsilygino tuo pačiu.

— Ar dar turime ką nors nuveikti prieš išskrendant? Mat jei teks užtrukti, turiu pasirūpinti, kad kas nors pašertų mano šunis.

— Paskambinau Valstijos policijai. Byla pavesta seržantui Kobenui. Jis tikriausiai norės pasikalbėti su tavimi. Ir tavo motina. Visas darbas prasidės, kai jie surinks komandą, kuri pargabentų jo kūną. Skambinau į ligoninę. Visi trys vaikinai patenkinamos būklės.

— Daug nuveikei. Sakyk, viršininke, ar taip rūpiniesi visais?

— Ne. Aš tik darau tai, kas būtina.

Ji buvo girdėjusi ir didesnių nesąmonių, bet juk gyvena Lunasėje.

— Ji tave apgaudinėjo? Buvusi žmona?

Jis pasimuistė.

— Tikriausiai.

— Nori apspjaudyti ją? Sumaišyti su šiukšlėmis?

— Nelabai.

Megė luktelėjo, kol Vanda patiekė pusryčius, įpylė dar kavos. Tada perpjovė kiaušinį, leisdama ištekėti tryniui.

— Koledže miegodavau su tokiu biču, — pradėjo ji. — Gražuolis. Kvailokas, bet velniškai pajėgus. Vieną dieną jis pradėjo plauti man smegenis. Kad turėčiau daugiau dažytis, gražiau rengtis, nesiginčyti tiek daug su žmonėmis. Ir taip toliau. Ne todėl, — ji pamojavo šakute, — kad nesu nuostabi, seksuali ir protinga, o ne, tik galėčiau dar labiau pasistengti, prisitaikyti.

— Tu nesi nuostabi.

Ji smagiai nusijuokė ir atsikando skrebučio.

— Užsičiaupk. Dabar aš pasakoju.

— Tu esi geriau nei nuostabi. Grožis — tai tik laimingi genai. Tu esi... ryški, — nutarė jis. — Patraukianti dėmesį. Tai kyla iš vidaus, todėl yra geriau nei grožis. Jei nori žinoti mano nuomonę.

— Oho. — Ji atsilošė nustebusi, pamiršusi net valgį. — Jei nebūčiau tokia, kokia esu, po tokių komentarų prarasčiau amą. Gana jau to, kad pamečiau mintį. Apie ką, po galais, aš pasakojau?

Šį kartą Neito šypsena pasiekė akis, sušildė pilkumą.

— Apie tą mulkį, su kuriuo miegojai koledže.

— A, taip. — Ji ėmėsi bulvyčių. — Miegojau ne tik su juo — man buvo dvidešimt, — bet, žodžiu, to žąsino pasyviai agresyvūs įžeidinėjimai ėmė mane erzinti, ypač kai sužinojau, kad jis dulkina tą tuščiagalvę plevėsą su krūva pinigų ir krūtų implantais.

Ji nutilo, sutelkdama visą dėmesį į valgį.

— Tai ką padarei?

— Ką padariau? — Ji atsigėrė kavos. — Kai kitą kartą sugulėm, aš jį gerai išdulkinau, tada sumaitinau porą migdomųjų tabletčių.

— Apsvaiginai jį?

— Taip, o ką?

— Nieko. Nieko.

— Tada sumokėjau porai vyrukų, kad nunešty jį į vieną iš auditorijų. Tik prieš tai papuošiau jo apgailėtiną subinę moteriškais apatiniais — liemenėle, korsetu, užmoviau juodas kojines. Vaizdas buvo nepakartojamas. Išdažiau jam veidą, susukau plaukus. Nufotografavau

ir įdėjau nuotraukas į internetą. Jis tebemiegojo, kai aštuntą valandą pradėjo rinktis studentai. — Megė ramiai valgė kiaušinienę. — Visi apako, ypač kai jis pabudo, suprato, kas vyksta, ir ėmė spiegti kaip merga.

Neitas, sužavėtas jos užsispyrimo ir kerštо išradingumo, sveikindamas kilstelėjo kavos puodelį.

— Gali būti tikra, kad tavo aprangos ir išvaizdos aš nekomentuosiu.

— Čia ir yra istorijos esmė. Aš tikiu atlygiu. Už viską reikia atsilyginti. Jei leidi žmonėms apgaudinėti tave, tyčiotis iš tavęs, esi vangus ir nekūrybingas.

— Tu jo nemylėjai.

— Velniai rautų, ne. Jei būčiau mylėjusi, būčiau ne tik pažeminusi jį. Būčiau sukėlusi baisingus kūniškus skausmus.

Jis knaibė omletą lėkštėje.

— Leisk man kai ko paklausti. Ar mes išskirtiniai?

— Aš manau, kad esu išskirtinė — visais atvejais.

— Tai, kas vyksta tarp mūsų, — kantriai tęsė jis, — ar tai išskirtinis dalykas?

— Ar tu to ieškai?

— Aš nieko neieškojau. Bet tada pasirodei tu.

— Ach... och, — giliai atsiduso Megė. — Geras. Jau kai pavarai, tai pavarai. Man nesunku apsiriboti tik tavimi, jei kalbame apie lovos malonumus — kol mums abiem tai patinka.

— Gana sąžiningas atsakymas.

— Ji apgaudinėjo tave, Burke?

— Taip.

Megė linktelėjo valgydama.

— Aš neapgaudinėju. Kartais, žaisdama kortomis, bet tik dėl smagumo. Ir kartais meluoju, kai tai naudinga. Arba kai meluoti smagiau nei sakyti tiesą. Galiu būti bjauri, jei noriu, o noriu dažnai.

Ji nutilo, paskui ištiesė ranką ir palietė jį.

— Bet aš nespardau gulinčio žmogaus, nebent pati jį partrenkiau. Ir nesmūgiuoju žemiau juostos, nebent jis to nusipelnė. Ir nelaužau duoto žodžio. Aš duodu tau žodį: neapgaudinėsiu tavęs.

— Išskyrus kortomis.

— Hm, taip. Netrukus švis. Mums metas judėti.

◆ ◆ ◆

Ji nežinojo, kaip kalbėtis su Šarline. Kad ir iš kurios pusės pradėtų, rezultatas bus toks pat. Isterija, kaltinimai, įniršis, ašaros.

Neitas, tarsi perskaitęs Megės mintis, sustojo prie viešbučio durų.

— Gal nori, kad aš pasakyčiau jai? Esu ne kartą pranešęs šeimos nariams tokias žinias.

— Esi sakęs žmonėms, kad jų meilužiai penkiolika metų pragulėjo ledo oloje?

— Žinios pobūdis nekeičia jos poveikio.

Jo balsas buvo švelnus, visiška priešingybė jos suirzusiam tonui. Jis ramino ją. Daugiau nei ramina, suvokė ji. Jis verčia ją norėti atsiremti į jį.

— Kad ir kaip norėčiau perduoti tą lėkštę tau, geriau padarysiu tai pati. Bet galėsi vėliau surinkti šukes.

Jie įėjo vidun. Keletas lankytojų gurkšnojo kavą arba valgė ankstyvus pietus. Megė atsisegė striukę ir pamojo Rozai.

— Šarlinė?

— Savo kabinete. Girdėjome, kad Styvenas ir jo draugai pasveiks. Keliai tebėra užpustyti, bet Džerkas šįryt buvo užsukęs paimti Džo ir Laros. Jums kavos?

Neitas nulydėjo akimis Megę, dingstančią tarpduryje.

— Taip.

Ji įžengė į kabinetą nepasibeldusi.

Šarlinė sėdėjo prie stalo ir kalbėjosi telefonu. Ji nekantriai pamojavo Megei pirštu duodama ženklą palaukti.

— Ne, Bili, jei ruošiesi mane šitaip išdurti, tai pirmiausia turėsi pavaišinti vakariene.

Megė nusisuko. Jei jos motina derasi dėl kainos, teks palaukti. Kabinetas nė iš tolo nepriminė tokio, kuriame sprendžiami svarbūs dalykiniai klausimai. Jis priminė Šarlinę — moterišką, nuspėjamą ir kvailą. Daug rožinės spalvos, armija niekučių, renkančių dulkes. Ant sienų paveikslai su gėlėmis auksiniuose rėmeliuose, aksomu traukta sofa apkrauta atlasinėmis pagalvėlėmis.

Jame kvepėjo rožėmis — Šarlinė kiekvieną rytą oro gaivikliu išpurkšdavo kabinetą. Stalą — antikvarinę reprodukciją — ji nusipirko iš katalogo ir sumokėjo tikrai per brangiai. Lenktos kojos, daug raižinių.

Visi daiktai ant stalo buvo irgi rožiniai. Ant kiekvieno lipduko beveik neįskaitoma rašysena išraitytas Šarlinės vardas.

Prie sofos stovėjo lempa su aukso spalvos gaubtu, papuoštu rožiniais karoliukais — Megės nuomone, ji labiau tiko viešnamiui nei kabinetui.

Ji dažnai stebėdavosi, kaip galėjo gimti moteriai, kurios skonis, mintys, gyvenimo būdas visiškai skyrėsi nuo jos. O gal jos pačios gyvenimas yra nesibaigiantis maištas prieš tą, kuri davė jai gyvybę?

Megė atsisuko išgirdusi, kaip motina išmurkia paskutinius atsisveikinimo žodžius.

— Bando apsukti kaip įmanydamas. — Šarlinė nusijuokė ir įsipylė iš grafino vandens.

Ji irgi neatrodo dalykiška, galvojo Megė, tačiau išvaizda dažnai apgauna. Verslo reikaluose Šarlinė suskaičiuodavo pelną ir nuostolius iki paskutinio cento — visur ir visada.

— Girdėjau, tapai didvyre. — Šarlinė gurkšnodama vandenį stebėjo dukrą. — Tu ir mūsų seksualusis viršininkas. Likote Ankoridže atšvęsti?

— Buvo per vėlu grįžti.

— Žinoma. Duosiu vieną patarimą. Toks vyras kaip Neitas turi savo istoriją, ir gana ilgą. Tu įpratusi gyventi nerūpestingai. Nelabai tinkamas derinys.

— Turėsiu tai galvoje. Man reikia pasikalbėti su tavimi.

— Turiu daug darbo. Juk žinai, kad tokiu metu paprastai būnu užsiėmusi.

— Tai dėl mano tėvo.

Šarlinė pastatė stiklinę su vandeniu. Jos veidas sustingo ir išblyško, paskui skruostuose plykstelėjo raudonis. Atitinkantis kambario spalvą.

— Ką nors girdėjai? Matei Ankoridže? Kalės vaikas. Tegu nė nemano, kad galės sugrįžti. Nieko iš manęs negaus, o tu, jei turi nors kiek proto, pasakysi tą patį.

Ji piktai atsistojo. Rožiniai žandai jau plieskė karštu raudoniu.

— Niekas, *niekas* manęs nepalieka, o tuo labiau vėliau nesugrįžta. Niekada. Petas Gelovėjus — dėjau aš ant jo!

— Jis negyvas.

— Tikriausiai papasakojo tau kokią verksmingą istoriją. Visada mokėjo sug... Kaip tai negyvas? — Labiau pasipiktinusi nei nustebusi, Šarlinė krestelėjo savo garbanas. — Nesąmonė. Kas tau taip kvailai primelavo?

— Jis jau seniai miręs. Gali būti, kad mirė praėjus vos keletui dienų po to, kai išėjo.

— Ką tu čia kalbi? Kodėl taip sakai? — Pikta raudona spalva atslūgo, veidas išbalo, sukrito ir staiga paseno. — Negi šitaip manęs nekenti?

— Aš ne nekenčiu tavęs. Tu visada klydai dėl to. Galbūt jaučiu tau dvejopą jausmą, bet ne neapykantą. Tie vaikinai rado jį ledo oloje. Matyt, jie ten slėpėsi kurį laiką. O jis pasiliko ten visam laikui. Jis pragulėjo ten visus tuos metus.

— Tu nusišneki. Išeik, — kimiai riktelėjo Šarlinė. — Tučtuojau nešdinkis iš čia.

— Jie jį nufotografavo, — tęsė Megė, net kai Šarlinė pagriebė prespapjė ir sviedė į sieną. — Aš mačiau nuotraukas. Atpažinau jį.

— Nieko tu *neatpažinai*! — Šarlinė pasisuko, čiupo nuo lentynos statulėlę ir metė ją į žemę. — Tu viską išsigalvoji, kad įskaudintum mane.

— Už ką? — Megė nekreipė dėmesio į dūžtančias stiklo ir porceliano statulėles, nors viena nuolauža brūkštelėjo jai skruostą. Paprastai taip Šarlinė išliedavo pyktį.

Sudaužyti viską, suniokoti. Tada liepti kam nors viską sušluoti. Ir nusipirkti naujų.

— Už tai, kad esi bloga motina? Paleistuvė? Kad permiegojai su tuo pačiu vyruku, su kuriuo miegojau aš, idant įrodytum, jog nesi per sena nuvilioti mano vaikiną? Kad visą gyvenimą kartoji man, kokia netikusi esu duktė? Kaip manai, už ką?

— Aš užauginau tave viena pati. Aukojausi, kad galėtum turėti viską, ko nori.

— Gaila, kad neišmokei manęs groti smuiku. Dabar man tai praverstų. Bet žinai ką, Šarline? Kalbu ne apie mus. Kalbu apie jį. Jis negyvas.

— Netikiu tavimi.

— Kažkas jį užmušė. Nužudė. Kažkas suvarė kirvį jam į krūtinę ir paliko kalnuose.

— Ne. Ne, ne, ne. — Šarlinės veidas sustingo, tapo šaltas ir lygus kaip dangus už jos nugaros. Tada ji susmuko ant grindų tarp porceliano ir stiklo šukių. — O, Dieve, ne. Petai. Petai.

— Stokis, dėl Dievo. Susipjaustysi. — Megė piktai apėjo aplink stalą ir sugriebė motiną už rankos.

— Mege. Megan. — Šarlinė trūkčiojamai kvėpavo. Jos didelės mėlynos akys paplūdo ašaromis. — Jis negyvas?

— Taip.

Ašaros plūstelėjo skruostais. Šarlinė sudejavusi nuleido galvą Megei ant peties ir stipriai įsikibo į ją.

Megė nuslopino pirmą impulsą atstumti motiną ir atsitraukti. Ji apkabino motiną ir leido jai verkti. Ir staiga suvokė, kad tai pirmasis jų apsikabinimas per daugelį ilgų metų.

Kai audra nurimo, Megė nuvedė motiną į jos kambarį. Tarsi nurenginėtum lėlę, galvojo vilkdama nuo jos drabužius. Tada patepė įpjovimus, užmovė per galvą naktinius marškinius.

— Jis nepaliko manęs.

— Ne. — Megė nuėjo į vonios kambarį, peržvelgė motinos vaistų spintelę. Joje visada būdavo įvairiausių tablečių. Surado raminamųjų, prileido stiklinę vandens.

— Aš nekenčiau jo už tai, kad paliko mane.

— Žinau.

— O tu nekentei manęs.

— Galbūt. Išgerk tai.

— Nužudytas?

— Taip.

— Kodėl?

— Nežinau. — Megė pastatė stiklinę su vandeniu, kai Šarlinė nurijo tabletę. — Gulkis.

— Aš jį mylėjau.

— Galbūt.

— Mylėjau, — pakartojo Šarlinė, kai Megė užklojo ją. — Nekenčiau, kad paliko mane vieną. Aš negaliu būti viena.

— Pamiegok truputį.

— Tu pasiliksi?

— Ne. — Megė užtraukė užuolaidas, prakalbo į šešėlius. — Man patinka būti vienai. Tai viskas, ko man reikia. O tu vis tiek nenorėsi manęs matyti, kai pabusi.

Bet ji pabuvo, kol Šarlinė užmigo.

Leisdamasi žemyn sutiko Sari Parker.

— Tegu ji pamiega. Tuo tarpu sutvarkykite jos kabinetą.

— Girdėjau. — Sari klausiamai kilstelėjo antakius. — Tikriausiai ką nors pasakei, kad ji taip įsiuto.

— Tiesiog pasistenkite viską išvalyti, kol ji atsikels.

Ji nudundėjo laiptais, pakeliui pasigriebė kailinius ir pasuko prie išėjimo.

— Turiu eiti, — metė ji Neitui.

Jis atsistūmė nuo baro ir pasivijo ją prie durų.

— Kur?

— Namo. Noriu namo. — Ji su malonumu atkišo veidą šaltam vėjui.

— Kaip ji?

— Daviau jai raminamųjų. Kai atsigaus, užsipuls tave. Atleisk. — Ji užsimovė pirštines, tada užsidengė akis. — Dieve. Dieve. To ir tikėjausi. Isterija, pyktis — už ką tu manęs nekenti. Kaip paprastai.

— Įsipjovei veidą.

— Tai tik įbrėžimas. Porceliano šukė brūkštelėjo. Ji mėto daiktus. — Megė atsiduso, kai jie pasuko upės link. Nusekė akimis nykstantį kvapo debesėlį. — Bet kai pagaliau susiprotėjo, kai suvokė, kad aš nemeluoju, palūžo. Nesitikėjau to, ką pamačiau tada. Nesitikėjau to, ką išvydau jos veide. Ji tikrai jį mylėjo. Niekada apie tai negalvojau. Niekada nemaniau, kad ji tikrai jį mylėjo.

— Dabar ne pats geriausias metas jums abiem likti vienoms.

— Ji neliks viena. O man to reikia. Duok man keletą dienų, Burke. Ir be manęs turėsi ką veikti. Po poros dienų viskas susigulės. Tada ateik manęs aplankyti. Paruošiu tau vakarienę, nusivesiu į lovą.

— Telefonai jau veikia. Paskambink, jei ko nors reikės.

— Taip, galėčiau, bet neskambinsiu. Nesistenk manęs gelbėti, viršininke. — Ji užsidėjo akinius nuo saulės. — Tiesiog dirbk savo darbą.

Ji atsisuko į jį, prisitraukė jo galvą ir įsisiurbė ilgu karštu bučiniu. Atšlijo, patapšnojo jam per skruostą.

— Tik keletą dienų, — pakartojo patraukdama prie lėktuvo.

Ji neatsigręžė, tačiau žinojo, kad jis stovi palei upę, žinojo, kad stebi ją nuskrendančią. Ji išjungė mintis — visas — ir nusklendė virš medžių viršūnių į dangaus pakraštį.

Tik pamačiusi rūkstant savo namų kaminą ir šilkines kulkas — savo šunis, neriančius per sniegą, ji pajuto smaugiantį gumulą gerklėje.

Tik pamačiusi iš namo išeinančią ir lėtai pasukančią paskui šunis figūrą ji pajuto akyse ašaras.

Jos rankos ėmė virpėti, ir jai teko pakovoti su savimi, kad susitvardytų ir nusileistų. Jis laukė jos — žmogus, kuris atėjo į jos gyvenimą po to, kai išėjo tėvas.

Ji išlipo, pasistengė kalbėti kuo tvirčiau.

— Maniau, kad grįši tik po dviejų ar trijų dienų.

— Kažkas liepė man grįžti dabar. — Jis pažvelgė jai į veidą.

— Kažkas atsitiko.

— Taip. — Ji linktelėjo, tada pasilenkė pasisveikinti su džiūgaujančiais šunimis. — Kai kas atsitiko.

— Eime vidun, papasakosi.

Ir tik tada, viduje, šilumoje, kai jis išvirė jai arbatos ir palakino šunis, kai tylėdamas išklausė, ji palūžo ir pravirko.

... 11 ...

ĮRAŠAS ŽURNALE ◆ *1988-ųjų vasario 12-oji*

Stovėjau virš debesų. Man tai reikšmingiausias bet kurio kopimo momentas. Nuovargis, skausmas, geliantis šaltis išsisklaido, kai stovi viršūnėje. Tu atgimsti. Šioje nekaltybėje nėra nei mirties, nei gyvenimo baimės. Nėra pykčio, liūdesio, praeities, ateities. Yra tik ši akimirka.

Tu tai padarei. Tu išgyvenai.

Mes šokame ant nepaliesto sniego, beveik trylika tūkstančių pėdų virš žemės; saulė spigina mums į akis, o vėjas groja melodiją mūsų pamišusiam šokiui. Mūsų šūksniai nuaidi ir atsimuša į dangų, mūsų svaigulys susilieja su sūkuriuojančiais debesimis.

Kai Dartas pasakė, kad turėtume šokti žemyn, vos neliuoktelėjau. Velniop viską. Mes čia dievai.

Jis kalbėjo rimtai. Sustingau — ne iš baimės — suvokęs, kad jis kalba rimtai. Šokam. Skrendam! Mano bičiulio kraujyje truputį per daug deksedrino. Truputį per daug įsiaudrinęs.

Jis netgi sugriebė mane už rankos ragindamas. Turėjau atitraukti save ir jį nuo krašto. Jis išplūdo mane, bet juokėsi. Abu juokėmės. Kaip išprotėję.

Jis pasakė kai ką keisto, bet, manyčiau, čia tam ir vieta. Plūsdamasis juokėsi ir kliedėjo apie mano sėkmę. Kad aš susimedžiojęs seksualiausią Lunasės moterį, kad dienų dienas nepakeliu subinės, o ji tuo tarpu dirba. Išeinu kada panorėjęs, dulkinu kekšes, dabar netgi stoviu pasaulio viršūnėje, nes to velniškai norėjau.

O dabar nesutinku šokti žemyn.

Dabar viskas bus kitaip, sakė jis. Viskas pasikeis. Jis gausiąs moterį, kurios trokšta kiti vyrai, jis gyvens kaip panorėjęs. Jis taps karaliumi.

Leidau jam stovėti ir kunkuliuoti. Dabar ne laikas smulkmeniškumams.

Mano beprotiškas džiaugsmas virto ramybe — absoliučia ir išbaigta. Mes ne dievai, o tik žmonės, nugalėję dar vieną viršūnę. Žinau, iš to, ką esu padaręs, mažai kas buvo reikšminga. Bet tik ne tai. Šis žygis man reikšmingas.

Mes ne nugalėjome kalnus — mes susiliejome su jais.

Tikiu, kad dėl to, ką padariau, tapsiu geresnis. Geresnis vyras, geresnis tėvas. Žinau, kad Darto sapalionėse yra tiesos. Aš nenusipelniau to, ką turiu, išskyrus šį momentą. Keista, kad troškimas būti geresniam persmelkia mane čia, kai stoviu plakamas vėjų virš skausmo ir grožio kupino pasaulio, kurį dabar dengia debesys, gundantys mane nerti į juos, skubėti atgal į tą skausmą ir grožį.

Keista, kad stovėdamas čia, kur taip stipriai norėjau būti, ilgiuosi to, ką palikau tenai.

Neitas tyrinėjo nuotraukas iš ledo olos. Nieko nauja jose nematė, nes pastarąsias tris dienas tyrinėjo jas kiekvieną laisvą minutę ir žinojo kiekvieną smulkmeną.

Valstijos policija atsiuntė jam keletą šykščių žinučių. Kai tik leis

oras, jie nusiųs tenai ekspertus ir pargabens kūną. Jis žinojo, kad jie apklausė vaikinukus, bet tai, ko jie klausė ir kokius atsakymus gavo, sužinojo greičiau aplinkiniais, o ne oficialiais keliais.

Jis norėjo pradėti bylą, tačiau tai nebuvo jo byla.

Jam nebus leista apžiūrėti olą ar dalyvauti skrodime, kai kūnas bus pargabentas. Visa informacija bus teikiama tik tyrimo komandos nuožiūra.

Galbūt, kai Patriko Gelovėjaus kūnas bus oficialiai atpažintas, jis turės daugiau galimybių. Tačiau į tyrimą įtrauktas nebus.

Neitas nustebo pajutęs, kaip norėtų jame dalyvauti. Praėjo metai, kai paskutinį kartą tyrė bylą. Jis norėjo imtis šios bylos. Galbūt todėl, kad su ja susijusi Megė, bet labiau dėl to, ką matė nuotraukose. Dėl jose esančio žmogaus.

Sustingęs mirties akivaizdoje prieš septyniolika metų. Išsilaikęs, o kartu su juo — ir mirties priežastys. Atsakymą žino lavonas, tik reikia žinoti, kur žiūrėti.

Ar jis priešinosi? O gal buvo užpultas netikėtai? Ar jis pažinojo žudiką? Žudikus?

Kodėl jį nužudė?

Išgirdęs beldimą į kabineto duris, Neitas įmetė dokumentus į stalčių.

Pyč įkišo galvą.

— Debė sugavo porą vaikiščių, vagiliaujančių parduotuvėje. Piteris laisvas. Norite, kad jis nueitų?

— Gerai. Praneškite tėvams, tegu prisistato kartu su vaikais. Ką jie pavogė?

— Bandė nugvelbti keletą komiksų, šokoladukų ir dar kai ką. Kvaileliai. Debės akys kaip vanago. Ką tik atėjo Džeikobas Itu. Norėtų šnektelėti, jei turite minutę.

— Žinoma, tegu užeina.

Neitas atsistojo, lėtai nužingsniavo prie kavos aparato. Dar valanda, ir sutems, nors ir diena gana niūri bei drėgna. Jis pažiūrėjo pro langą, susirado Bevardę ir įsižiūrėjo į ją gurkšnodamas kavą.

Atsigręžė išgirdęs įeinant Džeikobą. Vyras galėjo būti klasikine vietinio Aliaskos gyventojo emblema — su savo kaulėtu veidu ir tamsiomis įdėmiomis akimis. Jo plaukai buvo pasidengę sidabru, supinti į kasą. Avėjo tvirtais batais, vilkėjo darbo drabužiais, ant kurių buvo užsisegęs ilgą rudą liemenę.

Neitas spėjo, kad jam turėtų būti per penkiasdešimt, tačiau jo laikysena spinduliavo sveikatą, energiją ir stiprybę.

— Pone Itu. — Neitas parodė į kėdę. — Kuo galiu padėti?

— Patrikas Gelovėjus buvo mano draugas.

Neitas linktelėjo.

— Norite kavos?

— Ne. Ačiū.

— Kūnas dar nepargabentas, neištirtas ir neatpažintas. — Neitas atsisėdo už stalo. Jis žaidė tą patį žaidimą su kiekvienu, kuris ateidavo į skyrių arba susigaudavo jį gatvėje. — Tyrimą atlieka Valstijos policija. Jie oficialiai praneš giminėms, kai tapatybė bus nustatyta.

— Megė negalėjo neatpažinti savo tėvo.

— Ne. Sutinku.

— Jūs negalite patikėti teisingumo kitiems.

Kažkada tai buvo jo kredo. Kredo, kurio vedami abu su partneriu atsidūrė Baltimorės alėjoje.

— Tai ne mano byla. Ne mano jurisdikcija, ne mano teritorija.

— Jis buvo vienas iš mūsų, kaip ir jo dukra. Jūs pažadėjote šios vietos žmonėms vykdyti savo pareigas.

— Taip. Ir vykdysiu. Aš neatsižadu šios bylos, tačiau esu tik mažas sraigtelis mechanizme.

Džeikobas pirmą kartą nuo tada, kai įžengė į kambarį, sukrutėjo.

— Kai buvote pašalietis, tyrėte žmogžudystes.

— Tyriau. Dabar aš nebe pašalietis. Matėte Megę?

— Taip. Ji stipri. Ji susidoros su savo skausmu. Ir nesileis jo sugniuždoma.

Kitaip nei aš? — pagalvojo Neitas. Tačiau šis vyras su įžvalgiomis akimis ir griežtai valdomu pykčiu negali matyti, kas dedasi jo viduje.

— Papasakokite man apie Gelovėjų. Su kuo jis galėjo lipti?

— Su pažįstamais.

— Pažįstamais?

— Žiemos kopimui į Bevardę reikia mažiausiai trijų. Jis buvo beatodairiškas, impulsyvus, tačiau nebūtų bandęs lipti vienas ar dviese. Jis nebūtų lipęs su nepažįstamais žmonėmis. Ar tik su nepažįstamais. — Džeikobas šyptelėjo. — Tačiau jis lengvai susipažindavo.

— Jis turėjo priešų?

— Žmogus, kuris turi tai, ko nori kiti, visada turi priešų.

— Ką jis turėjo?

— Gražią moterį. Protingą vaiką. Lengvabūdiškumą ir ambicijų trūkumą, o tai leido jam elgtis kaip norėjo.

Kito vyro moters troškimas dažnai tampa žmogžudystės motyvu tarp draugų.

— Ar Šarlinė turėjo kitą gerbėją?

— Nemanau.

— O jis?

— Jis galėjo kartais mėgautis kitos moters draugija, kada išvykdavo — kai kurie vyrai taip daro. Jei jis turėjo kitą moterį mieste, man apie tai nepasakojo.

— Jam nebuvo būtina pasakoti jums, — atsiliepė Neitas. — Būtumėt ir taip žinojęs.

— Taip.

— Kaip ir kiti. Tokia vieta gali turėti paslapčių, bet ne tokių, kurios liktų amžiams palaidotos. — Neitas minutėlę patylėjo. — Narkotikai?

— Augino šiek tiek hašišo. Bet neprekiavo.

Neitas kilstelėjo antakius.

— Tik žolę? — Kai Džeikobas ėmė dvejoti ką atsakyti, Neitas atsilošė kėdėje. — Niekas dabar nenubaus jo už tai.

— Dažniausiai žolę, bet neatsisakydavo ir kitų, jei pasitaikydavo po ranka.

— Ar jis turėjo prekeivį? Tarkim, Ankoridže?

— Nemanau. Jis retai kada turėdavo pinigų tokiems malonumams. Piniginė buvo Šarlinės kišenėje, o ji laikė ją tvirtai uždarytą. Jis mėgo laipioti, žvejoti, keliauti. Mėgo ir skraidyti, tačiau pilotu nenorėjo būti. Dirbdavo tik tada, kai prireikdavo pinigų. Nekentė draudimų, įstatymų, taisyklių. Kaip ir dauguma kitų, kurie čia atvyksta. Jis nebūtų jūsų supratęs.

Svarbiausia, pagalvojo Neitas, kad jis suprastų Gelovėjų.

Jis pateikė Džeikobui dar keletą klausimų, o paskui, kai šis išėjo, surašė viską į bylą.

Tada ėmėsi nuobodesnių reikalų — poros nepilnamečių vagišių. Tai, pora dingusių slidžių ir techninė avarija užpildė jo laiką iki darbo dienos pabaigos.

Jis nusprendė pasiimti laisvą vakarą ir paskyrė budėti Otą ir Piterį. Nebent įvyktų žmogžudystė — kitu atveju jo netrukdyti iki ryto.

Kelios dienos, duotos Megei, praėjo. Jis tikėjosi, kad ji pasiruošusi priimti jį.

Pats kaltas, nusprendė Neitas, kad užsuko į viešbutį pasiimti drabužių — jei kartais pasiliktų pas Megę.

Šarlinė užklupo jį jo kambaryje.

— Man reikia pasikalbėti su tavim. — Ji pralėkė pro jį ir atsisėdo ant lovos. Buvo apsirengusi juodai — aptemptas megztukas, dar labiau aptemptos kelnės ir aukštakulniai, kuriais taip mėgo kaukšėti.

— Žinoma. Gal eime į apačią, išgersime kavos?

— Tai asmeniškas klausimas. Gal uždarytum duris?

— Gerai. — Tačiau Neitas dėl visa ko nesisėdo.

— Noriu, kad padarytum kai ką dėl manęs. Nuvažiuok į Ankoridžą ir įkalbėk tuos žmones, kad atiduotų Peto kūną man.

— Šarline, kūnas dar nepargabentas iš kalnų.

— *Žinau.* Kiekvieną dieną kalbuosi telefonu su tais biurokratais ir nejautriais niekšais. Jie leidžia jam ir toliau ten šalti.

Jos akys prisipildė ašarų, ir Neito skrandis susitraukė.

— Šarline. — Jis apsidairė, beviltiškai ieškodamas kokios nors servetėlės, senų marškinėlių, rankšluosčio — tada nuėjo į vonios kambarį. Grįžęs įbruko jai į rankas tualetinio popieriaus ritinį. — Ne taip paprasta pargabenti iš ten kūną.

Jis vos susilaikė nepridūręs, kad dar viena ar dvi dienos nedaro jokio skirtumo.

— Dabar ten siaučia pūga, labai stiprus vėjas. Bet šiandien kalbėjausi su seržantu Kobenu. Jei pragiedrės, jie tikisi pasiųsti komandą rytoj iš ryto.

— Jie sako, kad nesu artimiausia giminaitė, nes mes nebuvome oficialiai susituokę. — Šarlinė atsiplėšė keletą lapelių ir užsidengė veidą.

— Och. — Neitas išpūtė skruostus ir iškvėpė orą. — Megė...

— Ji nesantuokinė. — Šarlinės balsas užlūžo, ji pamojavo drėgnu popieriaus gniužulu. — Kodėl jie turėtų atiduoti jį jai? Jie išsiųs jį atgal pas jo tėvus, į rytus. O tai *nesąžininga*! Tai *neteisinga*! Juk jis paliko juos, ar ne? O manęs nepaliko. Tiesiog taip išėjo. Bet jie nekenčia manęs ir niekada neleis, kad pasiimčiau jį.

Neitas ne kartą buvo matęs, kaip žmonės riejasi dėl mirusiojo, ir tai niekada nebuvo gražu.

— Kalbėjaisi su jais?

— Ne, nesikalbėjau, — atkirto ji, ir iš pykčio jos akys tapo sausos. — Jie nepripažįsta manęs. Taip, jie keletą kartų kalbėjosi su Mege, netgi davė jai šiek tiek pinigų dvidešimt pirmojo gimtadienio proga. Šiek tiek, o patys turi *krūvas*. Petas jiems nerūpėjo, kai buvo gyvas, bet dabar, kai mirė, galvą dedu, norės jį pasiimti. O aš noriu, kad jis grįžtų. Noriu, kad grįžtų.

— Gerai, nusiramink, pažiūrėsim, ką galima padaryti. — Neturėdamas kitos išeities, Neitas atsisėdo šalia ir apkabino ją per pečius, kad ji galėtų paverkti. — Susisieksiu su Kobenu. Šiaip ar taip, kūno dar kurį laiką neatiduos. Tai gali užtrukti. Ir man atrodo, kad jo dukra Megė turi tiek pat teisių kiek ir jo tėvai.

— Ji nekovos dėl jo. Jai tokie dalykai nerūpi.

— Aš pasikalbėsiu su Mege.

— Bet kodėl kažkam rūpėjo nužudyti Petą? Jis niekada nieko neįskaudino. Tik mane. — Ji susijuokė pro ašaras, liūdnai ir ilgesingai. — Pats to nenorėdamas. Jis niekada tyčia neįskaudintų ir neįžeistų.

— Ar daug kas pyko ant jo?

— Dažniausiai aš. Jis vesdavo mane iš proto. — Šarlinė atsiduso. — Mylėjau jį kaip beprotė.

— Jei paprašyčiau tave — kuo nuodugniau — prisiminti paskutines savaites prieš jam išeinant, ar galėtum? Smulkmenas, net ir pačias mažiausias.

— Galiu pamėginti. Bet viskas buvo taip seniai, kad atrodo, jog iš viso nebuvo.

— Noriu, kad nusiramintum ir pamėgintum prisiminti praeitį. Užrašyk viską, ką prisiminsi. Ką jis sakė, darė, su kuo bendravo, ar nesielgė keistai. Vėliau pasikalbėsime apie tai.

— Jis visą laiką buvo ten, — sušnabždėjo ji. — Vienas šaltyje. Kiek kartų per tuos metus žiūrėjau į kalnus? Dabar, vos tik pasižiūriu, matau Petą. Žinai, buvo lengviau, kai nekenčiau jo.

— Suprantu.

Ji šnirpštelėjo, pakėlė galvą.

— Noriu, kad Petas grįžtų čia. Noriu palaidoti jį čia. Jis būtų to norėjęs.

— Padarysime viską, kad taip būtų. — Kadangi Šarlinė buvo suminkštėjusi nuo ašarų ir nemėgino jo kabinti, Neitas nusprendė ją paklausinėti. — Papasakok man apie Džeikobą Itu.

Ji nusišluostė akis.

— O ką apie jį pasakoti?

— Koks jis žmogus? Kaip susidraugavo su Petu? Tai padėtų man susidaryti vaizdą.

— Kad galėtum išsiaiškinti, kas atsitiko Petui?

— Būtent. Jis ir Džeikobas buvo draugai?

— Aha, — vėl šnirpštelėjo ji, tik šį kartą švelniau. — Džeikobas toks... paslaptingas. Bent jau aš niekada nesupratau jo.

Sprendžiant iš paniurusio veido, tai reiškė, kad ji niekada nesugebėjo įsivilioti jo į lovą. Įdomu, nutarė Neitas.

— Jis, regis, mėgsta vienišiaus gyvenimą.

— Ko gero, — truktelėjo pečiais Šarlinė. — Jiedu su Petu sutarė. Manau, kad — nežinau, kaip pasakyti — Petas jį *linksmino*. Bet jie abu mėgo medžioti, žvejoti, klajoti po kalnus. Petas puikiai pažinojo apylinkes. Jiedu su Džeikobu dingdavo tyruose, o aš čia dienų dienas triūsdavau, prižiūrėjau vaiką ir...

— Būtent tai juos siejo, — įsiterpė Neitas.

— Na, jie abu nekentė valdžios, bet čia niekas jos nemėgsta. Jiems patiko gyventi laisvai, tačiau svarbiausia buvo Megė.

— Kuo čia dėta Megė?

— Na...

Šarlinė prisislinko artyn, kaip kad paprastai daro žmonės, ketinantys paliežuvauti. Jis negalėjo atsitraukti, nes nenorėjo suardyti to intymumo, kol negavo ko norėjo.

— Kažkada Džeikobas buvo vedęs.

— Tikrai?

— Labai seniai. Kai jam buvo aštuoniolika ar devyniolika, jis gyveno mažame kaimelyje netoli Nomo. — Jos veidas pagyvėjo, ji papurtė plaukus ir ėmė kloti: — Sužinojau apie tai iš Peto, o ir žmonės kalbėjo. Džeikobas beveik niekada nesikalba su manimi.

Ji vėl paniuro.

— Taigi jis buvo vedęs, — paragino ją Neitas.

— Tokią pat jauną merginą iš to paties kaimo. Jie kartu augo ir taip toliau — žodžiu, buvo sielos draugai. Ji mirė gimdydama. Ji ir kūdikis — mergytė. Per anksti prasidėjo gimdymas, porą mėnesių anksčiau laiko, atsirado komplikacijų. Jau nepamenu, kas iš tiesų atsitiko, bet jie nespėjo nuvežti jos į ligoninę, bent jau laiku. Liūdna, — patylėjusi ištarė

Šarlinė, jos akys, veidas ir balsas sušvelnėjo nuo nuoširdžios užuojautos. — Labai liūdna.

— Taip.

— Petas sakė, kad todėl Džeikobas ir tapo pilotu. Jei jis būtų turėjęs lėktuvą arba būtų galėjęs kur nors gauti, galbūt... Po to jis persikėlė čionai, sakė negalįs ten gyventi, nes jo gyvenimas ten baigtas. Tačiau, kai mes susipažinome, kai jis pamatė Megę, Džeikobas pasakė, kad jos siela kalbasi su juo. Neapsirūkęs, — tarė ji vartydama akis. — Džeikobas nerūkė žolės. Bet kalba štai taip. Jis pasakė Petui, kad Megė jo sielos vaikas, o Petui tai pasirodė be galo šaunu. Man buvo keista, bet Petas neprieštaravo. Sakė, kad dabar Džeikobas jo brolis.

— Ar Džeikobas ir Petas dėl ko nors ginčydavosi? Tarkim, dėl Megės?

— Negirdėjau. Džeikobas išvis nesiginčija — tik įsisiurbia į tave tomis... kaip ten sako? — neįžvelgiamomis akimis, — nutarė Šarlinė. — Tas neįskaitomas žvilgsnis. Tikriausiai jis atstojo Megei tėvą, kai Petas išėjo. Bet Petas neišėjo. — Jos akyse vėl susikaupė ašaros. — Jis mirė.

— Man labai gaila. Ačiū už informaciją. Tai padeda susidaryti vaizdą.

— Pasikalbėk su Mege. — Šarlinė atsistojo. — Pasakyk jai, kad įtikintų tuos bostoniečius, jog Peto vieta čia. Priversk ją suprasti. Manęs ji neklausys. Niekada neklausė ir neklausys. Pasikliauju tavim, Neitai.

— Padarysiu ką galėsiu.

Regis, ji pasitenkino jo atsakymu ir išėjo, palikusi sėdintį ant lovos ir mintyse įsivaizduojantį save traiškomą dviejų sudėtingų moterų.

JIS NESKAMBINO JAI. Ji gali pasiųsti jį po velnių arba neatsiliepti į skambutį. Blogiausia, ką ji gali padaryti, kai jis netikėtai pasirodys prie jos durų, tai išsiųsti namo, bet tokiu atveju jis bent jau įsitikins, kad jai viskas gerai.

Neitas važiavo sniego tuneliu. Dangus prašviesėjęs, kaip buvo žadėta, jame blausiai spindėjo mėnulis ir žvaigždės. Jų šviesa krito ant kalnų, kurie driekėsi jam prieš akis, atsispindėjo ant upės ledo.

Jis išgirdo muziką dar prieš įsukdamas į jos kiemą. Ji užpildė tamsą, perskrodė ir prarijo ją. Kaip šviesa praryja naktį. Jos namuose švie-

sos degė visur, tad namas, kiemas, artimiausi medžiai buvo apšviesti it ugnies. Pro ją tekėjo ir sklendė muzika.

Tikriausiai opera, pagalvojo jis, nors tokios muzikos nesuprato. Ji gremžė ir smelkėsi į sielą, žeidė širdį.

Ji buvo nukasusi sniegą nuo tako. Jis numanė, kiek laiko ir pastangų tam reikėjo. Veranda taip pat buvo išvalyta, o šalia durų stovėjo dėžė su malkomis.

Jis kilstelėjo ranką pasibelsti, tačiau nutarė, kad per muziką niekas beldimo negirdės. Tada paėmė už rankenos. Durys lengvai atsidarė.

Šunys, kurie, nepaisydami muzikos, miegojo, pašoko nuo kilimėlio. Keletą kartų įspėjamai amtelėję, ėmė vizginti uodegas. Neito džiaugsmui, jie prisiminė jį ir prišoko pasisveikinti.

— Geri, šaunuoliai. Kur jūsų mamytė?

Neitas šūktelėjo kartą, antrą, tada patraukė per pirmą aukštą. Svetainėje ir virtuvėje linksmai degė židiniai, o nuo krosnies sklido valgio kvapas.

Jis jau ruošėsi žvilgtelėti, kas paruošta — galbūt net paragauti, — kai pastebėjo judesį už lango. Prisiartinęs prie stiklo, šviesoje aiškiai pamatė Megę. Ji buvo apsimuturiavusi nuo galvos iki kojų, trepsėjo per sniegą su storais apvaliais sniegbačiais, kuriuos vietiniai vadino meškos letenomis. Jam bežiūrint ji sustojo ir užvertė galvą į dangų. Minutėlę stovėjo sustingusi, maudydamasi muzikos garsuose. Tada ištiesė į šonus rankas ir krito ant nugaros.

Neitas vienu šuoliu pasiekė duris, atplėšė jas, peršoko laiptelius ir slyščiodamas puolė nukastu taku prie jos.

Ji atsisėdo išgirdusi jo šūksnį.

— Kas yra? Sveikas, iš kur čia atsiradai?

— Kas atsitiko? Tu susižeidei?

— Ne. Tik norėjau minutėlę pagulėti sniege. Dangus giedrinasi. Nagi, duokš ranką, jei jau atėjai.

Vos tik jis ištiesė ranką, ant jų užgriuvo šunys.

— Palikai atviras duris, — išspaudė Megė nusirisdama į šoną su vienu šuniu.

— Atsiprašau. Išgaravo iš galvos, nes pamaniau, kad tave ištiko koks priepuolis. — Neitas padėjo jai atsistoti. — Ką veiki lauke?

— Buvau pastoginėje, bandžiau sutaisyti seną sniegaeigį, kurį nusipirkau prieš keletą mėnesių. Kartais pasispardau su juo.

— Moki remontuoti sniegaeigius?

— Mano talentai neišsemiami ir įvairūs.

— Neabejoju. — Žiūrėdamas į ją Neitas pamiršo dienos nemalonumus. — Manau, kad ir man reikės nusipirkti sniegaeigį.

— Ką tu sakai. Ką gi, kai pastatysiu ant kojų savąjį, galėsiu parduoti tau. Eime vidun. Ne pro šalį išgerti. — Ji kreivai nužvelgė jį, kai jie pajudėjo namo link. — Tai ką, buvai netoliese?

— Ne.

— Tikrini mane?

— Aha, be to, tikiuosi būti pavaišintas vakariene.

— Tai viskas, ko tikiesi?

— Ne.

— Gerai. Aš irgi tam pasiruošusi. — Ji nusigriebė šluotą. — Nupurtyk nuo manęs sniegą.

Kai jis padarė ką galėjo, ji nusitraukė meškos letenas.

— Nusirenk, pabūk, — pakvietė išsinerdama iš kailinių.

— Ei. Tavo plaukai.

Pakabinusi kailinius ir kepurę, ji persibraukė ranka plaukus.

— Kas yra?

— Jų mažiau.

Dabar jie baigėsi vos žemiau žandikaulio — tiesūs, vešlūs, stori, truputį susišiaušę.

— Norėjau pasikeisti. Tad pasikeičiau. — Ji nuėjo prie spintelės, ištraukė butelį. Išimdama taures dirstelėjo į jį ir pamatė jo šypseną. — Kas?

— Man patinka. Atrodai — nežinau — jauna ir miela.

Ji pakreipė galvą.

— Jauna ir miela, tad norėtum užsegti man prijuostę bei kokardą ir kad vadinčiau tave tėčiu?

— Nežinau, kas ta prijuostė, bet gali užsijuosti, jei nori. Tik tėčiu nevadink.

— Kaip pasakysi. — Ji gūžtelėjo pečiais ir įpylė dvi taures tamsiai raudono vyno. — Smagu tave matyti, Burke.

Jis priėjo, paėmė iš jos taures ir pastatė jas ant stalo. Tada suėmė į delnus tuos juodus storus plaukus ir lėtai, žiūrėdamas jai į akis, pabučiavo. Švelniai ir lengvai, kol šilumą ėmė laižyti pirmieji karščio liežuviai. Ji irgi žiūrėjo į jį tomis nuostabiomis mėlynomis akimis.

Tada jis atsitraukė, paėmė taures ir ištiesė vieną jai.

— O man malonu tave bučiuoti.

Ji sučiaupė lūpas nustebusi, kad toks nekaltas bučinys įžiebė tokią liepsną.

— Sunku tai paneigti.

— Nerimavau dėl tavęs. Žinau, nenori to girdėti, tave tai erzina. Bet taip yra. Mums nebūtina apie tai kalbėtis, jei nesi pasiruošusi.

Ji gurkštelėjo gurkšnį, antrą. Jis be galo kantrus, nutarė ji. O gerasis kantrybės pusbrolis yra atkaklumas.

— Manau, išgyvenčiau. Moki gaminti salotas?

— A... nusiperki maišelį salotų ir suverti į dubenį?

— Nesi virtuvės bitutė?

— Ne.

— Vis dėlto šiame mūsų santykių etape, kol nori manęs, turėsi išmokti smulkinti daržoves — ir nesiskųsti. Moki skusti morkas? — paklausė ji eidama prie šaldytuvo.

— Taip, taip.

— Ką gi, pradėsim. — Ji ištraukė produktus ant stalo ir padavė jam morką ir peilį. — Nuskusk.

Kol jis skuto, ji ėmėsi salotų.

— Kai kuriose kultūrose moterys nusirėžia plaukus kaip gedulo ženklą. Bet aš ne todėl nusikirpau. Jo nebuvo gana ilgai, ir aš prisitaikiau — tam tikra prasme. Bet dabar viskas kitaip.

— Žmogžudystė viską keičia.

— Labiau nei mirtis, — sutiko ji. — Mirtis — natūralus reiškinys. Aišku, kraupus, nes kas gi nori mirti, bet toks yra ciklas ir niekas jos neišvengia.

Ji nusausino salotas; jos rankos su ilgais pirštais ir trumpais bukais nagais darbavosi sparčiai.

— Būčiau susitaikiusi su jo mirtimi. Bet su žmogžudyste negaliu. Todėl spausiu Valstijos farus, spausiu tave, kol būsiu patenkinta. Tai gali atšaldyti tavo susidomėjimą manimi, bet aš pasiryžusi viskam.

— Nemanau, kad atšalčiau. Jau senokai turėjau moterį, tad esu pribrendęs.

— Kaip čia taip atsitiko?

Jis atkišo jai morką.

— Kas atsitiko?

— Kad ilgai neturėjai moters.

— Aš... hm.

— Mechanizmo sutrikimai?

Neitas sumirksėjo, išspaudė kažką panašaus į juoką.

— Čia tai bent. Geras kausimas. Tik ruošiant salotas kažkaip keista apie tai kalbėtis.

— Tada grįžkime prie žmogžudystės, — atsiliepė ji.

— Kas juos nuskraidino? — paklausė jis.

— Ką?

— Jiems reikėjo piloto, ar ne? Kas nuskraidino juos į bazę, ar kaip jūs tai vadinate.

— Och. — Megė liovėsi pjaustyti, pabaksnojo peiliu į pjaustymo lentą. — Tu *tikrai* policininkas, ar ne? Nežinau, o po tiek laiko gali būti sunku sužinoti. Tačiau mudu su Džeikobu galime pamėginti.

— Tas, kas juos parskraidino atgal, paėmė vienu žmogumi mažiau nei nuskraidino. Bet niekam apie tai nepranešė. Kodėl?

— Tai ir turime išsiaiškinti. Puiku. Turime kryptį.

— Bylą tiriantys pareigūnai klausinės tų pačių dalykų, eis ta pačia kryptimi. Gal iš pradžių išsiaiškintum asmeninius klausimus?

— Kalbi apie peštynes dėl kūno ir Šarlinės organizuojamas laidotuves. — Megė ėmė įmantriai pjaustyti raudoną kopūstą. — Mane jau pasiekė kai kurie gandai, todėl vakar neatsiliepinėjau į telefono skambučius. Man per žema kovoti dėl mirusiojo kūno. Ypač kai ji nė nežino, ar jo šeima prieštaraus, kad jis būtų palaidotas čia.

— Pažįsti juos?

Ji ištraukė puodą ir pripylė vandens.

— Aha. Jo motina skambino man keletą kartų, o vėliau pasiūlė atskristi ir susipažinti. Man buvo smalsu, ir aš norėjau skristi. Šarlinei labai nepatiko, o tai mane dar labiau kurstė.

Kai puodas užvirė, ji pamaišė padažą ir vėl ėmėsi salotų.

— Jie visai nieko. Pasipūtę, snobiški — ne tas tipas, su kuriais norėčiau bendrauti, nors jie irgi nebūtų manęs ilgai pakentę. Tačiau su manim elgėsi padoriai. Davė man pinigų, taškas jų naudai.

Ji siektelėjo butelio, įsipylė sau dar vyno, tada klausiamai pažiūrėjo į Neitą.

— Ne, aš dar turiu.

— Jų pakako, kad sumokėčiau įnašą už lėktuvą ir šį namą, tad jaučiuosi jiems skolinga.

Ji susimąsčiusi gurkštelėjo vyno.

— Nemanau, kad jie ginčysis su Šarline ir spirsis, jog jis būtų palaidotas rytuose. Ji nori taip galvoti, nes jai patinka jų nekęsti. Kaip kad jiems patinka ignoruoti ją. Taigi mano tėvas tampa reikšmingesne asmenybe nei iš tiesų buvo.

Megė ištraukė lėkštes ir padavė Neitui, kad jis paruoštų stalą.

— Ar tylėjimas yra tardymo būdas?

— Gali būti. Dar jis vadinamas klausymusi.

— Vienintelis pažįstamas, su kuriuo norisi leisti savo vertingą laiką ir kuris moka klausytis kaip tu, yra Džeikobas. Tai gera savybė. Mano tėvas kartais klausydavosi manęs. Bet po kurio laiko pastebėdavau, kaip jo mintys nuskrieja kažkur toli. Jis kantriai sėdėdavo, bet negirdėdavo manęs. Džeikobas visada girdi mane.

— Vis dėlto, — atsiduso ji, — Patrikas Gelovėjus buvo savimyla niekšas. Mylėjau jį, ir jis mylėjo mane. Tačiau savo šeimą, kad ir kokia ji būtų, jis įskaudino — dingo nė žodžio nepasakęs prieš savo aštuoniolikt ąjį gimtadienį. Šarlinė jam irgi nelabai rūpėjo — ji viena visą laiką dirbo, rūpinosi namais. — Manau, kad ji tikriausiai mylėjo jį, todėl buvo — yra — tokia nepakenčiama. Bet nežinau, ar jis mylėjo ją.

Ji ištraukė iš spintelės stiklinį indą su makaronais, sumetė juos į verdantį vandenį, sumažino liepsną ir maišydama tęsė pasakojimą.

— Ir nemanau, kad jis būtų pasilikęs su mumis, net jei jo būtų nenužudę. Bet dabar aš niekada to nesužinosiu, o jis taip ir neturėjo galimybės pasirinkti. Štai kas svarbu. Svarbu tai, kad kažkas nusprendė už jį. O ne tai, kur jis bus palaidotas.

— Blaiviai mąstai.

— Aš nesu protinga moteris, Burke. Aš savanaudė. Netrukus pats tuo įsitikinsi. — Ji paėmė nuo šaldytuvo plastmasinį indą ir pabarstė jo turiniu salotas. — Stalčiuje yra prancūziško batono. Dar šviežias, šio ryto.

Jis atidarė stalčių, surado batoną.

— Nežinojau, kad buvai miestelyje.

— Nebuvau. Pastarąsias dienas tūnojau užsisklendusi nuo pasaulio. — Megė išvyniojo batoną ir atpjovė keletą storų riekių. — Kai įsikasu į urvą, kartais kepu, kad nepradėčiau staugti.

— Tu kepi duoną. — Neitas pauostė ją. — Nepažįstu nieko, kas keptų duoną. Arba pilotuotų lėktuvą. Arba mokėtų remontuoti sniegaeigių variklius.

— Kaip sakiau, esu keistų ir įvairių talentų moteris. Po vakarienės parodysiu dar keletą. Lovoje. Įpilk vyno, gerai? Tuoj valgysime.

Nežinia, ar dėl atmosferos, ar dėl moters, bet jis negalėjo prisiminti, kada paskutinį kartą taip maloniai vakarieniavo.

Ji sakė, kad nėra protinga, tačiau jis matė, kaip puikiai, kaip sumaniai ji tvarkė savo gyvenimą, prižiūrėjo namus. Kaip kontroliavo šoką ir skausmą, netgi pyktį.

Džeikobas sakė, kad ji stipri. Neitas buvo bepradedąs tikėti, kad ji yra stipriausias žmogus, kokį kada nors pažinojo.

Ir labiausiai susitaikęs su savimi.

Ji pasiteiravo apie jo darbo dieną. Kurį laiką jis suglumęs tylėjo. Ankstesnėje santuokoje jo darbas nebuvo aptarinėjamas.

Bet ji norėjo žinoti, komentuoti, plepėti, juoktis.

Nors jis laisvai jautėsi jos draugijoje, negalėjo įveikti jaudulio, laukimo, seksualinio potraukio, kaitinančio jo kraują, kai būdavo šalia jos.

Jam norėjosi panerti rankas į jos plaukus, lūpomis pajusti odą, atidengtą sutrumpėjusių plaukų. Šis vaizdas nedavė jam ramybės, vertė įsitempti, nors dienos našta pamažu slydo nuo jo pečių.

Vienu metu ji išsirietė, uždėjo kojas jam ant kelių ir patogiai įsitaisiusi ėmė gerti vyną. Jo burna išdžiūvo, protas susidrumstė.

— Aš vagiliaudavau. — Ji sviedė šunims po gabalą duonos, ir Neitas tučtuojau kažkodėl pagalvojo, kaip toks poelgis nepatiktų jo motinai.

O jam patinka stebėti, kaip šunys, lyg du sportininkai, gaudo duoną it museles.

— Tu... vogdavai?

— Nelyginčiau vogimo su vagiliavimu.

— Imi daiktą, bet nesumoki.

— Gerai jau, gerai. — Ji užvertė akis. — Tai buvo tarsi ritualas, bent jau man. Ir aš buvau per daug gudri, kad įkliūčiau, kaip tie vaikiščiai, apie kuriuos pasakojai. Niekada neimdavau naudingų daiktų.

Tai buvo tarsi sportas: pažiūrėkim, ar man pavyks pasprukti su šiuo daikčiuku. Paskui paslėpdavau lobį savo kambaryje, o naktį išsitraukdavau pasigėrėti. Po poros dienų viską grąžindavau, tai buvo beveik taip pat pavojinga ir smagu. Manau, būčiau tapusi nebloga nusikaltėle, jei būčiau gyvenusi kur nors kitur, nes supratau, kad mane domina ne daiktas, o pats paėmimo veiksmas.

— Tikiuosi, tu ne...

— Ne, bet dabar, kai paklausei, man būtų smagu pažiūrėti, ar nepraradau įgūdžių. O jei pagautų — ką gi, aš pažįstu policijos viršininką. — Megė nuleido kojas ir pasilenkusi patapšnojo jam per šlaunį. Neitas stebėjo ją savo rimtomis pilkomis akimis. — Nesijaudink. Visi miestelyje žino, kad esu kvaištelėjusi, tad nepyktų.

Ji atsistojo.

— Nukraustysiu stalą. O tu gal tuo tarpu išleistum šunis? Jie įpratę palakstyti tokiu metu.

Kai virtuvė buvo sutvarkyta, o šunys įsitaisė ant grindų su pora milžiniškų kaulų, Megė nuėjo į svetainę ir ėmė apžiūrinėti kompaktines plokšteles.

— Pučinis tikriausiai netiks kitai vakaro daliai.

— Ar tai ir skambėjo anksčiau? Opera?

— Ką gi, tai atsako į klausimą, ką manai apie tokią muziką.

— Nieko neišmanau apie ją. Bet man patiko jos skambesys, kai atvažiavau. Toks keistas, už širdies griebiantis.

— Dar teiki šiokių tokių vilčių. Hm, galėčiau uždėti Barį Vaitą, bet per daug paprasta. Ką manai apie Bilį Holidėjų?

— Tai tas miręs bliuzų dainininkas?

Ji atsigręžė į jį.

— Gerai, ką tu *žinai* apie muziką?

— Šį bei tą. Tai, kas transliuojama per radiją, pavyzdžiui, per VH-1. — Neitas pasimuistė, pamatęs jos pašaipų žvilgsnį. — Man patinka Nora Džouns.

— Tegu bus Nora Džouns. — Megė surado kompaktinę plokštelę.

— Dar patinka „Black Crowes", — ryžtingai tęsė jis. — Ir, tiesą sakant, naujoji „Jewel" kompaktinė plokštelė gana nebloga. Springstynas vis dar viršūnėje. O...

— Neprakaituok, — nusijuokė Megė sučiupdama jo ranką. —

Džouns tinka. — Ji ėmė traukti jį laiptų link. — Jei gerai pasistengsi, man ausyse skambės kita muzika.

— Tik nenaudok spaudimo.

— Kertu lažybų, kad gali atsilaikyti. — Laiptų viršuje ji atsisuko ir įstūmė jį pro duris. — Patvarkyk mane, viršininke. Seniai to laukiu.

— Aš visą laiką galvoju apie tave. Pačiais netinkamiausiais momentais.

Ji apkabino jį per liemenį. Jai reikia jo, ji nori jo. Koks keistas ir naujas jausmas taip stipriai kažko trokšti.

— Kokiais?

— Pavyzdžiui, aptarinėdamas su Pyč savaitės darbo grafiką, įsivaizdavau tave nuogą. Trikdantis dalykas.

— Man patinka, kad įsivaizduoji mane nuogą, ypač netinkamais momentais. — Ji švelniai krimstelėjo jam į smakrą. — Kodėl tau dabar nenurengus manęs?

— Tu ir apsirengusi man patinki, jei nori žinoti, — pridūrė jis pradėdamas ją nurenginėti.

Jam patiko jausti jos kūną, nors odą dengė ne vienas sluoksnis. Ir kokia ji šilta, kokia lygi po ta stora apranga. Kokia paslaptinga ir kvapni.

Ji lietė jį, lengvai ir kartu nekantriai, nurenginėdama kaip ir jis ją. Ir įžiebė kažką jame, kažką daugiau nei aistrą. Kažką, kas labai ilgai miegojo.

Jis galėtų paskęsti joje. Galėtų pasiklysti joje nesibaimindamas, ar ras kelią atgal. Kai jų lūpos susitiko, kai paragavo pergalės ir praradimo skonio, jis suprato gavęs tai, ko troško.

Jie nusvirduliavo prie lovos, palengva atsigulė. Jis išgirdo jos atodūsį ir tikėjosi, kad ji trokšta jo taip pat kaip ir jis jos. Ji prisitraukė jį, išsirietė, atkišo lūpas, ir jo burna godžiai pripuolė prie jos kaklo, krūtinės. Jos širdis džiaugsmingai suspurdo, o rankos kviečiamai glostė jo nugarą.

Ji norėjo, kad jis paimtų tai, ko trokšta. Tai buvo nebūdinga jai, moteriai, kuri pirmiausia pasirūpindavo savo poreikiais. Bet ji norėjo patenkinti jį, išsklaidyti liūdesį, temdantį jo akis. Ir širdies gilumoje žinojo, kad, jai atsidavus, jis padarys viską, kad patenkintų ją.

Ji jautė, jog tos nekantrios ir godžios rankos ieško ne tik pasitenkinimo. Tai kėlė jai nerimą, tačiau ji nustūmė jį į šoną. Nerimui ir apgailestavimams dar bus laiko.

Todėl ji prisiglaudė prie jo, suėmė delnais jo veidą, įsisiurbė į lūpas ir leido jausmams lietis.

Jis judėjo ant jos, priversdamas ją virpėti, įžiebdamas liepsnas, kol pagaliau suspaudė jos rankas savosiose, kad ji nesujaudintų jo per daug, per greitai.

Jis troško pajusti jos skonį. Pečių, krūtų, to nuostabaus liekno kūno. Jo lūpoms slystant žemyn, jos kūnas ėmė drebėti, kvėpavimas virto dejonėmis, pirštai įsirėžė į jo odą.

Jo liežuvis nuslydo kauburėliu ir įslydo vidun, priversdamas ją pašėlti.

Jos kūnas ėmė nevaldomai trūkčioti, įkaitęs ir sudrėkęs nuo užplūdusio malonumo. Jis šaukėsi palaimos, tada ėmė desperatiškai reikalauti dar.

Ir jis suteikė jai dar daugiau, kol pagaliau jos kūnas suglebo ir apsunko nuo narkotikų, kuriuos jis suleido jai į kraują.

— Mege. — Jis įsikniaubė veidu jai į pilvą, po spurdančia širdimi.

Kai ji sugriebė jį už klubų, jis kilstelėjo josios.

Pagaliau jis buvo joje. Susiliejęs su ja. Susipynęs. Valdydamasis ir laukdamas, kol praskaidrės galva, įrėmė kaktą į josios, kad jaustų kiekvieną sekundę, kiekvieną judesį, kiekvieną akimirką.

Ji laikė jį savo glėbyje, kol kūnai išsilydė, o protai aptemo. Jis vėl sušnabždėjo jos vardą ir išliejo į ją visą save.

ŠEŠĖLIS

Jei vysies šešėlį, jis bėgs nuo tavęs;
Jei bėgsi tu, jis persekios.

Benas Džonsonas

Artėjantys įvykiai meta savo šešėlį
iš anksto.

Tomas Kempbelas

... 12 ...

Ji RAMIAI GULĖJO TAMSOJE. Tai jai netgi patiko, ypač kai kūnas atsipalaidavęs po sekso.

Ji girdėjo, kaip įslinko šunys ir įsitaisė savo įprastomis pozomis palei lovos galą.

Senelės laikrodis kitame kambaryje išmušė devynias.

Per anksti miegoti, pagalvojo ji. Ir per tingu judėti.

Pats laikas patenkinti smalsumą apie vyrą šalia savęs.

— Kodėl ji apgaudinėjo tave?

— Ką?

— Tavo žmona. Kodėl ji apgaudinėjo tave?

Ji pajuto, kaip jis pasimuistė, truputį atsitraukė nuo jos. Psichiatras šiuo atveju turėtų ką pasakyti, nutarė ji.

— Tikriausiai nedaviau jai to, ko tikėjosi.

— Tu geras lovoje. Geriau nei geras. Minutėlę.

Megė išsirito iš lovos ir, nusiteikusi išpešti kuo daugiau informacijos, apsivilko chalatą.

— Tuoj grįšiu, — tarstelėjo išeidama atnešti vyną ir taures.

Kai ji sugrįžo, jis buvo atsikėlęs, užsitempęs kelnes ir kišo pagalį į miegamojo židinį.

— Gal geriau...

— Jei kitas žodis *eisiu*, gali pamiršti jį. Aš dar nebaigiau su tavimi. — Ji atsisėdo ant lovos, pripylė taures. — Laikas ilgai ir liūdnai istorijai, Burke. Gali pradėti nuo žmonos, nes tikriausiai nuo jos viskas ir prasidėjo.

— Nežinau, ar nuo jos.

— Jūs buvote susituokę, — priminė Megė. — Ji buvo neištikima.

— Tai kaip ir viskas.

Bet ji tik pakreipė galvą ir ištiesė jam taurę. Jis padvejojo, tačiau sugrįžo prie lovos. Paėmęs taurę, atsisėdo šalia.

— Aš nesuteikiau jai laimės, ir viskas. Nelengva būti policininko žmona.

— Kodėl ne?

— Nes... — Dėl daugelio priežasčių, pagalvojo Neitas. — Darbas suryja beveik visą tavo laiką. Laukti sunku. Vos tik ką nors suplanuoji, tenka atšaukti. Vėlai grįžti, galva užimta mintimis apie bylą. Kai dirbi žmogžudysčių skyriuje, nori nenori parsineši namo mirtį.

— Skamba gana įtikinamai. — Megė gurkštelėjo vyno. — Sakyk, ar jau buvai policininkas, kai ji ištekėjo už tavęs?

— Taip, bet...

— Ne, ne, čia aš klausinėju. Kiek laiko buvote pažįstami iki vestuvių?

— Nežinau. Apie metus. — Žiūrėdamas į ugnį, Neitas lėtai nugėrė gurkšnį. — Gal net porą metų.

— Ji buvo lėto mąstymo? Kvaila?

— Ne. Dievulėliau, Mege.

— Tik noriu pasakyti, kad reikia būti visiškai aklai arba kvailai, kad draugautum su policininku metus ar daugiau ir nežinotum, koks gyvenimas tavęs laukia.

— Galbūt. Bet tai nereiškia, kad toks gyvenimas turi patikti.

— Žinoma, žmonės turi teisę keisti nuomonę. Tai neprieštarauja įstatymui. Tik sakau, kad ji ištekėjo už tavęs žinodama, kas jos laukia. Todėl tai, kad ji naudojosi tavo darbu kaip priežastimi apgaudinėti ar kaltinti, nepateisina jos.

— Ji ištekėjo už to kalės vaiko, su kuriuo mane apgaudinėjo — tai irgi šį tą reiškia.

— Gerai, ji įsimylėjo kitą. Pasitaiko. Bet tai jos reikalas. Kaltinti tave už jos veiksmus yra pigu ir žema.

Jis pažiūrėjo į ją.

— Iš kur žinai, kad ji kaltino mane?

— Nes matau tave, gražuoliuk. Klystu?

Jis gurkštelėjo vyno. — Ne.

— O tu jai leidai.

— Aš mylėjau ją.

Pilnomis užuojautos akimis Megė palietė jo skruostą, paglostė susivėlusius plaukus.

— Vargšelis Neitas. Ji sudaužė tau širdį ir įspyrė į kiaušus. Kas atsitiko?

— Žinojau, kad reikalai eina blogyn. Bet nekreipiau dėmesio — mano kaltė. Tikėjausi, kad viskas susitvarkys. Reikėjo labiau pasistengti.

— Galėjau, turėjau, reikėjo.

Jis susijuokė.

— Tu kieta.

Ji pasilenkė ir pabučiavo jam į žandą.

— Geriau? Taigi tu nekreipei dėmesio į plyšius lede, nors turėjai. Kas toliau?

— Plyšiai platėjo. Pasiūliau jai kartu paatostogauti, išvykti kur nors, atrasti vienam kitą iš naujo. Ji nenorėjo. Aš norėjau vaikų. Buvome aptarę tai prieš vedybas, bet vėliau toji mintis nebekėlė jai susižavėjimo. Ginčijomės dėl to. Dėl daug ko ginčijomės. Tai ne tik jos kaltė, Mege.

— Niekada nebūna kaltas tik vienas.

— Vieną dieną parėjau namo. Blogą dieną. Buvau gavęs naują bylą. Ji laukė manęs. Pasakė, kad nori skirtis, kad pavargo laukti, kol aš pareisiu namo. Pavargo derintis prie mano planų, poreikių ir taip toliau. Aš pratrūkau, ir ji pratrūko, tada ir prisipažino, kad myli kitą — jis, beje, mūsų suknistas advokatas, — kad jau seniai su juo susitikinėja. Ji viską išsakė. Kad aš ją emociškai išsekinęs, niekada neatsižvelgiu į jos norus ar poreikius, kad ji turinti keisti savo planus vos aš pamojąs pirštu. Manęs vis tiek nebūna namuose, tad geriau visai išeičiau. Ji netgi jau buvo supakavusi daugumą mano daiktų.

— Ką darei?

— Išėjau. Tą dieną buvo beprasmiškai nužudyta dvidešimt šešerių metų moteris ir du jos vaikai — dešimties ir aštuonerių. Valanda audringo pokalbio su Reičel galutinai pribaigė mane. Susimečiau daiktus į mašiną ir išvažiavau. Kurį laiką sukau ratus po miestą, paskui pasiprašiau nakvynės pas partnerį. Keletą naktų miegojau ant jo sofos.

Megės nuomone, ant draugo sofos turėjo miegoti toji moteris — Reičel. Neitas turėjo gerai išspardyti jai užpakalį ir išmesti. Bet ji nutylėjo.

— O paskui?

— Ji atsiuntė man skyrybų dokumentus. Aš nuėjau pasikalbėti su ja, bet ji nebenorėjo manęs matyti ir aiškiai tai pasakė. Ji nebenorėjo būti

mano žmona. Pasidalijome turtą ir išsiskyrėme kas sau. Aš vis tiek vedęs darbą, taigi ji man nebereikalinga. Tai ji taip pasakė. Istorijos pabaiga.

— Aš taip nemanau. Jei tokiam vyrukui kaip tu sudaužai širdį, jis kurį laiką liūdi. Bet vėliau supyksta. Kodėl tu nesupykai?

— Kas sako, kad nesupykau? — Neitas atsistojo, pastatė taurę ir nuėjo prie židinio. Prie lango. — Tie metai buvo sunkūs. Ilgi ir sunkūs. Mano motina sužinojo apie skyrybas, tada pasidarė dar smagiau. Išklausiau begales priekaištų.

— Kodėl?

— Jai patiko Reičel. Be to, ji niekada nenorėjo, kad tapčiau policininku. Mano tėvas žuvo tarnybos metu, kai man buvo septyniolika; ji niekada taip ir neatsigavo po to. Ji buvo gana gera policininko žmona. Tačiau policininko našle būti nesugebėjo. Ir niekada neatleido man, kad norėjau būti tuo, kuo buvo jis. Giliai širdyje ji tikėjosi, kad Reičel, mūsų santuoka privers mane persigalvoti. Aš nepersigalvojau, todėl, jos nuomone, santuoką išardžiau aš. Kurį laiką pykau, bet paskui pasinėriau į darbą ir nusiraminau.

— O tada?

Neitas atsisuko ir sugrįžo prie lovos.

— Reičel ištekėjo. Nežinau, kodėl man tai buvo it spyris žemiau juostos, bet jis buvo gana skaudus, ir turbūt visi tai matė. Džekas, mano partneris, pakvietė mane išgerti. Džekas buvo šeimos žmogus. Jis turėjo eiti namo, pas žmoną ir vaikus, bet aš jaučiausi toks prislėgtas, o jis buvo mano partneris, tad sėdėjo šalia, gėrė ir leido man lietis. Jis turėjo būti namuose, o ne bare su manimi. Turėjo gulėti lovoje, su savo žmona. Bet ne. Kai išėjome iš baro, gatvėje vyko susišaudymas. Tarp prekeivių narkotikais. Jie ėmė šaudyti, mes — vytis. Mane sužeidė.

Kulkos, pagalvojo ji.

— Tie randai ant tavo kojos ir dešiniojo šono.

— Aš parkritau, man pataikė į koją, bet pasakiau Džekui, kad viskas gerai. Mobiliuoju iškviečiau pastiprinimą. Bandžiau atsikelti, o tada šovė į Džeką. Į krūtinę, pilvą. Jėzau. Negalėjau pribėgti prie jo. Negalėjau, o šaulys bėgo atgal, prie manęs. Apsvaigęs nuo narkotikų. Suknistas pamišėlis, užuot bėgęs, jis grįžo. Jis vėl šovė į mane, bet kulka tik nubrėžė šoną. Karšta strėlė po šonkauliu. Aš ištuštinau į jį visą apkabą. Neprisiminiau to, bet vėliau man pasakė. Tik prisimenu, kaip šliaužiau prie Džeko, stebėjau jį mirštantį. Pamenu, kaip jis pažiūrėjo į

mane, sugriebė už rankos ir ištarė mano vardą — tarsi sakytų: na, ir kas čia dabar? Tada ištarė žmonos vardą, bet jau suvokdamas, kas atsitiko. Prisimenu tai kiekvieną naktį.

— Ir kaltini save.

— Jo neturėjo ten būti.

— Aš manau kitaip. — Jai norėjosi paimti jį į glėbį ir sūpuoti kaip vaiką. Jam nepatiktų, o jai būtų malonu. Ji prisislinko arčiau, uždėjo ranką jam ant šlaunies. — Kiekvienas žmogaus pasirinkimas turi pasekmes. Tavęs ten irgi nebūtų buvę, jei namuose būtų laukusi žmona. Tad gali lengvai kaltinti ją arba jos meilužį. Arba gali kaltinti tą, kuris nušovė tavo partnerį, nes žinai, jauti, kad tai jis kaltas.

— Žinau. Ne tu pirma man tai sakai. Tačiau tai nekeičia to, kaip jaučiuosi rytais arba trečią valandą po pietų. Bet kuriuo metu, kai tai pasireiškia.

Pasakys jai viską, kad ir kiek tai kainuotų.

— Aš patekau į duobę, Mege, didelę, juodą, bjaurią duobę. Bandau iš jos išlipti, kartais pavyksta prisikapstyti iki krašto. Bet tada kažkas iš apačios ištiesia rankas ir vėl mane įtraukia.

— Gydaisi?

— Departamentas tuo pasirūpino.

— Vaistais?

Jis pasimuistė.

— Nemėgstu jų.

— Chemija mums padeda geriau gyventi, — tarė ji, bet jis nenusišypsojo.

— Jie padidina nervingumą, jautrumą, aš pasidarau kaip nesavas. Kai juos geriu, negaliu dirbti, o jei negaliu dirbti, tada viskas beprasmiška. Tačiau Baltimorėje pasilikti negalėjau. Kiekvieną dieną tas pat. Dar vienas kūnas, dar viena byla — nebaigtos mudviejų su Džeku bylos. O dabar prie jo stalo sėdi kitas. Negalėjau likti žinodamas, kad jis paliko žmoną ir vaikus, kurie jį mylėjo, — jei aš būčiau buvęs jo vietoje, manęs niekas nebūtų gedėjęs.

— Todėl atvykai čia.

— Kad pasilaidočiau. Bet kai kas atsitiko. Pamačiau kalnus. Pašvaistę. Šiaurės pašvaistę.

Jis pažvelgė į ją. Švelni šypsena Megės veide pasakė jam, kad ji suprato. Jam nebereikia daugiau nieko kalbėti. Todėl gali pasakyti:

— Pamačiau tave. Kažkas manyje panoro sugrįžti į gyvenimą. Nežinau, kaip viskas klostysis ir ar aš tau būsiu tinkamas. Dėl visko abejoju.

— Man patinka ilga nežinomybė. Pažiūrėkim, kaip viskas rutuliosis.

— Man reikėtų eiti.

— Argi nesakiau, kad nebaigiau su tavimi? Pasakysiu tau, ką turėtume daryti. Eisime į lauką, įšoksime į kubilą su karštu vandeniu, tada sugrįšime ir vėl vartysimės nuogi.

— Į lauką? Į kiemą? Maudytis, kai lauke maždaug dešimt šalčio?

— Kubile šilčiau. Nagi, Burke, grūdinkis. Žadinkis. — Ir nusiplauk nors lašelį to liūdesio, pagalvojo ji.

— Galėtume likti lovoje ir žadintis.

Bet Megė nusirito nuo lovos.

— Tau patiks, — pažadėjo tempdama jį iš kambario.

Ji buvo teisi. Jam tikrai patiko. Tas kvapą gniaužiantis šaltis, kone skausmingas pūkštelėjimas į karštą vandenį, absurdiškai seksualus pojūtis, kai esi nuogas po atviru dangumi, dabar žėrinčiu žvaigždėmis ir tomis magiškomis judančiomis švieselėmis.

Garas kilo į viršų ir sūkuriavo, šunys lakstė it pamišę. Vienintelis minusas, galvojo jis, yra tas, kad teks išlįsti iš vandens ir dumti per geliantį šaltį į namą — ir galimybė patirti širdies smūgį.

— Dažnai tai darai?

— Porą kartų per savaitę. Padeda varinėti kraują.

— Kurgi ne.

Jis pasinėrė truputį giliau ir atlošė galvą. Virš jo driekėsi šiaurės pašvaistė.

— O, žmogau. Argi tai gali atsibosti? Ar galima prie to priprasti?

Ji pasekė jo pavyzdžiu, mėgaudamasi šalta srove, kutenančia jos veidą, ir karščiu, besigeriančiu į jos kūną.

— Jei pripranti, tampi tarsi jos šeimininkas. Tarsi ji priklausytų man, o aš tik leisčiau keliems laimingiesiems pasigėrėti ja.

— Aš dažnai išeinu vakarais į lauką tik tam, kad pasižiūrėčiau. Aplinkui nieko nėra, tylu. Taip, tokiomis akimirkomis ji priklauso man.

Šį kartą danguje pleveno levandų spalvos ugnelės, virstančios ryškiai mėlynomis su raudonu atspalviu. Iš namo sklido aistringa Maiklo Brančo daina apie šviesą tamsoje.

Susijaudinęs Neitas susirado vandenyje jos ranką.

— Tikriausiai tai tobula, — sumurmėjo jis.

— Ko gero.

Jis maudėsi šviesose ir muzikoje, karštyje ir muzikoje.

— Ar tu labai nusiminsi, jei įsimylėsiu tave?

Megė kurį laiką tylėjo.

— Nežinau. Gali būti.

— Gali būti. Koks palengvėjimas. Vadinasi, galiu eiti ta linkme.

— Gali. Kita vertus, nežinau, ar aš galiu eiti tuo keliu.

Jis pažiūrėjo į ją, nusišypsojo.

— Sužinosime.

— Gal turėtum sukaupti dėmesį į šią akimirką, mėgautis ja. Gyventi šia diena.

— Ar tu taip darai? Gyveni šia akimirka?

Raudona spalva danguje stiprėjo, užvaldydama švelnesnę levandų.

— Žinoma.

— Netikiu. Negalėtum dirbti, jei nežiūrėtum į ateitį, neplanuotum jos.

Vanduo suraibuliavo, jai pasimuisčius.

— Darbas yra darbas. Gyvenimas yra gyvenimas.

— Aha. Tik ne tokiems žmonėms kaip aš ir tu. Darbas yra gyvenimas. Tai dalis mūsų problemos ir viena iš dorybių. Priklauso nuo to, kaip į tai žiūri.

Ji pažvelgė į jį paniurdama.

— Filosofavimas karšto vandens kubile.

Jų dėmesį atitraukė šunys, kurie įnirtingai lodami puolė miško pusėn.

— Jie visada taip elgiasi?

— Ne. Gal užuodė lapę ar briedį. — Tačiau Megė įdėmiai žvelgė į pamiškę, kol šunys nurimo. — Meškoms dar per anksti. Bet Rokas ir Bulius gali sutvarkyti bet ką. Tuoj pašauksiu juos.

Jis atsinešė porą gabalų šviežios mėsos. Šunys jį pažinojo, tad jam nebuvo ko nerimauti. Tačiau geriau būti pasiruošusiam. Jis stebėjo namą pro medžius, nes tikėjo, jog visada reikia būti pasiruošusiam.

Jis nežinojo, ką galvoti apie tai, kad tas faras ir jo draugo dukra krykštauja kubile. Gal tai į gera. Abu galvos tik apie meilę.

Na, tas faras nedaro įspūdžio. Paprasčiausias policininkas, sudrausminęs porą girtuoklių. Nėra ko dėl jo nerimauti.

Bet jis buvo liovęsis nerimauti, kad kūnas bus surastas. Liovėsi galvojęs apie tai, seniai išstūmė iš galvos mintis apie tą bjaurų reikalą. Tai nutiko kažkam kitam. To niekada nebuvo.

Tai niekada netaps problema.

Bet problema atsirado. Ir jam teks ją išspręsti.

Dabar jis vyresnis, ramesnis. Dabar jis atsargesnis.

Reikia nukirpti palaidus galus. Jei vienas iš jų pasirodys esąs Megė Gelovėj, jam bus labai gaila. Tačiau jis turi apsaugoti save.

Geriausia pradėti tuoj pat.

Jis užsimetė ant peties šautuvą ir paliko šunis taršyti likusią mėsą.

JIS PASIRUOŠĖ VISKAM. Stovėdamas tamsiame kabinete, manėsi viską numatęs, viską apgalvojęs. Žinoma, jie pasikalbės. Tai būtų teisinga. Jis teisingas žmogus.

Vis dėlto jam pavojinga būti čia šiuo nakties metu. Jei jį pamatys, reikės kažkaip pasiteisinti, pateikti priežastis. Geriausia viską neigti, šyptelėjo sau.

Kaip seniai jis darė ką nors pavojinga. Kaip seniai jis buvo tuo, kuris laipiojo į kalnus ir plačiai gyveno. Prisiminimų skonis pažadino senąjį jaudulį.

Štai kodėl kažkada jį vadino Dartu. Už jo negailestingumą ir juodų darbelių pomėgį. Būtent tai pastūmėjo jį beatodairiškam ir stulbinančiam poelgiui. Būtent tai paskatino jį nužudyti draugą.

Bet tada jis buvo kitoks, priminė sau. Jis pasikeitė. Tai, ką daro dabar, daro ne dėl malonumo ar smalsumo, o tam, kad apsaugotų nekaltą žmogų, kokiu jis tapo.

Jis turi teisę taip daryti.

Todėl, kai jo senas draugas įėjo pro galines duris, jis tyliai laukė. Ramus kaip ledas.

Maksas Hobeikeris krūptelėjo pamatęs žmogų, sėdintį už rašomojo stalo.

— Kaip tu čia pakliuvai?

— Pats žinai, kad dažniausiai palieki galines duris atrakintas. — Jis

atsistojo, judesiai buvo ramūs, atsipalaidavę. — Negalėjau stovėti lauke laukdamas tavęs. Kas nors galėjo mane pamatyti.

— Gerai jau, gerai. — Maksas nusivilko paltą, numetė jį į šoną. — Visiška nesąmonė paskirti susitikimą redakcijoje vidury nelemtos nakties. Galėjai ateiti į namus.

— Nenorėjau, kad Kerė nugirstų. Tu juk jai nieko nepasakojai apie tai? Prisiekei nepasakoti.

— Ne, nepasakojau. — Maksas persibraukė ranka veidą. — Švenčiausioji Motina, tu sakei, kad jis nukrito. Sakei, kad jis išprotėjo ir nusipjovė virvę. Kad įkrito į plyšį.

— Žinau, ką sakiau. Negalėjau pasakyti tau tiesos. Jau ir taip buvo gana baisu, ar ne? Tu karščiavai ir kliedėjai, kai aš sugrįžau. Aš išgelbėjau tau gyvybę, Maksai. Aš nutempiau tave žemyn.

— Bet...

— Aš išgelbėjau tau gyvybę.

— Taip. Gerai.

— Aš viską paaiškinsiu. Trauk tą butelį iš stalčiaus. Mums reikia išgerti.

— Visus tuos metus, visą tą laiką jis buvo ten. Štai kaip. — Maksas pagriebė du puodelius, ištraukė iš stalčiaus viskio butelį. Jam tikrai *reikia* išgerti. Ką gi galvoti? Ką daryti?

— Jis bandė nužudyti mane. Vis dar negaliu tuo patikėti. — Viską neigti, vėl pagalvojo jis.

— Petas? Petas bandė...

— Lukas — pameni? Dangaus žmogus, Dždedų riteris. Kuo daugiau narkotikų vartojo, tuo labiau kraustėsi iš proto. Žaidimas baigėsi. Pasiekęs viršūnę, jis panoro nušokti ir vos nenusitempė manęs kartu.

— Dieve. O Dieve.

— Paskui jis pasakė, kad tai buvo tik pokštas, bet aš žinojau, kad jis nejuokavo. Leidžiantis žemyn jis išsitraukė peilį. Jėzau Švenčiausias — jis ėmė juokdamasis pjauti mano virvę. Vos spėjau užsikabinti už krašto, kai ji nutrūko. Aš ėmiau bėgti.

— Negaliu patikėti. — Maksas užsivertė puodelį, išgėrė ir prisipylė dar. — Negaliu patikėti.

— Aš negalėjau patikėti tada, kai viskas vyko. Jis visai pamišo. Gal narkotikai, gal aukštis, velniai griebtų, nežinau, kas jį paveikė. Įlindau į ledo olą. Buvau siaubingai išsigandęs. Ir piktas. Jis atėjo paskui mane.

— Kodėl nieko anksčiau nepapasakojai?

— Nemaniau, kad patikėsi. Pasirinkau lengviausią būdą. Tu būtum padaręs tą patį.

— Nežinau. — Maksas perbraukė ranka retėjančius plaukus.

— Tu *pasirinkai* lengviausią kelią. Pamanęs, kad jis nukrito, sutikai laikyti liežuvį už dantų. Patrikas Gelovėjus dingo, niekas nežino kur. Istorijos pabaiga.

— Nežinau, kodėl taip padariau.

— Trys tūkstančiai labai padėjo tavo laikraščiui, ar ne?

Maksas paraudo, įsistebeilijo į puodelį.

— Galbūt negerai pasielgiau juos paimdamas. Negerai. Tiesiog norėjau viską užmiršti. Bandžiau pradėti gyvenimą iš naujo. Aš net gerai nepažinojau jo, nespėjau, o jis tuomet dingo. Mes nieko negalėjome pakeisti, todėl tai nepasirodė svarbu. O tu sakei: jei kam nors pasakysime, kad buvome ten, prasidės tyrimas — jei pasakysime, kad jis ten mirė.

— Taip ir būtų buvę. Būtų išlindę ir narkotikai, Maksai, tu tai žinai. Negalėjai leisti sau įsipainioti į dar vieną skandalą su narkotikais. Negalėjai leisti, kad farai imtų šniukštinėti, ar tu — ar kuris iš mūsų — esame atsakingi už jo mirtį. Kad ir kaip jis mirė, tai vis dėlto tiesa, ar ne?

— Taip, bet dabar...

— Aš privalėjau apsiginti. Jis puolė mane su peiliu. Jis puolė mane pasakęs, kad kalnui reikia aukos. Bandžiau pabėgti, bet negalėjau. Tada sugriebiau kirvuką ir... — Jis suspaudė tarp rankų puodelį, apsimetė geriąs. — O Dieve.

— Tai buvo savigyna. Aš paliudysiu tavo naudai.

— Kaip? Tavęs ten nebuvo.

Maksas vėl užsivertė puodelį ir ištuštino. Jo smilkiniu tekėjo prakaitas.

— Jie pasiryžę išsiaiškinti, kas lipo kartu su juo. Vyksta tyrimas. Dabar į tai įsipainiojo policija, ir mes negalime tylėti. Jie atseks, kaip viskas buvo. Gali surasti pilotą, kuris mus nuskraidino.

— Aš taip nemanau.

— Tai žmogžudystė, ir jie kasis, kol prisikas. Prisikas iki mūsų. Žmonės matė mus su juo Ankoridže. Jie gali prisiminti. Geriau patiems viską papasakoti, paaiškinti, kaip viskas buvo. Kol jie nespėjo apkaltinti mūsų žmogžudyste. Mes turime reputaciją, padėtį, profesijas. Jėzau, aš

turiu Kerę ir vaikus. Turiu pagalvoti apie juos. Reikia papasakoti Kerei, paaiškinti jai viską prieš einant į policiją.

— Na, o kaip tai paveiks mūsų reputaciją, padėtį, kai viskas išaiškės?

— Mes galime išsaugoti tai, jei nueisime į policiją ir viską papasakosime.

— Tu šitaip nori žaisti?

— Taip *turime* žaisti. Galvojau apie tai nuo tada, kai jį surado. Viską apgalvojau. Turime eiti į policiją, kol jie neatėjo pas mus.

— Gal tu ir teisus. Gal. — Jis pastatė puodelį ir atsistojo tarsi norėdamas pažingsniuoti už Makso kėdės. Tada išsitraukė pirštinę, užsimovė ją ant dešinės rankos. — Man reikia laiko. Pagalvoti. Sutvarkyti reikalus, jei kartais...

— Palaukime dar vieną dieną. — Maksas vėl siektelėjo butelio. — Mums abiem reikia laiko. Iš pradžių nueisime pas viršininką Burkę, įkalbėsime jį padėti mums.

— Manai, tai padės? — Jo balsas buvo švelnus, netgi linksmas.

— Taip. Manau.

— Aš turiu geresnį sprendimą. — Iš nugaros pusės jis sugriebė Makso dešiniąją ranką, o savąja suėmė už šautuvo buožės. Tada kairiąja ranka apkabino Makso kaklą ir įrėmė vamzdį į smilkinį. Jo senasis draugas apstulbęs loštelėjo atgal, išsižiojo gaudydamas orą. Jis atleido nuleistuką.

Šūvis it sprogimas nugriaudėjo mažame kambaryje; jo ranka sudrebėjo. Bet jis nepamiršo prispausti suglebusio Makso piršto prie nuleistuko. Pirštų atspaudai, pagalvojo jis blaiviai, nors kūnas virpėjo. Parako likučiai. Jis paleido Makso galvą, ir ši nusviro ant stalo. Ginklas nukrito ant grindų šalia kėdės.

Rūpestingai, pirštinėta ranka, jis įjungė kompiuterį ir atidarė dokumentą, kurį buvo parašęs laukdamas draugo.

Daugiau nebegaliu gyventi. Jo šmėkla sugrįžo ir persekioja mane. Atsiprašau už tai, ką padariau, visų, kuriuos įskaudinau.

Atleiskite man.

Aš nužudžiau Patriką Gelovėjų. Ir dabar mes abu susitiksime Pragare.

Maksvelas Hobeikeris

Paprasta ir aišku. Jis išsaugojo šitai ir paliko kompiuterį įjungtą. Ekrano šviesa ir stalinės lempos spindulys apšvietė kraują ir pilką smegenų masę.

Jis įkišo suterštą pirštinę į plastmasinį maišelį, įsigrūdo jį į kišenę, apsirengė. Užsimovė švarias pirštines, užsidėjo skrybėlę, apsivyniojo šaliką, tada paėmė puodelį — vienintelį daiktą, kurį lietė be pirštinių.

Nuėjęs į vonios kambarį, išpylė viskį į kriauklę, praskalavo ją vandeniu. Tada švariai nuvalė puodelį, nunešė į kabinetą ir padėjo į vietą.

Makso akys spoksojo į jį, ir jis pajuto gerklėje kylančią tulžį. Tačiau nurijo ją ir prisivertęs atidžiai nužvelgė kambarį. Patenkintas, kad nieko nepražiūrėjo, išėjo tuo pačiu keliu kaip ir atėjęs.

Jis žingsniavo šalutinėmis gatvėmis rūpestingai prisidengęs veidą, užsitraukęs ant akių skrybėlę, jei kartais koks nemigos kankinamas pilietis pažiūrėtų pro langą.

Virš jo danguje švytėjo šiaurės pašvaistė.

Jis padarė tai, ką turėjo padaryti, sakė sau. Dabar viskas baigta.

Parėjęs namo, nusiplovė kordito ir kraujo kvapą, išgėrė taurelę viskio ir įmetė į ugnį pirštinę.

Viskuo pasirūpinta, telieka viską pamiršti.

Ir jis užmigo nekalto žmogaus miegu.

... 13 ...

Pakeliui į redakciją Kerė stabtelėjo prie „Kalnų viešbučio" nusipirkti poros sumuštinių su šonine ir kiaušiniene. Ji nustebo ir net truputį įsižeidė, kai pabudusi pamatė, jog Maksas jau išėjęs. Ne todėl, kad tai būtų buvęs pirmas kartas, kai Maksas išeina į redakciją naktį ir ten užmiega. Arba išeina anksti ryte, kai ji ir vaikai dar miega.

Bet jis visada palikdavo jai kokį mielą ar kvailą laiškelį ant pagalvės.

Šį rytą laiško nebuvo, o kai ji paskambino į redakciją, niekas neatsiliepė.

Tai nepanašu į jį. Tačiau pastarąsias dienas jis buvo kaip nesavas. Tai ją irgi pradėjo erzinti.

Jiedu rengia *didžiulį* straipsnį apie Patriką Gelovėjų. *Tariamai*

apie Patriką Gelovėjų, priminė ji sau. Jiems reikia nuspręsti, kaip rašyti straipsnį, kiek vietos jam skirti — ir ar nešti savo užpakalius į Ankoridžą, kai kūnas pagaliau bus pargabentas.

Ji jau peržiūrėjo senas nuotraukas ir rado keletą, kuriose buvo Petas. Juk šalia straipsnio turės būti nuotrauka.

Ir tų trijų vaikinukų, kurie jį surado. Ji norėjo paimti iš jų interviu, ypač iš Styveno Vaiso, nes jis vietinis. Tiksliau pasakius, norėjo, kad tai padarytų Maksas, nes jam geriau sekasi kalbinti.

Bet Maksas nenorėjo apie tai kalbėtis. Kartą jis netgi užriko ant jos užsiminus apie tai.

Laikas jam pasikalbėti su gydytoju. Kai jis blogai valgo arba nemiega, jam sutrinka skrandis. Nors, geriau pagalvojus, iki tos istorijos su Gelovėjumi nieko panašaus nebuvo.

Gal tai todėl, kad jiedu buvo panašaus amžiaus, mąstė ji sustodama priešais redakciją. Ir kad jis šiek tiek pažinojo tą vyrą. Jiedu keletą mėnesių draugavo, kol Petas... išėjo. Geriau sakyti *išėjo*, kol jie nežino faktų.

Bet ji nesupranta, kodėl Maksas lieja savo nepasitenkinimą ant jos.

Juk ji irgi pažinojo Petą — ilgiau nei Maksas, tačiau nepuola į ašaras. Žinoma, jai gaila Šarlinės ir Megės — iš jų taip pat reikės paimti interviu — ir ji išreikš savo užuojautą joms asmeniškai, kai tik pasitaikys proga.

Tačiau tai yra *naujienos*. Tokios, kokias ji su Maksu tiria ir aprašo laikraštyje. Dėl Dievo, tokia proga — juk tai jų miestelio sensacija. Gali būti, kad jų straipsnį pasigriebs plačioji žiniasklaida.

Ką gi, ji pati pasirūpins užrašyti Maksą pas gydytoją, o paskui įkalbės jį nueiti. Jų laukia velniškai daug darbo — istorija su Gelovėjumi, jų planai įveikti Iditarodą. Pats laikas pradėti, jei nori visur suspėti.

Todėl jai reikia, kad jos vyras būtų puikios formos — jei reikės, ji šauks kiek gerklė leis, kad jis išgirstų.

Ji išlipo iš automobilio su garuojančiu maišeliu, pro kurį jau sunkėsi riebalai. Ir papurtė galvą pamačiusi, kad pro redakcijos langą skverbiasi silpna šviesa. Maksas vėl užmigo prie stalo, neabejojo ji.

— Kere.

— Sveikas, Džimai. — Ji stabtelėjo ant šaligatvio pasišnekėti su barmenu. — Ankstyvas.

— Reikia produktų. — Jis mostelėjo galva į Kampo parduotuvę. — Pranešė gerą orą, tad pamaniau, kad būtų ne pro šalį pažvejoti. — Jis žvilgtelėjo į redakcijos langą. — Kažkas irgi anksti pradėjo.

— Juk pažįsti Maksą.

— Matyt, užuodžia naujienas, — tarė jis pabaksnodamas į savo nosį. — Sveiki, Profesoriau. Į mokyklą?

Džonas prisijungė prie jų.

— Beveik. Pamaniau, pasivaikščiosiu prieš darbą. Radijas pranešė, kad šiandien gali būti trisdešimt laipsnių.

— Pavasaris ateina, — pranešė Kerė. — O šie pusryčiai aušta. Einu, atitrauksiu Maksą nuo stalo.

— Turite žinių apie Gelovėjų? — paklausė ją Džonas.

Kerė išsitraukė raktus.

— Jei ką sužinosime, paskelbsime kitame numeryje. Turėtų būti geras straipsnis.

Ji įžengė vidun ir uždegė šviesą.

— Maksai! Kelkis ir spindėk! — Ji įsikando maišelį į dantis, kad atlaisvintų rankas, nusivilko paltą, pasikabino ant kabyklos. Pirštines sukišo į vieną kišenę, kepurę — į kitą.

Senu įpročiu papureno susigulėjusius plaukus.

— Maksai! — vėl šūktelėjo ji, stabtelėdama prie savo stalo ir įjungdama kompiuterį. — Atnešiau pusryčius, nors nežinau, kodėl aš tau tokia gera, nes tu pastaruoju metu bambi kaip meška, kuriai užkietėję viduriai.

Ji padėjo maišelį ant stalo, nuskubėjo prie kavos aparato ir nuėjo į vonią pripildyti indą vandens.

— Sumuštiniai su šonine ir kiaušiniene. Ką tik sutikau Liesąjį Džimį ir Profesorių. Tiesą sakant, Profesorių mačiau jau anksčiau, „Kalnų viešbutyje", valgė savo avižinę košę. Atrodo keistai linksmas. Gal mano, kad dabar, kai Šarlinė žino, jog jos sena meilė mirė, atsigręš į ją. Vargšelis.

Ji įjungė aparatą, ištraukė popierines lėkštes, servetėles sumuštiniams, visą laiką tyliai niūniuodama Eltono Džono dainą, kurią pakeliui į darbą transliavo jos mėgstama klasikinio roko stotis.

— Maksvelai Hobeikeri, nežinau, kodėl susidėjau su tavim. Jei ir toliau tylėsi ir niūrosi, pasiieškosiu linksmesnio, jaunesnio vyro. Pamatysi.

Laikydama po lėkštę abiejose rankose ji pasuko į Makso kabinetą.

— Bet prieš palikdama tave dėl nežaboto, seksualaus dvidešimt penkerių metų eržilo, nutempsiu tavo apgailėtiną subinę į kliniką...

Ji sustingo tarpduryje. Rankos suglebo per riešus, ir sumuštiniai vienas paskui kitą tekštelėjo ant grindų. Per ūžesį ausyse ji išgirdo savo riksmą.

NEITAS GĖRĖ ANTRĄJĮ PUODELĮ KAVOS, aptarinėdamas su Džesiu Lego pilį, kurią jie šįryt statė. Pirmąjį buvo išgėręs pas Megę, ir jo mintys vis dar sukosi apie ją.

Šiandien ji gabens krovinį į šiaurę, paskui stabtelės Ferbankse nupirkti prekių vietiniams. Penki procentai Megei nuo pirkinio kainos sutaupydavo jiems kelionę į kurį nors miestą ir atgal — tuo labiau kad žiemos metu ne visiems tai buvo įmanoma.

Tai, sakė ji, maža, bet pastovi jos verslo dalis.

Šįryt jis apžiūrėjo jos kabinetą. Jis buvo stilingas kaip ir kiti namo kambariai, bet patogus, neperkrautas baldais.

Tvirtas dėžės tipo stalas, grėsmingai atrodantis juodas kompiuteris su plačiu plokščiu ekranu. Odinis krėslas, prisiminė jis, senovinis laikrodis ir daugybė eskizų juoduose rėmeliuose ant sienų.

Blizgančiame raudonarne vazone stiebėsi milžiniškas augalas, kurio lapai priminė ilgus žalius liežuvius, taip pat ten stovėjo sniego baltumo spintelės, o lange kabėjo saulę atspindintis žvaigždės formos krištolas.

Neitui kabinetas pasirodė praktiškas ir moteriškas.

Jie nesusitarė, kada vėl susitiks. Megė griežtai atmetė bet kokius planus, o jis ir nesispyrė. Jam reikia laiko pagalvoti. Apie tai, kokia kryptimi jie eina.

Jo patirtis su moterimis buvo apgailėtinai maža. Galbūt jis turi šansą tai ištaisyti su ja. O gal čia tik akimirka, tam tikras laiko tarpsnis. Jo viduje po ilgo, tamsaus miego budo daugybė dalykų. Iš kur jam žinoti, ar tai tikra? O jei tikra, ar jis sugebės tai išlaikyti?

Jei norėtų.

Gal geriau kuriam laikui sukaupti dėmesį į kavą, pusryčius ir statyti pilį su vaiku, kuris be galo džiaugėsi turėdamas draugą.

— Reikia tilto, — tarė Džesis. — Tokio, kurį pakeli ir nuleidi.

— Pakeliamojo tilto? — Neitas grąžino dėmesį į statybas. — Galime pastatyti. Tik reikia žvejybinio valo.

Berniukas nušvito.

— Gerai!

— Prašom, viršininke.

Neitas pastebėjo, kaip Roza susiraukė dėdama lėkštę ant stalo.

— Ar gerai jautiesi?

— Nugarą skauda. Taip pat buvo, kai vaikščiojau su šiuo. — Ji sušiaušė sūnui plaukus.

— Gal reikėtų pasikalbėti su gydytoju.

— Šiandien eisiu. Džesi, leisk viršininkui Burkei valgyti pusryčius, kol jie karšti.

— Mums reikia valo tiltui.

Roza paglostė jam galvą.

— Gausim.

Ji atsigręžė į duris, kai pro jas įvirto Liesasis Džimis.

— Džimi?

— Viršininke! Viršininke, ateikite. Greičiau. Į redakciją. Maksas. O Dieve!

— Kas atsitiko? — Nespėjęs ištarti klausimo, jis skubiai kilstelėjo ranką. Sprendžiant iš balto kaip paklodė Džimio veido, išplėstų blizgančių akių, reikalas svarbus. O šalia jo apstulbęs žiopso mažas berniukas. — Palauk.

Jis pašoko, pasigriebė striukę.

— Eime į lauką. — Sugriebęs Džimį už drebančios rankos, išsitempė už durų. — Kas yra?

— Jis negyvas. Jėzau Marija! Maksas negyvas, nušautas. Pusės galvos — pusės galvos nėra.

Džimio kojos sulinko per kelius. Neitas prišokęs sulaikė jį.

— Maksas Hobeikeris? Tu jį radai?

— Taip. Ne. Noriu pasakyti, taip, tai Maksas. Kerė. Kerė jį rado. Išgirdome jos riksmą. Ji įėjo vidun, o mes su Profesoriumi pasilikome gatvėje dar kiek pasišnekučiuoti, ir tada ji pradėjo klykti tarsi ją kas pjautų. Mes įbėgome vidun ir... ir...

Neitas jau tempė jį gatve.

— Ką nors lietėte?

— Ką? Nemanau. Ne. Profesorius liepė pakviesti jus, bėgti į viešbutį ir pakviesti. Taip ir padariau. — Džimis karštligiškai rijo seiles. — Tuoj apsivemsiu.

— Neapsivemsi. Dabar nueisi į skyrių, pakviesi Otą. Papasakosi jam tai, ką papasakojai man, ir pasakysi jam, kad man reikia fotoaparato, maišelių įkalčiams, guminių pirštinių, juostos nusikaltimo vietai apjuosti. Tiesiog pasakyk, kad man reikia daiktų, kurie naudojami nusikaltimo vietoje. Ar prisiminsi?

— Aš — aha. Gerai. Tučtuojau lekiu.

— Pats pasilik ten. Sėdėk, kol aš grįšiu į skyrių, mums reikės pasikalbėti. Su niekuo nesikalbėk. Eik.

Neitas nuskubėjo į redakciją. Jo smegenys įjungė automatinį režimą — svarbiausia apsaugoti nusikaltimo vietą. Šiuo metu ten, jo žiniomis, du civiliai, o tai jau negerai.

Jis atplėšė duris. Džonas klūpojo ant grindų priešais kūkčiojančią Kerę. Jis tebebuvo su paltu, tik be pirštinių, ir bandė įsiūlyti Kerei vandens. Kai pakėlė galvą ir pažiūrėjo į Neitą, jo išsigandusiu veidu nuslinko palengvėjimo šešėlis.

— Ačiū Dievui. Maksas. Ten.

— Likit čia. Neleiskite jos ten.

Jis pasuko į Makso kabinetą. Iš tolo užuodė mirtį. Ją visada gali užuosti. Ne, pasitaisė jis, netiesa. Ledo oloje, kur gulėjo Gelovėjus, mirties kvapo nebuvo. Gamta pasirūpino tuo.

Tačiau Makso Hobeikerio mirtį užuodė dar nė nepamatęs jo paties. Užuodė ir keptų kiaušinių su šonine kvapą, jie gulėjo ant grindų palei slenkstį.

Jis apžvelgė kambarį nuo slenksčio — kokioje padėtyje kūnas, ginklas, žaizdos pobūdį. Iš pirmo žvilgsnio savižudybė. Tačiau jis žinojo, kad pirmas įspūdis dažnai būna klaidingas.

Jis pajudėjo per kambarį užregistruodamas kraujo dėmes ant kėdės, kompiuterio, klaviatūros. Klaną ant grindų, kuris susidarė kraujui nutekėjus nuo stalo, kol mirtis užsuko pompą.

Parako žymės, pastebėjo jis. 22-o kalibro vamzdis tikriausiai buvo prispaustas prie smilkinio. Nėra žaizdos, pro kurią būtų išėjusi kulka. Džimis vapėjo nesąmones, veido pažeidimai labai nedideli. Kulka paliko gana tvarkingą skylę prieš įsiveržusi į smegenis ir ten smagiai pašokinėdama, kaip teniso kamuoliukas, rinkdamas taškus.

Atrodo, kad jis mirė dar prieš tai, kai jo galva atsitrenkė į stalą.

Pastebėjęs spalvotą kamuolį, šokinėjantį kompiuterio ekrane, Neitas išsitraukė iš kišenės rašiklį ir pabaksnojo per pelę.

Ekrane atsivėrė dokumentas.

Neito veidas ėmė niauktis skaitant. Baigęs jis įdėmiai nužvelgė kūną žmogaus, kuris teigė nužudęs Patriką Gelovėjų.

Jis grįžo prie durų, tada davė ženklą Otui, tą minutę įgriuvusiam pro duris. Neitas priėjo prie Kerės, kaip ir Džonas, atsiklaupė šalia.

— Kere.

— Maksas. Maksas. — Ji pažiūrėjo į jį raudonomis ir pastėrusiomis akimis. — Maksas negyvas. Kažkas...

— Žinau. Man labai gaila. — Jis suėmė jos rankas į savąsias. — Aš pasirūpinsiu juo. Prašau, eikite į skyrių ir palaukite manęs ten.

— Bet Maksas. Aš negaliu palikti Makso.

— Gali palikti jį su manim. Aš pasirūpinsiu juo. Džonas padės tau apsirengti. O tada jis ir Otas palydės tave į nuovadą. Aš ateisiu kaip galėdamas greičiau. Eikite ir laukite manęs.

Ji nesuvokdama spoksojo į jį ašarų sklidinomis akimis.

— Laukti tavęs.

— Taip. — Ji padarys, ko jis prašo. Šokas ir siaubas padarys ją paklusnią. Kuriam laikui. — Otai?

Neitas atsistojo ir nuėjo prie Makso kabineto.

— Dieve gailestingas, — tyliai sumurmėjo Otas.

— Nuvesk juos abu į skyrių. Džimis vis dar ten?

— Taip. — Otas sunkiai nurijo seiles. — Jėzau, viršininke...

— Užlaikyk juos visus, tik visus atskirai. Tegu Pyč pasirūpina Kere. Ir paskambink Piteriui, tegu prisistato čia.

— Aš esu čia. Piteris gali palydėti juos į nuovadą.

— Noriu, kad pradėtum užrašinėti jų parodymus. Tu susitvarkysi su tuo geriau nei Piteris. Pradėk nuo Džimio. Be to, iškviesk čionai gydytoją. Susisiek su Kenu ir liepk jam važiuoti čia. Noriu, kad jis dalyvautų. Turiu padaryti viską, kaip turi būti. Niekam nė žodžio, kol neaptversime vietos ir nepaimsi parodymų. Parodymus įrašyk į magnetofoną. Pažymėk laiką, vietą, daryk pastabas. Ir tegu visi lieka skyriuje, kol aš sugrįšiu. Supratai?

— Taip. — Jis persibraukė ranka burną. — Kas gi jam užėjo? Žudytis? Juk tai savižudybė, ar ne?

— Reikia atkurti sceną ir apklausti liudininkus, Otai. Neskubėkime su išvadomis.

Likęs vienas, jis paėmė Oto atneštą fotoaparatą, įdėjo juostą, išfotografavo, paskui įdėjo antrą ir padarė dar vieną juostą kadrų.

Tada išsitraukė užrašų knygutę ir užsirašė detales. Tai, kad galinės durys buvo neužrakintos, ginklo tipą ir kalibrą. Žodis žodin persirašė laišką, rastą ekrane. Nupiešė grubų kambario eskizą, kūno padėtį, ginklo vietą, lempą, viskio butelį ir puodelį.

Jis užsimovė pirštines ir uostinėjo butelį su puodeliu, kai įėjo Piteris.

— Imk juostą, Piteri, ir apjuosk priekines bei galines duris.

— Atlėkiau kaip įmanydamas... — Piteris užsikirto pasiekęs tarpdurį.

Kai jo veidas pažaliavo, Neitas piktai riktelėjo.

— Čia nevemk. Jei nori vemti, eik į lauką ir pasiimk juostą.

Piteris nusisuko, įsistebeilijo į sieną ir iškvėpė per burną.

— Otas sakė, kad Maksas nusižudė, bet aš nemaniau...

— Mes dar neapsisprendėme. Aišku tik tai, kad Maksas negyvas. Šiuo momentu čia yra nusikaltimo vieta, ir aš noriu, kad ji būtų apsaugota. Nieko neįleisti, išskyrus gydytoją. Aišku?

— Taip, sere. — Piteris iškrapštė iš dėžės geltoną juostą ir išsvirduliavo į lauką.

— Valstijos vyrukams patiksi, Maksai, — sumurmėjo Neitas. — Regis, paruošei jiems dovanėlę, net suknistą kaspiną užrišai. Gal tu ir padarei tai. Bet aš nelabai tikiu kaspinais.

Jis išėjo iš kabineto ir, nenusimovęs pirštinių, paskambino seržantui Kobenui į Ankoridžą.

— Negaliu palikti kūno čia, kol atskrisite iš Ankoridžo, — tarė jis, kai Kobenas davė pagrindinius nurodymus. — Jūs jau pažįstate mane. Žinote, kad aš profesionalas. Apsaugojau ir nufotografavau nusikaltimo vietą, o gydytojas jau pakeliui. Renku įkalčius, tada perkelsiu kūną į kliniką. Viską, ką turiu, perduosiu jums, kai tik atvyksite.

Pamatęs Keną, Neitas pamojo jam užeiti.

— Ir tikiuosi informacijos apie Gelovėjaus atvejo tyrimą. Tai mano miestelis, seržante. Mes abu norime įkalti vinį, tačiau plaktuku teks dalytis. Laukiu jūsų.

Jis padėjo ragelį.

— Noriu, kad apžiūrėtumėt kūną. Ar galite pasakyti apytikrį mirties laiką?

— Vadinasi, tai tiesa. Maksas negyvas. — Kenas pakišo pirštus po akiniais ir pasitrynė akis. — Man niekada anksčiau nėra tekę to daryti, bet apytikriai galėčiau pasakyti.

— To pakaks. Užsimaukite. — Neitas ištiesė jam pirštines. — Vaizdas ne iš gražiųjų, — pridūrė.

Kenas įėjo į kabinetą ir minutėlę akivaizdžiai bandė susitvardyti.

— Esu turėjęs reikalų su šautinėmis žaizdomis. Bet nieko panašaus į tai — šį kartą aš pažįstu auką. Kodėl jis taip pasielgė? Žiema gali paveikti žmones, bet jis čia ne pirmi metai. Būta ir blogesnių žiemų. Ir jis nesirgo depresija. Kerė būtų man pasakiusi arba pats būčiau pastebėjęs. — Jis metė skubų žvilgsnį į Neitą.

— Man niekada nebuvo kilusi mintis nusižudyti. Tam reikia per daug pastangų. Bet jei persigalvosiu, jums pirmam pranešiu.

— Jaučiatės geriau pastaruoju metu?

— Kaip kada. Pasiruošęs?

Kenas pajudino pečius.

— Taip, ačiū. — Jis priėjo arčiau. — Galiu jį paliesti? Judinti?

Neitas buvo viską nufotografavęs ir nupiešęs, todėl linktelėjo.

Kenas pasilenkė ir kilstelėjo Makso ranką. Žnybtelėjo į odą.

— Būtų geriau, jei galėčiau apžiūrėti jį klinikoje, nurengti, nuosekliau patyrinėti.

— Turėsite tą galimybę. Dabar pasakykite bent apytikriai.

— Ką gi, remdamasis savo žiniomis, atsižvelgdamas į kambario temperatūrą ir kūno sustingimą, sakyčiau, jis mirė prieš aštuonias ar dvylika valandų. Tai tik spėjimas, Neitai.

— Vadinasi, tarp devintos vakaro ir pirmos ryto. Gerai. Žiūrėsim, ką pasakys Kerė. Nusiųsiu Piterį atnešti maišą. Noriu, kad padėtumėte kūną saugiai — ir šaltai.

— Turime patalpas, kurias kartais naudojame vietoj lavoninės, kai kas nors miršta.

— Tiks. Prašyčiau niekam apie tai nepasakoti. Laikykite jį užrakintą, kol aš pasirodysiu.

Pasirūpinęs kūno pergabenimu, Neitas išspausdino laišką ir išjungė kompiuterį. Užrakinęs duris, patraukė į nuovadą.

Pakeliui jį sustabdė Hop.

— Dėstyk, kas, velniai rautų, čia vyksta.

— Aš dar aiškinuosi. Galiu tik pasakyti, kad Maksas Hobeikeris buvo rastas negyvas prie savo stalo redakcijoje. Spėjama mirties priežastis — šautinė žaizda galvoje. Gali būti, kad tai savižudybė.

— O Dieve. Prakeikimas. Gali būti? — Ji skubiai žingsniavo šalia

jo, įsikibdama į rankovę, kai jis aplenkdavo ją. — Ką nori tuo pasakyti — gali būti? Manai, kad jis buvo nužudytas?

— Aš taip nesakiau. Aš aiškinuosi, Hop. Pranešiau Valstijos policijai, jie bus čia po keleto valandų. Kai žinosiu atsakymą, pasakysiu. Leisk man dirbti savo darbą. — Jis atplėšė nuovados duris ir užtrenkė jai prieš nosį.

Priebutyje neskubėdamas nusirengė, duodamas sau laiko pagalvoti. Saulė jau buvo patekėjusi ir diena giedra, kaip ir žadėta.

Šiandien jie pargabens Gelovėjaus kūną, pagalvojo jis. Ir galbūt atskris paimti jo žudiko kūno. Du zuikiai vienu šūviu.

Pamatysim.

Jis atidarė vidines duris. Džonas sėdėjo laukiamajame ir skaitė knygą. Pamatęs Neitą, atsistojo ir įsikišo knygą į kišenę, nepasižymėjęs skaitomos vietos.

— Pyč ir Kerė jūsų kabinete. Otas su Džimiu — kameroje. Neužrakinti, — skubiai pridūrė jis. Tada atsiduso. — Baisu pagalvoti.

— Otas užrašė jūsų parodymus?

— Taip. Neturėjau ką pasakyti. Išėjau iš „Kalnų viešbučio" ir pasivaikščiodamas patraukiau į mokyklą. Pamačiau Džimį su Kere, stabtelėjau pasikalbėti su jais. Kerė nešėsi maišelį su pusryčiais — Makso kabineto lange degė šviesa. Ji įėjo, o mudu su Džimiu dar porą minučių kalbėjomės. Jis ėjo pirkti masalo. Ruošėsi žvejoti. Jam patinka mane erzinti, nes aš nemedžioju ir nežvejoju.

Jis ėmė trintis kairįjį žandą, tarsi šis skaudėtų.

— Ir tada pasigirdo Kerės riksmas. Mes įbėgome vidun ir pamatėme jį. Pamatėme Maksą.

Jis užsimerkė ir sunkiai atsiduso.

— Atleiskite. Nebuvau matęs lavonų, ta prasme — ne per šermenis.

— Neskubėkite.

— Aš, ach, atitraukiau Kerę. Nežinojau ką daryti. Atplėšiau ją nuo jo ir pasakiau: „Džimi, viršininkas viešbutyje. Pakviesk jį". Kerė puolė į isteriją. Pasodinau ją. Pirmiausia turėjau stipriai apkabinti, nes ji vis veržėsi atgal. Atnešiau jai vandens ir buvau šalia jos, kol atėjote jūs. Viskas.

— Ar kuris nors buvote įėję į kabinetą?

— Ne. Tiesa, Kerė buvo, bet ji stovėjo — nežinau, gal per žingsnį

ar du viduje. Rankose laikė popierines lėkštes. Sumuštiniai gulėjo ant grindų, o ji stovėjo ir rėkė su tomis lėkštėmis rankose.

— Kiek laiko praėjo nuo tos akimirkos, kai išgirdote riksmą, iki tos, kai atbėgote prie jos?

— Gal trisdešimt sekundžių. Neitai, ji rėkė taip, tarsi ją kas būtų pjaustęs peiliu. Mes abu pašokome. Ir tučtuojau įpuolėme pro duris. Gal net mažiau nei per trisdešimt sekundžių.

— Gerai. Gali būti, kad turėsime dar kartą pasikalbėti, o ir Valstijos policija to norės. Niekur neišvykite. Ir norėčiau, kad niekam nepasakotumėt apie tai. Žinau, kalbos jau pasklido, bet vis dėlto.

— Eisiu į mokyklą. — Jis išsiblaškęs pažvelgė į laikrodį. — Jau vėluoju, bet galbūt darbas padės apie tai negalvoti. Būsiu ten beveik visą dieną.

— Dėkoju už pagalbą.

— Jis visuomet atrodė toks nekenksmingas, — tarė Džonas, siekdamas palto. — Gerybinis, jei suprantat, ką noriu pasakyti. Vis ieškodavo, apie ką parašius. Rinkdavo miestelio paskalas, vietinės reikšmės sensacijas. Kas gimė. Kas mirė. Maniau, jis buvo patenkintas žmogus, turėjo mėgstamą darbą, augino vaikus.

— Kartais sunku įžvelgti po paviršiumi.

— Tikrai.

Neitas nuėjo pas Džimį, išklausė jo parodymus, palygino su Džono pasakojimu. Po to, išsiuntęs vaikiną namo, prisėdo ant gulto šalia Oto.

— Piteris klinikoje. Tegu pabūna ten kurį laiką. Jis truputį sukrėstas, o aš per griežtai jį aprėkiau. Noriu, kad pradėtum gyventojų apklausą. Pradėk nuo redakcijos kaimynų, žmonių, kurie gyvena netoliese. Gal kas girdėjo šūvį. Išankstiniais duomenimis, jis galėjo mirti tarp devintos vakaro ir pirmos ryto. Gal kas matė Maksą ar dar ką nors netoli pastato. Kada, kur, ką. Jei kas girdėjo automobilį, balsus, jei iš viso ką nors matė ar girdėjo, viską noriu žinoti.

— Valstijos vyrukai atskris?

— Aha.

Oto veide atsirado buldogiškos raukšlės.

— Tai neteisinga.

— Teisinga ar ne, taip jau yra. Duok Piteriui valandą, tada įtrauk į darbą, tegu klausinėja žmones. Kenas laikys kūną užrakintą. Ar kalbėjaisi su Kere?

— Bandžiau. Nieko neišpešiau.

— Nieko tokio. Pats su ja pasikalbėsiu. — Jis atsistojo. — Otai, ar Maksas pažinojo Patriką Gelovėjų?

— Nežinau. — Otas suraukė kaktą. — Taip, aišku, pažinojo. Sunku prisiminti, viskas buvo taip seniai. Bet, regis, Maksas atvyko tą vasarą prieš Petui dingstant. Prieš tai, kai jis buvo nužudytas, — pasitaisė jis. — Maksas dirbo Ankoridže, bet nusprendė, jog nori turėti nuosavą laikraštį kokiame nors nedideliame miestelyje. Taip bent jau sakė.

— Gerai. Pradėk apklausą.

Artėdamas prie kabineto durų, Neitas išgirdo kažką panašaus į dainavimą. Niūniavimą, pasitaisė jis, — motinos taip ramina vaikus. Atidaręs duris, išvydo Kerę, gulinčią ant užtiesalo šalia durų; jos galva gulėjo Pyč ant kelių. Ši glostė jai plaukus ir niūniavo.

Neitui įėjus, ji pakėlė galvą.

— Geriausia, ką galėjau padaryti, — sumurmėjo ji. — Vargšelė visiškai palūžusi. Dabar miega. Aš, a, radau jūsų stalčiuje raminamųjų. Daviau jai pusę tabletės.

Neitas pasistengė užgniaužti susierzinimą.

— Man reikia pasikalbėti su ja.

— Labai nenorėčiau žadinti. Bet gal dabar bus ramesnė nei tada, kai Otas bandė. Norite, kad pasilikčiau?

— Ne, bet toli nenueikite.

Kai jis atsisėdo ant grindų, Pyč uždėjo ranką jam ant riešo.

— Tikriausiai neturėčiau sakyti, kad būtumėt švelnus. Jūs žinote ir toks esate. Bet vis tiek... — Ji nutilo, paglostė Kerei skruostą. — Kere? Mieloji, pabusk.

Kerė atsimerkė. Jos akys buvo tuščios ir blausios.

— Kas yra?

— Neitas nori pasikalbėti su tavimi, mieloji. Ar gali atsisėsti?

— Nesuprantu. — Ji it vaikas pasitrynė akis. — Sapnavau... — Staiga ji pamatė Neitą, ir jos akys prisipildė ašarų. — Tai ne sapnas. Maksas. Mano Maksas... — Jos balsas užlūžo, ir Neitas paėmė ją už rankos.

— Man labai gaila, Kere. Žinau, tau sunku, ir aš apgailestauju. Nori vandens? Ko nors?

— Ne. Ne. Nieko. — Ji atsisėdo ir užsidengė veidą rankomis. — Nieko.

Neitas atsistojo, padėjo atsistoti Pyč.

— Aš būsiu čia pat, jei manęs prireiktų, — tarė ji ir išėjo, tyliai uždarydama duris.

— Gal atnešti kėdę ar liksi ant grindų?

— Jaučiuosi tarsi vis dar sapnuočiau. Viskas sukasi galvoje.

Neitas nusprendė, kad bus gerai ir ant grindų, ir vėl atsisėdo.

— Kere, turiu užduoti tau keletą klausimų. Pažiūrėk į mane. Kelintą valandą vakar Maksas išėjo iš namų?

— Nežinau. Nežinojau, jog jis išėjęs, kol pabudusi pamačiau, kad jo nėra. Pyktelėjau. Jis visada palikdavo man ant pagalvės raštelį, kai išeidavo į darbą naktį ar anksti rytą.

— Kada paskutinį kartą jį matei?

— Mačiau — šįryt mačiau...

— Ne. — Jis vėl paėmė ją už rankos, mėgindamas atitraukti jos dėmesį nuo to baisaus vaizdo. — Prieš tai. Ar jis vakarieniavo namie?

— Taip. Valgėme čili. Maksas gamino. Jis mėgdavo girtis savuoju čili. Mes vakarieniavome visi kartu.

— Ką paskui veikėte?

— Žiūrėjome televizorių. Tiksliau, aš žiūrėjau. Vaikai paspoksojo kurį laiką, tada Stela ėmė plepėti telefonu su drauge, o Aleksas įsijungė kompiuterį. Maksas nenustygo vietoje. Sakė einąs paskaityti knygą, bet neskaitė. Kai paklausiau, kas jam yra, suirzo.

Jos skruostu nuriedėjo vieniša ašara.

— Sakė turįs kažką apsvarstyti ir ar aš negalėčiau, po galais, palikti jo ramybėje nors penkioms minutėms. Mes apsižodžiavome. Vėliau, kai vaikai atsigulė, jis atsiprašė. Jį kažkas graužė. Bet aš vis dar pykau, todėl atstūmiau jį. Beveik nesikalbėdami nuėjome miegoti.

— Kelintą?

— Apie pusę vienuoliktos. Bet ne, netiesa. Aš nuėjau į lovą, o jis sumurmėjo norįs pažiūrėti Si En En ar kažką. Nekreipiau dėmesio, nes pykau. Nuėjau gulti anksti, nes siutau ir nenorėjau būti su juo. O dabar jo nebėra.

— Vadinasi, pusę vienuoliktos jis buvo namuose. Negirdėjai, kad jis išeitų?

— Nuėjau tiesiai į lovą ir užmigau. Kai šį rytą atsikėliau, supratau, kad jis nė nebuvo atėjęs miegoti. Jis visada ištraukia paklodę iš po matraco. Mane tai varo iš proto. Pamaniau, kad jis irgi užpyko ir pasiliko miegoti ant sofos, bet jo ten nebuvo. Nuvedžiau vaikus pas Džinę. Buvo jos eilė vežti juos į mokyklą. O Dieve. Dieve, vaikai...

— Nesijaudink. Jais pasirūpinta. Kai baigsime, parvešiu jus visus namo. Taigi tu išvažiavai į redakciją.

— Nutariau, kad reikia jam atleisti. Ant Makso negali ilgai pykti. Be to, norėjau užregistruoti jį pas gydytoją. Pastarąsias keletą dienų jis blogai valgė. Stabtelėjau nupirkti mums pusryčius, paskui nuvažiavau į redakciją. Sutikau Džimį ir Džoną, tada įėjau vidun ir radau jį. Radau jį. Kas galėjo šitaip pasielgti su Maksu?

— Kere, ar jis kada nors palikdavo galines duris neužrakintas?

— Visą laiką. Jis dažnai pamiršdavo jas užrakinti. Kam vargintis, sakydavo. Jei kas norės įeiti, paprasčiausiai išspirs duris.

— Ar jis turėjo pistoletą?

— Žinoma. Keletą. Visi čia turi.

— 22-o kalibro? Brauningą?

— Taip. Taip. Man reikia eiti pas vaikus.

— Dar minutėlę. Kur jis laikė tą ginklą?

— Būtent tą? Automobilio daiktadėžėje. Dažniausiai jis šaudydavo į taikinį. Kartais pakeliui iš darbo sustodavo pašaudyti į skardines. Padeda mąstyti, sakydavo.

— Ar jis ką nors sakė tau apie Patriką Gelovėjų?

— Žinoma. Šiomis dienomis visi kalba apie Gelovėjų.

— Turiu galvoje — ką nors ypatinga. Apie save ir Gelovėjų.

— Kodėl turėtų? Jie buvo ką tik susipažinę, kai Petas išvyko.

Neitas pasvarstė. Ji artimiausia Maksui, tad turi žinoti. Jis gali jai pasakyti dabar.

— Jo kompiuteryje buvo laiškas.

Ji nusibraukė ašaras.

— Koks laiškas?

Neitas atsistojo, atsivertė dokumentų aplanką, kurį buvo pasidėjęs ant stalo.

— Duosiu tau persiskaityti kopiją. Tai nebus lengva, Kere.

— Noriu tučtuojau jį pamatyti.

Neitas padavė jai laišką, palaukė. Kerės veidas paraudo, paskui vėl išblyško, tačiau akys, užuot apsiblaususios nuo šoko, užsiliepsnojo.

— Tai netiesa. Nesąmonė. Tai melas! — Tarsi norėdama šitai įrodyti, Kerė pašoko ir suplėšė kopiją į gabaliukus. — Tai siaubingas melas, ir tau turėtų būti gėda. Mano Maksas gyvenime nėra nieko nuskriaudęs. Kaip drįsti? Kaip drįsti sakyti, kad jis kažką nužudė ir nusižudė pats.

— Aš tik rodau tau tai, kas buvo kompiuteryje.

— O aš sakau, kad tai melas. Kažkas nužudė mano vyrą, ir tu geriau pasistenk išsiaiškinti kas. Tas, kas nužudė mano Maksą, parašė šį melą, ir jei tu nors sekundę tuo patikėjai, tada eik velniop.

Ji išbėgo iš kambario, ir netrukus Neitas išgirdo verksmą.

Jis tyliai išėjo iš kabineto. Kerė verkė Pyč glėbyje.

— Pasirūpink, kad ji ir vaikai grįžtų namo, — tyliai ištarė Neitas ir užsidarė kabinete.

Kurį laiką jis stovėjo žiūrėdamas į popieriaus skiauteles ant grindų.

... 14 ...

Hop kontora buvo miesto rotušėje. Neką didesnė už kambarėlį, kuriame laikomi šepečiai ir šluotos, ir apstatyta tokiu pačiu nerūpestingu stiliumi, tačiau Neitas norėjo, kad susitikimas būtų oficialus, todėl sutarė susitikti su ja ten.

Ir kadangi ji buvo pasidažiusi, vilkėjo tamsiu kostiumėliu, jis nusprendė, kad jos ketinimai tokie patys.

— Viršininke Burke. — Ji kapote iškapojo žodžius, tada trumpu mostu parodė į kėdę.

Jis užuodė kavą puodelyje ant jos stalo, netoliese stovintis kavinukas irgi buvo beveik pilnas. Jam nebuvo pasiūlyta apsitarnauti.

— Noriu atsiprašyti, kad šį rytą taip šiurkščiai elgiausi, — pradėjo jis, — bet jūs ne laiku pasipainiojote man po kojomis.

— Turiu priminti, kad tu dirbi man.

— Aš dirbu visiems šio miestelio žmonėms. Ir vienas iš jų dabar guli laikinoje lavoninėje. Tai reiškia, kad dabar jis yra mano didžiausias rūpestis, mere. O ne jūs.

Ryškiai raudonos lūpos susičiaupė. Jis išgirdo, kaip ji garsiai įkvėpė, paskui lėtai išleido orą.

— Kad ir kaip būtų, aš *esu* šio miestelio merė, o tai reiškia, kad jo gyventojų interesai yra mano didžiausias rūpestis. Aš tikrai neketinau gaudyti gandų, ir man labai nepatinka, kai su manimi elgiamasi taip, tarsi tik tai ir daryčiau.

— Kad ir *kaip* būtų, manęs laukė darbas. Įskaitant ataskaitą, kurią ketinau pateikti baigęs preliminarų tyrimą. Tai esu pasiruošęs padaryti dabar.

— Man nepatinka tavo atžarus elgesys.

— Man jūsų irgi.

Šį kartą raudonos lūpos prasižiojo, akys plykstelėjo.

— Akivaizdu, kad motina neišmokė tavęs pagarbaus elgesio su vyresniaisiais.

— Tikriausiai nereikėjo. Bet ji irgi manęs nemėgsta.

Ji pabarbeno pirštais į stalą — trumpais, nelakuotais nagais, kurie nesiderino prie raudonų lūpų ir dalykinio kostiumėlio.

— Žinai, kas labiausiai mane erzina šią akimirką?

— Esu tikras, kad pasakysite.

— Tai, kad nebepykstu ant tavęs. Man patinka gerai išsirėkti. Tačiau tu teisingai pastebėjai sakydamas, kad miestelio žmonės yra svarbiausias tavo rūpestis. Aš tai gerbiu, nes žinau, jog kalbi nuoširdžiai. Maksas buvo mano draugas, Ignatijau. Geras draugas. Man labai liūdna.

— Žinau. Žinau ir atsiprašau dar kartą, kad nebuvau...

— Jautresnis, mandagesnis, nuovokesnis?

— Pasirinkite pati.

— Gerai, judėkime toliau. — Ji išsitraukė nosinę ir energingai išsipūtė nosį. — Įsipilk kavos ir papasakok kas ir kaip.

— Ačiū, bet aš išgėriau tikriausiai jau kokį kibirą. Sprendžiant iš to, ką sužinojau, Maksas išėjo iš namų apie pusę vienuoliktos vakaro. Jis buvo susiginčijęs su žmona — nieko rimta, bet ji teigia, kad pastarąsias dienas jis atrodė kaip nesavas. Ypač nuo tada, kai pasklido naujienos apie Patriką Gelovėjų.

Hop suraukė kaktą. Raukšlės aplink burną pagilėjo.

— Nesuprantu kodėl. Neprisimenu, kad jie būtų buvę labai geri draugai. Jie neblogai sutarė, bet Maksas buvo ką tik atvykęs, o Patrikas netrukus dingo.

— Neturiu jokių įrodymų, kad Maksas būtų kur nors užsukęs pakeliui į redakciją. Jei gydytojas neklysta, jis mirė iki pirmos ryto. Jis — arba kažkas kitas — paleido kulką į dešinį smilkinį.

— Kodėl kažkas turėtų... — Hop susivaldė, mostelėjo jam tęsti. — Atsiprašau. Tęsk ir užbaik.

— Apžiūrėjus nusikaltimo vietą paaiškėjo, kad mirties momentu velionis sėdėjo prie stalo. Galinės durys buvo neužrakintos, tai, kaip man sakė, įprastas dalykas. Kompiuteris buvo įjungtas, degė stalinė lempa. Ant stalo stovėjo nugertas viskio butelis ir kavos puodelis, kuriame likę gėrimo. Jis bus ištirtas, bet aš nepastebėjau jokių kitų medžiagų puodelyje.

— Dieve. Aš dar vakar rytą jį mačiau.

— Ar jis pasirodė jums išsiblaškęs?

— Nežinau. Negaliu pasakyti, kad kreipiau dėmesį. — Ji suspaudė nosies tiltą ir minutėlę palaikė, tada nuleido ranką. — Dabar, kai užsiminei — galbūt jis buvo susimąstęs. Bet aš negaliu patikėti, kad jis taip galėjo padaryti sau. Jųdviejų su Kere santuoka buvo laiminga. Jų vaikai nekelia jokių problemų. Jam patiko leisti laikraštį. Gal jis sirgo? Gal sužinojo, kad serga vėžiu ar dar kuo nors, ir negalėjo susitaikyti su ta mintimi.

— Paskutinį kartą jis tikrinosi prieš pusę metų. Ligos istorija švari. Ginklas, rastas nusikaltimo vietoje, buvo jo, teisėtai registruotas. Pasak žmonos, jis laikydavo jį automobilio daiktadėžėje. Šaudymui į taikinius. Jokių priešinimosi ar kovos požymių nebuvo.

— Vargšas Maksas. — Ji pasiėmė dar vieną nosinę, bet nepasinaudojo ja, tik sugniaužė rankoje. — Kas galėjo jį pastūmėti taip užbaigti gyvenimą, pakelti prieš save ranką, įskaudinti šeimą?

— Jo kompiuteryje radau laišką. Jame sakoma, kad jis nužudęs Patriką Gelovėjų.

— Ką? — Hop vos nepaleido iš rankos puodelio. Pastatė jį ant stalo. — Ignatijau, tai beprotybė. Maksas? Tiesiog nesąmonė.

— Jis juk laipiodavo į kalnus? Prieš penkiolika, šešiolika metų?

— Na, taip. Taip. Bet laipiojo ir laipioja pusė miestelio. — Ji įsirėmė delnais į stalą. — Nepatikėsiu, kad Maksas ką nors nužudė.

— Bet buvote pasirengusi patikėti, kad nusižudė.

— Nes jis *negyvas*. Nes viskas, ką girdėjau, veda į tai. Bet žmogžudystė? Nesąmonė.

— Dar reikės patikrinti, ar tai tikrai tas pats 22-o kalibro ginklas. Pirštų atspaudus, parako liekanas. Galiu pasakyti, kad tyrimo rezultatai parodys, jog viskas rodo savižudybę, ir tikriausiai jo byla oficialiai bus baigta — kaip ir Gelovėjaus nužudymo byla.

— Negaliu tuo patikėti.

— Ir dar noriu pasakyti, kad aš nesu įsitikinęs, jog tai savižudybė.

— Ignatijau. — Hop susiėmė už galvos. — Tu mane glumini.

— Kažkaip įtartinai viskas tvarkinga, ar ne? Laiškas kompiuteryje? Bet kas galėjo parašyti. Nusižudė dėl kaltės jausmo — po šitiek metų? Iki šiol kažkodėl nesikankino. Kerė sakė, kad jis palikdavo jai raštelį, jei išeidavo į darbą naktį ar anksti ryte. Kiekvieną kartą — bet ne tada, kai išėjo nusprendęs nusižudyti?

— Tu nori pasakyti...

— Paprasta ištraukti ginklą iš automobilio daiktadėžės, jei žinai, kad jis ten yra. Ne taip sunku imituoti savižudybę, jei gerai viską apgalvoji ir veiki šaltakraujiškai.

— Tu manai... Dieve, tu manai, kad Maksas buvo nužudytas?

— Aš taip nesakiau. Sakiau, kad nesu linkęs tikėti tuo, ką matau paviršiuje. Todėl, jei Makso atvejį traktuos kaip savižudybę, o Gelovėjaus bylą baigs, kol aš nebūsiu įsitikinęs, ketinu tęsti tyrimą. Jūs man mokate, todėl turite žinoti, kad darbo metu vaikysiuos vėją laukuose.

Kurį laiką ji stebeilijo į jį, tada vėl garsiai įkvėpė.

— Kuo galiu padėti?

Seržantas Rolandas Kobenas darė įspūdį patyrusio policininko, kuris per dvidešimt darbo metų išnagrinėjo ne vieną bylą. Jis buvo maždaug šešių pėdų ūgio, apkūnokas per pilvą, truputį pavargęs aplink akis. Šviesūs plaukai buvo nukirpti ežiuku, batai blizgėjo kaip pridera pagal statutą, o iš burnos kvepėjo vyšnine kramtomąja guma.

Jis atsivežė porą ekspertų, šie rūpestingai šukavo Makso kabinetą, o Kobenas tuo metu apžiūrinėjo Neito padarytas nuotraukas.

— Kas buvo nusikaltimo vietoje nuo tada, kai rado kūną?

— Aš, miestelio gydytojas ir vienas iš mano pavaduotojų. Prieš juos įleisdamas, viską nufotografavau, nubraižiau schemą, surinkau įkalčius ir sudėjau į maišelius. Viską atlikau su pirštinėmis. Vieta išsaugota, seržante.

Kobenas pažvelgė į riebalų dėmes ant kilimėlio prie durų. Neitas buvo surinkęs net sumuštinius.

— Tai jo žmona buvo nuėjusi maždaug iki tos vietos?

— Pasak jos ir dviejų liudininkų, taip. Ir niekas, išskyrus mane, nieko nelietė.

Kobenas pritariamai burbtelėjo ir įsistebeilijo į laišką kompiuterio ekrane.

— Kompiuterį išsivešime, kaip ir kitus jūsų surinktus įkalčius. Apžiūrėkime kūną.

Neitas išlydėjo jį pro galines duris.

— Šalyje dirbote Žmogžudysčių skyriuje, ar ne?

— Taip.

Kobenas lengvai įšoko į Neito džipą.

— Pravertė. Girdėjau, netekote partnerio.

— Tiesa.

— Ir pats buvote sužeistas.

— Aš dar gyvas.

Kobenas pareigingai užsisegė diržą.

— Pernai dažnai turėdavote nedarbingumo lapelį.

Neitas ramiai pažiūrėjo į jį.

— Dabar nesu toks.

— Tavo leitenantas sako, kad esi geras policininkas, galbūt šiek tiek sutrikęs, netekęs pasitikėjimo savimi, kai praradai partnerį. Sako, kad praeitą rudenį grąžinai ženklelį ir nustojai vaikščiojęs pas skyriaus psichiatrą.

Neitas sustojo prie klinikos.

— Ar esi kada nors netekęs partnerio?

— Ne. — Kobenas minutėlę patylėjo. — Bet esu netekęs poros draugų. Tarnybos metu. Tiesiog stengiuosi suprasti, koks tu žmogus, viršininke Burke. Miesto policininkas, iš Šalies, su tavo patirtimi gali pasinaudoti užnugariu, kai reikia perduoti svarbią bylą Valstijos pareigūnams.

— Gali. O Valstijos policijai gali ji tiek nerūpėti kiek miestelio policijos viršininkui.

— Ne taip seniai tapai viršininku. — Jis išlipo iš mašinos. — Galbūt mes abu teisūs. Skyrius puikiai susidorojo su žiniasklaida dėl Ledo žmogaus — jie nepaprastai mėgsta duoti vardus aukoms.

— O taip.

— Taigi kol kas mums sekasi, bet viskas pasikeis, kai pargabensime jį. Tai bus sensacija, viršininke Burke. Tokia, kokias nacionalinė žiniasklaida graibstyte graibsto. O dabar jūs turite kūną žmogaus, kuris teigia esąs jo žudikas — taigi sensacija dar karštesnė. Kuo greičiau viską užbaigsime, tuo geriau visiems. Ir kuo sklandžiau, tuo geriau.

Neitas stovėjo kitapus mašinos.

— Ar baiminiesi, kad aš kalbėsiuosi su spauda, nes trokštu dėmesio sau ir miesteliui?

— Tai tik pastebėjimas, ir viskas. Apie tą susišaudymą Baltimorėje daug rašė. Apie tave irgi.

Neitas pajuto savyje kylant karštį. Pyktis, kunkuliuojantis viduje, pradėjo veržtis į paviršių.

— Tad pamanei, kad man patinka matyti save per televiziją, savo vardą laikraščiuose ir kad pora lavonų duoda man šansą tai pakartoti.

— Galėtum užsidirbti porą taškų, mano nuomone, jei ruošiesi grįžti į Baltimorę.

— Tada man velniškai pasisekė, kad atvažiavau čionai kaip tik laiku.

— Ne pro šalį atsidurti reikiamoje vietoje reikiamu metu.

— Ar stengiesi mane išprovokuoti, ar esi šiknius iš prigimties?

Kobenas kreivai šyptelėjo.

— Gal ir tai, ir tai. Bet labiausiai stengiuosi suprasti.

— Tada išsiaiškinkim. Tai tavo tyrimas. Tokia tvarka. Bet miestelis mano ir tie žmonės mano. Tai faktas. Ir nesvarbu, pasitiki manimi ar ne, patinku tau ar ne, nori pakviesti vakarienės ar į kiną — aš dirbsiu savo darbą.

— Tada eime apžiūrėti kūną.

Kobenas pasuko vidun, ir Neitas, tramdydamas pyktį, nusekė paskui.

Laukiamajame buvo tik vienas žmogus. Bingas sutriko ir susierzino, kad jį aptiko sėdintį ligoninėje.

— Bingai, — linktelėjo Neitas, tačiau šis tik sumurmėjo kažką ir užsidengė veidą senu laikraščiu.

— Gydytojas su pacientu, — tarė Džoana, atidžiai nužvelgdama Kobeną. — Selė Kušo persipjovė pjūklu ranką, tad jis dabar ją siuva. Ją reikės paskiepyti nuo stabligės.

— Mums reikia raktų nuo lavoninės, — tarė jai Neitas, ir jos akys peršoko nuo vieno prie kito.

— Juos turi daktaras, sakė nieko neįleisti, išskyrus jus.

— Čia seržantas Kobenas iš Valstijos policijos. Gal atneštumėt raktus?

— Žinoma. Gerai.

Ji nuskubėjo, ir Bingas tučtuojau ėmė niurnėti.

— Ir ko čia taip lakstyti dėl tų policininkų. Gali patys savimi pasirūpinti.

Neitas papurtė galvą, kai Kobenas grįžtelėjo per petį.

— Nekreipk dėmesio, — tyliai tarė jam.

— Sergi, Bingai? — Neitas atsirėmė į stalą. — Ar tiesiog leidi laiką?

— Tai mano asmeninis reikalas. Kaip ir to, kuris užsimano ištaškyti sau smegenis — tai jo reikalas. Farai tiesiog negali palikti mūsų ramybėje.

— Tu teisus. Mes tiesiog rakštis subinėj su tais savo ženkleliais. Kada paskutinį kartą kalbėjaisi su Maksu?

— Apie ką man su juo kalbėtis? Pasipūtėlis.

— Girdėjau, kad jis skundėsi, jog užvertei sniegu jo automobilį.

Pro tankią barzdą pasirodė plati šypsena.

— Gali būti. Nors nemanau, kad jis dėl to išsitaškė smegenis.

— Esi piktas niekšelis, Bingai.

— Velniškai teisingai.

— Viršininke? — Džoana sugrįžo prie stalo ir ištiesė raktus. — Tas, su geltonu žymekliu. Daktaras sakė ateisiąs, kai tik baigsiąs su Sele.

— Ei! Aš kitas eilėje. — Bingas suglamžė laikraštį. — Hobeikeris labiau nenumirs.

Džoana sučiaupė lūpas.

— Turėtum jausti daugiau pagarbos, Bingai.

— Turiu tik hemorojų.

— Pasakykite gydytojui, kad baigtų su visais pacientais, — tarė Neitas. — Kur jis?

— O, atleiskite. Tiesiai, tada pirmos durys kairėje.

Jie tylėdami nuėjo į lavoninę. Neitas atrakino duris ir jie įžengė į patalpą su metalinėmis lentynomis ir dviem metaliniais stalais. Neitas įjungė šviesą ir pamatė, kad abu stalai buvo tokie, kokie naudojami skrodimui arba lavono paruošimui laidoti.

— Man sakė, kad čia tik laikina lavoninė. Šiame miestelyje nėra šarvojimo salių ar žmonių, kurie rūpintųsi laidotuvėmis. Kai reikia, kūnas atgabenamas čionai ir paruošiamas laidoti.

Jis priėjo prie stalo, ant kurio gulėjo Maksas— neuždengtas, kad, Neito įsakymu, būtų išsaugoti bet kokie įkalčiai. Rankos buvo sukištos į maišelius.

— Dešiniosios rankos nagai nukramtyti, — pastebėjo Neitas. — Žaizdelė ant apatinės lūpos. Regis, jis įsikando.

— Gynybai būdingų žaizdų nesimato. Aplink žaizdą parako žymės. Ar galime patvirtinti, kad jis buvo dešiniarankis?

— Taip. Mes išsiaiškinome.

Rankos į maišelius buvo sukištos tam, kad būtų galima atlikti cheminę ekspertizę, ar ant jų nėra parako likučių. Kūnas buvo nufotografuotas iš visų pusių visais įmanomais kampais. Apklausti liudininkai, jų parodymai užrašyti, kol įspūdžiai tebebuvo švieži, pastatas apjuostas juosta ir užrakintas.

Burkė puikiai pasidarbavo, pagalvojo Kobenas, ir išgelbėjo jį nuo darbo.

— Mes apžiūrėsime kūną. Ar patikrinote kišenes?

— Piniginė, atplėštas ledinukų ritinėlis, monetos, degtukų dėžutė, užrašų knygelė, pieštukas. Piniginėje buvo vairuotojo pažymėjimas, kreditinės kortelės, apie trisdešimt dolerių grynais, šeimos nuotraukos. Palto kišenėje mobilusis telefonas, dar viena degtukų dėžutė, vilnonės pirštinės.

Neitas, žiūrėdamas į kūną, susikišo rankas į kišenes.

— Patikrinau automobilį, stovėjusį gatvėje. Registruotas aukos ir jo sutuoktinės vardu. Žemėlapiai, naudojimosi instrukcija, atplėšta šovinių — 22-o kalibro — dėžutė, mėtinių ledinukų ritinėlis, keletas rašiklių bei pieštukų ir dar viena užrašų knygutė. Abiejose daug ranka rašytų lapelių — priminimai, mintys dėl straipsnių, telefono numeriai. Bagažinėje — pirmosios pagalbos vaistinėlė. Automobilis buvo neužrakintas, raktai uždegimo spynelėje.

— Raktai spynelėje?

— Taip. Velionį pažįstantys liudija, kad jis turėjo įprotį palikti raktelius automobilyje ir retai jį rakindavo. Visi daiktai, kuriuos išėmiau iš mašinos, yra sudėti į maišelius, pažymėti, įtraukti į sąrašą. Jie nuovadoje.

— Paimsime juos. Ir jį. Tegu ekspertai taria savo žodį. Bet panašu į savižudybę. Turėsiu pasikalbėti su jo žmona, liudininkais ir su tais, kurie gali ką nors žinoti apie jo santykius su Patriku Gelovėjumi.

— Jis nepaliko žmonai raštelio.

— Atsiprašau?

— Nieko asmeniškai. Kompiuteryje laiškas taip pat labai abstraktus.

Kobeno akyse blykstelėjo susierzinimas.

— Klausyk, Burke, mudu žinome, kad savižudžiai ne visada palieka raštelius, kaip kad rodoma Holivudo filmuose. Ekspertai paskelbs

savo išvadas, bet aš manau, kad tai savižudybė. Šis laiškas susieja jį su Gelovėjumi. Mes panagrinėsime šią liniją, pažiūrėsime, ar ji pasitvirtins. Neketinu priimti to kaip dovanos, bet neketinu ir spardytis, jei abi bylas pavyks užbaigti.

— Nesueina galai.

— Pasitikrink matematikos žinias.

— Ar prieštarausi, jei aš tirsiu šią bylą *tyliai*, — pasiteiravo Neitas, — iš skirtingo kampo?

— Švaistysi savo laiką. Bet nemink man ant kojų.

— Aš dar prisimenu, kaip reikia šokti, Kobenai.

PASIBELSTI Į KERĖS DURIS BUVO SUNKU. Įsiveržti į jos skausmą atrodė beveik šventvagiška. Jis per daug gerai prisiminė, kokia sugniužusi ir palaužta atrodė Betė, kai pirmą kartą pamatė ją po Džeko mirties.

O jis buvo bejėgis, prikaustytas prie ligoninės lovos, apsvaigęs nuo operacijų, skendėjantis liūdesy, skausme ir įniršyje.

Dabar liūdesio nėra, priminė jis sau. Gal jaučia nedidelę kaltę už tai, kaip elgėsi su ja anksčiau. Bet nepyksta. Dabar jis tik policininkas.

— Ji nekęs manęs, — tarė Neitas Kobenui. — Jei sužaisi tuo, galėsi ištraukti daugiau.

Jis pasibeldė į laukujes dviaukščio namuko duris. Duris atidarė raudonplaukė moteris, ir Neitas mintyse pervertė bylas.

— Džinė Man, — paskubomis tarė ji. — Šeimos draugė. Kaimynė. Kerė viršuje, ilsisi.

— Seržantas Kobenas, ponia. — Kobenas išsitraukė pažymėjimą. — Labai norėčiau pasikalbėti su ponia Hobeiker.

— Mes pasistengsime ilgai netrukdyti. — Dailininkė, prisiminė Neitas. Jos peizažai parduodami ir vietinėje galerijoje, ir Žemiau 48-osios. Tris kartus per savaitę mokykloje moko dailės.

— Arlinė Vulkot ir aš prižiūrime vaikus virtuvėje. Stengiamės juos prablaškyti. Galėčiau pažiūrėti, ar Kerė gali su jumis kalbėtis.

— Būtume dėkingi. — Kobenas įžengė vidun. — Mes palauksime čia.

— Gražūs namai, — tarė Kobenas, kai Džinė nuėjo. — Jaukūs.

Patogi sofa, pastebėjo Neitas, pora plačių fotelių, spalvingi užtiesalai. Paveikslą su pavasarine pieva, baltais kalnais ir mėlynu dangumi

tikriausiai nutapė toji raudonplaukė. Ant staliuko įrėmintos vaikų ir šeimyninės nuotraukos.

— Regis, jie buvo susituokę penkiolika metų. Jis dirbo redakcijoje Ankoridže, bet nusprendė pakeisti gyvenamąją vietą. Atsikėlė čionai ir įkūrė savaitinį laikraštį. Ji dirbo kartu su juo. Galima sakyti, šeimyninis verslas su — kaip jie ten vadinami — neetatiniais korespondentais. Spausdino vietines naujienas su nuotraukomis, įterpdavo straipsnių iš interneto. Dukrai apie dvylika. Ji groja pikola. Sūnui dešimt, jis pametęs galvą dėl ledo ritulio.

— Nemažai sužinojai per tas savaites, kai esi čia.

— Šįryt sužinojau dar daugiau. Jai tai pirmoji santuoka, jam — antroji. Ji atvyko čionai pora metų anksčiau. Pagal vieną iš tų projektų mokytojams. Metė darbą, kad galėtų dirbti su juo, bet vis dar kartais pavaduoja mokytojus, kai prireikia.

— Kodėl jis atsikėlė čionai?

— Aiškinuosi tai. — Neitas nutilo pamatęs ateinančias Džinę ir Kerę. Džinė buvo apkabinusi Kerę per pečius.

— Ponia Hobeiker. — Kobenas žengė jų pasitikti. — Aš esu seržantas Kobenas iš Valstijos policijos. Labai apgailestauju dėl to, ką jums tenka išgyventi.

— Ko jūs norite? — Jos blizgančios akys nukrypo į Neitą. — Mes gedime.

— Suprantu, jums sunkus metas, bet man reikia užduoti jums kelis klausimus. — Kobenas žvilgtelėjo į Džinę. — Ar norėtumėt, kad jūsų draugė liktų su jumis?

Kerė papurtė galvą.

— Džine, pabūk su vaikais, gerai? Neleisk jiems čia ateiti.

— Žinoma. Pakviesk mane, jei ko prireiks.

Kerė nuėjo į svetainę ir sudribo į fotelį.

— Klauskite, ko turite paklausti, tada išeikite. Nenoriu jūsų matyti.

— Pirmiausia turiu pasakyti, kad jūsų vyro kūnas bus išvežtas skrodimui į Ankoridžą. Jis bus grąžintas jums kaip įmanoma greičiau.

— Gerai. Tada jūs įsitikinsite, jog jis nenusižudė. Kad ir ką jis sakytų, — pridūrė ji mesdama piktą žvilgsnį į Neitą. — Aš pažįstu savo vyrą. Jis niekada šitaip nebūtų pasielgęs su manimi ar mūsų vaikais.

— Ar galiu prisėsti?

Kerė patraukė pečiais.

Kobenas atsisėdo ant sofos priešais ją ir nežymiai palinko į priekį. Geras ėjimas, pagalvojo Neitas. Vaizduoja, kad tai liečia tik juodu, užjaučia ją. Jis pradėjo nuo standartinių klausimų. Po kelių pirmųjų Kerė užsisklendė.

— Tai jau sakiau *jam*. Kodėl vėl klausinėjate? Atsakymai bus tie patys. Kodėl jums neišėjus ir nepradėjus aiškintis, kas tai padarė Maksui?

— Ar žinote, kas galėjo linkėti jūsų vyrui bloga?

— Taip. — Jos veidą nušvietė kažkoks piktdžiugiškas džiaugsmas. — Tas, kas nužudė Patriką Gelovėjų. Aš pasakysiu, kaip viskas buvo. Maksas tikriausiai ką nors sužinojo. Tai, kad jis vadovavo mažo miestelio laikraščiui, dar nereiškia, kad buvo blogas žurnalistas. Jis kažką iškasė, ir kažkas nužudė jį, kol jis dar nebuvo apsisprendęs, ką daryti.

— Ar jis jums ką nors minėjo?

— Ne, tačiau buvo nusiminęs. Susirūpinęs. Nesavas. Bet tai nereiškia, kad jis nusižudė ar kad nužudė kitą. Jis buvo geras žmogus. — Kerės veidu ėmė tekėti ašaros. — Miegojau šalia jo beveik šešiolika metų. Dirbau su juo kiekvieną dieną. Pagimdžiau jam du vaikus. Aš žinau, kad jis negalėjo padaryti nieko panašaus.

Kobenas pakeitė taktiką.

— Ar esate tikra dėl laiko, kada jis vakar išėjo iš namų?

Kerė atsiduso, nusibraukė ašaras.

— Žinau, kad pusę vienuoliktos jis buvo čia. Žinau, kad ryte jo nebuvo. Ko dar norite?

— Sakėte, kad ginklą jis laikė automobilio daiktadėžėje. Kas dar galėjo tai žinoti?

— Visi.

— Daiktadėžė buvo užrakinta? Automobilis užrakintas?

— Maksas net vonios kambario duris pamiršdavo uždaryti, ką jau kalbėti apie užrakinimą. Ginklai, kuriuos laikome namuose, užrakinti, o raktas pas mane, nes Maksas buvo per daug išsiblaškęs. Ginklą galėjo paimti bet kas. Ir kažkas paėmė.

— Ar žinote, kada jis naudojosi juo paskutinį kartą?

— Ne. Tiksliai nežinau.

— Ponia Hobeiker, ar jūsų vyras rašė dienoraštį?

— Ne. Jis paprasčiausiai pasižymėdavo mintis, šovusias jam į galvą, ant to, kas pakliūdavo po ranka. Dabar noriu, kad išeitumėt. Aš pavargusi ir noriu pabūti su savo vaikais.

◆ ◆ ◆

Lauke Kobenas stabtelėjo prie automobilio.

— Vis dar yra palaidų galų, kuriuos norėčiau surišti. Būtų gerai apžiūrėti jo daiktus, dokumentus — gal juose yra kas nors, kas susiję su Gelovėjumi.

— Motyvas?

— Tarkim, motyvas, — sutiko Kobenas. — Ar yra priežasčių, dėl kurių negalėtum surišti tų palaidų galų?

— Ne.

— Aš noriu nugabenti kūną į Ankoridžą ir pradėti ekspertizę. Ir noriu būti ten, kai komanda pargabens Gelovėjaus kūną.

— Būčiau dėkingas, jei paskambintum, kai turėsite jį. Dukra nori jį pamatyti. O jo motina spirsis, kad kūnas būtų atiduotas jai.

— Taip, ji jau skambino. Kai kūnas bus pargabentas ir atpažintas, leisime šeimai dėl jo kariauti. Dukra gali atvykti jį pamatyti, bet mes turime jo atspaudus. Buvo įkliuvęs dėl narkotikų. Mes žinosime, ar tai Gelovėjus.

— Aš ją atvešiu, aš surišiu palaidus galus ir pasistengsiu išspręsti šeimos ginčą dėl kūno. Mainais noriu abiejų bylų kopijų. Su visomis smulkmenomis.

Kobenas nužvelgė dailų namą ant sniego paklodės.

— Tu rimtai manai, kad kažkas inscenizavo savižudybę, idant nuslėptų šešiolikos metų senumo nusikaltimą?

— Man reikia kopijų.

— Puiku. — Kobenas atidarė keleivio dureles. — Tavo leitenantas sakė, kad turi gerą nuojautą.

Neitas sėdo prie vairo.

— Ir?

— Gera ne visada reiškia teisinga.

... 15 ...

Neitas turėjo dirbti su tuo, ką turėjo, įskaitant du jo pavaduotojus ir dispečerę. Jis sukvietė visus į savo kabinetą, įnešė papildomų kėdžių.

Ant jo stalo stovėjo lėkštė su riešutų sviesto sausainiais ir kavinukas su šviežia kava — Pyč nuopelnas. Ir jis pagalvojo: kodėl, po galais, ne?

Neitas paėmė sausainį ir prieš atsikąsdamas mostelėjo juo pavaduotojams.

— Pirmiausia apklausos rezultatai.

— Pjeras Letrekas mano girdėjęs kažką panašaus į šūvį. — Otas išsitraukė užrašus ir dalykiškai pervertė puslapius. — Jis sako žiūrėjęs filmą per kabelinę televiziją. Iš pradžių teigė, jog tai buvo „Anglas ligonis", ir aš pasakiau: „Pjerai, nepaistyk, tu niekada nieko panašaus nežiūri". O jis sako: „Iš kur, velniai griebtų, tu žinai, ką aš žiūriu savo namuose, Otai?" Aš atsakiau...

— Tiesiog sakyk, ką sužinojai, Otai.

Otas susiraukė, pakėlė galvą nuo savo kruopščiai prirašytų puslapių.

— Stengiuosi pasakoti nuosekliai. Po tam tikro tardymo jis pagaliau pasakė, ką žiūrėjęs — kažkokį filmą pavadinimu „Ateivės blondinės". Sako, kad baigėsi apie vidurnaktį, ir jis nuėjęs į vonią pa... ištuštinti pūslę, — pasitaisė jis, išgirdęs garsų Pyč krenkštelėjimą. — Išgirdęs kažką panašaus į šūvį ir, būdamas smalsus, pažiūrėjęs pro vonios kambario langą. Tuo metu nepastebėjęs nieko, tačiau įsidėmėjęs, kad Makso — mirusiojo — automobilis stovėjo redakcijos kieme. Tada jis baigęs savo reikalus ir nuėjęs į lovą.

— Tad jis mano, jog tai buvo apie vidurnaktį?

— Viršininke? — Piteris kilstelėjo ranką. — Aš patikrinau programą, filmas baigėsi penkiolika po dvylikos. Pasak pono Letreko, jis nuėjo iš svetainės į vonios kambarį ir tučtuojau išgirdo šūvį.

— Ar jis pastebėjo dar ką nors? Kitų automobilių?

— Ne, sere. Otas dukart pateikė savo klausimą, bet jis pakartojo tą patį.

— Dar kas nors ką nors matė ar girdėjo?

— Dženifer Velč mano, kad galėjo girdėti. — Otas vėl pervertė lapus. — Ji ir Laris, jos vyras, miegojo, ir moteris sako pabudusi nuo triukšmo. Jie turi aštuonių mėnesių kūdikį, todėl ji miega labai jautriai. Vos tik ji pabudo, vaikas pradėjo verkti, tad ji nežino, ar ją pažadino triukšmas, ar kūdikis. Tačiau ji nurodo beveik tą patį laiką kaip ir Pjeras. Sako, kai pažiūrėjo į laikrodį, buvo dvidešimt po dvyliktos.

— Kur yra tie du namai? — Neitas mostelėjo ranka į lentą, kurią

nusipirko Kampo parduotuvėje ir pasikabino ant sienos. — Nupiešk man, Otai.

— Aš nupiešiu. — Pyč sunkiai atsistojo. — Jie visai nemoka piešti.

— Ačiū, Pyč. — Neitas pažiūrėjo į pavaduotojus. — Ar tai vieninteliai žmonės, kurie ką nors girdėjo?

— Taip, — linktelėjo Otas. — Hansas Finklis sako, kad jo šuo pradėjo loti naktį, bet jis tik sviedęs į jį batą ir nežiūrėjęs į laikrodį. Mat dauguma žmonių čia nekreipia dėmesio į šūvius.

— Gal Maksas su kuo nors pykosi pastaruoju metu?

Sulaukęs neigiamų atsakymų, Neitas pažvelgė į lentą. Pyč suprato jį pažodžiui, pastebėjo jis. Užuot nubrėžusi schemą, ji uoliai piešė pastatus, medžius. Nupiešė netgi kalnų siluetą fone.

— Neitai? — Otas pasimuistė kėdėje. — Nepamanykite, kad kritikuoju, ar ką, bet gal per daug oficialaus triukšmo dėl savižudybės? Kūną pasiėmė Valstijos vyrukai, tad jie bus atsakingi už bylos baigimą.

— Galbūt. — Neitas atsivertė bylą. — Tai, kas bus pasakyta šiame kambaryje, čia ir pasiliks. Supratote? Štai šis buvo Makso kompiuteryje. — Jis perskaitė laišką, ir kambaryje stojo tyla. — Ką pasakysite?

— Kažkas čia ne taip, — tyliai prakalbo Pyč, tebelaikydama rankoje kreidą. — Žinau, esu tik šlovinama sekretorė, bet čia kažkas ne taip.

— Kodėl?

— Negaliu įsivaizduoti, kad Maksas ką nors nužudytų — net pačiame beprotiškiausiame sapne. Be to, kiek prisimenu, Maksas žavėjosi Petu, garbino jį lyg kokį vietinės reikšmės didvyrį.

— Tikrai? Žmonės, su kuriais kalbėjausi, sako, kad jiedu vos pažinojo vienas kitą.

— Tas tiesa, aš nesakau, kad jie buvo geriausi draugai, bet Petas mokėjo patraukti žmones. Jis buvo gražus, žavingas — kai to norėdavo, o tai būdavo gana dažnai. Jis grojo gitara, važinėjo motociklu, laipiojo po kalnus arba išeidavo kelioms dienoms į tyrus, kai jam šaudavo į galvą. Jo lovą šildė seksualiausia miestelio moteris. Jis turėjo dailią mažą dukrytę, kuri dievino jį.

Ji padėjo kreidą, nusivalė pirštus.

— O jam beveik niekas nerūpėjo. Be to, jis neblogai rašydavo. Žinau, kad Maksas norėjo įtraukti jį į laikraščio kūrimą — kad Petas rašytų nuotykių įspūdžius. Man tai sakė Kerė. Jos ir Makso santykiai tuo metu darėsi rimtesni, ir ji truputį nerimavo dėl Peto, jis buvo nesuvaldomas.

Kai Neitas parodė jai, kad tęstų, ji priėjo prie stalo ir įsipylė kavos.

— Tuo metu išgyvenau blogą periodą su savo trečiuoju vyru. Tad mes viena kitai pasiguosdavome. Tomis dienomis daug kalbėdavomės. Ji nerimavo, kad Petas gali įkalbėti Maksą kokiam nors pašėlusiam nuotykiui. Pasak jos, Maksas sakęs, kad Petas įkūnija tai, kas yra Aliaska. Gyventi plačiai, taip kaip norisi, priešintis bet kokiai sistemai, kuri bando tave sustabdyti.

— Kartais susižavėjimas virsta pavydu. Kartais pavydas žudo.

— Galbūt. — Pyč susimąsčiusi krimstelėjo sausainį. — Bet man sunku tai įsivaizduoti. Žinau, jūs sakėte, kad tai turi likti šiame kabinete, bet dabar Kerei reikės draugų. Noriu ją aplankyti.

— Gerai, tik nepasakokite nieko, ką mes čia aptarinėjame. — Neitas atsistojo, priėjo prie lentos.

Pyč buvo nupiešusi kelią, einantį už redakcijos, netgi pažymėjo gatvės ženklą ir užrašė pavadinimą. Letreko namas buvo beveik garažas, prisiminė Neitas. Pjeras jame remontavo smulkius daiktus, iš to gyveno, o jo gyvenamosios patalpos buvo vėliau pristatytos prie dirbtuvių. Jis stovėjo beveik priešais redakciją, kitoje gatvės pusėje.

Velčų bungalo tipo namai stovėjo tiesiai priešais galines redakcijos duris. Hanso Finklio butas buvo virš Letreko garažo.

Ji buvo nupiešusi ir kitus namus, įstaigas, tvarkinga rašysena užrašiusi įstaigų pavadinimus.

— Puikus darbas, Pyč. Dabar mes paruošime bylos lentą. — Neitas paėmė bylą ir priėjo prie kamščiamedžio lentos, kurią buvo pasiskolinęs iš rotušės. — Visus dokumentus, susijusius su Gelovėjaus arba Hobeikerio bylomis, kopijuosime. Kopijas segsime prie šios lentos. Valstijos vyrukai jau patikrino redakciją, bet Otas, Piteris ir aš nueisime dar sykį, jei kartais jie būtų ką nors praleidę. Pyč, jums teks patikrinti Makso daiktus jų namuose. Kerei tai nepatiks, bent jau dabar. Gal galėtumėte man padaryti tiesesnį kelią.

— Gerai. Regis, jūs netikite tuo, kas parašyta tame laiške. O jei netikite, kad...

— Geriausia niekuo netikėti, kol nesužinosime visų smulkmenų, — pertraukė ją Neitas. — Piteri, susisiek su redakcija Ankoridže, kurioje dirbo Maksas. Noriu, kad sužinotum, ką jis ten dirbo, kam dirbo ir kodėl išvyko. Tada paruošk ataskaitą. Dviem egzemplioriais. Vienas jų turi gulėti ant mano stalo iki darbo dienos pabaigos.

— Klausau, sere.

— Visi trys gausite namų darbus. Jūs buvote čia, kai dingo Petas Gelovėjus; aš nebuvau. Todėl jums teks prisiminti savaites prieš ir savaites po to įvykio. Užsirašykite viską, ką prisiminsite, nesvarbu, jei tai gali pasirodyti jums nereikšminga. Ką girdėjote, ką matėte, ką galvojote. Piteri, žinau, tu tada buvai vaikas, bet žmonės paprastai nekreipia dėmesio į vaikus ir negalvodami sako ir daro ką nori.

Neitas baigė smaigstyti nuotraukas: vienoje pusėje Gelovėjaus, kitoje — Hobeikerio.

— Svarbiausia, ką noriu sužinoti — kur buvo Maksas Hobeikeris, kai Gelovėjus išvyko iš miestelio.

— Po tiek laiko sunku ką nors prisiminti, — tarė Otas. — Be to, Gelovėjus galėjo būti nužudytas praėjus savaitei po išvykimo. Ar mėnesiui. Ar net po prakeiktų šešių mėnesių.

— Neskubėkime su išvadomis.

— Sunku ką nors daryti, kai žinai, jog gėrei alų ir žvejojai iš tos pačios eketės su žmogumi. Jei Maksas prisipažino nužudęs, tada nusišovė, ką mes stengiamės įrodyti? — spyrėsi Otas.

— Tai tik prielaida, Otai. Ne faktas. Faktas tas, kad turime du lavonus, kuriuos skiria šešiolika metų. Nuo čia ir pradėkime.

Neitas nė neužsuko į savo kambarį prieš išvažiuodamas iš miestelio. Per daug klausimų, į kuriuos jis negali — ar nenori — atsakyti, laukia jo „Kalnų viešbutyje". Geriau vengti jų, kol sugalvos oficialią versiją.

Tačiau jam reikėjo erdvės, kandaus šalčio ir ledinio žvaigždžių spindėjimo. Tamsa ima jam patikti, pagalvojo Neitas. Jis jau negalėjo prisiminti, ką reiškia pradėti dieną su saule.

Bet jam nereikia saulės. Jam reikia Megės.

Jis turi būti tas, kuris praneš jai naujienas, tas, kuris supurtys jos pasaulį antrą kartą. Jei, jam pamėginus, ji bandys jį atstumti, teks pasistengti, kad pasiliktų pas ją.

Jam sekėsi — po šiokių tokių pastangų — atsiriboti nuo žmonių mėnesiams. Jis nebuvo tikras, ar tai padėjo negirdėti žmonių aimanų, besiveržiančių pro sienas, ar tiesiog niekas nė nebandė.

Bet kokiu atveju jis žinojo, kaip skaudu grįžti. Kada visi tie atrofavęsi pojūčiai ir emocijos dega ir kraiposi, idant sugrįžtų atgal į gyvenimą. Ir jis žinojo, kad jam labai svarbu apsaugoti ją nuo to.

Bet tai dar ne viskas. Jis galėjo prisipažinti važiuodamas vienas tylumoje, kurią ardė tik šildytuvo dūzgimas. Jam reikia jos išminties, jos prisiminimų apie tėvą, kad užpildytų tarpus paveiksle, kurį jis kuria.

Jam reikia dirbti, reikia pajusti tą alinantį, varginantį policijos darbo ritmą. Raumenys skausmingai įsitempę, ir jam tai patiko. Jei to nejaus, vėl tylomis pasiners į abejingumą.

Jos namuose degė šviesos, bet lėktuvo nebuvo. Jis atpažino Džeikobo automobilį šalia namo. Neito nugara nuvilnijo nerimas išlipus iš mašinos.

Namo durys atsidarė. Šviesos spinduly pasirodė Džeikobas, tada į kiemą išlėkė šunys. Perrėkdamas jų triukšmingą pasisveikinimą, Neitas šūktelėjo:

— Megė?

— Ji gavo dar vieną užsakymą. Šįnakt nakvos su medžiotojais, kuriuos skraidino.

— Tai įprasta? — paklausė Neitas, priėjęs verandą.

— Taip. Atėjau pašerti šunų ir patikrinti automobilio šildymo bloką. Tai irgi įprasta.

— Ji jums paskambino?

— Pranešė per nešiojamąjį radiją. Yra troškinio, jei alkanas.

— Neprieštaraučiau.

Džeikobas nuėjo į virtuvę, palikęs Neitą prie durų. Radijas buvo įjungtas, nustatytas ties KLUN stotimi. Diktorius paskelbė kitą atlikėją. Neitas numetė paltą ant kėdės atkaltės.

— Sunki diena, — tarstelėjo Džeikobas, kabindamas troškinį.

— Vadinasi, girdėjote.

— Blogos naujienos sklinda greitai. Koks savanaudiškas poelgis — šitaip brutaliai atimti sau gyvybę, palikti žmoną, vaikus. Troškinys karštas, duona skani.

— Ačiū. — Neitas atsisėdo. — Ar Maksas buvo savanaudis?

— Mes visi savanaudžiai, ypač patekę į neviltį.

— Neviltis — asmeninis dalykas, ir nebūtinai tas pats, kas savanaudiškumas. Ar prisimenate laiką, kai Maksas atvyko čionai kurti laikraštį?

— Jis buvo jaunas ir kupinas noro dirbti. Atkaklus, — pridūrė Džeikobas, įpildamas abiem kavos.

— Atvyko vienas.

— Daugelis atvyksta vieni.

— Bet įgijo čia draugų.

— Kai kurie įgyja, — tarė nusišypsodamas Džeikobas. — Aš nebuvau vienas iš jų, nors mes nebuvome ir priešai. Kerė juo labai rūpinosi. Vos tik pamatė, taip ir nepaleido iš akių. Jis nebuvo gražuolis, turtuolis ar proto bokštas — tiesiog ji pamatė kažką jame ir ėmė jo siekti. Moterys dažnai mato tai, ko nematyt iš išvaizdos.

— Turėjo vyrų draugų?

Džeikobas kilstelėjo antakius ir lėtai gurkštelėjo kavos.

— Regis, jis sutarė su daug kuo.

— Girdėjau, jis mėgo laipioti. Kada nors skraidinote jį į kalnus?

— Taip. Vasarą. Į Denali arba Deborą, jei gerai pamenu — tada jis buvo ką tik atvykęs. Kartą ar du skraidinau į tyrus medžioti, nors jis pats nemedžiojo. Tiesiog aprašydavo tai savo knygoje arba fotografuodavo. Iš kiekvienos kelionės — po istoriją ar fotografiją. Skraidinau jį ir Kerę į Ankoridžą, kai Kerei buvo laikas gimdyti. Kodėl klausiate?

— Smalsu. Jis kada nors lipo į kalnus su Gelovėjumi?

— Kartu jų nė karto neskraidinau. — Džeikobo akys susiaurėjo. — Kodėl gi klausiate?

— Smalsu, ir tiek. O kadangi man smalsu, ar pasakytumėt, kad Patrikas Gelovėjus buvo savanaudiškas žmogus?

— Taip.

— Taip? — patylėjęs pakartojo Neitas. — Be jokių paaiškinimų?

Džeikobas gėrė kavą.

— Jūs neprašėte paaiškinimų.

— Kaip vertintumėte jį kaip vyrą ir tėvą?

— Geriausiu atveju jis buvo apgailėtinas vyras. — Džeikobas baigė savo kavą ir nuėjo prie kriauklės išplauti puodelio. — Nors kai kas pasakytų, kad jis turėjo nesugyvenamo būdo žmoną.

— Jūs, pavyzdžiui?

— Aš pasakyčiau, kad tuos du žmones siejo stiprus ryšys, jiedu tampė ir sukiojo tą ryšį savais tikslais, vedami skirtingų troškimų.

— Ar tas ryšys būtų Megė?

Džeikobas atsargiai padėjo puodelį ant rankšluostėlio.

— Vaikas visada yra stipriausias ryšys. Jų su ja negalima lyginti.

— Tai reiškia?

— Megė buvo protingesnė, stipresnė, atsparesnė ir geresnė už juos abu.

— Panašesnė į jus?

Džeikobas atsigręžė. Jo veidas buvo neįskaitomas.

— Megė yra pati sau šeimininkė. Aš jau eisiu.

— Ar Megė žino, kas atsitiko Maksui?

— Ji neužsiminė. Aš irgi.

— Ar ji sakė, kada sugrįš?

— Jei leis oras, ji parskraidins medžiotojus poryt.

— Jūs nieko prieš, jei pasiliksiu čia šiai nakčiai?

— Megė prieštarautų?

— Nemanau.

— Tai kodėl aš turėčiau?

Jis pažaidė su jos šunimis ir pasinaudojo treniruokliais. Buvo gera, geriau nei jis įsivaizdavo, pajusti gyslose pulsuojančią energiją.

Jis neketino naršyti po jos daiktus, tačiau, likęs vienas, ėmė klaidžioti po namą, kaišioti nosį į spinteles, atidarinėti stalčius.

Neitas žinojo, ko ieško — nuotraukų, laiškų — daiktų, primenančių jai jos tėvą. Įtikinėjo save, kad, jei Megė būtų namuose, ji jam juos duotų.

Fotografijų albumas gulėjo miegamojo spintos lentynoje. Virš flanelės ir šilko apdarų. Šalia buvo batų dėžė, pilna palaidų nuotraukų.

Jis atsisėdo ant lovos ir pirmiausia atvertė raudoną albumo viršelį.

Tučtuojau atpažino Patriką Gelovėjų. Jaunesnį nei tas Gelovėjus, kurį matė paskutinėse nuotraukose. Ilgaplaukis, barzdotas, su džinsais ir marškinėliais, persijuosęs plaukus juosta, kuri buvo madinga šeštojo dešimtmečio pabaigoje ir septintojo pradžioje.

Vienoje iš nuotraukų Gelovėjus stovėjo atsirėmęs į galingą motociklą. Už jo pečių driekėsi vandenynas, žaliavo palmės. Jis rodė taikos ženklą.

Prieš atvykstant į Aliaską, pagalvojo Neitas. Tikriausiai Kalifornijoje.

Kitoje jis susimąstęs brązgino akustinę gitarą; jo veidas buvo nušviestas laužo šviesos. Dar kitoje — jis su labai jauna Šarline. Jos ilgi ir šviesūs plaukai netvarkingomis garbanomis krenta ant pečių, akys juokiasi po mėlyno stiklo akiniais.

Ji buvo graži, suvokė Neitas. Labai graži — lieknas kūnas, švelnūs lygūs skruostai, putlios jausmingos lūpos. Neito nuomone, toje nuotraukoje jai ne daugiau kaip aštuoniolika.

Kitos nuotraukos buvo darytos kelionių metu. Vienose jis vienas, kitose su Šarline, dar kitose su kitais jaunais žmonėmis. Keletas miesto nuotraukų — Neitas atpažino Sietlą. Kitose Gelovėjus buvo jau be barzdos, fotografuotas bute ar mažame name.

Tada į jo rankas pakliuvo dar viena Gelovėjaus nuotrauka. Joje jis vėl buvo su barzda ir stovėjo atsirėmęs į kelio ženklą

SVEIKI ATVYKĘ Į ALIASKĄ.

Žiūrinėdamas nuotraukas, Neitas galėjo atsekti jo gyvenimą. Tada, kai gyveno Valstijos pietryčiuose, dirbo konservų fabrike.

Pirmoji užuomina apie Megę — jei taip galima pasakyti — Šarlinė nuotraukoje su didžiuliu pilvu. Ji dėvi trumpą bliuzelę ir džinsus, atidengiančius milžinišką nuogą pilvą. Jos rankos meiliai apkabinusios tą išpampusį kalną, skausmingai jauname veide švyti linksma šypsena, spinduliuojanti viltį ir laimę.

Štai Patrikas dažo vaikų kambarį, kitose — daro kažką panašaus į lopšį.

Neitas apstulbo radęs nuotraukas, kuriose buvo nufotografuotas gimdymas.

Jis dirbo Žmogžudysčių skyriuje ir, jo nuomone, yra matęs viską, ką galima pamatyti. Tačiau vaizdai šiose nuotraukose sukėlė audrą jo pilve.

Jis skubiai pervertė jas.

Pamačius kūdikį — Megę, — audra pilve nurimo. Neitas nusišypsojo. Jis švaisto laiką žiūrinėdamas jas — o gal ir ne, pagalvojo, nes čia mato švelnumą, džiaugsmą tėvų, laikančių ant rankų savo kūdikį.

Jis galėjo stebėti, kaip keitėsi metų laikai, slinko metai. Kitame albume Šarlinės veidas buvo griežtesnis, liesesnis, akyse mažiau švytėjimo.

Toliau sekė atostogų, gimtadienių, švenčių nuotraukos. Linksmai išsišiepusi mažutė Megė, apsikabinusi šuniuką su raudonu kaspinu ant kaklo. Ji ir tėvas, sėdintys po plačia Kalėdų egle. Megė prie upės su glėbiu didelių, beveik jos ūgio žuvų.

Vienoje Patrikas ir Džeikobas stovėjo apsikabinę per pečius. Nuotrauka buvo neryški — tikriausiai fotografavo Megė, pagalvojo Neitas.

Jis pastūmė į šalį batų dėžę ir ėmė naršyti po kitas palaidas nuo-

traukas. Tarp jų rado daug grupinių, kurios akivaizdžiai buvo darytos tą pačią dieną.

Vasara, pagalvojo jis, nes vietoje sniego žaliavo žolė. Negi ji būna čia tokia žalia? — nusistebėjo. Taip šilta ir ryšku? Tolumoje matyti kalnai; jų viršūnės spindi saulėje, papėdėje tarp sidabrinių ir melsvų lopų žaliuoja žolė.

Fotografuota kažkieno sode, pagalvojo Neitas. Arba miestelio iškyloje. Nuotraukose matyti stalai, suolai, sulankstomos kėdės, kepimo grotelės. Lėkštės su valgiais, alaus statinaitės.

Jis įžiūrėjo Gelovėjų. Tasai buvo vėl be barzdos, ir plaukai trumpesni, nors vis tiek siekė pečius. Atrodė savimi pasitikintis, tvirtas ir gražus. Megė paveldėjo jo akis, pagalvojo Neitas, jo skruostus ir burną.

Šarlinė vilkėjo aptemptais marškinėliais, išryškinančiais jos krūtis, ir trumpais šortais, atidengiančiais kojas. Neitas netgi nuotraukoje matė, kad jos veidas rūpestingai padažytas. Miela jauna mergina buvo dingusi. Dabar iš nuotraukos žvelgė graži, gyvenimo paragavusi moteris.

Bet ar laiminga? Nuotraukose ji juokėsi arba šypsojosi. Vienoje ji provokuojamai sėdėjo pagyvenusiam vyrui ant kelių, kuris atrodė nustebęs ir susižavėjęs ja.

Neitas pamatė Hop, sėdinčią šalia lieso, aukšto vyriškio žilais plaukais. Jie gėrė alų ir laikėsi už rankų.

Kitoje Edas Vulkotas — bankininkas ir mero pavaduotojas — lieknesnis, su ūsais ir trumpa barzdele, pozavo prieš kamerą su žilaplaukiu, kuris, suprato Neitas, buvo Hop vyras.

Vieną po kito jis pamatė žmones, kuriuos pažinojo. Bingas, toks pat gremėzdiškas ir susiraukęs kaip ir šiandien, tik penkiolika svarų lengvesnis. Roza, kažkada tikra gražuolė, gaivi ir jauna kaip gėlė, pagal kurią buvo pavadinta, laikė už rankos mažąjį Piterį.

Maksas, su vešlesniais plaukais ir mažesniu pilvu, sėdėjo šalia Gelovėjaus, abu suleidę dantis į didžiulę arbūzo riekę.

Debė, Haris ir — oho — penkiasdešimčia svarų lengvesnė Pyč — visi susikabinę, susirėmę klubais, plačiai šypsojosi į objektyvą.

Neitas dar kartą pervertė nuotraukas, įdėmiau apžiūrėdamas tas, kuriose buvo Gelovėjus. Jo pilna visur — valgantis, geriantis, kalbantis, besijuokiantis, grojantis gitara, tysantis ant žolės su vaikais.

Jis atsirinko vyrų nuotraukas. Kai kurių nepažinojo, kiti atrodė per seni, kad atlaikytų alinantį kopimą į kalnus žiemą. O kai kurie per jauni.

Kuris iš jų galėjo kopti kartu su Gelovėjumi, galvojo Neitas, tyrinėdamas veidus. Ar vienas iš jų, kuris šventė, gėrė, valgė ir juokėsi kartu su Patriku Gelovėjumi ir Maksu Hobeikeriu, nužudė juos abu?

Dar pluoštas nuotraukų, jose atskiri žmonės, grupės, atostogų įspūdžiai. Vėl Kalėdos, Maksas su Gelovėjumi. Su jais Džeikobas arba Edas, arba Bingas, Haris, Hop.

Edas Vulkotas, vis dar su ūsais ir barzdele, atidarinėja butelį šampano, Haris su havajietiškais marškiniais, Maksas su karnavaliniais drabužiais. Neitas dar valandą tyrinėjo nuotraukas, paskui sudėjo jas ta pačia tvarka, kaip buvo radęs.

Jam teks prisipažinti Megei, kad naršė po jos asmeninius daiktus. Arba kaip nors įkalbėti ją parodyti jam nuotraukas neišsiduodant, kad jas jau matė.

Vėliau nuspręs, kaip geriau.

Dabar laikas išleisti šunis. O ir pačiam ne pro šalį pasimankštinti ir išmėginti sniegbačius.

Jis išėjo į kiemą su šunimis. Užuot lenktyniavę, jie ramiai bidzeno šalia, kai jis ėjo prie mašinos pasiimti sniegbačių.

Piteris pasirodė esąs labai kantrus mokytojas. Neitas vis dar pargriūdavo ant veido arba užpakalio ir batai kartais susipindavo, tačiau jis darė pažangą.

Jis prisitvirtino batus, atsargiai žengė keletą žingsnių.

— Vis dar jaučiuosi kvailai, — prisipažino jis šunims. — Todėl niekam nepasakokite apie šio vakaro žygį.

Tarsi mesdami jam iššūkį, šunys nuskuodė miško link. Nieko sau atstumas, pagalvojo Neitas, kišdamasis į kišenę prožektorių, bet mankšta padės nugalėti depresiją. Ir, jei jam pasiseks, pakankamai išvargins jį, kad galėtų išsimiegoti nesapnuodamas tų baisių sapnų.

Namo ir žvaigždžių šviesos pakako, kad jis nurėpliotų iki miško pakraščio. Judėjo lėtai ir ne itin grakščiai. Bet jam pavyko ir jis apsidžiaugė, kad beveik neužduso.

— Grįžtu į formą. Beveik. Bet vis dar kalbuosi su savimi. Nors tai nieko nereiškia.

Jis užvertė galvą į šiaurės pašvaistę, žavėdamasis jos magija. Štai jis, Ignatijus Burkė iš Baltimorės, šliaužia per sniegą Aliaskoje po šiaurės pašvaiste.

Ir jam visai smagu.

Tarp medžių raičiojosi šunys, kartkartėmis sulodami.

— Aš jau čia, vyručiai.

Neitas išsitraukė prožektorių.

— Meškoms per anksti, — priminė jis sau. — Nebent, aišku, atsirado kokia nors nemigos kankinama.

Drąsindamasis patapšnojo sau per šoną, kur po kailiniais pūpsojo tarnybinis ginklas.

Jis stengėsi judėti ritmingai, užuot ropojęs. Šunys pribėgo prie jo, džiugiai pašokinėjo aplinkui, ir Neitas buvo tikras, kad jie šaiposi.

— Šaipykitės toliau, negausite ėsti, tada pamatysite. Bėkit ir atlikit savo šuniškus reikalus. Man reikia pamąstyti.

Pro medžius šmėkščiojo namo šviesos. Neitas patraukė paskui šunis. Jis užuodė medžius — cūgą, kurią jau skyrė nuo kitų, ir sniegą.

Už ne tiek daug mylių į vakarus arba į šiaurę medžių nebėra, — taip jam sakė vietiniai. Tik bekraštė ledo ir sniego jūra. Jos nekerta jokie keliai.

Bet čia, medžių kvapų apsupty, jis negalėjo to įsivaizduoti. Sunkiai suvokė, kad Megė, kuri spintoje laiko seksualią raudoną suknelę ir kepa duoną, kai liūdi, yra kažkur toje jūroje.

Įdomu, ar ji žiūri į šiaurės pašvaistę, kaip kad jis daro? Ar galvoja apie jį?

Neitas nuleido galvą, nukreipė priešais save prožektoriaus spindulį ir, ritmingai judindamas kūną, mintimis grįžo prie iškylos nuotraukos.

Koks laiko tarpas skiria tą vasaros iškylą ir dieną, kai Patrikas Gelovėjus pasiliko ledo oloje? Pusė metų? Septyni mėnesiai?

Ar tos kalėdinės nuotraukos buvo vienos iš paskutinių?

Ar kuris nors iš tų vyrų, kurie pozavo ir šypsojosi prieš objektyvą, jau tada dėvėjo kaukę?

O gal kirvis įsmeigtas impulsyviai, pasidavus akimirkos pamišimui?

Tačiau kūnas buvo paliktas ledo oloje ilgiems metams.

Vadinasi, viskas buvo apskaičiuota. Tam reikėjo drąsos.

Apskaičiavimo bei drąsos reikėjo ir kruopščiai parengtai savižudybės scenai.

Nors gal visa tai nesąmonės, pripažino jis, ir tas laiškas yra tiesa.

Žmogus gali nuslėpti tiesą nuo žmonos, nuo draugų. Gali nuslėpti tiesą nuo savęs. Kol neviltis, kaltė ir baimė apsivynioja aplink kaklą ir ima smaugti.

Ar ne dėl tos pačios priežasties jis pats klampoja čia, po tamsą ir šaltį, ant milžiniško dydžio teniso rakečių? Nes jam reikia vėl pasijusti normaliam. Reikia sužinoti, koks jis buvo, kol pasaulis neįvarė jo į kampą. Jam reikia išsiveržti iš savo paties kokono ir vėl pradėti gyventi.

Viskas rodo, jog tai savižudybė. Visi tie argumentai prieš yra tik jo paties instinktai. Kaip jis gali jais pasitikėti, kai jie taip ilgai glūdojo nejudinami?

Jau metai, kai jis nedirba su žmogžudystės bylomis. Paskutiniais mėnesiais Baltimorės policijoje daugiau trynė stalą, nei darė ką nors naudinga. O dabar jis nori paversti savižudybę nužudymu, nes tokiu būdu pasijustų naudingas?

Jis pajuto sunkumą širdyje prisiminęs, kaip kišo savo nuomonę Kobenui, kaip dalijo įsakymus neatsižvelgdamas į abejones pavaduotojų akyse. Jis įsibrovė į Megės asmeninę zoną — ir dėl ko?

Jis vos sugeba vadovauti mažam policijos skyriui, kuris aiškinasi kelių taisyklių pažeidimus ir tramdo triukšmadarius, bet staiga užsigeidžia tapti dideliu blogu policininku, kuris išsiaiškins žmogžudystę, įvykdytą prieš šešiolika metų, ir paneigs beveik idealią savižudybės versiją.

Aišku, kurgi ne, jis suseks tą bevardį ir beveidį žudiką, ištrauks iš jo prisipažinimą ir perduos jį Kobenui — perrištą raudonu kaspinu.

— Visa tai mėšlas. Tu beveik nevertas vadintis policininku, tad kodėl manai...

Neitas nutilo, bukai spoksodamas į sniegą, spindintį prožektoriaus šviesoje. Ir pėdsakus, ardančius jo lygų paviršių.

— Keista. Tikriausiai apsukau ratą.

Koks skirtumas. Jis gali klajoti nors ir visą naktį, kaip kad dažnai be tikslo klajoja dienomis.

— Ne. — Jis užsimerkė, iš visų jėgų stengdamasis nepasiduoti tuštumai, traukiančiai jį į save. — Aš ten negrįšiu. Jokiu būdu. Negrįšiu į tą duobę.

Jis gers antidepresantus, jei reikės. Užsiiminės joga. Kilnos svorius. Darys, ką reikės, kad tik negrįžtų ten. Jei dabar įslys, niekada nebeišsliauš. Jis ėmė giliai kvėpuoti, atsimerkė, pažiūrėjo į baltą garą, dingstantį ore.

— Dar stoviu, — sumurmėjo jis, tada vėl pažvelgė į sniegą.

Sniegbačių pėdsakai. Susidomėjęs ir naudodamasis smalsumu kaip gelbėjimosi virve nuo tuštumos, jis žengė atgal ir palygino pėdsa-

kus su savaisiais. Jie atrodė taip pat, tačiau prožektoriaus šviesoje buvo sunku įžiūrėti skirtumą — juo labiau kad jis ne koks tyrų pėdsekys.

Tačiau jis buvo tikras, kad nesuko ratų mišku ir negalėjo sugrįžti prie savų pėdsakų — iš priešingos krypties.

— Gal tai Megės, — sumurmėjo jis. — Gal ji irgi vaikšto čia, kaip kad aš dabar.

Šunys atskuodė atgal, prazvimbė pro pėdsakus ir nukūrė šviesų link. Neitas nusprendė patenkinti savo smalsumą ir pasekti pėdsakais. Keisdamas kryptį vos nenudribo ant užpakalio.

Tačiau pėdsakai nėjo per mišką. Pamatęs, kur jie sustojo, Neitas pajuto susitraukiant skrandį. Akivaizdu, kad kažkas stovėjo palaukėje ir pro medžius stebėjo namo galą — ir kubilą su karštu vandeniu, kuriame jiedu su Mege maudėsi vakar vakare.

O šunys buvo sukėlę triukšmą, prisiminė jis.

Jis apsisuko ir patraukė jų pėdomis. Pastebėjo kitų pėdsakų. Briedžio, o gal stirnos. Iš kur jam žinoti? Bet, tučtuojau nusprendė, jis išmoks juos atpažinti.

Sniegas vietomis buvo išgulėtas; jis spėjo, kad čia šunys raičiojosi. Kiek atokiau — vėl pėdsakai, tarsi kažkas būtų stovėjęs šiek tiek prasižergęs ir stebėjęs šunis.

Eidamas ratu aplink pėdsakus, Neitas suprato, kur jie jį nuves. Į kelią, per keletą metrų nuo Megės namų.

Jis vos gaudė kvapą, kai pasiekė pėdsakų pabaigą. Bet žinojo, ką mato. Kažkas atėjo arba atvažiavo tuo keliu. Tada nuėjo į mišką, apsuko ratą ir išlindo palaukėje ties Megės namais.

Vargu ar tai draugiškas kaimynas ar žmogus, ieškantis pagalbos sugedus mašinai. Kažkas stebėjo jos namus.

Kelinta buvo valanda, kai jie ėjo maudytis? Dešimta, nutarė jis. Ne vėliau nei dešimta.

Jis stovėjo šalikelėje, o šunys uostinėjo sutryptą sniegą.

Kiek laiko užtruktų grįžti atgal į kelią? Jam prireikė dvidešimties minučių, bet, numanė Neitas, jei žinai, ką darai, gali suspėti per dvigubai trumpesnį laiką. Dar dešimt iki Makso namų, ištraukti iš mašinos ginklą. Dar penkios iki miestelio.

Galybė laiko, pagalvojo jis, kad patektum į redakciją pro neužrakintas duris ir išspausdintum kompiuteryje laišką.

Galybė laiko įvykdyti žmogžudystę.

... 16 ...

NEITAS NENUSTEBO pamatęs įrašus Bingo Karlovskio byloje. Neišsižiojo perskaitęs apie kaltinimus dėl grasinimo ir įžeidimo veiksmu, grasinimo sunkinančiomis aplinkybėmis, pasipriešinimo pareigūnui, girtavimo ir triukšmavimo.

Nesvarbu, kad *oficialiai* jis bylos netiria, Neitas turėjo patikrinti gyventojų duomenis. Kas, kad Patrikas Gelovėjus mirė tada, kai Neitas dar tik mokėsi vairuoti, bet Maksas Hobeikeris mirė jo budėjimo metu.

Taigi jis patikrino Bingą. Patikrino Patriką Gelovėjų — narkotikai, valkatavimas ir priekabiavimas viešoje vietoje, nuosavos valdos ribų peržengimas.

Pavardė po pavardės sąrašas ėjo į pabaigą. Neitas sužinojo, kad Haris Maineris buvo baustas už chuliganizmą ir žalą, padarytą nuosavybei. Edas Vulkotas, būdamas nepilnametis, vairavo išgėręs. Maksas keletą kartų peržengė nuosavybės ribas, triukšmavo viešumoje ir porą kartų buvo sugautas vartojant narkotikus.

Džonas Malmontas įspėtas už girtavimą ir triukšmavimą, Mekis — už muštynes, girtavimą ir triukšmavimą, grasinimus, žalą nuosavybei. Džeikobas Itu neturėjo jokių nuobaudų.

Jis nepasigailėjo nė pavaduotojų ir pamatė, kad Otas jaunystėje buvo ne kartą įsivėlęs į muštynes, apkaltintas chuliganizmu ir grasinimais— kaltinimai atmesti. Piteris, kaip Neitas ir numanė, buvo švarus ir šviežias kaip sniegas.

Jis žymėjosi, užsirašinėjo, tada perkėlė viską į savo bylą.

Jis žaidė pagal taisykles, tiek, kiek galėjo. Problema ta, suvokė Neitas, kad jis nežino taisyklių, kaip turi elgtis mažo miestelio policijos viršininkas, bandantis tirti bylą Valstijos policijai už nugaros.

Nusprendė, jog būtų protingiausia — arba korektiškiausia — pateikti klausimus per Kobeną. Nesvarbu, nutarė Neitas padėdamas ragelį, kad nė į vieną klausimą negauna atsakymų. Kol kas.

Ankoridžas — miestas, vadinasi jame galioja visos miestui būdingos taisyklės. Skrodimo rezultatai — dar negavome. Laboratorinių tyrimų rezultatai — dar negavome.

Tai, kad Lunasės policijos viršininkas nujaučia, jog Maksvelas Hobeikeris buvo nužudytas, nieko nereiškia.

Jis gali rinktis lengviausią kelią ir vilktis juo. Neitas pagalvojo, kad jau kurį laiką taip ir daro. Arba gali pasinaudoti silpnesniojo padėtimi ir pakilti aukščiau.

Sėdėdamas prie stalo ir žiūrėdamas į tyliai krentantį sniegą, Neitas nelabai matė galimybę pakilti.

Jis beveik neturi informacijos, neturi autonomijos, galios, įrodymų, kurie ištiestų savo kaulėtą pirštą tiesiai į savižudybę.

Tai nereiškia, kad jis bejėgis, priminė sau Neitas atsistodamas ir imdamas žingsniuoti po kambarį. Jis sustojo priešais lentą su nuotraukomis ir įsistebeilijo į skaidrias kaip krištolas Patriko Gelovėjaus akis.

— Tu žinai, kas tave nužudė, — sumurmėjo jis. — Tad pažiūrėkim, ką gali man pasakyti.

Paralelinis tyrimas, nusprendė Neitas. Štai ko jis imsis. Tarytum jis ir Kobenas tirtų atskiras bylas, kuriose kartojasi tos pačios eilutės.

Užuot iškišęs galvą pro duris, jis grįžo prie stalo ir pasinaudojo vidaus telefonu.

— Pyč, paskambinkite į „Kalnų viešbutį" ir pasakykite Šarlinei, kad noriu pasikalbėti su ja.

— Norite, kad ji ateitų į skyrių?

— Taip, noriu, kad ji ateitų.

— Bet dabar dar pusryčių metas, o Šarlinė išsiuntė Rozą namo. Kenas mano, kad kūdikis gali gimti anksčiau nei tikėtasi.

— Pasakyk, kad ateitų kaip galėdama greičiau ir kad aš ilgai netrukdysiu.

— Žinoma, Neitai, bet būtų paprasčiau, jei nueitumėt ir...

— Pyč. Noriu, kad ji ateitų čia iki pietų. Supratot?

— Gerai jau, gerai. Nėra reikalo širsti.

— Ir praneškite, kai Piteris grįš iš patruliavimo. Noriu pasikalbėti ir su juo.

— Jūs šiandien siaubingai šnekus.

Ji padėjo ragelį nespėjus jam atsakyti.

Neitas gailėjosi, kad jam nepavyko padaryti geresnių pėdsakų nuotraukų. Kol atvažiavo į miestelį, pasiėmė fotoaparatą ir grįžo atgal pas Megę, pradėjo snigti. Jis nežinojo, ką duos keletas nuotraukų su sniegbačių pėdsakais, ir dvejojo, ar smeigti jas prie lentos.

Tačiau tai jo bylos lenta, kad ir ko ji verta.

Jis vėl trypčioja tamsoje, kaip vakar vakare trypčiojo miške. Bet jei pradedi eiti, palengva kur nors nueini. Pagriebęs keletą smeigtukų, prismeigė nuotraukas.

— Viršininke Burke. — Matyt, Pyč perėmė jo oficialų toną. — Atėjo teisėjas Roisas ir norėtų pasikalbėti su jumis, jei nesate labai užsiėmęs.

— Žinoma. — Neitas čiupo užtiesalą, kurį buvo atsinešęs tam tikslui, ir užmetė ant lentos. — Tegu įeina.

Teisėjo Roiso pakaušis buvo beveik plikas, tik pakraščiuose bangavo ilgokos baltos garbanėlės. Ant smailios ir lenktos it peilis mėsai pjaustyti nosies kabėjo storo stiklo akiniai. Jo išvaizdą mandagus žmogus pavadintų klestinčia — plati krūtinė, didelis pilvas. Balsas, nors dabar teisėjui buvo septyniasdešimt devyneri, tebebuvo griausmingas ir valdingas.

Jis įėjo į Neito kabinetą mūvėdamas storomis purvo spalvos velvetinėmis kelnėmis. Ant tamsių marškinių dėvėjo priderintą velvetinę liemenę, tačiau labiausiai stulbinantis papuošalas buvo auksinė kilpa jo dešiniojoje ausyje.

— Teisėjau. Kavos?

— Niekada neatsisakau. — Galingai atsiduseęs, jis klestelėjo ant kėdės. — Turi nemalonią problemą.

— Regis, ją turi Valstijos policija.

— Neapgaudinėkite apgaviko. Du šaukštelius cukraus. Be grietinėlės. Kerė Hobeiker buvo pas mane vakar vakare.

— Ji išgyvena sunkų laikotarpį.

— Taip, kai tavo vyras baigia gyvenimą su kulka galvoje, tikrai sunku. Ji siunta ant tavęs.

Neitas ištiesė jam puodelį.

— Ne aš paleidau tą kulką.

— Ne, aš ir nesakau, kad tu. Tačiau moteris tokioje padėtyje kaip Kerė nedvejodama puola tą, kuris atneša tokią žinią. Ji nori, kad aš panaudočiau savo įtaką, išgrūsčiau tave iš skyriaus ir, jei pasiseks, iš miestelio.

Neitas atsisėdo ir minutėlę tylėjo, žiūrėdamas į kavą.

— Jūs turite tiek įtakos?

— Gali būti. Jei primygtinai reikalaučiau. Aš čia jau dvidešimt

šešerius metai. Galima sakyti, buvau tarp pirmųjų Lunasės lunatikų. — Jis papūtė garuojančią kavą, gurkštelėjo. — Pirmas kartas, kai geriu padorią kavą iš policininko rankų.

— Mane taip pat retai vaišindavo. Jūs atėjote prašyti mane atsistatydinti?

— Aš esu bjaurus, vaidingas. Turi toks būti, kai sulauki aštuoniasdešimties, tad aš ruošiuosi. Bet nesu kvailas. Ne tavo kaltė, kad Maksas negyvas, vargšelis. Ne tavo kaltė, kad kompiuteryje buvo laiškas, kuriame jis teigė nužudęs Petą Gelovėjų.

Jo akys gyvai žybčiojo už storų stiklų, kai jis linktelėjo Neitui.

— Taip, ji man papasakojo apie tai. Mėgina įtikinti save, jog tu viską išgalvojai, kad galėtum sklandžiai išspręsti reikalą. Bet ji apsiramins. Ji protinga moteris.

— O kodėl jūs man tai pasakojate?

— Gali būti, jai reikės šiek tiek laiko, kad prisimintų, jog yra protinga. O kol kas ji gali bandyti pridaryti tau rūpesčių. Tai padės jai iškęsti skausmą. Aš užsirūkysiu. — Jis išsitraukė iš kišenės storą cigarą. — Galėsi vėliau skirti man baudą, jei norėsi.

Nikas atidarė stalčių, išpylė skardinės dėžutės turinį ir nunešė teisėjui vietoj peleninės.

— Jūs pažinojote Gelovėjų?

— Aišku. — Teisėjas prisidegė cigarą, ir kambaryje pasklido subtilus tvaikas. — Jis man visai patiko. Žmonėms irgi. Pasirodo, ne visiems. — Jis žvilgtelėjo į uždengtą lentą. — Ten tavieji negyvėliai?

Kai Neitas neatsiliepė, jis užsitraukė dūmą, gurkštelėjo kavos.

— Kažkada, neatmenamais laikais, nagrinėdavau baudžiamąsias bylas. Vadovaudavau teismui pasipuošęs mantija. Turėtum išbraukti mano pavardę iš įtariamųjų sąrašo, nebent manai, kad, būdamas šešiasdešimties, užkopiau į Bevardę ir sutvarkiau dvigubai jaunesnį vyrą.

Neitas atsilošė kėdėje.

— Jūsų byloje yra pora įrašų dėl grasinimų susidoroti.

Roisas papūtė lūpas.

— Padarei namų darbus. Žmogus, pragyvenęs čia taip ilgai kaip aš ir neįsivėlęs į jokį skandalą, negali būti įdomus.

— Gali būti. Žmogus, gyvenęs čia taip ilgai kaip jūs, turbūt galėtų užkopti į kalną, jei panorėtų. O kai turi kirvį ir puoli neginkluotą, amžius nesvarbu. Teoriškai.

Roisas šyptelėjo su cigaru tarp lūpų.

— Tu teisus. Man patinka medžioti, ir kartą ar du ėjau su Petu į miškus, bet aš nelaipioju į kalnus. Niekada nelaipiojau. Jei paklaustum žmonių, jie patvirtintų.

Būtų užtekę vieno karto, pagalvojo Neitas, bet nutylėjo.

— Kas laipiojo? Kas laipiojo su juo?

— Kiek pamenu, Maksas, bent jau pirmaisiais metais. Edas, Hopas — bet, regis, dažniau vasarą, į neaukštas viršūnes. Haris ir Debė. Jie mėgsta laipioti. Bingas irgi kopė keletą kartų. Daugiausia laipiojo Džeikobas ir Petas. Jie kartu traukdavo į žygius, į miškus arba vesdavo turistų grupes. Prakeikimas, daugiau nei pusė miestelio gyventojų yra bent kartą pamėginę užkopti į kalnus. Kai kurie jau seniai išvyko. Girdėjau, kad Petas buvo patyręs laipiotojas. Iš to ir pinigų užsidirbdavo vesdamas į kalnus kitus.

— Tai buvo žiemos žygis. Kas iš vietinių būtų pajėgęs kopti žiemą?

— Nebūtina būti pajėgiam — žmonėms patinka priimti iššūkius. — Jis užtraukė dūmą, atsigėrė kavos. — Tai parodysi man tą lentą?

Neitas neturėjo pagrindo atsisakyti, todėl atsistojo ir nutraukė užtiesalą. Teisėjas sėdėjo kaip sėdėjęs, tik papūtė lūpas. Tada pakėlė savo sunkų kūną nuo kėdės ir priėjo arčiau.

— Mirtis paprastai pasendina žmones. Keista matyti, kad šį kartą ji išsaugojo jaunystę. Petas turėjo vidinės stiprybės. Daugumą jos iššvaistė, bet vis tiek turėjo pakankamai, kad kažką padarytų iš savęs. Jis turėjo gražią, ambicingą moterį, protingą, žavų vaiką. Turėjo smegenis, talentą. Bėda ta, kad jis mėgo vaidinti maištininką, ir tai daugelį erzino. Kad įsmeigtum kirvuką kitam žmogui į krūtinę, turi prieiti gana arti, ar ne?

— Manyčiau.

— Petas nebuvo mušeika. Taika, meilė ir rokenrolas. Tu per jaunas, kad žinotum tą erą, bet Petui visas tas mėšlas patiko. Mylėkimės, o ne kariaukime, gėlės plaukuose ir papirosgalis su hašišu kišenėje. — Teisėjas šnipštelėjo. — Vis dėlto negaliu įsivaizduoti jo stovinčio ir cituojančio Dilaną ar dar ką nors, kai kažkas artinasi prie jo su kirvuku.

— Jei jis jį pažinojo, pasitikėjo, tikriausiai nežiūrėjo į tai rimtai. Yra daug galimybių.

— Maksas buvo vienas iš jų. — Teisėjas papurtė galvą ir nukreipė žvilgsnį į Makso Hobeikerio nuotraukas. — Niekada nebūčiau pagalvo-

jęs. Kai esi mano amžiaus, niekas neturėtų tavęs stebinti, bet apie Maksą niekada nebūčiau pagalvojęs. Fiziškai Petas galėjo pritrėkšti jį kaip musę. Greičiau jau taip būčiau pagalvojęs, — po minutėlės ištarė teisėjas.

— Muses su kirvukais sunkiau pritrėkšti.

— Taigi. Maksas buvo geras laipiotojas, bet nemanau, kad jis būtų galėjęs nusileisti nuo to kalno — vasario mėnesį — be kito, labiau patyrusio, pagalbos. Man įdomu, kas jam padėjo ir kaip jis vėliau galėjo įsikurti čia, vesti Kerę, auginti vaikus žinodamas, kad Petas liko ten — ir kad jis atsakingas už jo mirtį.

— Pasirodo, negalėjo.

— Kaip patogu, ar ne? Peto kūnas atrandamas atsitiktinai, o po kelių dienų Maksas prisipažįsta ir nusižudo. Nieko nepaaiškinęs, nieko nepasakęs. Tiesiog aš taip padariau, atsiprašau. Taškas.

— Patogu, — pritarė Neitas.

— Bet tu neperki šios versijos.

— Kol kas pasitaupysiu pinigus.

KAI TEISĖJAS IŠĖJO, Neitas papildė savo užrašus. Reikia pasikalbėti dar su keletu žmonių, įskaitant merę, jos pavaduotoją ir dar porą žymių miestelio gyventojų.

Jis užrašė žodį PILOTAS ir apibrėžė jį.

Pasak liudytojų, Gelovėjus išvyko į Ankoridžą ieškotis žiemos darbo. Ar rado?

Jei Gelovėjus žaidė su Šarline garbingai ir tikrai ketino grįžti po keleto savaičių, vadinasi, žmogžudystė įvykdyta vasarį.

JEI, bet laikantis šios teorijos būtų įmanoma — paskyrus laiko ir įdėjus pastangų — patikrinti, ar Maksas tuo metu buvo išvykęs iš Lunasės.

Jei taip, kokiu tikslu?

Jei taip, ar jis išvyko vienas? Kiek laiko jo nebuvo? Ar sugrįžo vienas, o gal su draugu?

Atsakymų teks ieškoti Kerės atmintyje. Kurį laiką ji bus nesukalbama. Galbūt ji kalbėtųsi su Kobenu, bet jei ekspertai patvirtins, jog tai savižudybė, ar Kobenas norės vargintis ir aiškintis toliau?

Pasigirdo beldimas, ir, Neitui nespėjus uždengti lentos, į kabinetą įėjo Piteris.

— Norėjote mane matyti?

— Taip. Uždaryk duris. Klausimas.

— Taip, sere, viršininke.

— Ar žinai, kodėl kažkas galėtų slankioti naktimis po mišką šalia Megės namų — su sniegbačiais?

— Nesupratau?

— Aš tik spėlioju, bet nemanau, kad žmonės vaikštinėtų po mišką tamsoje tik norėdami pasportuoti.

— Na, įmanoma, jei nori ką nors aplankyti arba esi kankinamas nemigos. Nesuprantu.

Neitas mostelėjo ranka į lentą.

— Aptikau šiuos pėdsakus vakar naktį, kai išėjau pasimokyti vaikščioti su sniegbačiais ir išleisti prieš naktį šunis. Pėdsakai ėjo nuo kelio, per maždaug penkiasdešimt metrų nuo Megės namo, tada į mišką ir, apsukę ratą, išlindo prie kito namo galo.

— Jie tikrai ne jūsų?

— Tikrai ne.

— Kodėl manote, kad kažkas vaikščiojo naktį? Gal jie ten palikti anksčiau? Gal kažkas ėjo medžioti arba trumpino kelią per ežerą.

Gerai pastebėta, mintyse sutiko Neitas.

— Tą naktį, kai mirė Maksas, mes su Mege buvome lauke. Maudėmės karšto vandens kubile.

Piteris mandagiai nukreipė akis į sieną ir krenkštelėjo.

— Mums besimaudant šunys ėmė nerimauti. Nulėkė į mišką. Jie lojo, tarsi būtų kažką užuodę, ir gana ilgai. Megė jau norėjo juos pakviesti, bet tada jie nurimo. Ir kol nepasakei, kad tai galėjo būti voverė ar briedis, aš radau vietą, kurioje šunys voliojosi sniege, ir pėdsakus, rodančius, kad kažkas stovėjo netoliese. Aš nesu koks pėdsekys, Piteri, bet moku sujungti taškus.

Jis pabaksnojo pirštu į nuotraukas.

— Kažkas atslinko į mišką atokiau nuo Megės namų, kad nebūtų pastebėtas. Tada nuėjo gana tiesia linija — tarsi žinotų visus takus ir turėtų tikslą — prie namo galo. Šunų elgesys rodo, kad jie atpažino jį ar ją ir palaikė draugu. Tada tas kažkas sustojo palaukėje tarp medžių.

— Jei, hm, aš vaikštinėčiau po mišką ir pamatyčiau jus su Mege... besimaudančius kubile, aš tikriausiai, hm, nenorėčiau išsiduoti. Tikriausiai apsisukčiau ir nueičiau, nuoširdžiai tikėdamasis, kad jūs manęs nepastebėjote. Kitu atveju pasijusčiau labai nesmagiai.

— Man atrodo, kad nesmagiau slampinėti aplink jos namus tamsoje.

— Taip. — Piteris tyrinėjo nuotraukas prikandęs apatinę lūpą. — Gal kažkas spendė arba tikrino spąstus. Žinoma, ši teritorija Megės nuosavybė, bet gal kažkas nusprendė pabrakonieriauti. Jai tai nepatiktų — dėl šunų. Kertu lažybų, kad namuose grojo muzika.

— Taip.

— Todėl tas kažkas galėjo atslinkti prie namo — tik tam, kad pažiūrėtų, ypač jei jis tikrino spąstus.

— Gerai. — Piterio paaiškinimas skambėjo įtikinamai. — Gal judu su Otu nuvažiuotumėt ten ir patikrintumėt, ar yra kokių spąstų. Jei rasite, norėčiau žinoti, kas juos paspendė. Nenorėčiau, kad nukentėtų jos šunys.

— Tučtuojau. — Jis vėl dirstelėjo į lentą. Gal jis ir žalias, bet nekvailas. — Manote, kad kažkas sekė ją? Kažkas, kas įsivėlęs į visa tai?

— Manau, kad verta pasidomėti.

— Rokas ir Bulius niekam neleis jos skriausti. Net jei matytų, jog tas... žmogus draugas — užtektų padaryti vieną grasinamą judesį, ir jie pultų.

— Gera tai žinoti. Pranešk apie tuos spąstus, nesvarbu, rasite ar ne.

— A, viršininke? Manau, jums derėtų žinoti, kad Kerė Hobeiker daug kam skambina ir kalbasi su žmonėmis. Ji sako, jog bandote suteršti Makso reputaciją, kad užsidirbtumėte sau pliusų. Dauguma žmonių žino, kad ji taip kalba, nes yra nusiminusi ir truputį pakvaišusi šiuo metu, bet kiti, ypač tie, kurie iš pat pradžių priešinosi minčiai pakviesti žmogų iš Šalies, ima murmėti.

— Aš susitvarkysiu, bet esu dėkingas už palaikymą.

Tamsiose Piterio akyse atsispindėjo susirūpinimas, o veide pyktis.

— Jei žmonės žinotų, kaip sunkiai dirbate, kad išsiaiškintumėte tiesą, jie nurimtų.

— Tiesiog dirbkime savo darbą, Piteri. Policininkai niekada nelaimi populiarumo konkursų.

Nieko nelaimės ir su Šarline, nusprendė Neitas, kai ji po valandos įgriuvo į jo kabinetą.

— Aš iki ausų paskendusi darbuose, — pradėjo ji. — Roza nebe-

gali aptarnauti žmonių. Ir man nepatinka, kad kvieti mane į skyrių, tarsi būčiau kokia nusikaltėlė. Man gedulas, kad tave kur, ir turėtum tai gerbti.

— Aš labai gerbiu, Šarline. Jei tai padės, gali išbraukti mano kambarį iš aptarnaujamų, kol viskas stos į savo vietas. Pasirūpinsiu savimi pats.

— Vargu ar tai palengvins mano naštą, kai visi miestelio gyventojai ateina į viešbutį paliežuvauti ir pasirinkti paskalų apie manąjį Petą ir vargšelę Kerę. Manai, kad jei jos Maksas nusižudė, jos skausmas didesnis nei mano?

— Nemanau, kad čia kokios varžybos.

Ji papurtė galvą, atkišo smakrą. Neitas pamanė, jog ji apsisuks ir išlėks, bet ji tik sukryžiavo ant krūtinės rankas.

— Jei taip kalbi, aš neturiu tau ką pasakyti. Nemanyk, kad toleruosiu tokį elgesį su manim vien todėl, jog dulkini Megę.

— Sėsk ir užsičiaupk.

Ji išsižiojo, skruostai plykstelėjo raudoniu.

— Kas, velniai rautų, manaisi esąs?

— Manau, kad esu policijos viršininkas, todėl jei nesiliausi buvusi rakštis subinėje ir nebendradarbiausi, įkišiu tave į kamerą, kol persigalvosi.

Jos lūpos, nudažytos ryškiai raudonai, prasižiojo ir susičiaupė.

— Tu negali šitaip pasielgti.

Turbūt negaliu, pagalvojo Neitas, bet reikia kalti geležį, kol karšta.

— Nori vaidinti įskaudintąją pusę, sėdėti ir ašaroti? Žinau tą melodiją, ji tokia sena ir nusibodusi, kad nebegaliu daugiau klausytis. O gal nori ką nors daryti? Nori padėti man išsiaiškinti, kas nužudė vyrą, kurį sakai mylėjusi?

— Aš iš tikrųjų *mylėjau* jį! Tą kvailą, savanaudį niekšą. — Šarlinė sudribo ant kėdės ir apsipylė ašaromis.

Neitas keletą sekundžių dvejojo, kaip elgtis su ja. Jis išėjo iš kabineto ir, ignoruodamas plačias dispečerės akis, pagriebė nuo jos stalo nosinaičių dėžutę. Grįžęs numetė ją Šarlinei ant kelių.

— Pirmyn, pažliumbk. Tada nusišluostyk veidą, susitelk ir atsakyk į keletą klausimų.

— Nežinau, kodėl taip bjauriai elgiesi su manim. Jei taip elgeisi ir su Kere, nenuostabu, kad ji kalba apie tave baisius dalykus. Geriau būtum niekada neatvažiavęs į Lunasę.

— Tu ne vienintelė to norėsi, ypač kai sužinosiu, kas nužudė Patriką Gelovėjų.

Ji pakėlė ašarotas akis.

— Tu netgi nesi atsakingas už tyrimą.

— Aš esu atsakingas už tai, kas vyksta šiame kabinete. Esu atsakingas už miestelį. — Pyktis, kurį pajuto verdant savyje, jam patiko. Tai buvo teisingas pyktis. Policininko sultys, suvokė jis. To ir ilgėjosi.

— O šią akimirką esu atsakingas už tave. Ar Patrikas Gelovėjus išvyko iš miestelio vienas?

— Tu esi nepakenčiamas. Esi...

— Atsakyk, po velnių, į klausimą.

— Taip! Jis susidėjo daiktus, sumetė juos į automobilį ir išvažiavo. Ir daugiau niekada jo nemačiau. Užauginau mūsų dukterį viena, o ji nė nepadėkojo...

— Ar jis planavo su kuo nors susitikti?

— Nežinau. Nepasakė. Jis turėjo ieškotis darbo. Mes beveik neturėjome pinigų. Buvau *pavargusi* gyventi nuo — iki. Jo šeima turėjo pinigų, bet jis nė nemanė...

— Šarline. Kiek laiko jis ketino būti išvykęs?

Ji atsiduso pešiodama į gabaliukus drėgną servetėlę. Rimsta, pagalvojo Neitas.

— Porą savaičių, galbūt mėnesį.

— Jis niekada nepaskambino, neperdavė žinučių?

— Ne, ir aš siaubingai pykau dėl to. Jis turėjo paskambinti po savaitės ar dviejų, pranešti, kaip sekasi.

— Tu bandei su juo susisiekti?

— *Kaip*? — piktai atrėžė ji, bet ašaros jau buvo išdžiūvusios. — Klausinėjau Džeikobą. Petas visada kalbėdavosi daugiau su juo nei su manimi, bet jis pasakė nežinąs. Gal dengė Petą, nežinau.

— Džeikobas tuo metu skraidė reguliariai?

— Na, ir?

— Skraidė reguliariai, kaip dabar Megė. — Šarlinė tik truktelėjo pečiais, tad Neitas kasėsi giliau. — Ar jis, ar kas nors kitas, ką galėtum prisiminti, buvo išvykęs iš miestelio, tarkim, savaitei ar dešimčiai dienų tuomet vasario mėnesį?

— Iš kur, po galais, man žinoti? Aš neregistruoju žmonių, juo labiau kai tai buvo prieš šešiolika metų. Šį mėnesį, — staiga prisiminusi pridūrė.

— Petas Gelovėjus dingo prieš šešiolika metų. Tikrai manau, kad pasistengusi galėtum daug ką prisiminti apie tą laikotarpį.

— Triūsiau kaip įmanydama, kad susimokėčiau nuomą, kaip, beje, daugiau nei pusę savo gyvenimo. Turėjau prašyti Karlą, kad duotų man daugiau valandų. Mane labiau domino, kaip pačiai išgyventi, negu tai, ką daro kiti žmonės.

Tačiau ji atsilošė, užsimerkė.

— Nežinau. Maždaug tuo pačiu metu buvo išvykęs Džeikobas. Pamenu tai, nes jis atėjo tą dieną, kai Petas jau buvo išėjęs, ir pasakė, kad būtų nuskraidinęs jį į Ankoridžą, jei būtų žinojęs. Jam reikėjo parskraidinti Maksą ir dar porą žmonių. Harį. Haris buvo išvažiavęs į Ankoridžą ieškoti naujų tiekėjų ar ko. O gal tai buvo metai prieš ar po. Nesu tikra, bet manau, kad buvo tuo metu.

— Gerai. — Neitas pasižymėjo užrašuose. — Dar kas nors?

— Buvo nuobodi žiema. Sunki ir nuobodi. Todėl norėjau, kad Petas susirastų darbą. Miestelis atrodė lyg išmiręs; turistų nebuvo. Viešbutis beveik tuščias, bet Karlas sugalvodavo darbo, kad užimtų mane, kad padėtų. Jis buvo mielas žmogus, globojo mane. Kai kurie eidavo medžioti, kiti tiesiog laukė pavasario. Maksas stengėsi prikelti laikraštį, medžiojo tuos, kurie norėjo ką nors paskelbti, ieškojo istorijų. Niekas tada į jį rimtai nežiūrėjo.

— Ar jis išbuvo mieste visą mėnesį?

— Nežinau. Paklausk Kerę. Ji vaikėsi jį kaip šuo triušį. Kodėl tau rūpi?

— Nes aš atsakau už šį kabinetą, miestelį, tave.

— Tu nė nepažinojai Peto. Galbūt teisingai kai kurie žmonės šneka. Tu tik nori sukelti triukšmą, pritraukti spaudą ir grįžti ten, iš kur esi.

— Dabar aš esu iš čia.

Jis sulaukė dar keleto skambučių, įskaitant skambutį apie dar vieną gaisrą gyvenamajame name ir skundą dėl brolių Mekių, kurių apsivertęs džipas užblokavo kelią.

— Taigi mes netyčia. — Džimis Mekis stovėjo gausiai krentančiame sniege ir krapštydamasis smakrą niūriai dėbsojo į džipą, kuris gulėjo ant šono lyg pavargęs senas žmogus, nusprendęs nusnausti. — Pigiai nusipirkome ir tempėme jį namo. Reikės suremontuoti variklį, nudažyti ir vėl parduoti.

— Nebent nuspręstume jį pasilikti, — įsikišo brolis, — prikabinti plūgą ir sudaryti Bingui konkurenciją.

Neitas stovėjo sniege, varginančiame šaltyje, ir apžiūrinėjo mašiną.

— Jūs neturite nei kablio, nei lyno — jokio tempti skirto daikto. Ir tikitės nuvilkti šį daiktą dvidešimt mylių pora surūdijusių grandinių, prikabintų prie jūsų mašinos su... kas čia, virvė?

— Viskas buvo gerai, — suraukė kaktą Bilis, — kol įvažiavome į tą griovį ir jis parvirto ant šono kaip koks šuo, apsimetęs negyvu.

— Mes būtent svarstėme, kaip jį pakelti. Nėra čia ko visiems kraustytis iš proto.

Vaiduokliškoje tamsoje pasigirdo vilko staugimas, keistas, laukinis. Neitas prisiminė stovį snieguotame kelyje Aliaskos vidury su pora tešlagalvių.

— Jūs blokuojate kelią kitiems automobiliams ir trukdote valyti sniegą nuo kelio, kuriuo norėtų pravažiuoti kiti, atsakingesni vairuotojai. Jei tai būtų atsitikę už penkių mylių kita kryptimi, jums būtų tekę kviestis gaisrininkus. Bingas pakels tą jūsų džipą ir nutemps į jūsų namus. Jūs sumokėsite standartinį mokestį...

— Kalės vaikas!

— Taip pat baudą už tai, kad tempėte mašiną netinkamai ir be įspėjamųjų ženklų.

Bilio veide atsispindėjo toks skausmas, kad Neitas nebūtų nustebęs, jei jis būtų apsiverkęs.

— Kaip, velniai rautų, mums užsidirbti dolerį kitą, jei vis baudi mus ir dar verti susimokėti Bingui už nutempimą?

— Taip, čia galvosūkis.

— Prakeikimas. — Džimis spyrė į pliką galinę džipo padangą. — Atrodė tokia gera mintis. — Tada nusišiepė. — Mes jį gerai suremontuosime. Gal net policijos skyrius užsimanys nusipirkti. Per pigu tik prikabinti plūgą. Reikia, kad būtų nauda.

— Pasiūlykit tai merei. O dabar tempiam jį nuo kelio.

Prireikė ne tik Bingo, bet ir jo padėjėjo Pargo, abiejų Mekių ir Neito, kad darbas būtų atliktas. Kai viskas buvo baigta ir Bingas nutempė džipą, Neitas pabandė atsikratyti spazmų nugaroje.

— Kiek už jį sumokėjote?

— Du tūkstančius. — Bilio akys suspindo. — Grynais.

Neitas apytikriai paskaičiavo, kiek kainuos remontas ir kiek Bingas užsiplėš už nutempimą.

— Šį kartą apsiribosiu įspėjimu. Kitą kartą, vyručiai, jei sumanysite tokį reikalą, turėkite lyną.

— Tu visai nieko, viršininke. — Abu Mekiai patapšnojo Neitui per nugarą, vos nepargriaudami jo veidu į sniegą. — Farai užknisa, bet tu visai nieko.

— Dėkoju.

Jis grįžo į miestelį ir, stabdydamas mašiną, pastebėjo Deividą ir Rozą prie klinikos.

— Ar viskas gerai? — šūktelėjo jis jiems.

— Roza gimdo, — atsišaukė Deividas.

Neitas iššoko iš automobilio ir pribėgęs paėmė Rozą už kitos rankos. Ji lėtai ir ritmingai kvėpavo, tačiau nusišypsojo Neitui tomis ištirpusio šokolado akimis.

— Viskas gerai. Viskas puiku. — Ji atsirėmė į vyrą, kol Neitas atidarė duris. — Nenorėjau važiuoti į ligoninę Ankoridže. Norėjau, kad kūdikį priimtų daktaras Kenas. Viskas gerai.

— Mano motina rūpinasi Džesiu, — tarė Deividas. Jis pablyškęs, pamanė Neitas. Nors ir pats jautėsi neką geriau.

— Ar norite, kad pasilikčiau ar kuo nors padėčiau? — Prašau, pasakykit ne, pagalvojo. — Gal paskambinti kam nors?

— Mano motina jau atvažiuoja. — Roza leido Deividui nuvilkti jai paltą. — Daktaras sakė, kad galiu pagimdyti bet kurią minutę, kai pastarąjį kartą tikrino. Regis, jis buvo teisus. Sąrėmiai kas keturios minutės, — tarė ji Džoanai, atskubėjusiai jų pasitikti. — Stiprūs ir pastovūs. Vandenys nubėgo maždaug prieš dvidešimt minučių.

Ir tai, nutarė Neitas, yra viskas, ką vyrui — nors ir su ženkleliu — reikia išgirsti.

— Paliksiu jus. — Jis paėmė iš Deivido Rozos paltą, pakabino jį ant kabyklos. — Paskambinkit, jei... kas. Piteris išvažiavęs su reikalais, bet aš atšauksiu jį, jei norite.

— Ačiū jums.

Jie dingo palatoje ir užsiėmė reikalais, apie kuriuos Neitas nė nenorėjo galvoti. Bet jis išsitraukė iš kišenės telefoną. Tasai suskambo jo rankoje.

— Burkė.

— Viršininke? Čia Piteris. Mes neradome jokių spąstų, žymių irgi. Jei norite, galime pratęsti paiešką, na, paieškoti plačiau.

— Ne, aš pats tai padarysiu. Grįžkite. Tavo sesuo netrukus padarys tave dar kartą dėde.

— Roza? Jau prasidėjo? Kaip ji? Ar ji...

— Mano akimis, ji laikosi puikiai. Dabar yra klinikoje. Su ja Deividas. Jo mama rūpinasi Džesiu, o tavo mama pakeliui į ligoninę.

— Aš irgi.

Neitas įsikišo telefoną atgal į kišenę. Gal reiktų palaukti, bent jau kol šeima atvyks. Klinikos laukiamasis— puiki vieta pasėdėti ir pamąstyti apie pėdsakus sniege.

Ir ką jis pasakys Megei, kai ji sugrįš į Lunasę.

... 17 ...

Gimė mergaitė, aštuonių svarų, su ryškiais taškučiais ir brūkšneliais veide, kuokštu juodų plaukų. Jos pavadino Vilou Luiza, ir ji buvo nuostabi. Ši informacija atėjo iš Piterio, kuris atskubėjo į skyrių praėjus keturioms valandoms nuo tada, kai atlėkė į kliniką.

Neitas žinojo, ką turi daryti. Prieš grįždamas į nuovadą, jis Kampo parduotuvėje nupirko cigarų. Kartu nusipirko segtuvą kietais viršeliais. Žalią, nors jam būtų labiau patikęs juodas, bet vis dėlto nusipirko šitą.

Į jį susegs savo užrašus, pranešimų kopijas, nuotraukas. Tai bus žmogžudysčių knyga.

Jis iškilmingai išdalijo cigarus Piteriui, Otui ir nustebusiai Pyč. Šis gestas sušildė šaltą atmosferą, tvyrojusią tarp jų nuo ryto.

Pasiplekšnojus per pečius ir padūmijus, Neitas išleido Piterį namo.

Pats užsidarė kabinete ir kurį laiką darbavosi skylamušiu bei kopijavimo aparatu. Pagaliau žmogžudysčių knyga buvo baigta. Jis pasijuto turįs apčiuopiamą pagrindą. Toks policininko darbas.

Jo darbas.

Likusią dienos dalį ketino praleisti įkyrėdamas Ankoridžui savo skambučiais, tačiau įėjo Pyč. Ji uždarė duris, atsisėdo ir susidėjo rankas ant kelių.

— Ir truputį pamišę, — linktelėdama pritarė Pyč. — Jums reikės veikti atsargiai.

— Kuo Maksas taip pasitikėjo, kad galėjo prisileistų taip arti, Pyč? Pakankamai arti, kad tas tipas paleistų kulką jam į galvą?

Ji kurį laiką žaidė pieštuku, tada ryžtingai įsmeigė jį atgal į kuodą.

— Jūs nesutiksite su nuomone, jog tai savižudybė.

— Aš nesutiksiu su tuo, ko nėra.

Pyč porą kartų atsiduso.

— Neįsivaizduoju, kuo jis galėjo nepasitikėti. Ir aš tokia pati, turbūt Lunasėje visi tokie. Mes viena bendruomenė. Galime ginčytis, nesutarti, kartkartėmis apsispardyti, bet mes vis tiek bendruomenė. O tai beveik kaip šeima.

— Paklausiu kitaip. Su kuo Maksas galėjo nusileisti nuo kalnų, kai Gelovėjus dingo, ir kuo jis galėjo pasitikėti šiandien?

— Dieve visagali. — Pyč įsmeigė į Neitą akis ir prispaudė prie krūtinės kumštį. — Jūs mane gąsdinate. Kaip šitaip kalbate, imu galvoti, kad kuris nors kaimynas ar draugas gali būti šaltakraujis žudikas.

— Nežinau, ar šaltakraujis.

Bet jis iš tiesų taip mano, staiga suvokė Pyč. Jis tikrai taip mano.

— Bingas, Džeikobas, Haris, Debė. Dieve šventas! A, dar Hopas arba Edas, nors Hopas nebuvo mėgėjas laipioti. Vyresnysis Mekis, Girtuoklis Maikas, jei būdavo pakankamai blaivus. Netgi Profesorius kopė porą kartų. Vasarą, neilgam, jeigu gerai pamenu.

— Džonui visada patiko Šarlinė.

— Kad jus kur, Neitai.

— Tik bandau suprasti, Pyč.

— Suprantu. Taip, kiek pamenu, jau seniai ją įsižiūrėjęs. O ji beveik į jį nežiūrėjo — ne daugiau nei į kurį kitą vyrą, kai buvo su Petu. Paskui ištekėjo už Karlo Haidelio — regis, po kokių šešių mėnesių, kai dingo Petas. Visi žinojo, įskaitant ir senį Haidelį, kad Šarlinė ištekėjo už jo dėl pinigų ir viešbučio, bet ji buvo jam gera.

— Gerai.

Pyč dirstelėjo į lentą ir nusuko žvilgsnį.

— Kaip dabar reikės žiūrėti žmonėms į akis?

— Neigiama policininko darbo pusė.

Ji atrodė truputį nustebusi ir net šiek tiek nusivylusi, kad jis ją pavadino policininke.

Kaip gerai, kad ji gavo dar keletą papildomų užsakymų. Galės dar porą dienų negrįžti į Lunasę ir pas jį. Jai reikia laiko pamąstyti.

Dievas mato, jai reikia pagalvoti, ką toliau daryti.

Ji nepaskambino Neitui, bet paskambino Kobenui.

Kūnas jau pargabentas ir yra Ankoridžo lavoninėje.

Dabar ji pakeliui į ten, kad atpažintų tėvą.

Viena. Dar vienas tyčinis veiksmas. Ji gyvena savo gyvenimą, tvarko savo reikalus, sprendžia savo problemas — taip daro jau seniai.

Ir nesiruošia nieko keisti.

Lavoninėje jos tėvas — ji žinojo, kad tai jis, o jis jos atsakomybė, jos skausmas ir, tam tikra prasme, jos laisvė.

To ji nesidalytų su niekuo, netgi su Džeikobu. Vieninteliu žmogumi, kurį myli be išlygų.

Tai, ką ji daro, yra tik formalumas, labiau pagarbumas. Kobenas aiškiai leido tai suprasti. Patrikas Gelovėjus buvo jų sąrašuose, jie turi jo pirštų atspaudus. Oficialiai jis jau atpažintas.

Tačiau ji artimiausia giminaitė, todėl jai leidžiama jį pamatyti, patvirtinti tapatybę, pasirašyti dokumentus, duoti parodymus. Išgyventi akimirką.

Taksi sustojo; ji sumokėjo vairuotojui. Pasiruošė.

Kobenas laukė jos.

— Panele Gelovėj.

— Seržante. — Ji paspaudė jo sausą, vėsią ranką.

— Žinau, kad tai sunku, ir noriu padėkoti, kad atvykote.

— Ką turiu daryti?

— Reikia sutvarkyti kai kuriuos dokumentus. Pasistengsime atlikti viską kuo greičiau.

Jis ėjo rodydamas jai kelią. Ji pasirašė, kur turėjo pasirašyti, prisisegė lankytojo ženklelį.

Užgniaužusi bet kokias mintis, sekė paskui Kobeną plačiu baltu koridoriumi, iš visų jėgų stengdamasi neįkvėpti įkyraus tvaiko, sklandančio ore.

Jis nuvedė ją į mažą kambarį su pora kėdžių ir sienoje įmontuotu televizoriumi. Langą dengė aklinos baltos žaliuzės. Megė įkvėpė ir įžengė vidun.

— Panele Gelovėj. — Jis lengvai palietė jos petį. — Pažiūrėkite į monitorių.

— Monitorių? — Ji suglumusi atsisuko ir įsistebeilijo į pilką ekraną. — Televizorių? Jūs parodysite jį man per televizorių? Jėzau, tai dar baisiau nei leidus man...

— Tokia tvarka. Taip geriausia. Kai būsite pasiruošusi.

Jos burna išdžiūvo, gerklėje atsirado neskanus skonis. Ji bijojo jį nuryti, bijojo, kad jis vėl sukils ir išsiverš, jai dar nė nepradėjus.

— Aš pasiruošusi.

Jis priėjo prie sienos, pakėlė telefono ragelį ir kažką sumurmėjo. Tada paėmė nuotolinio valdymo pultą ir spragtelėjo.

Ji pamatė jį tik iki pečių. Jie neužmerkė jam akių, su siaubu pagalvojo Megė. Negi neturėjo jų užmerkti? Jos žiūrėjo tiesiai prieš save — tos pačios ledo mėlynumo akys, kurias ji prisiminė. Jo plaukai, ūsai, dygi barzda jos prisiminimuose buvo juodi.

Sidabrinė ledo danga nuo plaukų ir veido buvo dingusi. Ar jis vis dar sušalęs? — vangiai pagalvojo ji. Iš vidaus? Kiek laiko reikia, kad atitirptų širdis, kepenys ir inkstai, kai šimtą septyniasdešimt svarų sveriantis žmogus tvirtai užšąla?

Ar tai svarbu?

Jos skrandis susitraukė, rankų ir kojų pirštų galiukai ėmė dilgčioti.

— Ar galite atpažinti kūną, panele Gelovėj?

— Taip. — Kambaryje — arba jos galvoje — nuskambėjo aidas. Jos balsas, rodės, skamba amžinai, plonas ir tylus. — Tai Patrikas Gelovėjus. Tai mano tėvas.

Kobenas išjungė ekraną.

— Apgailestauju.

— Aš dar nebaigiau. Įjunkite.

— Panele Gelovėj...

— Pasakiau, įjunkite.

Trumpai padvejojęs, Kobenas pakluso.

— Turiu įspėti jus, panele Gelovėj, žiniasklaida...

— Žiniasklaida man nerūpi. Šiaip ar taip, jo vardas bus linksniuojamas visuose puslapiuose. Be to, jam tai net patiktų.

Ji norėjo paliesti jį, buvo pasiruošusi tam. Pati nežinojo, kodėl jai taip svarbu jį pajusti — jo odą prie savo odos. Bet ji palauks, palauks, kol jie padarys su juo tai, ką turi padaryti. O kai jie baigs, ji paskutinį kartą palies jį — nes tada, prieš daugelį metų, pagauta vaikiško išdidumo, to nepadarė.

— Gerai. Galite išjungti.

— Gal norite prisėsti? Vandens?

— Ne. Noriu informacijos. — Tačiau ją išdavė kojos, sulinkusios per kelius, ir ji lėtai atsisėdo ant kėdės. — Noriu žinoti, ką ketinate toliau daryti, kaip ruošiatės ieškoti to žmogaus, kuris jį nužudė.

— Geriau aptarkime tai kitoje vietoje. Eikime su...

Jis nutilo, kai į kambarį įėjo Neitas.

— Viršininke Burke.

— Seržante. Mege, eime su manim. Džeikobas laukia viršuje.

— Džeikobas?

— Taip, jis mane atskraidino. — Nelaukdamas sutikimo, Neitas paėmė ją už rankos. Padėjo jai atsistoti ir išvedė iš kambario. — Nuvesiu panelę Gelovėj į nuovadą, seržante.

Vaizdas jos akyse susiliejo. Tai ne ašaros, suvokė ji, o šokas. Todėl, kad pamatė tėvą ekrane — mirusį tėvą per televiziją, — tarsi jo gyvenimas, jo pabaiga tebūtų koks epizodas.

Filmas nutrūko įdomiausioje vietoje, beveik linksmai pagalvojo ji. Velniškai įdomioje.

Ji leidosi išvedama, nieko nesakė Neitui, neištarė nė žodžio Džeikobui, kol jie neišėjo į lauką.

— Man reikia įkvėpti oro. Palikite mane minutei. — Ji ištraukė ranką ir nužingsniavo gatve. Girdėjo pravažiuojančias mašinas, miesto triukšmą, matė susiliejusias spalvotas dėmes žmonių, prasilenkiančių su ja ant šaligatvio.

Jautė šaltį, glostantį žandus, skystą žieminės saulės šviesą, prasiskverbusią pro tankius debesis.

Ji užsimovė pirštines, užsidėjo tamsius akinius ir grįžo atgal.

— Kobenas tau paskambino? — paklausė ji Neitą.

— Taip. Su tavimi susisiekti negalėjau, todėl turi kai ką žinoti prieš kalbėdamasi su juo.

— Ką?

— Kai ką, apie ką nenoriu kalbėti ant nelemto šaligatvio. Atvarysiu mašiną.

— Mašiną? — Ji pažiūrėjo į Džeikobą, kai Neitas nuėjo.

— Jis išsinuomojo automobilį oro uoste. Nenorėjo, kad važiuotum taksi. Norėjo privatumo.

— Apdairus. Kitaip nei aš. Tau nereikia nieko sakyti, — tęsė ji, kai Džeikobas ir toliau tylėjo. — Matau tai tavo akyse.

— Jis prižiūrėjo tavo šunis, kol tavęs nebuvo.

— Ar aš jo prašiau? — Ji išgirdo pagiežą savo balse ir nusikeikė. — Velniai rautų, Džeikobai, *velniai rautų*, aš neketinu jaustis sumautai, kad gyvenu savo gyvenimą kaip kad visuomet gyvenau.

— O aš tavęs prašiau? — Jis šyptelėjo, ir jo rankos prisilietimas vos nesudaužė jos vidinės sienos, kurią buvo pasistačiusi apsiginti nuo ašarų.

— Jie parodė man jį per televizorių. Net negalėjau pažiūrėti į jį.

Neitas privarė džipą. Megė įlipo į automobilį ir panarino pečius.

— Ką turiu žinoti?

Jis abejingai ir dalykiškai, tarsi kalbėtųsi su paprastu piliečiu, kurį būtina apšviesti apie bylą, papasakojo jai apie Maksą. Kalbėjo vairuodamas ir neatitraukdamas akių nuo kelio, nors jautė, kad ji atsigręžusi spokso į jį.

— Maksas negyvas? Maksas nužudė mano tėvą?

— Maksas negyvas. Tai faktas. Ekspertai priėjo išvadą, jog tai savižudybė. Laiške, paliktame kompiuterio ekrane, jis teigė prisiimąs atsakomybę už Patriko Gelovėjaus nužudymą.

— Netikiu. — Jos vidus pavojingai kunkuliavo, veržđamasis per gynybinę sieną. — Tu sakai, kad Maksas Hobeikeris, pagautas staigaus įniršio, suvarė kirvuką mano tėvui į krūtinę, tada nulipo nuo kalno, grįžo į Lunasę ir gyveno lyg niekur nieko? Mėšlas. Pats kvailiausias policininko „viską užbaik ir pamiršk" *mėšlas*.

— Aš sakau, kad Maksas Hobeikeris negyvas, kad ekspertai nustatė, jog jis nusižudė — sprendžiant iš fizinių įrodymų — ir kad kompiuteryje buvo paliktas laiškas, „papuoštas" Makso krauju ir smegenimis — kuriuo jis prisiėmė atsakomybę. Jei būtum pasivarginusi kam nors paskambinti per pastarąsias keletą dienų, būtum buvusi informuota.

Jo balsas buvo griežtas, kaip, pastebėjo Megė, ir akys. Jose nieko nesimatė, jos nieko neišdavė. Ji ne vienintelė turi sieną.

— Jūs velniškai vengiate išreikšti savo nuomonę, viršininke Burke.

— Tai Kobeno byla.

Daugiau Neitas neištarė nė žodžio, kol įsuko mašiną į lankytojams skirtą stovėjimo aikštelę prie Valstijos policijos nuovados.

— HOBEIKERIO MIRTIS PRIPAŽINTA SAVIŽUDYBE, — pareiškė Kobenas. Jie buvo susirinkę nedidelėje konferencijų salėje. Kobenas sėdė-

jo laikydamas rankas ant bylos, gulinčios ant stalo. — Ginklas priklausė jam, o ant jo rasti atspaudai — vieninteliai — irgi buvo jo. Ant dešinės rankos rasta parako miltelių. Jokių įsilaužimo ar kovos požymių. Ant stalo stovėjo viskio butelis ir puodelis. Skrodimo rezultatai parodė, kad prieš mirtį jis buvo išgėręs apie šimtą penkiasdešimt gramų alkoholio. Ant klaviatūros rasti jo — vėlgi vieninteliai — atspaudai. Žaizda, kūno padėtis, ginklo padėtis — viskas rodo buvus savižudybę.

Kobenas patylėjo.

— Hobeikeris buvo pažįstamas su jūsų tėvu, panele Gelovėj?

— Taip.

— Ir jūs žinote, kad jis kartais kopdavo į kalnus su jūsų tėvu?

— Taip.

— Ar tarp jų buvo nesutarimų?

— Ne.

— Ir tikriausiai nežinote, kad Hobeikeris buvo atleistas iš darbo Ankoridže už narkotikų vartojimą. Mano tyrimų duomenimis, Patrikas Gelovėjus taip pat vartojo narkotikus. Be to, aš dar neradau įrodymų, kad jūsų tėvas būtų ieškojęs darbo Ankoridže — ar kitur — po to, kai išvyko iš Lunasės.

Ji dėbtelėjo į jį.

— Ne visi dirba legaliai.

— Tiesa. Taigi galima daryti prielaidą, kad Hobeikeris, kurio buvimo vietą pirmosiomis tų metų vasario savaitėmis dar reikia nustatyti, sutiko Patriką Gelovėjų ir jie kartu nusprendė įkopti į pietinę Bevardės pusę. Manome, kad žygio metu, galbūt paveiktas narkotikų ar fizinio nuovargio, Hobeikeris nužudė savo bendražygį ir paliko kūną ledo oloje.

— Taip pat galima manyti, kad rožiniai paršiukai gali skraidyti, — atšovė Megė. — Mano tėvas būtų suraitęs Maksą akimirksniu.

— Fizinis pranašumas neatsilaikytų prieš kirvį, ypač jei ataka netikėta. Toje oloje nėra jokių kovos požymių. Žinoma, mes tęsime tyrimą, įvertinsime įkalčius, tačiau kartais, panele Gelovėj, tai, kas akivaizdu, esti akivaizdi tiesa.

— O kartais mėšlas plūduriuoja. — Ji atsistojo. — Žmonės sako, kad žudosi tik bailiai. Gal tai tiesa. Bet man atrodo, jog reikia drąsos ir pasiryžimo, kad prisidėtum ginklą prie galvos ir iššautum. Tačiau Maksas netelpa nė į vienus rėmus. Nes abeji yra ekstremalūs, o Maksas toks nebuvo. Jis, seržante Kobenai, buvo paprastas žmogus.

— Paprasti žmonės padaro neįsivaizduojamų dalykų kiekvieną dieną. Man labai gaila dėl jūsų tėvo, panele Gelovėj, ir aš duodu žodį ištirti bylą iki pabaigos. Bet šiuo metu daugiau neturiu ką pasakyti.

— Minutėlę, seržante. — Neitas atsisuko į Džeikobą ir Megę. — Palaukite manęs lauke. — Jis pats uždarė už jų duris. — Ką dar turite? Ko jai nesakote?

— Ar tave ir Megan Gelovėj sieja asmeninis ryšys?

— Šiuo metu jis nėra apibrėžtas ir nesusijęs su reikalu. Ranka ranką, Kobenai. Galiu pasakyti, kad Lunasėje gyvena geras pustuzinis žmonių, kurie tą žiemą galėjo kopti su Gelovėjumi, žmonių, kuriuos Maksas laikė kaimynais ir draugais ir kurių vienas galėjo sėdėti tą naktį su Maksu jo kabinete. Ekspertų nuomonė pagrįsta faktais, bet jie nepažįsta miestelio, žmonių. Jie nepažinojo Makso Hobeikerio.

— Tu irgi beveik nepažinojai. — Kobenas kilstelėjo ranką. — Bet turiu įrodymų, kad tuo metu, kai galėjo būti nužudytas Gelovėjus, kalnuose buvo trys žmonės. Oloje buvę tik du iš jų. Tai įrodymai, kurie, tikiu, parašyti Gelovėjaus ranka.

Jis pastūmė bylą Neitui.

— Jis rašė žygio žurnalą. Jie buvo trise, Burke, ir aš esu velniškai tikras, kad Hobeikeris buvo vienas iš jų. Tik nesu tikras, kad jis buvo tas antrasis oloje. Čia žurnalo kopija. Ekspertai turės patvirtinti, ar tai Gelovėjaus rašysena, bet iš akies galiu pasakyti, kad taip. Jei nori, gali papasakoti apie tai jo dukrai.

— Bet tu nepasakei.

— Aš ir tau neturėjau teisės sakyti. Nes tuo tarsi pripažinčiau, kad turi daugiau patirties žmogžudysčių bylose nei aš ir sugebi geriau tvarkytis su miestelio žmonėmis. Miestelio pavadinimas, Burke, pats tas, nes, esu tikras, vienas tikras lunatikas tikrai gyvena tau po nosimi.

ATGAL JIS SKRIDO SU MEGE. Byla buvo saugiai paslėpta po jo kailiniais. Kai perskaitys žurnalą, nuspręs, ar sakyti jai apie tai. Nuspręs, ar iš viso kam nors sakys.

Kadangi jis negalėjo panaikinti ore tvyrančio priešiškumo, ėmė grožėtis vaizdu.

Sniegas. Ir vėl sniegas. Užšalęs vanduo. Ledinis grožis su pavojingomis kišenėmis. Kaip ir jo dabartinis pilotas.

— Kobenas šiknius? — staiga paklausė ji.

— Nepasakyčiau.

— Tai todėl, kad jūs, farai, laikotės išvien — o gal tai objektyvi nuomonė?

— Tikriausiai ir taip, ir taip. Tai, kad jis seka įkalčiais, nereiškia, kad jis šiknius.

— Vadinasi, kažkuris iš jūsų rimtai tiki, kad Maksas suvarė kirvį į mano tėvą. Apie tave buvau geresnės nuomonės.

— Ir kur tave nuvedė tavo viltys?

Ji taip smarkiai pakreipė lėktuvą ant kairiojo šono, kad jo skrandis atsidūrė gerklėje. Nespėjus jam prieštarauti, pakreipė dešinėn.

— Jei nori, kad privemčiau kabiną, tęsk toliau.

— Faras turėtų turėti stipresnį skrandį. — Ji nėrė žemyn tokiu greičiu, kad kurį laiką jis tegalėjo matyti baltą pasaulį ir jausti savo paties dejuojantį kūną.

Ji tik nusijuokė išgirdusi jo piktus ir bjaurius keiksmus, tada šovė į viršų.

— Nori numirti? — šūktelėjo jis.

— Ne. O tu?

— Norėjau, bet persigalvojau. Atsiimsi, Gelovėj, kai nusileisime ant žemės. Išspardysiu tavo išprotėjusį užpakalį.

— Neišspardysi. Tokie vyrai kaip tu nemuša moterų.

— O, išbandyk mane.

Ji gundėsi, labai gundėsi.

— Esi kada nors trenkęs tai apgavikei Reičel?

Jis pažiūrėjo į ją. Jos akys gyvai spindėjo, ji atrodė it pamišusi.

— Nė minties neturėjau, bet gyveni ir mokaisi.

— Tu niršti ant manęs. Vaidini nuskriaustą ir įžeistą, nes nepaskambinau ir neatsiunčiau garsių bučinių.

— Valdyk lėktuvą. Mano mašina pas tave. Džeikobas mane paėmė iš ten.

— Man tavęs ten nereikėjo. Ir nereikėjo, kad atlėktum palaikyti mane už rankos.

— Neprisimenu, kad būčiau laikęs tave už rankos. — Jis akimirką patylėjo. — Roza ir Deividas turi mergytę. Aštuonių svarų. Pavadino ją Vilou.

— O! — Jos veidas šiek tiek sušvelnėjo. — Mergytę? Kaip jie?

— Viskas puiku. Pyč sako, kad ji gražuolė, bet kai aš ją pamačiau, man pasirodė panaši į nepatenkintą nykštuką juodais plaukais.

— Kodėl kalbiesi su manimi lyg niekur nieko, kai iš tikrųjų nori trenkti į tarpuakį?

— Linkęs elgtis neutraliai, kaip Šveicarija, kol nutupdysi tą prakeiktą lėktuvą.

— Gerai.

Nusileidusi ji čiupo savo daiktus ir iššoko. Užsimetusi viską, ką galėjo, ant pečių, pasilenkė pasisveikinti su džiūgaujančiais šunimis.

— Mano šuneliai. Pasiilgote?— Ji metė žvilgsnį į Neitą. — Ketini dabar patiesti mane?

— Jei pamėginčiau, tavo šunys perplėštų man gerklę.

— Mąstai. Tu protingas žmogus.

— Ne visada, — tyliai sumurmėjo jis, sekdamas paskui ją į namą.

Įėjusi vidun, Megė nusviedė daiktus ir tučtuojau pasuko prie židinio. Jai reikia pasirūpinti lėktuvu. Išleisti tepalus ir nutempti juos į pastogę, kad neužšaltų. Uždengti sparnus.

Tačiau viskas krito iš rankų. Ji jautėsi taip, tarsi kraustytųsi iš proto.

— Ačiū, kad pasirūpinai Roku ir Buliumi, kol manęs nebuvo.

— Jokių problemų. — Jis nusisuko nuo jos, rūpestingai slėpdamas bylą po kailiniais. — Turėjai daug darbo?

— Kaliau pinigus. — Ji įkūrė židinį. — Kai darbai krenta man į rankas, aš dirbu. Dabar galėsiu gerai pamokėti bankui.

— Puiku.

Megė klestelėjo į fotelį, užmetė koją ant porankio. Įžūlumo įsikūnijimas.

— Bet jau grįžau, mielasis. Turi laiko, galime eiti į viršų ir užsiimti seksu vietoj pasisveikinimo. — Ji šypsodamasi ėmė atsiseginėti marškinius. — Kertu lažybų, kad pastatysiu tavąjį.

— Tai tik bloga Šarlinės imitacija, Mege.

Šypsena dingo nuo jos veido.

— Nenori dulkintis, puiku. Nėra reikalo įžeidinėti.

— Bet, atrodo, tu nori įskaudinti mane, įsiutinti. Kas yra?

— Ne tavo reikalas. — Ji pašoko norėdama praeiti pro jį, bet jis sugriebė ją už rankos ir atsuko į save.

— Ne, — tarė jis, nekreipdamas dėmesio į įspėjamą šunų urzgimą. — Regis, tavo. Noriu žinoti, kas yra.

— Aš *nežinau*! — Pajutę jos pasikeitusį toną, šunys ėmė urgzti smarkiau. — Rokai, Buliau, nurimkit. Nurimkit, — jau ramiau ištarė ji. — Draugas.

Ji atsiklaupė, apkabino šunis, paglostė.

— Prakeikimas. Kodėl tu nerėki, netrenki durimis, neišvadini beširde kale? Kodėl nepalieki manęs ramybėje?

— Kodėl nedavei man žinios? Kodėl kaupeisi ginčui nuo tada, kai pamatei mane?

— Minutėlę. — Ji atsistojo, spragtelėjo pirštais šunims, kad šie sektų paskui ją į virtuvę. Suradusi ir numetusi abiem po kaulą, atsirėmė į spintelę ir pažiūrėjo į Neitą.

Nebe toks liesas, pagalvojo ji. Per pastarąjį mėnesį priaugo svorio. Tiek, kiek tinka vyrui, kiek tolygiai pasiskirsto po raumenis. Jo plaukai buvo seksualiai susivėlę, nuaugę. O tos akys, ramios, velniškai liūdnos ir užvaldančios, kantriai žiūrėjo į ją.

— Aš nesu pratusi atsiskaitinėti. Man tai nepatinka. Susikūriau šiuos namus, susikūriau verslą ir gyvenimo būdą taip, kaip man patinka.

— Tau neramu, kad aš imsiu reikalauti atsiskaityti? Tikėsiuosi, kad viską pakeisi dėl manęs?

— O tu nesitiki?

— Nežinau. Galbūt aš matau skirtumą tarp atsiskaitymo ir rūpesčio. Aš rūpinausi dėl tavęs. Ir tavęs pasiilgo ne tik tavo šunys. Kai dėl visko keitimo, aš dar pats bandau susivokti, ko noriu. Kiekvieną dieną.

— Klok. Tik nemeluok. Tu pradedi įsimylėti mane?

— Panašu į tai.

— Ir koks tai jausmas?

— Tarsi kažkas grįžtų į mane. Šildytų ir stengtųsi įgauti ritmą. Baisu, — tarė jis, prieidamas prie jos. — Bet gera. Gera ir baisu.

— Nežinau, ar aš to noriu. Nežinau, ar aš tai turiu.

— Aš irgi nežinau. Tik žinau, kad man įgriso jausti nuovargį, tuštumą ir gyventi tik rutina. Aš atgyju, kai esu su tavimi, Mege. Tas atgijimas teikia man skausmo. Bet aš sutinku jį kęsti.

Jis suėmė jos veidą į delnus.

— Gal tau irgi reikėtų pamėginti. Tiesiog pamėginti.

Ji uždėjo rankas jam ant riešų.

— Gal.

... 18 ...

PAKELIUI Į LUNASĘ ◆ *1988-ųjų vasario 19-oji*

Jis pamišo. Visiškai išsikraustė iš proto. Per daug deksedrino ir dar galai žino ko. Per didelis aukštis. Nežinau. Manau, kad pavyko jį nuraminti. Prasidėjo pūga, tad mes pasislėpėme ledo oloje. Tai bent vieta. Tarsi miniatiūrinė stebuklinga pilis su ledo kolonomis, arkomis ir staigiais nuolydžiais. Gaila, kad ne visi čia patekome. Man praverstų pagalba gabenant senį Dartą žemyn.

Jis įsikalė į galvą, kad bandžiau jį nužudyti. Kilo sunkumų leidžiantis virve, ir jis ėmė rėkti į vėją, kad noriu jį nužudyti. Puolė mane it pamišėlis, todėl man teko jį išjungti. Užtat nusiramino. Atsiprašė, netgi ėmė juokauti.

Mes čia tik atsikvėpsime, atgausime jėgas. Žaidžiame žaidimą „Pirma, ką padarysiu, kai grįšiu į pasaulį". Jis nori kepsnio; aš noriu moters. Tada abu sutarėme, kad norime abiejų.

Jis vis dar įsitempęs, matau tai. Bet, velniai rautų, kalnai turi tokį poveikį. Mums reikia grįžti pas Haną, pradėti leistis žemyn. Grįžti į Lunasę.

Oras gerėja, tačiau man neramu. Kažkas bręsta. Laikas nešdintis iš kalnų.

Savo kabinete, už uždarų durų, Neitas perskaitė paskutinį įrašą Patriko Gelovėjaus žygio žurnale.

Teko palaukti šešiolika metų, kol galėjai nusileisti iš kalnų, pagalvojo jis. Nes kažkas tikrai atsitiko.

Užkopė trise, nusileido dviese. Ir tiedu šešiolika metų tylėjo.

Tačiau oloje buvo tik dviese, Gelovėjus ir jo žudikas. Neitas dabar buvo tikresnis nei bet kada, kad žudikas buvo ne Maksas.

Kodėl žudikas leido Maksui taip ilgai gyventi?

Jei Hanas — tai Maksas, vadinasi, Maksas buvo susižeidęs. Nesmarkiai, tačiau pakankamai, kad apsunkintų visų nusileidimą. Jis buvo

mažiausiai patyręs iš visų trijų, jei teisingai suprantu Gelovėjaus įrašus, galvojo Neitas.

Tačiau jam nusileisti padėjo žudikas. Ir leido gyventi dar šešiolika metų.

O Maksas laikė paslaptį.

Kodėl?

Ambicijos, šantažas, lojalumas? Baimė?

Pilotas, nusprendė Neitas. Reikia surasti pilotą ir išklausyti, ką jis pasakys.

Jis užrakino žurnalo kopiją stalčiuje kartu su žmogžudysčių knyga, raktus įsidėjo į kišenę.

Ir išėjo iš kabineto tuo metu, kai Otas sugrįžo iš patruliavimo.

— Edas Vulkotas sako, kad kažkas nudaužė spyną nuo pastoginės, kur laiko žvejybinę įrangą, ir pavogė dvi meškeres, elektrinį gręžtuvą, viskio butelį ir išterliojo pastoginę dažais.

Įraudusiu nuo šalčio veidu Otas pasuko tiesiai prie kavinuko.

— Tikriausiai vaikai. Pasakiau jam, kad jis vienintelis, kuris rakina pastoginę, tad vaikams kyla noras įsibrauti.

— Kiek viskas verta? Kartu paėmus?

— *Jis* sako apie aštuonis šimtus. Vien gręžtuvas kainuoja keturis. — Oto veidą iškreipė pasišlykštėjimas ir panieka. — Jau toks tas Edas. Gerą gręžtuvą galima nusipirkti už keturiasdešimt, bet jam reikia geriausio.

— Ar turime daiktų aprašymą?

— Taip. Jei koks vaikis bus pakankamai kvailas, kad pasirodytų su meškere, ant kurios žalvarinėje lentelėje įspaustas Edo vardas, tokį tikrai bus verta areštuoti. Viskis? Tikriausiai patys išgėrė ir išvėmė. Greičiausiai išsigręžė kur nors skylę, pažvejojo, išgėrė. Spėju, kad numes viską kur nors arba bandys grąžinti į pastoginę.

— Vis dėlto tai įsilaužimas su vagyste, tad padarykime viską kaip reikiant.

— Galvą dedu, tie daiktai apdrausti, ir didesne suma nei jis sumokėjo. Ar žinai, jog jis tarėsi su advokatu paduoti Holėjų į teismą už tai, kad šis nustūmė jį nuo kelio? Su advokatu. Jėzau Kristau.

— Aš pasikalbėsiu su juo.

— Sėkmės. — Otas atsisėdo prie stalo ir susiraukęs pažiūrėjo į kompiuterio ekraną. — Turiu parašyti protokolą.

— Aš išeinu, turiu reikalų. — Neitas patylėjo. — Ar tu laipioji į kalnus?

— O ko man kartis į tuos prakeiktus kalnus? Galiu pasižiūrėti į juos iš čia.

— Bet anksčiau laipiojai?

— Anksčiau ir tango šokdavau su laisvo elgesio moterimis.

— Tikrai? — Neitas pralinksmėjęs prisėdo ant Oto stalo kampo. — Tu tyli kiaulė, Otai. Tos moterys dėvėdavo aptemptas sukneles ir avėdavo smailius aukštakulnius?

Otas irgi nusišiepė.

— Aha.

— Su seksualiais skeltukais šone, tad, jų kojoms judant, pro juos išlįsdavo dangaus gabalėlis?

Oto suirzimas galutinai išgaravo.

— Taip, tai buvo laikai.

— Galvą guldau, kad geri. Aš taip ir neišmokau nei šokti tango, nei laipioti. Gal reikėtų.

— Geriau mokykitės tango, viršininke. Daugiau galimybių išgyventi.

— Kai pasiklausau, kaip žmonės kalba apie kalnus — jiems tai tarsi religija. Kodėl tu lioveisi?

— Pavargau flirtuoti su šalčiu ir lūžusiais kaulais. — Jo akys patamsėjo, ir jis nukreipė žvilgsnį į kavą. — Paskutinį kartą lipau gelbėti. Sniego griūtis buvo pasiglemžusi šešis žmones. Radome tiktai du. Kūnus. Niekada nematei žmogaus po griūties?

— Ne, neteko.

— Tada tau pasisekė. Kitą mėnesį bus devyneri metai. Nuo tada daugiau niekada nelipau. Ir niekada nelipsiu.

— Ar kada nors lipai su Gelovėjumi?

— Porą kartų. Jis buvo geras alpinistas. Kaip šiknius, per daug geras.

— Tu jo nemėgai?

Otas pradėjo baksnoti klavišus.

— Jei nemėgčiau visų šiknių, kokių esu sutikęs, susidarytų minia. Tas vyrukas buvo užstrigęs šeštajame dešimtmetyje. Taika, meilė, narkotikai. Lengviausias išgyvenimo būdas, jei paklaustum manęs.

Šeštajame dešimtmetyje, pagalvojo Neitas, Otas prakaitavo Viet-

namo džiunglėse. Trintis tarp kario ir hipio galėtų įsiplieksti ir mažesnio streso sąlygomis nei žiemos žygis į kalnus.

— Tauški apie tai, kad reikia gyventi natūralų gyvenimą, gelbėti suknistus banginius, — tęsė Otas, kapodamas klavišus, — o iš tikrųjų ką darai? Sėdi ant savo subinės ir gyveni valdžios, kurią keiki, sąskaita. Negerbiu tokių.

— Judu tikriausiai mažai kas siejo, nes tu esi kariškis.

— Mes kartu negerdavome. — Jis liovėsi spausdinęs ir pažiūrėjo į Neitą. — Ką visa tai reiškia?

— Tiesiog bandau susikurti to žmogaus paveikslą. — Atsistodamas Neitas lyg niekur nieko pasiteiravo: — Kas dažniausiai jus nuskraidindavo į kalnus?

— Džeikobas. Nes jis čia pat, po ranka.

— Maniau, kad ir Džeikobas laipiodavo. Esi lipęs su juo?

— Žinoma. Tada skrisdavome su Henku Fildingu iš Talkytnos arba Dvipirščiu iš Ankoridžo, Stoukiu Lukesu, jei šis būdavo blaivus. — Otas patraukė pečiais. — Aplinkui daug pilotų, tik turėk pinigų. Bet jei tu rimtai nori pamėginti, paprašyk, kad tave nuskraidintų Megė, ir susirask profesionalų vadovą, o ne kokį pakvaišėlį.

— Taip ir padarysiu, bet, manau, kol kas apsiribosiu vaizdu pro langą.

— Protinga mintis.

Pavaduotojo apklausa nesuteikė Neitui malonumo, bet jis įtrauks ją į savo užrašus. Jis neįsivaizdavo Oto, staiga prarandančio protą ir užpuolančio žmogų su kirviu. Bet neįsivaizdavo jo ir šokančio tango su moterimi aptempta suknele.

Žmonės pasikeičia per šešiolika metų.

Jis nuėjo į viešbutį, kur Šarlinė ir Sisi aptarnavo ankstyvą vakarieniautojų minią. Liesasis Džimis dirbo už baro. Profesorius su viskio taure sėdėjo ant kėdės prie baro ir skaitė knygą.

— Renku statymus už Iditarodo komandą, — tarė Neitui Džimis. — Norite prisidėti?

Neitas atsisėdo prie baro.

— Kuris tau patinka?

— Linkstu prie to jauno vyruko, Triplhorno. Aleuto.

— Jis tikras gražuolis, — įsiterpė Sisi, atnešusi tuščias taures.

— Nesvarbu, kaip jis atrodo, Sisi.

— Man svarbu. Duokš vieną „Briedžio galvą“ ir dvigubą degtinės su ledu.

— Sentimentalieji stato už kanadietį, Tonį Kytoną.

— Mes jaučiame sentimentus kanadiečiams? — nusistebėjo Neitas, žiūrėdamas, kaip Džimis pila degtinę.

— Ne. Šunims. Voltas Notis augina šunis.

— Tada statau dvidešimtinę už kanadietį.

— Alaus?

— Kavos, ačiū, Džimi. — Kol Džimis ir Sisi pilstė gėrimus ir ginčijosi dėl mėgstamų šunų kinkinių vedlių, Neitas atsisuko į vyrą šalia. — Kaip sekasi, Džonai?

— Nelabai gerai miegu. Vis dar. — Džonas pasižymėjo puslapį, padėjo knygą į šoną. — Negaliu pamiršti to vaizdo.

— Sunku. Jūs gana gerai pažinojote Maksą. Rašėte jo laikraščiui.

— Mėnesines knygų apžvalgas, vieną kitą istoriją. Nedaug mokėjo, tačiau man patiko. Nežinau, ar Kerė tęs darbą. Tikiuosi, tęs.

— Kažkas man sakė, kad Gelovėjus irgi rašinėdavo į laikraštį. Tada.

— Jis buvo geras rašytojas. Būtų buvęs dar geresnis, jei būtų labiau susikaupęs ties tuo, ką daro.

— Tikriausiai tai tinka visiems.

— Jis turėjo daugybę neapdorotų talentų keliose srityse. — Džonas dirstelėjo per petį į Šarlinę. — Bet jis nesivargino. Švaistė ką turėjo.

— Įskaitant jo moterį?

— Šiuo klausimu aš šališkas. Mano nuomone, jis nedėjo didelių pastangų palaikyti ryšį — kaip ir kitose srityse. Jis pradėjo keletą romanų, kurių nebaigė, parašė tuzinus neužbaigtų dainų, apleido daugelį pradėtų statyti pastatų. Jis turėjo rankas, kūrybingą protą, bet neturėjo disciplinos ar ambicijų.

Neitas pasvėrė galimybes. Trys vyrai, kuriuos suvedė viena vieta, mėgstamas užsiėmimas — kūryba — ir alpinizmas. Du iš jų myli tą pačią moterį.

— Gal jis būtų ką nors pakeitęs, jei būtų turėjęs šansą.

Džonas parodė Džimiui papildyti jo taurę.

— Galbūt.

— Jūs skaitėte tai, ką jis parašė?

— Skaičiau. Būdavo, sėdime prie alaus ar kokių lengvų narko-

tikų, — šyptelėjo Džonas, — ir diskutuojame apie filosofiją, politiką, kūrybą, žmoniją. Jauni intelektualai. — Džonas sveikindamas kilstelėjo taurę. — Kurie absoliučiai nieko nepasiekė.

— Jūs laipiojot su juo?

— A, nuotykiai. Jauni intelektualai Aliaskoje turi viską patirti. Man patiko tos dienos, nebūčiau jų mainęs net į Pulicerio premiją. — Šypsodamasis kaip žmogus, prisimenąs šlovingą praeitį, jis gurkštelėjo viskio.

— Judu draugavote?

— Taip. Mes buvome draugai, bent jau tuo intelektualiniu lygiu. Aš pavydėjau jam jo moters; tai nebuvo jokia paslaptis. Manau, jį tai linksmino ir vertė jaustis šiek tiek viršesniu. Aš turėjau išsilavinimą. Jis atstūmė galimybę tapti viršesniu per išsilavinimą, bet pažiūrėkit, ką jis turėjo.

Džonas įsmeigė akis į savo gėrimą.

— Manau, jam būtų smagu žinoti, kad aš vis dar pavydžiu jam jo moters.

Neitas minutėlę tylėjo, gėrė kavą.

— Ar judu laipiojote vieni, ar su grupe?

— Hm? — Džonas sumirksėjo kaip žmogus, pabundantis iš sapno. Prisiminimai, pagalvojo Neitas, yra sapnai. Arba košmarai. — Su grupe. Mus jungė bendras pamišimas. Geriausiai prisimenu vasaros žygį į Denali. Grupės ir pavieniai alpinistai ropštėsi į tą monstrą tarsi skruzdėlės į milžinišką tortą. Stovyklos priminė mažą miestelį ir nedidelę bendrą puotą.

— Jūs ir Petas?

— Mm, kartu su Džeikobu, Otu, Debe ir Hariu, Edu, Bingu, Maksu, Hopais, Semu Byveriu, kuris mirė prieš porą metų nuo plaučių embolijos. O, tada dar kopė vyresnysis Mekis. Jis dėl kažko susimušė su Bingu, ir Hopas — amžinatilsį — juos išskyrė. Holėjus irgi buvo ten, bet girtas pargriuvo ir prasiskėlė galvą. Neleidome jam kopti. Ir dar buvo tokia Misė Džeikobson, laisvai samdoma fotografė, su kuria turėjau trumpą karštą romaną. Ji vėliau išvyko atgal į Portlendą ir ištekėjo už santechniko.

Džonas nusišypsojo.

— O taip, Misė su savo didelėmis rudomis akimis ir sumaniomis rankomis. Mes, iš Lunasės, kopėme kaip grupė, netgi turėjome savo

vėliavą, kurią ketinome įsmeigti viršūnėje. Bet niekas iš mūsų nepasiekė viršūnės.

— Niekas?

— Tada ne. Vėliau Petas užkopė, tačiau tą kartą mūsų grupę persekiojo nelaimės. Na, o tą vakarą stovykla ošė. Dainos, seksas, šokiai po nuostabiu beribiu dangumi. Dar niekada nesijautėme tokie gyvi.

— Kas nutiko?

— Susirgo Haris. Paryčiais jam pakilo temperatūra. Gripas. Jis sakė, kad jaučiasi gerai, ir niekas nenorėjo ginčytis. Bet neištempė nė penkių valandų. Debė ir Hop parlydėjo jį atgal. Semas parkrito, susilaužė ranką. Misė irgi ėmė sirguliuoti. Kita grupė, grįžtanti atgal, paėmė ją kartu. Dangus ėmė niauktis, ir tie, kurie likome, susibūrėme palapinėse ir meldėmės, kad neprasidėtų lietus. Vis dėlto audros neišvengėme. Tada susirgo Edas, aš. Ir taip vienas po kito, kol galų gale teko žygį atšaukti ir grįžti atgal. Apgailėtina mažos šventės pabaiga.

— Kaip grįžote į miestelį?

— Atsiprašau?

— Turėjote pilotą?

— A. Pamenu, kaip susigrūdome į tą lėktuvą — sergantys, suirzę, paniurę. Bet neprisimenu, kas buvo pilotas. Kažkoks Džeikobo draugas. Užtat gyvai prisimenu, kaip šlykščiai sirgau. Vėliau net parašiau humoreską į laikraštį.

Jis ištuštino taurę.

— Visada gailėjausi, kad neiškėlėme tos vėliavos.

Neitas paliko jį ramybėje ir nuėjo prie Šarlinės.

— Gali padaryti pertrauką?

— Žinoma. Kai Roza vėl atsistos ant kojų.

— Tik penkioms minutėms. Žmonių dar ne tiek daug.

Ji įsikišo užrašų knygutę į kišenę.

— Tik penkioms. Jei mikliai nesisuksime, žmonės pradės eiti į italų restoraną. Negaliu leisti sau prarasti nuolatinių klientų.

Ji nužingsniavo per salę į tuščią fojė. Kulniukų kaukšėjimas priminė Neitui tango. Įdomu, kokia tuštybė nugali moters poreikį jaustis patogiai, ypač kai žinai, kad ant kojų teks praleisti ne vieną valandą, pagalvojo jis.

— Tavo žiniai, Patrikas Gelovėjus važiavo į Ankoridžą ieškotis darbo.

— Mes jau apie tai kalbėjome.

— Suteik man malonumą. Jei, ten nuvykęs, jis užsimanė lipti į kalnus, kas galėjo nuskraidinti jį į Saulės ledyną?

— Iš kur man, velniai rautų, žinoti? Jis neturėjo lipti, jis turėjo ieškotis darbo.

— Tu pragyvenai su juo beveik keturiolika metų, Šarline. Tu jį pažinojai.

— Jei ne Džeikobas, tada tikriausiai Dvipirštis arba Stoukis. Nebent jis užsimanė, kai nė vieno iš jų nebuvo po ranka — tada galėjo samdyti bet ką. Greičiausiai pažadėjo kaip nors atsilyginti, nes pinigų neturėjo. Aš jam daviau tik šimtą iš šeimos biudžeto. Žinojau: kad ir kiek duotum, vis tiek prašvilptų.

— Kur man rasti tuos pilotus?

— Paklausk Džeikobo arba Megės. Jie sukasi tame pasaulyje, aš ne. Turėjai pasakyti, kad jie pargabeno jį, Neitai. Turėjai pasakyti ir nuvežti mane pamatyti jį.

— Nebuvo prasmės tau visa tai išgyventi. Nebuvo, — jis užbėgo jai už akių, kai ši prasižiojo prieštarauti.

Jis privertė ją atsisėsti, pats atsisėdo šalia.

— Paklausyk manęs. Tau būtų tik blogiau, jei pamatytum jį tokį.

— Megė matė.

— Ir tai ją labai įskaudino. Aš buvau ten, aš žinau. Nori ką nors padaryti dėl jo, dėl savęs? Nori atrasti ramybę? Rask laiko aplankyti savo dukterį. Būk jai motina, Šarline. Paguosk ją.

— Ji nenori, kad aš ją guosčiau. Ji nieko iš manęs nenori.

— Gal ir ne. Bet galbūt tu pasijusi geriau, jei pasiūlysi. — Neitas atsistojo. — Važiuoju pas ją. Gal nori jai ką nors pasakyti?

— Galėtum pasakyti, kad man praverstų pagalba artimiausias porą dienų, nebent ji turi svarbesnių darbų.

— Gerai.

Buvo visiškai tamsu, kai jis pasiekė Megės namus. Pastebėjo, kad ji atrodė ramesnė, tvirtesnė, pailsėjusi. Pagalvės ant sofos rodė, kad ji snūduriavo priešais židinį.

Pakeliui pas ją Neitas užsuko į Kampo parduotuvę ir nupirko puokštelę chrizantemų ir saulučių. Gėlės, nors ir nelabai šviežios, buvo geriausias būdas įsiteikti moteriai — jo nuomone.

— Kokia proga?

— Matai, aš pagalvojau, kad tradicine prasme mes viską darėme atvirkščiai. Aš įsitempiau tave į lovą — ar tu įsitempei mane, — tad įtampos nebėra. O dabar aš tave merginu.

— Tikrai? — Ji pauostė gėles. Tikriausiai šiuo atveju ji irgi tipiška moteris, nes jai patinka gėlės ir vyrai, kurie jas dovanoja. — Tai koks kitas žingsnis — pakabinimas bare?

— Aš labiau linkęs paskirti pasimatymą, tarkim, pakviesti vakarienės. Bet tu gali pakabinti mane bare. Man tai patiktų. O kol kas norėčiau, kad susimestum keletą daiktų ir važiuotum su manimi į viešbutį.

— A, tai mes vis dėlto galime užsiiminėti seksu romantišku laikotarpiu?

— Tu gali miegoti kitame kambaryje, bet aš rinkčiausi seksą. Gėles irgi gali pasiimti. Šunis taip pat.

— Kodėl aš turėčiau palikti jaukius namus ir mylėtis su tavimi viešbutyje? — Ji sukiojo puokštę, stebėdama jį virš gėlių. — A, supratau, kad suteiktume mūsų santykiams aštrių pojūčių. Mano nuomone, tai gana kvaila, Burke, mes galime pasilikti čia ir apsimesti, jog esame kokiame nors pigiame motelio kambaryje. Galime netgi pažiūrėti kokį pornografinį filmą.

— Skamba neblogai, bet norėčiau, kad važiuotum su manimi. Kažkas aną naktį slankiojo aplink tavo namus.

— Ką čia kalbi?

Jis papasakojo jai apie pėdsakus.

— Kodėl, po galais, nepasakei man apie tai dieną, būčiau pati apžiūrėjusi. — Ji numetė gėles ant stalo ir nuskubėjo pasiimti paltą.

— Palauk. Per tą laiką šviežiai prisnigo. Tu nieko nepamatysi. Be to, Otas ir Piteris viską išmindžiojo. Aš tau nesakiau, nes maniau, kad tau šiuo metu ir taip viskò gana. Todėl galėjai pasnausti, ramiai pabūti. Susidėk daiktus, Mege.

— Aš nesileisiu išvaroma iš namų vien todėl, kad kažkas vaikšto po mišką. Net jei išplėščiau lapą iš tavo knygos apie paranoją ir įsitikinčiau, kad jis ar ji rezga kokį neįtikėtiną planą, vis tiek nesileisčiau išvežama. Aš galiu...

— Susitvarkyti pati. Taip, žinau.

— Manai, negaliu? — Megė apsisuko ant kulnų ir nužingsniavo į virtuvę.

Kai jis nusekė paskui, ji traukė iš kambariuko šautuvą.

— Mege.

— Užsičiaupk. — Ji patikrino apkabą. Neito pasibaisėjimui, ji buvo pilna.

— Ar žinai, kiek būna nelaimingų atsitikimų, kai žmonės laiko ginklą namuose?

— Aš į nieką netyčia nešaunu. Eime.

Ji atidarė duris.

Buvo tamsu, šalta, o šalia stovėjo įpykusi moteris su užtaisytu šautuvu.

— Geriau einam vidun ir...

— Matai tą šaką — septynių pėdų aukštyje už keturiasdešimties pėdų?

— Mege...

Ji prisidėjo šautuvą prie peties, nusitaikė ir iššovė. Šūvio garsas nuaidėjo jo galvoje. Šaka sprogo.

— Gerai, tu moki šaudyti. Duosiu auksinį medalį. Eime vidun.

Ji vėl iššovė, ir kita šakos dalis liuoktelėjo ant sniego it triušis.

Gaubiama garų debesies, ji iššovė dar kartą ir sunaikino kas likę.

Tada susirinko tūtas, įėjo vidun ir padėjo šautuvą į vietą.

— Tu puiki snaiperė, — pagyrė Neitas. — Ir nors tikiuosi, kad iki to neprieisi, turiu pasakyti, kad šaudyti į medžio šaką yra ne tas pat, kas suvaryti kulką į žmogų.

— Aš ne tokia kaip tos tavo delikačios moteriškės iš Žemiau 48-osios. Esu patiesusi briedį, buivolą, elnią, mešką...

— Ir net žmogų? Tai ne tas pats, Mege. Patikėk, tikrai ne. Aš nesakau, kad nesi protinga, pajėgi ar stipri. Bet prašau šįvakar važiuoti su manim. Jei ne, aš pasiliksiu čia. Bet tavo motinai praverstų pagalba, nes Rozos dar nėra. Ji pervargusi ir susikrimtusi dėl tavo tėvo.

— Šarlinė ir aš...

— Žinai, negaliu palyginti su savo motina. Ji beveik nesikalba su manim, o mano sesuo vengia mūsų abiejų, nes nori gyventi ramų, normalų gyvenimą. Negaliu jos už tai kaltinti.

— Nežinojau, kad turi seserį.

— Ji pora metų vyresnė. Dabar gyvena Kentukyje. Nemačiau jos... penkerius metus, regis. Burkės nemėgsta šeimos susirinkimų.

— Ji neatvažiavo tavęs aplankyti, kai buvai sužeistas?

— Paskambino. Beveik neturėjome ką vienas kitam pasakyti. Kai žuvo Džekas, o aš gulėjau ligoninėje, atėjo motina. Aš pamaniau — kiek tuo metu galėjau galvoti, — kad galbūt iš to siaubo išeis kas nors gera. Tikėjausi, gal mes vėl tapsime artimi. Bet ji tik paklausė, ar dabar jau mesiu policininko darbą. Ar atsistatydinsiu, kad kitą kartą jai netektų lankyti mane ne ligoninėje, o kapinėse. Pasakiau, kad ne, tuo viskas ir baigėsi. Ji išėjo nepasakiusi nė žodžio. Nuo tada beveik nesišnekame. Taigi darbas man kainavo geriausią draugą, žmoną, šeimą.

— Ne, negali taip sakyti. — Megė nesusilaikiusi paėmė jo ranką ir patrynė į savo žandą. — Žinai, kad tai netiesa.

— Nelygu kaip į tai pažiūrėsi, ir viskas. Bet aš neatsisakiau darbo. Esu čia, nes net sunkiausiomis minutėmis neišsižadėjau jo. Gal tai neleido man nugrimzti į dugną, nežinau. Bet žinau, kad tu turi šansą susitaikyti su savo motina. Turi juo pasinaudoti.

— Ji pati galėjo paprašyti manęs, kad padėčiau.

— Ji ir paprašė. Aš čia tik filtras.

Megė atsiduso, bakstelėjo koja į spintelę po kriaukle.

— Padėsiu jai kurį laiką, bet nesitikėk laimingos pabaigos, Neitai.

— Laiminga pabaiga dar taip toli, kad neverta jaudintis.

Jis išleido ją prie viešbučio, o pats nuvažiavo į skyrių.

Kurį laiką jis žymėjosi tai, ką pasakė Otas ir Džonas, paskui ėmė tikrinti pilotų, kuriuos išvardijo Otas, duomenis.

Stoukio Lukeso byloje nebuvo jokių kriminalinių įrašų, išskyrus keletą eismo taisyklių pažeidimų. Dabar jis gyveno Ferbankse ir dirbo turizmo agentūroje „Aliaska Wild". Jų internetinis puslapis žadėjo parodyti turistams tikrąją Aliaską, palydėti į medžioklę, padėti sužvejoti didžiausias žuvis ir suteikti galimybę nufotografuoti gražiausias vietas už tam tikrą kainą. Grupėms taikomos nuolaidos.

Fildingas 1993-iaisiais išvyko į Australiją ir mirė ten po ketverių metų natūralia mirtimi.

Tomas Kidžinskis, arba Dvipirštis, buvo įdomesnis tipas. Neitas rado keletą įrašų apie narkotikų turėjimą su tikslu parduoti, muštynes ir triukšmavimą viešoje vietoje, smulkias vagystes. Jis buvo išspirtas iš Kanados, ir jam du kartus atimta piloto licencija.

1988-ųjų kovo 8-ąją jo kūnas su durtinėmis žaizdomis buvo rastas įkištas į šiukšlių konteinerį Ankoridžo dokuose. Piniginės ir laikrodžio nerasta. Išvada: apiplėšimas ir nužudymas. Nusikaltėlis ar nusikaltėliai nebuvo surasti.

Pažiūrėk į reikalą iš kitos pusės, galvojo Neitas išsispausdindamas duomenis, ir gausi ne apiplėšimą su nužudymu, o liudininko pašalinimą. Pilotas nuskraidina tris, parskraidina du. Po poros savaičių pilotas subadomas ir įkišamas į šiukšlių konteinerį.

Tai verčia susimąstyti.

Neitas atidengė bylos lentą. Tada išsivirė kavos, susirado sandėliuke konservuoto kumpio skardinę.

Paskui atsisėdo prie stalo ir ėmė lyginti informaciją lentoje, užrašuose ir Patriko Gelovėjaus žurnale.

Jis mąstė visą ilgą vakarą.

... 19 ...

Jis nepapasakojo jai apie žurnalą. Kai moteris baigia dieną pavargusi ir suirzusi, neprotinga užkrauti jai dar vieną rūpestį.

Mintyse jis pagyrė Megę už tai, kad atvykusi į viešbutį pasiraitė rankoves ir griebėsi darbo, ir dar labiau apsidžiaugė, kai ji rytą išsirito iš lovos ir padėjo motinai aptarnauti pusryčiaujančią minią. Ypač kai įtampa tarp jos ir Šarlinės buvo tokia apčiuopiama, kad, rodės, galėjai ją supjaustyti ir pačirškinti šalia šoninės.

Vis dėlto kai jis atsisėdo prie staliuko, ji priėjo su paruošta kava.

— Sveiki. Aš Megė ir aptarnausiu jus šį rytą. Tikiuosi tikrai didelių arbatpinigių, todėl palauksiu, kol pavalgysi, o tada užmausiu šį dubenį Šarlinei ant galvos.

— Dėkoju. Kada žada grįžti Roza?

— Po savaitės ar dviejų, o tada Šarlinė žada duoti jai laisvą grafiką, kol ji galės pradėti dirbti visą darbo dieną.

— Turi pripažinti, kad ji elgiasi tikrai gražiai.

— O, Rozai ji labai maloni. — Megė metė piktą žvilgsnį Šarlinės pusėn. — Ji myli ją. Tik manęs negali pakęsti. Tai ką valgysi, gražuoliuk?

— Jei pasakysiu, kad judvi tikriausiai siekiate tų pačių dalykų, tik skirtingais būdais, ar trenksi man šiuo kavinuku?

— Gali būti.

— Tada aš valgysiu avižinę košę.

— Tu valgai avižinę košę? — Ji suraukė savo seksualiai kreivą nosytę. — Be peilio, įremto į gerklę?

— Ji labai soti.

— Taip, paskui gali savaitę nevalgyti.

Gūžtelėjusi pečiais, ji nuėjo priimti kitų užsakymų, papildyti puodelius kava.

Jam patiko žiūrėti, kaip ji juda. Greitai, bet nepuldinėdama, seksualiai, bet nesisiūlydama. Ji dėvėjo įprastus šiose vietose flanelinius marškinius, po jais bolavo šilti marškinėliai. Tarp krūtų lengvai šokinėjo sidabrinis pakabukas.

Ji buvo paskubomis pasidažiusi — jis žinojo, nes stebėjo ją — tiksliau, reikėtų sakyti, užsitepusi dažų. Nerūpestingai paskubomis brūkštelėti skruostai, šešėliai ant vokų, taip pat nerūpestingai padažytos ilgos juodos blakstienos.

O kai vyras pamato moterį su blakstienų tušu rankose, mąstė Neitas, jis žuvęs.

Šarlinė atsiūbavo į salę nešina užsakymu, Megė nuskubėjo į virtuvę pateikti savuosius. Jos tarsi nė nepastebėjo viena kitos, tik temperatūra staigiai smuktelėjo.

Jis gurkštelėjo kavos ir, pamatęs artėjančią Šarlinę, kaip skydą išsitraukė savo užrašus. Netgi žuvęs vyras turi saugotis, kad nepatektų tarp dviejų kovojančių moterų.

— Dar kavos? Ji priėmė tavo užsakymą? Nežinau, kodėl ji negali būti malonesnė su klientais.

— Ne, ačiū. Taip, priėmė. Ir ji buvo maloni.

— Gal su tavimi, nes tu ją dulkini.

— Šarline. — Jis išgirdo netramdomą kikenimą iš kabinos, kur paprastai sėdėdavo Hansas ir Deksteris. — Dieve.

— Tai juk ne paslaptis, ką?

— Jau nebe, — sumurmėjo jis.

— Ji miegojo tavo kambaryje, ar ne?

Jis pastatė puodelį.

— Jei tau tai nepatinka, aš galiu persikelti pas ją.

— Kodėl man tai turėtų nepatikti? — Nekreipdama dėmesio į jo „ne, ačiū", Šarlinė automatiškai įpylė jam dar kavos. — Kodėl man iš viso turėtų kažkas nepatikti?

Jo dideliam siaubui, jos akys prisipildė ašarų. Nespėjus sugalvoti, ką turėtų padaryti, ji išbėgo iš salės, teliūškuodama kavinuke kavą.

— Moterys, — tarė Bingas nuo staliuko Neitui už nugaros. — Vienos bėdos.

Neitas atsigręžė. Bingas dorojo kiaušinienę su dešrelėmis ir bulvytėmis. Jo veide švytėjo klastinga šypsena, tačiau akyse, jei Neitas neklydo, atsispindėjo užuojautos šešėlis.

— Ar buvai kada vedęs, Bingai?

— Kartą. Nieko neišėjo.

— Neįsivaizduoju kodėl.

— Nors ketinu dar kartą pamėginti. Gal užsisakysiu paštu kokią rusę, kaip Džonis Trivianis.

— Jis taip daro?

— Aha. Girdėjau, kad parsisiuntė net dvi. Pažiūrėsiu, kaip jam seksis, tada pagalvosiu.

— Štai kaip. — Kadangi tarp jų vyko kažkas panašaus į pokalbį, Neitas nusprendė išnaudoti progą. — Ar laipioji į kalnus, Bingai?

— Anksčiau kartais kopdavau. Nelabai patiko. Kai turiu laiko, geriau einu medžioti. Norite pailsėti?

— Gali būti. Dienos ilgėja.

— Jūs visas atsiduodate miestu, be to, labai liesas. Geriau likite mieste, viršininke, toks mano patarimas. Pamėginkite megzti ar dar kokį šlamštą.

— Visada norėjau išmėginti mezgimą. — Pamatęs buką Bingo žvilgsnį, Neitas tik šyptelėjo. — Kaip čia yra, Bingai, kad neturi lėktuvo? Tokie vyrukai kaip tu mėgsta būti nepriklausomi, turėti kokius nors ratus. Tai įaugę jiems į kraują.

— Per daug vargo. O jei vargti, tai ant žemės. Be to, kad būtum pilotu, turi būti pusiau pamišęs.

— Girdėjau. Kažkas kalbėjo apie pilotą keista pravarde. Šešiapirštis, ar kaip.

— Tikriausiai Dvipirštis. Nušalo vienos kojos tris pirštus. O, tas tai buvo visai išprotėjęs kvėša. Jau miręs.

— Tikrai? Užsimušė?

— Ne. Įsivėlė į muštynes. Bet ne... — Bingas suraukė kaktą. — Ne, jį subadė. Mieste. Ot ir gyvenk su tiek daug žmonių.

— Taigi. Ar esi kada skridęs su juo?

— Kartą. Pamišėlis. Nuskraidino mus į tyrus medžioti karibu elnių. Nežinojome, kad jis apsinešęs, kol nepradėjo kalbėtis su dievais

ir vos neužmušė mūsų. Gavo už tai į akį, — pasimėgaudamas tarė Bingas. — Durnių durnius.

Neitas išsižiojo atsakyti, bet iš virtuvės pasirodė Megė — ir atsidarė lauko durys.

— Viršininke Neitai! — Džesis puolė prie jo aplenkdamas Deividą. — Jūs čia.

— Sveikas. — Neitas spustelėjo berniuko nosytę. — Kaip Roza, kūdikis, Deividai?

— Gerai. Tikrai gerai. Nusprendėme leisti jai pailsėti ir vyriškai papusryčiauti čia.

— Ar galime sėdėti su jumis? — paprašė Džesis. — Nes mes visi vyrai.

— Žinoma.

— Ir patys gražiausi Lunasėje. — Megė pastatė priešais Neitą lėkštę su avižine koše, kvietinį skrebutį ir dubenį įvairių vaisių. — Jau moki vairuoti, Džesi?

Jis nusijuokė ir skubiai klestelėjo ant kėdės šalia Neito.

— Ne. — Berniukas pašokinėjo ant kėdės. — O tavo lėktuvu galėsiu skraidyti?

— Kai pasieksi pedalus. Kavos, Deividai?

— Ačiū. Jūs tikrai neprieštaraujate? — paklausė jis Neitą.

— Žinoma, ne. Jau pasiilgau savo pusryčių draugo. Kaip jautiesi būdamas vyresniuoju broliu?

— Nežinau. Ji verkia. Garsiai. O paskui miega. Daug. Bet ji buvo paėmusi mano pirštą. Ji čiulpia mamos papą, kad gautų pieno.

— Ką tu sakai, — išspaudė Neitas.

— Ir aš duosiu tau pieno, tik stiklinėje. — Megė įpylė Deividui kavos.

— Roza girdėjo, kad pavaduoji ją. — Deividas įsidėjo į kavą cukraus. — Ji labai dėkinga. Mes visi dėkingi.

— Viskas gerai. — Megė dirstelėjo į Šarlinę, kuri sugrįžo į salę. — Atnešiu pieno, o judu tuo tarpu nuspręskite, ką vyrai valgo pusryčiams.

Neitas paliko savo mašiną Megei, o pats nuėjo į skyrių pėsčias. Saulės šviesa buvo silpna, tačiau vis tiek šviesa. Kalnus dengė debesys — dabar jis jau žinojo, kad tokie debesys atneša sniegą. Tačiau kandus vėjas ir šaltis atlėgo. Mankšta sušildė jo raumenis, praskaidrino galvą.

Jis prasilenkė su pažįstamais veidais, apsikeitė nerūpestingais pasisveikinimais, kaip daro žmonės, matantys vieni kitus kiekvieną dieną.

Ir nustebo pagalvojęs, kad jis pradeda įleisti čia šaknis. Kad ši vieta tampa nebe priebėga, prieglobsčiu ar tarpine stotele, o ta vieta, kur jis gyvens.

Jis neprisiminė, kada paskutinį kartą galvojo apie išvykimą, persikėlimą į kitą miestą, apie kitą darbą. Jau kuris laikas jam nereikia versti save keltis rytais, nereikia bijoti miego, kad neaplankytų košmarai.

Sunkumas vis dar sugrįždavo, įsiskverbdavo į galvą, užguldavo pečius, širdį, bet jis jau nebuvo nepakeliamas, nebuvo dažnas.

Neitas vėl pažiūrėjo į kalnus. Jis skolingas Patrikui Gelovėjui. Skolingas už tai, kad jo dėka toji tamsa sueižėjo, todėl padarys viską, kad teisingumas jo atžvilgiu būtų įvykdytas.

Jis stabtelėjo pamatęs šalia sustojantį Hop džipą. Ji nuleido langą.

— Važiuoju aplankyti Rozos ir kūdikio.

— Perduokit jiems mano linkėjimus.

— Turėtum pats juos aplankyti. O kol kas — reikalai. Poryt federalai planuoja dirbtinę sniego griūtį, tad kelias tarp miestelio ir Ankoridžo bus uždarytas.

— Nesupratau?

— Kartais federalai sukelia dirbtines griūtis, kad išvalytų kalnus. Viena numatyta poryt, apie dešimtą valandą. Pyč ką tik gavo pranešimą ir pasakė man. Tau reikia parengti ir išplatinti pranešimą.

— Pasirūpinsiu tuo.

— Be to, aplink mokyklą vaikšto nelemtas briedis. Vaikai pamėgino jį nuvyti, tai šis trenkėsi į stovinčius automobilius, o paskui užsivijo vaikus. Šiuo metu vaikai saugūs, jie viduje, bet briedis *įpykęs*. Ko čia šaipaisi? — tariamai piktai paklausė ji. — Niekada nematei įpykusio briedžio?

— Ne, ponia, bet, regis, teks.

— Jei nesugebėsi išvyti jo iš miestelio, tau teks jį nušauti. — Hop patenkinta linktelėjo, kai Neitas liovėsi šypsojęsis. — Kažkam skaudės širdį.

— Bus padaryta.

Jis paspartino žingsnį. Tegu skradžiai, jeigu jis šaudys į kažkokį kvailą briedį mokyklos kieme. Geriau tegu vadina jį pašaliečiu, bet jis tikrai to nedarys.

Skyriuje jo laukė darbuotojai ir Edas Vulkotas. Oto veidas buvo paraudęs iš pykčio. Jis ir Edas stovėjo beveik surėmę kaktas.

Griūtys, įpykęs briedis, įpykęs pavaduotojas, įpykęs bankininkas. Koks žavus rytas.

— Velniškai laiku, — pradėjo Edas. — Noriu pasikalbėti su jumis, viršininke. Jūsų kabinete.

— Jums teks palaukti. Pyč, perduok informaciją apie griūtį KLU-N'ui. Noriu, kad jie perdavinėtų šį pranešimą visą dieną kas pusvalandį. Taip pat parenkite skrajučių, išklijuokite jas miestelyje. Piteri, tu asmeniškai nuvažiuosi perspėti tų, kurie gyvena į pietus nuo Vulverain Kato, kad ruošiama griūtis ir kad jie bus atkirsti, kol nuvalysime kelius.

— Taip, sere.

— Viršininke Burke.

— Minutėlę, — tarė jis Edui. — Otai, prie mokyklos vaikšto piktas briedis. Jau apgadino keletą automobilių. — Neitas kalbėdamas nuėjo prie ginklų spintos. — Eisi su manimi, pasistengsime jį išguiti iš miestelio.

Jis atrakino spintą ir išsirinko šautuvą nuoširdžiai melsdamasis, kad netektų jo panaudoti.

— Aš laukiu jau dešimt minučių, — skundėsi Edas. — Jūsų pavaduotojai gali patys susitvarkyti.

— Jūs galite palaukti čia arba aš užsuksiu į banką, kai situacija bus sutvarkyta.

— Kaip merės pavaduotojas...

— Jūs tikra rakštis subinėj, — užbaigė Neitas. — Otai, mums reikės tavo mašinos. Manoji prie viešbučio. Eime.

— Atrodė kaip upėtakis, išmestas ant kranto, — tarė Otas, kai jie išėjo į lauką. — Jis pačirškins jus už tai, Neitai, esu tikras kaip Dievą myliu. Edui nepatinka, kai jis nustumiamas į šoną.

— Jis tik merės pavaduotojas. O merė liepė man susitvarkyti su briedžiu. Vadinasi, aš su juo tvarkausi. — Jis įsėdo į Oto mašiną. — Mes nešausime į jį.

— Kam tada ginklas?

— Įbauginimui.

Miestelio mokyklą sudarė trys nedideli žemi pastatai. Iš vieno galo juos supo nedidelis miškelis, iš kito — keturkampė aikštė. Neitas žinojo, kad jaunesnieji mokiniai išleidžiami į aikštę dukart per dieną, jei

leidžia oras. Kadangi dauguma vaikų buvo čia gimę, oras turėdavo būti tikrai labai blogas, kad jie neišbėgtų per pertrauką. Vyresnieji labiau mėgo vaikštinėti po miškelį — tikriausiai tam, kad parūkytų ar pakvailiotų — prieš ir po pamokų.

Kieme stovėjo vėliavos stulpas, ant kurio tokiu dienos metu aukštai turėjo plevėsuoti abi — JAV ir Aliaskos — vėliavos. Tačiau jos buvo vos pakeltos ir apgailėtinai trūkčiojo nuo vėjo gūsių.

— Tikriausiai vaikai jas kilnojo, kai pastebėjo briedį, — sumurmėjo Neitas. — O tada nutarė pasivaikyti.

— Tik be reikalo suerzino.

Neitas žvilgtelėjo į du aplamdytus automobilius mažoje aikštelėje.

— Panašu į tai.

Jis pamatė ir briedį, kuris dabar stovėjo miškelio pakrašty ir kasėsi ragus į medį. Taip pat pastebėjo ir kraujo pėdsakus. Apie sužeistus nebuvo pranešta, todėl Neitas nusprendė, jog tai briedžio kraujas.

— Dabar jis atrodo ramus.

— Bet jis susižeidė atsitrenkęs į tas mašinas, tad tikrai nebus gerai nusiteikęs. Jei nuspręs pasilikti, bus bėdos, ypač jei koks kvailas išdykėlis prasprūs pro mokytoją ir nuspręs vėl jį pavaikyti arba nubėgs namo atsinešti šautuvą.

— Velniai rautų. Pabandyk prie jo prieiti, gal jis pasitrauks.

— Verčiau šaunam.

— Aš nešausiu į kažkokį briedį, kol jis kasosi į medį, Otai.

— Kas nors kitas nušaus, jei jis slankios aplink miestelį. Briediena — gera mėsa.

— Bet tik ne aš ir ne miestelyje, kad tave kur.

Jiems prisiartinus, briedis atsisuko. Jo tamsiose akyse atsispindėjo kažkas panašiau į pyktį nei į buką romumą.

— Prakeikimas. Mėšlas, kad tave kur. Pasignalizuok.

Briedžiai visai ne lėti. Ir kodėl jis taip manė? Šis atšuoliavo į juos, akivaizdžiai priimdamas signalo garsą kaip iššūkį, o ne gąsdinimą. Nesiliaudamas keiktis, Neitas išlindo pro langą, nutaikė ginklą į viršų ir iššovė. Briedžio tai nesustabdė, ir, padėdamas Neitui keiktis, Otas vos išvengė susidūrimo su juo.

Neitas iššovė dar kartą.

— Šauk į tą kalės vaiką, — šūktelėjo Otas pasukdamas vairą ir vos neišsviesdamas Neito pro langą.

— Ne. — Neitas vėl užtaisė šautuvą ir iššovė į sniegą vos per pėdą nuo briedžio.

Šį kartą gyvulys pasuko į šoną ir nubidzeno medžių link.

Neitas iššovė jam pavymui dar porą kartų.

Tada klestelėjo ant sėdynės ir sunkiai atsiduso. Už jų pasigirdo pro mokyklos duris išgriuvusių vaikų juokas ir šūksniai.

— Tu pamišėlis. — Otas nusitraukė kepurę ir persibraukė ežiuku kirptus plaukus. — Tikrai pamišęs. Žinau, kad Baltimorėje nušovei žmogų. O čia negali nušauti kažkokio briedžio?

Neitas dar kartą giliai įkvėpė ir išstūmė alėjos vaizdą iš galvos.

— Briedis buvo neginkluotas. Važiuojam, Otai. Turiu pasikalbėti su merės pavaduotoju. Tu gali grįžti į skyrių ir parašyti ataskaitą.

MERĖS PAVADUOTOJAS NESITEIKĖ LAUKTI. Tiesą sakant, Neitui tarė Pyč, jis išdundėjo išrėžęs trumpą pamokslą apie tai, kam reikėjo priimti tingų pasipūtėlį pašalietį.

Neitas nesustodamas padavė šautuvą Otui, pasičiupo kilnojamąją radijo stotelę ir išėjo į banką.

Kažkur dideliame plačiame pasaulyje, galvojo Neitas, yra vieta šaltesnė už Lunasę ar Aliaską vasarį. Ir nuoširdžiai tikėjosi, kad jam ten niekada neteks apsilankyti.

Dangus prablaivėjo, tačiau nebuvo jaučiama nė mažiausio atšilimo. Saulė švietė, tad, jei pasiseks, po pietų temperatūra nukris iki minus dvidešimties. O saulę, pastebėjo Neitas, supo vaivorykštės ratas, raibuliuojantis raudonomis, mėlynomis ir auksinėmis spalvomis. Piteris buvo sakęs, kad tai vadinama Netikrąja saule.

Gatvėse buvo pilna žmonių, nusprendusių išnaudoti giedrą rytą savo reikalams. Kai kurie sveikinosi arba mojavo jam.

Jis pamatė Džonį Triviani, svajonių jaunikį, šnekučiuojantį ant šaligatvio su Bese Meki, o Debė plovė iš lauko pusės parduotuvės langus, tarsi būtų puiki pavasario diena.

Neitas sveikindamasis kilstelėjo ranką Mičui Doberiui, kuris sėdėjo KLUN radijo stoties lange sukdamas įrašus ir stebėdamas Lunasės gyvenimą. Jis numanė, kad Mičas į darbo dienos pabaigą sugalvos kokį filosofinį pamąstymą apie briedį.

Vasaris, nusistebėjo Neitas, stabtelėdamas gatvių sankirtoje. Kaž-

kaip jam pavyko išgyventi beveik visą vasarį, netrukus bus kovas. Jis artėja prie šešiasdešimties dienų laikotarpio, sugrįžimo taško. Bet jis vis dar čia.

Ir ne tik tai, galvojo Neitas. Jis pradeda įleisti čia šaknis.

Susimąstęs perėjo per gatvę ir pasuko į banką.

Banke buvo pora klientų, dar vienas stovėjo prie pašto langelio. Iš to, kaip jie ir kasininkės nužvelgė jį, Neitas suprato, kad Edas sugrįžo į banką įpykęs.

Stojusioje tyloje jis linktelėjo žmonėms, tada žengė pro vartelius, skiriančius banko fojė nuo kabinetų.

Bankas negalėjo pasigirti prabangia aplinka, iš išorinės pusės netgi nebuvo bankomatų, tačiau viduje buvo gražus kilimas, ant sienų kabojo keletas vietinių dailininkų paveikslų, o atmosfera dvelkė dalykiškumu.

Neitas pasuko prie durų, ant kurių blizgančioje žalvario lentelėje buvo Edo Vulkoto pavardė, ir pasibeldė.

Duris atidarė pats Edas. Pamatęs Neitą, sušnarpštė.

— Jums teks palaukti. Aš kalbu telefonu.

— Puiku. — Kai durys užsitrenkė jam prieš nosį, Neitas tiesiog susikišo rankas į kišenes ir ėmė apžiūrinėti paveikslus.

Ant vieno totemo snieguotame miške buvo Ernesto Nočio pavardė. Piterio giminaitis? Jam dar daug ką reikia sužinoti apie Lunasės gyventojus.

Neitas apsižvalgė. Tarp kasininkių ir klientų nebuvo apsauginio stiklo, tačiau įmontuotos kameros. Tai jis jau buvo pastebėjęs, kai atsidarė sąskaitą.

Pokalbiai atgijo, ir jis ėmė klausytis jų nuotrupų. Kino vakaras, parama mokyklos orkestrui, oras, Iditarodo komanda. Mažo miestelio rūpesčiai, visiškai nepanašūs į tai, ką išgirstų įėjęs į Baltimorės banką.

Edas privertė jį laukti dešimt minučių — demonstravo savo valdžią, — o kai atidarė duris, jo veidas buvo akmeninis, tik skruostai šiek tiek išraudę.

— Noriu, kad žinotumėt, jog įteikiau merei oficialų skundą.

— Gerai.

— Man nepatinka jūsų požiūris, viršininke Burke.

— Supratau, pone Vulkotai. Jei tai viskas, ką norėjote pasakyti, tai aš grįžtu į nuovadą.

— Aš noriu žinoti, ko ėmėtės, kad būtų išaiškinta mano nuosavybės vagystė.

— Tuo užsiima Otas.

— Mano nuosavybė buvo nuniokota, aš patyriau materialinę žalą. Buvo pavogta brangi žvejybinė įranga. Manau, kad turiu teisę tikėtis policijos viršininko dėmesio.

— Jūs jį turite. Protokolas buvo tinkamai surašytas, atsakingas pareigūnas tiria aplinkybes. Nei aš, nei mano darbuotojai netoleruojame vagysčių. Mes turime smulkų pavogtos nuosavybės aprašymą, ir jei vagis bus toks kvailas, kad panaudos ją, prasitars kam nors ar bandys parduoti, mes jį areštuosime ir grąžinsime jums jūsų nuosavybę.

Edo akys virto siaurais plyšeliais.

— Gal, jei būčiau moteris, jūs skirtumėt man daugiau dėmesio.

— Jei atvirai, nemanau, kad būtumėt mano tipo. Pone Vulkotai, — tęsė Neitas, — jūs nusiminęs ir piktas. Turite tam teisę. Patyrėte nuotolių. Tai, kad nuostolius, ko gero, padarė kvaili vaikėzai, jų nesumažina. Mes padarysime viską, kad sugrąžintume jums nuosavybę. Jei padės, aš atsiprašau, kad buvau šiurkštus. Man rūpėjo, kad nebūtų sužeisti vaikai, ir tai svarbiau nei kitkas. Jūsų du vaikai irgi mokosi toje mokykloje. Esu linkęs manyti, kad jų saugumas jums svarbesnis nei naujienos, kaip mums sekasi ieškoti pavogtų daiktų.

Raudonis Edo veide išnyko, ir ilgas atodūsis pasakė Neitui, kad krizė praėjo.

— Gali būti, bet jūs elgėtės šiurkščiai.

— Taip. Ir neatsakingai. Tiesą sakant, šiuo metu turiu daug rūpesčių. Patriko Gelovėjaus nužudymas, Makso savižudybė. — Tariamai prislėgtas, Neitas papurtė galvą. — Kai priėmiau šį darbo pasiūlymą, tikėjausi, kad blogiausia, kas gali manęs laukti, bus, tarkim, vagystė.

— Siaubinga. — Edas atsisėdo ir maloningai mostelėjo ranka į kėdę. — Velniškai tragiškas ir šokiruojantis reikalas. Maksas buvo draugas, geras draugas.

Jis pasitrynė sprandą.

— Maniau, kad pažinojau jį, bet nė nenutuokiau, kad jis mąsto apie savižudybę. Palikti žmoną, vaikus... — Jis kilstelėjo rankas lyg tylomis atsiprašytų. — Regis, tai mane sukrėtė labiau nei noriu prisipažinti, tai graužia mane. Aš irgi turiu jūsų atsiprašyti.

— Nebūtina.

— Leidau pykčiui dėl vagystės išsikeroti. Gynybos mechanizmas. Lengviau tūžti dėl jos nei galvoti apie Maksą. Bandžiau padėti Kerei jį palaidoti ir sutvarkyti kai kuriuos finansinius klausimus. Kai kas nors miršta, reikia sutvarkyti begales dokumentų. Sunku. Sunku su tuo apsiprasti.

— Nieko nėra sunkiau nei laidoti savo draugą. Jūs pažinojote jį ilgą laiką.

— Taip. Geri buvo laikai. Mūsų vaikai augo kartu. O čia dar toji žinia apie Petą...

— Jūs pažinojote ir jį.

Edas šyptelėjo.

— Prieš vesdamas Arlinę. Arba, kaip pasakytų ji, prieš tai, kai ji mane prisijaukino. Ne visada buvau solidus pilietis ir šeimos žmogus, koks esu dabar. Petas buvo... nuotykis. Irgi buvo geri laikai. Tam tikra prasme.

Jis apsidairė po kabinetą, tarsi šis priklausytų kam nors kitam ir jis negalėtų prisiminti, kaip čia pakliuvo.

— Vis dar negaliu tuo patikėti.

— Žinia apie Gelovėjų visus pritrenkė.

— Maniau, kad jis pabėgo — visi taip manė, — todėl nesistebėjau. Jis buvo beatodairiškas, nerūpestingas. Todėl visi žavėjosi juo.

— Jūs kartu laipiojot į kalnus.

— Dieve. — Edas atsilošė kėdėje. — Kaip mėgdavau laipioti. Tas pavojaus ir noro nugalėti mišinys. Vis dar mėgstu, bet neturiu laiko. Dabar dažniau mokau sūnų.

— Girdėjau, kad Gelovėjus buvo geras alpinistas.

— Labai geras. Nors ir kopdamas nepaisydavo pavojų. Man to būdavo šiek tiek per daug, nors buvau tik trisdešimties.

— Kaip manote, su kuo jis galėjo lipti tą vasarį?

— Patikėkit, neįsivaizduoju, nors galvoju apie tai nuo tada, kai sužinojau apie jo mirtį. Manau, jis galėjo susitikti ką nors Ankoridže arba sutiko vesti grupę. Jis dažnai elgdavosi impulsyviai — kad užsidirbtų pinigų ir dėl smagumo. Ir vienas iš jų nužudė jį, Dievas žino kodėl. — Edas papurtė galvą. — Bet juk tyrimą atlieka Valstijos policija?

— Taip. Aš tik domiuosi — neoficialiai.

— Abejoju, ar jie išsiaiškins, kas ir kodėl. Šešiolika metų. Dieve, kaip viskas keičiasi, — sumurmėjo jis. — Vos spėji stebėti gyvenimą.

Žinot, vienu metu aš vienas vadovavau bankui — net gyvenau čia. Laikiau pinigus štai aname seife.

Jis parodė į juodą seifą ant grindų.

— Nežinojau to.

— Man buvo dvidešimt septyneri, kai atvažiavau čia. Ketinau susikurti namus laukinėje gamtoje ir civilizuoti juos pagal savo skonį. — Jis šyptelėjo. — Panašiai ir atsitiko. Hopai ir teisėjas Roisas buvo mano pirmieji klientai. Sunku patikėti pinigus nepažįstamam žmogui. Bet jie pasitikėjo manimi. Niekada to nepamiršau. Bet mes turėjome viziją ir pagal ją pastatėme šį miestelį.

— Puikus miestelis.

— Taip, ir aš didžiuojuosi, kad dalyvavau jį statant. Senis Haidelis jau turėjo savo „Kalnų viešbutį". Po kurio laiko ir jis patikėjo man savo pinigus. Paskui atvyko kiti. Pyč su savo trečiuoju, ne, antruoju vyru. Iš pradžių jie gyveno tyruose, ateidavo į miestelį produktų ir kompanijos. Kai jis mirė, ji persikėlė čionai. Otas, Bingas, Debė ir Haris. Reikia būti stipriam ir turėti viziją, kad susikurtum čia gyvenimą.

— Taip.

— Ką gi... — Edas garsiai įkvėpė pro nosį. — Petas turėjo viziją — savitą — ir jis buvo įdomi asmenybė. Nesu tikras, kad stipri. Užtat pašėlusi, kad jį kur. Tikiuosi, viskas užsimirš. Kaip manote, ar mes kada nors sužinosime, kas atsitiko ten, kalnuose?

— Aplinkybės nėra palankios. Bet manau, kad Kobenas skirs pakankamai laiko ir pastangų. Jis ketina ieškoti piloto, kitų liudininkų, kurie galėjo matyti Gelovėjų tomis dienomis. Jie gali norėti pasikalbėti ir su jumis apie pilotus, kurių paslaugomis naudodavotės.

— Dažniausiai Džeikobo. Bet, žinoma, jei tada jį būtų pakėlęs Džeikobas, jis būtų pranešęs, kad Petas nesugrįžo. — Edas truktelėjo pečiais. — Vadinasi, kažkas kitas... Leiskit pagalvoti.

Jis paėmė sidabrinį parkerį ir išsiblaškęs pabaksnojo juo į spaustuką ant stalo.

— Kai mes lipdavome su Džeikobu, kiek pamenu, jis kartais naudodavosi — kuo jis vardu — Vietnamo veteranas, Leiksas... Lukesas. Taip, juo. Paskui dar buvo toks maniakas — Dvipirštis. Manote, kad turėčiau paskambinti Kobenui ir pasakyti?

— Nepakenktų. Man reikia grįžti. — Neitas atsistojo, ištiesė ranką. — Tikiuosi, viską išsiaiškinome, pone Vulkotai.

— Edas. Taip. Prakeiktas gręžtuvas. Sumokėjau krūvą pinigų, todėl taip pikta. Jis apdraustas, meškerės irgi, bet tai principo reikalas.

— Supratau. Aš nuvažiuosiu į jūsų pastoginę, apsidairysiu.

Edo veide nušvito pasitenkinimas.

— Būčiau dėkingas. Pakabinau naują spyną. Tuoj duosiu raktą.

Kadangi dėl briedžio ir karštakošio merės pavaduotojo buvo išspręsta, Neitas užsuko aplankyti Rozos. Jis vylėsi tinkamai paaikčiojęs dėl kūdikio, kuris priminė juodaplaukį vėžliuką rožiniuose pataluose.

Paskui paskambino Pyč ir pranešė važiuojąs prie ežero patikrinti Edo pastoginės. Pagautas impulso, stabtelėjo prie viešbučio ir pasiėmė kartu Roką su Buliumi, kad šunys galėtų laisvai pabėgioti.

Neitas susirado savo mėgstamą alternatyviojo roko radijo stotį ir nukūrė pasišokinėdamas pagal muziką.

Edo pastoginė stovėjo ant ežero kranto virš banguotos ledo jūros. Neito nuomone, jos dydis buvo kaip dviejų erdvių ūkinių pastatų, sujungtų kartu ir papuoštų kedro intarpais, smailiu stogu, oro nusidabruotais šonais. Modernesnė nei jis tikėjosi. Ir pastatyta gerokai atokiau nuo kitų pastoginių.

Tai tarsi dvaras valstiečių kaimelyje, su šypsena pagalvojo Neitas.

Kol jis slysčiodamas skynėsi kelią, šunys nukūrė ledu it du vaikėzai, paleisti atostogų.

Tyluma buvo stulbinanti — kaip bažnyčioje, girdėjosi tik lengvas vėjo kedenamų snieguotų medžių ūžimas. Netikroji saulė spindėjo žydrame kaip ledas danguje nutvieksdama užšalusį ežero paviršių.

Tylumos ir vienumos pojūtis buvo toks stiprus, kad Neitas pašokęs griebėsi ginklo, kai virš galvos išgirdo aidintį klyksmą.

Danguje suko ratus nuostabus gelsvai rudas erelis. Šunys žaismingai vaikė vienas kitą, paskui nėrė į pusnį ežero pakrantėje.

Iš čia matyti Megės lėktuvas, staiga suvokė jis. Štai ten, už įlankos, švyti raudonas taškas. Jis apsidairė atidžiau ir pastebėjo kitų civilizacijos požymių. Va ten iš kamino kyla dūmai, pro medžius matyti namo kraštas. Iš burnos verčiasi jo paties garas.

Jis susijuokė. Gal iš tiesų verta išmėginti poledinę žūklę? Turėtų jaustis kaip pirmykštis žmogus, sėdintis su įmerkta eketėn meškere ant tylios užšalusio vandens lėkštės.

Jis priėjo pastoginę ir pamatė ant sienos užrašą, išpurkštą akį rėžiančiais geltonais dažais: *SUKNISTAS BYBIS*.

Dar vienas civilizacijos požymis, atsiduso Neitas ieškodamas raktų.

Edas buvo pakabinęs dvi naujas spynas, vieną su stora blizgančia grandine.

Jis atrakino jas, įėjo.

Viduje grafiti meistrai buvo pasidarbavę dar uoliau. Nuo keiksmažodžių ant sienų raibo akys. Neitas ėmė suprasti Edo pyktį. Jis irgi velniškai supyktų, jei kas nors išniekintų jo šventovę.

Jis pamatė lentyną, ant kurios buvo laikomos meškerės ir, nepaisant netvarkos, paliktos vandalų, pastebėjo pedantišką tvarką.

Žvejybinė dėžė, viryklė ir kėdės buvo nepaliestos, tačiau spintelė, kurioje, Neitas įtarė, Edas laikė viskį — *Glenfiddich*, pasak Oto, buvo tuščia ir atidaryta.

Jis rado pakalas, tvirtinamas prie batų, ir mintyse pasižymėjo nusipirkti tokias sau. Rado pirmosios pagalbos vaistinėlę, pirštinių porą, kepurę, senus sudėvėtus kailinius, sniegbačius ir porą šiltų antklodžių.

Sniegbačiai kabėjo ant sienos, šiek tiek aukščiau rėkiančio geltono užrašo *ŠIKNASKYLĖ*. Neitas nežinojo, ar jais neseniai naudotasi.

Jis rado kuro viryklei, gremžtuką žvynams valyti ir porą pavojingai atrodančių peilių. Porą žurnalų, nešiojamąjį radiją. Baterijų.

Nieko, galvojo Neitas, ko nerastum Aliaskos pastoginėje.

Jis išėjo į lauką, apėjo aplink pastatėlį. Pažvelgė Megės lėktuvo pusėn, paskui ten, kur prasideda miškas.

Jis bandė įsivaizduoti Edą Vulkotą — pasipūtusį, bet kietą riešutėlį — sėlinantį mišku su sniegbačiais.

... 20 ...

Briedis tapo karštąja savaitės naujiena. Vieni sveikino Neitą dėl briedžio atsikratymo technikos, kiti erzino.

Pats Dievas atsiuntė tą briedį, galvojo Neitas. Žmonės bent trumpam užmiršo mirtį ir žmogžudystes.

Jis ketino aplankyti Kerę dar kartą ir ėmė kurti strategiją, ką darys, kai ji vėl užtrenks duris jam prieš nosį. Pranešimas, kad kūnas atiduo-

tas ir kremuotas — ir kad Megė skraidina Kerę paimti pelenų, — privertė jį apsispręsti.

— Skrisiu su jumis, — tarė jis Megei.

— Klausyk, viršininke, bus ganėtinai sunku ir be tavęs, teškiančio į veidą visas aplinkybes.

— Neketinu nieko taškyti. Einu jos aplankyti. Susitiksime prie upės.

— Neitai. — Ji užsimovė batus. — Gal manai, kad Lunasės policija dėl kažkokių priežasčių turi ten dalyvauti, bet pasiųsk Piterį arba Otą. Šiandien Kerė mažiausiai norėtų matyti tave.

— Susitiksime prie upės. — Jis buvo beveik prie durų, kai jam į galvą šovė mintis. Jis atsisuko ir nusišiepė. — Rokas ir Bulius. Lėtai mąstau, bet supratau. Tikriausiai briedis man tai priminė. Rokis ir Bulvinklis.

— Tikrai lėtai mąstai. Arba turėjai sunkią vaikystę.

— Ne. Tiesiog pamaniau, kad tokie vyriški vardai turėtų būti boksininkų. Rokis, Įniršęs Bulius ir panašiai.

Jos lūpose pasirodė šypsenėlė. Kaip čia yra, pagalvojo ji, kad jis žavi ją net tada, kai ji pyksta ant jo.

— Rokis — imtynininkas.

— Beveik pataikiau. Pasimatysime po valandos.

Jis jau buvo informavęs pavaldinius — kurių nuomonė buvo tokia pat pesimistiška kaip ir Megės, — jog išvykstąs į Ankoridžą. Todėl dabar nuvažiavo tiesiai pas Kerę.

Durys atsidarė, kol jis dar ėjo takeliu. Kerė su juodu megztuku ir kelnėmis užstojo jam praėjimą.

— Galite apsigręžti ir važiuoti atgal. Neprivalau su jumis kalbėtis, neprivalau įsileisti į savo namus.

— Sutrukdysiu tik penkias minutes, Kere. Tikrai nenorėčiau stovėti už durų ir rėkti tai, ką noriu pasakyti. Nemanau, kad ir jums tai patiktų. Būtų paprasčiau, jei įsileistumėt penkioms minutėms, juo labiau kad aš ketinu skristi su jumis tuo pačiu lėktuvu.

— Aš nenoriu, kad skristumėt.

— Žinau. Jei nepakeisi nuomonės po to, ką aš tau pasakysiu, pasiųsiu vietoj savęs Piterį.

Jis matė abejonę jos veide. Paskui ji nusisuko ir nuėjo, palikusi atviras duris jam ir kandžiam šalčiui.

Jis įėjo, uždarė duris. Ji stovėjo svetainėje, atsukusi jam nugarą, sukryžiavusi ant krūtinės rankas taip stipriai, kad krumpliai buvo net pabalę.

— Vaikai namuose?

— Ne, išsiunčiau juos į mokyklą. Jiems geriau užsiimti įprastais dalykais, bendrauti su draugais. Jiems reikia normalaus gyvenimo. Kaip galėjai čia atvažiuoti? — Ji staigiai atsigręžė. — Kaip drįsti trukdyti mane tą dieną, kai aš ketinu parsivežti savo vyro pelenus namo? Negi neturi širdies, užuojautos?

— Aš atėjau kaip oficialus pareigūnas, ir tai, ką pasakysiu, liks tik tarp mūsų.

— Pareigūnas. — Ji tarsi išspjovė žodį. — Ko nori? Mano vyras negyvas. Jis negyvas ir negali apsiginti nuo tų siaubingų dalykų, kuriuos kalbi apie jį. Ir tu jų šiuose namuose neištarsi. Tai Makso namai, todėl nedrįsk jo šmeižti.

— Tu jį mylėjai. Ar mylėjai pakankamai, kad duotum man žodį, jog tai, ką pasakysiu, liks tik tarp mūsų? Kad niekam nesakysi? Niekam, Kere.

— Tu drįsti klausti, ar aš mylėjau...

— Taip ar ne. Man reikia tavo žodžio.

— Tikrai nesiruošiu niekam pasakoti tavo melo. Sakyk, ką turi pasakyti, ir nešdinkis. Pažadu netgi pamiršti, kad buvai čia.

Teks tuo pasitenkinti.

— Tikiu, kad Maksas buvo kalnuose su Patriku Gelovėjumi tuo metu, kai Gelovėjus mirė.

— Eik velniop.

— Taip pat tikiu, kad su jais buvo trečias asmuo.

Jos lūpos sudrebėjo.

— Ką nori pasakyti — trečias asmuo?

— Į kalną įkopė trise, grįžo dviese. Tikiu, kad tas trečiasis nužudė Gelovėjų. Ir tikiu, kad jis nužudė Maksą arba privertė nusižudyti.

Kerė išplėtė akis ir susvyravo įsikibusi į fotelį. Rodės, kad visas jos kūno svoris persikėlė į jį.

— Nesuprantu.

— Nežinau visų smulkmenų, bet man reikia tavo bendradarbiavimo... tavo pagalbos, — pasitaisė jis, — kad įrodyčiau tai, kuo tikiu. Ten buvo trečias žmogus, Kere. Kas?

— Nežinau. Dieve, aš nežinau. Aš... aš tau sakiau, kad Maksą kažkas nužudė. Sakiau, kad jis nenusižudė. Sakiau ir seržantui Kobenui. Ir kartoju tai.

— Žinau. Aš tikiu tavim.

— Tu tiki manim. — Kerės akys paplūdo ašaromis. — Tiki.

— Taip. Bet ekspertai nusprendė, jog tai buvo savižudybė. Kobenas irgi abejoja. Jis jaučia, jog kažkas ne taip, netgi turi tam tikrų įrodymų, bet negali nieko padaryti. Jo rankos surištos. O mūsų laisvos. Mums teks sugrįžti šešiolika metų atgal. Turėsi prisiminti smulkmenas, pokalbius, pojūčius. Tai nelengva. Be to, negalėsi niekam apie tai sakyti. Kitaip tariant, aš prašau tave rizikuoti.

Ji nusibraukė ašaras.

— Nesuprantu.

— Jei mes teisūs ir kažkas nužudė Maksą dėl to, kas atsitiko kalnuose, tas kažkas gali tave stebėti. Jis gali svarstyti, ką tu žinai, ką prisimeni, ką Maksas galėjo tau papasakoti.

— Manai, kad man gali grėsti pavojus?

— Manau, kad turėtum būti labai atsargi. Nenoriu, kad apie tai su kuo nors kalbėtum, netgi su vaikais. Nei su geriausia drauge, nei su kunigu. Su niekuo. Noriu, kad leistum man peržiūrėti Makso daiktus, jo asmeninius dokumentus. Ir namuose, ir redakcijoje. Bet taip, kad niekas apie tai nežinotų. Dar noriu, kad prisimintum praeitį ir pagalvotum apie tą vasarį. Ką darei, ką darė Maksas, su kuo jis leido laiką, kaip elgėsi. Viską užsirašinėk.

Jos akyse pro skausmą nušvito viltis.

— Tu ketini išsiaiškinti, kas tai padarė?

— Ketinu padaryti viską, ką galiu.

Ji nusišluostė skruostus.

— Aš prikalbėjau tau siaubingų dalykų — ne tik tau, visiems, kurie klausėsi.

— Kai kurie tikriausiai buvo tiesa.

— Ne, nebuvo. — Ji paspaudė pirštais vokus. — Aš tokia sutrikusi. Man skauda širdį, skauda galvą. Prisiverčiau pasamdyti Megę, jog nuskraidintų mane ten parsivežti pelenų, nes man reikėjo įrodyti, kad aš netikiu... kad man negėda. Nors dalelė manęs gėdijosi. — Jos rankos nusviro žemyn, akys prigeso. — Jei jis buvo ten, kalnuose, tikriausiai žinojo...

— Mes viską išsiaiškinsime. Kai kurie atsakymai gali būti sunkūs, Kere, bet geriau žinoti nei likti nežinioje.

— Tikiuosi, tu teisus. — Ji išsitiesė. — Man reikia susitvarkyti. — Ji pajudėjo eiti, paskui sustojo ir atsisuko. — Tas reikalas su briedžiu prie mokyklos? Maksui tai būtų patikę. Jis būtų su džiaugsmu tai aprašęs. „Maištaujantis briedis pašalintas iš Lunasės mokyklos kiemo" ar kažką panašaus. Tokios istorijos buvo jo arkliukas. Žmogus, kuriam teikdavo malonumą tokie kvaili dalykai, negalėjo padaryti to, kas buvo padaryta Patrikui Gelovėjui.

— Norėjau ištekėti už jo, vos tik susipažinome. Man patiko, kaip jis kalbėjo apie planus įkurti miestelio laikraštį, apie tai, kaip svarbu aprašyti nereikšmingus dalykus — taip pat kaip ir svarbius.

Kerė, sėdinti šalia Megės, įsižiūrėjo pro langą, ir Neitas matė, kad jos žvilgsnis įsmeigtas į kalnus.

— Aš atvažiavau čionai mokytojauti ir pasilikau, nes man patiko. Nebuvau labai gera mokytoja, bet norėjau pasilikti. Be to, man patiko, kad čia vyrų daug daugiau nei moterų. Aš dairiausi vyro. — Ji perkėlė žvilgsnį į Megę.

— Kas nesidairo?

Kerė susijuokė, tačiau jos juokas buvo kimus.

— Norėjau ištekėti, turėti vaikų. Pažiūrėjau į Maksą ir nutariau, kad jis man tinka. Jis buvo protingas, bet ne per daug, žavus, bet ne gražuolis, kad bijočiau, jog visos moterys lakstys paskui jį. Truputį pašėlęs — daugiau nei pats norėjo, — bet toks, kurį, įdėjus laiko ir pastangų, gali suvaldyti.

Ji nutilo. Trūkčiojantis kvėpavimas išdavė jos pastangas suvaldyti ašaras.

— Ar moterys tam turi sąrašą? Na, žinot, panašų į tokį, kai galvoji pirkti namą. Tarkim, reikia perkloti trinkeles. Pamatas tvirtas, bet reikia remonto. Tokių dalykų? — paklausė Neitas.

Kerė sukikeno pro ašaras ir užsidengė burną.

— Turim. Bent jau aš turėjau artėdama prie trisdešimtmečio. Nebuvo taip, kad įsimylėjau jį iš pirmo žvilgsnio, manęs neužliejo kažkokia didelė ir karšta banga. Bet aš įsitempiau jį į lovą, ir toji dalis man patiko. Dar viena varnelė sąraše.

Vėl stojo tyla, tada Neitas atsikrenkštė.

— Ar vėliau skaičiuojate varneles, o gal žymite jas spalvomis?

— Nesijaudink, Burke, tu irgi turi storą, gražią varnelę sąraše, — įsiterpė Megė. Ji metė jam dėkingą ir suprantantį žvilgsnį. Jis bando prablaškyti našlę. Kiek įmanydamas. Ji pažvelgė į Kerę. — Judu buvote graži pora. Kaip komanda.

— Mes buvome puiki komanda. Gal iš pradžių nepajutau jokios didelės karštos bangos, bet pasakysiu jums, kada aš jį įsimylėjau — tikrai nuoširdžiai ir negrįžtamai įsimylėjau. Tai buvo tada, kai jis pirmą kartą paėmė ant rankų mūsų dukrą. Toji išraiška jo veide, jo žvilgsnis. Nuostaba, sumišusi su susijaudinimu, baugumu ir džiaugsmu — jo veide atsispindėjo viskas. Taigi aš nepajutau sprogimo, bet patyriau šiltą, pastovų ir tikrą jausmą.

— Jis nenužudė tavo tėvo, Mege. — Kerė vėl nusisuko į langą. — Žmogus, taip laikęs ant rankų savo kūdikį, nebūtų galėjęs nieko nužudyti. Žinau, turi priežastį galvoti kitaip, bet noriu, kad žinotum, kaip vertinu ir esu dėkinga už tavo... už tai, kad maloniai sutikai nuskraidinti mane.

— Mes abi netekome žmonių, kuriuos mylėjome. Nieko tai neįrodytų, jei imtume svaidytis kaltinimais.

Moterys, pagalvojo Neitas, yra kietesnės ir atsparesnės už bet kokį vyrą. Įskaitant jį patį.

Vos lėktuvas nusileido, Neitas patraukė ieškoti Kobeno, palikęs — nors jautėsi beširdžiu — Megę ir Kerę tvarkyti reikalų.

— Tomas Kidžinskis, arba Dvipirštis. Jis tinkamiausia kandidatūra. Yra dar Lukesas, kuris dirba Ferbankse, ir pora kitų pilotų, kurių paslaugomis naudodavosi Gelovėjus. — Jis padėjo sąrašą ant Kobeno stalo. — Bet Kidžinskis limpa geriausiai — praėjus porai savaičių po Gelovėjaus mirties jis buvo rastas negyvas.

— Subadytas peiliu. Atliekant tyrimą nustatyta, jog jis buvo užpultas, apiplėštas ir nužudytas. — Kobenas giliai atsiduso. — Kidžinskis žaisdavo su blogais vyrukais. Lošdavo iš gana didelių sumų, buvo įtariamas prekyba narkotikais. Mirties dieną jis turėjo su savimi daug grynųjų. Pareigūnas, tyręs bylą, tikėjo sulaikęs vieną iš jo skolininkų, bet negalėjo to įrodyti.

— Ir tu tiki tokiu aplinkybių sutapimu?

— Aš niekuo netikiu. Bet faktas, kad Kidžinskis kaip gyveno, taip ir mirė. Jei jis buvo tas pilotas, pakėlęs Gelovėjų į kalnus, tai jau nieko nepapasakos mums.

— Tada tikriausiai nėra jokių kliūčių gauti jo bylos kopiją.

Kobenas garsiai įtraukė orą per nosį.

— Man ant kulnų lipa žiniasklaida, Burke.

— Taip, skaičiau kai kuriuos straipsnius. Aš pateikiau žurnalistams oficialią versiją.

— Ar matei šį mėšlą? — Kobenas ištraukė iš stalčiaus laikraštį ir sviedė ant stalo. Antraštė rėkė:

LEDO ŽMOGUS IŠLAISVINTAS IŠ ŠALČIO KAPO

Po ja buvo Gelovėjaus nuotrauka — toks, koks rastas oloje.

— Šitokio mėšlo reikėjo tikėtis, — pradėjo Neitas.

— Tikriausiai fotografavo kuris nors iš gelbėtojų, paskui pagalvojo, kodėl neužsidirbus keleto žalių, ir pardavė spaudai. Mano leitenantas kvėpuoja man į užantį. Tavęs dar betrūko.

— Kalnuose buvo trečias žmogus.

— Taip, pasak Gelovėjaus žurnalo. Žinoma, mes negalime įrodyti, kad jis mirė padaręs paskutinį įrašą. Po šešiolikos metų nustatyti mirties laiką gana sunku. Galėjo žūti tada ar po mėnesio. Po pusės metų.

— Bet tu juk žinai.

— Žinau tai, — Kobenas kilstelėjo ranką, — ką galiu įrodyti. — Tada kilstelėjo kitą. — Ekspertai nustatė, jog tai savižudybė. Mano leitenantui tai patinka. Velniškai gaila, kad Hobeikeris nepaminėjo vardų savo laiške.

— Duok man bylą, aš duosiu tau vardus. Tu užuodi tai, kaip užuodžiu aš, Kobenai. Jei nori užvožti dangtį, kad smarvė nesklistų, tavo reikalas. Bet man reikia atiduoti duoklę mirusiajam ir moteriai su dviem vaikais, kurie nusipelno žinoti tiesą, kad galėtų toliau gyventi. Galiu pasiieškoti informacijos čia, Ankoridže, arba gali duoti man bylą ir leisti grįžti į Lunasę.

— Jei būčiau norėjęs užvožti dangtį, nebūčiau davęs tau Gelovėjaus žurnalo. — Kobeną akivaizdžiai smaugė neviltis. — Bet aš turiu atsiskaityti vadovybei, o jie nori, kad dangtis būtų užvožtas. Priimtiniausia

teorija yra ta, kad Hobeikeris nužudė Gelovėjų ir tą trečiąjį — tą, kuris buvo susižeidęs, pasak žurnalo. Gerai pagalvojus, viskas atitinka. Kodėl Gelovėjaus žudikas turėtų pasigailėti sužeistojo, potencialaus liudininko? Hobeikeris sutvarkė juos abu. Tada iš baimės, kad nusikaltimas bus atskleistas, arba graužiamas sąžinės nusižudė.

— Kaip sviestu patepta.

Kobenas sučiaupė lūpas.

— Kai kam tai patinka. Gausiu tau bylą, Burke, bet žiūrėk, kad niekas nesuuostų apie tavo asmeninį tyrimą. Niekas. Jei žiniasklaida ar mano leitenantas — bet kas — sužinotų, kad tu kaišioji nosį, o aš tau padedu, man galas.

— Sutarta.

Megė taip persiėmė Kerės skausmu, kad neprieštaraudama pasiliko viešbutyje dar vienam vakarui padėti motinai aptarnauti svečius. Jei būtų galėjusi, būtų mielai susimetusi į lėktuvą šunis ir išskridusi kur nors į tyrus. Bet kur. Ten, kur galėtų pabūti porą dienų vienumoje, toli nuo žmonių ir jų poreikių.

Tai, galvojo ji įžengdama į karštą viešbučio virtuvę, yra Gelovėjaus genai. Pabėgti, atsikratyti, nusipurtyti. Gyvenimas per trumpas, kad kankintumeisi.

Tačiau joje buvo pakankamai kitokių genų — tikiuosi, ne Šarlinės, pagalvojo ji, — kurie vertė ją pasilikti ir iškęsti viską iki galo.

Ji sukabino užsakymus Didžiajam Maikui: du mėsos kepsniai, vegetariškas patiekalas ir lašišos kepsnys.

Tada susirinko jau pagamintus patiekalus iš ankstesnio užsakymo ir taip grakščiai išplaukė pro duris, kad net susiraukė. Nieko neturiu prieš kitus pasaulio padavėjus, pagalvojo ji dalydama lėkštes, bet galėčiau nebūti tokia gera patarnautoja. Šis darbas ne man, netgi kaip atsarginė karjera.

Dieve, jai reikia oro, tylos. Savo šunų. Savo muzikos. Sekso.

Ji tuoj sprogs.

Megė padirbėjo dar porą valandų, klausydamasi indų barškėjimo, skundų, paskalų, prastų anekdotų. Jautė, kaip joje kaupiasi įtampa, beviltiškas noras dingti iš čia, pabėgti. Kai minia išretėjo, ji susigavo Šarlinę.

— Tai viskas, kuo galiu šįvakar padėti. Aš dingstu iš čia.

— Man reikia, kad tu...

— Teks paprašyti ką nors kitą. Tau neturėtų būti sunku. — Megė pasuko prie laiptų. Nusipraus po dušu, susikraus daiktus ir važiuos namo.

Šį kartą Šarlinė čiupo ją už rankos.

— Po valandos bus dar vienas antplūdis. Žmonės ateis išgerti.

— Kad ir kaip būtų keista, man nerūpi. — Ji būtų užtrenkusi duris motinai prieš nosį, tačiau Šarlinė įsispraudė tarpduryje.

— Tau niekada nerūpėjo. Man ***nerūpi***, kad tau nerūpi, bet tu man skolinga.

Velniop dušą, ji tik susidės daiktus.

— Atsiųsk sąskaitą.

— Man reikia pagalbos, Megan. Kodėl negali paprasčiausiai padėti be tų kandžių pastabų?

— Kandumą paveldėjau iš tavęs. Ne mano kaltė. — Megė atidarė stalčių ir išvertė turinį ant lovos.

— Aš šį tą sukūriau čia. Ir tu turėjai iš to naudos.

— Susikišk savo pinigus žinai kur.

— Kalbu ne apie pinigus. — Šarlinė griebė nuo lovos drabužius ir sviedė į orą. — Kalbu apie šią vietą. Tai šį tą reiškia. Tau niekada nerūpėjo. Tik ir laukei, kada galėsi pabėgti iš čia ir nuo manęs, bet ji vis tiek šį tą reiškia. Apie mus rašo laikraščiai, žurnalai, viešbutis įtrauktas į kelionių vadovus. Žmonės, kurie čia dirba, gali išmaitinti savo šeimas ir aprengti vaikus. Kai kurie lankytojai ateina čionai kiekvieną vakarą, nes ši vieta turi vardą.

— Turi, — sutiko Megė. — Bet aš su tuo neturiu nieko bendra.

— Ir jis visuomet taip sakydavo. — Šarlinė įpykusi paspyrė džinsus ant grindų. — Tu atrodai kaip jis, kalbi kaip jis.

— Aš čia nekalta.

— Ir jis niekuo savęs nekaltino. Nepasisekė žaidžiant pokerį, vaje, šią savaitę pinigų nebus. Man reikia truputį erdvės, Šarle, tu juk supranti, kaip būna. Grįšiu po poros dienų. Ką nors sugalvosiu, liaukis bambėjusi. Kažkas turėjo apmokėti sąskaitas, ar ne? — piktai kalbėjo Šarlinė. — Kažkas turėjo nupirkti vaistų, kai susirgdavai, gauti grynųjų, kad nupirktų tau batus. Jis galėjo atnešti man glėbį laukinių gėlių vasarą, parašyti gražių dainų ir eilėraščių, bet jų juk nevalgysi.

— Aš pati pasirūpinu maistu. Nusiperku batus. — Bet Megė truputį apsiramino. — Nesakau, kad tu nedirbai. Tu dirbai labai daug, bet tai tavo gyvenimas. Tu gavai tai, ko norėjai.

— Aš norėjau jo. Prakeikimas. Norėjau jo.

— Ir aš norėjau, bet šiuo klausimu mums abiem nepasisekė. Ir nieko čia nebepadarysi. — Daiktų sugrįšiu vėliau, pagalvojo Megė. Dabar reikia išeiti. Ji nuėjo prie durų, padvejojo.

— Skambinau į Bostoną, kalbėjausi su jo motina. Ji... nekliudys tau pasiimti kūną, palaidoti jį čia.

— Tu paskambinai jai?

— Taip, viskas nuspręsta. — Ji atidarė duris.

— Mege. Megan, prašau. Palauk minutėlę. — Šarlinė atsisėdo ant lovos krašto tarp išmėtytų drabužių. — Ačiū.

Prakeikimas. Velniai rautų.

— Tai buvo tik skambutis.

— Tai svarbu. — Šarlinė sugniaužė ant kelių rankas ir įsižiūrėjo į jas. — Man tai labai svarbu. Aš taip pykau ant tavęs, kai išvažiavai į Ankoridžą... pamatyti jį. Kad nuslėpei tai nuo manęs.

Megė uždarė duris ir atsirėmė į staktą.

— Aš nenuslėpiau.

— Nebuvau gera motina. Iš pradžių norėjau. Stengiausi. Bet visada būdavo tiek kitų darbų. Nežinojau, kad bus taip sunku.

— Buvai gana jauna.

— Tikriausiai per jauna. Jis norėjo daugiau. — Ji pakėlė galvą, truktelėjo pečiais. — Jis be galo mylėjo tave ir norėjo daugiau vaikų. Aš nenorėjau. Nenorėjau dar kartą viską patirti, vėl sustorėti, vargti, kęsti tą *skausmą*. Paskui vėl auginti kūdikį. O ir pinigų nebuvo — nei kai norėdavai, nei kai reikėdavo. Jis spyrėsi, aš spyriausi, kol galų gale daugiau laiko praleisdavome pykdamiesi. Ir aš pavyduliavau, nes judu buvote kaip vienas kūnas, o aš visada pašalinė, ta, kuri visada sakydavo „ne".

— Na, kas nors turi tai sakyti.

— Nežinau, ar mums būtų pavykę. Jei jis būtų grįžęs, nežinau, ar būtume likę kartu. Mes buvome bepradedą norėti skirtingų dalykų. Bet žinau, jei būtume išsiskyrę, jis būtų pasiėmęs tave.

Nežinodama kur dėti rankas, Šarlinė ėmė lyginti lovos užtiesalą.

— Jis būtų pasiėmęs tave, — pakartojo. — Ir aš būčiau leidusi. Turi tai žinoti. Jis mylėjo tave labiau nei aš galėjau.

Sunkiai, tarsi nesavomis kojomis, Megė priėjo prie lovos ir atsisėdo.

— Pakankamai, kad sugraibytų pinigų ir nupirktų man batus?

— Gal ir ne, tačiau pakankamai, jog pasiimtų tave į žygį, kad galė-

tumėt žiūrėti į žvaigždes. Pakankamai, kad sėdėtumėt prie laužo ir jis pasakotų tau istorijas.

— Norėčiau galvoti, kad jums būtų pavykę, jei jis būtų sugrįžęs.

Šarlinė pažiūrėjo į ją, sumirksėjo.

— Tikrai?

— Taip. Norėčiau galvoti, kad judu būtumėt suradę bendrą kelią. Jūs jau buvote gyvenę kartu ilgą laiką. Ilgesnį nei kiti žmonės. Noriu tavęs kai ko paklausti.

— Regis, pats laikas.

— Ar kai pirmą kartą sutikai jį, pajutai stiprų, karštą sprogimą? Kai įsimylėjai jį?

— O Dieve, taip. Vos nenudegino manęs. Ir tai niekada nesiliovė. Kai įpykdavau ar pavargdavau, galvodavau: viskas, jausmai mirė ir atšalo. Bet užtekdavo jam pažiūrėti į mane, ir viskas sugrįždavo. Niekada nieko panašaus nepatyriau su kitais vyrais. Laukiau, tikėjausi, bet nieko panašaus daugiau nepajutau.

— Gal šį kartą turėtum paieškoti ko nors kito. Kai kas neseniai pasakojo man apie geros, pastovios šilumos grožį.

Megė atsistojo, surinko išmėtytus drabužius.

— Negaliu šįvakar daugiau dirbti.

— Gerai.

— Padėsiu per pusryčius, bet pasiieškok kito žmogaus vietoj Rozos. Aš turiu grįžti į savo namus, į savo gyvenimą.

Šarlinė linktelėjo ir taip pat atsistojo.

— Pasiimsi ir seksualųjį farą?

— Jei jis to norės.

Ji susidėjo daiktus, sutvarkė kambarį. Pagalvojo, gal palikus Neitui raštelį, tačiau nusprendė, kad net jai toks gestas būtų per žiaurus, neteisingas.

Be to, ji neturi mašinos, prisiminė, nors, aišku, galėtų „pasiskolinti" jo. Arba kieno nors kito. Ir pasakytų jiems apie tai vėliau.

Pagaliau ji persimetė per petį kuprinę ir nupūškavo į skyrių, pakeliui užsukdama į itališką piceriją.

Jis buvo sakęs, jog dirbs iki vėlumos. Ką gi. Jo mašina buvo užrakinta, todėl Megė ėmė svarstyti. Ji galėtų išbandyti savo raktus, gal kuris tiktų. Bet jei jis įsirengė signalizaciją, jam tai tikrai nepatiks.

Ką, turint galvoje, kad jis miesto vaikas, galėjo padaryti?

Ji nusitempė kuprinę kartu su didele pica į nuovadą.

Kokia siaubinga tyla — buvo jos pirmoji mintis. Kaip žmogus gali dirbti be muzikos? Ji numetė ant žemės kuprinę ir jau žiojosi pašaukti jį, bet jis išdygo tarpduryje.

Jei ji nebūtų žiūrėjusi, nebūtų pamačiusi, kaip jo ranka spaudžia pistoleto rankeną — ir tai, kaip lyg niekur nieko nuslysta prie šlaunies pamačius ją.

— Užuodžiau maistą — ir moterį. Tikriausiai pasireiškė urvinio žmogaus instinktai.

— Pica su aitriąja paprika. Pamaniau, kad šiuo metu norėtum ko nors karšto, įskaitant, aišku, ir mane.

— Tvirtas „taip" į abu pasiūlymus. Kam čia ta kuprinė?

Ir kada gi jis spėjo ją pamatyti?

— Bėgu. Nori kartu?

— Susipykai su Šarline?

— Taip, bet ne todėl. Mes net tam tikra prasme susitaikėme. Tiesiog nebegaliu čia ilgiau likti, Burke. Per daug žmonių, per ilgai. Imu nesitverti savame kailyje. Pamaniau, kad pica, paskui seksas pas mane nuramintų tą niežulį, kol ko nors nesužalojau ir tau neteko manęs suimti.

— Tai toks tavo planas.

— Norėjau tiesiog išeiti, bet neišėjau. Noriu už tai pliuso.

— Teks pataisyti rezultatų lentą. Nešk picą į mano kabinetą. Aš surasiu, kuo ją nuplauti į skrandį.

— Aš turiu. — Ji įkišo ranką į kuprinę ir ištraukė butelį raudonojo vyno. — Nugvelbiau iš viešbučio baro. Turėsime išgerti visą ir atsikratyti įkalčių.

Eidama pro jį, Megė padavė jam b utelį, o pati nužingsniavo į jo kabinetą ir padėjo picą ant stalo.

Jis buvo užvertęs bylas — tiek popierines, tiek kompiuteryje, o ant lentos užmetęs užtiesalą.

— Servetėlių turi? — paklausė ji.

Nelabai mandagu, bet jis negali palikti jos vienos kabinete.

— Pažiūrėk Pyč spintelėje. — Neitas išsitraukė šveicarų armijos peilį, išskleidė kamščiatraukį. — Dar neteko juo naudotis. Reikia paplušėti, bet štai. — Jis ištraukė kamštį. — Pasisekė.

Megė padėjo ant stalo servetėles, paėmė du kavos puodelius.

— Kas tai? — Ji truktelėjo užtiesalo kraštą.

— Neliesk. — Kai ji nustebusi išpūtė akis, Neitas papurtė galvą. — Tiesiog neliesk. Valgykim.

Jie susėdo, įsipylė vyno, supjaustė picą.

— Kodėl dirbi taip ilgai ir vienas? Stumi laiką, kol baigsiu uždarbiauti vakarais?

— Iš dalies. Bet sakyk, dėl ko susipykai su Šarline?

— Tu keiti temą.

— Taip.

— Jos reikalavimai, mano nedėkingumas, taip toliau ir panašiai. Tada pradėjome kalbėtis apie mano tėvą ir... kitus dalykus, ir aš kai ką supratau. Pakankamai, kad pripažinčiau, jog jis nebuvo tas, su kuriuo lengva gyventi — kaip partneris — ir kad ji savaip, nors ir erzindama, darė ką galėjo. Kad mes abi mylėjome jį daugiau nei galime mylėti viena kitą.

Ji įsipylė dar vyno, ryžtingai paėmė dar gabaliuką picos, nors skrandis susitraukė į mazgą.

— Po tuo užtiesalu mano tėvo nuotraukos, ar ne? Esu mačiusi nemažai detektyvinių filmų, Burke, kad žinočiau, jog jūs smaigstote nuotraukas ir viską, ką turite apie tiriamą bylą.

— Oficialiai aš nieko netiriu. Taip, ten medžiaga apie tavo tėvą, todėl noriu, kad nežiūrėtum.

— Jau sakiau tau, aš nesu jautri.

— O aš sakau, kad yra dalykų, kuriais nenoriu dalytis. Ir niekada nesidalysiu.

Ji nutilo ir įsižiūrėjo į picą.

— Todėl tavo žmona ir ėmė dulkinti kitą vyrą.

— Ne, — ramiai atrėmė jis. — Ji visiškai nesidomėjo mano darbu.

Megė minutėlei užsimerkė, o atsimerkusi pažvelgė jam į akis.

— Tai buvo pigus bandymas. Aš moku smūgiuoti žemiau juostos. — Ji numetė picos gabaliuką ant stalo. — Šįvakar aš sau nelabai patinku. Todėl turiu grįžti ten, kur sau patinku.

— Bet pirmiausia užsukai čionai, atnešei man picos ir vyno.

— Tu kažką užkabinai manyje. Nežinau, ar tas kabliukas laikysis, bet kol kas jis ten.

— Aš myliu tave, Megan.

— O Jėzau, nesakyk to *dabar*! — Ji pašoko, susiėmė už galvos ir pradėjo žingsniuoti po kambarį. — Kai esu tokios suknistos nuotaikos,

kai man norisi kam nors trenkti. Ar *prašaisi*, kad moteris tau spirtų į veidą, Ignatijau? Trokšti, kad tau dar kas nors sudaužytų širdį?

— Man tai buvo didelis smūgis, — ramiai tęsė jis. — Prireikė didelių pastangų, kad atsigaučiau, išgyvenčiau, nors praeitais metais dar gyvenau vien skausmu. Tačiau pastaruoju metu jis nebedegina manęs, tik kartais maudžia. Kartais prasiveržia. Tarsi ugnies kamuolys.

Ji stabtelėjo ir vėl sudribo ant kėdės, nes skrandis ėmė negailestingai spurdėti.

— Dieve, padėk tau.

— Taip, ir aš to prašiau sau. Bet aš tikrai tave myliu, ir šį kartą jausmas kitoks nei jaučiau Reičel. Tada viską planavau atsargiais, protingais, pastoviais etapais.

— O iš manęs nesitiki nieko protingo ar normalaus.

— Būtų laiko švaistymas.

— Nepasakok. Ant tavo užpakalio ištatuiruoti namai ir židinys.

— Visai ne. Tai tu turi tatuiruotę, kuri, beje, man atrodo velniškai erotiška. Galbūt kai nuspręsi, kad myli mane, mes galėsime pagalvoti, kas bus toliau, bet šiuo metu...

— Kai aš nuspręsiu.

— Taip, kai. Aš kantrus, Mege, bet kartu ir nepalenkiamas. Aš pradedu atgauti savo aštrumą. Jis ilgai buvo atbukęs, tačiau dabar sugrįžta. Tau teks su tuo susitaikyti.

— Įdomu. Truputį baugiau nei tikėjausi, bet įdomu.

— Ir todėl, kad aš myliu tave, pasitikiu tavimi, parodysiu tau štai ką.

Jis atvertė bylą, gulinčią ant stalo, išėmė Patriko Gelovėjaus žurnalo kopiją ir ištiesė jai.

Jis pastebėjo, jog ji tučtuojau atpažino rašyseną. Jos kūnas įsitempė ir sustingo, iš vidaus išsiveržė greitas, beveik negirdimas aiktelėjimas. Ji paskubomis žvilgtelėjo į jį, tada įsmeigė akis į puslapius savo rankose.

Megė tylėdama ėmė skaityti. Ji neverkė, nedūsavo ir nevirpėjo, kaip kad būtų elgusis kita moteris. Tik pasiėmė vyną ir, pamažu gurkšnodama, perskaitė visus puslapius.

— Iš kur juos gavai?

— Tai puslapiai iš žurnalo, kurį jis turėjo po kailiniais. Kobenas davė.

— Seniai?

— Prieš keletą dienų.

Ji pajuto nedidelį skausmo šaltinį pačiame pilvo vidury.

— Ir tu man nepasakei. Neparodei.

— Ne.

— Nes?

— Man reikėjo įvertinti, tau reikėjo apsiraminti.

— Tai dalis tavo aštrumo, viršininke? Priiminėti vienpusius sprendimus?

— Tai dalis profesinės atsakomybės ir mano asmeniniai jausmai. Tu negali niekam apie tai pasakoti, kol aš neatšauksiu draudimo.

— O dabar parodei juos man, nes, pasak tavo profesionalios nuomonės, įvertinai, o aš apsiraminau.

— Kažkas panašaus.

Ji užsimerkė.

— Tau tai tikrai rūpi, ar ne? Kaip profesionalui, kaip žmogui. Tau rūpi.

Jis tylėjo, ir ji atsimerkė.

— Nėra prasmės svaidyti į tave visą tą mėšlą, kai padarei tai, kas, tavo nuomone, buvo teisinga. Tikriausiai teisinga.

Žinodama, kad toliau kalba bus nelengva, ji pastatė vyną į šoną.

— Ką mano Kobenas?

— Svarbiau, ką šiuo metu galvoja jo vadovybė. Jie laikosi versijos, kad Maksas nužudė Gelovėjų, tada nužudė ir trečiąjį žmogų. Kai buvo rastas tavo tėvo kūnas, jis, graužiamas sąžinės ir bijodamas, kad jo nusikaltimas bus atskleistas, nusižudė.

— Ir jie baigs bylą, nesvarbu, ką tarpusavyje šnabždasi policininkai.

— Manau, kad taip.

— Vargšelė Kerė. — Megė pasilenkė ir padėjo žurnalo kopiją ant stalo. — Vargšas Maksas. Jis nenužudė Patriko Gelovėjaus.

— Ne, — tarė Neitas, užversdamas bylą. — Nenužudė.

... 21 ...

Visi susigrūdo į rotušę paminėti Maksą Hobeikerį. Tai buvo vienintelė didelė vieta, kuri galėjo sutalpinti minią. Neitas nustebo, kiek daug žmonių susirinko — su darbo drabužiais, išeiginiais apdarais, su

Aliaskos smokingais ar kiškių kailių batais. Jie atėjo, nes jis buvo vienas iš jų, o jo žmona ir vaikai tebėra. Jie atėjo, galvojo Neitas, nepai-sydami to, ar jis buvo mažo miestelio įžymybė, ar žmogžudys.

Daugelis tikėjo, kad žudikas. Neitas tai matė jų akyse, girdėjo pokalbių nuotrupose. Jis nesikišo.

Maksas buvo pašlovintas su šiluma ir humoru — o Patriko Gelovėjaus vardas demonstratyviai išbrauktas iš visų viešų pareiškimų.

Paskui viskas buvo baigta. Kai kurie grįžo į darbą, kiti nuėjo pas Kerę išgerti arbatos ir, kaip pagalvojo Neitas, pratęsti laidotuvių nuotaikos.

Neitas grįžo į darbą.

ŠARLINĖ PASIGAVO Megę iškraunančią prekes iš lėktuvo. Sugriebė ją už rankos ir nusitempė toliau nuo Džeikobo.

— Man reikia pamatyti jį.

— Ką?

— Žinai ką. Noriu, kad nuskraidintum mane į Ankoridžą, į tuos laidotuvių namus, kur laikys jo kūną iki pavasario. Turiu tam teisę.

Megė pažiūrėjo Šarlinei į veidą.

— Negaliu. Šiandien jau per vėlu skristi, be to, turiu užsakymų. Artinasi Iditarodas. Žmonės nori nuskristi ten, pafotografuoti.

— Aš turiu teisę...

— Kas tau įgėlė?

— Tai, kad nebuvome susituokę, dar nereiškia, kad nebuvau jo žmona. Tikra žmona, kokia Kerė buvo Maksui.

— Mėšlas. — Megė trypčiojo ratu. — Žinai, aš maniau, kad parodei klasę nueidama į paminėjimą, žiūrėdama Kerei į akis ir berdama užuojautas. O pasirodo, kad tu pavydėjai jai viso to dėmesio.

— Visai ne dėl to. Na, gal iš dalies, — prisipažino Šarlinė. — Aš noriu pamatyti jį ir pamatysiu. Jei tu manęs nenuskraidinsi, paskambinsiu Džerkui į Talkytną, sumokėsiu jam ir jis mane nuskraidins.

— Kunkuliuoji dėl to nuo pat Makso laidotuvių, ar ne? Negali nurimti, spirgi. Kas yra, Šarline?

— Tu jį matei.

— Taškas mano naudai.

— Iš kur man žinoti, kad jo nebėra? Iš kur man žinoti, kad tai jis, jei nepamatysiu pati? Kaip kad Kerė pamatė Maksą.

— Aš negaliu tavęs nuskraidinti.

— Verti mane skristi su svetimu?

Megė pažiūrėjo į upę. Kaupėsi potvynis. Plyšiai ir judančio ledo įtrūkimai leido vandeniui kilti, ir šis užšaldavo plona plutele. Pavojinga, nes naujasis ledas atrodo toks pat kaip ir senasis, bet lengvai lūžta ir nusineša auką gilyn.

Tai, kas atrodo saugu, gali tave nužudyti.

Palei upę buvo susmaigstyti ranka rašyti įspėjimai. Neito darbas, žinojo ji. Jis supranta apie ploną ledą ir pavojus, kai viskas atrodo saugu ir normalu.

— Gal užtektų nuotraukos? Fotografijos?

— Ką nori pasakyti?

Megė atsisuko į ją.

— Jei atneščiau tau jo nuotrauką, ar padėtų?

— Jei gali nuskristi ir nufotografuoti jį, kodėl...

— Man nereikia skristi. Neitas turi nuotraukų. Jei pavyks gauti, atnešiu tau.

— Dabar?

— Ne, ne dabar. — Ji nusitraukė kepurę, persibraukė pirštais plaukus. — Jam tai nepatiktų. Nes tai įkalčiai, ar kas ten. Bet pasistengsiu gauti šįvakar. Galėsi pasižiūrėti, patenkinti savo smalsumą, ir aš nunešiu jas atgal.

Prie nuovados Megė išsitraukė raktų ryšulį ir susirado raktą, pažymėtą raidėmis PN. Ji paliko Neitą miegantį ir tikėjosi, kad jis nepabus, kol ji sugrįš. Ji nenorėjo aiškinti jam apie savo laikiną proto užtemimą.

Ji įėjo vidun, išsitraukė mažą prožektorių. Dalis jos norėjo pasmalsauti, pasimėgauti pojūčiu, kai esi ten, kur neturėtum būti. Tačiau dar labiau jai norėjosi atlikti tai, ko atėjo, ir grįžti į lovą.

Ji nuėjo tiesiai į Neito kabinetą. Čia surizikavo uždegti stalinę lempą, tada pasuko prie uždengtos lentos.

Atsargiai nutraukė užtiesalą. Jis nukrito ant žemės iš jos staiga apmirusių rankų, kai ji virpėdama žengė žingsnį atgal.

Ji buvo mačiusi mirtį ir žinojo, kad ji nėra graži. Tačiau tos nuogos ir grafiškos Makso Hobeikerio nuotraukos privertė ją giliai įkvėpti.

Geriausia apie tai negalvoti, bent kol kas. Geriau paims tėvo nuotrauką — jo mirtis atrodė kur kas *švaresnė* — ir nuneš ją Šarlinei.

Ji įsikišo nuotrauką į švarko kišenėlę, išjungė šviesą ir išėjo tuo pačiu keliu kaip ir atėjusi.

Šarlinė buvo savo kambaryje. Ji atidarė duris vilkėdama gėlėtu chalatu. Nuo jos dvelkė viskiu, rūkalais ir kvepalais.

— Tikiuosi, tu viena, — tarė Megė.

— Taip. Aš išsiunčiau jį. Kur ji? Ar gavai?

— Dabar tu pažiūrėsi ir aš nunešiu ją atgal. Daugiau nieko nebenoriu girdėti.

— Parodyk. Noriu pamatyti jį.

Megė ištraukė fotografiją.

— Ne, liesti negali. Dar suglamžysi ar ką, ir Neitas viską sužinos. — Ji atsuko nuotrauką motinai.

— Och. Och. — Šarlinė susverdėjusi žengė atgal, kaip ir Megė prie lentos. — Dieve. Ne! — Ji kilstelėjo ranką, kai Megė norėjo įsidėti nuotrauką. — Noriu...

Ji vėl žengė į priekį ir, pamačiusi įspėjamą Megės žvilgsnį, susidėjo rankas už nugaros.

— Jis... jis atrodo toks pat. Kaip tai gali būti? Jis atrodo nė kiek nepasikeitęs. Šitiek metų, o jis toks pat.

— Jis negalėjo pasikeisti.

— Manai, kad viskas įvyko greitai, ką? Turėjo būti greitai.

— Taip.

— Jis vilkėjo tais kailinukais, kai išėjo. Vilkėjo jais tą paskutinį kartą, kai aš jį mačiau. — Ji nusisuko grąžydama rankas. — Dabar išeik. — Ji sudrebėjo, užsispaudė rankomis burną. — Mege, — sumurmėjo atsisukdama.

Bet Megės jau nebuvo.

Šarlinė nuslinko į vonios kambarį, užsidegė šviesą ir įsistebeilijo į save veidrodyje.

Jis atrodė toks pat, vėl pagalvojo ji. Toks jaunas.

O ji ne. Ir niekada nebebus jauna.

ALIASKOJE BUVO KOVO MĖNUO, tačiau pailgėjusios dienos nepriminė jam artėjančio pavasario, nors kalendoriaus lapeliai vis labiau artino oficialiąją dieną.

Dabar Neitas pabusdavo jau su šviesa ir dažniausiai kairėje Megės lovos pusėje. Eidamas per miestelį, matė daugiau žmonių veidų ir mažiau gobtuvų.

Plastmasiniai kiaušiniai ant sniegu padengtų medžių šakų, plastmasiniai zuikučiai ant baltų vejų irgi niekuo nepriminė pavasario.

Tačiau pirmasis ledų lūžis upėje pagaliau įtikino jį.

Jis su nuostaba stebėjo, kaip lediniame upės kaspine atsiranda smulkių plyšių, kaip jie jungiasi vieni su kitais ir vėl skiriasi it pašėlę užtrauktukai. Tai buvo toks neįprastas reginys, kad jis prastovėjo dvidešimt minučių prieš pasukdamas į skyrių.

— Upėje skilinėja ledas, — tarė jis Otui.

— Tikrai? Dar truputį ankstoka, tačiau pastarąją savaitę buvo šilta.

Galbūt, pagalvojo Neitas, jei jis pragyventų Lunasėje, tarkim, šimtą metų, tada galėtų galvoti, jog keletas drėgnų dienų su keturiasdešimties laipsnių temperatūra yra šiltas periodas.

— Reikia pastatyti įspėjamuosius ženklus. Nenoriu, kad vaikai, žaidžiantys ledo ritulį, įlėktų į properšą.

— Vaikai žino, kad...

— Noriu, kad būtų pastatyti ženklai, taip, kaip daréme per potvynį. Pažiūrėkite Kampo parduotuvėje, gal jie turi lentų ženklams. Pyč arba Piteris užrašys įspėjimus. „Nečiuožinėti, plonas ledas".

— Jis nėra toks plonas, kad...

— Otai, tiesiog gauk man ženklų.

Otas burbėdamas išėjo. Neitas pastebėjo, jog Pyč tramdo šypseną.

— Kas?

— Nieko. Nieko tokio. Manau, tai gera mintis. Rodo, kad mes rūpinamės miestelėnais ir tvarka. Bet aš manau, kad užtektų užrašyti „Properšos, ant ledo nelipti".

— Rašyk, kaip tau atrodo geriausia. Tik padarykit tai. — Jis pasuko į sandėliuką ieškoti pagalių. — Ir neleiskit rašyti Otui.

Įsitikinęs, kad ženklai pakeliui, jis paruošė kompiuteriu įspėjimo tekstus ir išėjo jų platinti. Prismeigė juos pašte, banke, mokykloje, tada nuėjo į viešbutį.

Bingas priėjęs perskaitė jam per petį ir paniekinamai suprunkštė.

Neitas tylėdamas perskaitė savo žodžius.

LEDAS SKILINĖJA.
LUNASĖS POLICIJOS SKYRIAUS NURODYMU
ANT UPĖS DRAUDŽIAMA BET KOKIA VEIKLA.

— Padariau klaidų, Bingai?

— Ne. Tik stebiuosi, kas būtų toks kvailas, kad čiuožinėtų ant upės per proveržį.

— Tas, kuris nušoka nuo stogo, kad įsitikintų, jog gali skraidyti, — prisiskaitęs apie Supermeną. Kiek laiko vyksta proveržis?

— Įvairiai. Žiema prasidėjo anksti, dabar pavasaris daro tą patį. Tad pamatysim. Upė sproginėja kiekvienais suknistais metais, ežeras irgi. Nieko nauja.

— Jei koks vaikis kvailiodamas įkris į properšą, galėsime susirinkti į dar vienas laidotuves.

Neitas apsigręžęs nuėjo, o Bingas mąsliai papūtė lūpas.

Neitas tebeturėjo rankose tekstų, kai pastebėjo judesius laikraščio redakcijos lange.

Jis nuėjo prie durų, nuspaudė rankeną. Durys buvo užrakintos. Jis pasibeldė.

Kerė minutėlę žiūrėjo į jį pro langą, paskui atidarė.

— Kere, norėčiau vieną jų priklijuoti prie redakcijos lango.

Ji paėmė įspėjimo tekstą, perskaitė ir nuėjo prie stalo paieškoti lipnios juostos.

— Aš priklijuosiu.

— Ačiū tau. — Jis apsižvalgė. — Tu čia viena?

— Taip.

Nuo laidotuvių dienos jis bandė apklausti ją du ar tris kartus, tačiau jos atsakymai kiekvieną kartą buvo padriki ir migloti.

— Gal prisiminei dar ką nors apie tą vasarį?

— Bandžiau galvoti, bandžiau užsirašinėti, kaip tu sakei, namuose. — Ji priklijavo prie stiklo įspėjimą. — Bet juose nieko negaliu daryti. Nieko negalėjau prisiminti ir tėvų namuose, kai nuvežiau ten vaikus. Nežinau kodėl. Negalėjau sulipdyti jokių minčių, jokių žodžių. Todėl atėjau čionai. Pamaniau, gal...

— Viskas gerai.

— Nežinau, ar tai gera mintis. Žinau, kad čia buvo Hop ir kai kurios kitos moterys... jos viską sutvarkė, kai... kai joms buvo leista, bet aš abejojau, ar galėsiu čia sugrįžti.

— Sunku. — Tuo metu jis privertė save sugrįžti į alėją. Jausmas buvo klaikus.

— Aš turėjau sugrįžti. Paskutinis laikraščio numeris išėjo... labai seniai. Maksas taip sunkiai dirbo, laikraštis jam tiek daug reiškė.

Ji nusisuko ir, stengdamasi giliai kvėpuoti, apsižvalgė po kambarį.

— Nieko panašaus į tikrą redakciją. Mes su Maksu važiavome į Ankoridžą, Ferbanksą, netgi Džiuno, kad pamatytume, kaip atrodo tikros redakcijos, tikros leidyklos. Jo akys žibėte žibėdavo. Čia nieko panašaus į tai, bet jis didžiavosi ja.

— Nesutinku. Manau, kad redakcija puiki.

Kerė išspaudė šypseną, linktelėjo.

— Aš išlaikysiu ją. Šiandien tai nusprendžiau. Vos prieš tau įeinant. Maniau, kad paliksiu viską likimo valiai, nesugebėsiu dirbti be Makso. Tačiau, kai atėjau čionai šiandien, supratau, kad dirbsiu toliau. Parengsiu leidinį, gal Profesorius man padės ar vaikai, norintys įgyti žurnalistinio patyrimo.

— Puiku, Kere. Džiaugiuosi tai girdėdamas.

— Ir aš pasistengsiu ką nors prisiminti, Neitai, pažadu. Pagalvosiu ir prisiminsiu. Žinau, kad norėjai patikrinti jo dokumentus. Aš dar nebuvau ten.

Jai nereikėjo pasakyti kur, nes Neitas žinojo, jog ji kalba apie Makso kabinetą.

— Jei nori, gali pažiūrėti.

Valstijos policija jau apžiūrėjo kambarį, pagalvojo Neitas. Jis irgi apžiūrės, bet ne dabar. Ne tada, kai koks nors praeivis gali pamatyti jį viduje ir pradėti domėtis kodėl.

— Vėliau. Jis turėjo kabinetą namuose?

— Taip, nedidelį. Aš dar neliečiau jo daiktų. Vis atidėlioju.

— Namuose kas nors yra?

— Ne, vaikai mokykloje.

— Ar neprieštarautum, jei dabar nueičiau į tavo namus? Jei ką nors turėsiu paimti, parašysiu tau raštelį.

— Prašom. — Ji pasiėmė rankinę, sužvejojo raktus ir nuėmė vieną nuo žiedo. — Tai nuo galinių durų. Turėk kiek prireiks.

Jis NENORĖJO PALIKTI mašinos prie Hobeikerių namo. Žmonės mėgsta kalbėti ir apie nereikšmingus dalykus.

Taigi paliko mašiną palei upę. Plyšių lede nebuvo matyti, ir Neitas pagalvojo, ar nebus paskubėjęs su įspėjimais. Jis patraukė atgal per miškelį. Čia šalčiau, konstatavo jis, po medžiais, kur neprasiskverbia saulė, šalčiau. Sniegas buvo išvagotas sniegaeigių ir slidžių vėžėmis. Tikriausiai mokyklos slidininkų komanda, nutarė jis. Pastebėjo ir kitų pėdsakų, kurie tikrai nebuvo žmogaus, ir vylėsi, kad neteks susidurti su briedžiu, kurį tada išbaidė.

Jis nieko apie juos nežino, gal jie kerštingi.

Sniegas buvo gilesnis nei jis tikėjosi, ir Neitas pasigailėjo nepasiėmęs sniegbačių. Tad stengėsi kaip įmanydamas laikytis vėžių.

Jis pamatė spalvos dryželį, tai, jo nuomone, galėjo būti lapė, o kai stabtelėjo atsikvėpti, pastebėjo bandą elnių nusišėrusiais kailiais. Jie prabidzeno pro jį vos per penkiolika pėdų. Matyt, jis stovėjo pavėjui, nes jie nė nedirstelėjo į jį. Neitas stovėjo žiūrėdamas, kol jie nuvingiavo jam iš akių.

Jis prasiskynė kelią prie galinių namo durų pro sodo įrankių pastoginę, aplinkui kažkokį pastatą ant statramsčių, kuris tikriausiai buvo jų sandėlis. Kažkas buvo nuvalęs galinį prieangį — jame, apdengtos brezentu, riogsojo sukrautos malkos.

Neitas atsirakino duris ir pateko į koridorių, kuriame, pasirodo, įrengta ir skalbykla. Kadangi jo batai buvo šlapi ir snieguoti, jis nusiavė juos ir paliko koridoriuje kartu su paltu.

Virtuvė švari, beveik iki blizgesio. Tikriausiai taip moterys, bent jau kai kurios, malšina savo skausmą. Su valikliais ir šluotele. Ir su skudurėliais bei dulkių siurbliu, galvojo jis eidamas per kambarius. Nė dulkelės. Jokios įprastos kasdienės netvarkos.

Gal tuo norima kai ką pasakyti. Kad ji dar nepasiruošusi gyventi toliau.

Jis užlipo į antrą aukštą. Atpažino vaikų kambarį iš plakatų ant sienų ir netvarkos ant grindų. Kol kas aplenkė šeimininkų miegamąjį, kur lova buvo rūpestingai paklota, o fotelis uždengtas dygsniuotu užtiesalu.

Ar dabar ji miega jame, nes negali atsigulti į lovą, kuria dalijosi su savo vyru?

Šalia miegamojo — Makso kabinetas. Jame vyravo normalaus gyvenimo netvarka ir dulkės. Iširusi siūlė kėdėje buvo užklijuota lipnia juosta — visų įprastu taisymo būdu. Stalas senas ir subraižytas, aiškiai

pirktas iš antrų ar net trečių rankų. Tačiau kompiuteris atrodė naujas arba labai gerai prižiūrėtas.

Ant stalo stovėjo teminis kalendorius, kiekvieną dieną iliustruojantis kokiu nors paveikslėliu. Makso tema buvo žvejyba. Tos dienos lapelyje buvo pavaizduotas kartoninis žmogeliukas, laikantis smulkią žuvelę ir teigiantis, kad ji buvo gerokai didesnė, kai jis ją užkabino.

Data buvo sausio 19-oji. Maksas nesugrįžo namo, kad nuplėštų kitos dienos lapelį ir perskaitytų kitą pokštą.

Ant jo nebuvo jokio užrašo, jokių patogių užuominų, kaip, pavyzdžiui: „Vidurnaktį susitinku su (žudiko vardas)".

Neitas pasilenkė prie šiukšlių dėžės po stalu ir rado keletą nuplėštų lapelių, kai kuriuos su užrašais.

IDITARODO MENAS — ŠUNYS?

VARVA VONIOS ČIAUPAS. KERĖ ZIRZIA. SUTVARKYTI!

Vienas iš jų rašytas prieš pat mirtį, ant jo buvo iškeverzotas vienas žodis: PETAS.

Neitas ištraukė jį ir pasidėjo ant stalo.

Jis rado keletą vokų, rodančių, kad Maksas sėdėjo čia tvarkydamas sąskaitas vieną iš dienų prieš savo mirtį, rado porą saldainių popieriukų.

Neitas patikrino stalčius. Viename jų aptiko čekių knygelę: balansas apmokėjus sąskaitas — 250 dolerių ir šeši centai. Įrašas darytas dvi dienos prieš mirtį. Trys taupomosios knygelės. Dvi skirtos vaikams, viena — jam ir žmonai. Jiedu su Kere turėjo šešis tūkstančius dešimt dolerių.

Vokai su atgaliniais adresais, guminės juostelės, sąvaržėlės, dėžutė sąsagėlių. Nieko neįprasto.

Apatiniame stalčiuje gulėjo keturios ranka išvedžiotos rankraščio dalys. Viršutinis puslapis bylojo:

STAIGUS ORO ATŠALIMAS

Romanas

Maksvelas T. Hobeikeris

Neitas pasidėjo jį ant stalo šalia kalendoriaus lapelio, tada nuėjo patikrinti sekciją prie sienos. Į krūvelę nukeliavo dėžutė su diskeliais ir laikraštinių straipsnių rinkinys.

Tada jis atsisėdo prie stalo patikrinti savo kompiuterinių įgūdžių.

Slaptažodžio nebuvo, vadinasi, Maksas nemanė turįs ką slėpti. Tarp dokumentų Neitas rado grafiką, pagal kurį Maksas uoliai mokėjo įnašus už namą. Šeimos žmogus, pagalvojo Neitas, atsakingai žiūrėjęs į pinigus.

Jis nerado jokių didelių sumų, nieko, kas patrauktų akį. Jei Maksas šantažavo savo žudiką, jis tikrai neįtraukė tų sumų į mėnesinį debetą.

Jis rado daugiau romano skyrių ir dviejų naujų pradžias. Jie buvo ir diskeliuose, kuriuos patikrino Neitas, o tai rodė, kad Maksas rūpestingai saugojo savo romanus. Mėgstamiausiuose Makso puslapiuose daugiausia buvo kalbama apie žvejybą.

Neitas rado keletą išsaugotų elektroninių laiškų: nuo žvejybos draugų, šunų augintojų atsakymų. Tikriausiai tarėsi dėl straipsnio apie būsimas lenktynes, pagalvojo Neitas.

Jis valandą tikrino kompiuterines laikmenas, bet niekas neiššoko ir nesuriko: įkaltis!

Susirinkęs tai, kas galėtų padėti, Neitas nusinešė viską į koridorių ir sumetė į pasiskolintą tuščią dėžę.

Tada vėl nuėjo į virtuvę. Jos kalendoriuje dominavo paukščiai. Niekas nepasirūpino nuplėšti vasario, juo labiau kovo mėnesio lapelių.

Daugiau nei pusė lapelių buvo aprašinėti. Tėvų susirinkimas, ledo ritulio treniruotė, knygos anotacija, vizitas pas dantistą. Įprasta šeimyninė rutina. Pas dantistą, pastebėjo Neitas, turėjo eiti Maksas — dvi dienos po jo mirties.

Neitas pervertė vasario, kovo mėnesių lapelius. Juose irgi buvo daugybė užrašų; antrasis vasario savaitgalis buvo pažymėtas didžiosiomis raidėmis: ŽVEJYBA.

Jis užvertė kalendorių. Įprasta, normalu, kasdieniška.

Tačiau jis turi lapelį iš šiukšlių dėžės, ant kurio užrašytas Peto vardas.

Koridoriuje kabėjo keturios poros sniegbačių. Apžiūrėjęs juos, Neitas apsiavė savo batus, apsirengė, pasiėmė dėžę ir iškeliavo.

Jis buvo vidury miškelio, iki blauzdų paskendęs sniege, kai tylą perskrodė šūvis. Neitas instinktyviai metė dėžę ir griebėsi savojo ginklo. Nespėjus jo išsitraukti, miške nugriaudėjo griaustinis. Staiga prieš akis iššoko stambus, dideliais ragais elnias ir nušuoliavo pro šalį.

Besidaužančia širdimi Neitas pajudėjo ta kryptimi, iš kur atbėgo

elnias. Jis buvo nuklampojęs apie dvidešimt jardų, kai iš už medžių išlindo žmogaus figūra su ilgu šautuvu.

Kurį laiką jie stovėjo aidinčioje tyloje, abu laikydami rankose ginklus. Tada vyras kilstelėjo ranką ir nusitraukė gobtuvą.

— Jis užuodė tave, — tarė Džeikobas. — Išsigando ir pabėgo nespėjus man iššauti. Todėl nepataikiau.

— Nepataikei, — pakartojo Neitas.

— Norėjau nunešti Rozai šviežienos. Deividas dabar neturi laiko medžioti. — Jis lėtai nuleido žvilgsnį į Neito ginklą prie šono. — Medžioji, viršininke Burke?

— Ne. Kai išgirstu šūvį, einu ieškoti, kas šovė, neplikomis rankomis.

Džeikobas demonstratyviai spragtelėjo keitiklį į saugos padėtį.

— Suradai jį, o aš einu namo be mėsos.

— Apgailestauju.

— Šiandien elnio diena, ne mano. Ar žinai kelią?

— Susirasiu.

— Ką gi. — Džeikobas linktelėjo, nusisuko ir lengvai nužingsniavo sniegbačiais per sniegą išnykdamas tarp medžių.

Neitas, nepaleisdamas iš rankos ginklo, grįžo ten, kur buvo numetęs dėžę. Tik pasiekęs automobilį įsikišo ginklą į dėklą.

Jis nuvažiavo pas Megę ir paslėpė dėžę spintoje. Kai turės laiko, peržiūrės dar kartą ir pamąstys. Kelnės buvo šlapios iki kelių, todėl jis persirengė, tada išsivedė prie ežero šunis. Norėjo prieš grįždamas į miestelį pažiūrėti, ar skilinėja ledas.

— Ženklai pastatyti, — tarė Otas.

— Matau.

— Jau gavome du skundus, kad rūpintumės savais reikalais.

— Reikia su kuo nors pasikalbėti?

— Ne.

— Skambino žurnalistai, viršininke. — Pyč pabaksnojo į raštelius ant savo stalo. — Dėl Peto Gelovėjaus ir Makso. Domėjosi, kaip vyksta tyrimas.

— Tegu pirma mane pagauna. Piteris dar patruliuoja?

— Išleidome jį papietauti. Buvo jo eilė. — Otas pasikrapštė smakrą. — Užsakėme tau itališką suvožtinį.

— Puiku, ačiū. Ar normalu, kad žmogus medžiotų per dvi tris mylias nuo namų, kai ten, kur jis gyvena, vieni miškai?

— Kaip pažiūrėsi.

— Į ką?

— Pavyzdžiui, ką jis medžiojo.

— Taip. Manau, kad tai svarbiausia.

Nors oro temperatūra buvo minusinė, plyšiai upėje plėtėsi ir ilgėjo. Nuo kranto Neitas galėjo matyti pirmuosius šalto, tamsiai mėlyno vandens raibulius. Jis susižavėjęs stebėjo, kaip jie plečiasi, tada išgirdo kažką panašaus į artilerinę ugnį. Arba triuškinantį Dievo kumštį.

Ledo lytys susigrūmė, susibūrė ir ramiai nuplaukė tarsi naujai atsiradusios salos.

— Pirmasis proveržis kelia vos ne baimingą pagarbą, — priėjusi pastebėjo Hop.

— Aš savo pirmąjį proveržį patyriau su Elfe Nubari, ir jis mane labiau traumavo nei išgąsdino.

Hop tylėdama žiūrėjo į traškančias ir besivaržančias dėl vietos lytis.

— Elfe?

— Na taip. Ji turėjo dideles migdolo formos akis, tad visi vadino ją Elfe. Ji metė mane dėl tipo, kurio tėvas turėjo laivą. Tai buvo pirmoji banga sudaužytų širdžių jūroje.

— Kaip lėkštai skamba. Tau be jos buvo geriau.

— Kai esi dvylikos, taip neatrodo. Nemaniau, kad ledonešis prasidės taip greitai.

— Kai gamta nusprendžia veikti, jos nesustabdysi. Gali būti tikras, kad ji iškrės dar ne vieną išdaigą. Tačiau proveržis čia visuomet šventė. Šįvakar „Kalnų viešbutyje" organizuojame neoficialų vakarėlį proveržio garbei. Tikimės išvysti ir tavo veidą.

— Gerai.

— Tu daugiau laiko leidi pas Megę nei viešbutyje, kur mes išnuomojome tau kambarį. — Kai jis pažiūrėjo į ją, Hop tik šyptelėjo. — Žmonės kalba.

— Ar dėl mano nakvynės kyla oficialių problemų?

— Ne, tikrai ne. — Hop pridengė nuo vėjo cigaretę ir prisidegė ją sunkiu sidabriniu „Zipp" žiebtuvėliu. — Tačiau kaip žmogui, man kelia

nerimą tai, kad Megė Gelovėj — tai ne Elfė Nubari. Tie patys žmonės kalba, kad Megės namuose labai ilgai dega šviesa.

— Gal mus kankina nemiga. — Ji merė, priminė sau Neitas. O Gelovėjus savo žurnale neužsimena apie moterį kalnuose. — Laisvalaikiu aš tiriu Gelovėjaus bylą.

— Mat kaip. — Ji įsispoksojo į upę, kur mėlyna kovojo su balta. — Dauguma žmonių eina žvejoti, skaito meilės romanus arba žiūri televizorių.

— Policininkai nėra dauguma.

— Elkis kaip išmanai, Ignatijau. Žinau, kad Šarlinė, kai tik galės, parsigabens Peto kūną. Nori surengti iškilmingas laidotuves. Iki biržėlio žemė turėtų atitirpti, nebent vėl užeitų šalčiai.

Ji įtraukė dūmą ir iškvėpė kartu su atodūsiu.

— Iš dalies aš noriu, kad viskas pasibaigtų. Mirusieji būtų palaidoti, gyvieji gyventų toliau. Žinau, Kerei sunku, bet tavo pastangos nebeprikels jos vyro.

— Aš netikiu, kad jis nužudė Gelovėjų. Ir netikiu, kad nusižudė.

Jos veidas nė nekrustelėjo, akys liko įsmeigtos į upę.

— Būtent šito nenoriu girdėti. Dieve, pasigailėk Kerės, tačiau šito girdėti nenoriu.

— Niekas nenori girdėti, kad tas, kuris jau dukart nužudė, gali gyventi kaimynystėje.

Hop neišlaikiusi sudrebėjo ir giliai užsitraukė cigaretę. Dūmų kamuoliai vis dažnėjo.

— Aš pažįstu žmones, kurie gyvena šalia, ir tuos, kurie gyvena už vienos ar trijų mylių. Pažįstu jų veidus, žinau vardus ir įpročius. Bet žmogžudžio tarp jų nepažįstu, Ignatijau.

— Tu pažinojai ir Maksą.

— O Dieve.

— Tu laipiojai su Gelovėjumi.

Jos žvilgsnis paaštrėjo ir nukrypo į jo veidą.

— Tai tardymas?

— Ne. Tik pastebėjimas.

Ji atsiduso. Upėje traškėdamas lūžinėjo ledas.

— Taip. Mano vyras laipiojo, aš irgi. Kai buvau jaunesnė, man patiko iššūkiai, jaudulys. Paskutiniaisiais Bo — mano vyro — gyvenimo metais mes dažniausiai eidavome į žygius su nakvyne.

— Kuo būtų pasitikėjęs Gelovėjus? Turiu galvoje, ten, kalnuose?

— Pats savimi. Tai pagrindinė alpinizmo taisyklė. Geriau pasitikėk tik savimi.

— Tuo metu tavo vyras buvo meras.

— Tada tai buvo daugiau garbės nei oficialaus valdininko postas.

— Vis dėlto jis pažinojo aplinkinius žmones. Skyrė jiems dėmesio. Neabejoju, kad tu irgi.

— Ir?

— Jei susikauptum ir grįžtum mintimis į 1988-ųjų vasarį, gal prisimintum, ko, išskyrus Gelovėjų, nebuvo Lunasėje? Kas buvo išvykęs savaitei ar ilgesniam laikui?

Hop numetė nuorūką į sniegą, ir ši užgesdama sušnypštė. Tada paslėpė ją po sniegu.

— Esi labai geros nuomonės apie mano atmintį, Ignatijau. Aš pagalvosiu.

— Gerai. Jei ką nors prisiminsi, pasakyk man. Tik man, Hop.

— Ateina pavasaris, — tarė ji. — O pavasaris gali būti bjaurus.

Ir nuėjo palikusi jį prie upės. Jis stovėjo šaltame vėjyje stebėdamas tą upę atgimstant.

... 22 ...

Proveržis privertė skilinėti ir dūsauti ne tik upę. Gatvėse, įšalusiose per ilgą žiemos speigą, atsivėrė duobės ir kanjono dydžio plyšiai, kurie galėtų praryti sunkvežimį.

Neitas nenustebo sužinojęs, kad Bingas turi kontraktą remontuoti ir prižiūrėti kelius. Jį nustebino tai, kad, regis, niekam buvo nė motais, jog remontas vyksta šlubos sraigės greičiu.

Bet jis turėjo kitų rūpesčių.

Žmonės, pasirodė, irgi skilinėjo. Tie, kurie išlaikė sveiką protą per tamsią negailestingą žiemą, aiškiai nusprendė, kad pavasaris tinkamiausias laikas pašėlti.

Skyriaus kamerų durys neužsidarė nuo girtuoklių, triukšmadarių, šeimyninių santykių trikdytojų ir tiesiog akivaizdžiai apsinešusių nuo narkotikų.

Vos išaušus garsūs šūksniai ir mašinų signalai privertė Neitą prišokti prie miegamojo lango. Per naktį buvo lengvai pasnigę, sniegas it baltos dulkės spindėjo gatvėse ir ant šaligatvių.

Ant tvorelės aplink duobę, kurią jis buvo pakrikštijęs Lunasės krateriu, mirksėjo raudonos ir geltonos lemputės. Jų šviesoje Neitas išvydo vyrą, kuris šoko kažką panašaus į džigą. Gal toks pasilinksminimas tekant saulei būtų nieko nestebinęs, bet tai, kad vyras šoko visiškai nuogas, suteikė reginiui tam tikro raiškumo.

Aplinkui jį jau rinkosi minia. Kai kurie plojo — tikriausiai į ritmą, pagalvojo Neitas. Kiti skatindami arba gėdindami šūkaliojo.

Atsiduseęs Neitas nusišluostė pusiau nuskustą veidą, pasigriebė marškinius, batus ir nuskubėjo žemyn.

Restorano salė buvo tuščia; nebaigti valgyti pusryčiai liudijo, kad šokantis nuogalius gatvėje sukėlė didesnį susidomėjimą.

Neitas pasičiupo nuo kabyklos švarką ir išėjo į lauką.

Minia švilpė ir trypė. Neitas prasiyrė pro susibūrusius žmones. Dabar jis matė šokėją. Tobijas Simpskis, dirbantis ne visą dieną pardavėju Kampo parduotuvėje, indų plovėju „Kalnų viešbutyje" ir disko žokėjumi Lunasės radijuje.

Dabar jis šoko kažkokį indėnų karo šokį.

— Viršininke. — Roza, laikydama už rankos Džesį, o prie krūtinės kūdikį, gailiai nusišypsojo. — Gražus rytas.

— Taip. Ar šiandien kokia ypatinga diena? Pagoniškas ritualas, apie kurį dar nežinau?

— Ne. Paprasčiausias trečiadienis.

— Ką gi. — Jis prasistūmė į priekį. — Ei, Tobi? Pamiršai šįryt savo skrybėlę?

Nesiliaudamas šokti, Tobis papurtė savo ilgus rudus plaukus ir išskėtė rankas.

— Drabužiai yra tik simbolis, paneigiantis žmogaus prigimtį, patvirtinantis suvaržymų ir nekaltybės netekimą. Šiandien aš susilieju su gamta! Šiandien aš apkabinu savo nekaltybę. Aš esu *žmogus*!

— Kad nelabai panašus, — šūktelėjo kažkas, ir minia nusijuokė.

— Gal eime pasikalbėti apie tai? — Neitas paėmė jį už rankos ir šiaip ne taip apjuosė jo klubus savo švarku.

— Žmogus yra vaikas, o vaikas ateina į pasaulį nuogas.

— Esu tai girdėjęs. Vaidinimas baigtas, — sušuko Neitas. Jis ėmė

vesti Tobį gatve mėgindamas prilaikyti švarką. Vyruko oda buvo pašiurpusi kaip žąsies. — Nėra čia į ką žiūrėti, — tyliai sumurmėjo jis.

— Aš geriu tik vandenį, — pasakojo jam Tobijas. — Valgau tik tai, ką surenku savomis rankomis.

— Supratau. Kavos ir spurgų negausi.

— Jei nešoksime, sugrįš tamsa ir šalta žiema. Sniegas. — Jis apsidairė pamišėlišku žvilgsniu. — Jis visur. Visur.

— Žinau. — Neitas įvedė jį į skyrių ir nuvedė į kamerą. Tada, kadangi Kenas buvo vienintelis gydytojas ir todėl turėjo būti ir psichiatras, paskambino jam ir paprašė atvykti.

Kitoje kameroje knarkė Girtuoklis Maikas — praeitą naktį jis, užuot ėjęs namo, užklydo į kaimynų namus.

Tarp vienuoliktos ir antros Neitas sulaukė šešių skambučių. Kažkas supjaustė Holėjaus sunkvežimio padangas, kažkas paliko visu garsu plyšojantį radiją ant Sari Parker slenksčio, mokykloje išdaužyti langai, geltonos spalvos grafitais „papuošti" naujasis Timo Bauerio sniegaeigis ir Šarlinės fordas.

Matyt, vien mintis apie pavasarį kėlė vietinius žygiams.

Jis galvojo apie kavą, apie praleistus pusryčius, apie tai, kas privertė žmogų šokti nuogą snieguotoje gatvėje, kai į skyrių įgriuvo Bingas. Didelis lyg tankas ir atrodė pasiruošęs įvykdyti kone žmogžudystę.

— Radau jas tarp savo daiktų. — Jis nutėškė ant stalo dvi meškeres, paskui, užuot tėškęs, garsiai padėjo gręžtuvą, kuris atrodė it susisukęs kardas. — Aš ne koks vagis, tad geriau išsiaiškink, kas jas ten padėjo, kol manęs tokiu nepalaikė.

— Ar šie daiktai Edo Vulkoto?

— Juk jo vardas išgraviruotas ant prakeiktų meškerių, ar ne? Tik toks pasipūtęs siaurašiknis gali išgraviruoti savo vardą ant aiškiai per brangiai įvertintų meškerių. Sakau — aš nepakęsiu, jei jis apkaltins mane. Išmalsiu jam snukį, jei tik prasižios.

— Kur tu jas radai?

Bingas sugniaužė kumščius.

— Jei sakai, kad aš jas paėmiau, išmalsiu snukį ir tau.

— Aš nesakau, kad paėmei, klausiu, kur jas radai.

— Savo pastoginėje. Nuvažiavau ten vakar vakare. Norėjau nutempti ją prie vandens, nes sezonas prasidėjo. Ir radau tuos daiktus. Mąsčiau, ką čia padarius, ir štai ką darau. — Jis bedė pirštu į Neitą. — O dabar tu daryk kas priklauso.

— Kada paskutinį kartą prieš tai buvai pastoginėje?

— Turėjau daug darbo, ar ne? Tikriausiai prieš porą savaičių. Jei jos būtų ten buvusios, būčiau pamatęs, kaip kad vakar pamačiau. Aš neturiu tokių įmantrių meškerių.

— Užeik į mano kabinetą, Bingai, prisėsk.

Bingas vėl sugniaužė raudonus kumščius ir išsišiepė.

— Kuriam galui?

— Parašysi oficialų pareiškimą. Smulkų — ar dar kas nors judinta, ar kas paimta, o gal pridėta, ar pastoginė buvo užrakinta, kas galėjo pakišti tau tas „įmantrias" meškeres.

Bingas susiraukė.

— Man reikės viską surašyti?

— Taip.

Jis atkišo barzdotą smakrą.

— Ką gi, gerai. Bet greitai. Turiu darbo, supranti?

— Pasistengsime kuo greičiau. Ir sutvarkyk tą kraterį, kol jame nepradingo kokia šeima.

Bingas nebuvo iškalbus, todėl pareiškimo rašymas truko vos dešimt minučių.

— Ar judu su Edu turite kokių reikalų, apie kuriuos turėčiau žinoti?

— Aš dedu pinigus į jo banką, o kai reikia, išsiimu.

— Bendraujate?

Bingas atsakydamas paniekinamai suprunkštė.

— Manęs nekviečia vakarieniauti pas save, nors neičiau, jei ir kviestų.

— Kodėl? Jo žmona prasta virėja?

— Pučiasi abu, tarsi būtų geresni už visus kitus. Jis mulkis, bet dauguma žmonių tokie. — Bingas truktelėjo masyviais pečiais. Tarsi kalnas būtų subangavęs. — Šiaip nieko tokio prieš jį neturiu.

— O kas gali turėti ką nors prieš tave? Kas galėtų norėti tau sukelti problemų?

— Aš nesikišu į kitų reikalus ir noriu, kad kiti elgtųsi taip pat. Jei tai kam nors nepatinka, aš...

— Išmalsi jiems snukį, — užbaigė Neitas. — Pasirūpinsiu, kad Edas atgautų nuosavybę. Ačiū, kad atnešei.

Bingas dar minutėlę pasėdėjo, baksnodamas storais pirštais į plačias šlaunis.

— Aš nevagiu.

— Aš irgi.

— Nesuprantu, kodėl skubi užrakinti žmogų, kuris truputį išgėrė ar trenkė kam į snukį, bet vagis — tai kas kita.

Neitas matė, kad jis kalba nuoširdžiai. Bingo byloje yra įrašų apie fizinės jėgos panaudojimą, bet apie vagystes — ne.

— Ir?

— Kažkas paėmė mano medžioklinį peilį ir porą pirštinių iš sunkvežimio.

Neitas ištraukė dar vieną lapą.

— Apibūdink juos.

— Tai tik prakeiktas medžioklinis peilis, — iškošė Bingas. Neitas tylėdamas laukė. — Penkių colių ašmenys, sulenkiamas, medinė rankena.

— O pirštinės? — rašydamas paklausė Neitas.

— Paprastos darbinės pirštinės, dėl Dievo. Karvės oda, multino pamušalas. Juodos.

— Kada jų pasigedai?

— Praeitą savaitę.

— O praneši tik dabar, nes..?

Bingas minutėlę patylėjo, tada pakrutino savo milžiniškus pečius.

— Gal ir nesi visiškas mulkis.

— Aš sujaudintas. Leisk nusibraukti ašarą. Tu rakini savo sunkvežimį?

— Ne. Niekas iki šiol nebuvo toks kvailas, kad liestų mano daiktus.

— Visada būna pirmas kartas, — tarė Neitas.

Likęs vienas, laukdamas atvykstančio miestelio gydytojo, kuris suteiktų Tobiui kokią nors psichologinę pagalbą, Neitas peržiūrėjo protokolus ant savo stalo. Padori krūvelė, pagalvojo. Galbūt ne tokia įspūdinga, prie kokios buvo įpratęs Baltimorėje, tačiau krūva. Populiariausi nusikaltimai — smulkios vagystės ir chuliganizmas.

Tačiau porą pastarųjų savaičių jis turi ką veikti. Beveik nelieka laiko jo neoficialiam tyrimui.

Gal tai ne sutapimas. Gal tai nėra priminimas iš kosmoso, kad jis nebedirba žmogžudysčių skyriuje.

Galbūt kažkas nerimauja.

◆ ◆ ◆

EDO VEIDAS NUŠVITO pamačius meškeres ir gręžtuvą.

— Kaip suprantu, tai jūsų.

— Tikrai taip. Jau buvau praradęs viltį, buvau įsitikinęs, kad jos guli kokiame nors Ankoridžo lombarde. Puikiai padirbėjote, viršininke Burke! Areštavote vagį?

— Ne. Vakar vakare Bingas rado jūsų daiktus tarp savųjų jo pastoginėje. Šįryt atnešė juos į skyrių.

— Bet...

— Ar turite prielaidą, dėl kurios Bingui būtų reikėję įsilaužti į jūsų pastoginę, nuniokoti ją, paimti daiktus, o paskui atnešti juos man?

— Ne. — Edas apčiupinėjo meškeres. — Ne, neturiu, bet faktas tas, kad jis juos turėjo.

— Vienintelis faktas yra tas, kad jis juos rado ir grąžino. Ar norite tęsti tyrimą?

Edas garsiai iškvėpė ir minutėlę stovėjo dvejodamas. Jo veide atsispindėjo vidinė kova.

— Na... jei atvirai, nesuprantu, kam Bingui būtų reikėję juos paimti, o ypač — vėliau grąžinti. Aš atgavau savo nuosavybę, ir tai svarbiausia. Bet kaip dėl vandalizmo ir beveik pilno viskio butelio?

— Byla nebaigta.

— Gerai. Tada gerai. — Edas linktelėjo į langą, pro kurį tamsioje mėlynėje buvo matyti ledo lytys. — Išgyvenote savo pirmąją žiemą.

— Regis, taip.

— Kai kas netiki, kad liksite čia antrai žiemai. Aš ir pats svarsčiau, ar neketinate grįžti Žemiau 48-osios, kai pasibaigs kontraktas.

— Manau, tai priklauso nuo to, ar miestelio taryba pasiūlys atnaujinti kontraktą.

— Kol kas negirdėjau jokių skundų. Bent jau didelių. — Jis paėmė meškeres ir gręžtuvą. — Reikia padėti į vietą.

— Pasirašykite, kad gavote. — Neitas pastūmė per stalą blanką. — Tegu viskas būna oficialiai.

— O taip, žinoma. — Edas suraitė parašą reikiamoje eilutėje. — Dėkoju, viršininke. Džiaugiuosi, kad atgavau savo turtą.

Neitas pastebėjo Edo žvilgsnį, mestą į uždengtą lentą — jau trečią kartą. Tačiau jis nieko neklausinėjo ir nekomentavo.

Neitas atsistojo išlydėti Edo, tada priėjo prie lentos ir atidengė. Vardų sąraše jis nubrėžė liniją, jungiančią Bingą ir Edą. Ir padėjo klaustuką.

Po pietų dangų uždengė debesys, ir pro juos Neitas pastebėjo raudoną Megės lėktuvėlį. Buvo išvykęs į Renkor Vuds apžiūrėti tariamai negyvo kūno, apie kurį pranešė atostogaujantys paukščių stebėtojai. Paaiškėjo, jog tai tebuvo sniege įstrigusi senų batų pora.

Turistai, pagalvojo Neitas, įmesdamas batus — atrodo, paliktus kitų turistų — į bagažinę.

Tada pasigirdo pažįstamas lėktuvo gausmas, ir jis pamatė Megę, išslystančią iš už debesų.

Kai jis privažiavo siaurą prieplauką, ji jau buvo nusileidusi. Plūdės ant jos lėktuvo buvo dar vienas pavasario ženklas. Jis patraukė prie jos jausdamas, kaip po kojomis siūbuoja lentos: Megė ir Džeikobas iškrovinėjo prekes.

— Sveikas, gražuoliuk. — Ji numetė dėžę ant prieplaukos, ir ši sudrebėjo. — Mačiau tave Renkor Vudse. Mano širdelė suvirpėjo, ar ne, Džeikobai?

Šis tyliai susijuokė ir nunešė didelę dėžę į sunkvežimį.

— Nupirkau tau dovaną.

— Tikrai? Duok.

Ji įkišo ranką į kitą dėžę, pagraibė ir ištraukė dėžutę sargių.

— Pamaniau, gal drovėsiesi pirkti Kampo parduotuvėje.

— O tai, kad mojuoji jais viešai, manęs, manai, netrikdo? — Jis griebė dėžutę jai iš rankos ir įsikišo į kišenę.

— Nupirkau tris, bet kitas dvi padėsiu į saugią vietą. — Ji mirktelėjo jam, tada pasilenkė paimti dėžės. Tačiau Neitas pakėlė ją pirmas.

— Aš nunešiu.

— Atsargiai. Tai antikvarinis arbatos servizas. Džoanos močiutė nori padovanoti anūkei jos trisdešimtmečio proga. — Ji paėmė kitą dėžę ir ėmė žingsniuoti šalia Neito. — Ką veiki prieplaukoje, viršininke? Ieškai patvirkusių moterų?

— Vieną jau radau.

Ji nusijuokė ir kumštelėjo jam.

— Pažiūrėsim, ar vėliau sugebėsi padaryti mane dar labiau patvirkusią.

— Šiandien kino vakaras.

— Kinas šeštadieniais.

— Ne, juk jie sukeitė dienas, pameni? Dėl mokyklos pavasario šventės.

— A, taip. Tarp prekių yra pora suknelių tokiai progai. Koks filmas?

— Du filmai — *Svaigulys* ir *Miegamojo langas.*

— Aš atnešiu spragėsių.

Ji įdėjo dėžę į sunkvežimį, tada atidžiai nužvelgė Neitą.

— Atrodai pavargęs, viršininke.

— Regis, pusę miestelio užpuolė pavasario karštinė. Daug darbo. Tiek daug, kad negaliu skirti pakankamai dėmesio kitoms sritims.

— Tu kalbi ne tik apie mano nuogą kūną. — Ji atsigręžė į lėktuvą, iš kurio Džeikobas krovė paskutines dėžes. — Mano tėvas miręs šešiolika metų. Laikas — santykinis dalykas.

— Noriu užbaigti tyrimą — dėl tavęs. Dėl jo. Ir dėl savęs.

Ji apvyniojo aplink pirštą jo plaukų garbaną. Jis leidosi nukerpamas. Tai ženklas, pagalvojo ji, kad jis drąsus vyras. Arba įklimpęs iki ausų.

— Žinai ką? Šįvakar jokių kitų reikalų. Tiesiog nueisime į kiną, užkrimsime spragėsių, pakvailiosime.

— Turiu daugiau klausimų nei atsakymų. Kai kuriuos teks užduoti tau. Jie gali tau nepatikti.

— Tada tikrai šįvakar jokių darbų. Turime nuvežti šias prekes. Pasimatysime vėliau.

Ji įšoko į kabiną ir skubiai pamojavo Neitui. Bet, Džeikobui pajudėjus, ilgai stebėjo jį pro galinio vaizdo veidrodėlį.

— Jis atrodo susirūpinęs, — tarė Džeikobas.

— Jis visada susirūpinęs. Ir kodėl man tai patinka?

— Jam patinka globoti tave. Niekas kitas to nedarė. — Jis šyptelėjo, kai Megė įsmeigė į jį akis. — Aš tave mokiau, klausiausi tavęs, rūpinausi. Bet niekada neglobojau.

— Manęs nereikia globoti. Aš to nenoriu.

— Ne, bet mintis, kad jis globos, tave jaudina.

— Galbūt. — Reikės pamąstyti apie tai, pagalvojo Megė. — Bet mūsų norams lemta susigrumti. Kas tada?

— Priklausys nuo to, kuris atlaikys susidūrimą.

Megė nusijuokė ir ištiesė kojas.

— Jis neturi nė menkiausio šanso.

◆ ◆ ◆

Ji tikėjosi, kad liks laiko užsukti į namus, susitvarkyti, nusiprausti ir pasiruošti naktinio sekso maratonui. Jai patiko palaikyti nesudėtingus, įdomius ir, prisipažino sau, neapgalvotus santykius. Ji tikėjo, kad ir jam būtų ne pro šalį mažiau galvoti.

Jis galvoja tikrai per daug, ir tai užkrečiama.

Bet, kol išvežiojo prekes, susirinko pinigus, laiko neliko. Spragėsius teko spraginti viešbučio virtuvėje, klausantis Didžiojo Maiko serenadų.

Klausytis jo dainuojančio, kai dirbdavo, nebuvo kančia. Megė spėjo sužinoti Rozos, vis pasirodančios virtuvėje, naujienas, pažiūrėti Vilou bei Didžiojo Maiko dukrytės nuotraukas.

Čia kaip namie, pagalvojo ji, šilta, jauki virtuvė, kalbos, muzika. Ką jau kalbėti apie Didžiojo Maiko obuolių pyragą.

— Tai eisi į kiną, — tarstelėjo Maikas, trumpam liovęsis niūniuoti. — Kaip romantiška.

Megė valgė pyragą stovėdama prie viryklės.

— Nebent jis sušlamštų visus spragėsius.

— Matau žvaigždutes tavo akyse, žvaigždutes ir širdutes.

— Aha, — palinksėjo ji pilna burna.

— Tikrai matau. Jo akyse irgi. — Jis sučepsėjo, imituodamas bučinius, ir Megė nusijuokė, nesitikėjusi tokių keistų garsų iš didžiulio kaip kalnas, pliko juodaodžio. — Turėjau tokias, kai pirmą kartą pamačiau savo Džuliją. Ir tebeturiu.

— O dabar kepi nuostabų obuolių pyragą krūvai surūgėlių.

— Man patinka kepti pyragus. — Jis padėjo lėkštę su kepta žuvimi, bulvėmis ir šparaginėmis pupelėmis. — Dėl savo Džulijos ir mažosios princesės Anės padaryčiau tikriausiai viską. Čia gera vieta gyventi, gera vieta dirbti, bet, jei myli, visur gerai.

Jis ėmė dainuoti The Beatles „Visa, ko tau reikia, tai meilė". Megė baigė valgyti pyragą. Roza atėjo paimti užsakymo.

Gera vieta gyventi, mąstė Megė, pildama į maišelį spragėsius ir purtydama jį, kad pasiskirstytų sviestas ir druska. Tik reikia nuspręsti, ką daryti su meile.

Vėsus, drėgnas oras pranašavo lietų.

Neitas vėlavo, ir tai ją nustebino. Jis įsliūkino gęstant šviesoms.

— Atleisk. Turėjau iškvietimą. Dygliakiaulė. Vėliau papasakosiu.

Jis stengėsi įsigilinti į filmo turinį, nuotaiką, akimirkas. Tačiau jo mintys sukosi apie kitus dalykus. Šį rytą jis sujungė liniją Edą ir Bingą. Juos sieja pavogta žvejybinė įranga. Iš pirmo žvilgsnio tai primena pokštą arba vaikėzų darbą. Jo lentoje vis daugėja jungčių tarp žmonių vardų.

Ir jie visi sėdi čia, aplinkui jį, žiūri, kaip Džimis Stiuartas vaidina policininką, atsigaunantį po nervinio išsekimo.

Aš irgi tai perėjau, mąstė Neitas. Stiuartas irgi nusiris žemyn. Jis kentės ir dirbs kaip apsėstas.

Jis ras merginą, praras merginą, ras ir vėl praras. Skausmo ir malonumo karuselė.

Viskas sukasi aplink merginą.

O Megė? Kaip vienintelis Patriko Gelovėjaus vaikas, argi ji nėra jo gyvas simbolis? Gal jos vardą taip pat reikėtų sujungti su kitu?

— Ar greitai nusileisi ant žemės?

— Ką?

— Klausiu, ar dar ilgai skraidysi. — Megė pakreipė galvą, ir jis suvokė, kad salėje vėl dega šviesos. Pertrauka.

— Atleisk. Išsijungiau.

— Akivaizdu. Tu nė neprisilietei prie savosios spragėsių dalies. — Ji padėjo maišelį ant kėdės. — Eime įkvėpti oro, kol prasidės antroji dalis.

Jie išslinko pro duris kartu su didesne minios dalimi. Debesys, susikaupę po pietų, prakiuro pirmojo filmo metu. Smarkus lietus kapojo žemę.

— Bus potvynis, — tarė Megė, sukdama nosį šalin nuo dūmų, juos leido po skėčiais pasislėpę drąsuoliai ir tie, kurie jau spėjo peršlapti. — Ir juodas ledas keliuose, kai temperatūra nukris.

— Jei nori namo, aš parvešiu. Man reikės grįžti, prižiūrėti, kad būtų tvarka.

— Ne, dar pabūsiu, pažiūrėsiu, kas bus. Gali vėl pradėt snigti.

— Man reikia kai ką patikrinti. Susitiksime viduje.

— Štai jums amžinai budrus policininkas. — Ji pamatė, kaip pasikeitė jo veidas, ir pavartė akis. — Aš nesiskundžiu, Burke. Neketinu inkšti ir pūstis, jei net visą filmą teks žiūrėti vienai. Ir namo sugebėsiu parvažiuoti. Netgi šiam vakarui suplanuotu pasilinksminimu galiu pasirūpinti pati, jei tavęs nebus šalia. Dar turiu naujų baterijų. Tu žiūri į mane, bet matai ją, ir tai mane veikia.

Jis prasižiojo pasakyti, jog tai netiesa, bet ji jau ėjo tolyn. Be to, tai būtų buvęs melas. Išprovokuotas atsakymas, pagalvojo jis, mėgindamas nusikratyti pečius užgulusio sunkumo.

Jis pastebėjo minioje Piterį, Hop, Bingą, Profesorių.

Potvynio strategijos aptarimas užėmė visą pertrauką ir net šiek tiek ilgiau.

Kai jis atsisėdo šalia Megės, Greisė Keli bandė įtikinti Džimį Stiuartą, kad šis turėtų daugiau dėmesio skirti jai, o ne stebėti tuos kitus žmones pro miegamojo langą.

Jis paėmė Megės ranką, sunėrė pirštus.

— Nevalingas refleksas, — sumurmėjo jai į ausį. — Atleisk.

— Beveik tikiu. — Tačiau ji atsisuko ir lengvai palietė jo lūpas. — Žiūrėk filmą.

Jis žiūrėjo, bent jau stengėsi. Bet tą akimirką, kai Reimondas Buras sugavo Greisę Keli šniukštinėjančią po jo butą, už nugaros triukšmingai atsidarė durys.

Kartu su Otu į salę įsiveržė šviesa, žiūrovai ėmė ūbauti ir šaukti, kad jis uždarytų prakeiktas duris. Otas, varvantis ir susijaudinęs, pasuko tiesiai prie Neito, nekreipdamas dėmesio į keiksmus.

Neitas pašoko jo pasitikti.

— Eime į lauką, viršininke.

Antrąkart tą dieną Neitui teko išeiti į lauką tik su marškiniais — dabar lauke siautė šlapdriba ir ledinis vėjas kandžiojo jam odą.

Jis tučtuojau pastebėjo gyvūno kūną ir, braukdamas nuo veido plaukus, pasuko prie šaligatvio.

Pirma mintis buvo, kad tai Rokas arba Bulius, ir jo širdis šoktelėjo į gerklę. Tačiau šuo, gulintis kraujo ir šąlančio vandens klane, buvo senesnis nei Megės šunys ir šviesesnio kailio.

Peilis, kuriuo jam buvo perrėžta gerklė, kyšojo krūtinėje.

Neitas išgirdo, kaip už nugaros kažkas riktelėjo.

— Tegu visi grįžta į salę, — paliepė jis Otui. — Kontroliuok situaciją.

— Aš žinau tą šunį, Neitai. Tai senasis Džo ir Laros šuo, Jukonas. Visiškai nepavojingas. Beveik be dantų.

— Nuvesk žmones vidun. Ir atneškite ką nors, kuo galėčiau jį uždengti.

Otui nuėjus, atskubėjo Piteris.

— Džeikobas davė savo neperšlampamą apsiaustą. Dieve, viršininke, tai Jukonas. Styveno šuo. Siaubinga. Tiesiog siaubinga.

— Ar atpažįsti peilį? Pažiūrėk į rankeną, Piteri.

— Nežinau. Ji labai kruvina ir... nežinau.

Bet Neitas žinojo. Šeštas jausmas kuždėjo jam, kad tai bus medžioklinis peilis. Tas, kurio pasigedo Bingas.

— Nuvešime šunį į kliniką. Padėk nunešti jį į mano automobilį. Bet pirmiausia tau teks nubėgti į skyrių ir atnešti fotoaparatą. Reikia nufotografuoti visa tai.

— Jis negyvas.

— Teisingai, jis negyvas. Po to, kai nufotografuosime, nuvešime jį į kliniką. Kai įdėsime jį į bagažinę, nueisi į salę ir pasakysi Džo ir Larai, kad jų šuo pas mane. Dabar atnešk kamerą.

Akies kraštelių sugavęs judesį, Neitas pakėlė galvą. Kai atsistojo, artyn ėjo Megė, nešina jo švarku.

— Pamiršai švarką.

— Nenoriu, kad artintumeisi.

— Aš jau mačiau, ką kažkas padarė tam vargšui. Vargšelis senasis Jukonas. Larai širdis plyš.

— Grįžk vidun.

— Aš važiuoju namo. Pas savo šunis.

Jis sugriebė ją už rankos.

— Tu grįši vidun, o kai aš sutvarkysiu čia viską, važiuosi į viešbutį.

— Čia ne diktatūrinė valstija, Burke. Galiu eiti kur panorėjusi.

— Tu darysi tai, ką, po galais, liepiu. Aš noriu tiksliai žinoti, kur esi, ir ta vieta nebus už penkių mylių nuo miestelio. Keliai apledėję, sąlygos pavojingos, vanduo kyla, o šalia vaikšto tas, kuriam nieko nereiškia perrėžti šuniui gerklę. Taigi nešk savo užpakalį atgal į salę, kol aš nepasakysiu kitaip.

— Aš nepaliksiu savo šunų kažkur...

— Aš atvešiu tavo šunis. Eik vidun, Mege. Eik, sakau, nes nutempsiu tave į skyrių ir užrakinsiu kameroje.

Akimirką buvo girdėti tik ledukų, kapojančių žemę, garsas. Paskui ji piktai nusisuko ir nužingsniavo vidun.

Neitas liko stovėti šalia negyvo šuns, kol užduseęs atpūškavo Piteris.

Jis paėmė „Polaroid" kamerą, padarė keletą nuotraukų ir susikišo jas į kišenę.

— Padėk man nunešti šunį, Piteri. Tada nueisi vidun ir pasakysi tai, ką liepiau. Paskui pasakyk Otui, kad jis palydėtų Megę į viešbutį ir pasirūpintų, kad ji ten liktų. Aišku?

Piteris linktelėjo. Jo Adomo obuolys nervingai krustelėjo, bet jis linktelėjo.

— Tiesa, viršininke, Kenas irgi viduje. Sėdėjau už jo per filmą. Pakviesti jį?

— Taip. Taip, pakviesk. Jis gali važiuoti su manimi.

Neitas nusibraukė nuo kaktos varvančius plaukus. Aplink kojas jau raitėsi plonas rūkas.

— Patikėsiu tvarką tau, Piteri. Noriu, kad išsklaidytum minią, išsiųsk kiekvieną savais keliais. Patark keliauti namo, pranešk, kad mes viskuo pasirūpinsime.

— Jie norės žinoti, kas atsitiko.

— Mes dar nežinome, kas atsitiko, ar ne? — Jis pažiūrėjo į šunį. — Palaikyk rimtį. Tu moki kalbėtis su žmonėmis. Tad eik vidun ir pasikalbėk. Ir, Piteri, atkreipk dėmesį, kas yra viduje. Noriu, kad tu ir Otas sudarytumėt viduje esančiųjų sąrašą.

Tada, pagalvojo Neitas, žinosiu, ko nebuvo.

Jie nunešė šunį į mašiną. Kai Piteris nuskubėjo atgal į rotušę, Neitas priklaupė prie galinio rato. Šalia jo, po ašimi, gulėjo pora kruvinų pirštinių.

Jis atidarė dureles, pasiėmė įkalčių maišelį. Atsargiai pakėlęs nuo žemės pirštines, įdėjo į jį.

Tikriausiai Bingo, pagalvojo Neitas. Kaip ir peilis.

Peilis ir pirštinės, apie kurių dingimą Bingas pranešė vos prieš keletą valandų.

... 2 ...

— STAIGI MIRTIS. — Kenas palinko virš šuns ir pasitrynė rankomis veidą.

— Taip, žaizda kakle, — pritarė Neitas.

— Hm. Ir koks pamišęs kalės vaikas galėjo taip padaryti šuniui? Jūs sakėte, kad iš žaizdos krūtinėje kraujas beveik nebėgo. Vadinasi,

jis nudvėsė prieš tai, kai kažkas įsmeigė peilį į krūtinę. Užteko perrėžti kaklą, pažeisti veną, ir viskas.

— Šitiek kraujo. Tikriausiai kliokte kliokė.

— Taip. Dievuli...

— Lietus dalį nuplovė — dalį, bet ne visą. Jis buvo dar šiltas, kai radome. Nusibaigęs, sakyčiau, prieš valandą, ar ne?

— Neitai. — Purtydamas galvą, Kenas nusiėmė akinius ir nusivalė stiklus į marškinių kraštą. — Tai ne mano sritis. Jūsų spėjimas gali būti toks pat geras — jei ne geresnis — nei mano. Bet aš irgi manyčiau, kad prieš valandą.

— Pertrauka truko apie valandą. Jo ten nebuvo, kai mes išėjome į lauką. Be to, šalia jo buvo tiek daug kraujo, kad nėra abejonių, jog jis buvo nudobtas vietoje, o ne atvežtas ir numestas. Jūs žinote šį šunį?

— Žinoma. Senasis Jukonas. — Keno akys sublizgo, jis pasitrynė jas. — Žinoma.

— Ar jis kėlė kokių nors problemų? Gal buvo ką užpuolęs? Įkandęs kam nors?

— Jukonas? Jis beveik be dantų, vos galėdavo sukramtyti ėdalą. Draugiškas šuo. Nepavojingas. Gal todėl man taip sunku į jį žiūrėti. — Jis minutėlei nusisuko mėgindamas susitvardyti. — Maksas... Maksas atrodė siaubingai. Jis žmogus, dėl Dievo. Bet šis šuo... Šis šuo buvo *senas* ir mielas. Ir negalintis apsiginti.

— Prisėskite, jei norite. — Tačiau Kenas stovėjo žiūrėdamas į šunį. Į kailį, sulipusį nuo kraujo ir lietaus.

— Atleiskite, Neitai. Tikriausiai manote, kad gydytojas turėtų geriau valdytis. — Jis garsiai įkvėpė ir išleido orą iš plaučių. — Ką norite, kad padaryčiau?

— Netrukus ateis Džo ir Lara. Užlaikykite juos, kol aš čia baigsiu.

— Ką ketinate daryti?

— Savo darbą. Tiesiog užlaikykite juos.

Neitas padarė dar keletą nuotraukų. Jis nebuvo teismo ekspertas, tačiau buvo matęs pakankamai lavonų, dalyvavęs skrodimuose, kad suprastų, jog šuo buvo papjautas apkabinus iš užpakalio jo galvą ir rėžus peiliu iš kairės į dešinę. Kažkas apsižergė šunį, kilstelėjo jo galvą ir perrėžė gerklę. Kliūstelėjo kraujas, sukruvino pirštines, gal ir rankoves, gal net aptaškė patį žudiką. Šuo suglebo, tada jam įsmeigė peilį į krūtinę. Numetė pirštines ir nuėjo.

Po kelių minučių, prisidengęs lietumi ir pora šimtų žmonių, grįžo vidun ir sutelkė dėmesį į Džimį Stiuartą.

Rizikinga, galvojo Neitas, ieškodamas ant rankenos pirštų atspaudų, bet apskaičiuota. Šaltakraujiška.

Ant peilio, išskyrus kraują, nieko nebuvo. Jį ir nuotraukas įdėjo į plastikinį maišelį. Tada nuėjo pasikalbėti su Vaisais.

Kol Neitas susirado Bingą, lietus virto plonu, drėgnu sniegu. Bingas buvo savo didžiuliame garaže šalia rąstų namo. Jis knebinėjosi po sunkvežimio gaubtu, klausydamasis orų radijo.

Garaže stovėjo dar pora mašinų ir kažkas panašaus į mažą variklį, kuris buvo užkeltas ant blokų. Vienas iš aprūdijusios raudonos įrankių dėžės stalčių buvo atidarytas. Ant kabyklos virš ilgo stalo kabėjo dar daugiau įrankių ir kalendorius, kuriame dominavo nuogos blondinės su milžiniškomis krūtimis.

Ant medinio staliuko tolimajame kampe buvo įspūdingo dydžio siuvimo mašina — siuvimo mašina? O virš jos kabėjo briedžio galva.

Dvokė alumi, sumišusiu su dūmais ir riebalais.

Bingas, primerkęs akį nuo cigaretės dūmų, dėbtelėjo į Neitą.

— Jei rytoj lis, upė išbučiuos užpakalį visai Lunasei. Reikės maišų smėliui.

Maišai smėliui, pagalvojo Neitas, dar kartą žvilgtelėjęs į siuvimo mašiną. Jis nelabai įsivaizdavo Bingą siuvantį maišus, bet pasaulyje būna ir didesnių stebuklų.

— Anksti išėjai iš kino.

— Pakankamai prisižiūrėjau. Rytoj laukia daug triūso. O kas tau darbo?

Neitas žengtelėjo arčiau, ištiesė peilį maišelyje.

— Tavasis?

Bingas išsitraukė iš burnos cigaretę ir atsigręžė. Nors ir per dūmus, matė, kad rankena ir ašmenys kruvini.

— Panašus. — Jis numetė cigaretę ir kulnu užspaudė ant tepalu aptaškyto betono. — Taip, tai mano peilis. Atrodo, netgi buvo panaudotas. Kur jį radai?

— Džo ir Laros šuns krūtinėje.

Bingas žengtelėjo atgal, tarsi gavęs spyrį į pilvą.

— Ką čia, velniai griebtų, kalbi?

— Kažkas perrėžė juo to šuns gerklę, tada įsmeigė į krūtinę, kad man nereikėtų vargti ieškant. Kelintą išėjai iš kino, Bingai?

— Kažkas papjovė tą šunį? Kažkas nudobė šunį? — Nuostabą jo akyse pakeitė suvokimas. — Nori pasakyti, kad aš? — Jis tvirčiau suspaudė kumštyje veržliaraktį. — Ar tai nori pasakyti?

— Tik krustelėk, ir aš išjungsiu tave. Tikriausiai nenorėtum patirti tokio pažeminimo, nes, patikėk, aš galiu. Nuleisk. Tučtuojau.

Neito veidas iš pykčio ėmė virpėti, kūnas įsitempė.

— Esi labai ūmaus būdo, Bingai, ar ne? — tyliai tarė jis. — Dėl jo esi užsidirbęs keletą įrašų savo byloje, praleidęs keletą naktų areštinėje. Tas pats būdas dabar stumia tave sutraiškyti man kaukolę kaip kiaušinį tuo veržliarakčiu. Pirmyn, pamėgink.

Bingas sviedė veržliaraktį per garažą, ir šis, nuskėlęs šlakbetonio bloko gabalą, nukrito ant žemės. Jis pūškavo kaip garvežys, o veidas buvo raudonas kaip plyta.

— Atsiknisk. Taip, užvožiau vienam kitam, apskaldžiau keletą makaulių, bet aš nesu kažkoks šunų budelis. O jei tu sakai, kad esu, man nereikės nė veržliarakčio ištaškyti tau smegenis.

— Klausiu, kelintą išėjai iš kino.

— Per pertrauką išėjau parūkyti. Matei mane. Pradėjai aiškinti, kad turėtume ruoštis potvyniui. Tada sugrįžau čia. Pripildžiau tuos prakeiktus maišus. — Jis bedė pirštu į sunkvežimį, kuriame buvo sukrauti maišai su smėliu. — Pamaniau, kad jau esu čia, reikia pareguliuoti variklį. Ir buvau čia visą laiką. Kažkas nuėjo pas Džo ir papjovė jo šunį, bet tikrai ne aš. Man patiko tas šuo.

Neitas ištraukė pirštines iš maišelio.

— Tavo?

Bingas įsmeigė akis į jas ir persibraukė ranka per burną. Jo veidas išblyško.

— Kas čia, po galais, vyksta?

— Taip?

— Taip, jos mano, aš to neneigiu. Juk sakiau tau, kad kažkas paėmė mano pirštines ir medžioklinį peilį. Parašiau pareiškimą.

— Kaip tik šį rytą. Cinikas pagalvotų, ar tik nebandai savęs pridengti.

— Kokiam velniui turėčiau nudėti šunį? Kvailą seną šunį? — Bingas pasitrynė veidą, paskui išsitraukė iš pakelio kišenėlėje cigaretę. Jo rankos virpėjo.

— Tu neturi šuns, Bingai?

— Tai ką, manai, kad todėl nekenčiu šunų? Na, turėjau šunį. Nudvėsė prieš porą metų. Vėžys. — Bingas atsikrenkštė, giliai įtraukė dūmą. — Vėžys jį suėdė.

— Kai kažkas nudeda šunį, imi svarstyti, ar jis nemėgsta šunų, ar jo šeimininkų.

— Neturėjau jokių problemų dėl to šuns. Nei su Džo, nei su Lara, nei su įjdviejų sūnumi. Gali jų paklausti. Bet kažkas turi problemų su manimi, esu tuo velniškai įsitikinęs.

— Ar numanai kodėl?

Bingas piktai truktelėjo pečiais.

— Tik žinau, kad aš to šuns nedobiau.

— Niekur neišvyk, Bingai. Jei planuoji išvažiuoti iš miestelio, noriu žinoti apie tai.

— Aš nestovėsiu ir nežiūrėsiu, kai žmonės ims badyti mane pirštais.

— Niekur neišvyk, — pakartojo Neitas ir išėjo tuo pačiu keliu kaip ir atėjo.

Laukdama Megė gurkšnojo alų ir tramdė kylantį pyktį. Jai nepatinka laukti, ir Neitas išgirs tai sugrįžęs. Jis įsakinėjo, tarsi ji būtų kažkokia pusprotė, žalias naujokas armijoje, o jis generolas.

Jai nepatinka, kai įsakinėja, ir apie tai jis irgi išgirs.

Jam ausys nulinks, kai sugrįš.

Kur jis, velniai griebtų?

Ji velniškai nerimavo dėl savo šunų — nesvarbu, kad protas tvirtino, jog jiems viskas gerai, jog Neitas išlaikys žodį ir atveš juos jai. Jis turėjo leisti jai pačiai jais pasirūpinti, užuot skyręs kokį kvailą namų areštą.

Ji nenori čia sėdėti, kai graužia nerimas ir neviltis, gurkšnoti alų ir žaisti pokerį su Otu, Liesuoju Džimiu ir Profesoriumi.

Jau buvo išlošusi per dvidešimt dolerių, tačiau tai jai buvo nė motais.

Kur jis, po galais?

Ir kas mano esąs, kad šitaip įsakinėja jai, grasina užrakinti kalėjime? Bet jis būtų tai padaręs, pagalvojo ji, išlošdama dar vieną partiją.

Jis nebebuvo tas mielas, liūdnaakis Neitas, kai stovėjo lietuje šalia negyvo šuns. Šalia vargšelio Jukono. Jis buvo kažkas kitas. Ten buvo tas

Neitas, kuris dirbo Baltimorėje, kol jį pakirto aplinkybės. Kol sudužo jo širdis.

Nors jai nė velnio tai nerūpi. Jai nė truputėlio nerūpi.

— Atsisveikink su savo dviem doleriais, — tarė ji Džimiui. — Statau irgi du. — Ji įmetė pinigus į kasą.

Jos motina buvo davusi Džimiui valandą poilsio ir dabar pati dirbo bare. Nors šiuo metu darbo ne per daugiausia, pagalvojo Megė, kai Profesorius ir Otas padarė savo ėjimus. Be jų, salėje buvo dar keturi lankytojai — pašaliečiai, alpinistai, laukiantys oro. Du seni pirdžiai, Hansas ir Deksas, leido lietingą vakarą prie alaus ir šaškių lentos.

Ir laukė, Megė žinojo, kol kas nors atneš kokių gandų.

Jei upė ir toliau kils, žmonių padaugės. Jie užsuks keletui minučių, kad apdžiūtų ir sušiltų, išgers kavos, tada grįš prie upės, kur klos smėlio maišus. Kai darbas bus baigtas, visi sugrius į barą, pavargę, šlapi ir alkani, bet nenorintys eiti namo, nenorintys nutraukti bičiulystės saitų.

Jie norės kavos, alkoholio ir bet kokio karšto maisto. Šarlinė pasirūpins, kad jie viso to gautų, ji dirbs, kol išeis paskutinis svečias. Megė tai buvo mačiusi ne kartą.

Ji vėl numetė ant stalo porą dolerių.

— Dvi poros, — paskelbė Otas. — Karaliai prieš penkiaakes.

— Tavo karaliams teks nusilenkti mano damoms. — Ji padėjo dvi karalienes. Joms labai jauku tarp trijų aštuonakių.

— Kad tave kur! — Otas graudžiai nulydėjo akimis banknotų ir monetų krūvelę, kurią susižėrė Megė. Staiga jis kilstelėjo galvą ir atstūmė kėdę. Į fojė įėjo Neitas. — Viršininke?

Megė skubiai atsisuko. Ji sėdėjo veidu į lauko duris, laukdama tos minutės, kai jis atvers jas. Tačiau jis įsliūkino iš už nugaros.

— Mielai išgerčiau kavos, Šarline.

— Skani ir karšta. — Ji pripylė jam didelį puodelį. — Galiu paruošti ką nors pavalgyti. Irgi skanaus ir karšto.

— Ne, ačiū.

— Kur mano šunys? — piktai pasiteiravo Megė.

— Fojė. Otai, lauke sutikau Hop ir kitus. Atrodo, upė laikysis, tačiau dėl visa ko reikia užmesti akį. Dabar tik truputį sninga. Orų prognozė sako, kad debesys slenka į vakarus, tad mes tikriausiai išvengsime potvynio.

Jis nugėrė pusę puodelio kavos ir ištiesė Šarlinei, kad papildytų.

— Labiausiai vanduo pakilęs ties Leik Šoru. Mes su Piteriu pastatėme įspėjamuosius ženklus — ten ir Renkor Vudse.

— Tos dvi vietos kelia problemų tik tuomet, kai per daug žmonių šlapinasi palei kelią, — tarė Otas. — Jei debesys slenka į vakarus, miestelis saugus.

— Kartkartėmis tikrinsime situaciją, — pasakė Neitas ir pasuko prie laiptų.

— Vieną minutėlę, *viršininke.* — Megė stovėjo tarpduryje supama šunų. — Turiu tau kai ką pasakyti.

— Man reikia nusiprausti. Galėsi kalbėti, kol aš maudysiuosi, arba gali palaukti.

Megės lūpos virto viena plona linija, kai Neitas ėmė lipti laiptais.

— Palauk, kad tave kur.

Ji nusivijo jį. Šunys puolė iš paskos.

— Kas manaisi esąs?

— Manau, kad esu policijos viršininkas.

— Man nusispjaut, net jei būtum visos planetos viršininkas — nedrįsk kalbėti su manimi pakeltu tonu, įsakinėti ir grasinti.

— Taip, aš pakėliau balsą. Bet nebūčiau to daręs, jei būtum manęs paklausiusi.

— Paklausiusi tavęs? — Ji įdundėjo į kambarį paskui jį. — Tu man neįsakinėsi. Nesi nei mano viršininkas, nei tėvas. Tik todėl, kad miegojau su tavimi, dar nereiškia, kad turi teisę man nurodinėti.

Jis nusivilko permirkusį švarką, tada pabaksnojo į ženklelį ant marškinių.

— Ne, bet šis daiktas suteikia man tokią teisę. — Jis išsinėrė iš marškinių ir nuėjo į vonią.

Jis vis dar tas kitas žmogus, pagalvojo ji. Tas, kuris gyvena už tų liūdnų akių ir laukia, kada galės išlįsti. Jis šaltas ir negailestingas. Pavojingas.

Ji išgirdo tekant vandenį. Šunys tebestovėjo įsitempę, pakreipę galvas.

— Gult, — sumurmėjo ji.

Megė nužingsniavo į vonios kambarį. Neitas sėdėjo ant klozeto dangčio, bandydamas išsivaduoti iš šlapių batų.

— Tu pririšai prie manęs Otą kaip kokį sarginį šunį ir palikai mane trims prakeiktoms valandoms. Visą tą laiką aš nežinojau, kas vyksta.

Neitas pažiūrėjo į ją. Jo veidas buvo kaip akmuo, akys kaip titnagas.

— Aš turėjau darbo ir svarbesnių reikalų nei nuolat informuoti tave. Nori naujienų? — Jis padėjo į šoną batus ir atsistojo norėdamas nusimauti kelnes. — Įsijunk radiją.

— Nekalbėk su manimi taip, tarsi būčiau kokia kaprizinga inkščianti moteriškė.

Jis įėjo į dušo kabiną ir užsitraukė užuolaidą.

— Tai liaukis taip elgtis.

Dieve, koks palaimingas karštis. Neitas įsirėmė rankomis į plyteles, palenkė galvą ir leido karštam vandeniui tekėti savo kūnu. Po valandos ar dviejų, pagalvojo, jis pasiektų pavargusius, sušalusius kaulus. Kažkiek aspirino padėtų numalšinti skausmą. Trys ar keturios dienos miego išvaduotų nuo nuovargio, įsigėrusio į jį kartu su lediniu upės vandeniu, barikadų statymu, suaugusių žmonių ašaromis dėl nudėto šuns.

Dalis jo troško tylumos, tylios tamsos, į kurią galėtų panirti ir kur niekas neberūpėtų. Tačiau kita dalis bijojo, kad taip gali lengvai atsitikti.

Išgirdęs atitraukiamą užuolaidą, jis nė nekrustelėjo, neatsimerkė.

— Dabar ne pats geriausias metas ginčytis, Mege. Tu pralaimėsi.

— Žinai, ką pasakysiu, Burke? Man nepatinka, kai mane stumdo it nusibodusį daiktą. Nepatinka, kai ignoruoja. Įsakinėja. Nesu tikra, ar man patikai toks, kokį šiandien mačiau tave gatvėje prie rotušės. Aš negalėjau atpažinti tavo veido, tavo akių. Mane tai erzina. Ir...

Ji apkabino jį per liemenį ir prisispaudė prie jo savo nuogu kūnu. Neitas įsitempė.

— Ir jaudina.

— Nereikia. — Jis suėmė ją už rankų ir atstūmė nuo savęs. — Nereikia.

Megė pabrėžtinai nukreipė žvilgsnį žemyn. Tada nusišypsojo ir pakėlė akis.

— Regis, kai kas su tavimi nesutinka.

— Nenoriu tavęs skaudinti, bet žinant, kaip dabar jaučiuosi...

— Neišgąsdinsi manęs. Tu mane užvedei, paruošei kovai. Staiga aš panorau išsilieti kitaip. Duok man ką nors kita. — Ji ištiesė ranką ir perbraukė jam per krūtinę. — Ginčytis baigsime vėliau.

— Nesijaučiu draugiškai nusiteikęs.

— Aš irgi. Neitai, kartais tiesiog reikia ko nors kito. Pasukti kita

kryptimi ir kuriam laikui viską pamiršti. Sudegink mane, — sumurmėjo ji. Ir sugriebė jį už klubų.

Megės labui verčiau jis būtų atstūmęs ją. Buvo tuo tikras. Tačiau jis prisitraukė ją taip smarkiai, kad šiltas šlapias kūnas atsimušė į jo, ir jis negailestingai užsipuolė jos burną.

Ji prisišliejo prie jo, suleisdama pirštus į jo pečius. Nagai susmigo į kūną. Karštis, sklindantis iš jos, pasiekė jo kaulus, perskrodė juos, nusinešdamas nuovargį ir šaltą pyktį.

Nesiliaudama jį liesti, ji atlošė galvą, kviesdama ragauti jos kaklo, pečių — visur, kur jis galėjo rasti tą švelnų, šiltą kūną.

Garsai, sklindantys iš jos lūpų, garsai, besiveržiantys iš jo burnos, buvo erotinio triumfo išraiška.

— Nagi. — Ji paėmė iš muilinės gabalėlį muilo. — Nuprauskime tave. Man patinka jausti vyro nugarą. Ypač kai ji šlapia ir slidi.

Jos balsas buvo kaip sirenos. Jis leidosi jo užvaldomas, leidosi užvaldomas jos rankų, leido jai manyti, kad vadovauja ji. Kai jis prirėmė ją prie dušo sienelės, mieguistas žvilgsnis jos akyse virto nuostaba.

Pamatęs jos šypseną, jis užspaudė jos lūpas savosiomis.

Ji buvo teisi, blankiai galvojo Megė. Jis tikrai kitoks — valdingas, negailestingas. Neleidžia jai rinktis, verčia pasiduoti.

Neatitraukdamas lūpų, jis atėmė iš jos muilą ir lėtai, erzindamas, perbraukė juo per jos krūtis. Speneliai suspurdo iš malonumo, ir ji suvirpėjusi atsiduso.

Kutenimas pilvo apačioje sakė Megei, kad ji pasiruošusi. Kad ji nori. Jai reikia. Glamonėdama lūpomis jo kaklą, sumurmėjo jam:

— Su tavimi gera. Gera. Įeik į mane. Dabar.

— Tu rėksi pirmoji.

Ji nusijuokė ir krimstelėjo jam — nelabai švelniai.

— Ne, nerėksiu.

— Rėksi. — Jis suėmė jos plaštakas virš galvos ir viena ranka prispaudė jas prie sienos. — Rėksi.

Kita ranka įkišo muilo gabaliuką jai tarp kojų ir ėmė lėtai braukyti stebėdamas, kaip jos kūnas virpa nuo orgazmo protrūkių.

— Neitai.

— Aš tave įspėjau.

Ji pajuto kažką panašaus į paniką, kuri staigiai virto aštriu it ašmenys malonumu, kai jo pirštai įsiskverbė į ją. Ji pabandė išsisukti, išsilais-

vinti, norėjo pratęsti žaidimą. Tačiau jis vedė ją tolyn, daug toliau nei ji norėjo, nei galėjo valdytis. Jos trūkčiojantis kvėpavimas virto beveik kūkčiojimu, sumišusiu su maldavimu, bet tada karštas vanduo užliejo jos drebantį kūną, garai užtemdė akis.

Orgazmas sprogo, išardydamas ribą tarp proto ir beprotybės, ir Neitas užspaudė jos duslų riksmą bučiniu.

— Pasakyk mano vardą. — Jam reikėjo išgirsti tai, žinoti, kad ji žino, kas valdo ją. — Pasakyk mano vardą, — paliepė jis, kilstelėdamas ją už klubų ir įeidamas į ją.

— Neitai.

— Dar kartą. Ištark dar kartą. — Jo paties kvėpavimas degino jam gerklę. — Pažiūrėk į mane ir pasakyk mano vardą.

— Neitai. — Ji sugriebė jį už plaukų, įsikibo į pečius. Pažiūrėjo jam į veidą, į akis. Ir pamatė jį, pamatė save. — Neitai.

Jis ėmė negailestingai smūgiuoti, kol liko tuščias, kol ji suglebo kaip vanduo ir nuleido galvą jam ant peties.

Jis bejėgiškai atsirėmė ranka į šlapią sieną, kad atgautų kvapą, atsitokėtų. Tada sugraibė čiaupą ir užsuko vandenį.

— Man reikia atsisėsti, — sudejavo ji. — Man tikrai reikia atsisėsti.

— Minutėlę. — Nebūdamas tikras, kad ji pajėgs, jis persimetė ją per petį ir išnešė iš dušo.

Jis pagriebė porą rankšluosčių, nors žinojo, kad jų kūnų skleidžiamas karštis išdžiovins juos per porą minučių.

Šunys pašoko pamatę juos įeinančius į miegamąjį.

— Pasakyk savo draugeliams, kad tau viskas gerai.

— Ką?

— Šunys, Mege. Nuramink juos, kol jie nenutarė, kad aš išjungiau tave.

— Rokai, Buliau, ramiai. — Ji varvėte išvarvėjo iš jo rankų, kai jis guldė ją ant lovos. — Galva svaigsta.

— Apdžiūk šiek tiek. — Jis numetė rankšluostį jai ant pilvo. — Atnešiu kokius marškinius ar ką.

Ji nesivargino šluostytis, tiesiog tysojo mėgaudamasi išnaudotu, suglebusiu kūnu.

— Atrodei pavargęs, kai įėjai. Pavargęs ir piktas, beveik ledinis. Taip pat atrodei ir prie rotušės. Esu sugavusi tą žvilgsnį dar porą kartų. Policininko žvilgsnį.

Jis neatsakė, tik užsitempė senas treningo kelnes ir numetė jai flanelinius marškinius.

— Ir tai mane sujaudino. Keista.

— Kelias į tavo namus pavojingas. Turėsi pasilikti čia.

Ji luktelėjo minutėlę, kaupdama mintis.

— Tu nuvijai mane. Tada. Atsiribojai dar prieš išeidamas į lauką. — Megės akyse tebestovėjo Jukonas: perrėžta gerklė, peilis krūtinėje. — Nuvijai mane į šoną, įsakinėjai, nurodinėjai. Man tai nepatiko.

Neitas tylėdamas ėmė šluostytis plaukus.

— Ir nesirengi atsiprašyti.

— Ne.

Ji atsisėdo norėdama užsivilkti Neito marškinius.

— Pažinojau tą šunį nuo tada, kai jis buvo šuniukas. — Balsas išdavikiškai suvirpėjo, ir Megė sučiaupė lūpas. Susivaldė. — Kas čia blogo, kad nuliūdau.

— Nesakau, kad blogai. — Jis nuėjo prie lango. Sniegas virto migla. Gali būti, kad meteorologai neklydo.

— Ir kad susirūpinau dėl savo šunų. Aš turėjau teisę pati pasirūpinti jais.

— Iš dalies. — Jis atšlijo nuo lango, tačiau užuolaidų neužtraukė. — Rūpintis natūralu, bet kad nebuvo dėl ko.

— Niekas nepadarė jiems nieko bloga, tačiau galėjo.

— Ne. Tas, kuris tai padarė, dairėsi vienišo, seno šuns. Tavieji — jauni ir stiprūs, dvi poros sveikų dantų. Jie juk beveik suaugę vienas su kitu.

— Nesuprantu.

— Iš pradžių pagalvok, paskui spragsėk. — Neito balse prasimušė nekantrumas; jis sviedė rankšluostį į šoną. — Tarkim, kažkas norėtų jiems pakenkti. Tarkim, kažkas — netgi tas, kurį jie pažįsta ir prišileidžia — bandytų vieną sužaloti. Netgi nudobtų. Kitas kaipmat užpultų ir sutaršytų jį į gabalėlius. O tas, kuris juos pažįsta, žino tai.

Megė prisitraukė kelius prie krūtinės, pasidėjo ant jų galvą ir pravirko. Išgirdusi jį artėjant, nepakeldama galvos mostelėjo ranka.

— Nereikia. Nesiartink. Palik mane ramybėje. Negaliu atsikratyti to vaizdo. Buvo lengviau, kai pykau ant tavęs ar kai pyktis virto seksu. Negalėjau *pakęsti*, kad sėdžiu nežinioje. Be to, baiminausi dėl tavęs. Bijojau, kad tau kas nors atsitiks. Ir *tai* erzino labiausiai.

Ji pakėlė galvą. Pro ašaras matė jo veidą, kuris vėl buvo užsisklendęs.

— Ir dar kai ką noriu pasakyti.

— Sakyk.

— Aš nežinau... nežinau, kaip tai pasakyti, kad nenuskambėtų kvailai. — Ji užsidengė skruostus delnais. — Netgi pykdama ir bijodama, netgi norėdama išspardyti tau užpakalį už tai, kad verti mane taip jaustis, aš... žaviuosi tuo, ką tu darai. Kaip darai. Koks būni, kai tai darai. Žaviuosi tavo stiprybe.

Neitas atsisėdo. Ne šalia jos, ne ant lovos, bet į fotelį, kad išlaikytų atstumą.

— Nė vienas man brangus žmogus — išskyrus bendradarbius — nėra sakęs man nieko panašaus.

— Tokiu atveju, sakyčiau, branginai ne tuos žmones. — Megė atsistojo ir nuėjo į vonios kambarį išsipūsti nosį. Išėjusi atsirėmė į staktą ir pažiūrėjo į jį.

— Tu nuvažiavai ir atvežei mano šunis. Turėdamas tiek rūpesčių, tu pasirūpinai mano šunimis. Galėjai pasiųsti ką nors kitą arba paprasčiausiai pamiršti. Keliai užtvindyti, teks palaukti. Bet tu to nepadarei. Turiu draugų, kurie būtų padarę tą patį dėl manęs, o aš dėl jų. Bet neprisimenu, kad tai būtų padaręs vyras, su kuriuo miegojau.

Neito lūpose šmėstelėjo silpna šypsenėlė.

— Tokiu atveju, sakyčiau, ne su tais vyrais miegojai.

— Ko gero. — Ji pasilenkė ir pakėlė ant grindų numestus marškinius, atsargiai nusegė ženklelį ir nunešė jam. — Tau jis, beje, tinka. Atrodo seksualiai.

Jis sugriebė ją už rankos, kol ji nespėjo atsitraukti. Nepaleisdamas jos atsistojo.

— Tu man labai reikalinga. Man dar niekas nebuvo taip reikalingas — gali būti, kad tave tai baugina.

— Pagyvensim, pamatysim.

— Prieš metus tu nebūtum žavėjusis manimi. Prieš pusmetį. Ir privalai žinoti, kad tokių dienų, kai negali išversti savęs iš lovos, vis dar pasitaiko.

— Tai kam verti save?

Neitas atgniaužė kumštį, pažiūrėjo į ženklelį.

— Ko gero, jis man irgi labai reikalingas. Ir tai ne didvyriškumas.

— O, tu klysti. — Jos širdis ištirpo. Tą akimirką ji tiesiog išslydo iš jos ir nukrito prie jo kojų.

— Didvyriškumas yra tada, kai darai daugiau nei nori ar gali. Ir kartais darai bjauriausius darbus, nekenčiamiausius, kurių kiti žmonės nedaro.

Ji prisiartino prie jo ir suėmė jo veidą į delnus.

— Didvyriškumas — tai ne tik iššokti iš lėktuvo ant ledyno dešimties tūkstančių pėdų aukštyje, nes niekas kitas to nepadarys. Išlipti rytais iš lovos, kai to visiškai nesinori, irgi reikalauja ryžto.

Jo akys susidrumstė, jis priglaudė skruostą prie jos galvos.

— Aš taip tave myliu, Mege.

Pabučiavo jai į plaukus ir atsitiesė.

— Man reikia išeiti. Noriu patikrinti upę, pasivaikščioti.

— Ar gali civilė ir jos šunys tave lydėti?

— Taip. — Jis sušiaušė jos drėgnus plaukus. — Pirmiausia išsidžiovink.

— Ar papasakosi man, ką žinai apie Jukoną?

— Papasakosiu kiek galiu.

... 24 ...

Jis sugrįžo į nusikaltimo vietą lydimas ankstyvo rytmečio lietaus. Dešimt žingsnių nuo slenksčio, galvojo Neitas. Paliktas aiškiai matomoje vietoje, kad visi įeinantys arba išeinantys iš rotušės galėtų matyti. Pravažiuojantys arba praeinantys pro šalį taip pat.

Ne tik paliktas, pasitaisė jis. Papjautas.

Jis įėjo vidun, perėjo per salę. Buvo liepęs palikti viską taip, kaip buvo. Sulankstomos kėdės, didelis projektorius stovėjo savo vietose. Jis pamėgino prisiminti, kaip viskas atrodė vakar vakare.

...Įėjo pavėlavęs, kai šviesos jau geso. Iš įpročio — tuo pačiu metu ieškodamas Megės — nužvelgė minią.

Roza ir Deividas sėdėjo paskutinėje eilėje. Jų pirmas vakaras ne namuose nuo tada, kai gimė kūdikis. Jie laikėsi už rankų. Jis prisiminė matęs juos ir per pertrauką — Roza kalbėjo telefonu, tikriausiai su motina, kuri prižiūrėjo vaikus.

Bingas irgi sėdėjo salės gale. Neitas nutarė nematyti gertuvės,

kurią jis laikė tarp kelių. Debė ir Haris, Profesorius. Būrelis moksleivių, visa Rigsų šeimyna, gyvenanti rąstinėje trobelėje už Renkor Vudso.

Jo skaičiavimu, kine buvo pusė miestelio gyventojų — vadinasi, pusės nebuvo. Kai kurie išėjo per pertrauką. O tie, kurie pasiliko, galėjo lengvai išeiti ir vėl įeiti. Tamsoje, kai visų dėmesys sutelktas į ekraną.

Neitas grįžo į fojė išgirdęs atsidarant duris ir pamatė Hop, nusigaubiančią gobtuvą.

— Pamačiau tavo automobilį. Nežinau ką galvoti, Ignatijau. Neturiu nė menkiausio supratimo.

Ji bejėgiškai kilstelėjo ir vėl nuleido rankas.

— Einu aplankyti Larą. Nežinau ką jai pasakyti. Kažkoks pamišimas. Piktas ir bjaurus.

— Sakyčiau, piktas.

— Bet ne bjaurus? Kažkas papjauna ramų šunį prie rotušės, ir tai nėra bjauru?

— Nelygu kodėl.

Hop sučiaupė lūpas.

— Nesuprantu kodėl. Kai kas sako, kad miestelyje susikūrė kultas, kad moksleiviai taip eksperimentuoja. Bet aš tuo netikiu.

— Tai nebuvo ritualinis nužudymas.

— Kiti mano, kad tai kokio nors valkatos darbas. Žinoma, patogiau galvoti, kad niekas iš mūsų negalėjo taip siaubingai pasielgti, nors nežinau, ar jaučiuosi geriau manydama, kad po miestelį gali slankioti kažkoks pamišėlis, kuris pjauna šunis.

Ji pažiūrėjo į Neitą.

— Tu taip nemanai.

— Ne, aš taip nemanau.

— Ar pasakysi, ką manai?

— Manau, jog kai kas nors nudobia vietinį šunį miestelio vidury, priešais pastatą, kuriame sėdi pusė jo gyventojų, jis turi savų priežasčių.

— Kokių?

— Aš aiškinuosi.

Prieš važiuodamas į skyrių, Neitas pasuko prie upės. Šiandien ji buvo niūriai pilka, slegiama blyškių ledo gabalų ir lyčių.

Megės lėktuvo nebuvo, vadinasi, jis negalės uždaryti jos į dėžutę

ir padėti į saugią vietą. Bingas ir pora pagalbininkų lopė kelio atkarpą. Vienintelis ženklas, kad Bingas jį mato, buvo jo ilgas ir piktas žvilgsnis.

Jis nuvažiavo į skyrių, kur Pyč įkalbinėjo Džo ir Larą išgerti kavos. Piteris stovėjo šalia ir, regis, tramdėsi, kad nepravirktų.

Vos pamačiusi Neitą, Lara pašoko. Jos akys buvo užtinusios ir raudonos nuo ašarų.

— Noriu žinoti, ką darote dėl Jukono. Ką darote, kad surastumėt tą niekšą, kuris papjovė mano šunį?

— Lara, ramiau.

— Jokių „Lara, ramiau", — užsipuolė ji vyrą. — Aš noriu žinoti.

— Užeikite į mano kabinetą. Pyč, prašau nieko pas mane neleisti, nebent atsitiktų kas nors svarbaus.

— Gerai, viršininke. Lara, — ji sugriebė moters ranką, — man nepaprastai gaila.

Lara linktelėjo, paskui ryžtingai kilstelėjo smakrą ir nužingsniavo į Neito kabinetą.

— Noriu atsakymo.

— Lara, prisėskite.

— Aš nenoriu...

— Prašau sėstis. — Jo tonas buvo tylus, bet valdingas, ir Lara pakluso.

— Miestelis nubalsavo už tai, kad turėtume policijos skyrių. Nubalsavome už tai, kad jūs atvyktumėt, o mes mokėtume jums atlyginimą. Todėl noriu, kad pasakytumėt, ką darote. Kodėl neieškote to kalės vaiko, o sėdite čia, kabinete?

— Darau viską, ką galiu, Lara, — tarė jis tuo pačiu tonu, kol ji nespėjo prasižioti. — Nemanykite, kad aš neskiriu tam dėmesio. Visi mes darome ką galime. Aš aiškinuosi ir aiškinsiuosi, kol galėsiu pateikti jums atsakymą.

— Jūs turite peilį. Peilį, kuris... — Jos balsas užlūžo, smakras sudrebėjo, bet ji įkvėpė oro ir susivaldė. — Tikriausiai nesunku sužinoti, kieno tas peilis.

— Galiu pasakyti, kad vakar man buvo pranešta apie to peilio ir kitų daiktų vagystę. Aš jau kalbėjausi su jo savininku, taip pat ketinu apklausti žmones, vakar buvusius rotušėje. Galiu pradėti nuo jūsų.

— Jūs manote, kad su Jukonu taip pasielgė kažkas iš mūsų?

— Aš taip nemanau. Sėskitės, Lara, — tarė jis, kai ji vėl pašo-

ko. — Vakar judu su vyru buvote kine. Pradėkime nuo to, ką matėte, ką girdėjote.

Ji lėtai atsisėdo.

— Mes palikome jį lauke. — Jos akyse susikaupė ašaros. — Jis nebesulaikydavo šlapimo, todėl palikome jį lauke. Tik keletui valandų, be to, jis turėjo būdą. Jei būtume palikę jį...

— Jūs nežinote, kaip viskas būtų buvę. Tas, kas tai padarė, galėjo įsibrauti ir į namus, paimti jį. Girdėjau, kad šuo buvo beveik keturiolikos metų. Nereikia savęs kaltinti. Kelintą išėjote iš namų?

Lara nuleido galvą ir įsistebeilijo į savo rankas, ant kurių krito ašaros.

— Kelios minutės po šeštos, — atsiliepė Džo, glostydamas žmonai petį.

— Ėjote tiesiai į rotušę?

— Taip. Mes buvome ten, sakyčiau, apie pusę septynių. Anksti, bet norėjome užsiimti vietas priekinėse eilėse. Numetėme švarkus ant kėdžių. Trečioje... ketvirtoje eilėje... kairėje pusėje. Tada nuėjome pasikalbėti su kitais.

Neitas išklausinėjo viską. Su kuo jie kalbėjosi, kas sėdėjo šalia.

— Ar kas nors yra skundęsis jūsų šunimi?

— Ne, — atsiduso Džo. — Na, gal keletą kartų, kai jis dar buvo mažas. Labai lodavo — net lapui sujudėjus. Kartą paspruko ir apkramtė Timo Tripo batus. Bet tai buvo seniai, ir Timas tik juokėsi, nes tie batai buvo didesni už Jukoną. Vėliau, paaugęs, jis nusiramino.

— O judu? Ar pastaruoju metu turėjote kokių nors nesusipratimų su kaimynais? Ginčijotės?

— Aš susiginčijau su Liesuoju Džimiu dėl Iditarodo varžybų. Įsikarščiavau. Bet tokių dalykų pasitaiko. Žmonės dažnai ginčijasi dėl lenktynių, nes visi turi savo mėgstamiausias komandas.

— Aš turėjau iškviesti į mokyklą Džinę Man, nes jos sūnus du kartus pabėgo iš pamokų. — Lara išsitraukė nosinę. — Ji nebuvo patenkinta.

— Kiek metų jos sūnui?

— Aštuoneri. — Ji sumirksėjo. — O Dieve, Džošua nebūtų galėjęs to padaryti, Neitai. Jis geras vaikis, tik nelabai mėgsta mokytis, bet jis nebūtų skriaudęs mūsų šuns tik todėl, kad supyko ant manęs. O Džinė ir Donas — jie geri žmonės. Jie negalėtų...

— Gerai. Jei dar ką nors prisimintumėt, praneškite man.

— Aš noriu... noriu atsiprašyti, kad pirma taip užsipuoliau.

— Nesijaudinkit dėl to, Lara.

— Ne, aš buvau neteisi. Negražiai pasielgiau. Jūs išgelbėjote mano sūnui gyvybę.

— Per skambiai pasakyta.

— Padėjote jį išgelbėti, o man tai reiškia tą patį. Man tikrai nereikėjo šitaip užsipulti jus. Džo bandė mane nuraminti, bet aš neklausiau. Aš mylėjau tą vargšą šunį.

Jiems išėjus, Neitas atidengė bylos lentą. Segant prie jos vakar padarytą nuotrauką, į kabinetą įėjo Piteris.

— Viskas gerai, viršininke?

— Taip.

— Apgailestauju, kad nesugebėjau nuraminti ponios Vais. Suglumau. Aš... mes su Styvenu dažnai leisdavome laiką, ir aš... aš užaugau su tuo šuniu. Mano tėtis turi kinkomų šunų, ir jie puikūs. Bet ne tokie patys kaip naminiai. Netgi kai Styvenas išvyko į koledžą, aš kartais užsukdavau aplankyti Jukono. Todėl man vakar buvo taip sunku.

— Galėjai pasakyti.

— Aš tiesiog... tiesiog suglumau. Viršininke? Ar dabar tai bus atvira bylos lenta? Noriu pasakyti — ar mes turėtume smeigti prie jos viską, kas susiję su byla?

— Ne.

— Bet... jūs prismeigėte Jukono nuotrauką.

— Teisingai.

— Manote, kad tai, kas nutiko Jukonui, yra susiję su kitais? Jaučiuosi kvailai, bet aš nesuprantu.

— Mintis, kad jie susiję, gali būti kvaila.

Piteris priėjo arčiau.

— Tai kodėl taip manote?

— Šiuo metu aš neturiu jokių aiškių motyvų, kodėl kažkam prireikė papjauti tą šunį. — Neitas apėjo aplink stalą, atrakino stalčių ir ištraukė peilį su pirštinėmis. — Šie daiktai Bingo. Vakar jis man pranešė, kad jie buvo pavogti.

— Bingo? — Piteris išplėtė akis. — *Bingo*?

— Jis linkęs į smurtą. Jo byloje visi įrašai liudija apie tai.

— Taip, bet... Dieve.

— Galima sukurti keletą versijų. Bingas susiginčija su Džo. Arba Džo ir Lara kažkaip supykdo Bingą. Jis kurį laiką niršta, tada nusprendžia juos pamokyti. Taigi nutaria nudobti šunį. Praneša apie peilio ir pirštinių vagystę, o per pertrauką, žinodamas, kad Vaisai viduje, išeina į lauką. Atsiveda šunį, papjauna jį, palieka peilį ir pirštines, nes jis jau pranešęs, kad jie pavogti. Tada nueina namo ir darbuojasi garaže.

— Jei jis supyko ant pono ar ponios Vais, kodėl tiesiog netrenkė Vaisui į veidą?

— Geras klausimas. Kita versija būtų, jog kažkas nori pakenkti Bingui. Jis nervina daugelį žmonių, tad visko gali būti.

Neitas prisėdo ant stalo kampo ir įsmeigė akis į lentą.

— Jie pavagia jo peilį ir pirštines. Pasinaudoja jais, kad nudėtų šunį, ir palieka, kad juos rastų. Arba...

Jis nuėjo prie kavinuko ir įjungė.

— Mes klausiame savęs, kaip gali būti susijusios Gelovėjaus bei Makso mirtys ir šuns žūtis.

— Būtent. Aš nesuprantu.

— Žudikas paliko mums vieną didelę užuominą. Paslaptingą arba aiškią — kaip pažiūrėsi. Šuns gerklė buvo perrėžta. Dėl to jis neteko gyvybės. Tačiau budelis nenumetė peilio. Jis neskuba. Atverčia šunį ir įsmeigia peilį į krūtinę. Kodėl?

— Nes jis iškrypęs, piktas ir...

— Pamiršk emocijas, Piteri, ir pažiūrėk į lentą. Pažiūrėk į Gelovėjų. Pažiūrėk į šunį.

Piteriui buvo sunku. Neitas tai matė. Jis kankinosi žiūrinėdamas šiurpias nuotraukas. Tada iškvėpė, tarsi visą tą laiką būtų laikęs užgniaužtą kvapą.

— Žaizdos krūtinėje. Jiems abiem smeigta į krūtinę.

— Gali būti sutapimas arba kažkas bando mums kažką pasakyti. Dabar kitas žingsnis. Koks ryšys tarp Gelovėjaus, Makso ir Vaisų?

— Na, aš nežinau. Styveno tėvai atsikėlė čionai, kai man buvo dvylika. Gelovėjus tada jau buvo išvykęs. Bet jie pažinojo poną Hobeikerį. Ponas Vaisas spausdindavo jo laikraštyje skelbimą, jog remontuoja kompiuterius. O ponia Vais ir ponia Hobeiker lankė tuos pačius užsiėmimus. Sporto būrelį mokykloje ir siuvimo, kurį veda Pyč.

— Juos jungia dar kai kas. Mūsų žiniomis, jie nepažinojo Patriko Gelovėjaus, tačiau šešiolika metų visi tikėjo, kad Gelovėjus pabėgo. Dabar ne. Kodėl?

— Na, nes jie rado jį, kai... Styvenas. Styvenas jį rado.

— Šešiolika metų išvengta bausmės už žmogžudystę, bet staiga kažkoks mulkis koledžo moksleivis ir jo idiotai draugai viską sujaukia. — Neitas pasiklausė, kaip pukši kavos aparatas. — Tikras bjaurybė, ar ne? Jei jie nebūtų ten užlipę — tuo metu, į tą vietą, — viskas būtų buvę puiku. Dar viena griūtis — natūrali arba Valstijos suplanuota, kad išvalytų kalnus, — ir ola vėl būtų palaidota. Metų metams. Gal net amžiams, jei pasisektų.

Jis vėl prisėdo ant stalo krašto laukdamas, kol išvirs kava.

— O dabar tenka vėl žudyti. Nužudyti Maksą arba priversti jį nusižudyti. Bet tau pavyks. Tu tuo tiki. Turi tikėti, bet dabar Lunasėje yra policininkų. Ne Valstijos, savi, tiesiai po nosimi. Ką daryti?

— Aš... nespėju sekti.

— Tu nukreipi jų dėmesį. Vandalizmas, smulkios vagystės. Smulkmenos, bet policininkai turi darbo, jei kartais sugalvotų imtis svarbesnių reikalų. Tu atsilygini tam mulkiui koledžo moksleiviui ir kartu vėl pridarai darbo policijai. Du paukščiai vienu šūviu. Tačiau negali atsispirti pagundai pasityčioti, kumštelėti jiems alkūne. Taigi tu primeni jiems apie pirmąją žmogžudystę įsmeigdamas peilį šuniui į krūtinę.

Jis atsistojo, įpylė abiem kavos.

— Taigi gali būti, kad esi velniškai arogantiškas ir pasipūtęs, todėl naudoji savo peilį ir savo pirštines. Bingui Karlovskiui tai būtų būdinga. Arba esi labai protingas, gudrus, todėl pakiši tuos daiktus, kad kaltė kristų ant kito žmogaus. Jei taip, kodėl Bingui? Kuo jis čia dėtas?

— Prisiekiu, nežinau. Aš tik stengiuosi susigaudyti. Gal nėra jokio ryšio? Bingas bjaurus. Jis nervina žmones. Arba kažkam pasitaikė šansas pavogti peilį.

— Čia atsitiktinumų mažai. Ne šį kartą. Mums reikia sužinoti, kur Bingas buvo — kur jis buvo 1988-ųjų vasarį.

— Kaip?

Neitas gurkštelėjo kavos.

— Aš paklausiu jį. O kol kas man reikia visų, kurie vakar buvo kine, parodymų. Ir tų, kurie nebuvo. Tai užtruks. Pasakyk Pyč, kad sudarytų sąrašą iš dviejų dalių ir padarytų tris kopijas. Mes visi išsidalysime po vieną.

— Tučtuojau pasakysiu.

— Piteri! — Neitas sustabdė jį prie durų. — Argi neturėjai vakar dirbti? Budėti prie telefono?

— Taip, bet Otas pasakė, kad nenori eiti į kiną, tad mes susikeitėme. Juk nieko bloga?

— Ne. — Neitas vėl gurkštelėjo kavos. — Viskas gerai. Eik, pasakyk Pyč apie sąrašą.

Neitas lentoje nubrėžė linijas tarp Džo ir Laros Vaisų, Makso ir Bingo.

— Neitai? — Pyč įkišo galvą pro duris. — Ar vis dar užsiėmęs?

— Ne, kas yra?

— Pranešė apie šūvius ir mešką. Tie patys žmonės, kurie skambino dėl lavono, o tas pasirodė esąs pora batų. Perdaviau tai Otui, nes jis ir taip jau patruliuoja. Pasirodo, šūviai sklido iš Dekso Trilbio sunkvežimio variklio, kuris dar senesnis už mane.

— O meška buvo kas — voverė ant kelmo?

— Ne, meška buvo meška. Tie idiotai pašaliečiai pristatė aplink trobelę lesyklų paukščiams. Kokia meška atsisakytų šviežios paukštienos? Otas ją nuvijo ir liepė pašaliečiams pašalinti lesyklas. Jis truputį suirzęs, nes turėjo važiuoti ten du kartus. Tad jei dar kas atsitiks, perduosiu jums arba Piteriui.

— Taip ir padaryk.

— Jei jau apie tai kalbam — atėjo Kerė Hobeiker ir nori pasišnekėti su jumis. Ji nori, kad duočiau jai informacijos laikraščio skilčiai apie policiją.

— Gerai, duokite. Regis, mes vėl galėsime skaityti laikraštį.

— Atrodo. Ji nori oficialaus pranešimo apie tai, kas atsitiko vakar vakare. Ar norite, kad pasirūpinčiau tuo?

— Ne. — Jis uždengė lentą. — Kviesk ją čionai.

Kerė atrodė geriau nei tada, kai matė ją paskutinį kartą. Ramesnė, pailsėjusi.

— Ačiū, kad sutikote mane priimti.

— Kaip sekasi? — pasiteiravo jis, uždarydamas duris.

— Gyvenu. Gerai, kad turiu vaikų — jiems manęs reikia — ir laikraštį. — Ji atsisėdo ant jo pasiūlytos kėdės ir pasidėjo ant kelių brezentinį lagaminėlį. — Aš čia ne tik dėl policijos skilties. Nors, Dieve, tai, kas atsitiko Jukonui, siaubinga.

— Taip.

— Ką gi. Žinau, norėjai, kad prisiminčiau tą laiką, kai dingo Petas. Ir užrašyčiau. Kai ką užrašiau. — Ji atidarė lagaminėlį ir ištraukė keletą lapų. — Maniau, kad prisiminsiu viską. Atrodė, prisiminimai plūste užplūs. Nieko panašaus.

Neitas pastebėjo, kad lapai buvo tvarkingai išspausdinti.

— Regis, prisiminei gana daug.

— Užrašiau viską, ką prisiminiau. Daugelis dalykų bus nereikšmingi. Tai buvo taip seniai, be to, prisipažinsiu, nelabai kreipiau dėmesį į Peto išvykimą. Tuo metu dirbau mokytoja ir mano didžiausias rūpestis buvo kaip išgyventi kitą, antrąją, žiemą. Man buvo trisdešimt vieneri, ir aš dar nebuvau pasiekusi savo tikslo — ištekėti iki trisdešimtojo gimtadienio.

Ji šyptelėjo.

— Tai viena iš priežasčių, dėl kurių atvykau į Aliaską. Vyrų ir moterų santykis čia buvo mano naudai. Pamenu, jaučiausi truputį nuliūdusi, gailėjau savęs. Ir pykau ant Makso, nes jis nepasipiršo man. Todėl prisimenu — rasi tai užrašuose, — kad jis tą žiemą buvo porai savaičių išvykęs. Lyg ir buvo vasaris, nors nesu visiškai tikra. Dienos žiemą sušąla į vieną, ypač kai esi viena.

— Ar jis sakė kur?

— Tai aš tikrai pamenu, nes tada labai supykau. Sakė važiuosiąs į Ankoridžą, galbūt net į Homerą, nes norįs paimti interviu iš vietinių pilotų ir paskraidyti kartu su jais. Jam reikėjo medžiagos laikraščiui ir romanui, kurį tuo metu rašė.

— Ar tada jis daug keliaudavo?

— Taip. Užrašiau ir tai. Pareiškė, kad jo nebus keturias ar penkias savaites, ir tai man nelabai patiko, nes mūsų santykiai kabojo ore. Pamenu, jis sugrįžo greičiau nei buvo sakęs, bet net neatėjo aplankyti manęs. Žmonės man pasakė, kad jis tūno redakcijoje. Faktiškai ten gyveno. O aš jaučiausi per daug įsižeidusi, kad nueičiau pas jį.

— Kiek laiko tai tęsėsi?

— Ilgokai. Buvau įsižeidusi. Bet pagaliau taip supykau, kad nuėjau pas jį. Buvo kovo pabaiga arba pati balandžio pradžia. Mes buvome papuošę klasę Velykoms. Tais metais Velykos pasitaikė pirmą balandžio sekmadienį; pasitikrinau. Pamenu, sėdėjau tarp spalvotų kiaušinių bei zuikučių ir putojausi.

Ji perbraukė ranka per prirašytus lapus.

— Tą dalį prisimenu puikiai. Jis buvo redakcijoje. Užsirakinęs. Turėjau ilgokai belstis. Atrodė siaubingai. Sulysęs, nesiskutęs, plaukai išsidraikę. Jis dvokė. Stalas buvo nukrautas popieriais.

Ji atsiduso.

— Neprisimenu, koks buvo oras, Neitai, nei kaip atrodė miestelis. Bet puikiai prisimenu, kaip atrodė jis. Ir jo kabinetas. Kavos puodeliai, lėkštės, perpildytos šiukšlių dėžės, šiukšlės ant grindų. Peleninė pilna nuorūkų. Jis rūkė.

— Parašiau apie tai, — tarė ji, vėl paglostydama popierius. — Jis dirbo prie savo romano — bent aš taip pagalvojau — ir atrodė it išprotėjęs. Nesuprantu, kodėl man tai pasirodė taip žavu. Bet aš pasakiau ko atėjusi. Pareiškiau, kad man gana. Jei jis mano, jog gali taip su manim elgtis, tegu galvoja iš naujo ir taip toliau. Aš rėkiau, priekaištavau, o jis tylėjo. Kai nuleidau garą, jis priklaupė ant kelio.

Ji minutėlei nutilo, sučiaupė lūpas.

— Ten, kur stovėjo, tarp visų tų šiukšlių. Pasakė norįs antro šanso, jam to labai reikią. Ir paprašė mane tekėti už jo. Mes susituokėme tą birželį. Norėjau tekėti birželį, ir kadangi trisdešimtmetis jau buvo praėjęs, pora mėnesių nebeturėjo reikšmės.

— Ar jis kada nors pasakojo apie tą laiką, kai buvo išvykęs?

— Ne. O aš neklausinėjau. Neatrodė svarbu. Jis tik pasakė sužinojęs, ką reiškia būti vienam, visiškai vienam, ir kad nebenori daugiau būti vienas.

Neitas pagalvojo apie linijas, jungiančias vardus jo sąraše.

— Ar jis buvo kada nors rimtai susikivirčijęs su Bingu, o gal juos siejo kokia ypatinga draugystė?

— Su Bingu? Ne, tokių draugų jis nenorėjo. Maksas tik stengėsi elgtis draugiškai, juo labiau kad žinojo, jog Bingas buvo kvietęs mane į pasimatymą.

— Bingas?

— Pasimatymas — per skambus žodis. Jo nedomino vakarienė su šokiais, jei supranti, ką noriu pasakyti.

— O tu kada nors...

— Ne. — Ji nusijuokė, bet staiga apstulbusi nutilo. — Nesijuokiau — nuoširdžiai, noriu pasakyti — nuo... Siaubinga juoktis iš to.

— Neįsivaizduoju Bingo, merginančio tave. Kaip jis sureagavo, kai jį atstūmei?

— O, nemanau, kad jam buvo labai skaudu. — Ji numojo. — Tiesiog aš buvau po ranka. Nauja moteris nedidelėje bandoje. Tokie vyrai kaip Bingas mėgina atkirsti naująją nuo bandos, pažiūrėti, gal gaus seksо ar bent naminio maisto. Nesakau, kad tai blogai, tokioje vietoje kaip ši — natūralu. Jis nebuvo vienintelis bandęs prisigretinti. Pirmą žiemą susitikinėjau su dar keletu vyrų. Netgi porą kartų pietavau su Profesoriumi, nors buvo aišku kaip dieną, kad jis leipsta dėl Šarlinės.

— Tai buvo prieš išvykstant Gelovėjui?

— Prieš ir tuo metu, ir po to. Jis visada džiūvo dėl jos. Bet mes pietavome porą kartų, ir jis buvo tikras džentelmenas. Gal net per didelis, nes, atvirai kalbant, tuo metu ieškojau kitokių vyrų. Bet ne tokio kaip Bingas.

— Kodėl?

— Na, jis toks didelis, šiurkštus ir netašytas. O Džonas buvo išvaizdus ir protingas. Kartą susitikau net su Edu — kodėl gi ne? Su Otu — po jo skyrybų. Moteris, netgi nelabai graži ir po trisdešimties, turi didelį pasirinkimą tokiose vietose kaip ši, jei nėra per daug išranki. Aš pasirinkau Maksą.

Ji susimąsčiusi šyptelėjo.

— Ir dabar rinkčiausi jį. — Kerė grįžo į dabartį. — Gaila, bet daugiau nieko negaliu papasakoti. Prisimenu tik tiek, kad jis atrodė susirūpinęs. Bet jis visada taip atrodydavo, kai dirbdavo prie savo romanų. Paskui pamiršdavo juos mėnesiams ir vėl viskas stodavo į savo vietas. Bet vos tik išsitraukdavo, užsisklęsdavo savyje. Man labiau patikdavo, kai jis pamiršdavo knygas.

— Ar po to, kai ištekėjai, kas nors bandė tau meilintis?

— Ne. Pamenu, Bingas rėžė man — Maksui girdint, — kad aš pigiai parsidaviau, ar kažkaip panašiai.

— Ir?

— Nieko. Maksas pavertė viską juokais, nupirko Bingui išgerti. Jis nemėgo kivirčų, Neitai. Apsukdavo plačiausią ratą, kad tik to išvengtų, todėl, manau, jam buvo sunku dirbti didelio miesto laikraštyje. Matei, ką jis padarė po to, kai atsisakei duoti interviu pirmą kartą. Jis nubėgo pas Hop. Toks jis buvo. Ir nebūtų išdrįsęs ateiti čionai vienas pats, nes neturėjo ginklų mūšiui. Niekada neturėjo.

— Ar Maksas mėgo žiūrėti filmus?

— Kaip ir visi Lunasėje. Esi priklausomas nuo bendruomenės

pasilinksminimo formų. Bet jam patiko rašyti apžvalgas apie būsimus filmus. Kai dėl kino, tai man tikrai reikia oficialaus pareiškimo dėl to, kas atsitiko vakar vakare.

— Pyč suteiks visą informaciją skilčiai.

— Žinau, net manau, kad šį įvykį reikėtų aprašyti atskirai. Taigi jį rado Otas, — pradėjo ji, ieškodama užrašų knygelės.

— Taip. Duok mums porą dienų, Kere. Tada galėsiu pateikti rišlesnį pranešimą.

— Nori pasakyti, kad ketini ką nors areštuoti?

Neitas nusišypsojo.

— Tu tikra žurnalistė. Noriu pasakyti, kad turėsiu suderintą pranešimą, liudytojų parodymus, įvykio protokolą.

Kerė atsistojo.

— Džiaugiuosi, kad vakar ten nebuvo mano vaikų. Beveik spyriau juos, kad eitų, na, kad išeitų iš namų, padarytų ką nors įprasta. Bet jie nusprendė užsisakyti picą ir pasikviesti draugų. Tai aš užsuksiu rytoj.

— Aš tik svarsčiau, — tarė Neitas, lydėdamas ją prie durų, — ar Maksas mėgo žiūrėti *Žvaigždžių karus*.

Ji išpūtė akis.

— Kas tau šovė į galvą?

— Tai tik taškelis, kurį bandau sujungti.

— Ne. Ne tik kad nebuvo fanas — tai mane stebino, nes jam patikdavo tokie dalykai. Dramatiškos epinės istorijos su specialiaisiais efektais. Bet jis nė nežiūrėjo to filmo. Prieš šešerius ar septynerius metus rodė visas *Žvaigždžių karų* serijas. Regis, filmo sukūrimo dvidešimtmečio proga. Jis nėjo, o vaikai iš proto kraustėsi dėl to filmo. Teko man juos vesti. Ir apžvalgą laikraščiui rašiau aš, tiesą sakant. Kai pasirodė naujosios serijos, vežiau vaikus į Ankoridžą. Jis liko namuose.

— Iš kokios skrybėlės tai ištraukei?

— Policininko. — Jis lengvai stumtelėjo ją prie durų. — Tai nesvarbu. Pasikalbėk su Pyč dėl informacijos skilčiai.

NEITAS APSKAIČIAVO LAIKĄ TAIP, kad nuėjęs į „Kalnų viešbutį" rastų Bingą ir jo pagalbininkus. Jis įžengė vidun tuo metu, kai Roza statė priešais Bingą alų. Jų akys susitiko. Neitas lėtai priėjo prie jų staliuko, nerūpestingai linktelėjo Bingo padėjėjams.

— Gal, vyručiai, persėstumėt prie kito staliuko, kad mes su Bingu galėtume pasikalbėti akis į akį?

Jiems tai nepatiko, tačiau pasiėmė kavos puodelius ir persėdo prie laisvo stalo.

— Ruošiuosi valgyti, — plykstelėjo Bingas. — Ir turiu teisę pavalgyti ramiai, be pašalinių, gadinančių man apetitą.

— Mačiau, kad jau užtaisei tą duobę. Ačiū, Roza, — tarė Neitas, kai ji atnešė jam įprastą kavos puodelį.

— Pietausite, viršininke?

— Ne. Kol kas ne. Upė daugiau nekyla, — tęsė kreipdamasis į Bingą. — Gal tų smėlio maišų nebeprireiks.

— Gal reikės, o gal ir ne.

— 1988-ųjų vasaris. Kur tu buvai tuo metu?

— Iš kur man, velniai griebtų, žinoti?

— 1988-aisiais Los Andželo „Dodžeriai" laimėjo rungtynių seriją, „Redskinai" paėmė Taurę. Šer laimėjo „Oskarą".

— Pašaliečių mėšlas.

— O vasario mėnesį Siuzana Butčer laimėjo trečiąsias Iditarodo varžybas. Merginai iš Bostono tai didelis dalykas. Baigė per vienuolika dienų. Gal tai atgaivins tavo atmintį.

— O taip, per tas varžybas netekau dviejų šimtų dolerių. Prakeikta boba.

— Taigi ką veikei keletą savaičių prieš prarasdamas savo žalius?

— Vyras prisimena, kad pralošė du šimtus žalių per bobą. Bet nebūtinai turi prisiminti, kada pasikrapšto užpakalį ar nusimyža.

— Kur nors keliavai?

— Išvažiuodavau ir sugrįždavau kada panorėjęs, kad tave kur, ir dabar taip darau.

— Gal buvai Ankoridže, matei Gelovėjų?

— Buvau Ankoridže daugiau kartų nei tu nusispjovei. Pora šimtų mylių čia nieko nereiškia. Ir galėjau matyti jį. Mačiau daug žmonių. Aš nesikišu į jų reikalus, o jie nesikiša į mano.

— Nevaidink kietuolio, nes teks už tai sumokėti.

Bingo akys užsiplieskė pykčiu.

— Tu čia man negrasink.

— Gal ketini įmūryti mane į sieną? — Neitas atsilošė kėdėje su puodeliu rankoje. — Šį ženklelį tikėjaisi nešioti tu.

— Geriau aš nei kažkoks čičiako, per kurį žuvo jo partneris. Toks, kuris būtų žlugęs, jei ne toji plona mėlyna linija, kurį jį sulaikė.

Tai buvo smūgis į paširdžius, bet Neitas išgėrė kavą ir įsmeigė akis į Bingą.

— Matau, namų darbus paruošei. Bet taip jau atsitiko, kad ženklelį segiu aš. Ir tai suteikia man teisę areštuoti tave čia ir dabar už tai, ką padarei tam šuniui.

— Aš neliečiau to šuns.

— Tavimi dėtas, pasistengčiau prisiminti, kur buvau, kai Patrikas Gelovėjus išvyko iš miestelio.

— Kam spardai nudvėsusį arklį, Burke? Kad pasijustum svarbesnis? Gelovėjų nužudė Maksas, ir visi tai žino.

— Tada gali ramia sąžine prisiminti, kur tuo metu buvai.

Sugrįžo Roza, nešina gabalu mėsos, kalnu bulvių košės ir jūra padažo.

— Dar ko nors, Bingai? — Ji padėjo šalia lėkštės dubenį su žirneliais ir mažais svogūnais.

Neitas matė, kaip jis bando susitvardyti, suimti save į rankas. Kai prašneko, balsas buvo ramus, netgi švelnus.

— Ne, ačiū, Roza.

— Skanaus. Viršininke, pasakykite, jei ko nors norėsite.

— Iš mano pusės pokalbis baigtas, — tarė Bingas, atsipjaudamas didelį kąsnį mėsos.

— Tada šiaip paplepam, gerai? Ką manai apie *Žvaigždžių karus*?

— A?

— Juk žinai tą filmą. Lukas Skaivokeris, Dartas Veideris.

— Suknistas mulkis, — sumurmėjo Bingas, pakabindamas iš padažo bulvių košės. — Leisk ramiai pavalgyti.

— Puiki istorija, įsimintini veikėjai. Po visomis tomis nesąmonėmis gili mintis — lemtis ir išdavystė.

— Ten visi tik žudo ir sudarinėja sandėrius. — Bingas pamojavo šakute ir vėl kibo į maistą. — Skraido ten visokie erdvėlaiviais ir mosikuoja šviesos kalavijais.

— Kardais. Šviesos kardais. Esmė ta, kad nors teko daug ką paaukoti, vis tiek... — Neitas atsistojo. — Gerietis laimėjo. Iki pasimatymo.

... 25 ...

Paskutinėje anglų literatūros pamokoje dalyvavo vienuolika studentų. Devyni iš jų nemiegojo. Džonas nutarė nežadinti kitų dviejų, bandančių numigti popiečio miego, ir klausėsi, kaip vienas iš žvaliųjų nagrinėja Bardo monologą iš „Makbeto".

Jis turėjo daug apie ką pagalvoti, ir vadovavimas diskusijai buvo tik maža to dalis.

Tokias diskusijas jis rengia jau dvidešimt penkeri metai, nuo tada, kai pirmą kartą virpėdamas atsistojo priešais auditoriją.

Tada jis buvo neką vyresnis už tuos, kuriuos ketino mokyti. Ir tikriausiai nekaltesnis ir labiau trokštantis žinių nei dauguma jo studentų.

Jis norėjo parašyti nepakartojamų romanų, pilnų alegorijų.

Bet nenorėjo badauti savo mansardoje, todėl mokė.

Jis kai ką parašė ir, nors romanai nebuvo tokie geri kaip tikėjosi, keletą jų išleido. Jei ne mokytojo darbas, gal ir nebūtų badavęs, bet geram maistui nebūtų užtekę.

Jis jautė poreikį — ir, Dieve, padėk jam, malonumą — mokyti jaunus, imlius protus, kurie irgi troško parašyti nepakartojamų romanų. Todėl jis žengė žingsnį — drąsų ir kvailą — pabėgo į Aliaską. Čia tikėjosi įgyti patirties, gyventi paprastai, tyrinėti žmonių gyvenseną primityvioje vietoje, visiškoje izoliacijoje, kuri prieš jį atsivėrė. Tikėjosi parašyti romaną apie žmogaus drąsą, valios jėgą, jo beprotystes ir triumfą.

Paskui Džonas atvyko į Lunasę.

Tada jis buvo jaunas, vos trisdešimties. Iš kur jis galėjo žinoti, ką reiškia apsėdimas? Kaip jis galėjo suprasti — būdamas protingas, idealistiškas ir patetiškas jaunuolis, — kad viena vieta, viena moteris gali jį prirakinti? Kad jis savo noru užsiners grandines, nors ir kaip jos neigtų jo poreikius?

Jis įsimylėjo — tapo apsėstas? — skirtumo nebematė — nuo tos akimirkos, kai išvydo Šarlinę. Ji buvo graži kaip auksinis žilvitis, o balsas kaip sirenos. Jos nevaržomas ir džiaugsmingas seksualumas, viskas joje ir aplink ją žavėjo ir kerėjo jį.

Ji priklausė kitam vyrui, buvo motina kito vyro vaiko. Bet jam tai nerūpėjo. Jo meilė buvo ne romantiška, tyra narsaus riterio meilė jo damai, o aistringas, geidulingas poreikis, kurį vyras jaučia moteriai.

Jis įtikino save, kad ji paliks Gelovėjų. Juk ji jam visiškai nerūpėjo, jis buvo savanaudis. Nors ir apakintas meilės, Džonas matė tai. Ir nekentė jo.

Todėl pasiliko ir laukė. Pakeitė gyvenimo kursą ir laukė.

Po viso to, ką jis padarė, po visų planų, vilčių tebelaukia.

Jo mokiniai ėmė jaunėti ir jaunėti, metai grimzdo užmarštin. Jis niekada nebeatgaus to, ko atsisakė, ką iššvaistė.

Ir tas vienintelis dalykas, kurio jis troško, netaps jo.

Jis žvilgtelėjo į laikrodį. Baigiasi dar viena diena. Staiga akies kraštelių jis sugavo judesį, pamatė Neitą, rymantį prie pravirų klasės durų.

— Rašinius „Makbeto" tema turite pristatyti iki kito penktadienio, — paskelbė jis, ir klasė choru sudejavo. — Kevinai, žinau, kad už tave rašo Mariana. Tie, kurie esate metraščio komitete, nepamirškite, kad rytoj, pusę trijų, susirinkimas. Pasirūpinkite, kad jus kas nors parvežtų namo, jei būtina. Galite eiti.

Kilo klegesys, pasigirdo stumdomų kėdžių triukšmas, juokas — tai, prie ko jis buvo taip pripratęs, kad nebegirdėjo.

— Kas tokio yra tose mokyklose, — prakalbo Neitas, — kad net suaugusiajam ima prakaituoti delnai?

— Jei kartą išgyvenome šį pragarą, dar nereiškia, kad negalime vėl ten patekti.

— Ko gero.

— Įtariu, kad jums gerai sekėsi, — tarė Džonas, dėdamas popierius į aptriušusį portfelį. — Daili išvaizda, rimtas požiūris. Ganėtinai padorus studentas, sakyčiau, ir su merginomis tikriausiai sekėsi. Atletiškas. Kuo pasižymėjote?

— Bėgimu. — Neito lūpose šmėstelėjo šypsena. — Buvau geras bėgikas. O jūs?

— Buvau klasikinis moksliukas. Tas, kuris gadino nervus visai klasei.

— Tikrai? Nekenčiau tokių. — Įsikišęs nykščius į kišenes, Neitas įėjo į klasę ir pažiūrėjo į lentą. — „Makbetas", a? Šekspyrą pakenčiu tik tuomet, kai jį skaito kas nors kitas. Garsiai, turiu galvoje, kad girdėčiau žodžius. Tas vyrukas nužudė dėl moters, taip?

— Ne, iš *troškimo* turėti moterį.

— Bet bausmės neišvengė.

— Jis sumokėjo savo garbe, neteko moters, kurią beprotiškai mylėjo.

— Taip jau būna.

Džonas linktelėjo, kilstelėjo antakį.

— Ar užsukote padiskutuoti apie Šekspyrą, Neitai?

— Ne. Tiriame vakarykštį įvykį. Turiu pateikti jums keletą klausimų.

— Apie Jukoną? Buvau rotušėje, kai tai atsitiko.

— Kelintą atėjote į rotušę?

— Prieš septynias. — Jis išsiblaškęs žvilgtelėjo į mokinius, kurie juokdamiesi nubėgo koridoriumi. — Tiesą sakant, turiu grupę iš aukštesniųjų klasių moksleivių, mes papildomai nagrinėjame Hičkoko kūrybą. Vaikai turi užsiėmimą ir užsidirba papildomų pliusų. Grupę lanko koks tuzinas mokinių.

— Ar tarp septintos ir dešimtos buvote išėjęs į lauką?

— Buvau išėjęs per pertrauką parūkyti, nusipirkau punšo, kurį pardavinėjo pradžios mokyklos komitetas ir kuris tapo skanesnis, kai atskiedžiau.

— Kur jūs sėdėjote?

— Salės gale, priešingoje pusėje nuo savo mokinių. Nenorėjau jų varžyti ir būti trukdomas. Aš užsirašinėjau pastabas apie filmą.

— Tamsoje?

— Taip. Tik keletą pagrindinių dalykų, kuriuos ketinau iškelti diskusijos metu. Norėčiau jums padėti, bet nežinau kaip.

Džonas nuėjo prie vienintelio klasės lango norėdamas nuleisti žaliuzes.

— Po to, kai Otas pasakė, kas atsitiko, aš sugrįžau į viešbutį. Jaučiausi prislėgtas. Visi taip jautėsi. Šarlinė, Liesasis Džimis ir Didysis Maikas dirbo bare.

— Kas dar ten buvo?

— Mičas Doberis ir Klifas Trytas, Girtuoklis Maikas. Pora turistų. — Jis kalbėjo vaikščiodamas po klasę, rinkdamas išmėtytus pieštukus, popieriaus kamuoliukus, pakėlė plaukų segtuką.

— Užsisakiau išgerti. Netrukus atėjo Megė ir Otas, ir kai visi truputį aprimo, ėmėme žaisti pokerį. Kai atėjote jūs, mes tebežaidėme.

Neitas linktelėjo ir įsikišo kišenėn užrašų knygutę.

Džonas sumetė popieriukus į šiukšliadėžę, kitus daiktus sudėjo į batų dėžę ant stalo.

— Neįsivaizduoju, kas galėjo taip pasielgti su tuo šuniu. Ypač su Jukonu.

— Niekas to nežino. — Neitas apsižvalgė po klasę. Kvepia kreida, pagalvojo jis. Ir kramtomąja guma, lūpų blizgesiu, plaukų želė. — Ar kada nors pasiimate atostogų per mokslo metus? Kad pailsėtumėt, atitrūktumėt nuo viso šito?

— Kartais. Vadinu tai pertrauka blaiviam protui išlaikyti. Kodėl klausiate?

— Man įdomu, ar buvote ištrūkęs kur nors 1988-ųjų vasarį.

Džono akys už akinių stiklų tapo šaltos.

— Sunku prisiminti.

— Pamėginkite.

— Gal turėčiau susirasti advokatą, viršininke Burke?

— Kaip norite. Aš tik noriu išsiaiškinti, kur visi buvo, ką veikė tuo metu, kai buvo nužudytas Patrikas Gelovėjus.

— Argi tai ne Valstijos policijos reikalas? Ir, jei neklystu, jie jau padarė išvadas.

— Norėčiau padaryti savas. Juk neimsite neigti, kad jau seniai esate neabejingas Šarlinei.

— Ne. — Džonas nusiėmė akinius ir pradėjo lėtai, kruopščiai valyti stiklus nosine. — Tai ne paslaptis.

— Ir buvote neabejingas jai, kai ji gyveno su Gelovėjumi.

— Taip, ji man labai patiko, taip. Ir mano širdis liko įskaudinta, kai ji, vos metams praėjus po Gelovėjaus išvykimo, ištekėjo už kito.

— Kai jis buvo nužudytas, — pataisė Neitas.

— Taip. — Džonas užsidėjo akinius. — Buvo nužudytas.

— O jūs jai piršotės?

— Ji pasakė „ne". Kiek kartų siūliau, visada atsakydavo „ne".

— Bet ji miegojo su jumis.

— Jūs klausinėjate labai asmeniškų dalykų.

— Ji miegojo su jumis, — tęsė Neitas, — tačiau ištekėjo už kito. Miegojo ir ištekėjusi už kito. Ir ne tik su jumis.

— Tai asmeniška. Kiek tai gali būti tokioje vietoje kaip ši. Neketinu apie tai kalbėtis.

— Meilė — tam tikros ambicijos, ar ne? — Neitas pabaksnojo pirštu į „Makbeto" kopiją ant stalo. — Žmonės dėl jos žudo.

— Žmonės žudo. Dažniausiai jiems nereikia jokios priežasties.

— Negaliu su tuo nesutikti. Kartais jiems pavyksta išvengti bausmės. Bet dažniausiai ne. Būčiau dėkingas, jei prisimintumėt praeitį, ir kai prisiminsite, kur buvote tą vasarį, praneškite man.

Jis pasuko durų link, staiga atsigręžė.

— Tiesa, gal skaitėte kurią nors Makso Hobeikerio pradėtą knygą?

— Ne. — Nors jo balsas buvo ramus, akyse šmėžavo pyktis. — Jis labai slėpė jas. Daugelis rašytojų, norinčių šį tą pasiekti, taip daro. Man susidarė įspūdis, kad jis daugiau kalbėjo apie rašymą, nei iš tiesų rašė.

— Pasirodo, jis buvo pradėjęs keletą. Turiu jų kopijas. Visos sukasi apie tą patį. Tikriausiai tai vadinate tema.

— Tai irgi būdinga pradedantiems rašytojams. Netgi patyrę mėgsta tirti vieną temą iš įvairių kampų.

— Jis kalba apie žmones, nugalinčius gamtą — ir vienas kitą. Arba nenugalinčius. Visose knygose veikia trys vyrai, nesvarbu, nuo kelių veikėjų pradėtų, jų susidaro trys. Vienoje iš jų jis pasakoja apie tris vyrus, žiemą kopiančius į kalnus.

Neitas sužvangino monetas kišenėje, kai Džonas ir toliau tylėjo.

— Jis užbaigė tik tris skyrius, tačiau turėjo planą ir užrašų kitiems. Trys vyrai užkopia į viršūnę. Sugrįžta tik du. — Neitas minutėlę patylėjo. — Daugelis romanų būna autobiografiniai, ar ne?

— Kai kurie, — ramiai sutiko Džonas. — Paprastai pirmieji.

— Įdomu, ar ne? Dar įdomiau būtų sužinoti, kas buvo tas trečiasis vyras. Ką gi, iki pasimatymo. Praneškite man, kai prisiminsite, kur buvote tą vasarį.

Džonas stovėjo sustingęs, kol Neito žingsnių aidas koridoriuje nutilo. Tada lėtai atsisėdo. Jo rankos virpėjo.

Neitas užsuko į neoficialų susirinkimą rotušėje. Jis tai padarė tyčia, todėl nenustebo, kad jam pasirodžius pokalbis staiga nutrūko.

— Atleiskite, kad trukdau. — Jis nužvelgė tarybos narių veidus, kuriuos jau pažinojo. Ne viename iš jų atsispindėjo pasipiktinimas. — Galiu palaukti, kol baigsite.

— Manau, kad mes jau viską aptarėme, — tarė Hop.

— Nesutinku. — Edas sukryžiavo rankas ant krūtinės. — Mes nieko neišsprendėme, todėl manau, kad susirinkimą reikia tęsti, ir, atsiprašau, viršininke, už uždarų durų, kol priimsime nutarimą.

— Edai. — Debė palinko į priekį. — Mes aptarėme šimtus variantų. Palikime kol kas viską ramybėje.

— Aš balsuoju už tai, kad tęstume.

— Balsuok už savo subinę, Edai. — Džo Vaisas pašoko nuo kėdės.

— Džo, — pagrūmojo jam Hop. — Susirinkimas neoficialus, bet tai nereiškia, kad turime pradėti peštis. Kadangi čia yra Ignatijus, o jo vardas buvo minimas per susirinkimą, išklausykime jo nuomonę.

— Sutinku. — Kenas atsistojo ir pristūmė dar vieną kėdę. — Sėskis, Neitai. Klausykit, — užbėgo jis prieštaraujantiems už akių, — tai mūsų policijos viršininkas. Jis turėtų dalyvauti.

— Matai, Ignatijau, mes aptarinėjame pastaruosius įvykius. Ir tai, kaip tau sekasi juos tvarkyti.

— Gerai. Kiek suprantu, kai kas nepatenkinti mano darbo metodais.

— Na, matot... — Haris pasikrapštė pakaušį. — Miestelyje šnekama, kad nuo tada, kai pasamdėme jus, problemų tik padaugėjo. Regis, dabar jų daugiau nei anksčiau. Nors nesuprantu, kur čia jūsų kaltė, bet taip yra.

— Mes padarėme klaidą. — Edas atkišo smakrą. — Pasakysiu tiesiai jums į akis. Mes padarėme klaidą, kad pasamdėme jus — ne asmeniškai, bet kaip žmogų iš Šalies.

— Mes turėjome svarių priežasčių samdyti žmogų iš Šalies, — priminė jam Valteris Notis. — Viršininkas Burkė atlieka darbą, kuriam buvo pasamdytas.

— Gali būti, Valteri, gali būti. Bet, — Edas kilstelėjo rankas, — gali būti, kad mažiau susipratę miestelio žmonės žiūri į tai kaip į tam tikrą iššūkį. Jie, galima sakyti, tapo aktyvesni. Vietiniams nepatinka, kai jiems įsakinėja, ką jie turi daryti.

— Mes nubalsavome už tai, kad turėtume policiją, — priminė jam Hop.

— Žinau, Hop, ir aš balsavau už — čia, šiame kambaryje. Nesakau, jog Neitas kaltas dėl to, kad taip atsitiko. Tik sakau, kad tai buvo klaida. Mūsų klaida.

— Neitui atvykus, rečiau tenka siūti brolius Mekius, — įsiterpė Kenas. — Sumažėjo pacientų po muštynių, mažiau nukentėjusiųjų nuo buitinio smurto. Praeitais metais Girtuoklis Maikas buvo atgabentas į kliniką dukart, kai vos nesušalo pakelėje. Šiemet jis tebeūžauja, tačiau miega saugiai, kameroje.

— Nemanau, jog galime kaltinti policiją už tai, kad kažkas pavogė tavo meškeres, Edai, ar kad išniekino pastoginę, — skėstelėjo rankas Debė. — Ar už supjaustytas Holėjaus mašinos padangas, už išdaužytus mokyklos langus. Sakyčiau, reikėtų kaltinti tėvus, kad tinkamai neprižiūri savo vaikų.

— Mano šunį užmušė ne vaikas. — Džo kaltai žvilgtelėjo į Neitą. — Pritariu tam, ką sako Debė, ir tam, ką pasakė Valteris su Kenu, bet Jukoną papjovė ne vaikas.

— Ne, — tarė Neitas. — Tai ne vaiko darbas.

— Nemanau, kad padarėme klaidą pasamdydami jus, Neitai, — tęsė Debė, — bet manau, jog mes visi atsakingi už šį miestelį ir turime žinoti, kaip jums sekasi tvarkytis. Ką darote, kad išsiaiškintumėte visus šiuos klausimus, taip pat ir dėl Jukono?

— Žinoma, jūs turite teisę. Kai kurių čia paminėtų incidentų kaltininkai galėjo būti vaikai. Bent jau mokyklos langus išdaužė jie, ir kadangi vienas iš jų netyčia pametė savo peiliuką, mes nustatėme jų asmenybes. Vakar kalbėjausi su jais ir jų tėvais. Nuostoliai bus atlyginti, ir abu trims dienoms bus nušalinti nuo pamokų. Nemanau, kad jų laukia smagus laikotarpis.

— Jūs nenubaudėte jų? — piktai pasiteiravo Edas.

— Vienam iš jų devyneri, Edai, kitam — dešimt. Jei būčiau pasodinęs juos į kamerą, vargu ar būtų geriau. Daugelis mūsų, — tarė jis, prisiminęs įrašą iš nepilnamečių kolonijos Edo byloje, — pridaro kvailysčių būdami vaikai.

— Jei jie padarė tai, gal padarė ir dar ką nors, — įsikišo Debė.

— Ne. Juos nubaudė mokytojas, tad jie iškūlė porą langų. Jie tikrai neapvogė Edo žvejo trobelės, taip pat nesliūkino naktį dvi mylias, kad supjaustytų padangas ir apipurkštų dažais Holėjaus sunkvežimį. Norite mano nuomonės? Jūsų problemos prasidėjo ne tada, kai pasamdėte mane. Jos prasidėjo prieš šešiolika metų, kai kažkas nužudė Patriką Gelovėjų.

— Taip, tai visus sukrėtė, — palingavo galvą Haris. — Net ir tuos,

kurie jo nepažinojo. Bet aš nesuprantu, ką tai turi bendra su tuo, apie ką mes čia kalbame.

— Turi. Ir štai ką aš manau.

— Nesuprantu, — tarstelėjo Debė.

— Tas, kas nužudė Gelovėjų, tebėra čia. Tas, kas nužudė Gelovėjų, — tęsė Neitas, kai visi suklego, — nužudė ir Maksą Hobeikerį.

— Maksas nusižudė, — įsiterpė Edas. — Nusižudė, nes jis nužudė Petą.

— Kažkas nori, kad jūs tuo tikėtumėt. Aš netikiu.

— Ką jūs kalbate, Neitai. — Haris sumojavo rankomis. — Tai nesąmonė.

— Didesnė nesąmonė negu tai, kad Maksas nužudė Petą? — Debė pasitrynė pirštais gerklę. — Ar kad Maksas nusižudė? Nežinau.

— Tylos! — Hop iškėlė rankas malšindama triukšmą. — Nurimkite pagaliau. Ignatijau. — Ji giliai įkvėpė. — Tu sakai, kad kažkas, ką mes pažįstame, įvykdė dvi žmogžudystes.

— Tris. — Jis plieniniu žvilgsniu nužvelgė veidus. — Dviejų žmonių ir seno šuns. Mano skyrius atlieka tyrimą, ir mes dirbsime, kol šis asmuo bus nustatytas ir suimtas.

— Valstijos policija.., — prasižiojo Džo.

— Kad ir ką mano Valstijos valdžia, mano skyrius tirs toliau. Aš prisiekiau tarnauti šiam miesteliui, saugoti jį ir tai darysiu. Padėdami tyrimui, jūs visi turėsite pasakyti, kur buvote ir ką veikėte vakar vakare, tarp devintos ir dešimtos valandos.

— Mes? — subliuvo Edas. — Jūs ketinate apklausti mus?

— Taip. Be to, noriu žinoti, kur kiekvienas iš jūsų buvo 1988-ųjų vasarį.

— Jūs... jūs... — Edas triukšmingai pašoko ir, įsikibęs į kėdės kraštą, žengtelėjo priekin. — Jūs ketinate apklausti mus — kaip *įtariamuosius*? Šito jau per daug. Tai neįtikėtina. Neleisiu, kad tardytumėt mane, mano šeimą ar kaimynus. Jūs viršijate savo įgaliojimus.

— Aš taip nemanau. Jūs, žinoma, galite balsuoti, kad mano kontraktas būtų nutrauktas, nebemokėti man. Tačiau aš vis tiek surasiu tą, kuris tai padarė. Toks mano darbas. — Neitas atsistojo. — Aš ieškau nusikaltėlių. Taigi galite tęsti savo susirinkimą, balsavimą, diskusijas. Galite atimti iš manęs ženklelį. Aš vis tiek surasiu žudiką. Jis vienintelis, kuris turi manęs bijoti.

Neitas išėjo iš salės, palikęs už savęs sujaudintus balsus ir pasipiktinusius veidus.

Hop pasivijo jį ant šaligatvio.

— Ignatijau, palauk minutėlę. Palauk! — riktelėjo ji, kai jis nesustojo. — Kad tave kur!

Jis sustojo žvangindamas raktais kišenėje.

Ji piktai dėbtelėjo į jį baigdama segiotis paltą.

— Tu tikrai žinai, kaip pagyvinti tarybos susirinkimus.

— Aš atleistas?

— Dar ne, bet esu tikra, kad populiarumo ten neįgijai. — Ji pasitampė palto skvernus. — Galėjai pasistengt parodyti daugiau taktiškumo.

— Žmogžudystė yra vienas iš tų dalykų, kurie perdegina mano takto mikroschemas. Be to, aš pataikiau užsukti į susirinkimą, kur buvo svarstomas mano profesinis statusas.

— Gerai jau, gerai, galbūt mes irgi pasikarščiavome.

— Jei tau ar kam nors kitam nepatinka, kaip aš dirbu, ateikite pas mane ir pasakykite.

— Tu teisus. — Ji pasičiupinėjo nosies kuprelę. — Mes visi nusiminę, visi įsitempę. O dabar dar tu pamėtėjai mums akmenį. Niekas nenorėjo tikėti, kad Maksas padarė tai, kas akivaizdu, bet taip galvoti buvo kur kas lengviau nei toji mintis, kurią siūlai tu.

— Aš nesiūlau. Aš sakau tai tiesiai. Ir išsiaiškinsiu tiesą, nesvarbu, kiek tam prireiks laiko, nesvarbu, su kuo teks susiremti pakely.

Hop išsitraukė iš kišenės cigaretes ir žiebtuvėlį.

— Matau.

— Kur buvai prieš šešiolika metų, Hop?

— Aš? — Ji išpūtė akis. — Dėl Dievo, Ignatijau, juk nemanai, kad užkopiau su Petu į Bevardę ir suvariau kirvuką jam į krūtinę. Jis buvo dvigubai stambesnis už mane.

— Bet ne už tavo vyrą. Esi stipri ir įtakinga moteris, Hop. Padarei viską, kad tavo vyro vizija čia būtų išsaugota. Galėjai pasistengti, kad būtų apsaugotas ir jo vardas.

— Tai šlykštu. Šlykštu taip kalbėti apie žmogų, kurio nė nepažinojai.

— Aš nepažinojau ir Gelovėjaus. Tu pažinojai.

Hop veidą iškreipė pyktis. Ji žengė žingsnį atgal, nusisuko ir nudrožė atgal į rotušę. Garsiai trinktelėjo durys.

◆ ◆ ◆

NEITAS ŽINOJO, kad žmonės murmės ir šnabždėsis, tad nusprendė kuo daugiau būti viešumoje. Jis pavakarieniavo viešbutyje. Iš žmonių žvilgsnių suprato, kad tai, ką jis pasakė tarybos susirinkime, jau apkeliavo miestelį.

Ir gerai. Laikas sujudinti vandenį.

Šarlinė pati atnešė jam lašišos kepsnį, tada atsisėdo priešais.

— Verti žmones nerimauti ir svarstyti.

— Tikrai?

— Aš viena iš jų. — Ji paėmė jo kavą, gurkštelėjo ir suraukė nosį. — Nesuprantu, kaip galima gerti be cukraus.

Neitas pastūmė per stalą lėkštutę su cukraus pakeliais.

— Prašom.

— Ačiū. — Ji atplėšė porą pakelių, susipylė į kavą ir išmaišė.

Šarlinė dėvėjo tviskantį pilką sijoną, išryškinantį moteriškus apvalumus, o plaukus buvo sukėlusi į kuodą ant pakaušio, kad matytųsi sidabriniai kabantys auskarai. Padėjusi šaukštelį į lėkštutę, paragavo kavos.

— Taip geriau. — Apglėbusi abiem rankomis puodelį, ji intymiai palinko į Neitą. — Kai pirmą kartą išgirdau apie Petą, man susisuko protas. Buvau pasiruošusi patikėti net jei būtum pasakęs, kad tai padarė Liesasis Džimis — o jis atvyko į miestelį praėjus penkeriems ar šešeriems metams po Peto dingimo. Bet dabar jau apsiraminau.

— Tai gerai, — tarė Neitas, dorodamas kepsnį.

— Gal todėl, kad dabar žinau, jog galėsiu parsigabenti jo kūną ir palaidoti, kai žemė leis. Tu man patinki, Neitai, nors nekreipi į mane nė menkiausio dėmesio. Patinki man pakankamai, kad pasakyčiau tau, jog niekam nuo viso to ne geriau.

Neitas užsitepė sviesto ant bandelės.

— Paaiškink „visą tą", Šarline.

— Supranti, apie ką aš — tos kalbos, kad šalia mūsų vaikščioja žmogžudys. Žmonės pradės šnabždėtis, paskui ims tikėti. Tai daro blogą įtaką verslui. Turistai nenorės atvažiuoti, nes bijos, kad nebūtų iššudyti lovose.

— Sisi, — šūktelėjo jis, nenuleisdamas akių nuo Šarlinės, — gal at-

neštum dar vieną puodelį kavos? Tai štai kas tau rūpi, Šarline? Pinigai. Pelnas ir nuostoliai.

— Mums reikia čia gyventi. Mes turime...

Ji nutilo, kai priėjo Sisi su kava.

— Dar kò nors, Neitai?

— Ne, ačiū.

— Vasarą mes vos spėjame suktis. Bet privalome dirbti, jei nenorime žiemą gyventi iš santaupų, o žiema čia ilga. Turiu būti praktiška, Neitai. Peto nebėra. Maksas jį nužudė. Bet aš Kerei nepriekaištausiu. Norėjau, bet susivaldžiau. Ji irgi neteko vyro. Bet Maksas nužudė Petą. Dievas žino kodėl, bet jis tai padarė.

Ji vėl gurkštelėjo kavos ir kurį laiką gurkšnojo, žvelgdama į tamsų langą.

— Manau, kad Petui šovė į galvą užsitempti Maksą į kalnus. Maksas ieškojo medžiagos savo straipsniams ar knygai, o Petas tikriausiai norėjo nuotykių ir užsidirbti keletą dolerių. Kalnai gali išvesti žmogų iš proto. Taip ir atsitiko.

Kai Neitas nieko neatsakė, ji palietė jo ranką.

— Aš galvojau apie tai, kaip kad manęs prašei. Ir prisiminiau, jog Maksas tą žiemą beveik visą mėnesį nesilankė čia. Gal net ilgiau. Tuo metu ši vieta buvo vienintelė apylinkėse, kur galėjai gauti karšto maisto, o Maksas buvo nuolatinis lankytojas. Ateidavo beveik kiekvieną vakarą. Bet tada ilgai nesirodė.

Ji susimąsčiusi ištiesė ranką ir atsilaužė gabalėlį Neito bandelės.

— Keletą kartų jis užsisakė maisto telefonu, — tarė ji, gnaibydama bandelę. — Mes netiekėme maisto į namus ir dabar to nedarome, bet Karlas — jis buvo toks minkštaširdis. Pats nunešdavo maisto Maksui į redakciją. Jis pasakojo man, kad Maksas atrodo sergąs, netgi šiek tiek pamišęs. Aš nekreipiau dėmesio. Liūdėjau dėl Peto ir triūsiau, kad sudurčiau galus. Bet tu prašei prisiminti, ir aš tai prisiminiau.

— Gerai.

— Tu nesiklausai manęs.

— Girdėjau viską, ką pasakei. — Jis pažiūrėjo į ją. — Kas dar nesilankė tą vasarį?

Šarlinė pasipiktinusi purkštelėjo.

— Nežinau, Neitai. Galvojau tik apie Maksą, nes jis miręs. Ir todėl,

kad netikėtai prisiminiau, jog aš ir Kerė tą vasarą ištekėjome. Vasarą po Peto dingimo. Štai kodėl tai prisiminiau.

— Gerai. Dabar pagalvok apie tuos, kurie tebėra gyvi.

— Aš galvoju apie tave. — Ji nusijuokė ir pamojavo ranka. — O, tik nesipūsk. Moteris turi teisę galvoti apie dailų vyrą.

— Tik ne tada, kai jis myli jos dukrą.

— Myli? — Šarlinė ėmė barbenti pirštais į stalą. — Žinai, tu vaikščiojanti bėda. Užsipuolei miestelio tarybą, ir dabar visi kreivai į tave žiūri, supykdei Edą ir Hop, dabar kalbi apie meilę Megei. Ji nėra nė mėnesio išgyvenusi su vyru.

— Vadinasi, aš pasiekiau rekordą.

— Ji sukrims tavo širdį ir išspjaus tau tiesiai į veidą.

— Mano širdis, mano veidas. Kodėl tau tai rūpi, Šarline?

— Aš turiu didesnių poreikių nei ji. Didesnių, stipresnių. — Ji papurtė galvą, ir auskarai suspindo šviesoje. — Megei nereikia nieko. Niekada nereikėjo. Jau seniai aiškiai pareiškė, kad jai manęs nereikia. Netrukus pasakys, kad jai nereikia ir tavęs.

— Gali būti. Arba gali būti, kad aš padarysiu ją laimingą. Gal tai neduoda tau ramybės? Mintis, kad ji gali tapti laiminga, o tau niekaip nepasiseka?

Jis sugriebė ją už riešo anksčiau nei ji spėjo šliūkštelėti kavą jam į veidą.

— Galvok iš naujo, — ramiai tarė jis. — Scena padarys daugiau žalos tau nei man.

Ji piktai pašoko ir nužingsniavo per salę laiptų link.

Antrąkart tą dieną Neitas išgirdo smarkiai trinktelint duris.

Lydimas garso aido, baigė vakarieniauti.

Jis išvažiavo pas Megę tikėdamasis, kad kraujas atvės, o galva praskaidrės, kol jis nuvyks ten. Debesys, dengę dangų, išsisklaidė, ir dabar it juodame stikle spindėjo žvaigždės. Virš medžių suposi mėnulis, o nuo žemės kilo lengva spindinti migla. Šakos plikos, pastebėjo Neitas. Sniegas dar storai dengė žemę, tačiau medžiai jau buvo atsikratę baltos dangos.

Dalis kelio tebebuvo užlieta, tad jam teko spraustis tarp užtvarų.

Jis išgirdo vilko staugimą, vienišą, bet reiklų. Tikriausiai medžioja,

pagalvojo jis. Ieško maisto. O gal draugės. Vilkas žudo, kai turi tikslą. Ne iš gobšumo, ne tam, kad pasimankštintų.

O kai renkasi draugę, buvo skaitęs Neitas, renkasi visam gyvenimui.

Garsas nutilo naktyje.

Jis pamatė dūmus, kylančius iš Megės kamino, išgirdo muziką. Šį kartą Lenny Kravitz, pagalvojo. Traukia apie lemties miglas ir skausmo jūras.

Jis sustojo už jos automobilio ir kurį laiką sėdėjo. Jis nori šito, suvokė, nori turbūt daugiau nei turėtų. Sugrįžti į namus. Baigti dieną, užmiršti problemas ir sugrįžti į muziką ir šviesą, pas moterį.

Savo moterį.

Židinys ir namai, sakė Megė. Ką gi, ji pataikė. Ir jei ji išspjaus jo širdį jam į veidą, jis galės kaltinti tik save.

Jam priėjus, ji atidarė duris ir šunys išbėgo jo pasitikti.

— Sveikas. Svarsčiau, ar šįvakar rasi kelią į mano namus. — Ji pakreipė galvą. — Atrodai įsitempęs, viršininke. Kas atsitiko?

— Laimėjau keletą draugų, sudrumsčiau ramų žmonių gyvenimą.

— Ką gi, įeik, gražuoliuk, išgerk ir papasakok man apie tai.

— Mielai.

Taip paprasta
Gėrėtis saule,
Mėgautis pavasario šviesa,
Mylėti, mąstyti, dirbti;
Įgyti tikrų draugų, nugalėti
trikdančius priešus...

Metju Arnoldas

Mes sudeginame dienos šviesą.

Viljamas Šekspyras

... 26 ...

— Viršininke. — Pyč ištiesė jam lipnią bandelę ir puodelį kavos, vos spėjus įžengti pro duris.

— Žinai, jei ir toliau maitinsi mane tomis bandelėmis, aš tuoj netilpsiu į kėdę.

— Keletas saldžių bandelių tikrai nesugadins to dailaus užpakaliuko. Be to, tai kyšis. Rytoj per pietus noriu pasiimti papildomą laisvą valandą. Aš dalyvauju Gegužės pirmosios šventės planavimo komitete. Rytoj turime aptarti paradą.

— Paradą?

— Gegužės pirmosios paradą, Neitai. Ši diena pažymėta jūsų kalendoriuje, ir ji jau ne už kalnų.

Gegužė, pagalvojo jis. Šįryt jis žaidė su šunimis Megės kieme. Beveik iki kelių sniege.

— Gegužės pirmoji?

— Nesvarbu, atsivertų pragaras ar užlietų potvynis, mes vis tiek žygiuotume. Mokyklos orkestras. Vietiniai su savo tradiciniais drabužiais ir tradiciniais instrumentais. Visos sporto komandos, Dolės Maner šokėjai. Parade daugiau žygiuojančių nei stebinčių, tačiau paprastai atvyksta daug turistų ir pašaliečių.

Ji čiupinėjo vazą su plastmasiniais narcizais ant savo stalo.

— Puiki šventė, be to, pastaruosius porą metų mes ją reklamuojame. Šiemet dar daugiau reklamos — sukėlėme net žiniasklaidos susidomėjimą. Šarlinė skelbia informaciją viešbučio tinklalapyje ir kartu siūlo užsisakyti vietas. Hop pavyko prastumti mus į porą žurnalų.

— Ką tu sakai. Čia tai bent.

— Iš tiesų. Šventė vyksta visą dieną. Vakare užkuriame laužą, groja muzika. O jei oras būna blogas, renkamės „Kalnų viešbutyje".

— Ir kuriate laužą viešbutyje.

Pyč žaismingai kumštelėjo jam.

— Tik šokam.

— Imk laiko kiek reikės.

Didelis paradas, pagalvojo Neitas. Viešbučio kambariai bus pilni, restoranas lūš nuo žmonių, Kampo parduotuvė sulauks pirkėjų antplūdžio, vietiniai amatininkai ir menininkai išstatys savo darbus. Daugiau pinigų, daugiau darbo bankui, degalinei. Daugiau verslo.

Tai galėtų sugadinti per daug kalbų apie žmogžudystes.

Jis pakėlė galvą įėjus Otui.

— Argi tau ne laisva diena?

— Taip.

Neitas matė šešėlius jo akyse, bet nusprendė nekreipti dėmesio.

— Atėjai dėl bandelių?

— Ne. — Otas ištiesė voką. — Parašiau, kur buvau ir ką dariau 1988-ųjų vasarį. Taip pat apie tą vakarą, kai mirė Maksas, ir tada, kai buvo nudobtas Jukonas. Pamaniau, geriau viską surašysiu, kol nepaprašei.

— Gal užeitum į mano kabinetą?

— Nėra reikalo. Man buvo nesunku. — Jis išpūtė skruostus. — Na, gal šiek tiek, bet buvo lengviau padaryti tai pačiam, užuot laukus, kol paprašysi. Neturiu nepajudinamų alibi šiose situacijose, bet aš viską parašiau.

Neitas padėjo bandelę ir paėmė voką.

— Dėkoju, Otai.

— Ką gi. Einu žvejoti.

Jis išėjo, pakeliui prasilenkdamas su Piteriu.

— Prakeikimas, — sumurmėjo Neitas.

— Tavo padėtis nepavydėtina. — Pyč palietė Neito ranką. — Turi daryti ką privalai, net jei tai žeidžia kitų jausmus ir pykdo.

— Tu teisi.

— Hm. — Piteris žvilgtelėjo į vieną, po to į kitą. — Kas nors negerai Otui?

— Tikiuosi, kad viskas gerai.

Piteris išsižiojo klausti, bet Pyč skubiai papurtė galvą.

— Beje, noriu pasakyti, kodėl šįryt pavėlavau. Buvo užsukęs mano dėdė. Jis norėjo pranešti, kad į šiaurę nuo miestelio, netoli Houples Kryko, įsikūrė kažkoks vyras. Ten yra sena trobelė. Regis, jis apsigyve-

no joje. Niekam labai nerūpėtų, bet dėdė mano, kad jis galėjo įsibrauti į jo dirbtuves, o teta sako, jog iš sandėlio dingo šiek tiek maisto.

Jis nusičiupo bandelę ir suleido dantis.

— Taigi mano dėdė šįryt nuėjo patikrinti trobelę, o tas tipas išlindo su šautuvu ir liepė jam nešdintis iš jo valdų. Šalia buvo mano pusseserė Meri — mano dėdė vedė ją į mokyklą, — todėl jis nedrįso ginčytis su tuo vyruku.

— Gerai. Mes pasiginčysime. — Neitas padėjo nepaliestą kavą ir Oto voką ant stalo. Tada nuėjo prie ginklų spintos ir ištraukė porą šautuvų. — Tuo atveju, jei įtikinėjimai nepaveiktų, — tarė jis Piteriui.

Saulė buvo ryški ir kaitri. Neitas negalėjo patikėti, kad vos prieš keletą savaičių jam būtų tekę važiuoti tamsoje. Upė vingiavo palei kelią; šalta mėlyna spalva atrodė dar ryškesnė šalia vis dar sniegu nuklotų krantų. Dangaus fone lyg išraižyti iš stiklo dunksojo kalnai.

Jis pamatė erelį, tupintį ant pakelės stulpelio, tarsi auksinį sargybinį, saugantį mišką už jo.

— Kiek laiko trobelė stovėjo tuščia?

— Kiek pamenu, niekas joje oficialiai negyveno. Ji apgriuvusi, stovi per arti upelio, todėl kiekvieną pavasarį užliejama. Kartais joje pernakvoja turistai, vaikiščiai pasinaudoja ja... suprantate, kokiais tikslais. Kaminas tebestovi, tad ugnį galima susikurti. Nors rūksta siaubingai.

— Tai reiškia, kad esi naudojęsis ja... supranti, kokiems tikslams.

Piteris nusišypsojo, tačiau skruostai lengvai paraudo.

— Gal kartą ar du. Girdėjau, kad ją kažkada pastatė čičiakai. Ketino gyventi nuošaliai ir ieškoti upelyje aukso. Tikėjosi, kad kaip nors pragyvens, o po metų ims gauti pelną. Nežinojo, kur pateko. Vienas iš jų mirtinai sušalo, kitas išprotėjo. Tikriausiai užvalgė mirusio draugo.

— Kaip miela.

— Tikriausiai tai tik pasakos. Bet jos padeda, kai nusivedi ten merginą.

— Labai romantiška.

— Ten reikės pasukti, — parodė Piteris. — Keliukas gerokai duobėtas.

Pašokinėjus ir pasikračius siaurame, sniegu užneštame kelyje, Neitas nusprendė, jog Piteris mėgsta švelnius posakius.

Tankūs medžiai užstojo saulę, todėl atrodė lyg važiuotum tuneliu, kurį nutiesė sadistiški ledo demonai.

Jis atitraukė atgal liežuvį, kad neprisikąstų tarp kalenančių dantų, ir tvirčiau suspaudė vairą.

Vietos, kur stovėjo trobelė, nebuvo galima pavadinti laukyme. Apleistas rąstų statinys stūksojo ant upelio kranto, apsuptas karklų ir eglių. Šešėliuose tūnančio namelio langas buvo užkaltas lentomis, kitas apklijuotas lipnia juosta. Pakrypusią verandą prilaikė keletas šlakbetonio blokų.

Šalia stovėjo purvais aptaškytas džipas su Kalifornijos numeriais.

— Susisiek su Pyč, Piteri, ir paprašyk, kad patikrintų šiuos numerius.

Kol Piteris kalbėjosi per kilnojamąjį radijo stotelę, Neitas mąstė. Iš kamino tingiai vingiavo dūmai. Prie durų ant stulpo kabojo kažkoks žvėriukas.

Neitas atsegė dėklą, tačiau ginklo neišsitraukė. Pamažu išlipo iš mašinos.

— Toliau nė žingsnio! — Trobelės durys atsilapojo.

Blankioje šviesoje Neitas įžiūrėjo vyrą ir šautuvą.

— Viršininkas Burkė, Lunasės policija. Prašom nuleisti ginklą.

— Man nerūpi, kas tu toks ir ko nori. Žinau jūsų triukus, suknisti ateiviai. Aš iš čia nesitrauksiu.

Ateiviai, pagalvojo Neitas. Nuostabu.

— Ateivių pajėgos šiame sektoriuje buvo sutriuškintos. Tu saugus, bet noriu, kad nuleistum ginklą.

— Tu tik taip sakai. — Bet jis žengė žingsnį į priekį. — Iš kur man žinoti, kad nesi vienas iš jų?

Jam turėtų būti apie trisdešimt, spėjo Neitas. Penkios pėdos dešimt colių, apie šimtas penkiasdešimt svarų. Akys pamišusios, spalva neįžiūrima.

— Aš turiu pažymėjimą — patvirtintą ir antspauduotą. Jei nuleisi ginklą, prieisiu ir parodysiu tau.

— Pažymėjimą? — Vyrukas sutriko, ir šautuvo vamzdis nežymiai pasviro žemyn.

— Patvirtintą Pogrindinių žemės pajėgų. — Neitas kiek įmanydamas rimčiau linktelėjo. — Šiomis dienomis turime būti labai atsargūs.

— Žinai, jų kraujas mėlynas. Kai jie buvo mane sučiupę paskutinį kartą, aš patiesiau porą.

— Porą? — Neitas pademonstravo deramą nuostabą ir pastebėjo, jog vamzdis pasviro dar žemiau. — Turėsi apie tai pranešti. Mes grąžinsime tave į pajėgas, užregistruosime tavo raportą.

— Negalime leisti jiems laimėti.

— Neleisime.

Ginklo vamzdis nukrypo į žemę, ir Neitas žengtelėjo į priekį.

Viskas atsitiko per greitai. Tai visada atsitinka per greitai. Jis išgirdo atsidarant mašinos dureles, Piterį, šaukiantį jį vardu. Neitas stebėjo vyro veidą, jo akis ir pamatė, kaip jos staiga pasikeitė. Vienu metu jose susimaišė panika, įniršis ir siaubas.

Neitas jau keikėsi liepdamas Piteriui gultis. „Gulk!" — rėkė jis, traukdamas iš dėklo ginklą.

Šūvis perskrodė orą, ir paukščiai čirkšdami pakilo nuo medžių. Antras šūvis pavijo Neitui neriant už mašinos.

Jis nusirito į kitą pusę ir pamatė ant sniego kraują.

— O Dieve! O Jėzau Kristau. Piteri.

Jo kūnas pasidarė švininis, ir minutėlę jis negalėjo pajudėti slegiamas to svorio. Jis užuodė alėją — lietų, pūvančias šiukšles. Kraują.

Neitas ėmė trūkčiojamai kvėpuoti, galva svaigo, karti neviltis užgniaužė gerklę.

Su visa ta našta jis nušliaužė per sniegą.

Piteris tysojo už atvirų durelių. Jo akys buvo plačiai atmerktos ir stiklinės.

— Man atrodo... atrodo, mane pašovė.

— Laikykis. — Neitas užspaudė Piterio ranką toje vietoje, kur švarkas buvo suplėšytas ir kruvinas. Pajuto šiltą srovelę — ir jo širdį užgulė sunkumas. Viena akimi stebėdamas namuką, Neitas išsitraukė skarelę.

Jei jo galvoje sukosi maldos, jis jų negirdėjo.

— Nėra taip blogai, a? — Piteris apsilaižė lūpas ir pakreipė galvą norėdamas pažiūrėti. Ir išbalo kaip sniegas. — Žmogau...

— Paklausyk manęs. Paklausyk. — Neitas aprišo žaizdą ir patapšnojo Piteriui per veidą, kad jis nenualptų. — Nesikelk. Viskas bus gerai.

Nenukraujuosi man ant rankų. Nemirsi mano glėbyje. Tik ne vėl. Prašau, Dieve.

Jis ištraukė iš dėklo Piterio ginklą ir įspraudė šiam į delną.

— Laikai?

— Aš... aš dešiniarankis. Jis pašovė mane.

— Gali naudotis kaire. Jei jis spruks pro mane, nedvejok. Paklausyk manęs, Piteri. Jei jis atbėgs čia, šauk. Taikykis į kūną. Ir šaudyk, kol jis nugrius.

— Viršininke...

— Daryk, kaip pasakiau.

Neitas nušliaužė iki mašinos galo, atidarė galines dureles ir išsitraukė abu šautuvus. Jis girdėjo vyrą šėlstant namelyje. Kartkartėmis nuaidėdavo šūvis.

Triukšmas susiliejo su alėjos garsais: lietumi, šūksniais, bėgančiųjų žingsnių aidu.

Jis atšliaužė atgal prie Piterio ir padėjo jam ant kelių vieną šautuvą.

— Tik neišsijunk. Girdi? Laikykis.

— Taip, sere.

Nėra ką kviesti į pastiprinimą. Čia ne Baltimorė, ir jis gali pasikliauti tik savimi.

Pritūpęs, viena ranka laikydamas šautuvą, kita — tarnybinį revolverį, Neitas puolė per ledinį upelį prie medžių. Šalia sprogo medžio žievė. Atskriejusi atplaiša it peilis brūkštelėjo jam per kairį paakį.

Vadinasi, šaulys nukreipė visą dėmesį į jį.

Prisidengdamas medžiais, Neitas nuklampojo per sniegą.

Jo partneris pašautas. Jo partneris tyso sniege.

Sunkiai kvėpuodamas, Neitas ėmė bėgti aplink trobelę, iki kelių klimpdamas sniege.

Paskui sustojo už medžio ir apsižvalgė. Galinių durų nėra, pastebėjo jis, bet iš kitos pusės yra dar vienas langas. Jis matė ant stiklo šaulio šešėlį, žinojo, kad tasai laukia jo, stebi jo judesius.

Neitas viena ranka kilstelėjo šautuvą ir iššovė.

Stiklas sprogo, pasigirdo riksmas ir tučtuojau pliūptelėjo atsakomoji ugnis. Neitas savo paties pėdsakais skubiai nubėgo trobelės priekio link.

Lydimas šūksnių ir šūvių, laužydamas ploną upelio ledą, jis perbrido per stingdantį vandenį ir prišoko prie laiptelių. Uždundėjęs į pakrypusią verandą, koja atidarė duris.

Jis laikė atkišęs abu ginklus — ir dalis jo, didesnė dalis jo norėjo ištuštinti abi apkabas į tą kūną. Kad jis kristų negyvas kaip tas išgama žudikas Baltimorėje. Išgama žudikas, kuris nužudė jo partnerį ir suardė jo paties gyvenimą.

— Raudonas. — Vyras pažiūrėjo į jį iš trobelės gilumos. Jo lūpas iškreipė šypsena. — Tavo kraujas raudonas. — Jis metė ginklą, parkrito ant purvinų grindų ir pradėjo verkti.

◆ ◆ ◆

Jo VARDAS BUVO Robertas Džozefas Spinakeris — finansų konsultantas iš Los Andželo, psichiatrijos ligoninės pacientas. Per pastaruosius aštuoniolika mėnesių jį ne kartą puldinėję ateiviai; jis tikino, kad jo žmona esanti reprodukcija; susitikimo metu buvo užpuolęs du savo klientus.

Jau trečias mėnuo jo pavardė buvo dingusiųjų sąraše.

Dabar jis taikiai miegojo kameroje, nuramintas kraujo spalvos ant Neito veido ir iš Piterio rankos.

Neitas, užrakinęs jį kameroje, ne iškart grįžo į kliniką, kur buvo nugabenęs Piterį.

Jis šimtą kartų pergalvojo įvykį, ir kiekvienąsyk matė save darantį ką nors kitaip, truputį kitaip, kad Piteris nebūtų sužeistas.

Kai pasirodė Kenas, Neitas sėdėjo pasirėmęs galvą rankomis.

Jis tučtuojau pašoko.

— Ar labai prasti reikalai?

— Šautinė žaizda niekada nebūna paprasta, bet galėjo būti daug blogiau. Kurį laiką jam teks nešioti perpetės raištį. Piteriui pasisekė, kad žaizda negili. Jis truputį apsvaigęs, silpnai jaučiasi. Palaikysiu jį porą valandų. Bet viskas bus gerai.

— Gerai. — Neitas pajuto silpnumą keliuose ir vėl sudribo ant kėdės. — Gerai.

— Užeikit, aš išvalysiu jūsų žaizdą.

— Tai tik įbrėžimas.

— Tas, po akimi, gana gilus. Eime, nesiginčykite su gydytoju.

— Ar galiu jį pamatyti?

— Dabar pas jį Nita. Galėsite užsukti vėliau, kai sutvarkysiu jūsų žaizdą. — Kenas nusivedė jį į kabinetą ir parodė gultis ant stalo. — Žinot, — tarė jis, valydamas žaizdą, — kvaila kaltinti save.

— Jis juk žalias. Kaip žolė, o aš įvėliau jį į pavojingą situaciją.

— Nepagarbu taip kalbėti apie jį ar apie jo darbą, kurį pats pasirinko.

Neitas tyliai aiktelėjo, pajutęs gėlimą po akimi.

— Jis dar kūdikis.

— Ne. Jis vyras. Geras vyras. O tai, kad jūs prisiimate atsakomybę, sumenkina jo poelgį.

Neitas pažvelgė Kenui į akis.

— Aš buvau atsakingas už jo gyvybę, bet jis atėjo man pagelbėti. Taigi aš esu tas, kuris nesusidorojo su situacija.

— Jūs puikiai susitvarkėte. Piteris man viską papasakojo. Jis mano, kad jūs didvyris. Jei norite atsilyginti jam už tai, kas atsitiko, nenuvilkite jo. Na, štai. — Kenas atsitraukė. — Gyvensite.

Kai Neitas išėjo iš gydytojo kabineto, laukiamajame buvo Hop, Piterio tėvai ir Roza. Jie visi atsistojo ir pradėjo vienu metu kalbėti.

— Jis ilsisi. Viskas gerai, — patikino juos Kenas. Neitas nesustodamas nudrožė koridoriumi.

— Ignatijau. — Hop nuskubėjo jam iš paskos. — Norėčiau žinoti, kas atsitiko.

— Aš grįžtu į skyrių.

— Aš eisiu kartu, galėsi pakeliui papasakoti. Noriu išgirsti tai iš tavęs, o ne iš miestelyje sklandančių gandų.

Jis trumpai papasakojo jai.

— Gal galėtum eiti lėčiau? Tavo kojos ilgesnės nei visas mano kūnas. Kaip susižeidei veidą?

— Medžio atplaiša nubrėžė, ir viskas.

— Jis šaudė į tave. Dėl Dievo.

— Ši žaizdelė tikriausiai išgelbėjo mane ir Spinakerį nuo mirties. Laimė, mano kraujas raudonas.

Kaip ir Piterio, pagalvojo. Jis šiandien praliejo daug raudono kraujo.

— Valstijos policija atvyks jį paimti?

— Pyč kaip tik skambina jiems.

— Ką gi. — Hop įkvėpė. — Jis jau trečias mėnuo klajoja po apylinkes. Prisiglausdamas dievai žino kur. Jis galėjo papjauti vargšą Jukoną. Galėjo tai padaryti.

Neitas susirado kišenėje akinius nuo saulės ir užsidėjo.

— Galėjo. Bet nepadarė.

— Jis beprotis, o tik beprotis galėjo taip pasielgti. Na, pagalvoti, kad Jukonas koks ateivis, persirengęs šuniu. Tai mintis, Ignatijau.

— Tik jei tiki, kad tas vyrukas atsliūkino į miestelį, sumedžiojo seną šunį, atitempė jį prie rotušės ir perrėžė jam gerklę — prieš tai pavogęs medžioklinį peilį. Man tai protu nesuvokiama, Hop.

Ji paėmė jį už rankos, tad jam teko sustoti.

— Gal todėl, kad nori tikėti kitkuo. Gal tikėjimas kita versija leidžia tau pasigaląsti dantis. Tai šis tas sudėtingiau nei išskirti besimušančius ar pasirūpinti, kad Girtuoklis Maikas nenušaltų savo apgailėtino užpakalio. Ar tau nešovė į galvą, kad bandai visa tai susieti, ieškai žudiko tarp mūsų, nes nori, kad taip būtų?

— Aš nenoriu, kad taip būtų. Taip yra.

— Prakeiktas užsispyrėlis... — Ji sukando dantis ir nusisuko. Susitvardžiusi tęsė: — Gyvenimas čia niekada nenusistovės, jei kelsi bangas.

— Jis nenusistovės, kol viskas neišsispręs. Man reikia eiti, turiu parašyti protokolą.

NEITAS PRALEIDO NAKTĮ SKYRIUJE, didesnę jos dalį klausydamas sąžiningų Spinakerio pasakojimų apie jo patirtį su ateiviais. Kad nuramintų jį, Neitas sėdėjo šalia kameros ir užsirašinėjo.

Ir velniškai apsidžiaugė, kai ryte atvyko Valstijos policija ir išvadavo jį nuo kalinio.

Neitas nustebo pamatęs tarp jų Kobeną.

— Gal tau reikėtų išsinuomoti čia kambarį, seržante.

— Pamaniau, kad bus puiki proga susitikti ir aptarti kitus reikalus. Gal minutėlei užsukime į tavo kabinetą.

— Žinoma. Kartu paduosiu Spinakerio sulaikymo protokolą.

Jis nuėjo į kabinetą, paėmė dokumentus.

— Ginkluotas policijos pareigūnų užpuolimas ir taip toliau. Psichiatras tai sušvelnins, bet mano pavaduotojo žaizda nuo to neužsitrauks.

— Kaip jis?

— Gerai. Jis jaunas, atsparus. Kulka pataikė į raumenų audinius.

— Gera diena yra ta, kai lieki gyvas.

— Būtent.

Kobenas priėjo prie lentos.

— Vis dar tiri?

— Taip.

— Pasistūmėjai į priekį?

— Kaip pažiūrėsi.

Kobenas papūtė lūpas sūpuodamasis nuo pirštų ant kulnų.

— Negyvas šuo? Bandai susieti jį su byla?

— Žmogus turi turėti hobį.

— Žinai, nesu patenkintas, kaip išsprendė tą bylą, bet mano rankos surištos. Labai daug priklauso nuo to, kaip į tai žiūri. Galime sutikti su tuo, kad toje viršūnėje, kur buvo nužudytas Gelovėjus, buvo trečias — nenustatytas — žmogus. Bet tai dar nereiškia, kad jis nužudė Gelovėjų arba žinojo apie tai. Tai nereiškia, kad jis gyvas, nes logiškiau būtų manyti, kad tas, kuris nužudė Gelovėjų, atsikratė ir trečiojo.

— Ne, jei trečiasis buvo Hobeikeris.

— Mes netikime, kad taip buvo. Bet jei buvo, — tęsė Kobenas,— tai nė velnio nereiškia, kad tas nenustatytas trečiasis asmuo turėjo ką nors bendra su Hobeikerio mirtimi ar šio šuns žuvimu. Aš bandau — neoficialiai — nustatyti, kas buvo tas trečiasis, bet kol kas nepavyksta.

— Pilotas, kuris nuskraidino juos į kalnus, žuvo keistomis aplinkybėmis.

— Tai neįrodyta. Aš pasidomėjau tuo atveju. Kidžinskis turėjo daug skolų. Kai kurias apmokėjo, tačiau nuo Gelovėjaus mirties iki savosios spėjo prisidirbti dar daugiau. Yra apie ką pagalvoti. Bet niekas negali patvirtinti, kad būtent jis juos nuskraidino.

— Nes visi, išskyrus vieną, negyvi.

— Nėra jokių įrašų, jokios skrydžių registracijos. Nieko. Ir niekas nepažinojo Kidžinskio arba neprisipažįsta. Jei jis buvo jų pilotas, tai logiška manyti, kad Hobeikeris atsikratė ir jo.

— Būtų logiška. Tik kad Maksas Hobeikeris nenužudė trijų žmonių. Ir nesugrįžo iš kapo, kad perpjautų šuniui gerklę.

— Nesvarbu, ką tau sako instinktai. Reikia ko nors apčiuopiamesnio.

— Duok man laiko, — tarė Neitas.

Praėjus porai dienų, į skyrių įžingsniavo Megė. Ji nerūpestingai pamojavo Pyč ir nudrožė tiesiai į Neito kabinetą.

Žvilgsnis į jo lentą beveik nesumažino jos ryžto.

— Nagi, gražuoliuk, aš tave paleidžiu.

— Atsiprašau?

— Netgi rūpestingiems, atsidavusiems ir sunkiai dirbantiems policininkams reikia pailsėti. Tavo eilė šiandien.

— Piteris dirbti negali. Mums trūksta žmonių.

— Ir tu sėdi čia galvodamas apie tai ir visa kita. Laikas praskaidrinti galvą, Burke. Jei kas nors atsitiks, grįšime.

— Iš kur?

— Tai siurprizas. Pyč! — šūktelėjo ji. — Tavo bosas ima laisvą dieną. Kaip ten jie sako Niujorko *policijoje*? Asmeniniams reikalams.

— Jam tikrai praverstų.

— Pridengsi jį, Otai?

— Mege, — prasižiojo Neitas.

— Pyč, kada paskutinį kartą viršininkas turėjo laisvą dieną?

— Kiek pamenu, prieš tris savaites, o gal dar seniau.

— Galvos skaidrinimo metas, viršininke. — Megė pati nukabino nuo pakabos jo švarką. — Turime tam visą dieną.

Jis pamėgino išsisukti.

— Valandą.

Ji šyptelėjo.

— Pradėsime nuo valandos.

Pamatęs prieplaukoje jos lėktuvą, Neitas sustojo it įbestas.

— Nesakei, kad į galvos skaidrinimo programą įeina skraidymas.

— Tai geriausias būdas. Garantuoju.

— Gal galėtume tiesiog pasivažinėti, pasimylėti ant galinės sėdynės. Tai irgi labai geras būdas.

— Pasitikėk manimi. — Ji tvirtai suspaudė jo delną, kita ranka paliesdama žaizdelę po jo akimi. — Gyja?

— Dabar, kai apie tai užsiminei — man tikriausiai nederėtų skraidyti su tokia žaizda.

Ji suėmė jo veidą į delnus, pasilenkė ir stipriai pabučiavo.

— Eime, Neitai. Noriu kai kuo pasidalyti su tavimi.

— Na, kad jau taip sakai.

Jis įlipo į lėktuvą, prisisegė.

— Žinai, aš dar nesu kilęs nuo vandens. Noriu pasakyti, kai jis... šlapias. Dar yra ledo. Bet turbūt nebegalima juo riedėti, ką?

— Vyras, kuris stoja priešais ginkluotą pamišėlį, neturėtų drebėti skraidydamas. — Ji pabučiavo pirštų galiukus, palietė jais meškučio nosį ir ėmė slysti vandens paviršiumi.

— Panašu į vandens slides, bet nelabai, — išspaudė Neitas ir jam užgniaužė kvapą, kai ji padidino greitį ir ėmė kilti.

— Maniau, kad šiandien dirbi, — tarė jis, kai jau buvo saugu kvėpuoti.

— Atidaviau užsakymą Džerkui. Jis pristatys prekes. Daug visokio šlamšto būsimajam paradui ir visa dėžė dopingo vabalams.

— Judu su Džerku gabenate narkotikus vabzdžiams.

Megė kreivai žvilgtelėjo į jį.

— Repelentą vabzdžiams atbaidyti, gražuoliuk. Išgyvenai pirmąją Aliaskos žiemą. Dabar pažiūrėsime, kaip seksis vasarą. Su naikintuvo dydžio uodais. Be purškalų nė kojos iš namų neiškelsi.

— Sutinku dėl purškalų, bet „Eskimo" ledų tikrai nevalgysiu. Džesis sako, kad jie daromi iš plaktų ruonių...

— Riebalų, — nusijuokė ji. — Ruonių riebalų arba briedžio taukų. Ir visai neblogi, ypač jei įmaišai uogų ir cukraus.

— Patikėsiu tavo žodžiu, nes briedžių taukų nevalgau. Net nežinau, kas tai per velnias.

Ji vėl nusišypsojo pastebėjusi, kad Neito pečiai atsileido ir jis dairosi žemyn.

— Gražu, ar ne, toji upė, ledas ir miestelis?

— Atrodo toks tylus ir paprastas.

— Iš tiesų toks nėra. Miškai ir laukai irgi atrodo tylūs iš oro. Taikūs ir romūs. Atšiaurus grožis. Iš tiesų jie nėra romūs. Gamta nužudytų tave nespėjus apsidairyti, dar žiauriau nei tas pamišėlis su ginklu. Tačiau ji vis tiek graži. Negalėčiau gyventi kitur. Negalėčiau būti kitur.

Ji skraidė virš upės ir ežero, ir Neitas galėjo stebėti proveržį, ryžtingą pavasario maršą. Tarp sniego jau kur ne kur žaliavo žolė. Nuo skardžio, iš gilių šešėlių, krito spindintis kriokly s.

Apačioje per lauką bidzeno nedidelė briedžių banda. Virš jų lyg nerimstantis mėlynas kaspinas raibuliavo dangus.

— Tą vasarį Džeikobas buvo čia. — Megė dirstelėjo į jį. — Norėjau pasakyti tau, kad daugiau tai neslėgtų nei manęs, nei tavęs. Jis dažnai lankydavo mane, kai tėvas išvyko. Nežinau, ar tėvas jo prašė, ar pats Džeikobas sugalvojo. Nemačiau jo gal tik porą dienų — tikrai per trumpas laikas, kad užkoptų į kalnus su mano tėvu. Norėjau, kad žinotum, jei kartais prireiktų jo pagalbos. Tai buvo labai seniai. Taip, aš buvau dar vaikas. Bet prisimenu tai. Kai ėmiau galvoti apie tą laiką, iškart prisiminiau. Po to, kai išvyko tėvas, jį matydavau dažniau nei Šarlinę. Jis vesdavosi mane žvejoti, medžioti, o jei mus užklupdavo audra, aš pasilikdavau pas jį nakvoti. Sakau tai tik tam, kad žinotum, jog juo galima pasitikėti.

— Gerai.

— O dabar pažiūrėk į dešinį bortą.

Jis dirstelėjo dešinėn ir pamatė, jog jie skrenda nuo pasaulio

krašto, virš mėlyno vandens kanalo, kuris atrodė per daug arti, kad jaustumeisi ramiai. Nespėjęs paprieštarauti, jis pamatė, kaip didžiuliai mėlynai balto pasaulio gabalai sueižėja ir sukrenta į vandenį.

— O Dieve.

— Tai aktyvus jūros pakrantės ledynas. O tai, ką dabar matai, vadinama atsiskyrimu nuo ledkalnio, — tarė ji, kai į vandenį nuvirto dar vienas ledo luitas. — Dabar vyksta ciklas, kai daugiau gimdymų nei mirčių.

— Nepakartojama. — Neitas lipte prilipo prie lango. — Nuostabu. Jėzau, kai kurie namo dydžio. — Jis nusijuokė stebėdamas dar vieną šūvį į orą ir beveik nepastebėjo, kaip susiūbavo lėktuvas.

— Žmonės moka man gerus pinigus, kad atskraidinčiau juos čionai stebėti tai — jie nė sekundės neatitraukia akių nuo filmavimo kamerų. Nors man šitai atrodo laiko švaistymas. Jei nori visa ką matyti filme, išsinuomok juostą.

Tai ne tik įspūdingas vaizdas, galvojo Neitas. Jį sukrėtė pats ciklas — įnirtingas, neišvengiamas, kažkoks mistiškas. Aštrūs ledo luitai, skriejantys į orą. Garsas, primenantis patrankos šūvį arba griaustinį. Vanduo, prasiskiriantis nuo smūgio, naujai susidariusi balta salelė, besisukanti srovėje šalia fiordo.

— Aš privalau pasilikti čia.

Megė apsuko lėktuvą ir pakeitė kampą, kad jis galėtų pažiūrėti iš kitos pusės.

— Čia, ore?

— Ne. — Jis atsisuko į ją. Jo veide švietė šypsena — lengva, nevaržoma ir laiminga. — Čia. Aš irgi negaliu kitur gyventi. Gera tai žinoti.

— Turiu pasakyti tau dar kai ką, tai tikriausiai bus irgi gera žinoti. Aš myliu tave.

Ji nusijuokė, kai lėktuvą supurtė oro duobės. Tada nėrė kanalu atgal, lydima krentančių ledo gabalų.

... 27 ...

ŠARLINEI PATIKO PAVASARIS ALIASKOJE. Patiko vis ilgėjančios dienos, iki stodavo visiška šviesa.

Ji stovėjo savo kabinete prie lango, pamiršusi ant stalo gulinčius dokumentus, ir spoksojo į gatvę. Triukšminga. Žmonės eina, važiuoja, ateina, išeina. Miestelėnai ir turistai, kaimiečiai, atvykę apsipirkti arba ieškantys kompanijos. Keturiolika iš dvidešimties kambarių buvo užsakyti, ir taip tęsis dar tris dienas kitą savaitę. Paskui stipri, beveik niekada neišblėstanti šviesa ims traukti žmones it muses prie medaus.

Jai teks triūsti visą balandį, gegužę ir taip iki pačių šalčių.

Jai *patinka* dirbti, patinka, kai jos viešbutis lūžta nuo žmonių, taip pat ir jų keliamas triukšmas, daroma netvarka. Pinigai, kuriuos jie čia išleidžia.

Ji šį tą sukūrė, ar ne? Ji rado tai, ko norėjo — ar bent jau didesnę to dalį. Šarlinė pažiūrėjo į upę. Dabar joje karaliavo valtys, skindamosi kelią tarp tirpstančių ledo salelių.

Ji pažvelgė tolyn už upės, į kalnus. Baltai mėlyni milžinai lėtai, labai lėtai puošėsi žalia juosta savo papėdėje. Jų viršūnės, amžinai sustingusios lede, buvo tarsi svetimas kraštas.

Ji niekada nelipo į jas. Niekada nelips.

Kalnai niekada jos neviliojo. Bet kiti dalykai — net labai. Pavyzdžiui, Petas. Kai jis įsiveržė į jos gyvenimą, ji tarsi iš naujo atgimė. Ji dar neturėjo nė septyniolikos, prisiminė Šarlinė, ir ji tebebuvo nekalta. Matyt, tik ir laukė, kada kas nors ją nuskins iš tų Ajovos pievų.

Ji buvo tipiška kaimietė iš Vidurio vakarų, galvojo dabar Šarlinė, trokštanti bet kokia kaina ištrūkti iš namų. Ir tada pasirodė jis, sudrebindamas tylų orą savo motociklu, toks pavojingas, egzotiškas ir... *kitoks*.

O, jis sužadino joje iki tol nepažintus jausmus, prisiminė Šarlinė, ir ji pakluso jiems. Išsprukdavo iš namų vėsiomis pavasario naktimis ir bėgdavo pas jį, kad nuoga pasivoliotų ant švelnios žalios žolės, laisva ir nerūpestinga kaip šuniukas. Ir beprotiškai įsimylėjusi. Tokia deginančia, skausminga meile, kokią gali išgyventi tik kai esi septyniolikos.

Kai jis susiruošė išvykti, ji išvyko su juo, paliko namus, šeimą, draugus, paspruko iš pasaulio, kurį pažinojo, į kitą — gyvenimą ant motociklo.

O, kad būčiau septyniolikos, galvojo ji, ir tokia drąsi.

Jie gyveno. Kaip jie *gyveno*. Važiavo kur norėjo, darė ką norėjo. Keliavo per kaimus, dykumas, miestus ir miestelius.

Ir visi nukeliauti keliai atvedė juos čia.

Tada viskas pasikeitė. Kada pasikeitė? — svarstė ji. Kai ji suprato

esanti nėščia? Jie taip džiūgavo, taip kvailai šėlo dėl kūdikio. Bet viskas pasikeitė, kai atvyko čionai su joje įsodinta sėkla. Kai ji pasakė jam, kad nori pasilikti.

Žinoma, Šarle, jokių problemų. Galime kurį laiką čia pagyventi.

Kuris laikas tapo metais, dvejais, paskui dešimtmečiu, ir Dieve, *Dieve*, pasikeitė ji. Ėmė priekaištauti, raginti tą nuostabų beatodairišką bernioką, niurzgėti ir mygti jį tapti vyru, būti tuo, nuo ko jis visą laiką bėgo. Nuo atsakomybės, nuolatinio gyvenimo būdo. Rutinos.

Jis pasiliko, daugiau dėl Megės, žinojo ji, dėl dukters, kuri buvo jo paveikslas, o ne dėl jos, moters, kuri padovanojo jam tą vaiką. Jis pasiliko, bet taip ir nenurimo vietoje.

Ji nekentė jo dėl to. Nekentė Megės. Kaip ji galėjo gyventi kitaip? Ji nebuvo *sukurta* gyventi kitaip. Juk dirbo tik ji, ar ne? Kad parūpintų jiems maisto ir stogą virš galvos.

Ir ji žinojo, kad, išvykęs ieškotis darbų, pailsėti, kopti į tuos prakeiktus kalnus, jis lankydavosi pas kekšes.

Vyrai troško jos. Ji galėjo priversti bet kurį vyrą jos trokšti. O tas vienintelis, kurio troško ji, smagindavosi su kekšėmis.

O kalnai? Kalnai buvo irgi kekšės. Šaltos, baltos mergšės, viliojančios jį nuo jos. Kol galų gale jis pasiliko pas vieną iš jų, palikęs ją, Šarlinę.

Bet ji išgyveno, ar ne? Ne tik išgyveno. Surado čia tai, ko norėjo. Ko norėjo labiausiai.

Dabar ji turi pinigų. Turi namus. Turi vyrų, jaunų karštų kūnų naktimis.

Tai kodėl ji tokia nelaiminga?

Jai nepatiko ilgai galvoti, naršyti po savo vidų ir nerimauti dėl to, ką ten ras. Jai patiko *gyventi*. Judėti, veikti. Kai šoki, nereikia galvoti.

Šarlinė atsisuko truputį suerzinta beldimo į duris.

— Įeikit.

Ji išlygino veidą, ir gašli šypsena nušvito savaime, kai pamatė Džoną.

— O, sveikas, gražuoli. Jau baigėsi pamokos? Jau taip vėlu? — Ji susiglostė plaukus ir pažiūrėjo į stalą. — O aš čia svajoju, švaistau dieną. Reikia eiti pažiūrėti, ką Didysis Maikas gamina šiam vakarui.

— Noriu pasikalbėti su tavimi, Šarline.

— Žinoma, mielasis. Tau visada turiu laiko. Padarysiu mums arbatos, jaukiai įsitaisysime.

— Ne, nereikia.

— Vaikeli, tu toks paniuręs ir rimtas. — Ji priėjo ir paglostė jam skruostus. — Žinoma, tu juk žinai, kaip man patinka, kai esi rimtas. Tai taip seksualu.

— Nereikia, — pakartojo jis, suimdamas ją už rankų.

— Ar kas nors atsitiko? — Jos pirštai it vielos įsikibo į jį. — O Dieve, ar kas nors — dar kas nors — mirė? Daugiau to nebepakelčiau. *Nebepakęsčiau.*

— Ne. Nieko panašaus. — Jis paleido jos rankas, atsitraukė. — Noriu pasakyti tau, kad išvyksiu pasibaigus semestrui.

— Vyksti atostogauti? Iškeliausi, kai Lunasėje gražiausias metas?

— Ne atostogauti. Aš išvykstu.

— Ką čia kalbi? Išvyksti? Visam laikui? Tai nesąmonė, Džonai. — Žaismingą šypsena išblėso, pilve atsirado karštas aštrus skausmas. — Kur? Kodėl?

— Yra dar daug vietų, kurių nesu matęs, daug dalykų, kurių nesu bandęs. Aplankysiu. Išbandysiu.

Jos širdis smuktelėjo pamačius jo ryžtingą veidą. Tie, kurie tau svarbūs, sušnabždėjo jai protas, palieka tave.

— Džonai, tu gyveni čia. Dirbi.

— Gyvensiu ir dirbsiu kur nors kitur.

— Negali paprasčiausiai... kodėl? Kodėl tai darai?

— Seniai turėjau padaryti, bet įklimpau į rutiną. Leidausi pasroviui. Praeitą savaitę į mokyklą užsuko Neitas. Jis pasakė kai ką, kas privertė mane atsigręžti atgal... pergalvoti praėjusius metus.

Ji norėjo pykti, šaukti, daužyti daiktus. Norėjo siautėti, kad išsikrautų. Tačiau jautė tik nykų nerimą.

— Ką Neitas turi bendra su tuo?

— Jis — pokyčio priežastis. Akmuo vandenyje, privertęs pakeisti tėkmę. Supranti, Šarline, tu plauki pasroviui ir tikriausiai nė nepastebi tiek, kiek turėtum praplaukdama pro šalį.

Jis palietė jos plaukus ir vėl nuleido ranką.

— O kai į srovę įkrenta akmuo, vanduo nustoja tekėjęs, ima sūkuriuoti. Viskas pasikeičia. Kartais mažiau, kartais daugiau. Bet niekas nebebūna taip pat.

— Kai pradedi šitaip kalbėti, aš nieko nebesuprantu. — Ji pasipūtusi nusigręžė nuo jo ir spyrė į stalą; tas gestas privertė jį nusišypsoti. — Vanduo, akmenys, srovė. Ką tai turi bendra su tuo, kad ateini pas mane ir praneši išvykstąs? Tu išvyksti. Ir tau nerūpi, kaip jaučiuosi aš?

— Deja, pernelyg. Aš įsimylėjau tave nuo pat pirmos minutės, kai tik pamačiau. Tu tai žinojai.

— Bet nebemyli.

— Myliu, mylėjau tada ir visus tuos metus. Mylėjau tave, kai buvai su kitu vyru. Ir kai jis išvyko, pagalvojau: na, dabar ji ateis pas mane. Atėjai. Bent jau į mano lovą. Leidai man turėti tavo kūną, o pati ištekėjai už kito. Netgi žinodama, jog myliu tave, tu ištekėjai už kito.

— Padariau, nes tikėjau, kad man taip bus geriau. Turėjau būti praktiška. — Šarlinė neišlaikė ir sviedė žemėn mažą krištolinę gulbę. Tačiau šukės pasitenkinimo nesuteikė. — Turėjau rūpintis savo ateitimi.

— Aš būčiau pasirūpinęs tavimi. Būčiau pasirūpinęs Mege. Bet tu pasirinkai kitaip. Tu pasirinkai tai. — Jis apvedė ranka kabinetą, turėdamas galvoje viešbutį. — Tu nusipelnei jo. Sunkiai dirbai. Atgaivinai jį. Ir kol Karlas tebebuvo gyvas, vis tiek ateidavai pas mane. O aš tau leisdavau. Ateidavai pas mane ir pas kitus.

— Karlo beveik nedomino seksas. Jam reikėjo partnerio, kuris rūpintųsi juo ir šia vieta. Aš įvykdžiau savo pažadą, — aistringai kalbėjo Šarlinė. — Mes supratome vienas kitą.

— Tu rūpinaisi juo ir šia vieta. O kai jis mirė, rūpinaisi toliau. Aš jau pamiršau, kiek kartų prašiau tavęs tekėti už manęs, Šarline, ir kiek kartų tu atsisakei. Jau nepamenu, kiek kartų stebėjau tave einančią pas kitus arba įslystančią į mano lovą, kai nieko kito nebūdavo po ranka. Man gana.

— Tai todėl, kad aš nenoriu tekėti, tu išvyksti?

— Aną naktį miegojai su tuo vyru. Iš medžiotojų grupės. Tokiu aukštu, tamsiaplaukiu.

Ji atkišo smakrą.

— Ir kas?

— Koks jo vardas?

Ji prasižiojo, tačiau suvokė, kad nežino. Ji neprisiminė nė veido, juo labiau vardo, beveik neprisiminė glamonių tamsoje.

— Koks skirtumas, — atkirto ji. — Tai buvo tik seksas.

— Tu nerasi to, ko ieškai, jei leisi naktis su bevardžiais vyrais, beveik dvigubai už tave jaunesniais. Bet jei nori ieškoti, aš negaliu tavęs sustabdyti. Tai buvo aišku nuo pat pradžių. Bet galiu liautis buvęs tavo atsarginiu variantu.

— Ką gi, tada važiuok. — Ji suėmė į glėbį dokumentus nuo stalo ir sviedė juos į orą. — Man nerūpi.

— Žinau. Jei tau rūpėtų, tikrai rūpėtų, aš nevažiuočiau.

Jis išėjo iš kabineto ir uždarė paskui save duris.

NEITĄ AKINO ŠVIESA. Jis negalėjo atsigėrėti ja, nesvarbu, kiek tęsėsi diena, jam norėjosi dar. Jautė, kaip ji prasiskverbia į jo kūną, kaulus, pakrauna jį energija.

Pastarosiomis naktimis jis nė karto nepabudo nuo košmarų.

Pabusdavo pažadintas šviesos, šviesoje dirbo ir vaikščiojo. Jis galvojo joje, valgė joje; jis mirko joje.

Ir kiekvieną vakarą, palydėdamas saulę už kalnų, jis žinojo, kad po keleto valandų ji vėl pakils.

Kartais jis vis dar išslinkdavo naktimis iš Megės lovos ir lydimas šunų išeidavo į lauką pažiūrėti šviesų, žaidžiančių naktiniame danguje.

Jis vis dar jautė žaizdą, pulsuojančią po kūno randais. Tačiau skausmas rimo. Jis labai norėjo tuo tikėti. Tartum priimdamas tai, kas buvo, ir atverdamas duris tam, kas gali būti.

Pirmą kartą po išvykimo iš Baltimorės jis paskambino Džeko žmonai, Betei.

— Tiesiog norėjau sužinoti, kaip tu. Tu ir vaikai.

— Gerai. Jau praėjo metai nuo...

Jis žinojo. Šiandien metinės.

— Šiandien truputį sunkiau. Nunešėme jam gėlių. Pirmosios metinės yra sunkiausios. Pirmosios atostogos, pirmieji gimtadieniai, pirmosios metinės. Bet viską išgyveni, ir po to pasidaro lengviau. Galvojau — tikėjausi, kad šiandien paskambinsi. Labai džiaugiuosi.

— Nebuvau tikras, kad norėsi girdėti mano balsą.

— Mums trūksta tavęs, Neitai. Man ir vaikams. Nerimauju dėl tavęs.

— Man irgi viskas gerai. Geriau.

— Papasakok man, kaip ten viskas. Baisiai šalta ir nyku?

— Tiesą sakant, šiandien apie dešimt laipsnių. O dėl tylumos... — Jis pažvelgė į lentą. — Taip. Čia gana tylu. Buvo nedidelis potvynis. Ne toks kaip pietryčiuose, bet turėjome ką veikti. Čia gražu.

Jis nusisuko į langą.

— To neįmanoma įsivaizduoti. Turi pamatyti, ir vis tiek sunku įsivaizduoti.

— Tavo balsas žvalus. Džiaugiuosi, kad tau geriau.

— Nemaniau, kad man čia pavyks. Ar kur kitur. Aš stengiausi. Iki atvykau čionai, mažai kas rūpėjo. Bet kai atvykau, ėmiau stengtis. Nors tikrai nesitikėjau, kad pavyks.

— O dabar?

— Manau, pavyks. Bete, aš kai ką sutikau.

— O! — Jos balse nuskambėjo juokas, ir jis užsimerkė. — Ji nuostabi?

— Nepakartojama — visais atžvilgiais. Manau, ji tau patiktų. Ji nepanaši į kitas. Ji vietinė pilotė.

— Pilotė? Ar viena iš tų, kurie skraido it pamišę tais savo mažais lėktuvėliais?

— Panašiai. Ji graži. Noriu pasakyti, ne gražuolė, bet graži. Ji linksma ir stipri, tikriausiai truputį pamišusi, bet jai tinka. Jos vardas Megė. Megan Gelovėj, ir aš ją myliu.

— O, Neitai. Aš taip džiaugiuosi dėl tavęs.

— Neverk, — tarė jis, išgirdęs ašaras jos balse.

— Ne, tai geros ašaros. Džekas būtų suradęs milijonus būdų, kaip paerzinti tave, bet jis irgi būtų džiaugęsis.

— Aš tiesiog norėjau papasakoti tau. Norėjau pasikalbėti ir pasakyti, kad galbūt kada nors tu su vaikais galėtum atvažiuoti. Vasarą čia puiku. Birželį nesutemsta iki vidurnakčio, ir tai, sako, šviesa virsta tik prieblanda, o ne tamsa. Ir čia šilčiau nei tu manai, bent jau man taip sakė. Norėčiau, kad visa tai pamatytum, susipažintum su Mege. Norėčiau pamatyti tave ir vaikus.

— Galiu pažadėti, kad atvyksime į vestuves.

Neitas trūkčiojamai susijuokė.

— Aš dar nežengiau ta kryptimi.

— Pažįstu tave, Neitai. Tu žengsi.

Kai jis padėjo ragelį, veide švietė šypsena. To jis tikrai nesitikėjo. Jis paliko lentą neuždengtą — tarsi sakydamas, kad dabar byla tiriama atviraĩ — ir išėjo iš kabineto.

Jam vis dar buvo nesmagu matyti Piterį parišta ranka. Jaunasis pavaduotojas sėdėjo prie stalo ir viena ranka spaudinėjo klavišus.

Budėjimas prie telefono. Popierių tvarkymas. Policininkas— kuo tas vaikis ir buvo — numirtų iš nuobodulio.

Neitas priėjo prie jo stalo.

— Nori dingti iš čia?

Piteris pakėlė galvą. Jo pirštas sustingo ore virš klaviatūros.

— Sere?

— Nori, kad trumpam išvaduočiau nuo to stalo?

Piterio veidas nušvito.

— Taip, sere!

— Eime pasivaikščioti. — Jis pasiėmė kilnojamąją radijo stotelę. — Pyč, pavaduotojas Notis ir aš išeiname patruliuoti pėsčiomis.

— Mm. Kad Otas jau išėjęs, — tarė jam Piteris.

— Ei, niekad nežinai, kur koks nusikaltimas vyksta. Pyč, lieki vadovauti.

— Klausau, kapitone, — sukikeno ji. — Būkite atsargūs, berniukai.

Neitas nusitraukė nuo pakabo lengvą švarkelį.

— Imsi savąjį? — paklausė jis Piterį.

— Ne. Tik pašaliečiai dėvi švarkus tokią dieną kaip ši.

— Tikrai? Ką gi. — Neitas demonstratyviai pakabino švarką į vietą.

Lauke buvo vėsu ir apsiniaukę. Tikriausiai bus lietaus, pagalvojo Neitas ir pasigailėjo palikęs švarką.

Tačiau jis ryžtingai patraukė šaligatviu, leisdamas drėgnam, nekantriam vėjui taršyti plaukus.

— Kaip ranka?

— Neblogai. Mano nuomone, man nebereikia raiščio, tačiau nešioju dėl šventos Pyč ir savo mamos ramybės.

— Moterys visada šokinėja aplinkui, jei vyrukas susižeidžia.

— Taigi. O jei bandai, na, suprantat, stoiškai kęsti, tada jos visai neleidžia tau pajudėti.

— Mes dar beveik nesikalbėjome apie tą įvykį. Iš pradžių aš kaltinau save, kad pasiėmiau tave ten.

— Aš išgąsdinau jį, kai išlipau iš mašinos. Paaštrinau situaciją.

— Jį būtų išgąsdinusi ir voverė su kankorėžiu, Piteri. Kaip sakiau, iš pradžių kaltinau save, kad padariau klaidą. Bet iš tiesų nepadariau. Tu geras policininkas. Įrodei tai. Tave pašovė. Tu kraujavai, buvai apsvaigęs, bet parėmei mane.

— Jūs kontroliavote situaciją. Jums nereikėjo paramos.

— Bet galėjo prireikti. Štai kur esmė. Kai atsiduri su kuo nors tokioje keblioje situacijoje, privalai juo pasitikėti — be jokių išlygų.

Taip kaip jie su Džeku pasitikėjo vienas kitu, pagalvojo jis. Puolė pro duris į alėją nežinodami, kas laukia tamsoje.

— Noriu, kad žinotum, jog pasitikiu tavimi.

— Aš... aš maniau, kad pasodinote mane prie stalo už bausmę.

— Pasodinau prie stalo, nes esi sužeistas. Tarnybos metu, Piteri. Į tavo bylą bus įrašytas pagyrimas dėl tavo veiksmų įvykio metu.

Piteris sustojo it įkaltas ir išpūtė akis.

— Pagyrimas.

— Tu nusipelnei jo. Jis bus paskelbtas per kitą susirinkimą rotušėje.

— Nežinau nė ką pasakyti.

— Stoiškai nutylėk.

Ties kampu jie perėjo per gatvę.

— Ir dar kai ką turiu tau pasakyti. Dėl tyrimo, kurį atlieka mūsų skyrius. Dėl žmogžudysčių.

Jis pastebėjo skubrų Piterio žvilgsnį.

— Nesvarbu, ką nustatė Valstijos policija, mūsų skyrius traktuoja tai kaip žmogžudystes. Turiu kai kurių gyventojų parodymus, kur jie buvo tomis dienomis, kai buvo įvykdytos šios žmogžudystės. Tačiau daugumos jų dalies patikrinti negalima. Įskaitant Oto parodymus.

— Bet, viršininke, Otas...

— Vienas iš mūsų. Žinau. Tačiau negaliu išbraukti jo iš sąrašo. Miestelyje ir jo apylinkėse gyvena daug žmonių, kurie galėjo įvykdyti šiuos tris nusikaltimus. Žinoma, jų motyvai gali būti skirtingi. Tačiau viskas susiveda į Gelovėjų. Kodėl reikėjo nužudyti jį? Ar tai nusikaltimas iš aistros, dėl pinigų, priedangos? Ar žudikas buvo apsvaigęs nuo narkotikų? O gal visų motyvų kombinacija. Bet tas, kas tai padarė, žinojo.

Neitas nužvelgė gatves, šaligatvius. Kartais tai, ką žinai, slypi tamsoje.

— Jis gana gerai juos pažinojo, jei sutiko kopti žiemą su savo žudiku ir Maksu. Tik trise. Jis pakankamai gerai pažinojo savo žudiką, jei ryžosi žaisti su juo tokiomis ekstremaliomis sąlygomis.

— Nesuprantu, apie ką jūs kalbate.

— Jis rašė žurnalą. Rastas šalia jo kūno. Kobenas davė man kopiją.

— Bet jei jis rašė žurnalą, tada...

— Kompanionų vardų jis nepaminėjo. Tai buvo tarsi jų pokštas. Toks, kuris leidžia suprasti, kad jei Gelovėjus nebūtų buvęs nužudytas ten, jis būtų miręs kurio nors kito žygio metu, nebent būtų pakeitęs savo gyvenimo būdą. Jie rūkė žolę, rijo tabletes. Žaidė *Žvaigždžių ka-*

rus. Gelovėjus buvo Lukas, Maksas — Hanas Solo ir, ironiška, Gelovėjaus žudikas buvo Dartas Veideris. Kalnas tapo jų ledo pasauliu.

— Nieko sau. Man patinka tas filmas, — pridūrė Piteris. — Kai buvau vaikas, rinkdavau herojų statulėles ir visą kitą atributiką.

— Man irgi. Bet jie buvo ne vaikai. Jie buvo suaugę žmonės, ir kažkurioje vietoje žaidimas pasidarė nevaldomas. Gelovėjus rašė, kaip Hanas — tikiu, kad tai buvo Maksas — susižeidė kulkšnį. Jie paliko jį palapinėje su šiek tiek maisto atsargų, o patys traukė toliau.

— Tai įrodo, kad Maksas jo nenužudė.

— Kaip pažiūrėsi. Galima manyti, kad Maksas nusprendė pasivyti juos, surado juos ledo oloje ir pamišo. Taip pat galima manyti, kad Maksas buvo Veideris ir jis nužudė abu kompanionus. Tai nėra mano teorijos, bet vis dėlto teorijos. Ir Valstijos policija priima antrąją.

— Kad ponas Hobeikeris nužudė abu draugus? Tada vienas pats nusileido nuo kalno? Nemanau.

— Kodėl?

— Na, aš buvau tik vaikas, kai visa tai atsitiko, bet ponas Hobeikeris niekada neturėjo drąsuolio ir, hm, pasitikinčio savimi žmogaus reputacijos. Kad taip pasielgtum, turi toks būti.

— Sutinku. Vėliau žurnale Gelovėjus rašė, kad Dartas ima rodyti — pavadinkim tai pamišimu — ženklus: pyktį, per didelę riziką, agresiją. Be to, jie vartojo narkotikus, o iš to, ką esu skaitęs, žinau, kad jie turi didesnį poveikį, kai žmogus pavargęs ar kenčia nuo aukščio.

Iš Kampo parduotuvės išėjo Debė, vedina Sesiliu. Šuo vilkėjo ryškiai žalią nertinį.

— Gelovėjus nerimavo dėl psichinės draugo būklės, — tęsė Neitas, draugiškai pamojavęs Debei. — Jis rūpinosi, ar pavyks saugiai nulipti. Paskutinis įrašas žurnale buvo padarytas ledo oloje. Jis taip ir neišėjo iš jos, tad, matyt, nerimavo ne be reikalo. Tačiau nepakankamai, nes nieko nesiėmė, kad apsigintų. Ant kūno nebuvo jokių priešinimosi žymių. Jo paties kirvukas tebekabėjo prie diržo. Jis pažinojo savo žudiką, kaip ir Maksas pažinojo savąjį. Kaip Jukonas pažinojo žmogų, kuris perrėžė jam gerklę.

— Ir mes pažįstame jį, Piteri. — Neitas vėl pamojavo, šį kartą teisėjui Roisui, kuris su cigaru burnoje žingsniavo KLUN stoties link. — Tik dar neatpažinome.

— Ką darysime?

— Dirbsime su tuo, ką turime. Knisimės gilyn. Aš nesakiau Otui apie žurnalą.

— O Dieve.

— Tau sunkiau. Nes tai žmonės, kuriuos pažinojai visą savo gyvenimą, bent jau didesnę jo dalį.

Jis linktelėjo Hariui, kuris rūkė ant šaligatvio prie Kampo parduotuvės ir kalbėjosi su Džimu Mekiu. Kitoje gatvės pusėje banko link žingsniavo Edas, bet stabtelėjo persimesti žodžiu su pašto viršininke, šluojančia laiptus.

Iš viešbučio išėjo Didysis Maikas ir nurisnojo picerijos pusėn — matyt, pasišnekučiuoti su Džoniu Trivianiu. Jo dukrytė smagiai juokėsi, šokinėdama ant jo pečių.

Paprasti žmonės. Tačiau vienas iš jų — šiose gatvėse, viename iš šių namų ar pastatų, užmiesčio trobelių — yra žudikas. Ir, jei reikės, jis vėl žudys.

DABAR JIS KIEKVIENĄ VAKARĄ VAŽIUODAVO PAS MEGĘ. Ji ne visuomet būdavo namuose. Orui atšilus, padaugėjo darbų. Tačiau pagal nerašytą sutartį jis galėjo atvažiuoti ir pasilikti. Kad prižiūrėtų šunis, atliktų kitus kasdienius darbus.

Jis pamažu palikinėjo pas ją savo daiktus. Dar vienas nerašytas susitarimas. Kambarį viešbutyje tebeturėjo, tačiau šiuo metu jis labiau priminė žieminių daiktų sandėlį.

Būtų galėjęs ir juos perkelti pas Megę. Tačiau tai būtų buvęs paskutinis taškas. Oficialaus bendro gyvenimo pradžia.

Dar prieš įsukdamas į jos kiemą jis pamatė dūmus ir nuotaika šiek tiek pagerėjo. Tačiau lėktuvo nebuvo, o kieme stovėjo Džeikobo sunkvežimis.

Šunys išlėkė iš miško jo pasitikti. Rokas buvo įsikandęs vieną tų didžiulių kaulų, kuriuos jie mėgo graužti. Neitui jis pasirodė gana šviežias. Jis paliko šunis kovoti dėl kaulo ir įėjo vidun.

Jau pakeliui į virtuvę jis užuodė kraujo kvapą. Ranka instinktyviai siektelėjo ginklo.

— Atvežiau mėsos, — neatsigręždamas tarė Džeikobas.

Ant spintelės stalviršio gulėjo pora kruvinų gabalų. Neitas nuleido ranką.

— Šiomis dienomis ji neturi laiko medžioti. Meškos pabudo. Jų mėsa puikiai tinka troškiniui, kepsniams.

Meškos kepsnys, pagalvojo Neitas.

— Esu tikras, ji bus dėkinga.

— Mes dalijamės tuo, ką turime. — Džeikobas ramiai vyniojo mėsą į storą baltą popierių. — Ji papasakojo jums, kad leisdavau su ja laiką, kai iš jos buvo atimtas tėvas?

— Buvo atimtas? Įdomiai pasakėte.

— Juk jam buvo atimta gyvybė, ar ne? — Džeikobas baigė vynioti mėsą, tada paėmė juodą žymeklį ir užrašė ant paketų datą. Tai buvo toks šeimyniškas gestas, kad Neitas net sumirksėjo.

— Ji papasakojo jums apie tai, bet jūs nepasitikite jos atmintimi. Ar širdimi.

— Aš pasitikiu ja.

— Ji buvo vaikas. — Džeikobas nusiplovė rankas kriauklėje. — Ji galėjo suklysti arba — nes myli mane — norėti apsaugoti.

— Galėjo.

Džeikobas nusišluostė rankas, paėmė paketus su mėsa. Kai jis atsisuko, Neitas pamatė amuletą ant jo kaklo. Tamsiai mėlyną akmenį ant nublukusių džinsinių marškinių.

— Aš kalbėjausi su žmonėmis. — Jis nuėjo į mažą sandėliuką, kur stovėjo neaukštas šaldytuvas. — Su tais, kurie nenoriai šnekasi su policija. Žmonėmis, kurie pažinojo Petą ir Dvipirštį. — Jis ėmė krauti mėsą į šaldiklį. — Jie, tie žmonės, pasakė man, kad Petas, būdamas Ankoridže, turėjo pinigų. Daugiau nei paprastai turėdavo.

Džeikobas uždarė šaldiklį ir sugrįžo į virtuvę.

— Išgersiu viskio.

— Iš kur jis gavo pinigų?

— Keletą dienų padirbėjo konservų gamykloje, pasiėmė avansą — man taip sakė. Jis žaisdavo pokerį. — Džeikobas įsipylė viskio per tris pirštus. Tada kilstelėjo antrąją taurę ir klausiamai pažiūrėjo į Neitą.

— Ne, ačiū.

— Tikiu, kad taip ir buvo, nes jam patiko lošti, ir, nors dažnai pralošdavo, sakydavo, jog tokiu būdu jis susimoka už... pramogas. Regis, tą kartą jis nepralošė. Žaidė dvi naktis ir beveik visą dieną. Tie, kurie kalbėjosi su manimi, sakė, kad jis išlošė gana nemažą sumą. Kai kurie mini dešimt tūkstančių, kiti — dvidešimt, treti — dar daugiau. Tačiau visi sutinka, kad jis lošė ir turėjo pinigų.

— Ką jis darė su jais?

— To niekas nežino arba neprisipažįsta žiną. Bet kai kurie sako matę jį geriant su kitais vyrais. Tai nėra neįprasta, todėl niekas negali pasakyti, kas buvo tie vyrai. Ir kaip galėtum prisiminti tokį dalyką po tiek daug metų?

— Su jais buvo prostitutė.

Džeikobas šyptelėjo.

— Taip visada būna.

— Keitė. Negaliu jos surasti.

— Kekšė Keitė. Ji mirė jau gal prieš penkerius metus. Širdis, — pridūrė Džeikobas. — Buvo stambi moteris ir rūkė tikriausiai po du, gal net po tris pakelius „Camel" per dieną. Jos mirtis nieko nenustebino.

Dar vienas akligatvis, pagalvojo Neitas.

— Ar tie žmonės, kurie mieliau kalbasi su tavimi, o ne su policija, papasakojo dar ką nors?

— Kai kas sako girdėjęs, jog Dvipirštis skraidino į kalnus Petą ir dar du — o gal tris, — bet ne daugiau. Vieni sako, kad jie ruošėsi kopti į Denali, kiti — į Bevardę, treti — į Deborą. Niekas tiksliai neprisimena smulkmenų, bet prisimena pinigus, pilotą, kalnus ir du ar tris kompanionus.

Džeikobas gurkštelėjo viskio.

— Arba aš meluoju ir esu vienas iš tų, su kuriais jis lipo.

— Gali būti, — sutiko Neitas. — Juk tam reikia smarvės. Žmogus, kuris medžioja meškas, turi smarvės.

Džeikobas nusišypsojo.

— Žmogus, kuris medžioja meškas, gerai valgo.

— Tikiu jumis. Bet galiu ir meluoti.

Šį kartą Džeikobas nusikvatojo ir užsivertė likusį viskį.

— Galit. Bet kadangi jau esame Megės virtuvėje, o ji myli mus abu, galime apsimesti, kad tikime vienas kitu. Ji dabar tokia pagyvėjusi. Visada buvo gana žvali, bet dabar dar labiau nušvito. Išvaikė ir jumyse tūnojusius šešėlius. Ji gali pasirūpinti savimi. Bet...

Jis nuėjo prie kriauklės, išplovė taurę, pastatė ją džiūti, tada atsigręžė.

— Rūpinkitės ja, viršininke Burke. Kitaip aš jus sumedžiosiu.

— Supratau, — atsiliepė Neitas, kai Džeikobas pasisuko išeiti.

... 28 ...

Neitas laukė progos. Laiko turėjo. Jis kiekvieną dieną užsukdavo į viešbučio restoraną pasimatyti su Džesiu, todėl nebuvo sunku nutaikyti progą pasikalbėti su Šarline.

Roza sėdėjo prie staliuko ir, naudodamasi vėlyvo ryto ramybe, pildė prieskonių indelius.

— Nesikelk, — tarė jis, kai ji sukruto norėdama atsistoti. — Kur šiandien mano draugužis?

— Atvažiavo jo pusbroliai iš Nomo, tad Džesis keletą dienų turės su kuo žaisti. Giriasi savo dėde, pavaduotoju, — šyptelėjo ji. — Bet jis nori atsivesti juos į miestelį ir supažindinti su savo geru draugu viršininku Burke.

— Tikrai? — Neitas sugavo save plačiai išsišiepiant. — Pasakyk, tegu atsiveda, aprodysiu jiems skyrių. — O jis susisieks su Mege ir paprašys ją surasti keletą žaislinių ženklelių, kai pirks prekes.

— Jūs neprieštarausite?

— Man bus nepaprastai malonu.

Jis pasilenkė virš Vilou vežimėlio.

— Tikra gražuolė.

Dabar jis galėjo pasakyti tai nuoširdžiai. Mergaitės skruostai buvo suapvalėję ir tiesiog prašėsi gnybtelimi. O jos tamsios akutės žiūrėjo į jį taip, tarsi ji žinotų kažką, ko jis nežino.

Neitas ištiesė jai pirštą. Vilou apglėbė jį kumšteliu ir papurtė.

— Šarlinė kabinete?

— Ne, sandėlyje. Daro inventorizaciją.

— Nieko, jei aš ten nueisiu?

— Pasiimkit šarvų švarką, — perspėjo Roza, pildama pomidorų padažą į raudoną buteliuką. — Pastarosiomis dienomis ji prastos nuotaikos.

— Surizikuosiu.

— Neitai, Piteris papasakojo mums apie pagyrimą. Jis taip didžiuojasi. Mes irgi. Ačiū jums.

— Aš nieko nepadariau. Tai jo nuopelnas.

Rozos akys sublizgo, ir Neitas skubiai pasišalino.

Virtuvėje Didysis Maikas gamino salotas, kurių kiekio būtų pa-

kakę visai triušių armijai. Jis klausėsi vietinio radijo, iš kurio sklido aistringi violončelės garsai.

— Šios dienos ypatingasis patiekalas — Florencijos krabai *a la Mike*, — šūktelėjo jis. — Turintiems didesnį apetitą — buivolo salotos.

— Oje.

— Jūs einate ten? — paklausė Maikas, kai Neitas pasuko sandėlio link. — Geriau pasiimkite kardą ir skydą.

— Mane jau perspėjo. — Bet Neitas saugumo sumetimais paliko duris atviras, nes iš Šarlinės visko galima tikėtis.

Tai buvo didelė vėsi patalpa su metalinėmis lentynomis, o jos nukrautos konservuotomis ir džiovintomis gėrybėmis. Dviejuose aukštuose šaldytuvuose buvo laikomi greitai gendantys maisto produktai, o tarp jų įsispraudęs šaldiklis.

Šarlinė stovėjo šalia jų ir skubiai kažką rašėsi į bloknotą.

— Ką gi, dabar žinosiu, kur slėptis branduolinio karo atveju.

Ji metė į jį žvilgsnį, kuriame nebuvo nė lašo meilumo.

— Aš užsiėmusi.

— Matau. Tik noriu kai ko paklausti.

— Tu tik klausinėji, — sumurmėjo ji, paskui garsiai šūktelėjo: — Norėčiau žinoti, kodėl trūksta dviejų skardinių raudonųjų pupelių.

Didysis Maikas atsakydamas tik pagarsino radiją.

— Šarline, skirk man porą minučių, ir aš dingsiu tau iš akių.

— Gerai, gerai, *gerai*! — Ji taip trenkė bloknotu per lentyną, kad ši net suskambėjo. — Aš tik bandau dirbti. Kodėl tai turėtų kam nors rūpėti?

— Apgailestauju dėl to, kas neduoda tau ramybės, bet pasistengsiu kuo greičiau. Ar girdėjai, kad Gelovėjus būtų išlošęs daug pinigų tuo laikotarpiu, kai išvyko iš Lunasės ir iki užkopė į viršūnę?

Ji paniekinamai purkštelėjo.

— Kurgi ne. — Prisimerkė klausdama: — Ką turi galvoje sakydamas „daug"?

— Bent jau keletą tūkstančių. Kai kas sako, kad jis lošė porą naktų ir išlošė nemažą sumą.

— Jei buvo lošimas, jis tikriausiai lošė. Nors retai kada laimėdavo, o jei pasisekdavo, tai ne daugiau kaip porą šimtų. Tik kartą Portlende jis išlošė tris tūkstančius. Ir mes viską prašvilpėme prabangaus viešbučio kambaryje — ištaigingi pietūs, šampanas. Jis nupirko man suknelę, batelius ir auskarus su mažais safyrais.

Šarlinės akys suspindo. Bet ji papurtė galvą ir skubiai nusibraukė ašaras.

— Kvaila. Safyrus turėjau parduoti, nes reikėjo pinigų motociklo remontui ir maistui. Nieko gera iš to neišėjo.

— Jei jis būtų laimėjęs pinigų, ką būtų su jais daręs?

— Prašvilpęs. Ne. — Ji įrėmė kaktą į lentynos stulpą ir atrodė tokia pavargusi, nusivylusi ir liūdna, kad Neitas surizikavo paglostyti jai petį.

— Ne, ne tuo metu. Jis žinojo, kad likau be cento. Jei būtų gavęs kiek pinigų, būtų kažkiek išleidęs, galbūt pralošęs, tačiau didesnę dalį būtų parnešęs man, kad užčiauptų.

— Ar jis būtų dėjęs juos į banką? Ankoridže?

— Ankoridže nebuvo banko. Jis būtų susikišęs juos į kišenes ir parnešęs man. Jis negerbė pinigų. Dauguma žmonių, kilę iš pasiturinčių šeimų, pinigų negerbia.

Ji pakėlė galvą.

— Nori pasakyti, kad jis turėjo pinigų?

— Gali būti.

— Tuo metu jis man neatsiuntė nė cento.

— Jei jis turėjo pinigų ir ruošėsi kopti?

— Būtų palikęs juos kur nors stalčiuje, jei turėjo kambarį. O jei neturėjo, būtų pasiėmęs kartu. Valstijos policija nieko nesakė apie pinigus.

— Jis nieko neturėjo pasiėmęs.

Nieko, pagalvojo Neitas išeidamas. Nei piniginės, nei asmens pažymėjimo, nei pinigų. Net kuprinės nebuvo. Tik degtukai ir žurnalas kailinių kišenėje.

Išėjęs iš viešbučio, Neitas išsitraukė užrašų knygutę, užrašė žodį PINIGAI ir apibrėžė.

Žmonės sako: „Ieškok moters", galvojo jis, bet policininkas žino: jei žmogžudystės byloje minimi pinigai, visada ieškok pinigų.

Įdomu, jam pavyks sužinoti, ar kas nors Lunasėje staiga pralobo prieš šešiolika metų?

Žinoma, gali būti, kad Gelovėjus turėjo kambarį ir paliko pinigus jame. Ir labiausiai pasisekė patarnautojai ar viešbučio savininkui — o gal kitam po jo apsigyvenusiam svečiui.

Arba jis įsidėjo juos į kuprinę. Žudikas numetė ją į prarają neatidaręs.

Bet kodėl žudikas ją paėmė? Gali būti, kad dėl maisto atsargų — ir oho, pažiūrėkit, ką radau. Arba išmetė kuprinę apimtas panikos, manydamas, kad jei kūnas bus surastas, jis bus neatpažįstamas.

Bet jei Gelovėjus turėjo pinigų, Neitas buvo linkęs tikėti, kad žudikas žinojo tai ir juos pasiėmė. Kas?

— Žmonės gali imti stebėtis, kodėl jie moka pinigus policijos viršininkui, kuris svajoja gatvėje.

Jis krūptelėjo ir pamatė Hop.

— Nuo tavęs niekur nepasislėpsi.

— Stengiuosi. Einu išgerti kavos ir pamąstyti. Ir suregzti planą. — Jos veide atsispindėjo neslepiamas susierzinimas.

— Kas yra?

— Džonas Malmontas ką tik įteikė atsistatydinimo raštą. Išvyksta pasibaigus mokslo metams.

— Meta mokytojo darbą?

— Ir palieka Lunasę. Negalime leisti, kad jis išvyktų.

Ji išsitraukė žiebtuvėlį, bet tik paspragsėjo juo. Miestelyje kalbėta, kad ji nešioja pleistrą, norėdama mesti rūkyti.

— Jis vyresnysis mokytojas, be to, padeda Kerei leisti laikraštį, vadovauja mokyklos spektakliams, metraščio komitetui, pritraukia turistų savo straipsniais, kuriuos spausdina žurnaluose. Turiu rimtai pagalvoti, kaip jį sulaikius.

— Ar jis sakė, kodėl nusprendė išvykti? Taip staiga?

— Tik tiek, jog atėjo metas pokyčiams. Vieną minutę mes planuojame vasaros knygos klubą, kuriam jis vadovauja, o kitą — jau kraunasi daiktus. Kalės vaikas!

Ji atlošė pečius.

— Einu, išgersiu kavos su pyragu. — Hop įnirtingai spragtelėjo žiebtuvėliu. — Gal smegenys ims dirbti. Taip paprastai jo nepaleisiu.

Įdomu, pagalvojo Neitas. Keistą pasirinko laiką.

BURKĘ REIKIA PAŠALINTI. Taškas. Jis kišasi *ne į savo reikalus*.

Ką gi, yra ne vienas būdas, kaip išginti tą rakštį subinėje iš miestelio. Kai kas sako, kad Burkė dabar savas, nes išgyveno pirmąją žiemą.

Bet jis žino, jog kai kurie visada išlieka čičiakais, nesvarbu, kiek žiemų išgyventų.

Gelovėjus irgi buvo čičiakas. Kai jį prispausdavai prie sienos, imdavo drebėti, verkšlenti arba veidmainiauti. Dažniausiai veidmainiauti.

Tas tipas buvo mulkis, paprasčiausias asilas. Kodėl iš viso kam nors *rūpi*, kad jis negyvas?

Padariau tai, ką turėjau padaryti, kalbėjo jis sau, tempdamas per mišką sunkų plastikinį maišą. Ir dabar daro tai, ką turi daryti.

Su Burke bus susitvarkyta. Dar vienas susišikęs seilius. O, žmona paliko mane dėl kito vyro. Vargas man! O, per mane nušovė mano partnerį. Ojojoj. Turiu pabėgti ten, kur niekas manęs nepažįsta, kad galėčiau skendėti savigraužos liūne.

Bet to pasirodė negana. Turėjo pamėgint tapti dideliu viršininku. Perimti tai, kas jam nepriklauso. Ir negali priklausyti.

Taip, jis bus sudorotas, ir gyvenimas grįš į įprastas vėžes.

Jis pakabino maišą ant medžių arčiausiai namo. Šunys inkštė ir vizgino uodegas.

— Ne šį kartą, berniukai, — garsiai tarė jis ir pakabino dar vieną ant gegnės šalia galinių durų, bet taip, kad nebūtų matyti nuo tarpdurio. — Ne šį kartą, draugužiai.

Jis paskubomis paglostė šunis, tačiau šie labiau veržėsi pauostyti ir palaižyti jo rankas.

Jam patiko šie šunys. Patiko ir Jukonas. Tačiau tas senas šuo buvo beveik aklas, šlubas ir kone kurčias. Tiesą sakant, jis padarė anam paslaugą. Ir paliko pranešimą.

Jis grįžo į pamiškę ir atsigręžė. Sniege sparčiai plėtėsi rudi lopai. Iš jų kur ne kur kalėsi žali daigeliai.

Pavasaris, pagalvojo jis. Kai žemė atitirps, jie pargabens Petą Gelovėjų namo paskutinį kartą.

Jis irgi stovės prie kapo, pagarbiai nulenkęs galvą.

Kai Neitas grįžo namo, saulė dar tik artinosi prie kalnų. Jis palaukė šalikelėje, kol nuo ežero atėjo Megė, žengdama per vis plonėjantį sniegą.

Ji nešėsi dėžę su maisto produktais ir dėvėjo ryškiai raudonus marškinius, su kuriais priminė jam puošnų atogrąžų paukštį.

— Nori keistis?

Ji pažiūrėjo į picos dėžę, pauostė ją.

— Ne, aš irgi turiu picą ir tavo žaislinius ženklelius. Bet man patinka vyras, kuris parneša maisto. Iš kur žinojai, kad grįšiu vakarienės, o gal planavai viską suvalgyti vienas?

— Girdėjau, kaip parskridai. Tad baigiau darbus, nuėjau į piceriją ir nupirkau picą. Pamaniau, kol iškrausi prekes, aš spėsiu grįžti.

— Beveik tobulai apskaičiavai. Mirštu iš bado. — Ji įnešė dėžę vidun ir nuėjo tiesiai į virtuvę. — Taip jau atsitiko, kad tarp visų kitų daiktų, kuriuos šiandien pirkau, yra butelis puikiausio vyno.

Ji ištraukė butelį.

— Geriam?

— Žinoma. Po minutėlės. — Jis pastūmė į šoną picą, uždėjo rankas jai ant pečių ir pabučiavo ją. — Labas.

— Labas, gražuoliuk. — Megė šypsodamasi sugriebė jį už plaukų, prisitraukė ir karštai įsisiurbė į lūpas. — Sveiki, berniukai. — Ji pritūpė pažaisti su šunimis. — Pasiilgote, a, pasiilgot?

— Mes visi pasiilgome. Vakar vakare turėjome guostis meškos kaulu ir mėsainiu su sūriu. Džeikobas atnešė kaulą, o meškos mėsa tavo šaldiklyje.

— Mmm, gerai. — Ji ištraukė iš dėžės plastikinį maišelį, papurtė žvangindama turinį, tada metė jam.

Viduje buvo prismeigiamos sidabrinės žvaigždės.

— Jėga.

— Prašei septynių, bet nupirkau tuziną. Jei kartais norėtum pasikviesti daugiau vaikų.

— Ačiū. Kiek skolingas?

— Įrašysiu į sąskaitą. Vėliau atsiskaitysime. Atidaryk butelį, viršininke. — Megė kyštelėjo ranką į picos dėžę ir atsiplėšė gabaliuką. — Nespėjau pavalgyti pietų, — tarė ji pilna burna. — Teko nusileisti — nedidelis variklio gedimas — ir užtrukau porą valandų.

— Koks variklio gedimas?

— Nieko rimta. Sutvarkiau, bet dabar norėčiau picos, vyno, karšto dušo ir vyro, kuris žino, kur man patrinti.

— Regis, galime tai sutvarkyti.

— Kažkaip keistai šypsaisi. Kas yra?

— Šis bei tas. Gal prisėsim ir pavalgysim ar taip ir kimši stovėdama?

— Stovėdama. — Ji atsikando didelį kąsnį. — Kimšiu.

— Gerai. Ar vynas neturėtų pastovėti atidarytas, kad pakvėpuotų?

— Tik ne tada, kai noriu nuplauti juo picą. Duokš.

Jis įpylė jai, įsipylė sau, tada pasiėmė gabalėlį picos ir atsirėmė į spintelę.

— Pameni tą dieną, kai buvo sužeistas Piteris?

— Kur čia pamirši. Jis sekiodavo paskui mane ir Rozą kaip šunytis. Kaip jis, viskas gerai?

— Viskas kuo puikiausiai. Bet tą dieną, kai pamačiau ant sniego kraują, kai prišliaužiau prie jo ir susikruvinau rankas, dalis manęs išsijungė. Tiksliau, grįžo atgal. Pas Džeką. Aš vėl buvau alėjoje. Mačiau ją, užuodžiau, girdėjau. Ir norėjau pasprukti. Tiesiog pabėgti.

— Aš girdėjau atvirkščiai.

— Tai vyko manyje, mano viduje. — Jam reikia apie tai pasikalbėti, reikia, kad ji suprastų, koks jis buvo tada, koks yra ir koks bus. — Rodės, kad viskas vyksta labai ilgai. Kad jis ten guli jau seniai ir gali nukraujuoti man ant rankų. Bet taip nebuvo. Ir aš nepasprukau.

— Ne. Tu atitraukei ugnį nuo Piterio..

— Ne tai noriu pasakyti.

— Gražuoliuk. — Ji prisislinko prie jo, pakštelėjo į žandą ir vėl atsitraukė, kad galėtų valgyti. — Tu toks policininkas.

— Aš kontroliavau situaciją. Atlikau darbą, ir visi liko gyvi. Galėjau jį nušauti. Spinakerį.

Megė nežymiai pakreipė galvą.

— Galėjau ir minutėlę svarsčiau. Niekas nebūtų manęs apkaltinęs. Jis pašovė mano pavaduotoją, šovė į mane. Jis buvo ginkluotas ir pavojingas. Viskas buvo kitaip nei alėjoje su Džeku. Tada mano partneris buvo pašautas — jis merdėjo, — pasitaisė Neitas, — ir aš buvau sužeistas, o tas kalės vaikas vis artinosi.

Jis įsmeigė akis į vyną. Megė tylėdama klausėsi. Neitas pastatė taurę ant stalo.

— Ten nebuvo jokio pasirinkimo, o čia aš galėjau rinktis. Ir svarsčiau, ar neištaškius jo į gabalus. Turi tai žinoti. Turi žinoti, kas vyko mano viduje.

— Manai, man būtų rūpėję, jei būtum taip ir padaręs? Jis bandė nužudyti mano draugą, bandė nužudyti tave. Man nebūtų rūpėję, Neitai. Manau, turi žinoti ir tai, kas mano viduje.

— Tai būtų buvę...

— Negerai, — užbaigė ji. — Tau. Nes toks tu esi žmogus, toks esi

policininkas. Todėl džiaugiuosi, kad to nepadarei. Tavoji tiesa ir netiesa yra labiau apibrėžtos nei manosios. Taip jau yra.

— Prieš metus žuvo Džekas.

Jos akyse pasirodė užuojauta.

— O varge, smūgiai vis nesiliauja, ar ne?

— Ne. Ne, aš paskambinau Betei. Džeko žmonai. Paskambinau, ir mes pasikalbėjome. Gražiai pabendravome. Kalbėdamas su ja suvokiau, kad tuštuma ir tamsa nebetraukia manęs. Nežinau, kada išsikrapščiau iš duobės, nes kartais žemė po mano kojomis būna minkšta ir nestabili. Bet atgal aš negrįšiu.

— Tu niekada ten nebuvai. — Megė įsipylė dar vyno. — Pažįstu žmonių, kurie buvo arba dar bus. Tai tie, kurie saulėtą dieną trenkiasi į kalną arba išskrenda į tyrus, kad numirtų. Pažįstu juos. Jie dalis to išorinio pasaulio, nuo kurio pabėgau. Nudegę pilotai, pašaliečiai, atsvirduliuojantys čionai, nes nebegali gyventi aname pasaulyje. Moterys, sugniuždytos smurto, netekusios paskutinės vilties, gulinčios gatvėje ir leidžiančios, kad jas spardytų. Tu buvai nusiminęs, Neitai, truputį sutrikęs, bet niekada nebuvai vienas iš jų. Esi per daug tvirtas, kad būtum vienas iš jų.

Jis akimirką tylėjo, paskui ištiesė ranką ir palietė jos plaukus.

— Tu išvaikei mano šešėlius.

— A?

Neito lūpose švystelėjo šypsenėlė.

— Tekėk už manęs, Mege.

Minutėlę ji spoksojo į jį savo žydromis kaip krištolas akimis. Tada sviedė nebaigtą valgyti picos gabalėlį atgal į dėžę.

— Taip ir *žinojau*! — Ji iškėlė rankas, apsisuko ant kulnų ir ėmė žingsniuoti po virtuvę. Šunys pašoko. — Taip ir *žinojau*! Duok vyrukui gero sekso, karštą vakarienę, suminkštink širdį pasakydama, kad myli, ir — taukšt! — mes jau kalbam apie santuoką. Argi aš tau nesakiau. — Ji atsisuko ir bedė į jį pirštu. — Židinys ir namai ištatuiruoti ant tavo užpakalio.

— Regis, tu mane pakabinai.

— Nesivaipyk.

— Prieš minutę tai buvo šypsena, ir tu manei, kad ji gana miela.

— Persigalvojau. Kodėl tu nori mane vesti?

— Aš myliu tave. Tu myli mane.

— Na, ir? Ir *kas*? — Ji sumojavo rankomis, ir šunys, palaikę tai žaidimu, ėmė žaismingai šokinėti aplinkui. — Kodėl nori viską sugadinti?

— Tikriausiai aš kvailas. O tu ką, bijai?

Ji šaižiai įtraukė pro nosį oro, jos akys svaidė žaibus.

— Nemalk mėšlo.

— Turi vedybų fobiją? — Jis atsirėmė į spintelę, pasiėmė taurę ir gurkštelėjo vyno. — Drąsiajai pilotei ima linkti keliai, kai išgirsta žodį „santuoka". Įdomu.

— Mano keliai nedreba, idiote.

— Tekėk už manęs, Mege. — Jo šypsena pasidarė platesnė. — Matai, net pabalai.

— Nepabalau. Nepabalau.

— Aš myliu tave.

— Tu, niekše.

— Noriu praleisti su tavim visą savo gyvenimą.

— Kad tave kur.

— Noriu turėti su tavim vaikų.

— Och. — Ji susiėmė už galvos, o iš gerklės išsiveržė kažkoks nenusakomas garsas. — Užsičiaupk.

— Matai? — Jis pasiėmė gabalėlį picos. — Bailė.

Jos dešinė ranka susigniaužė į kumštį.

— Nemanyk, kad negaliu tavęs patiesti, Burke.

— Jau patiesei. Patį pirmą kartą, kai pamačiau tave.

— O, žmogau. — Kumštis nusviro. — Manai, kad esi mielas, protingas, nors iš tiesų esi kvailas ir primityvus. Juk jau žinai, ką reiškia santuoka — likai įskaudintas ir sugniuždytas, — bet vis tiek prašaisi dar.

— Ji — ne tu. Aš dabar irgi kitoks.

— Ką tai, velniai rautų, reiškia?

— Pirma dalis — viskas paprasta. Tokios kaip tu daugiau nėra. O aš buvau ne savimi, kai buvau su ja. Su skirtingais žmonėmis elgiesi skirtingai. Su tavimi aš geresnis, Mege. Tu verti mane būti geresniu.

— O Dieve, nekalbėk taip. — Jos akys degė. Ašaros, kylančios iš širdies, buvo karštos ir skaudžios. — Tu esi toks, koks visada buvai. Gal kurį laiką jauteisi netvirtai, bet taip jaustųsi kiekvienas sumuštas ir nuspirtas į šoną. Aš nesu geresnė, Neitai. Esu savanaudė, užsispyrusi ir... ketinau pasakyti, egoistė, bet nesuprantu, kodėl gyventi taip, kaip nori, yra egoizmas. Noriu pasakyti: kai ko nors noriu, man nusispjaut

į taisykles, nebent pati jas sugalvojau, ir čia gyvenu — vis dar gyvenu šioje vietoje, — nes esu beprotė.

— Žinau. Nesikeisk.

— Žinojau, kad su tavimi bus bėdos — supratau tai dar Naujųjų metų naktį, kai, pagauta kvailo impulso, pakviečiau tave pažiūrėti į šiaurės pašvaistę.

— Tu vilkėjai raudoną suknelę.

— Manai, kad susileisiu, nes prisimeni, kokios spalvos suknelę dėvėjau?

— Tu myli mane.

— Taip. — Ji giliai iškvėpė, nusišluostė drėgnus skruostus. — Myliu. Sumautas reikalas.

— Tekėk už manęs, Mege.

— Taip kartosi ir kartosi?

— Kol atsakysi.

— Kas, jei atsakymas bus neigiamas?

— Tada palauksiu, padirbėsiu su tavimi ir vėl paprašysiu. Aš atkaklus, niekada nepasiduodu.

— Tu nepasidavei. Tik buvai užmigęs žiemos miegu.

Jis vėl nusišypsojo.

— Tik pažiūrėkit į ją. Galėčiau žiūrėti į tave visą gyvenimą.

— Jėzau, Neitai. — Jai skaudėjo širdį — tikrąja to žodžio prasme — ir ji prispaudė prie krūtinės ranką. Ir tas skausmas, saldus pačiame centre, numalšino paniką. — Tu mane žudai.

— Tekėk už manęs, Mege.

— Ką gi. — Ji atsiduso. Tada nusijuokė, nes saldumas pasklido po visą kūną. — Velniop viską. Pamėginsiu. — Ji įsibėgėjusi šoko jam į glėbį, ir jis būtų visu ūgiu išsitiesęs ant grindų, jei nebūtų atsirėmęs į spintelę. Jos kojos apsivijo jo liemenį, o burna užspaudė jo burną. — Tu galvoji pietų kryptimi.

— Nesiginčiju.

— Aš būsiu siaubinga žmona. — Ji apibėrė bučiniais jo veidą, kaklą. — Kovosiu negarbingai ir pūsiuosi, kai tu laimėsi, nors tai bus retai. — Ji atsilošė ir suėmė jo veidą į delnus. — Bet aš nemeluosiu tau. Ir neapgaudinėsiu. Nenuvilsiu.

— Viskas bus gerai. — Jis priglaudė skruostą prie jos veido, įkvėpdamas jos kvapo. — Mums pavyks. Bet aš neturiu žiedo.

— Tai reikia ištaisyti, ir kuo skubiau. Ir negailėk pinigų.

— Gerai.

Ji juokdamasi atsilošė, ir Neitui teko pakeisti pozą, kad išlaikytų ją.

— Tai pamišimas, bet malonus. — Ji vėl prisiglaudė prie jo ir apsikabino kaklą. — Manau, metas eiti į viršų ir užsiimti beprotišku sužadėtuvių seksu.

— Tikėjausi to. — Jis kilstelėjo ją ir pradėjo nešti į miegamąjį. Kai ji krimstelėjo jam į kaklą, jis išleido trūkčiojamą atodūsį. — Ar mums būtina daryti tai miegamajame? Kaip dėl laiptų? Arba čia, ant grindų. Vėliau galėsime... Prakeikimas.

Šunys lodami puolė prie durų, o po minutėlės languose žybtelėjo mašinos šviesos.

— Užrakink visas duris, — svajingai sumurmėjo Megė, neatsitraukdama nuo jo kaklo. — Išjunkime šviesą. Pasislėpsime. Išsirengsime ir pasislėpsime.

— Per vėlu. Bet nepamirškime, kur baigėme, ir, kai atsikratysime to, kas atvažiavo — net jei reikėtų jį nužudyti, — pratęsime.

— Sutarta. — Ji nušoko ant grindų. — Ramiai! — šūktelėjo šunims, kurie drebėdami iš nekantrumo tupėjo prie durų. — Ji atidarė duris, atpažino vyrą, kuris išlipo iš mašinos. — Draugas, — tarė šunims, tada sveikindamasi kilstelėjo ranką. — Labas, Styvenai.

— Labas, Mege. — Jis pasilenkė paglostyti šunis. — Sveiki, bičiuliai. Kaip sekasi? A, aš mačiau Piterį, ir jis sakė, kad viršininkas Burkė pas tave. Norėjau šnektelėti su juo minutėlę, jei nieko prieš.

— Žinoma. Užeik. Nagi, berniukai, metas pabėgioti.

— Labas, Styvenai, kaip gyvuoji?

— Viršininke. — Jis paspaudė Neitui ranką. — Daug geriau nei tada, kai matėmės paskutinį kartą. Norėjau dar kartą padėkoti jums asmeniškai už tai, ką padarėte dėl manęs. Dėl mūsų. Tau irgi, Mege.

— Girdėjau, kad visos galūnės liko sveikos.

— Dešimt kojų pirštų, dešimt rankų pirštų. Na, kojų tik devyni su puse. Man tikrai labai pasisekė. Visiems mums. Atsiprašau, kad trukdau jus namuose... noriu pasakyti, ne darbo metu.

— Nieko tokio.

— Eikš, sėskis, — pakvietė Megė. — Nori vyno? Alaus?

— Jis nepilnametis, — tarė Neitas, kai Styvenas buvo besutinkąs. — Be to, vairuoja.

— Farai, — suburbėjo Megė, — visada gadina vakarėlį.

— Gal kokakolos ar ko nors panašaus, jei turite.

— Žinoma.

Styvenas atsisėdo, pabarbeno pirštais sau į koją.

— Grįžau namo porai dienų. Pavasario atostogoms. Norėjau grįžti anksčiau, bet turėjau pasimokyti, kad pasivyčiau draugus. Žinot, praleidau daug užsiėmimų.

— Pavyko?

— Taip, nors teko padirbėti naktimis. Norėjau atvažiuoti, kai išgirdau apie Jukoną. — Jo balsas sudrebėjo, pirštai sugniaužė kelį.

— Apgailestauju.

— Prisimenu, kai gavome jį. Buvau dar tik vaikas, o jis buvo toks juokingas gaurų kamuoliukas. Sunku. Sunkiausia mano mamai. Jis buvo jai tarsi kūdikis.

— Nežinau, ką padaryčiau, jei kas nors užkabintų mano šunis, — tarė Megė, grįždama į kambarį. Ji ištiesė Neitui vyno taurę, o Styvenui padavė skardinę kokakolos.

— Žinau, jog darote viską, ką galite. Kažkas papasakojo man apie tą pamišėlį — Jėzau, jis pašovė Piterį. — Jis papurtė galvą atidarydamas skardinę. — Kai kas mano, kad tai jo darbas. Bet...

— Tu taip nemanai, — užbėgo už akių Neitas.

— Jukonas buvo draugiškas, bet jis nebūtų ėjęs su svetimu. Nemanau, kad būtų ėjęs su nepažįstamu žmogumi. Nesipriešindamas. Jis buvo senas ir beveik aklas, tačiau nebūtų išėjęs iš kiemo su nepažįstamuoju.

Jis godžiai atsigėrė.

— Tačiau ne dėl to atvažiavau. Atvažiavau dėl šito.

Jis truputį pasikėlė nuo kėdės rausdamasis džinsų kišenėje. Tada ištraukė mažą sidabrinį Maltos kryžiaus formos auskarą.

— Radau jį oloje, — tarė jis.

Neitas paėmė kryželį.

— Radai oloje, šalia Gelovėjaus?

— Tiesą sakant, Skotas rado. Buvau pamiršęs apie jį. Tikriausiai visi pamiršome. Jis pamatė jį per pėdą nuo... — Styvenas dirstelėjo į Megę. — Nuo kūno. Atsiprašau.

— Nieko tokio.

— Iškrapštė jį iš sniego. Šiaip, iš neturėjimo ką veikti. Ir įsimetė į

kuprinę. Bet per tas visas nelaimes, ligoninę ir visa kita jis tiesiog pamiršo apie jį. Vėliau rado tarp savo daiktų ir perdavė man, nes žinojo, jog važiuoju namo. Pagalvojome, kad jis, ko gero, tavo tėvo, tad norėtum jį turėti. Bet paskui aš pagalvojau, kad pirmiausia reikia parodyti policijai, todėl atvežiau jį viršininkui Burkei.

— Ar rodei jį seržantui Kobenui? — paklausė Neitas.

— Ne. Skotas padavė jį man prieš pat išvykstant. Pamaniau, padarysiu tai per jus.

— Viskas gerai. Ačiū, kad atvežei.

— NEŽINAU, AR JIS TĖVO, — tarė Megė Neitu, kai jie liko vieni. — Gali būti. Jis nešiojo auskarą. Turėjo jų keletą. Bet tiksliai neprisimenu. Turėjo porą smeigių, auksinį žiedo formos auskarą. Nors ir šis galėjo būti jo. Gal nusipirko Ankoridže. Arba jis galėjo būti...

— Jo žudiko, — užbaigė Neitas, apžiūrinėdamas delne auskarą.

— Atiduosi jį Kobenui?

— Pagalvosiu.

— Paslėpk jį, gerai? Nekalbėkime apie tai šįvakar. Nenoriu liūdėti.

Neitas įsikišo auskarą į priekinę kišenėlę ir užsegė ją.

— Gerai?

— Gerai. — Ji padėjo galvą jam ant peties, ranką ant kišenėlės. — Rytoj galėsi parodyti Šarlinei. Gal ji žinos. Bet kol kas... — Ji apkabino jį per kaklą ir pasišokėjo jam į glėbį. — Kur mes baigėme?

— Manau, ten.

— O dabar mes čia. Ir žiūrėk! Už tavęs minkšta, patogi sofa. Kaip greitai gali mane išrengti ant jos?

— Pažiūrėkim.

Jis krito atbulomis, paskutinę akimirką apsukdamas ją aplinkui, ir ji kvatodamasi atsidūrė po juo. Jos kojos tebebuvo apsivijusios jo liemenį, o rankos nekantriai plėšė iš kelnių marškinius.

— Tikiuosi, šiąnakt išgirsiu varpus, nes esu susižadėjusi nekalta mergelė.

— Paskambinsiu tau pačiu didžiausiu. — Jis atsagstė jos marškinius ir lūpomis nuslydo prie džinsų užtrauktuko. — Pakeliui paskambinsiu visais mažesniaisiais.

— Žaviuosi ambicingais vyrais.

Jo liežuvis mėgavosi nuogu pilvu, dantys ragavo kiekvieną nuogą lopinėlį, rankos traukė nuo kojų džinsus.

Ji ištekės už šio vyro. Įsivaizduojate? Už Ignatijaus Burkės su didelėmis liūdnomis akimis ir stipriomis rankomis. Nepaprastai kantraus, reiklaus ir drąsaus vyro. Ir garbingo.

Perbraukė ranka per jo plaukus. Ji nepadarė nieko, kad nusipelnytų jo. Ir kažkodėl dėl to jautėsi dar nuostabiau.

Tada jo dantys nukeliavo ant šlaunies, įsikibo į vidinę jos pusę, ir jos gebėjimas mąstyti kažkur dingo.

Valdinga jo burna karaliavo ant jos kūno tarsi parodydama, kad dabar ji priklauso jam. Kad nuo šiol jis brangins ir saugos ją, o ji turės į ką atsiremti. Jo meilė jai švietė tarsi saulė jo viduje, tokia ryški ir balta.

Jis vėl susirado jos lūpas ir paskendo jų karštyje ir galioje.

Apdujusios smegenys užregistravo šunų lojimą, niršų ir piktą, prasiskverbiantį net pro seksualinį svaigulį. Jis klausydamasis kilstelėjo galvą, bet Megė jau stūmė jį į šoną.

— Kažkas užpuolė mano šunis.

Jam ritantis nuo sofos, ji jau bėgo pro duris.

— Megė! Palauk. Prakeikimas, palauk.

Tada išgirdo lauke garsą, kuris nebuvo šunų, ir puolė paskui Megę.

... 29 ...

KAI JIS JĄ PASIVIJO, Megė su šautuvu rankose plėšė galines duris. Jis prišokęs jas užtrenkė.

— Ką, po galais, darai?

— Ginu šunis. Juos sudraskys. Pasitrauk, Burke, žinau, ką darau.

Per daug įsikarščiavusi, kad būtų mandagi, ji įbedė šautuvo buožę jam į pilvą ir apstulbusi pasipiktino, kai jis nė nekrustelėjo iš vietos.

— Duok man šautuvą.

— Turi savo. Tai mano šunys. — Įniršusį lojimą užgožė riaumojimas. — Jis nudobs mano šunis!

— Nenudobs. — Neitas nežinojo, kas tas jis, bet, sprendžiant iš garso, buvo didesnis nei šuo. Tad uždegė lauke šviesą, atsinešė iš virtuvės savo ginklą ir ištraukė iš dėklo. — Lik čia.

Vėliau jis stebėsis, kodėl pagalvojo, kad ji klausys jo, klausys protingo patarimo: būk saugi. Bet kai jis atidarė duris, pasiruošė ginklą, ji šovė pro jo rankos apačią ir atsuko šautuvo vamzdį aršaus karo garsų pusėn.

Neitas akimirką suakmenėjo iš nuostabos, sumišusios su baime ir šiurpia pagarba. Lokys buvo milžiniškas, it juoda uola dėmėtame sniege. Jo dantys piktai blykstelėjo šviesoje, kai urgzdamas puolė šunis.

Šie sukosi aplinkui, puldami ir vėl atsitraukdami, lodami, kąsdami, šiepdami dantis. Jis pamatė kraują ant žemės, balą, besigeriančią į tirpstantį sniegą. Pajuto jo kvapą, aitrų laukinio žvėries tvaiką.

— Rokai, Buliau! Čionai! Tučtuojau!

Per vėlu, pagalvojo Neitas. Jie per toli nuėję, kad klausytų jos. Jie jau pasirinko — kautis ar sprukti, ir kraujo troškimas pergalėjo.

Lokys dribtelėjo ant visų keturių, pastatė keterą, o jo urzgimas nė iš tolo nepriminė tų apgailėtinų garsų, kuriuos tai veislei priskiria Holivudas. Buvo garsesnis. Kraują stingdantis, laukinis. Tikras.

Ore švystelėjo letena su aštriais kaip skustuvas nagais, ir vienas iš šunų cyptelėjęs nuskriejo į sniegą. Tada lokys atsistojo ant užpakalinių kojų. Jis buvo aukštesnis nei žmogus, platus kaip mėnulis. Kruvinos iltys ir paklaikusios akys rodė, kad jis pasiruošęs kovai.

Neitas iššovė tą akimirką, kai lokys pasiruošė puolimui, po to šovė dar kartą, kai šis parkrito ant keturių. Išgirdo šaunant Megę — vieną, antrą kartą. Lokys suriko — tai pasirodė panašu į riksmą, — ir jo kailis permirko krauju.

Jis susmuko vos per tris pėdas nuo jų, sudrebindamas žemę po Neito kojomis.

Megė sviedė Neitui šautuvą ir nubėgo prie šuns, atšlubavusio jos pasitikti.

— Viskas gerai, gerai. Leisk man pažiūrėti. Tik įbrėžimas, ar ne? Kvailas, kvailas šuo. Juk liepiau ateiti.

Neitas minutėlę stovėjo, norėdamas įsitikinti, jog lokys tikrai negyvas. Rokas prišokęs apuostė jį, lyžtelėjo kraują.

Tada jis nuėjo prie Megės, kuri klūpojo sniege tik su kelnaitėmis ir atsagstytais marškiniais.

— Eik vidun, Mege.

— Nėra taip blogai, — guodė jį Bulių. — Aš sutvarkysiu žaizdą.

Atviliotas. Atviliotas prie namo, matai? Prakeikta mėsa. — Jos akys, skvarbios ir rūsčios, buvo įsmeigtos į apgraužtus mėsos gabalus prie namo. — Pakabino mėsos, šviežios mėsos prie namo ir tikriausiai pamiškėje. Kad priviliotų lokį. Niekšas. Štai ką tas išgama padarė.

— Eik vidun, Mege. Šalta. — Jis padėjo jai atsistoti ir pajuto, kaip ji dreba. — Laikyk šautuvą. Aš paimsiu šunį.

Ji paėmė ginklus, švilptelėjo Rokui. Viduje numetė šautuvus ant spintelės ir puolė ieškoti antklodės bei vaistinėlės.

— Guldyk jį čia, — šūktelėjo, kai Neitas įnešė šunį. — Ir palaikyk. Jam tai nepatiks.

Jis padarė kaip lieptas, laikė šuns galvą ir tylėjo, kol ji valė žaizdas.

— Negili, bent jau ne per gili. Tikriausiai liks randas. Kovinė žaizda, tai gerai. Rokai, tupėt! — riktelėjo ji, kai šis pamėgino paliįsti jai po ranka ir pauostyti savo draugą.

— Padarysiu porą injekcijų. — Megė išsitraukė švirkštą, švirkštelėjo į viršų nedidelę srovelę. — Laikyk jį tvirtai.

— Galime nuvežti jį pas Keną.

— Nėra labai blogai. Jis nieko daugiau nepadarytų. Suleisiu jam vaistų, jis taps mieguistas, tada galėsiu susiūti gilesnes žaizdas. Paskui duosime antibiotikų, suvyniosime į antklodę ir leisime išsimiegoti.

Ji sugriebė gabalą kailio ir įbedė adatą. Bulius suinkštė ir gailiai išvertė akis į Neitą.

— Ramiau, dički, tuoj pasijusi geriau.

Jis glostė šunį, o Megė ėmėsi siūti žaizdas.

— Tu laikai visa tai namuose?

— Čia gyvendamas niekad nežinai, kas gali atsitikti. Gal pjaudamas medžius įsipjausi į koją, o elektros nebus, keliai užpustyti, ką tada darysi?

Ji dirbo suraukusi kaktą, balsas buvo ramus ir dalykiškas.

— Negali dėl kiekvienos smulkmenos kreiptis į gydytoją. Viskas, mažuti, beveik baigiau. Dabar užklosime tave, kad būtų šilta. Turiu čia tokio tepalo. Jis padės užgydyti žaizdas ir neleis šuniui prie jų liestis, nes bjauriai smirda. Dabar aptvarstysiu. Rytoj nuvešime, kad apžiūrėtų, bet, regis, reikalai nėra blogi.

Kai šuo užmigo po antklode su Roku, susirangiusiu šalia, Megė stvėrė vyno butelį ir užsivertė. Dabar jos rankos smarkiai drebėjo.

— Jėzau Kristau.

Neitas paėmė iš jos butelį, rūpestingai pastatė atokiau. Tada sugriebė ją už alkūnių ir kilstelėjo nuo grindų.

— Daugiau niekada, *niekada* šitaip nesielk.

— Ei!

— Pažiūrėk į mane. Paklausyk manęs.

Ji neturėjo pasirinkimo, nes jo balsas griaudėjo kaip griaustinis, o veidas, sustingęs iš pykčio, užėmė visą matymo lauką.

— Niekada daugiau nedrįsk šitaip rizikuoti.

— Aš turėjau...

— Ne. Aš buvau čia. Tau nereikėjo lėkti iš namo pusnuogei ir stoti prieš grizlį.

— Tai buvo ne grizlis, — šaukė ji jam. — Juodoji meška.

Jis nuleido Megę ant žemės.

— Kad tave kur.

— Aš galiu pasirūpinti savimi ir tuo, kas mano.

Kai jis staigiai atsisuko, veide liepsnojo toks įniršis, kad ji net atsitraukė. Tai nebebuvo jos kantrusis meilužis, net ne šaltakraujis faras. Tai buvo įsiutęs vyras, savo svaidomais žaibais pasiruošęs iškepti ją gyvą.

— Dabar tu mano, tad pratinkis.

— Neketinu stovėti ir vaidinti bejėgę, nes...

— Bejėgę, kad tave kur. Kas sako, kad vaidintum bejėgę? Yra velniškai didelis skirtumas tarp bejėgiškumo ir to, kad išleki iš namų tik su kelnaitėmis, kai nežinai situacijos. Velniškai didelis skirtumas, Mege, kai bandai nustumti mane į šoną šautuvo buože, įremta man į pilvą.

— Aš neįrėmiau... įrėmiau? — Keista, bet, matydama jį šėlstantį, Megė nusiramino ir pradėjo galvoti blaiviai. — Atsiprašau, atleisk. Aš to nenorėjau.

Ji užsidengė rankomis veidą, keletą kartų giliai įkvėpė, ir pamažu baimė, pyktis ir virpulys praėjo.

— Gal pasikarščiavau, bet tokia buvo mano reakcija. Aš... — Ji ištiesė ranką parodydama, jog daugiau pyktis neketina, ir vėl pasiėmė vyno butelį. Lėtai gurkšnojo, ramindama skaudamą gerklę.

— Mano šunys yra mano partneriai. Pats supranti, kad negali dvejoti, kai tavo partneriui gresia pavojus. O situaciją aš žinojau. Tik neturėjau laiko paaiškinti. Ir dabar dar nespėjau pasakyti — man... man buvo labai svarbu žinoti, kad tu buvai šalia. Net jei elgiausi taip, tarsi man nepatiktų, iš tiesų man buvo labai svarbu.

Jos balsas prikimo, ir ji laisvąja ranka užsispaudė akis, kol susivaldė.

— Tu pyksti, ir aš tavęs už tai nekaltinu. Bet galbūt galėtum šiek tiek palaukti ir baigti rėkti vėliau, po to, kai apsirengsiu. Man šalta.

— Regis, aš baigiau. — Jis priėjo prie jos, apkabino ir stipriai suspaudė glėbyje.

— Tik pažiūrėkit. Aš drebu. — Ji prisiglaudė prie jo. — Jei tavęs nebūtų šalia, nedrebėčiau.

— Eime apsirengti. — Jis nepaleido jos iš glėbio iki jie pasiekė svetainę, tada nuėjo įmesti į židinį malkų.

— Aš jaučiu poreikį rūpintis tavimi, — tyliai tarė jis. — Bet nesiruošiu paskandinti tavęs jame.

— Žinau. Aš jaučiu poreikį rūpintis savimi, bet pasistengsiu neatstumti tavosios globos.

— Gerai. Dabar paaiškink apie masalą.

— Meškos mėgsta paėsti. Todėl stovyklaudamas visada paslepi arba užkasi atliekas, o maistą nešiesi uždaruose induose ir kabini juos atokiau nuo palapinių. Todėl žmonės čia laiko maistą sandėliukuose ant pastolių ir patys laipioja kopėčiomis, kai prireikia.

Megė užsitempė džinsus, persibraukė ranka plaukus.

— Meškos užuodžia maistą, jos atseka paskui jo kvapą, be to, moka laipioti kopėčiomis. Nustebtum pamatęs, kaip jomis lipa. Netgi atklysta į miestelį, į gyvenvietes, kur gali pasiknaisioti šiukšlių konteineriuose, paukščių lesyklose ir panašiai. Jos gali mėginti įsibrauti į namus tiesiog iš smalsumo — gal ras ką skanaus užėsti. Dažniausiai jas galima nubaidyti. Bet kartais — ne.

Ji užsisagstė marškinius ir prisislinko arčiau ugnies.

— Lauke mėtosi mėsos gabalai, ir galiu lažintis, kad rasime plastikinio maišelio liekanų. Kažkas padėjo ją tenai norėdamas privilioti prie namo meškas, o šiuo metų laiku toks masalas būtinai suveikia. Meškos bunda. Jos alkanos.

— Kažkas padėjo masalą tikėdamasis, kad pateksi į spąstus.

— Ne, ne aš. Tu. — Megės skrandį suspaudė spazmai. — Pagalvok apie tai. Tai turėjo būti padaryta šiandien, iki man grįžtant. Jei kas nors būtų bandęs tai padaryti mums esant viduje, šunys būtų išgirdę. Tarkim, tu būtum buvęs vienas šįvakar, kaip kad buvai vakar — ką būtum daręs, jei išgirstum šunis puolant kažką, kaip dabar?

— Būčiau ėjęs pažiūrėti, bet ginkluotas.

— Su savo pistoletu, — linktelėjo ji. — Gal ir pavyktų patiesti mešką tokiu ginklu ar bent jau nubaidyti — jei pasisektų ir tu spėtum paleisti pakankamai šūvių, kol ji nenukando tau rankos. Tačiau su tokiu ginklu gali ją tik įsiutinti. Mešką, kuri ėda arba kaunasi su pora šunų. Tas lokys būtų sutvarkęs mano šunis lyg niekur nieko, Neitai. Gal jie būtų spėję jam krimstelėti, bet jis būtų sudraskęs juos į gabaliukus. O jei tu būtum pasirodęs su savo 9 mm pistoletu, jis būtų sudraskęs ir tave. Taip galėjo būti. Sužeistas arba įsiutęs lokys atsektų paskui tave pro duris — jo niekas nesulaikytų. Štai ko tikėtasi.

— Jei taip, vadinasi, aš kažką smarkiai nervinu.

— Tokie jau tie policininkai, ar ne? — Ji uždėjo ranką jam ant kelio, kai jis atsisėdo šalia. — Tas, kas tai padarė, norėjo tavo mirties — arba kad liktum gerokai sužalotas. Ir jis būtų paaukojęs mano šunis.

— Arba tave, jei viskas būtų pasisukę kitaip.

— Arba mane. Ką gi, jam pavyko mane supykdyti. — Megė patapšnojo Neitui per kelį ir atsistojo. — Man skaudu, kad tėvas buvo rastas nužudytas. Bet tai įvyko seniai, ir aš apsipratau su ta mintimi. Žinoma, noriu, kad žudikas būtų surastas ir pasodintas už grotų. Bet savo šunų niekam neleisiu liesti.

Ji atsisuko ir pamatė Neito veide atgimstančią šypseną.

— Ar vyro, už kurio ketinu tekėti, ypač kai jis dar nespėjo nupirkti man brangaus žiedo. Vis dar pyksti ant manęs?

— Jau nelabai. Niekad nepamiršiu to vaizdo, kai stovėjai atkišusi šautuvą mūvėdama tik raudonas kelnaites ir vilkėdama vėjyje plevėsuojančius raudonus marškinius. Kai atsigausiu, tas vaizdas bus nebe šiurpus, o erotiškas.

— Aš tikrai myliu tave. Tai labai suknistas reikalas. Gerai. — Ji pasitrynė rankomis veidą. — Negalime taip palikti tos meškos. Ji gali privilioti kitų nekviestų svečių, o ir šunys rytą ims tampyti po kiemą. Paskambinsiu Džeikobui ir paprašysiu pagalbos. Kartu jis galės paieškoti pėdsakų to, kas paliko masalą.

Ji žvilgtelėjo į Neito veidą ir priėjo prie jo.

— Matau, kaip dirba tavo smegenys. Džeikobas jau buvo šiandien čia, atnešė žvėrienos. Jis nebūtų taip pasielgęs, Neitai. Galiu išvardyti keletą priežasčių kodėl, tačiau svarbiausia iš jų yra ta, kad jis mane myli. Pirma, jis niekada nestatytų į pavojų mano šunų. Antra, jis žino-

jo, kad šįvakar aš grįžtu. Kalbėjausi su juo po to, kai sutvarkiau variklį. Trečia, jei jis norėtų tave pašalinti, paprasčiausiai įsmeigtų peilį tau į širdį ir palaidotų kur nors, kur tavęs niekas niekada nerastų. Paprasta, švaru, aišku. O tai? Tai buvo klastinga ir šlykštu, ir, sakyčiau, šiek tiek beviltiška.

— Sutinku su tavim. Paskambink jam.

KITĄ RYTĄ SAVO KABINETE Neitas apžiūrinėjo naujausius įkalčius: balto plastikinio maišo gabaliukus — panašūs maišai naudojami Kampo parduotuvėje — ir keletą gabaliukų mėsos, kuriuos sudėjo į įkalčiams skirtus maišelius.

Ir sidabrinį auskarą.

Ar tik jis nėra jo matęs? To auskaro? Kažkas spurdėjo jo atmintyje, mėgindamas išsiveržti.

Sidabrinis auskaras. Dabar vyrai juos nešioja dažniau nei anksčiau. Mada keičiasi, demokratiškėja, ir šiomis dienomis niekas nebesišaipo iš auskaro, nešiojamo netgi prie kostiumo.

Bet prieš šešiolika metų? Tai nebuvo įprastas dalykas, ypač vyrams. Juos labiau mėgo hipiai, muzikantai, menininkai, baikeriai ar šiaip maištininkai. O šis auskaras nėra mažutis ir beveik nematomas.

Akivaizdžiai matomas kryželis šį tą sako.

Jis ne Gelovėjaus. Neitas jau patikrino nuotraukas — Gelovėjus mirė su žiedo formos auskaru ausyje. Kita ausis — kiek galėjo įžiūrėti pro padidinamąjį stiklą — buvo nepradurta.

Reikės pasitikslinti pas ekspertus.

Bet jis žinojo, jog auskaras, į kurį žiūri, priklauso žudikui.

Trūksta to mažo daikčiuko, pritvirtinančio auskarą — kaip jis vadinasi, velniai rautų? Mintyse jis matė beveidę figūrą, užsimojančią kirviu ir netyčia pametančią auskarą. Kirvis nusileidžia, įsminga į aukos krūtinę.

Ar jis stovėjo stebėdamas apstulbusį Gelovėjaus veidą, kai draugas bejėgiškai sudribo palei ledo sieną? Stovėjo ir žiūrėjo? Pats apstulbęs, o gal patenkintas? Džiūgaujantis ar nusiminęs? Argi svarbu, pagalvojo Neitas. Darbas atliktas.

Paėmė kuprinę, patikrino? Nėra prasmės palikti maistą *ar* pinigus, jei jų ten buvo. Reikia veikti apdairiai. Reikia išgyventi.

Kada jis apsižiūrėjo pametęs auskarą? Per vėlai, kad grįžtų ir paieškotų — kam rūpi tokia nereikšminga detalė?

Tačiau būtent nereikšmingos detalės sukurpia bylą — ir narvą.

— Neitai?

Laikydamas rankoje auskarą, jis pakėlė vidaus telefono ragelį.

— Taip?

— Atėjo Džeikobas, — pranešė Pyč.

— Atsiųsk jį.

Jis neatsistojo, tik dar labiau atsilošė kėdėje, kai įėjo Džeikobas ir uždarė paskui save duris.

— Tikėjausi, kad užsuksite.

— Noriu kai ką pasakyti, ko vakar vakare nenorėjau iškloti prie Megės.

Džeikobas dėvėjo odinius marškinius ir išblukusius džinsus, aplink kaklą kabėjo smulkių karoliukų virtinė su glotniu rudu akmeniu centre. Sidabriniai plaukai buvo surišti į ilgą uodegą. Aiškiai matomuose ausų lezgeliuose skylučių nebuvo.

— Sėskit, — pakvietė Neitas, — ir sakykit.

— Pasakysiu stovėdamas. Arba pasinaudosite manimi, kad padarytumėt tam galą, arba aš padarysiu tai, ką turiu, vienas pats. Bet tai turi baigtis. — Jis žengė artyn, ir pirmą kartą nuo jų pažinties pradžios Neitas pamatė Džeikobo veide neslepiamą įniršį.

— Ji *mano* vaikas. Ji buvo mano daugiau metų nei Peto. Ji mano dukra. Kad ir ką manytumėt apie mane, kad ir kokios abejonės jus kankintų, viską *sužinosite*. Vienu ar kitu būdu, bet aš išsiaiškinsiu, kas stato ją į pavojų.

Neitas sūpavosi kėdėje.

— Norite ženklelio?

Jis pamatė, kaip Džeikobas sugniaužė kumščius, paskui lėtai atgniaužė; įniršį pakeitė mąsli išraiška.

— Ne. Nenoriu. Per sunkus man.

— Gerai, tada jūsų pagalba man bus... neoficiali. Taip geriau?

— Geriau.

— Tie žmonės, su kuriais kalbėjotės, tie, kurie užsiminė apie pinigus? Ar įmanoma, kad tas vėjas pūtė iš Lunasės?

— Daugiau nei įmanoma. Žmonės kalba, ypač baltieji.

— Jei tas vėjas pūtė, ar galėčiau teigti, kad jis tikėjosi, jog dėl jūsų ryšio su Petu ir Mege informacija bus perduota man?

Džeikobas truktelėjo pečiais.

— Kodėl niekas neužčiaupė jūsų, kol nespėjote perduoti informacijos man?

Dabar Džeikobas nusišypsojo.

— Nugyvenau daug metų, ir mane labai sunku pribaigti. O jus lengva. Tas reikalas vakar vakare buvo kvailas ir šlykštus. Kodėl nenušovus jūsų į galvą prie ežero? Paskui neapkrovus akmenimis ir nepaskandinus? Aš taip padaryčiau.

— Dėkoju. Bet jis nemėgsta veikti tiesiai. Ne, netgi su Gelovėjumi, — tarė Neitas, kai Džeikobas pažiūrėjo į lentą. — Tai buvo pamišimo, gobšumo ir galimybės momentas. Gal visų trijų. Toji žmogžudystė nebuvo planuota.

— Ne. — Džeikobas susimąstęs linktelėjo. — Yra lengvesnių būdų nužudyti žmogų.

— Tik vienas smūgis kirviu, — tęsė Neitas. — Vienas. Po to jis... pabijojo ištraukti kirvį, liestis prie kūno. Tai būtų buvę pernelyg sudėtinga, per daug jį įpainioję. Tas pats su Maksu. Jis inscenizavo savižudybę. Maksas tariamai atsakingas. Šuo? Tai tik šuo, priedanga, dėmesio nukreipimas — ir netiesioginis antausis Styvenui Vaisui. Jis nedrįsta stoti priešais mane akis į akį.

Neitas pastūmė per stalą auskarą.

— Atpažįstate?

Džeikobas suraukė kaktą.

— Dailus mažmožis, simbolis. Bet ne vietinių. Mes turime savų.

— Manau, prieš šešiolika metų jį pametė žudikas. Ir pamiršo. Bet jis prisimins, kai pamatys. Aš esu jį matęs. Kažkur. — Neitas paėmė auskarą, pasukiojo kryželį. — Kažkur.

Jis nešiojosi jį kartu. Tai nebuvo būtina, bet Neitas nešiojosi auskarą kišenėje vaikščiodamas po miestelį.

Jis niekam nepasakojo apie incidentą prie Megės namų ir paprašė, kad Megė su Džeikobu irgi niekam neprasitartų. Nedidelis žaidimas su žudiku, pagalvojo jis.

Vis labiau įsigalint pavasariui, ilgėjant dienoms, žalumai įveikiant baltumą, jis dirbo savo darbą, kalbėjosi su miestelio žmonėmis, klausėsi jų problemų ir skundų.

Ir tikrino kiekvieno sutikto vyro ausų lezgelius.

— Žinok, jos užauga, — vieną vakarą tarė jam Megė.

— Kas?

— Skylutės ausyse — ar kitose vietose, jei ką. — Ji lengvai perbėgo pirštais per jo penį.

— Prašau. — Jis negalėjo susilaikyti nesuvirpėjęs, ir ji nusijuokė. Šelmiškai.

— Girdėjau, kad... kišant visai kitoks pojūtis.

— Net nesvajok. Ką turi galvoje — užauga?

— Užgyja. Jei ilgai nenešioji auskarų, skylutės, — Megė šliurptelėjo,— užgyja.

— Eik tu sau. Tikrai žinai?

— Kažkada šioje turėjau keturis. — Ji timptelėjo savo kairiąją ausį. — Užsimaniau ir prasidūriau trečią ir ketvirtą skylutes.

— Pati? Pati prasidūrei?

— Aišku. Ką, manai, aš kokia bailė?— Megė užsirito ant jo, ir, kadangi buvo nuoga, jo mintys kuriam laikui nuklydo į lankas.

— Keletą savaičių nešiojau keturis auskarus, bet paskui jie ėmė kelti per daug problemų, todėl du išsivėriau. Ir skylutės užaugo. — Ji ištiesė ranką ir uždegė šviesą, tada pakreipė galvą. — Matai?

— Galėjai pasakyti anksčiau, kol nebuvau pradėjęs apžiūrinėti visų miestelėnų ausų ir žymėtis, kas nešioja auskarus.

Ji patrynė jo ausies lezgelį.

— Tau tiktų.

— Ne.

— Galėčiau įverti.

— Tikrai ne. Nei į ausį, nei kitur.

— Fu, koks.

— Taip, aš toks. Gerai pagalvok, nes mano trumpas sąrašas nebegalioja.

Ji apsižergė jį.

— Vėliau pagalvosiu.

Jis užsuko į viešbutį ir pamatė Hop su Edu, besišnekučiuojančius prie buivolo salotų. Stabtelėjo prie jų.

— Galiu minutėlę sutrukdyti?

— Žinoma, prisėsk. — Hop pasislinko padarydama jam vietos. — Aptarinėjame vadinamuosius finansinius reikalus. Tikras galvos skausmas man ir atgaiva Edui. Bandome nuspręsti, iš kur gauti pinigų bibliotekos statybai. Gal laikinai pasinaudoti dalimi pašto pastato? Ką manai?

— Nebloga mintis.

— Mes jau susitarėme dėl to. — Edas nusišluostė lūpas servetėle. — Tačiau mums vis tiek reikia didinti biudžetą. — Jis mirktelėjo Hop. — Žinau, tau tai nepatinka.

— Įtraukėme miestelio gyventojus, kad šie padėtų medžiagomis ir darbu. Prašome paaukoti knygų arba tiesiog maldaujame jų. Žmonės čia gana vieningi, jei sudomini juos projektu.

— Galite pasikliauti manimi, — tarė Neitas. — Tik pasakykite, kada ir kur. O tuo tarpu aš ir pats turiu finansinį klausimą. Ketinau užsukti pasikalbėti su jumis, Edai. Tai gana senas klausimas, bet galbūt jūs prisiminsite.

Ausyse skylučių nėra, pagalvojo Neitas, kai Edas linktelėjo.

— Jei kalbama apie pinigus, mano atmintis ilga. Išbandykite mane.

— Tai susiję su Gelovėjumi.

— Petu? — Jis nuleido balsą ir apsidairė. — Gal nekalbėkime apie tai čia. Šarlinė.

— Tai ilgai neužtruks. Kai kas teigia, kad Gelovėjus išlošė didelę pinigų sumą būdamas Ankoridže.

— Petas mėgdavo žaisti pokerį, — įsiterpė Hop.

— Mėgdavo. Ne kartą žaidžiau su juo. Nors iš nedidelių sumų, — pridūrė Edas. — Abejoju, ar jis galėjo daug išlošti.

— Mano šaltinis sako kitaip. Todėl svarsčiau — gal jis persiuntė pinigus į miestelį, į savo sąskaitą prieš kopdamas į kalnus?

— Kiek pamenu, ne. Nė čekio. Tomis dienomis mes atlikdavome nedaug operacijų, jau esu sakęs jums apie tai. — Jis prisimerkė tarsi kažką prisiminęs. — Nors maždaug tuo metu, kai Petas išvyko, mes pastatėme tikrą saugyklą ir turėjome dvi pusę dienos dirbančias kasas. Bet vis tiek aš dalyvaudavau beveik visose operacijose.

Jis atsilošė trindamasis smakrą.

— Petas nesivargino su finansais. Nei jis dėdavo, nei išimdavo pinigus.

— O kai išvykdavo užsidirbti? Ar atsiųsdavo pinigų?

— Kartais. Pamenu, Šarlinė ateidavo kartą ar du per savaitę pasitikrinti, ar jis neatsiuntęs pinigų. Jei jis turėjo didelę sumą — kuo aš linkęs abejoti, — galėjo padėti pinigus į banką Ankoridže arba sugrūsti į batų dėžę.

— Greičiau į dėžę, — tarė Hop. — Petui nerūpėjo pinigai.

— Žmonės, kilę iš turtingų šeimų, nevertina jų. — Edas gūžtelėjo pečiais. — O tokie kaip mes, — mirktelėjo jis Hop, — turime suktis, jei norime turėti miestelio biblioteką.

— Leisiu jums tęsti pokalbį. — Neitas atsistojo. — Ačiū, kad skyrėte man laiko.

— Jis turėtų skirti savo laiką miestelio reikalams. — Edas papurtė galvą ir kilstelėjo kavos puodelį.

— Jo nuomone, tai ir yra miestelio reikalai.

— Mums reikia skubios paramos, Hop, jei norime turėti biblioteką.

— Sutinku. Kol kas jis tiria tyliai. Nori įsitikinti, kad Petą tikrai nužudė Maksas. Atkaklusis Ignatijus, — tarė ji. — Štai kaip aš galvoju apie jį šiomis dienomis. Jis nenurims, kol nepasieks savo. Gera policijos viršininko savybė.

DŽEIKOBAS BUVO TEISUS: kai kurie žmonės tiesiog vengia kalbėtis su policininkais. Netgi tai, kad šalia buvo Džeikobas, nepadėjo — Neitas beveik nieko nelaimėjo iš kelionės į Ankoridžą.

Nors negalima sakyti, kad kelionė buvo veltui.

Jis nenuėjo pas Kobeną. Nors turėjo. Jis turėjo nunešti jam auskarą, bet nenunešė.

Jam dar reikia šiek tiek laiko. Šiek tiek laiko, kad sujungtų galus.

Jis atsipalaidavo, kai lėktuvas nučiuožė vandeniu.

— Ačiū, kad skridote kartu. Pritvirtinti lėktuvą? Užeisite?

— Mokate?

— Šią minutę jis tik valtis su sparnais. O valtį pririšti moku.

Džeikobas linktelėjo į Megę, kuri priėjo pasitikti jų.

— Turite kitų reikalų.

— Taip, turiu. Tada iki pasimatymo.

Neitas atsargiai žengė ant plūduro melsdamasis, kad neprarastų pusiausvyros ir neapsigėdintų pliumptelėdamas į vandenį. Tačiau jis sėkmingai pasiekė prieplauką.

— Kur jis skrenda? — šūktelėjo Megė, kai Džeikobas nuslydo ežero paviršiumi.

— Sakė, kad turi reikalų. — Jis paėmė ją už rankos. — Tu ankstyva.

— Ne, tu vėlyvas. Jau beveik aštuonios.

Jis pažvelgė į dangų, kuris tebebuvo giedras kaip vidurdienį.

— Dar nepripratau prie to. Moterie, kur mano vakarienė?

— Cha cha cha. Gali užmesti ant grotelių porą briedienos mėsainių.

— Briedienos mėsainiai, mano mėgstamiausi.

— Sužinojai ką nors Ankoridže?

— Ne, bent jau dėl tyrimo. O kaip praėjo tavo diena?

— Tiesą sakant, aš irgi buvau trumpam užsukusi į Ankoridžą. Ir pasinaudodama proga apsilankiau parduotuvėje, kuri prekiauja vestuvinėmis suknelėmis.

— Tikrai?

— Nesivaipyk. Aš vis dar nenoriu jokios didelės puotos. Tik smagaus vakarėlio čia, prie namų. Bet noriu pritrenkiančios suknelės. Tokios, kad tau akys ant kaktos iššoktų.

— Radai?

— Aš žinau, o tu dar sužinosi. — Ji pirma jo užlipo į verandą ir skambiai jį pabučiavo. — Mėsainis turi būti gerai iškepęs, o bandelė tik lengvai apskrudusi.

— Turėsiu galvoje. Bet prieš pradedant vakarieniauti — aš irgi buvau parduotuvėje.

— Tikrai?

— Tikrai. — Jis išsitraukė iš kišenės dėžutę. — Spėk, kas tai.

— Čia man. Duokš.

Jis atidarė dėžutę ir su malonumu pamatė, kaip *jos* akys išsiplėtė pamačius spindintį grynuolį, įsodintą į platiną.

— Eik tu sau! — Ji čiupo dėžutę ir, laikydama ją prieš akis, nušoko nuo verandos. Ir ėmė šokti skleisdama garsus, kurie, jo nuomone, reiškė pasitenkinimą.

— Ar tai reiškia, kad jis tau patinka?

— Koks spindesys! — Ji juokdamasi ir šokdama prisiartino prie jo. — Viršininke Burke, tai žiedas. Kiek suplojai?

— Jėzau, Mege.

Ji nesiliovė juoktis it išprotėjusi.

— Žinau, visą krūvą. Tiesą sakant, ir nenoriu žinoti. Jis nepakar-

tojamas, Neitai, absoliučiai pritrenkiantis. Kvailas, ekstravagantiškas ir tobulas. Verčiantis iš koto.

Kurį laiką ji grožėjosi, tada įspraudė jam į delną.

— Gerai, tai užmauk man jį. Ir paskubėk.

— Atsiprašau, bet gal galėtum šią akimirką elgtis šiek tiek oriau?

— Man regis, mes jau peržengėme tą ribą. — Ji pakrutino pirštus. — Nagi. Aš laukiu.

— Gerai, kad nedžiovinau sau smegenų mėgindamas sugalvoti ką nors poetiško šiai progai. — Neitas užmovė jai žiedą, ir jis akinamai suspindo dienos šviesoje. — Atsargiai, neišsidurk juo akies.

— Kai tėkšiuosi ant pilvo?

— Atsiprašau?

— Aš vis labiau ir labiau įsimyliu tave. Kada pagaliau pasieksiu dugną ir tėkšiuosi? — Ji suėmė jo veidą į savo delnus — šis judesys visada priversdavo šoktelėti jo širdį. — Nežinau, ar aš tau tinku, Neitai, bet tu man velniškai tinki.

Jis paėmė jos ranką su žiedu ir pabučiavo ją.

— Jei tėkšimės, tai tėkšimės kartu. Eime kepti mėsainių.

... 30 ...

— Kas tai?

Megė pažiūrėjo į raktų ryšulį Neito rankoje ir tyčia mąsliai suraukė kaktą.

— Manyčiau, raktai.

— Kodėl tau reikia tiek daug raktų?

— Nes yra tiek daug spynų? Tai viktorina?

Jis sužvangino jais rankoje, o ji toliau šypsojosi jam saulėta, nekalta šypsena.

— Mege, tu net durų beveik niekada nerakini. Kokie čia raktai?

— Na... kartais žmogui reikia kur nors pakliūti, bet, vaje — durys užrakintos. Tada jam reikia raktų.

— Ir ta vieta, kuri, vaje, užrakinta, tikriausiai nėra to žmogaus nuosavybė? Ar aš teisus?

— Techniškai. Tačiau žmogus nėra sala, greičiau kaimas ir taip toliau. Mes visi čia gyvename Zen planetoje.

— Ir tai būtų Zen raktai?

— Būtent. Atiduok.

— Aš taip nemanau. — Jis sugniaužė raktus rankoje. — Matai, netgi Zen planetoje būtų labai nesmagu areštuoti savo žmoną už neteisėtą veiksmą.

— Aš dar nesu tavo žmona, bičiuli. Ar turi kratos orderį?

— Jie gulėjo aiškiai matomoje vietoje. Nereikia jokio orderio.

— Gestapas.

— Nusikaltėlė. — Jis suėmė ją už smakro ir pabučiavo. Tada atidarė džipo galines dureles ir šūktelėjo šunims: — Nagi, berniukai. Važiuojame pasivažinėti.

Dabar Megė nė už ką nesutikdavo palikti šunų namuose. Jie važiuodavo su ja arba su Džeikobu, o tomis dienomis, kai nė vienas negalėdavo jų paimti, važiuodavo į viešbutį.

Neitas padėjo vis dar gyjančiam Buliui įšokti vidun.

— Saugaus skrydžio, — tarė jis Megei.

— Gerai jau.

Susikišusi rankas į kišenes, ji pasuko prie lėktuvo, bet po minutėlės apsigręžė.

— Žinai, galiu gauti tau dar daugiau raktų. Turiu tam tikrų gabumų.

— Tikiu, — sumurmėjo Neitas.

Jis palaukė — tai buvo tapę įpročiu, — kol ji pakilo. Jam patiko stebėti, kaip ji čiuožia vandens paviršiumi, klausytis, kaip variklių gausmas suardo ramybę. Tokiomis akimirkomis jis tegalvodavo apie ją, apie juos, apie jų kuriamą gyvenimą.

Ji jau darbavosi — tai jis pamatė tik nutirpus sniegui — gėlių lysvėse abipus verandos. Kalbėjo apie sinavadus, trolius ir vilko šlapimą, kuriuo apšlakstysianti gėles, kad atbaidytų briedžius. Pentiniai, žadėjo ji, vasarą užaugs iki dešimties pėdų aukščio.

Tik pamanykit, galvojo jis. Kas galėjo pagalvoti, kad Megė Gelovėj, pilotė, meškų žudikė, turinti polinkį neteisėtai brautis pro svetimas duris, knisasi po daržėlį. Sakė, kad jos jurginai būna dideli kaip rato gaubtai.

Jis norėjo visa tai pamatyti. Norėjo sėdėti su ja verandoje nesi-

baigiančiais vasaros vakarais ir grožėtis gėlėmis, žydinčiomis priešais namą.

Kaip paprasta, galvojo jis. Jų gyvenimą galėtų sudaryti tūkstančiai paprastų akimirkų. Ir vis tiek jis nebūtų paprastas.

Jos lėktuvas kilo vis aukštyn ir aukštyn tarsi raudonas paukštelis plačiame mėlyname danguje. Jo širdis virptelėjo, kai ji atsisveikindama pamojavo sparnais.

Kai vėl stojo tyla, Neitas įsėdo į automobilį. Ir ėmė galvoti apie kitus dalykus.

Galbūt kvaila skirti tiek dėmesio kažkokiam sidabriniam auskarui ir nepatikrintam teiginiui, kad Gelovėjus turėjo tam tikrą pinigų sumą.

Bet jis yra matęs tą auskarą, ir jis prisimins kur. Anksčiau ar vėliau prisimins. O pinigai — įprasta dingstis žmogžudystei.

Jis leido mintims tekėti. Gelovėjus turėjo grynų pinigų ir gražią moterį. Patikrintas ir dažniausias žmogžudystės motyvas. O tokioje vietoje kaip ši moterys — reta prekė.

Parado komitetas jau pradėjo kabinti Gegužės pirmosios vėliavas. Jos nebuvo raudonos, baltos ir mėlynos, taip įprastos mažiems miesteliams. Kodėl tai turėtų būti įprasta Lunasėje? Čia mirgėjo vaivorykštės spalvos: mėlyna, geltona, žalia.

Neitas pastebėjo erelį, tupintį ant stulpo, tarsi išreiškiantį savo pritarimą.

Pagrindinėje gatvėje žmonės tvarkėsi aplink namus, dirbo pavasario darbus. Ant palangių ir verandų jau puikavosi vazonai su našlaitėmis ir garbanotaisiais kopūstais, kurie, kaip jis sužinojo, nebijo šalnų. Verandos ir langinės švytėjo šviežiais dažais. Sniegaeigius pakeitė motociklai ir motoroleriai.

Vaikai važinėjo į mokyklą dviračiais, ir dabar jis matė daugiau sportinių batelių nei zuikio kailio batų.

Tik kalnų viršūnės, apačioje juosiamos pavasario spindesio, o viršuje pliskinamos šviesos keturiolika valandų per dieną šviesos, negailestingai laikėsi įsikibusios į žiemą.

Neitas sustojo, išleido šunis. Jie gailiai nužvelgė jį ir, pabrukę uodegas, įbidzeno vidun.

— Žinau, žinau, tai veikia nekaip. — Jis atsitūpė ir atkišo jiems ranką. — Kai pagausiu tą nedorėlį, jūsų mamytė galės lengviau atsipūsti, o jūs galėsite likti namuose ir žaisti.

Šunys suinkštė jam pavymui, ir Neitas pajuto kaltės smilktelėjimą.

Jis įėjo į fojė ir susirado Šarlinę.

— Pasisamdžiau vasarai tris koledžo studentus. — Ji patapšnojo per kompiuterį. — Man tikrai reikės pagalbos, nes užsakymų netrūksta.

— Puiku.

— Vietiniai gidai paprastai irgi samdo. Birželį čia straksės daug gražių koledžo berniukų. — Jos akyse atsirado žiburėlis, tačiau Neitui tai pasirodė daugiau iššūkis nei nekantravimas.

— Visi turėsime daug darbo. Šarline... — Jis uždarė duris. — Noriu kai ko paklausti, ir tau tai nepatiks.

— Nuo kada tau tai trukdo?

Nėra laiko subtilybėms, nusprendė jis.

— Kas buvo pirmasis, su kuriuo permiegojai Gelovėjui išvykus?

— Aš neskleidžiu paskalų, Neitai. Jei būtum permiegojęs su manim, pats tai žinotum.

— Kalbame ne apie paskalas, Šarline, ir tai ne žaidimas. Ar tau rūpi, kas nužudė Petą Gelovėjų?

— Aišku, kad rūpi. Ar supranti, kaip sunku planuoti jo laidotuves žinant, kad jis vis dar lavoninėje, ir tiksliai *nežinant*, kada galėsiu jį parsigabenti? Kas antrą dieną klausinėju Bingą, kada, jo nuomone, žemė bus pakankamai minkšta. Kad iškastų mano Petui kapą.

Ji išsitraukė iš dėžutės ant stalo porą nosinaičių ir išsipūtė nosį.

— Kai mano motina laidojo mano tėvą, — tarė Neitas, — ji visą mėnesį vaikščiojo po namus kaip vaiduoklis. Gal net ilgiau. Darė viską, kas buvo būtina — kaip ir tu, tačiau jos mintys buvo kažkur toli. Negalėjai jos paliesti. Ji buvo kažkur toli. Taip ir nesugebėjau jos surasti.

Šarlinė sumirksėjo, nusišluostė ašaras.

— Tai taip liūdna.

— Tu tokia netapai. Netapai vaiduokliu. O dabar prašau man padėti, Šarline. Kas gretinosi prie tavęs?

— O kas nesigretino? Buvau jauna ir graži. Būtum matęs mane tada.

Kažkas sukilo joje, ir po akimirkos ji sprogo.

— O aš buvau *viena*! Aš nežinojau, kad jis negyvas. Jei būčiau žinojusi, nebūčiau taip greitai... Jaučiausi įskaudinta, įpykusi, ir kai vyrai ėmė rodyti man dėmesį, kodėl turėjau ignoruoti? Nepasirinkti? Vieno, dviejų ar daugiau?

— Niekas tavęs nekaltina.

— Pirmiausia permiegojau su Džonu. — Ji pakrutino pečius ir sviedė servetėles į šiukšlių krepšį. — Žinojau, kad aš jam patinku, o jis buvo toks mielas. Atidus, — ilgesingai atsiduso Šarlinė. — Taigi nuėjau pas jį. Bet ne tik pas jį. Miegojau su kuo pakliuvo. Daužiau širdis, ardžiau šeimas. Ir man nė velnio tai nerūpėjo.

Ji susitvardė ir nurimo, beveik susimąstė.

— Petą nužudė tikrai ne dėl manęs. O jei taip, tada kažkas tuščiai gaišo laiką. Nes nė vienas iš jų man rimtai nerūpėjo. Niekada nedaviau niekam daugiau nei pati gaudavau. Jis mirė ne dėl manęs. Jei taip, prisiekiu, aš negalėsiu gyventi su šia mintimi.

— Jis mirė ne dėl tavęs. — Neitas užėjo jai už nugaros, uždėjo ant pečių rankas ir švelniai patrynė. — Ne dėl tavęs.

Ji uždėjo ranką ant jo rankos.

— Laukiau, kada jis sugrįš. Kad pamatytų, jog nedžiūstu dėl jo, — ir vėl norėtų manęs. Prisiekiu Dievu, Neitai, tikriausiai laukiau jo iki to momento, kol judu su Mege suradote jį. Visą tą laiką aš jo laukiau.

— Jis būtų sugrįžęs. — Neitas tvirčiau suspaudė jos petį, kai ji papurtė galvą. — Kada dirbi tokį darbą, kokį dirbu aš, gerai susipažįsti su auka. Įlendi į jos vidų ir supranti daug geriau nei žmonės, kurie pažinojo ją gyvą. Jis būtų sugrįžęs.

— Tai pats gražiausias dalykas, kokį kada nors yra kas sakęs, — palūkėjusi ištarė ji. — Ypač tas, kuris nesistengia numauti man kelnaičių.

Jis paplekšnojo jai per petį, tada išsitraukė iš kišenės auskarą.

— Atpažįsti?

— Hm. — Ji šnirpštelėjo, nusibraukė nuo blakstienų ašarą. — Dailus, bet nežinau — kažkoks vyriškas. Ne mano skonio. Man patinka įmantresni.

— Ar jis galėjo būti Peto?

— Peto? Ne, jis neturėjo nieko panašaus. Jokių kryželių. Nemėgo religinių simbolių.

— Gal esi jį mačiusi?

— Nemanau. Nors neprisiminčiau, jei ir būčiau mačiusi. Nelabai įspūdingas.

◆ ◆ ◆

Jis nusprendė parodyti auskarą kitiems, pažiūrėti, kokia bus reakcija. Kadangi Bingas pusryčiavo viešbučio restorane, Neitas priėjo prie jo staliuko ir pajudino auskarą tarp pirštų.

— Pametei?

Bingas dėbtelėjo į auskarą ir įsispoksojo į Neitą.

— Kai pastarąjį kartą skundžiausi tau dėl prarastų daiktų, tik prisidariau dar didesnių problemų.

— Man patinka grąžinti daiktus jų teisėtiems šeimininkams.

— Šis ne mano.

— Žinai kieno?

— Aš negaištu laiko apžiūrinėdamas žmonių ausis. Ir nebenoriu gaišti laiko žiūrėdamas į tave.

— Ir man buvo malonu pasimatyti, Bingai. — Neitas įsikišo auskarą į kišenę. Bingas buvo per pirštą pasitrumpinęs barzdą — tikriausiai tai šilto oro ženklas. — 1988-ųjų vasaris. Nerandu liudininkų, kurie galėtų patvirtinti, kad tą mėnesį buvai čia. Radau porą, kurie mano, kad tavęs nebuvo.

— Žmonėms derėtų rūpintis savais reikalais, kaip darau aš.

— Makso nebuvo, ir kai kas sako, kad tu tuo metu kabinai Kerę.

— Ne daugiau nei bet kurią kitą.

— Bet tam buvai pasirinkęs tinkamą laiką. Tu darai įspūdį žmogaus, kuris nepraleidžia šanso.

— Ji nesidomėjo manim, tai kodėl turėjau gaišti laiką? Velniop. Lengviau susirasti moterį ir sumokėti jai už valandą. Galbūt buvau Ankoridže tą žiemą. Ten buvo tokia kekšė, vardu Keitė, aš turėjau su ja reikalų. Gelovėjus irgi. Jo reikalas.

— Kekšė Keitė?

— Aha. Jau mirusi. Velniškai gaila. — Jis gūžtelėjo pečiais valgydamas. — Krito negyva išleidusi klientą. Bent jau taip sakoma. — Jis palinko į priekį. — Aš neliečiau to šuns.

— Tu taip sakai, ir, regis, tave tai jaudina labiau nei kiti du lavonai.

— Žmonės gali pasirūpinti savimi geriau nei senas, aklas šuo. Galbūt buvau mieste tą žiemą. Gal buvau sutikęs Gelovėjų pas Keitę. Kas man darbo.

— Kalbėjaisi su juo?

— Mano galva buvo užimta kitomis mintimis. Jo irgi. Pokeriu.

Neitas kilstelėjo antakius tarsi nustebęs ir šiek tiek susidomėjęs.

— Ką tu sakai? Kažkaip staiga daug ką prisiminei.

— Tai kad visą laiką lendi į akis, gadini apetitą. Aš ir pagalvojau.

— Tu irgi lošei?

— Aš važiavau pas mergas, o ne lošti.

— Ar jis užsiminė apie ketinimą kopti į Bevardę?

— Jis movėsi kelnes, kad tave kur, o aš skubėjau nusimauti. Mes nestabtelėjome paplepėti. Tik pasakė, kad jam puikiai sekasi, kad užlėkė išdulkinti Keitę ir skuba atgal. Keitė sumurmėjo, kad negali atsiginti lunatikų ir dėl to tik džiaugiasi. Jai tik į gera. Ir viskas.

— Ar po to dar matei Gelovėjų?

— Neprisimenu, kad būčiau matęs. — Bingas žiaumojo pusryčius. — Gal jis buvo atėjęs į barą, o gal ne. Aš nuvažiavau pas Aikę Transkį, pėdsekį, kuris gyveno netoli Skventos. Prisiglaudžiau pas jį porai dienų, pažvejojome, pamedžiojome. Paskui grįžau čionai.

— Transkis tai patvirtintų?

Bingo akys tapo nepermatomos kaip agato akmenukai.

— Man nereikia, kad kas nors ką nors tvirtintų. Beje, jis jau mirė. 1996-aisiais.

Kaip patogu, pagalvojo išeidamas Neitas. Du žmonės, kuriuos paminėjo Bingas ir kurie galėtų patvirtinti jo alibi, jau mirę. Arba galima pasukti prizmę ir pažiūrėti iš kito kampo.

Pavogtos pirštinės ir pavogtas peilis palikti šalia negyvo šuns. Jie priklauso žmogui, kuris matėsi ir kalbėjosi su Gelovėjumi.

...Taigi Gelovėjus grįžta pas lošėjus arba stabteli išgerti su draugais.

Spėkit, ką sutikau pas kekšę Keitę? Pasaulis mažas, pagalvojo Neitas. Mažas senas pasaulis. Jei Bingas sako tiesą, gali būti, kad žudikas susirūpino, kai Gelovėjus užsiminė, jog dar kai kas iš Lunasės žaidžia pokerį ar dulkina kekšes.

Neitas nusprendė pakeliui į skyrių užsukti dar į keletą vietų ir pamojuoti auskaru.

Vėliau jis parodė auskarą Otui.

Pavaduotojas truktelėjo pečiais.

— Nieko man nesako.

Tarp jų buvo atsiradęs šaltumas, oficialumas, ir Neitas dėl to apgailestavo. Bet nieko negalėjo padaryti.

— Visada maniau, kad Maltos kryžius daugiau karinis nei religinis simbolis.

Otas nė nemirktelėjo.

— Jūrų pėstininkai, su kuriais tarnavau, nenešiojo auskarų.

— Ką gi. — Kaip ir anksčiau, Neitas įsikišo auskarą į kišenę ir užsegė ją.

— Žmonės kalba, kad rodote jį visiems, ką tik sutinkate. Ir svarsto, kodėl policijos viršininkas gaišta laiką dėl pamesto auskaro.

— Esu be galo paslaugus, — nerūpestingai atšovė Neitas.

— Viršininke, — pašaukė nuo stalo Pyč, — gavome pranešimą, kad Džinės Man garaže yra meška. Jos vyras išėjęs medžioti, — pridūrė Pyč. — Ji namuose su dvejų metų vaikučiu.

— Pasakyk jai, kad mes jau važiuojame. Otai?

Kai jie įsuko į duobėtą alėją už pusantros mylios nuo miestelio, Otas metė žvilgsnį į Neitą.

— Labai tikiuosi, kad neliepsite man lėkti kaip kokiam maniakui, o pats tuo metu nešaudysite pro langą įspėjamųjų šūvių tai kvailai meškai virš galvos.

— Pažiūrėsime, kaip viskas bus. Ką, po galais, meška veikia garaže?

— Tai jau tikrai ne karbiuratorių remontuoja. — Neitui sukikenus, Otas nusišypsojo. Tada, prisiminęs jų santykius, vėl surimtėjo.

— Tikriausiai kažkas paliko atviras duris. O garaže galėjo būti šunų ėdalo arba paukščių lesalo. Arba toji kvaiša šiaip įkišo nosį pasmalsauti.

Kai jie sustojo priešais dviejų aukštų namą su pristatytu garažu, Neitas pamatė, jog garažo durys iš tiesų atidarytos. Tik nežinojo, ar už netvarką viduje kaltinti mešką, ar Manai tiesiog laikė garaže sąvartyną.

Džinė atidarė duris. Jos raudoni plaukai buvo surišti į uodegą ant pakaušio, o palaidi marškiniai ir rankos aptaškyti dažais.

— Ji nuėjo už garažo. Gal dvidešimt minučių vartė daiktus viduje. Tikėjausi, kad nueis, bet bijojau, jog neimtų brautis į namą.

— Eik vidun, Džine, — paliepė Neitas.

— Tu ją matai? — šūktelėjo Otas.

— Mačiau, kai slinko už garažo. — Džinei už nugaros nepaliauja-

mai kiauksėjo šuo ir verkė vaikas. — Pasišaukiau vidun šunį ir ėmiausi darbo, bet tada pabudo vaikas. Išprotėsiu nuo to triukšmo. Ruda meška. Rodos, ne suaugusi, bet gana didelė.

— Meškos labai smalsios, — tarė Otas, kai jie pasitikrino šautuvus ir ėmė sliūkinti aplink garažą. — Jei ji jauna, tikriausiai tik šiaip kaišiojo nosį ir pabėgs vos mus pamačiusi.

Galiniame kieme Neitas pastebėjo sukastą žemę daržui. Meška buvo gerokai ją ištrypusi ir išvertusi plastikinę dėžę su laikraščiais ir katalogais.

Neitas apsidairė ir mostelėjo Otui, pastebėjęs tarp medžių rudą pasturgalį.

— Štai ji.

— Pagąsdinkim, gal pabėgs. Ir daugiau nedrįs grįžti. — Otas nutaikė vamzdį į dangų ir porą kartų iššovė. Neitas šyptelėjo pamatęs, kaip sparčiai meška neša savo storą rudą užpakalį.

Jis stovėjo stebėdamas visa tai šalia žmogaus, kuris buvo jo įtariamųjų sąraše.

— Šį kartą buvo paprasta.

— Dažniausiai būna paprasta.

— Kartais nelabai. Aną vakarą mums su Mege teko vieną pakloti.

— Tą, kuri grybštelėjo jos šunį? Girdėjau, kad vienam kliuvo.

— Aha. Būtų kliuvę ir mums, jei nebūtume pirmi jos nušovę. Kažkas atviliojo mešką prie namo.

Otas prisimerkė.

— Apie ką, velniai griebtų, šnekate?

— Sakau, kad kažkas prie Megės namų pakabino maišus su šviežia kruvina mėsa.

Otas stipriai sučiaupė burną ir piktai nusisuko. Neitas pasirėmė į šautuvo buožę.

— Klausi, ar tai buvo mano darbas? — Otas atsisuko ir įsispitrijo į Neitą. — Nori žinoti, ar galėčiau padaryti ką nors tokio šlykštaus, tokio bjauraus? Kad du žmonės būtų sudraskyti į gabalus? Ir vienas iš jų moteris?

Jis bedė pirštu Neitui į krūtinę. Dukart.

— Aš kenčiu, kai mini mano vardą Gelovėjaus byloje, netgi Makso. Mane siutina, kad terši jį kalbėdamas apie Jukoną, bet aš nuryju, tačiau tebūsiu prakeiktas, jei nurysiu šitai. Aš buvau jūrų pėstininkas. Žinau,

kaip reikia žudyti vyrą. Moku tai padaryti greitai ir žinau daugybę vietų, kur galėčiau atsikratyti kūno, kad niekas niekada jo nesurastų.

— Aš irgi taip manau. Todėl klausiu, Otai, nes tu pažįsti čionykščius žmones, — kas galėtų pasielgti taip niekšiškai?

Otas drebėjo. Jame siautėjo įniršis, Neitas tai matė. Jis laikė rankoje šautuvą, tačiau net pykčio minutę vamzdis buvo nukreiptas į žemę.

— Nežinau. Bet jis nenusipelno gyventi.

— Auskaras, kurį tau rodžiau, priklauso jam.

Pyktį akyse nustelbė susidomėjimas.

— Radai jį prie Megės namų?

— Ne. Oloje, šalia Gelovėjaus. Štai ką mums reikia sužinoti. Kuo taip pasitikėjo Gelovėjus, kad sutiko kopti su tuo žmogum į kalnus žiemą? Kam buvo naudinga jo mirtis? Kam priklauso šis auskaras? — Neitas patapšnojo per kišenę. — Kas jau tada laikė save kietuoliu ir galėjo išvykti iš miestelio porai savaičių niekam apie tai nesakęs?

— Tu priimi mane į žaidimą?

— Taip. Eime, pasakysime Džinei, kad krantas švarus.

Nežinia, kuri iš jų labiau nustebo — Megė, užsukusi į viešbutį pasiimti šunų, ar Šarlinė, tuo metu šėrusi juos maisto atliekomis.

— Juk neišmesi. Tie šunys nemėgsta būti uždaryti.

— Tai tik laikinai, kol pasveiks Bulius.

Jos stovėjo sumišusios, kol šunys ėdė.

— Ar žinai, kas jį sužeidė? — po minutėlės pasiteiravo Šarlinė.

— Lokys.

— O Dieve. Jam pasisekė, kad išsisuko tik su keletu žaizdų. — Šarlinė pritūpė šalia Buliaus. — Vargšelis.

— Vis pamirštu, kad tau patinka šunys. Niekada nelaikei jų.

— Ir be jų turiu kuo rūpintis. — Ji žvilgtelėjo į Megę ir pastebėjo žiedą, suspindusį saulėje. — Beje, girdėjau ir apie tai.

Ji sugriebė Megės ranką ir prisitraukė prie veido.

— Džoana pasakė Rozai, Roza pasakė man. Nors ir pati galėjai pasisakyti. Jis tikrai įklimpo, ar ne?

— Man pasisekė.

— Taip, tau pasisekė. — Šarlinė paleido Megės ranką. Ji pasisuko eiti, bet stabtelėjo ir atsigręžė. — Jam irgi.

Megė kurį laiką tylėjo.

— Laukiu šūvio.

— Šūvio nebus. Judu kartu tikrai gražiai atrodote, geriau kartu nei atvirkščiai. Jei jau ketini už ko nors tekėti, geriau už tokio, šalia kurio gerai atrodai.

— Gal geriau už tokio, šalia kurio jaučiuosi laiminga.

— Tai ir norėjau pasakyti.

— Gerai. Gerai, — pakartojo Megė.

— Hm. Gal surengti jums vakarėlį? Sužadėtuvių tipo.

Megė susikišo rankas į kišenes.

— Mes ilgai nelauksime. Kam tas vakarėlis, kai susižadėję būsime apie mėnesį.

— Ką gi. Kaip nori.

— Šarline, — tarė Megė, kol ji nespėjo nueiti. — Gal padėtum dėl vestuvių puotos? — Ji pastebėjo Šarlinės veide nuostabą ir džiaugsmą. — Nenoriu nieko puošnaus, įmantraus, tik ceremonijos prie namų, bet noriu baliaus. Didelio. Tu sugebi organizuoti tokius dalykus.

— Galėčiau. Net jei nenori nieko prabangaus, reikia gero maisto, daug gėrimų. Ir turėtų būti gražu. Reikia gėlių, papuošimų. Galėtume pasikalbėti apie tai.

— Sutarta.

— Dabar... dabar turiu eiti. Gal galėtume pasikalbėti rytoj?

— Tinka. Kadangi šunys ką tik paėdė, galėčiau trumpam juos palikti čia, kol apsipirksiu.

— Tai iki rytojaus.

Šarlinė skubiai pasišalino, kol nepersigalvojo. Ji nuėjo tiesiai į Džono kambarį ir pasibeldė.

— Atrakinta.

Jis sėdėjo prie nedidelio apkrauto stalo, tačiau jai įėjus atsistojo.

— Šarline. Atleisk, aš tikrinu namų darbus. Turiu daug darbo.

— Neišvažiuok. — Ji atsirėmė į duris. — Prašau, neišvažiuok.

— Negaliu pasilikti, todėl turiu išvažiuoti. Jau įteikiau prašymą. Padedu Hop ieškoti kito žmogaus.

— Džonai, tavęs niekas nepakeis, nesvarbu, ką galvoji apie... apie kitus vyrus. Aš buvau bloga tau. Žinojau, jog myli mane, bet neleidau sau apie tai galvoti. Man patiko žinoti, kad esi, kai man tavęs reikia, bet neleidau sau jausti.

— Žinau. Labai gerai tai žinau, Šarline. Pagaliau sukaupiau jėgų padaryti tam galą.

— Prašau, išklausyk. — Šarlinė maldaujamai pakėlė akis ir susidėjo rankas ant krūtinės. — Aš bijau ir turiu išsakyti visa tai, kol nepraradau drąsos. Man patiko, jog vyrai nori manęs, patiko matyti tą žvilgsnį jų akyse. Man patiko su jais miegoti, ypač jaunesniais. Tamsoje, jų glėbyje, aš galėdavau tikėti, kad man nėra keturiasdešimties.

Ji palietė savo veidą.

— Nepakenčiu, kad senstu, Džonai, kad kiekvieną dieną veidrodyje pastebiu vis naujų raukšlių. Tol, kol vyrai manęs nori, galiu apsimesti, kad raukšlių nėra. Aš ilgą laiką bijojau ir pykau ir dabar esu labai pavargusi.

Ji žengė žingsnį prie jo.

— Prašau, Džonai, neišvažiuok. Prašau, nepalik manęs. Tu vienintelis, išskyrus Petą, su kuriuo galiu jaustis ramiai. Nežinau, ar myliu tave, bet noriu mylėti. Ir jei pasiliksi, aš pamėginsiu.

— Aš ne Karlas Haidelis, Šarline. Ir daugiau nebegaliu kentėti. Negaliu sėdėti čia guosdamasis knygomis, kai tu guli su kitu.

— Kitų nebebus. Prisiekiu, kitų vyrų nebebus. Jei tik pasiliksi ir duosi man šansą. Nežinau, ar tave myliu, — pakartojo ji, — bet mintis, jog galiu netekti tavęs, drasko man širdį.

— Tai pirmas kartas per šešiolika metų, kai atėjai į mano kambarį pasikalbėti. Pasakei kažką tikro. Ilgai teko laukti.

— Per ilgai? Pasakyk, kad ne per ilgai.

Jis priėjo prie jos, apkabino ir įrėmė smakrą į jos viršugalvį.

— Nežinau. Ir nemanau, kad tu žinai. Tad, spėju, teks palaukti ir pažiūrėti.

◆ ◆ ◆

Neitas prisisegė ženklelį ant chaki spalvos marškinių, kurių rankovė buvo pažymėta Lunasės PS simboliu. Jos didenybė merė buvo informavusi jį, kad Gegužės pirmąją reikia atrodyti oficialiau.

Kai jis prisisegė prie diržo ginklą, Megė nutęsė:

— Mmmm. Farai tokie seksualūs. Gal grįžk į lovą?

— Negaliu. Jau turėjau būti darbe. Šiandien miestelyje tikimasi iki dviejų tūkstančių svečių, įskaitant dalyvius. Hop ir Šarlinė sukėlė ant kojų visą žiniasklaidą.

— Kam nepatinka paradai. Gerai, kad jau esi toks oficialus, duok dešimt minučių, ir aš tave nuskraidinsiu.

— Greičiau nuvažiuosiu nei tu patikrinsi savo sistemas. Be to, tu nesugebi pasiruošti per dešimt minučių.

— Sugebu, ypač jei kas nors padaro man kavos.

Kol jis dūsaudamas žvilgčiojo į laikrodį, Megė nėrė į vonią.

Kai jis sugrįžo su dviem puodeliais, ji jau vilkosi raudonus marškinius.

— Esu pritrenktas.

— Aš moku išnaudoti laiką, gražuoliuk. Taip mes pakeliui galėsime pasikalbėti apie vestuves. Sugebėjau įtikinti Šarlinę nenuomoti mums pergolės ir nepuošti jos rausvomis rožėmis.

— Kas ta pergolė?

— Neklausk manęs, bet mes jos neimsime. Šarlinė rimtai įsižeidė, nes ji mano, jog tai ne tik romantiškas, bet ir būtinas atributas vestuvinėse nuotraukose.

— Malonu, kad judvi taip sutariate.

— Neilgam, bet šiuo metu tai labai palengvina gyvenimą. — Ji trimis gurkšniais išgėrė kavą. — Dvi minutės veidui, — mestelėjo skuosdama atgal į vonios kambarį.

— Dabar ji su Didžiuoju Maiku svarsto dėl to begemotiško vestuvinio torto. Į tai nesikišu. Mėgstu tortus. Ginčijamės dėl gėlių. Aš nesileidžiu laidojama rausvose rožėse, bet dėl kai kurių dalykų susitarėme. Pavyzdžiui, dėl profesionalaus fotografo. Paprastos nuotraukos irgi gerai, bet kai toks svarbus įvykis, reikia profesionalo. A, ir ji sako, kad turėtum įsigyti naują kostiumą.

— Aš jau turiu kostiumą.

— Ji sako, kad tau reikia naujo ir kad jis turi būti pilkas. Plieno, o ne balandžio pilkumo. O gal balandžio, ne plieno. Nežinau, šiuo klausimu atiduodu tave vilkams, Burke. Tu ginčykis su ja.

— Aš galiu pats nusipirkti kostiumą, — sumurmėjo jis. — Galiu nusipirkti pilką. O apatinius galiu pats išsirinkti?

— Paklausk Šarlinės. Na štai, baigta. Važiuojam, negi dar nesusiruošęs? Užlaikai paradą.

Ji nusijuokė, kai jis puolė paskui ją, ir nubėgo laiptais žemyn.

Jie buvo prie durų, kai jis stabtelėjo it įkaltas, nes tai, ką jis žinojo, pagaliau išplaukė į paviršių.

— Nuotrauka. *Prakeikimas.*

— Ką? — Megė susiėmė už galvos, kai jis puolė atgal į viršų. —

Nori fotoaparato? Vyrai. Jėzau, ir jie dar drįsta priekaištauti moterims, kad šios vis vėluoja.

Ji užbėgo paskui jį į viršų ir sustingo apstulbusi, kai pamatė jį traukiant iš spintos albumus, dėžes su nuotraukomis ir metant viską ant lovos.

— Ką tu darai?

— Ji čia. Prisimenu. Esu tuo įsitikinęs.

— Kas čia? Ką darai su mano nuotraukomis?

— Ji čia. Vasaros iškyla? Ne, ne... stovyklos laužas. Arba... prakeikimas.

— Minutėlę. Iš kur žinai, kad čia yra nuotraukų iš vasaros iškylos ir iš kitur?

— Šniukštinėjau. Galėsi išbarti mane vėliau.

— Gali tuo neabejoti.

— Auskaras, Mege. Mačiau jį kažkurioje iš nuotraukų. Žinau, kad mačiau.

Ji nustūmė jį į šoną ir griebė krūvą nuotraukų.

— Kas jį turėjo? Ką tu matei? — Ji skubiai vartė nuotraukas, mėtydama jas į šonus.

— Tai buvo grupinė nuotrauka, — sumurmėjo jis mėgindamas prisiminti. — Vakarėlio. Kažkokios šventės... Kalėdų.

Jis pirmas pačiupo albumą ir ėmė versti lapus.

— Štai. Pataikiau.

— Naujųjų metų išvakarės. Jie leido man nemiegoti. Pati fotografavau. Aš fotografavau.

Megė virpančia ranka ištraukė nuotrauką iš plastikinio vokelio. Kampe liejosi spalvotos eglės lemputės ir blizgantys žaislai. Ji buvo priėjusi gana arti, tad nuotraukoje matyti tik veidai, beveik tik veidai, nors, prisiminė ji, tėvas turėjo ant kelių gitarą.

Jis juokėsi ir laikė stipriai apkabinęs Šarlinę; jos skruostas buvo prisispaudęs prie jo veido. Maksas klūpojo už sofos, tačiau pusė jo pakaušio buvo nurėžta.

Tačiau kitas veidas — žmogaus, sėdinčio šalia tėvo ir besišypsančio kažkam kambaryje — buvo matyti aiškiai.

Ir jo ausies lezgelyje tviskėjo sidabrinis Maltos kryžius.

... 31 ...

— TAI NE ĮRODYMAS, Mege, bent jau ne šimtaprocentinis.

— Nemalk man to farų mėšlo, Burke. — Ji sėdėjo automobilyje stipriai susiėmusi už juosmens, tarsi jai skaudėtų.

— Tai ne mėšlas. Tai tik aplinkybių sutapimas. Labai geras, bet sutapimas. — Jo smegenys įtemptai dirbo. — Prieš patekdamas pas mane, auskaras pabuvo mažiausiai dar dviejose rankose. Be to, neatlikta teismo ekspertizė. Jo dizainas niekuo nesiskiria nuo tūkstančių kitų, pagamintų tuo metu. Jis galėjo jį pamesti, padovanoti ar pasiskolinti. Tai, kad jis yra su tuo auskaru prieš šešiolika metų darytoje nuotraukoje, neįrodo, kad jis buvo toje viršūnėje. Bet kuris gudresnis advokatas sumaltų teisme šią versiją.

— Jis nužudė mano tėvą.

Edas nepamiršta nuoskaudų. Taip sakė Hop po incidento su Holėjumi.

Ir tos jungiančios linijos. Gelovėjaus su Maksu, Gelovėjaus su Bingu, Gelovėjaus su Styvenu Vaisu.

Galima nubrėžti daugiau. Vulkotas ir Maksas — užjaučiantis senas draugas padeda našlei organizuoti laidotuves. Vulkotas ir Bingas — pastarasis yra žmogus, kuris gali prisiminti tą nereikšmingą pokalbį prieš šešiolika metų.

Supjaustytos padangos ir dažais ištepliotas Holėjaus sunkvežimis — kerštas už nuostolius, užmaskuotas vaikišku chuliganizmu.

Pinigai. Edas Vulkotas — pinigingas žmogus. Ar yra geresnis būdas paslėpti netikėtai gautus pinigus nei padėti juos į savo banką?

— Tas išgama Vulkotas nužudė mano tėvą.

— Taip. Aš tai žinau. Tu žinai. Jis žino. Tačiau bus sunku tai įrodyti.

— Tu tiri bylą nuo sausio. Gabalėlis po gabalėlio, žingsnis po žingsnio — nesiliovei net tada, kai Valstijos policija oficialiai ją baigė. Aš stebėjau tave.

— Leisk man užbaigti.

— O kaip tu manei? — Ji prisimerkė priešais saulę. Išlėkė iš namų be akinių, be nieko, išskyrus kunkuliuojantį norą veikti. — Kad prieisiu ir įremsiu vamzdį jam į ausį?

Neitas girdėjo jos balse skausmą, sumišusį su šviežiu pykčiu. Jis suėmė jos ranką ir spustelėjo.

— Iš tavęs to galima tikėtis.

— Nesijaudink. — Ji kovojo su noru ištraukti ranką, pasilikti viena su savo siautėjančiomis emocijomis, tačiau susilaikė. — Bet aš norėsiu pamatyti jo veidą, Neitai. Aš noriu būti šalia ir žiūrėti jam į veidą, kai tu priremsi jį prie sienos.

Pagrindinėje gatvėje jau rinkosi žmonės. Aikštelėse ir ant šaligatvių stovėjo sulankstomos kėdės ir termosai. Daugelis kėdžių jau buvo užimtos žiūrovų, gurkšnojančių gėrimus.

Oras kaito nuo triukšmo, šūksnių ir juoko, prasiveržiančių pro radijo stoties transliuojamą muziką.

Prie gatvių ir šalutinėse gatvelėse stovėjo autoparduotuvės, siūlančios cukraus vatą, ledus, dešrainius ir kitą paradams tinkamą maistą. Vėjyje plevėsavo vaivorykštės spalvų vėliavėlės.

Du tūkstančiai žmonių, galvojo Neitas, ir daugelis jų — vaikai. Įprastą dieną Lunasėje jis būtų nuėjęs į banką ir tyliai suėmęs Edą jo kabinete.

Tačiau diena nebuvo įprasta — jokia prasme.

Jis sustojo prie skyriaus ir nusivedė Megę vidun.

— Kur Otas su Piteriu? — negaišdamas nė minutės pasiteiravo jis Pyč.

— Gatvėje su minia, kur ir aš turėčiau būti. — Ji piktai dėbtelėjo į Neitą ir pasiglostė narcizų spalvos sijonu aptemptus klubus. — Manėme, kad atvažiuosite prieš...

— Kviesk abu.

— Neitai, mokyklos aikštelėje jau rikiuojasi apie šimtas žmonių. Mums reikia...

— Pasakiau, pakviesk abu! — atkirto jis. Ir nusivedė Megę į savo kabinetą. — Tu liksi čia.

— Ne. Tai ne tik kvaila ir neteisinga; tai nepagarba man.

— Jis turi leidimą ginklui, apie kurį nutylėjo.

— Aš irgi turiu. Duok man ginklą.

— Mege, jis jau žudė tris kartus. Jis padarys viską, kad apsaugotų save.

— Aš ne daiktas, kurį gali saugiai padėti.

— Aš ne...

— O taip. Tai tavo įgimtas instinktas, bet perženk jį. Aš neprašysiu, kad nesineštum darbo popierių į namus, ir nesiskųsiu, kai jis trukdys mano gyvenimui. Neprašysiu tavęs būti tokiu, koks nesi. Bet neprašyk ir manęs. Duok man ginklą. Pažadu nesinaudoti juo, nebent būtų būtina. Aš nenoriu jo nužudyti. Noriu, kad jis liktų gyvas. Ir pūtų. Kad ilgai, ilgai pūtų.

— Gal pasakysite, kas čia vyksta? — Pyč sustingo tarpduryje įsirėmusi į klubus. — Atšaukiau vaikinus, ir dabar nėra kam žiūrėti tvarkos. Keletas moksleivių jau iškėlė ant vėliavos stiebo liemenėlę, arklys įspyrė vienam turistui, kuris tikriausiai paduos už tai į teismą, o tie silpnapročiai broliai Mekiai atsitempė statinę alaus ir jau vaikšto girti lyg skunkai.

Iš nevilties ji bėrė žodžius it kulkosvaidis.

— Jie pavogė glėbį balionų ir šią minutę, šią nelemtą minutę žingsniuoja kaip kvailiai gatve. Čia pilna žurnalistų, Neitai, ir reporterių. Ne tokį įvaizdį mes norime sukurti.

— Kur Edas Vulkotas?

— Šiuo metu su Hop mokykloje. Jie turėtų važiuoti už tų prakeiktų arklių. Kas vyksta?

— Paskambink seržantui Kobenui į Ankoridžą. Pasakyk, jog ruošiuosi suimti įtariamąjį Patriko Gelovėjaus žmogžudystės byloje.

— Nenoriu jo išgąsdinti, — tarė Neitas pavaduotojams. — Nenoriu, kad minioje kiltų panika ar būtų imtasi smurto.

— Trise turėtume paimti jį gana greitai ir lengvai.

— Galbūt, — linktelėjo Neitas. — Bet negaliu rizikuoti civilių gyvybe su „galbūt". Otai. Jis niekur nepabėgs. Šiuo metu jis neturi priežasties bandyt pasprukti. Tad mes seksime jį. Kol vyks šis paradas, bent vienas iš mūsų visą laiką nepaleis jo iš akių.

Jis atsisuko į lentą.

— Pyč sudarė parado maršrutą ir laiką. Jis ateina iškart po gimnazijos orkestro. Programoje tai šešta pozicija. Jie atžygiuoja nuo mokyklos, pereina per miestelį ir išeina. Jie stabtelės čia, ties Bafalou Inletu, tada aplinkiniu keliu grįš į mokyklą pasidėti daiktų. Tuo metu ten neturėtų būti daug žmonių, ir mes galėsime jį tyliai suimti, nesukeldami didelio pavojaus aplinkiniams.

— Vienas iš mūsų galėtų grįžti į mokyklos aikštę anksčiau, — įsiterpė Piteris. — Po to, kai jie nužygiuos iki kito miestelio galo. Ir pašalinti iš jos civilius.

— Būtent. Mes paimsime jį tyliai, kai jie sugrįš. Atvesime į skyrių ir perduosime Kobenui.

— Tu ketini perduoti jį Valstijos policijai? — susiraukė Otas. — Štai, prašom, bičiuliai — po to, kai padarei visą darbą?

— Tai Kobeno byla.

— Nesąmonė. Jie ja niekada nesidomėjo. Nenorėjo aiškintis, vargintis ir pasirinko lengviausią kelią.

— Ne visai taip, — tarė Neitas. — Tačiau, nepaisant to, taip turi būti. Ir bus.

Jam nereikia jokių ženklelių ir pagyrimų. Nebereikia. Jis tik nori užbaigti darbą. Iš tamsos į šviesą, pagalvojo jis. Nuo mirties į teisingumą.

— Svarbiausia — užtikrinti gyventojų bei svečių saugumą ir suimti įtariamąjį. Paskui tegu žaidžia Kobenas.

— Kaip pasakysi. Regis, man teks pasitenkinti Edo išraiška, kai jis apsišiks, kai uždėsi jam antrankius. Tas išpera užmušė tą vargšą seną šunį.

Otas žvilgtelėjo į Megę ir raustelėjo.

— Ir kitus. Petą ir Maksą. Tiesiog šuo buvo šviežiausias įvykis, tik todėl.

— Viskas gerai. — Megė liūdnai šyptelėjo. — Jis sumokės už viską.

— Ką gi. — Otas atsikrenkštė ir įsispoksojo į žemėlapį, prismeigtą prie lentos. — Bet mes negalėsime jo sekti, kai jie grįš aplinkiniu keliu, — pastebėjo jis.

— Ne, bet aš tuo pasirūpinau. Mums padės pora civilių savanorių. — Jis kilstelėjo galvą, kai įėjo Džeikobas ir Bingas.

— Girdėjau, turi darbo. — Bingas pasikasė pilvą. — Kiek mokėsi?

MEGĖ LAUKĖ, iki Neitas išsiuntė vyrus užimti jiems paskirtas pozicijas.

— O kur mano vieta?

— Šalia manęs.

— Neblogai. — Ji ištraukė marškinių kraštą, kad uždengtų dėkle prie diržo esantį ginklą.

— Tavęs gali paklausti, kodėl neskraidai virš miestelio, kaip numatyta programoje.

— Variklio gedimas, — atsiliepė ji. — Apgailestauju.

Spalvinga minia džiaugsmingai šurmuliavo, ore sklandė kepamos mėsos ir cukraus kvapas. Vaikai bėgiojo aplinkui gėlėmis ir kaspinais papuoštą stulpą, pastatytą specialiai šiai progai priešais rotušę. Neitas pastebėjo, jog viešbučio durys atviros; Šarlinė sukosi aptarnaudama tuos, kurie norėjo užkąsti stipriau nei buvo galima gauti gatvėje.

Šoninėse gatvėse eismas buvo uždarytas. Ant vienos iš užtvarų sėdėjo jauna porelė ir karštai bučiavosi, tuo metu draugai žaidė jiems už nugarų. Iš priešingo kampo minią filmavo Ankoridžo televizija.

Turistai bėgiojo su filmavimo kameromis arba apžiūrinėjo sulankstomus stalus ir kilnojamuosius kioskus, kur vietiniai amatininkai ir juvelyrai prekiavo savo dirbiniais. Ant kabyklų kabėjo odinės rankinės, siuvinėtos karoliukais, sapnų gaudyklės, įspūdingos vietinių kaukės. Stalai, arba tiesiog ožiai, uždengti paprastu kartono gabalu, buvo nukrauti paprastais ir puošniais maklakais — vietinių naudojamais batais — bei rankomis pintais krepšiais.

Nors buvo šilta ir saulėta, kepurės ir šalikai iš avijaučio vilnos sparčiai nyko nuo prekystalių.

Picerija prekiavo picomis išsinešti. Kampo parduotuvė siūlė vienkartinius fotoaparatus ir purškalą nuo vabzdžių. Lauke, prie durų, stovėjo stendas su atvirukais. Jie kainavo nuo dviejų iki trijų dolerių.

— Lyg mažas turgus, — pastebėjo Megė, važiuojant pro šalį.

— Tai jau tikrai.

— Ir nuo šios dienos — saugesnis. Tavo dėka. Otas teisingai pastebėjo. Tavo dėka, viršininke.

— Velniai griebtų, ponia.

Ji paglostė jam ranką.

— Sakai tai kaip Garis Kuperis, bet tavo akyse matau Klintą Istvudą — Purvinąjį Harį.

— Tik nereikia... aš pasitikiu tavimi.

— Tu gali. — Jos pyktį pakeitė ledinė ramybė. Jei pyktis prasiveržtų, jei imtų kunkuliuoti ir veržtis per kraštus, ji jį užšaldytų. — Aš turiu būti ten, bet... sakykim, kad ši meška tavo.

— Gerai.

— Graži diena paradui, — tarė ji po kurio laiko. — Nors oras per daug ramus. Tarsi lauktų, kol kažkas atsitiks. — Jie sustojo prie mokyklos. — Štai jie.

Paradui pasiruošę orkestrai išsiskyrė ryškiai mėlynomis uniformomis su varinėmis sagomis ir nublizgintais instrumentais. Kiekvienas orkestras repetavo savo dalį, o jų vadovai bėgiojo aplinkui šūkaudami nurodymus.

Sudundėjo būgnai.

Ledo ritulio komanda jau buvo pasiruošusi ir pamažu stojo į savo vietas. Jie vadovaus paradui žygiuodami paskui regioninę čempionų vėliavą, slepiančią rūdis ant Bingo sunkvežimio. Iš garsiakalbių pasigirdo bandomasis *Queen* grupės įrašas „Mes — čempionai".

— Štai kur jūs. — Prie jų atskubėjo Hop, pasipuošusi ryškiai rožiniu kostiumėliu. — Ignatijau, jau maniau, kad teks pradėti be tavęs.

— Turėjau šį tą nuveikti. Didžiulė minia.

— Atvyko netgi En Bi Si, kurs dokumentinį filmą. — Jos skruostai nuo jaudulio buvo kostiumėlio spalvos.

— Mege, kodėl tu ne ten? — Hop parodė į dangų.

— Sugedo variklis, Hop. Apgailestauju.

— Och. Kad tave kur. Gal žinot, ar Dagas Klunis jau nuleido valtį į upę? Ieškau Pyč arba Debės — jos turėtų reguliuoti eiseną, o visi laksto kaip viščiukai.

— Esu tikras, kad Dagas jau vietoje, o Debė štai ten, rikiuoja ledo ritulininkus.

— Och. Dievulėliau, pradedam. Edai! Liaukis dabinęsis. Nežinau, kodėl leidausi įkalbama važiuoti vežimu. Nesuprantu, kodėl negalėjom važiuoti mašina atlenkiamu stogu. Būtų buvę oriau.

— Bet ne taip vaizdinga, — prieidamas plačiai nusišypsojo Edas. Jis vilkėjo tamsiai mėlyną trijų dalių kostiumą, ryšėjo išmargintu turkiškais raštais kaklaraiščiu. — Reikėtų įsodinti į vežimą mūsų policijos viršininką.

— Gal kitą kartą, — juokaudamas atšovė Neitas.

— Dar nepasveikinau jūsų su sužadėtuvėmis. — Įdėmiai žiūrėdamas į Neitą, Edas ištiesė ranką.

Galėčiau padaryti tai dabar, nedelsdamas, pagalvojo Neitas. Uždėčiau antrankius per dešimt sekundžių.

Tarp jų prabėgo trys pradžios mokyklos vaikai, vydamiesi vienas

kitą su plastmasiniu ginklu. Graži, jauna studenčiokė pribėgo pasiimti lazdelę, nukritusią jam prie kojų.

— Atsiprašau! Atsiprašau, viršininke Burke. Išsprūdo iš rankos.

— Nieko tokio. Dėkoju, Edai. — Jis ištiesė ranką užbaigdamas neįvykusį paspaudimą ir vėl pagalvojo — gal dabar.

Pribėgo Džesis ir apkabino Neitui kelius.

— Aš būsiu parade! — šaukė berniukas. — Apsirengsiu kostiumą ir žygiuosiu gatve. Ar stebėsi mane, viršininke Neitai?

— Žinoma.

— Koks tu gražus, — tarė Hop, pritūpdama prie Džesio, kuris patikliai įsikibo Neitui į ranką.

Ne čia, tarė sau Neitas. Ne dabar. Negalima leisti, kad šiandien nukentėtų žmonės.

— Tikiuosi, ateisite į vestuves, — tarė jis Edui.

— Nė už ką nepraleisčiau. Negalėjai išsirinkti vietinio, Mege?

— Jis išgyveno žiemą. Dabar jis pakankamai vietinis.

— Ko gero, tu teisi.

— Džesi, grįžk prie grupės. — Hop lengvai pliaukštelėjo jam per užpakaliuką, ir berniukas nubėgo šaukdamas „Stebėkit mane!"

— Padėk man įlipti į tą daiktą, Edai. Netrukus judėsime.

— Mes pasižvalgysime aplinkui, — tarė Neitas, kai jie įsėdo į vežimaitį. — Čia viskas lyg ir gerai. Noriu pažiūrėti, kaip elgiasi Mekiai.

— Vagia balionus. — Hop užvertė akis į dangų. — Girdėjau apie tai.

Neitas paėmė už rankos Megę ir pamažu nužingsniavo tolyn.

— Kaip manai, jis žino? — paklausė ji.

— Man neramu. Per daug žmonių aplinkui, Mege. Per daug vaikų.

— Žinau. — Ji spustelėjo jam ranką; ant šaligatvio pasigirdo orkestrantų batų kaukšėjimas. — Viskas greitai baigsis. Jie netruks peržygiuoti per miestelį ir sugrįžti.

Neitui tai atrodė visa amžinybė. Toji minia, džiugūs šūksniai, kurtinanti muzika. Po valandos, nutarė jis. Po valandos jis galėtų suimti jį nepakenkdamas kitiems. Šį kartą nereikės bėgti į alėją, rizikuoti tamsoje.

Jis ryžtingai, tačiau neskubėdamas skynėsi kelią per minią į miestelio centrą.

Trys šokėjos šoko ir mėtė į orą lazdeles, o minia plojo. Toji, kuri buvo pametusi lazdelę prie Neito kojų, apdovanojo jį plačia šypsena.

Orkestro vadovas linktelėjo savo aukšta skrybėle, ir muzikantai užgrojo „Mes sudrebinsim tave".

Ties pirmąja sankryža Neitas pastebėjo Piterį ir pasisukęs sukuždėjo Megei į ausį:

— Eime prie to vyruko su balionais. Nupirksiu tau vieną. Jie pralenks mus, tada galėsime ilgiau jį sekti akimis.

— Raudoną.

— Žinoma.

Miestelio rato pabaiga, galvojo jis. Ledo ritulininkai jau bus baigę; tikriausiai grįžta į miestelį pas draugus. Orkestrantai grįš į mokyklą persirengti.

Reikia pašalinti visus iš tako. Bent jau daugumą. Piteriui teks pasirūpinti žioplinėtojais.

Jie sustojo prie klouno su kupeta oranžinių plaukų ir glėbiu balionų.

— Och, Hari, čia tu?

— Debės idėja.

— Labai gražiai atrodai. — Neitas grįžtelėjo, sekdamas akimis vežimaitį ir minią. — Mano mergina nori raudono.

Neitas ėmė ieškoti piniginės, viena ausimi klausydamasis, kaip Haris su Mege aptarinėja balionų formas. Jis pastebėjo Piterį, kuris perėjo į kitą gatvės pusę. Gatvėje kaukšėjo arklių kanopos.

Hop ir Edas mėtė saujas saldainių, ir vaikai klykaudami puolė jų rinkti. Jis padavė Hariui pinigus ir toliau stebėjo vežimą, tariamai žiūrėdamas spektaklį.

Staiga Neitas sugavo akimis saulėje sublizgusius baltus kaip pienas Kobeno plaukus. Edas, tučtuojau pastebėjo Neitas, irgi jį pamatė.

— Prakeikimas, kodėl jis nepalaukė?

Edo veide šmėstelėjo panika. Tai pastebėjęs, Neitas ėmė irtis per minią, išsirikiavusią palei šaligatvį. Jis nespės, nespės laiku pribėgti. It potvynio banga liulanti minia šūkavo sveikinimo šūksnius, švilpė. Ji ėmė ploti, kai Edas iššoko iš vežimaičio, nesiliovė net tada, kai jis išsitraukė iš po švarko ginklą.

Tarsi tikėdamasi vaidinimo, minia prasiskyrė, leisdama jam perbėgti į kitą gatvės pusę. Ir tik tada, kai jis keletą žiūrovų pargriovė, pasigirdo pasipiktinimo šūksniai.

Neitas prasiyrė į gatvės vidurį, ir tą akimirką nuaidėjo šūvis.

— Gult! Visiems gult!

Jis pasileido gatve, stumdydamas į šonus apstulbusius praeivius. Edas atbulomis traukėsi tuščia šonine gatve, prisidengdamas užtvaromis. Jo glėbyje spurdėjo moteris, ir jis laikė ginklą jai prie galvos.

— Pasitrauk! — suriko jis. — Mesk ginklą ir atsitrauk. Aš nužudysiu ją. Juk žinai, kad taip ir padarysiu.

— Žinau. — Neitas girdėjo už nugaros triukšmą ir tylančią suglumusio orkestro muziką. Gatvelėje stovėjo automobiliai ir sunkvežimiai, o pastatų šoninės durys greičiausiai buvo neužrakintos.

Reikia, kad Edas sutelktų visą dėmesį į jį, pagalvojo Neitas, kol iš panikos jam nešovė galvon įsitempti įkaitę į pastatą.

— Kur eisi, Edai?

— Nesirūpink dėl manęs. Rūpinkis dėl jos. — Jis papurtė moterį taip, kad jos sportiniai bateliai atsitrenkė į šaligatvio kraštą. — Suvarysiu kulką jai į galvą.

— Kaip padarei Maksui.

— Padariau tai, ką turėjau padaryti. Kitaip čia neišgyvensi.

— Galbūt. — Edo veidas blizgėjo nuo prakaito — Neitas matė tai saulės šviesoje. — Tačiau šį kartą tu neišsisuksi. Patiesiu tave vietoje. Žinai, kad taip ir *padarysiu*.

— Jei nenuleisi ginklo, žus ši moteris. — Edas vėl ėmė tempti ją verkiančią gatve. — Taip, kaip žuvo tavo partneris. Tu juk toks jautrus, Burke. Negalėsi gyventi tai žinodamas.

— Aš galėsiu. — Megė žengė prie Neito ir nutaikė ginklą Edui į kaktą. — Tu mane pažįsti, niekše. Nudėsiu tave kaip nuvarytą arklį ir nė nemirktelėsiu.

— Mege, — perspėjo ją Neitas. — Atsitrauk.

— Galiu nušauti ją ir vieną iš jūsų. Jei prireiks.

— Ją galbūt, — sutiko Megė. — Bet ji man nieko nereiškia. Pirmyn, nušauk ją. Tu mirsi jai nespėjus susileisti ant žemės.

— Mege, atsitrauk. — Neitas prakalbo garsiau, tačiau nė sekundės neatitraukė akių nuo Edo. — Daryk, ką sakau, ir tučtuojau. — Už nugarų pasigirdo artėjančios minios triukšmas. Minia slenka artyn, jautė Neitas, nes smalsumas, kvapą gniaužiantis reginys ir pasibaisėjimas pergali paprastą baimę.

— Mesk ginklą ir paleisk ją, — įsakė Neitas. — Daryk, ką sakau, kol turi šansą. — Neitas pamatė Kobeną užeinant Edui už nugaros ir suprato, jog kas nors tikrai žus.

Pragaras atsivėrė netikėtai.

Edas skubiai pasisuko ir iššovė. Akimirksniu Neitas pamatė, kaip Kobenas nusirito į priedangą, o iš peties jam trykštelėjo kraujas. Tarnybinis Kobeno revolveris išskriejo iš rankos ir nukrito ant šaligatvio.

Antroji kulka atsitrenkė į sieną šalia jo. Minia ėmė rėkti.

Neitas jos beveik negirdėjo. Jo kraujas buvo it ledas.

Jis pastūmė Megę į šoną, ir ši keikdamasi pargriuvo ant žemės. Neitas ramiai nusitaikė.

— Jei šiandien kas ir žus, — šaltai iškošė jis, — tai būsi tu, Edai.

— Ką darai? — ėmė šaukti Edas, kai Neitas ėmė artintis prie jo. — Ką, po galais, darai?

— Atlieku savo darbą. Ginu miestelį. Nuleisk ginklą arba nudėsiu tave kaip kuiną.

— Eik velniop! — Edas smarkiai pastūmė verkiančią moterį į Neitą, o pats nėrė už automobilio.

Moteris bejėgiškai susmuko ant šaligatvio. Neitas pašokęs pasirito po kitu automobiliu ir pašliaužęs prisišliejo prie pastato šono.

Tupėdamas jis žvilgtelėjo į Megę ir pamatė, jog ji ramina moterį, kuriai buvo sakiusi, kad jos gyvybė jai nieko nereiškia.

— Eik, — piktai išrėkė Megė. — Prigriebk tą niekšą.

Ji nušliaužė prie sužeisto Kobeno.

Edas iššovė. Kulka pataikė į priekinį automobilio langą.

— Viskas. Gana! — sušuko Neitas. — Mesk ginklą arba aš ateisiu ir atimsiu jį.

— Tu esi *niekas*! — Edo balse skambėjo panika, sumišusi su įniršiu. — Tu net nesi miestelio dalis. — Edas išlindo iš priedangos ir aklai paleido keletą šūvių. Stiklo šukės skraidė it mirtinos žvaigždutės, skambėjo metalas.

Neitas atsistojo ir išėjo į gatvės vidurį iškėlęs ginklą. Jis pajuto skausmą rankoje, tarsi būtų įgėlusi stora pikta bitė.

— Mesk ginklą, kvailas kalės vaike.

Edas rėkdamas atsisuko ir nusitaikė.

Ir Neitas iššovė.

Edas susigriebė už šlaunies ir susmuko. Neitas nesustodamas ryžtingai artinosi prie jo, kol pasiekė Edo ginklą.

— Tu suimtas, niekše. Baily. — Jo balsas buvo it ledas, kai jis pa-

guldė Edą ant pilvo, suėmė jo rankas už nugaros ir uždėjo antrankius. Tada pritūpė ir tyliai tarė: — Tu kėsinaisi į policijos pareigūną. — Jis abejingai žvilgtelėjo į ploną kraujo srovelę virš alkūnės. — Tu pašovei du policininkus. Tau galas.

— Reikia Keno pagalbos? — Hop klausimas nuskambėjo gana ramiai, tačiau kai Neitas pakėlė galvą sutraškėjus stiklui po jos puošniais bateliais, pamatė, kad jos rankos dreba, o pečiai beviltiškai nusvirę.

— Būtų ne pro šalį. — Jis mostelėjo smakru į žmones, kurie visais įmanomais būdais veržėsi pro užtvaras. — Reikia juos sulaikyti.

— Tai tavo darbas, viršininke. — Ji išspaudė šypseną, tada šaltai dėbtelėjo į Edą. — Žinai, televizijos komanda nufilmavo beveik viską. Tikiuosi, operatorius profesionalas. Būsimame interviu apie visą šitą nežmonišką reikalą mes vieną dalyką pasakysime aiškiai: Šis žmogus dabar pašalietis. Jis — ne mūsiškis.

Ji demonstratyviai nusigręžė nuo Edo ir ištiesė ranką Neitui, tarsi norėtų padėti jam atsistoti. — O tu — mūsiškis. Tikresnis už bet kurį kitą, Ignatijau, ir aš dėkoju Dievui už tai.

Jis paėmė jos virpančią ranką ir stipriai suspaudė savojoje.

— Ar dar kas nors sužeistas?

— Keletas mėlynių ir nubrozdinimų. — Ji nurijo besikaupiančias ašaras. — Tu pasirūpinai mumis.

— Tai gerai, — linktelėjo jis, stebėdamas Oto ir Piterio pastangas suvaldyti minią.

Tada jis apsidairė Megės. Ji klūpojo palei sieną. Jų akys susitiko. Jos rankos buvo kruvinos, tačiau Kobeno petys meistriškai aptvarstytas lauko sąlygomis.

Ji nerūpestingai brūkštelėjo ranka sau per veidą ir išsitepė skruostą krauju. Tada nusišypsojo ir pasiuntė jam bučinį.

JIE SAKĖ, KAD LABAI PASISEKĖ, jog niekas nežuvo, o sužeidimai, nors gausūs, tačiau nedideli — keletas lūžusių kaulų, galvos sutrenkimų, mėlynių, įbrėžimų — gautų panikos minioje metu.

Jie sakė, kad žala nuosavybei nedidelė — keletas išdužusių langų, peršautas priekinis automobilio stiklas, gatvės žibintas. Džimis Mekis beveik didžiuodamasis pasakojo En Bi Si reporteriui, jog ketina palikti kulkų žymes ant savo pikapo.

Visi vienbalsiai tvirtino, jog tai buvo įspūdingiausia Lunasės Gegužės pirmosios parado kulminacija.

Jie daug ką sakė.

Spaudos dėmesys buvo daug didesnis nei sužeidimai. Kvapą gniaužiantis ir keistas Edvardo Vulkoto areštas. Įtariama, kad jis nužudė Patriką Gelovėjų, Ledo žmogų, rastą Bevardės viršūnėje.

Ištisas savaites tai buvo nacionalinė sensacija.

Neitas nežiūrėjo televizijos reportažų. Jį labiau domino tai, ką rašo *The Lunatic*.

Baigiantis gegužei, Šalies susidomėjimas ėmė blėsti.

— Ilga diena, — tarė Megė, prisėsdama šalia jo verandoje.

— Man patinka ilgos dienos.

Ji padavė jam alaus ir ėmė drauge stebėti dangų. Buvo jau dešimta vakaro, tačiau nepaprastai šviesu.

Jos darželis klestėjo. Narcizai, kaip ji ir tikėjosi, buvo nuostabūs, o pentiniai ant ilgų stiebų kėlė į viršų savo mėlynus žiedus.

Jie bus dar aukštesni, galvojo ji. Dar visa vasara prieš akis, daug ilgų, šviesių dienų.

Vakar ji pagaliau palaidojo savo tėvą. Miestelis susirinko atsisveikinti su juo. Žiniasklaida irgi dalyvavo, tačiau jai buvo svarbus miestelio dėmesys.

Šarlinė elgėsi ramiai, galvojo Megė. Kiek tai įmanoma Šarlinei. Ji netgi nepozavo kameroms, tik oriai stovėjo — Megė pirmą kartą matė ją tokią — įsikibusi Profesoriui į parankę.

Gal jiems kas išeis. O gal ir ne. Gyvenimas parodys.

Tačiau vieną dalyką ji žino tiksliai. Kitą šeštadienį ji stovės čia, vasaros nakties šviesoje, kalnų ir ežero fone, ir tekės už vyro, kurį myli.

— Papasakok, — prabilo ji. — Papasakok, ką šiandien girdėjai pas Kobeną.

Jis žinojo, kad ji paklaus. Žinojo, kad jiems teks apie tai pasikalbėti. Ne tik dėl jos tėvo, bet ir dėl to, ką jis pats padarė, kas jai buvo svarbu.

— Edas pakeitė advokatą. Pasisamdė kažkokį tipą iš Šalies. Jis tvirtina, kad nužudė tavo tėvą gindamasis. Kad Gelovėjus pamišo, todėl jis išsigandęs dėl savo gyvybės ir supanikavęs. Jis bankininkas ir tvarko apskaitą. Sako, kad tuos dvylika tūkstančių, kurie netikėtai atsirado jo sąskaitoje tų metų kovą, jis laimėjęs, tačiau yra liudininkų, kurie tvirtina priešingai. Tad ši versija žlugs. O su visais kitais dalykais

jis sakosi neturįs nieko bendra. Absoliučiai nieko. Bet tai irgi neišdegs.

Pamiškėje sukosi uodų spiečius. Jie zyzė it elektrinis pjūklas, ir Neitas tylomis apsidžiaugė, kad prieš išeidamas į verandą apsipurškė vabzdžius atbaidančiu purškalu.

Jis pasisuko į Megę ir pabučiavo į skruostą.

— Tikrai nori viską išgirsti?

— Tęsk.

— Edo žmona pragydo ir papasakojo pakankamai, kad paneigtų jo alibi Makso mirties ir Jukono žūties laiku. Be to, jo pastoginėje rasta geltonų purškiamų dažų, o Haris patvirtino, kad Edas pirkęs šviežios mėsos tą dieną, kai mes patyrėme nedidelį susidūrimą su meškučiu. Viską sumezgus, išeina gana tvirtas tinklas.

— Be to, jis grasino ginklu turistei, pašovė Valstijos policininką ir mūsų policijos viršininką. — Ji pakštelėjo jam į bicepsą. — Viskas, — pridūrė ji, — buvo nufilmuota En Bi Si operatoriaus. — Megė geidulingai pasirąžė. — Šaunioji televizija. Mūsų narsusis ir gražusis didvyris šauna niekšui į koją, nors pats sužeistas...

— Lengvas sužeidimas.

— Prigriebia tą niekšą kaip Kuperis filme *Vidurdienis*. Aš ne Greisė Keli, bet susijaudinu vien galvodama apie tai.

— Vaje, ponia. — Jis pritrėškė žvirblio dydžio uodą, išdrįsusį prisiartinti. — Tai buvo niekai.

— Ir aš velniškai gerai atrodžiau, kai nuskraidinai ant to prakeikto šaligatvio.

— Dabar atrodai dar geriau. Advokatas mėgins įrodinėti, kad Edas ribotai pakaltinamas, kad... jam buvo laikinai aptemęs protas, bet...

— Jam neišdegs, — užbaigė Megė.

— Kobenas jį supančios. Arba apylinkės prokuroras. Jie jau pasiruošę.

— Jei Kobenas būtų paklausęs tavęs, būtum supančiojęs jį be viso to vaidinimo.

— Galbūt.

— Galėjai jį nušauti.

Neitas gurkštelėjo alaus klausydamasis erelio klyksmo.

— Norėjai jo gyvo. Aš stengiausi tau įtikti.

— Įtikai.

— Tu irgi nebūtum jo nušovusi.

Megė ištiesė kojas ir pažvelgė į senų, nudrengtų sodininko batų galus. Reikia naujų.

— Nebūk toks tikras, Neitai.

— Ne jis vienas naudojo masalą. Tu erzinai jį, Mege. Spaudei mygtukus, kad jis nukreiptų ginklą nuo tos moters galvos ir susidomėtų kuriuo nors iš mūsų.

— Matei jos akis?

— Ne, aš žiūrėjau į jo.

— Aš mačiau. Žinojau, ką reiškia tas žvilgsnis. Triušio, įkišusio koją į spąstus.

Ji nutilo ir pasilenkė paglostyti atšuoliavusių šunų.

— Jei pasakysi, kad nesvarbu, kiek gudrių advokatų jis samdytųsi iš Žemiau 48-osios, vis tiek ilgam sės į kalėjimą, aš patikėsiu tavimi.

— Jis ilgam, labai ilgam sės į kalėjimą.

— Tada gerai. Byla baigta. Gal norėtum pasivaikščioti prie ežero?

Jis pabučiavo jai ranką.

— Norėčiau.

— O paskui ar norėtum prigulti ant ežero kranto ir mylėtis, kol nebegalėsime pajudėti?

— Norėčiau.

— Uodai tikriausiai suės mus gyvus.

— Dėl kai kurių dalykų verta rizikuoti.

Dėl tavęs, pagalvojo ji. Tada atsistojo ir ištiesė jam ranką.

— Žinai, netrukus mūsų seksas bus teisėtas. Ar kibirkštis neužges?

— Nė nepriblės. — Jis vėl pažvelgė į dangų. — Man patinka ilgos dienos. Tačiau ilgos naktys irgi nebaisios. Nes turiu šviesą. — Jis apkabino ją per pečius ir prisitraukė. — Aš turiu šviesą šalia savęs.

Jis stebėjo saulę, nenoromis besileidžiančią virš spindinčio šalto ir gilaus vandens. Ir kalnus, atšiaurius ir baltus, atspindinčius amžiną žiemą vasaros mėlynėje.

Turinys

TAMSA 7

ŠEŠĖLIS 161

ŠVIESA 341

Roberts, Nora
Ro-04 Šiaurės pašvaistė: [romanas]/Nora Roberts; [vertė Vilma Krinevičienė]. — Kaunas: Jotema, 2006.— 424 p.

ISBN 9955-13-062-8

Porininko žūtis dirbant Baltimorės policijoje apverčia aukštyn kojomis Neito gyvenimą. Sunkiai kovodamas su netekties liūdesiu, jis keliauja į atšiaurią Aliaską, kur nedideliame miestelyje Lunasėje pradeda dirbti policijos viršininku. Čia susipažinus su vietiniais gyventojais, jo liūdnomis akimis susižavi dvi įspūdingiausios šiose apylinkėse moterys, iš kurių viena, juodaplaukė drąsuolė Megė, ne juokais krenta Neitui į širdį. O tuo metu ramų ir mieguistą miestelį tarsi griaustinis iš giedro dangaus užgriūva nemalonios naujienos: vienoje aplinkinių kalnų oloje aptinkamas sušalęs nužudyto žmogaus kūnas. Kyla įtarimas, kad žmogžudys vis dar vaikščioja snieguotomis Lunasės gatvėmis. Policijos viršininkas Neitas ryžtingai pasuka nusikaltimo pėdsakais, ir jo akys vėl nušvinta šaltu medžiotojo plienu.

UDK 820(73)-3

Nora Roberts

ŠIAURĖS PAŠVAISTĖ

Redaktorė *Asta Kristinavičienė,*
Danguolė Pankevičienė
Viršelio autorė *Daiva Zubrienė*
Maketavo *Teresė Vasiliauskienė*

SL 250. 26,5 sp. l. Užsak. Nr. 6.154
UAB „Jotema", Algirdo g. 54, 50154 Kaunas
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
http://www.jotema.lt
Spausdino AB „Spindulys", Gedimino g. 10, 44318 Kaunas

16,76 Lt.

Porininko žūtis dirbant Baltimorės policijoje apverčia aukštyn kojom Neito gyvenimą. Sunkiai kovodamas su netekties liūdesiu, jis keliauja į atšiaurią Aliaską, kur nedideliame miestelyje Lunasėje pradeda dirbti policijos viršininku. Čia, susipažinus su vietiniais gyventojais, jo liūdnomis akimis susižavi dvi įspūdingiausios šiose apylinkėse moterys, o viena iš jų, juodaplaukė drąsuolė Megė, ne juokais krinta Neitui į širdį.

Tuo metu ramų ir mieguistą miestelį pasiekia šiurpi naujiena: netoliese esančių kalnų oloje aptiktas sušalęs nužudyto žmogaus kūnas. Kyla įtarimas, kad žmogžudys — šio miestelio gyventojas. Naujasis Lunasės policijos viršininkas neišsigąsta prasidedančių nemalonumų...

ISBN 9955-13-062-8
9 789955 130628
www.jotema.lt